ULTIMUL VOLUM AL TRILOGIEI

HOUSE OF CARDS

LOVITURA FINALĂ

MICHAEL DOBBS

MICHAEL DOBBS

LOVITURA FINALĂ

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DOBBS, MICHAEL
Lovitura finală / Michael Dobbs; trad. din lb. engleză: Liliana Pelici prin Lingua Connexion. – București: RAO Distribuție, 2019
ISBN 978-606-006-241-7

I. Pelici, Liliana (trad.)

821.135.1

RAO Distribuție
Str. Bârgăului nr. 9–11, sector 1, București, România
www.raobooks.com
www.rao.ro

MICHAEL DOBBS
The Final Cut
Publicat prima dată în limba engleză
de Harper Collins Publishers Ltd
Copyright © by Michael Dobbs, 1992
Toate drepturile rezervate

Traducere din limba engleză
Liliana Pelici prin Lingua Connexion

© RAO Distribuție, 2019
Pentru versiunea în limba română

2019

ISBN 978-606-006-241-7

„Știm că vom muri, dar nu știm când,
Oamenii stau pe zile tot mai scurte."
Iulius Cezar, de William Shakespeare

PROLOG

Munții Troödos, Cipru – 1956

Era o după-amiază târzie de mai, în cel mai frumos anotimp din Munții Troödos, după vremea când munții sunt acoperiți cu o pătură de zăpadă, dar înainte de zilele în care sunt loviți de razele soarelui levantin. Aerul de primăvară mirosea puternic a rășină, iar sunetul brizei era sfâșiat de crengile marilor pini, așa cum se sparg valurile mării pe un țărm cu pietre. Dar asta se întâmpla la mulți kilometri depărtare în Marea Mediterană, pe mica insulă Cipru.

Erau vremuri bune, un anotimp de belșug, chiar și în munți. Timp de câteva săptămâni, în timpul primăverii, praful stâncilor care se fărâmițează și formează solul devine o comoară de flori sălbatice – tufișuri explozive de gladiole cu flori violete, flori de mac cufundate în sânge și ciucușoare, ale căror frunze și flori aurii erau considerate, în Antichitate, un leac pentru nebunie.

Dar nimic nu avea să vindece nebunia care urma să izbucnească pe coasta muntelui.

George, în vârstă de cincisprezece ani și aproape nouă luni, mâna măgarul în sus, pe cărarea de munte, ignorând frumusețea din jurul lui. Se gândea, din nou, la sâni. Era un

subiect care părea să-i ocupe aproape tot timpul în acele zile, nu îl lăsa să doarmă, îl făcea să nu audă niciun cuvânt din ce îi spunea mama lui și să roșească de fiecare dată când se uita la o femeie, pe care întotdeauna o privea direct între sâni. Aveau o sursă de energie care îi atrăgea ochii spre ei, erau ca niște magneți, oricât de mult încerca să fie politicos. Niciodată nu-și amintea cum arătau fețele lor, rareori privirea lui rătăcea atât de departe – s-ar fi însurat și cu o babă știrbă într-o zi. Doar să fi avut sâni.

Hotărî că, dacă voia să scape de nebunie sau de ceva mai rău, de mănăstire, atunci trebuia să o facă. SĂ O FACĂ. Înainte să împlinească cincisprezece ani și nouă luni. Peste două săptămâni.

I se făcuse foame. În timp ce urcau, el și fratele lui mai mic, Eurypides, în vârstă de treisprezece ani și șase luni, se opriseră ca să fure miere din stupii bătrânei Chlorides, care avea ochi răutăcioși ca o pasăre și degete îngrozitor de noduroase – întotdeauna îi acuza că furau de la ea, fie că o făceau, fie că nu, prin urmare un mic furt nu mai conta. Așa era dreptatea locală. George îmblânzi albinele cu fumul unei țigări aduse special pentru acest scop. Era să vomite – încă nu se apucase de fumat, dar își promise că avea să o facă. Peste puțin timp. După ce avea SĂ O FACĂ. Poate atunci ar fi reușit să doarmă noaptea.

Nu mai aveau mult de mers. Stâncile terasate unde câțiva măslini se agățau de fațada de piatră erau cu mult în urma lor, pentru că se aflau deja la doi kilometri deasupra satului și mai aveau de urcat aproape doi. Lumina începuse să slăbească, peste câteva ore avea să se întunece și George voia să se întoarcă acasă până atunci.

Lovi măgarul încă o dată, tare. Animalul, sub povara lui formată din șaua cioplită grosolan din lemn și din

desagă, cu greu urca pe cărarea plină de bolovani și nu îi păsa de încurajările de acest fel. Bestia își exprimă protestul în modul tradițional.

– Nu pe uniforma mea de școală, mâncate-ar câinii!

Eurypides sări în spate speriat, prea târziu, și înjură. Ar fi luat bătaie dacă nu mergea la școală în uniformă. Chiar și într-un sat sărac de munte existau niște standarde.

Și aveau arme.

Cum ar fi cele două pistoale-mitraliere Sten învelite în pânză de sac, aflate pe fundul unuia din coșurile pe care le duceau, împreună cu restul proviziilor, fratelui lor mai mare. George își invidia fratele mai mare, care se ascundea cu alți cinci luptători EOKA într-un adăpost de pe munte.

EOKA: Ethniki Organosis Kyprion Agoniston – Organizația Națională a Luptătorilor Ciprioți – încercase de un an să deschidă cu forța mințile coloniale închise ale conducătorilor lor britanici și să îi forțeze să acorde independența insulei lor. Pentru unii erau teroriști, pentru alții erau luptători pentru libertate. Pentru George erau mari patrioți. Cu fiecare parte din el care nu era preocupată de sex voia să li se alăture, să lupte împotriva dușmanilor țării lui. Dar Comandamentul Suprem era categoric; nimeni sub vârsta de optsprezece ani nu avea voie să pună mâna pe arme. Ar fi mințit, dar nu avea niciun rost, nu într-un sat în care toți știau până și în ce noapte fusese conceput, chiar înainte de Crăciunul anului 1939. Războiul împotriva germanilor începuse de doar câteva luni, iar fratele tatălui lui, George, se oferise voluntar pentru Regimentul din Cipru al Armatei Britanice. Ca mulți tineri ciprioți, își dorise să se alăture luptei pentru libertate în Europa care, odată câștigată, sigur ar fi dus și la eliberarea lor. Așa crezuseră. Petrecerea de rămas-bun a unchiului lui

fusese o noapte lungă de ospăț, băutură și iubire, și așa fusese conceput.

Unchiul George nu se mai întorsese.

Tânărul George trebuia să se ridice la înălțimea unor mari așteptări. Își venera unchiul pe care nu îl cunoscuse, dar avea doar cincisprezece ani și aproape nouă luni și, în loc să mărșăluiască pe urme eroice, trebuia doar să livreze mesaje și provizii.

– Chiar ai făcut-o cu Vasso? Pe bune, George.

– Bineînțeles, prostule. De mai multe ori, minți George.

– Cum a fost?

– Ca *peponia*, ca doi pepeni moi din carne, se lăudă George, învârtindu-și mâinile ca să-i demonstreze.

Voia să-i dea mai multe detalii, dar nu putu; Vasso nu-l lăsase decât să-i descheie câțiva nasturi de la bluză, sub care nu găsise fructele moi la care se așteptase, ci sâni mici și tari, cu sfârcuri tari ca sâmburii de prune.

Eurypides chicoti, dar nu îl crezu.

– N-ai făcut-o, nu-i așa? îl întrebă el.

George simți că edificiul construit cu grijă se clătina sub el.

– Am făcut-o.

– N-ai făcut-o.

– *Psefti.*

– *Malaka!*

Eurypides aruncă o piatră, iar George sări, se împiedică de o altă piatră și căzu în fund, fragmente ale visului lui împrăștiindu-se în jur. Râsul ascuțit al lui Eurypides, când pițigăiat și copilăros, când răgușit, ca la pubertate, umplu valea și se revărsă ca un acid peste mândria fratelui lui. George se simți umilit. Avea nevoie de ceva care să-i redea stima de sine. Brusc, știu exact cum să facă asta.

Deschise un coș legat cu sfoară și bagă mâna adânc înăuntrul lui, sub portocalele și coastele de porc afumate, până când degetele lui apucară un pachet cilindric din pânză de sac. Îl trase afară cu grijă, apoi scoase alt pachet puțin mai mic. La umbra unui bolovan mare, le puse pe amândouă pe covorul de ace moi de pin, îndepărtă ambalajele cu grijă și Eurypides rămase cu gura căscată. Era prima dată când livra proviziile și nu i se spusese ce cărau. Pe pânza de sac era un pistol-mitralieră Sten, din metal mat și cenușiu, modificat cu un pat rabatabil ca să fie mai compact pentru contrabandă. Lângă el se aflau trei încărcătoare cu muniție.

George fu încântat de efect. În câteva minute, așa cum îl învățase fratele lui mai mare cu o săptămână înainte, pregăti Stenul, o mitralieră ușoară, roti și fixă în poziție patul scheletic din metal, introducând un încărcător. Introduse primul glonț pe țeavă. Era pregătit.

– Nu știai că pot să folosesc una ca asta, nu-i așa?

Se simți mult mai bine după ce își restabili autoritatea. Puse arma sub cotul îndoit și adoptă o poziție de luptă, prefăcându-se că trăgea în vale și omora o mie de dușmani. Apoi se întoarse spre măgar, atacându-l cu o salvă de efecte de sunete fluierate. Animalul, fără să-și cunoască soarta, continuă să pască iarba tare.

– George, lasă-mă! E rândul meu, îl rugă fratele lui.

George, Comandantul, dădu din cap.

– Sau o să spun tuturor despre Vasso, se târgui Eurypides.

George scuipă. Îi plăcea fratele lui care, deși avea doar treisprezece ani și șase luni, deja putea să alerge mai repede și să râgâie mai tare decât aproape oricine din sat. Eurypides era și mai șiret decât majoritatea celor de vârsta lui și era capabil de puțin șantaj. George habar n-avea ce

voia să spună Eurypides tuturor despre el și Vasso, dar în starea lui emoțională fragilă, orice fleac era deja prea mult. Îi înmână arma.

Când mâna lui Eurypides se strânse în jurul mânerului cauciucat și degetul lui se întinse după trăgaci, arma se descărcă de cinci ori înainte ca băiatul îngrozit să o lase să cadă pe pământ.

– Siguranța! țipă George prea târziu.

Uitase. Măgarul pufni tare de scârbă și galopă aproape douăzeci de metri pe cărare în căutarea unui loc mai liniștit de păscut.

Principalele avantaje ale armei Sten de 9 mm sunt că e ușoară și capabilă de un foc rezonabil de rapid; nu e deosebit de puternică, și nici nu e considerată foarte precisă. Iar reculul e zgomotos. În aerul cristalin din Munții Troödos, unde spinările crestelor se întind de la Muntele Chionistra până în depărtările încețoșate, sunetul e purtat de vânt ca un furtunar. Nu era surprinzător că patrula armată britanică auzise zgomotul armei Sten, mai ciudat era faptul că patrula putuse să se apropie de George și Eurypides atât de mult fără ca ei să îi simtă prezența.

Se auziră strigăte din două părți. George sări ca să prindă măgarul, dar era deja prea târziu. La nouăzeci de metri sub ei era un soldat în uniformă kaki și cu o bonetă scoțiană. Flutura o armă 303 în direcția lor.

Eurypides deja fugea; George întârzie doar ca să ridice Stenul și cele două încărcătoare rămase. Urcară pe munte până unde copacii creșteau mai deși, mărăcinii le zgâriară picioarele, iar bătăile inimilor lor și respirația gâfâită acoperiră orice sunet de urmărire până când nu putură fugi mai departe. Se trântiră după o stâncă, cu priviri îngrozite și cu plămânii arzând.

Eurypides fu primul care își reveni.

– Mama o să ne omoare pentru că am pierdut măgarul, gâfâi el.

Mai alergară un pic până când dădură de o mică groapă în pământ care era bine ascunsă de bolovani și hotărâră să se ascundă acolo. Stătură cu fețele în jos, în groapa pietroasă, la un braț depărtare unul de celălalt, ascultând.

– George, ce-o să ne facă dacă ne prind? O să ne biciuiască?

Eurypides auzise povești de coșmar despre cum britanicii băteau băieții pe care îi bănuiau că ajutau EOKA, patru soldați ținându-i suspendați de fiecare membru, iar al cincilea îi biciuia cu o nuia subțire din bambus care rupea pielea. Nu era ca pedepsele pe care le primeau la școală, după care se puteau ridica și pleca. După ce erau bătuți de soldații britanici, doar cei norocoși se mai puteau târî.

– O să ne tortureze ca să afle unde ducem armele și unde se ascund oamenii noștri, șopti George printre buzele uscate.

Amândoi știau ce însemna asta. O ascunzătoare de-a EOKA fusese descoperită lângă un sat învecinat chiar înainte de prima ninsoare. Opt bărbați fuseseră omorâți în timpul atacului. Al nouălea, singurul supraviețuitor, care încă nu împlinise douăzeci de ani, fusese spânzurat în închisoarea din Nicosia, cu o săptămână în urmă.

Amândoi se gândiră la fratele lor mai mare.

– George, nu-i putem lăsa să ne prindă. Nu trebuie să le spunem.

Eurypides vorbea calm și la obiect. Întotdeauna fusese mai puțin emotiv decât George, cel mai deștept din familie, cel cu perspective. Se vorbea chiar că avea să meargă la

şcoală după acea vară, la Liceul Pankyprion din capitală, şi că, mai târziu, avea să devină profesor sau funcţionar de stat în administraţia colonială. Dacă ar mai fi existat o administraţie colonială.

Stătură cât de liniştiţi putură, ignorând furnicile şi muştele, încercând să se topească pe piatra fierbinte. Trecură douăsprezece minute până le auziră vocile.

– Au dispărut după stâncile de-acolo, caporale. Nu i-am mai văzut de-atunci.

George se chinui să îşi controleze teama care îi strângea vezica. Era scârbit, se temea că avea să facă pe el. Eurypides îl privea cu ochi întrebători.

După zgomotele de după stânci îşi dădură seama că încă doi sau trei oameni se alăturară primului soldat şi caporalului, care stăteau la aproape treizeci de metri de ei.

– MacPherson, ai zis că erau copii?

– Doi. Unul în uniformă de şcoală, caporale, cu pantaloni scurţi şi toate cele. Nu ne pot face nimic rău.

– Judecând după proviziile pe care le-am găsit pe catâr, intenţionau să facă mult rău cuiva. Arme, detonatoare. Aveau şi grenade făcute din bucăţi de ţevi. MacPherson, trebuie să-i prindem pe copiii ăia. Urgent.

– Ticăloşii ăia mici probabil deja au dispărut, caporale. Se auziră nişte zgomote făcute de bocanci. O să mă uit.

Bocancii se apropiau, făcând să scârţâie covorul gros de resturi de pin. Eurypides îşi muşcă adânc carnea moale a buzei. Întinse mâna după mâna lui George, încercând să prindă puteri şi, când degetele lor reci ca gheaţa se împletiră, George începu să crească, găsind curaj pentru amândoi. El era mai mare, era responsabilitatea lui. Datoria lui. Şi ştia că era vina lui. Trebuia să facă ceva. Îşi ciupi fratele de obraz.

– Când ne întoarcem, o să-ți arăt cum să folosești briciul meu, îi zâmbi el. După aia, mergem s-o vedem pe Vasso, amândoi, împreună. Bine?

Se târî până în partea de sus a gropii pietroase, ținu capul jos, puse arma Sten peste marginea gropii și închise ochii. Apoi trase până când goli încărcătorul.

George nu știuse că exista o astfel de liniște. Liniștea care se lăsă înăuntrul lui când, pentru un moment, inima i se opri și sângele nu-i mai pulsă prin vene. Nicio pasăre nu mai cântă, brusc nu mai era nicio briză, pinii nu mai șoptiră, nu se mai auziră zgomotele pașilor care se apropiau. Nimic, până când vorbi caporalul, pe un ton mai gros.

– Doamne! Acum vom avea nevoie de afurisitul ăla de ofițer.

Ofițerul de care vorbea era Francis Ewan Urquhart. Sublocotenent. În vârstă de douăzeci și doi de ani. Înrolat în Armata Națională după facultate, el personifica triumful educației asupra experienței și, așa cum spuneau ofițerii, nu avea parte de un război bun. Într-adevăr, în puținele luni de când fusese trimis în Cipru, nu prea avusese de-a face cu războiul. Tânjea după acțiune, conștient de tinerețea și lipsa lui de experiență, disperat după o șansă ca să dovedească ce putea, dar descoperise doar frustrare. Comandantul lui dovedise că suferea de constipație cronică, precauția lui distrugând orice șansă a companiei de a-și arăta valoarea. Teroriștii EOKA bombardaseră, măcelăriseră și chiar arseseră de vii așa-zișii trădători, dându-le foc ca să alerge pe străzile satelor lor ca un avertisment pentru ceilalți, dar compania lui Urquhart asudase mai mult săpând latrine decât scoțând teroriștii din tranșeele lor. Așa fusese săptămâna trecută. Săptămâna asta, comandantul companiei era în permisie, Urquhart era șeful,

tacticile fuseseră schimbate și oamenii lui urcaseră pe munte patru ore în acea după-amiază ca să evite să fie detectați. Și surpriza părea să le fi reușit.

La prima împușcătură, emoția ocaziei îi umplu venele. Așteptase în vale, la trei kilometri mai jos, în mașina Austin Champ, și avu nevoie de mai puțin de cincisprezece minute ca să ajungă la locul acțiunii, parcurgând ultimele sute de metri pe jos, cu pași săltăreți.

– Raportează, caporal Ross.

Muștele deja începeau să se adune în jurul cadavrului însângerat al lui MacPherson.

– Doi băieți și un măgar? Vorbești serios? întrebă Urquhart, nevenindu-i să creadă.

– Glonțul nu a știut că era tras de un copil, domnule.

Cei doi, Urquhart și Ross, se născuseră ca să se ciocnească, unul adus pe lume într-o locuință închiriată din Clydeside, iar celălalt printre nobilii din zona muntoasă a Scoției. Ross își îngropa camarazii de pe plajele Normandiei, în timp ce lui Urquhart încă îi mai aranja cravata dădaca.

Cu un an mai devreme, Urquhart fusese micul subaltern băgăcios care îl retrogradase pe Ross de la sergent înapoi la soldat după ce dispăruse alocația de băutură pentru o lună din popota ofițerilor din Tell-el-Kebir, iar lui Urquhart i se ordonase să adune suspecții potriviți. Ross tocmai primise înapoi a doua tresă, încă recupera terenul pierdut. Și solda pierdută.

Urquhart știa că trebuia să-și păzească spatele, dar pentru moment ignoră obrăznicia celuilalt; avea o bătălie mai importantă de dus.

Copiii găsiseră o redută naturală remarcabil de eficientă. La vreo șase metri deasupra lor, suprafața pantei muntelui era acoperită de un șir de bolovani care, practic, împiedica

vederea și focul de sus, în timp ce pământul se înclina ușor spre vale, făcând foarte dificil orice atac, cu excepția unuia frontal și la deal, o tactică ce deja se dovedise greșită și fatală. Grămezi de tufișuri înconjurau perimetrul, oferind mai multe ascunzișuri.

– Sugestii, caporal Ross?

Urquhart lovi cu palma arma Browning de ofițer de la cureaua lui.

Caporalul își supse degetul mic de parcă ar fi încercat să își scoată o așchie.

– Am putea să ne predăm imediat, așa s-ar termina mai repede. Sau am putea să-i aruncăm în aer pe ticăloșii ăia mici, dacă asta vreți, domnule locotenent. O grenadă ar trebui să rezolve treaba asta.

– Avem nevoie de ei vii. Ca să aflăm încotro se duceau cu armele alea.

– Sunt niște prunci. Vor muri de foame până la micul dejun și vor ieși fluturând un steag alb și o furculiță.

– Caporale, trebuie să-i prindem *acum*. Până la micul dejun va fi prea târziu.

Amândoi înțelegeau graba. Proviziile pentru EOKA erau livrate la anumite intervale; dacă întârziau mai mult de șase ore, ascunzătoarea era evacuată. Aveau nevoie de scurtături; era esențial să-i prindă repede, iar din tehnicile de interogare lipsea, uneori, răbdarea.

– Ross, în viață, sincronizarea înseamnă totul.

– Și în moarte, și în toate, răspunse omul din Clydeside, arătând spre MacPherson.

– Care naiba e problema ta, caporale?

– Ca să fiu sincer, domnule Urquhart, nu prea cred că sunt în stare să omor prunci. Fiul lui MacPherson nu este cu mult mai tânăr decât copiii care se ascund după stânci. O s-o

fac, dacă trebuie. Dacă-mi ordonați. Dar nu o să mă bucur deloc. Puteți să luați dumneavoastră medalia pentru asta.

– O să țin minte să includ mica ta predică atunci când o să le scriu părinților lui MacPherson. Sunt sigur că vor fi impresionați.

Soarele portocaliu se mișca repede pe cer, împrăștiind o lumină cu o căldură înșelătoare la locul acțiunii. Întârzierea ar fi adus întunericul și eșecul lui Urquhart, iar el era un tânăr care nu tolera eșecul la el însuși, după cum nu îl tolera nici la ceilalți. Luă o armă Sten de pe umărul unuia dintre oamenii lui și, înfigându-și ferm piciorul în pământul pădurii, trase repede de câteva ori în amfiteatrul de bolovani din partea din spate a gropii. Apoi trase cu al doilea încărcător, iar praf și scântei săriră din pietrele de un portocaliu-gălbui; zgomotul era îngrozitor.

– Băieților, strigă el. Nu puteți scăpa. Ieșiți și vă promit că nimeni nu va fi rănit.

Se făcu liniște. Le ordonă altor doi membri din grup să își golească încărcătoarele trăgând în stânci și, brusc, se auzi țipătul de durere al unui tânăr. Un glonț ricoșase și era să-l nimerească pe unul din băieți. Nu îl rănise, doar îl surprinse și speriase.

– Vorbiți engleză? Ieșiți acum, înainte să fie cineva rănit.

Tăcere.

– Fir-ar ai naibii! Vor să moară?

Urquhart bătu din palme de frustrare. Dar Ross era în genunchi, aranjând o grenadă Mills.

– Ce naiba? întrebă Urquhart, dar nu putu evita să facă involuntar un pas în spate.

Caporalul îndoi acul ca să nu cadă, apoi, cu grijă, meticulos și folosind patul armei Sten, începu să deșurubeze partea de sus a grenadei, ridicând-o de pe corpul de metal

mat împreună cu detonatorul. Pudra explozibilă se vărsă uşor într-o grămăjoară pe pietrele de lângă gheata lui. Asamblă din nou bomba inofensivă şi i-o înmână lui Urquhart.

– Dacă asta nu-i sperie pe iepurii ăia destul ca să iasă, atunci nimic nu va reuşi.

Urquhart dădu din cap, înţelegând.

– Asta e ultima voastră şansă, strigă el către stânci. Ieşiţi sau vom folosi grenadele.

– *Eleftheria i Thanatos!* fu răspunsul.

– Strigătul de luptă al EOKA! Libertate sau moarte, îi explică Ross.

– Sunt doar nişte copii! izbucni Urquhart, exasperat.

– Nişte mucoşi curajoşi.

Furios, Urquhart smulse cuiul de siguranţă al grenadei, lasând zgomotul percutorului să se împrăştie peste stânci. Apoi aruncă grenada în groapă.

După mai puţin de două secunde, fu aruncată afară. Reacţia fu automată, instinctul de conservare îl controlă. Urquhart se aruncă la pământ, îngropându-şi capul între acele de pin şi conuri şi încercând să numere secundele. Se auzi pocnetul înăbuşit al detonatorului, dar nimic mai mult. Nicio explozie; niciun metal rupt şi nicio carne sfâşiată. În cele din urmă ridică privirea şi văzu silueta lui Ross înălţându-se deasupra lui, ameninţătoare, încadrată de cerul serii.

– Permiteţi-mi să v-ajut să vă ridicaţi, domnule.

Bătaia de joc se simţea în fiecare silabă.

Urquhart dădu la o parte mâna oferită şi se ridică greoi, scuturându-şi meticulos de praf uniforma kaki ca să îşi ascundă umilirea. Ştia că fiecare scoţian din grup râdea de el şi că, până dimineaţă, povestea avea să ajungă în toate cele patru colţuri ale popotei ofiţerilor. Ross se răzbunase.

Furia crescu în Urquhart. Nu o furie oarbă care întunecă judecata, ci o mânie care ardea și a cărei lumină îi aduse o claritate îngrozitoare.

– Aduceți două canistre de benzină din Champ, ordonă el.

Un soldat alergă după ele.

– Ce vreți să faceți, domnule Urquhart? întrebă Ross, fără vreo urmă de triumf în voce.

– Avem nevoie de informații sau de exemple. Acei teroriști ne pot oferi ori una, ori cealaltă.

Ross observă schimbarea statutului băieților.

– Exemple? Pentru ce?

Urquhart întâlni privirea celuilalt bărbat; văzu teama lui. Își recâștigase avantajul. Apoi ajunseră canistrele.

– Caporale, vreau să mergi în spatele lor. Ascunde-te după acele stânci. Apoi golește canistrele în ascunzătoarea lor.

– Și după aceea?

– Depinde de ei.

– Sunt doar niște copii...

– Spune-i asta lui MacPherson. Suntem la război, nu la un ceai dansant. Așa că pot ieși întregi sau cu penele din coadă pârlite. E alegerea lor.

– Nu vreți să-i ardeți.

– O să le dau mai multe șanse decât le-ar da EOKA.

Știau acel adevăr îngrozitor, amândoi văzuseră carcasele înnegrite, cu mâinile întinse ca niște gheare carbonizate în agonie, tați și fii adesea târâți afară din biserică sau din brațele disperate ale familiilor lor, arși, măcelăriți. Ca exemple.

– Și mesajul se va răspândi, vor servi ca exemplu, continuă Urquhart. Ne va fi mai ușor data viitoare.

– Dar, domnule...

Urquhart îl opri și îi înmână o canistră.

– O să tragem ca să te acoperim.

Ross făcu un pas în spate, dând din cap.

– Eu nu-i ard. Nu lupt io așa. Împotriva copiilor.

Ceilalți membri ai grupului se agitară în sprijinul lui. Ross era capabil și experimentat, iar unii oamenii îi datorau viețile.

– Caporale, îți dau un ordin direct. Dacă nu te supui, ajungi la Curtea marțială.

– Am și eu băieți.

– Și, dacă nu o să-mi asculți ordinele, am să mă asigur că vei fi închis atât de mult timp, că vor fi bărbați în toată firea până când o să-i mai vezi.

Pe chipul caporalului se citi agonia, dar tot refuză canistra.

– Mai bine așa, decât să nu-mi mai pot privi niciodată băieții în ochi.

– Ross, nu eu îți ordon, ci țara ta.

– Atunci faceți-o dumneavoastră. Dacă vă credeți în stare.

Provocarea fusese lansată. Urquhart se uită la ceilalți, cinci oameni în total, și văzu că erau de partea lui Ross. Știa că nu putea trimite tot grupul în fața Curții marțiale, s-ar fi făcut de râs. Ross avea dreptate; trebuia să o facă chiar el.

– Trageți ca să mă acoperiți când ajung după ei. Se uită la caporal. Tu nu, Ross. Ești arestat.

Și plecă. Merse aplecat, pășind repede printre copaci, cu o canistră în fiecare mână, până când ajunse în spatele ascunzătorii. Făcu semn și, unul câte unul, cei din trupa lui deschiseră focul, trimițând zgomotul în rafale pretutindeni. Repede și cât de silențios putu, Urquhart se urcă pe unul dintre cei mai înalți bolovani, aproape cât un om, care stătea chiar în spatele locului în care se ascundeau băieții.

Desfăcu capacul unei canistre, se întinse și vărsă toți cei șaptesprezece litri de combustibil împuțit pe suprafața stâncii și în groapă. Următorii șaptesprezece litri curseră imediat. Apoi se retrase.

– Aveți treizeci de secunde ca să ieșiți până când dăm foc benzinei!

În ascunzătoarea lor pietroasă, groaza se vedea pe fețele lui George și Eurypides. Oricât de repede încercau să se târască mai departe de combustibilul care se aduna, erau forțați să se întoarcă pentru a se feri de ploaia de gloanțe care ricoșau. Mai rău, combustibilul făcuse alunecoase ridicăturile gropii stâncoase, iar crampoanele bocancilor lor nu aveau de ce să se agațe pe piatra netedă. Rezultatul inevitabil, într-un loc atât de mic, fu că hainele lor se îmbibară în benzina urât mirositoare. Îi făcu să vomite.

– Cincisprezece secunde!

– N-o s-o facă, frățioare, încercă George să se convingă. Dar, dacă o fac, sari tu primul.

– Nu trebuie să spunem. Orice-ar fi, nu trebuie să spunem.

Eurypides se sufoca.

– Cinci!

Trecură mai mult de cinci secunde. Mult mai mult. Se vedea că Urquhart juca la cacealma. Nu mai putea da înapoi. Avea o cârpă înmuiată în benzină; o legă în jurul unei pietre mici, în așa fel încât să-i atârne capetele îmbibate cu combustibil. Scoase bricheta, o aprinse și atinse cârpa.

Evenimentele se desfășurară rapid din acel moment. Cârpa se aprinse, aproape cuprinzând mâna lui Urquhart, pârlindu-i părul de pe braț. Fu nevoit să o arunce imediat; zbură într-un arc înalt și fumuriu pe cerul de deasupra stâncilor înainte să cadă. Ross strigă. Se auzi un pocnet. Un abur fierbinte se ridică deasupra ascunzătorii, ca dintr-un

coș al iadului. Apoi se auzi un țipăt, un țipăt îngrozit și violent de băiat care se împotrivea. Două capete apărură deasupra gropii, apoi părțile de sus ale celor două corpuri tinere ale lor urcară târându-se pe margine. Dar, în timp ce soldații îi priveau, cel mai mic păru să-și piardă echilibrul, să alunece, să se poticnească, și dispăru. Băiatul cel mare încremeni, se uită înapoi în groapa care ardea, strigă numele fratelui lui și sări înapoi în ea.

Era imposibil să-și dea seama exact ce se întâmpla în groapă, dar se auziră două țipete, unite într-un cor al suferinței prelungite și al morții.

– Ticălos mizerabil, plânse Ross. N-o să mă uit la ei cum ard.

Și deja o grenadă plecă din mâna lui și zbură spre infern.

Explozia stinse focul. Și opri țipetele.

În liniștea care urmă, Urquhart își dădu seama că îi tremurau mâinile. Omorâse pentru prima dată – în interesul național, cu toată autoritatea binelui comun, dar știa că mulți nu ar fi acceptat asta ca justificare. Nu avea nimic de câștigat din asta. Ross stătea în fața lui, chinuindu-se să se calmeze, cu pumnii încleștați, gata să lovească în orice moment. Ceilalți bărbați erau adunați în jurul lui, triști, scârbiți.

– Caporale Ross, nu asta mi-am dorit, începu el încet, dar și-au făcut-o cu mâna lor. Războiul își cere victimele, mai bine teroriștii, decât alții ca MacPherson. Nici nu doresc să te văd ruinat și închis din cauza Curții marțiale. Ai servit în armată mult timp și poți fi mândru de asta. Își găsea cuvintele mai ușor, mâinile încetaseră să-i mai tremure și bărbații îl ascultau. Cred că ar fi în interesul tuturor ca acest incident să fie uitat. Nu vrem mai mulți martiri EOKA. Și nu vreau ca lipsa voastră de disciplină să dea de lucru fără rost Tribunalelor Militare. Își drese glasul, stânjenit.

Raportul meu va reflecta faptul că am întâlnit doi teroriști neidentificați și bine înarmați. Au fost uciși în luptă după moartea soldatului MacPherson. Le vom îngropa cadavrele în pădure, în secret, nu vom lăsa nicio urmă. Nu le vom oferi sătenilor o scuză pentru represalii. Dacă nu cumva vrei să fie depus un raport mai complet, caporale Ross?

Ross, marele soldat-tată, greoi și grijuliu, își dădu seama că un raport complet ar fi putut să îi facă rău lui Urquhart, dar sigur l-ar fi distrus pe el. Așa era în armată, durerea cobora pe ranguri. Pentru Urquhart, armata nu însemna mai mult de câțiva ani în slujba patriei, pentru Ross era toată viața lui. Voia să strige ca să protesteze că totul fusese doar un act de cruzime; dar lăsă umerii și capul în jos în semn de capitulare.

În timp ce bărbații începură să caute un loc de îngropare în solul subțire al pădurii, Urquhart merse să cerceteze locul acțiunii din groapa stâncoasă. Fu recunoscător că pielea negricioasă a fețelor lor avea surprinzător de puține răni evidente, dar duhoarea dulce-acrișoară a fumului arzător de benzină îl făcu să simtă o nevoie disperată de a vomita. Nu aveau nimic de valoare militară în buzunare, dar în jurul gâturilor lor atârnau, prinse de două lănțișoare subțiri, două cruci cu numele lor gravate. Le rupse și le luă; nimeni nu trebuia să le descopere vreodată identitățile.

Coborâră muntele la amurg, cu cadavrul lui MacPherson legat în spatele mașinii. Urquhart se întoarse ca să se uite ultima dată la scena luptei. Brusc, în întunericul care se lăsa, văzu o lumină. Un tăciune, o flacără, rămăsese cumva și fusese aţâţată de briza serii, făcând-o să izbucnească încă o dată. Micul pin din mijlocul gropii era în flăcări, ca un far care putea fi văzut de la kilometri depărtare.

Nu vorbi niciodată despre incidentul de pe munte, dar, în timpul marilor crize personale din viața lui, când trebuia să ia decizii grele, de câte ori închidea ochii și, uneori, atunci când dormea, imaginea strălucitoare și amintirea acelei zile se întorceau, parțial ca un coșmar, parțial ca o inspirație. Așa ajunsese Francis Urquhart cine era.

CAPITOLUL 1

Prefer câinii în locul oamenilor. Sunt mai ușor de dresat.

Ușa cabinei regizorului tehnic se deschise puțin, ca Harry Grime să arunce o privire în sala de spectacol.

– Încă n-a venit, bombăni el.

Harry, un costumier important la Compania Regală de Teatru Shakespeare, nu îl plăcea pe Francis Urquhart. Adevărul era că îl detesta. Harry era un om direct, originar din Yorkshire, și un homosexual efeminat și furios care împărțea universul în cei care erau de partea lui și cei care nu erau. Iar Urquhart, conform părerii lipsite de modestie și de complicații inutile a lui Harry, nu era de partea lui.

– Să fiu al naibii dacă va câștiga tot nemernicul ăla, spusese Harry în noaptea ultimelor alegeri – iar Urquhart câștigase.

După trei ani, Harry își schimbase culoarea părului de la o nuanță vie de castaniu la una îmbătrânită prematur și renunțase la garderoba lui de haine strâmte din piele, preferând ceva care să-i permită să respire și să-i lase burta să cadă mai firesc, dar nu își schimbase nicio opinie politică. Aștepta sosirea prim-ministrului ca un rus care săpa

tranșee înaintea Stalingradului. Urquhart venea și el deja se simțea batjocorit.

– Pleacă de-aici, Harry, nu mă mai împiedica, izbucni regizorul tehnic din poziția lui de lângă păienjenișul de fire care legau monitoarele și microfoanele cu care trebuia să controleze producția. Du-te să vezi dacă toți au suspensoarele potrivite sau ceva de genul ăsta.

Harry se burzului, fu gata să-i răspundă, dar se gândi mai bine. Mai era jumătate de oră până la începerea spectacolului, toți erau la posturile lor din culise și scandalul din cauza recuzitelor care lipseau și a nasturilor desfăcuți urma să înceapă. Nimeni nu își dorea agravarea situației, nu în seara aceea. Plecă pe furiș ca să verifice perucile din vestiarul din spatele scenei.

Urma să se joace *Iulius Cezar*, iar sala Teatrului Swan deja începea să se umple, chiar dacă mai încet ca de obicei. Teatrul Swan, cu o sală cu balcoane din lemn de pin, de la marginea teatrului principal al Companiei Regale Shakespeare din Stratford-upon-Avon, e construit în formă de semicerc ca omagiu adus stilului elisabetan și are o atmosferă intimă și neoficială, cu maximum 432 de locuri. Încântător pentru spectacole, dar un coșmar pentru securitatea prim-ministrului. Dacă un spectator obișnuit care iubea piesele lui Shakespeare, dar îl ura pe Urquhart mai mult decât Harry Grime profita de ocazie ca să... Ca să ce? Nimeni nu putea fi sigur. Publicul bardului din Stratford nu avea renumele că ar fi mers cu diferite arme ascunse prin buzunare sau genți – poate fanii lui Ibsen făceau asta, și ai lui Cehov, dar sigur nu ai lui Shakespeare? Dar nimeni nu voia să riște, nu în prezența Cabinetului aproape complet, a câtorva miniștri mai puțin importanți, a diferiților editori, a soțiilor lor și a altor oameni puternici

și aleși din zonă, care se adunaseră să asiste la cea de-a treizeci și doua aniversare a căsătoriei lui Francis și Mortima Urquhart.

Geoffrey Booza-Pitt fusese cel care îi adunase. Cel mai tânăr membru al Cabinetului lui Francis Urquhart, era ministrul transporturilor și un om care observa ocaziile într-un mod misterios. Și distracțiile, în toate formele lor. Și ce distracție mai bună de la neajunsurile rutinei ministeriale decât să rezerve o sută de locuri în onoarea aniversării Stăpânului și să-i invite pe cei mai puternici oameni din țară ca să își prezinte omagiile în public? Biletele în valoare de două mii de lire aduceau de o mie de ori mai multă publicitate personală și favoruri împrăștiate prin Westminster, inclusiv pe Downing Street. Exact asta îi spusese Geoffrey lui Matasuyo, un gigant mondial al industriei de automobile și sponsor corporatist al Companiei Regale Shakespeare, care fu de acord, tacit, să plătească lotul de bilete. Nu îl costase niciun penny. Nu că Geoffrey ar fi spus.

Ajunseră târziu, iar sosirea lor fu aproape regală. După unsprezece ani în care locuiseră pe Downing Street, măcar știau cum să-și facă o intrare. Mortima, care întotdeauna se prezenta cu grijă, păru venită dintr-o lume mai bună, îmbrăcată cu o rochie de seară din catifea neagră, cu guler înalt și purtând un colier cu pandantive din diamante și smaralde care atrase luminile teatrului și le reflectă, uimind toate femeile din jurul ei. Podelele de lemn și balcoanele teatrului scârțâiră când oamenii își întinseră capetele ca să îi zărească, iar un ropot de aplauze izbucni într-un mic grup de turiști americani și se răspândi constant, chiar dacă fără tragere de inimă, prin sală, spre rușinea evidentă a multora.

– *Le roi est arrivé.*

– Fii serios, Bryan, îl mustră unul din cei doi însoțitori ai vorbitorului din locul lor de la primul rând de balcoane situate deasupra și în dreapta locului în care se așezau soții Urquhart.

– Serios? Tom, vorbim despre același Francis Urquhart? Omul care a luat răutatea profesională și a ridicat-o până la nivelul lui Elgar?

Thomas Makepeace îi răspunse doar printr-un zâmbet mustrător. Știa că Brynford-Jones, editorul de la *Times*, avea dreptate. Înțelegea și că Brynford-Jones știa că el știa. Termeni de lobby. Dar existau niște limite pentru ce putea spune un ministru al afacerilor externe într-un loc public despre prim-ministrul lui. Oricum, Urquhart era prietenul care îi răsplătise prietenia cu o promovare stabilă de-a lungul anilor.

– Totuși, trebuie să-i admiri jocul de picioare, e un adevărat profesionist, continuă Brynford-Jones înainte să fluture mâna și să zâmbească în direcția soților Urquhart care se întorceau ca să îi recunoască pe cei din jurul lor. Nu există niciun om aici care să nu aibă urmele crampoanelor prim-ministrului tău undeva pe corp. Bunul și bătrânul F.U.

– Bryan, viața nu se reduce la a-ți oferi ție subiecte.

De cealaltă parte a lui Makepeace, li se alătură al treilea bărbat. Quentin Digby era un lobbyist, unul bun. Nu se implica doar în politica profesională, ci, în felul lui liniștit, era și un fel de activist, reprezentând multe organizații caritabile și concerne ecologice. Makepeace nu-l cunoștea bine, dar îl simpatiza.

– Mă întrebam care dintre noi trei avea să joace rolul lupului moralist în seara asta, glumi Makepeace.

Luminile sălii se estompară când directorul companiei Matasuyo urcă pe scenă ca să își ocupe locul înaintea

publicului și să țină un discurs de bun venit. Lumina îndreptată spre scenă se ridica până la fețele lui Makepeace și ale însoțitorilor lui, oferindu-le un aspect umbrit, conspirativ, ca al unor vrăjitoare în jurul unui ceaun.

– Tom, vorbesc serios, ar fi trebuit să plece la a zecea aniversare, continuă Brynford-Jones, nerăbdător să profite de prezența ministrului. Zece ani în vârf e destul pentru oricine, nu-i așa?

Makepeace nu comentă, prefăcându-se că se concentra la predica domnului japonez care încerca să stabilească un fel de legătură spirituală între cultură și piesele de mașini.

– Vrea să obțină recordul. Să o întreacă pe Thatcher, interveni Digby. Pe mine nu m-ar deranja, dar ce rost are? Ce încearcă să realizeze? Jumătate din coșurile de gunoi din țară sunt pline de hârtii de împachetat de la Harrods, pe care consiliile locale nu își permit să le adune, iar cealaltă jumătate a țării cerșește ceva de mâncare.

– Voi, lobbyiștii, întotdeauna vă compromiteți cauzele pentru că exagerați, îl mustră Makepeace.

– Ciudat, credeam că asta era prerogativa politicienilor, îi răspunse editorul.

Makepeace începea să se simtă încolțit. Se simțise așa de multe ori în ultimele luni, stând lângă editori sau în fața alegătorilor lui, prefăcându-se entuziasmat, când era doar obosit și dezamăgit în sinea lui. Ceva se învechise. Cineva se învechise. Francis Urquhart. Îl lăsase pe Makepeace cu multe lucruri pe care voia să le spună, dar puține i se permiteau.

– A avut un mandat bun, Tom, țara e recunoscătoare și așa mai departe, dar chiar e timpul pentru sânge proaspăt.

– Sângele lui.

– Un nou început pentru guvern.

– Pentru tine, Tom.

– Toți cunoaștem lucrurile la care ții și cauzele pe care le reprezinți.

– Ne-ar plăcea să te ajutăm.

– Știi că țara nu mai e ce a fost. Sau ce ar putea fi. Țara asta are o inimă prea mare ca să fie condusă atât de mult timp de un singur om.

– Mai ales de un asemenea om.

– La naiba, până și imigranții ilegali pleacă.

– Tom, ar trebui să fie a ta. Makepeace e un om la fel de bun ca Urquhart.

Pauză. Omul de la Matasuyo își terminase discursul și piesa trebuia să înceapă; Makepeace era recunoscător pentru asta. Era zăpăcit. Voia să le contrazică declarațiile, să joace rolul câinelui credincios, dar nu își găsea cuvintele. Poate aveau dreptate în legătură cu Urquhart. Fără îndoială, aveau dreptate în legătură cu el. Știau că își dorea asta, destul de mult ca uneori să i se usuce gura ca unui om rătăcit în deșert și care zărea o oază, doar ca să descopere că era un miraj. Putere. Dar nu doar de dragul ei, nu pentru un loc în cărțile de istorie, ca Urquhart, ci pentru prezent. Pentru ziua de azi. Pentru toate lucrurile pe care dorea, cu disperare, să le facă și să le schimbe.

Atât Brynford-Jones, cât și Digby erau foarte interesați de schimbări, editorul și lobbyistul fiind revoluționari de profesie. Makepeace se gândi că nici pentru ei nu era o opțiune ca lumea să rămână neschimbată. Poate într-o zi ar fi fost niște aliați utili, dacă ar fi început vreodată războiul. După ce prietenul lui, Francis, ar fi părăsit arena. Sau poate s-ar fi dus și ei naibii printre toți rebelii.

Apoi se auziră râsete. Cezar își făcuse prima intrare pe scenă, cu o față acoperită cu un machiaj puternic care îl

făcea să semene incredibil de mult cu Francis Urquhart. Avea același profil lung. Aceiași ochi pătrunzători. Același păr argintiu cu început de chelie. O gură ca o tăietură dreaptă pe față. O mască ce nu arăta nici bucurie, nici milă. Certurile din culise fuseseră lungi și pline de furie când oamenii aflaseră de prezența iminentă a lui Urquhart. Harry susținuse sus și tare un boicot și amenințase că avea să protesteze folosindu-și corpul în toate formele, dar directorul teatrului îi declară cu efect:

– Las-o baltă, dragule! Au trecut mulți ani de când jumătatea ta de jos nu s-a mai ridicat la înălțimile așteptărilor celei de sus. Pun pariu că nu ți-ai mai văzut de ani de zile jumătatea de jos. Trăiești din amintiri.

Așa că ajunseră la un compromis. Într-o adevărată tradiție dramatică, spectacolul avea să continue, încărcat cu un mic bagaj ideologic. Dar Harry, uitându-se încă o dată, dinspre sufleori, ca să vadă cum mergea protestul lui, avea să fie dezamăgit. Masca vie alunecă. Din locul lui privilegiat, de lângă Booza-Pitt, în fața scenei, Urquhart, un actor experimentat în orice arenă publică, zărise pericolul și răspunse. Nu doar că el râdea primul, dar se și asigura că toți știau asta pentru că își scosese o batistă albă de mătase și o flutura viguros la protejatul lui.

În timp ce piesa continua, Makepeace agoniza. Loialitatea însemna foarte mult, pentru el era o virtute politică. Dar nu dormise bine, mintea tulburată și inima neliniștită nu îl lăsau să se odihnească, iar îndoielile începeau să se adune în visele lui. Și știa că, dacă nu ar fi făcut nimic și doar s-ar fi necăjit din cauza acelor îndoieli, și-ar fi pierdut și visele.

– *Măreția se transformă în abuz atunci când separă remușcările de putere...*

Loialitate. Dar pentru ce? Nu doar pentru un singur om. Marii oameni au vremea lor, doar ca să afle că reputația lor trebuie să cadă din cer ca frunzele înaintea furtunii de toamnă.

– *Prin urmare, gândește-te la el ca la un ou de șarpe din care, dacă s-ar sparge, ar ieși răutăți de felul lui...*

Fiecare prim-ministru pe care îl cunoscuse ceruse prea mult și fusese eliminat. Sacrificat. Într-un fel sângeros. De colegii lui.

În cele din urmă, fapta fu făcută.

– Și tu, Brutus?

O portretizare excepțional de nemiloasă a asasinării și, la fiecare pas, batista lui Urquhart continuă să fluture.

– Un gunoi de om! izbucni Grime în timp ce tropăia prin vestiar, ajutându-l pe Cezar cel decedat să se îmbrace în hainele de fantomă.

– Micul tău complot nu a funcționat, drăguțule, spuse Iulius, ridiculizându-l. Nu l-ai văzut? Ne-a râs în nas, asta a făcut.

– Stai locului, Mare Iulius, sau îți bag acul ăsta în fund, izbucni Harry. Oricum, ce știi tu despre comploturi? Ultimul scenariu mizerabil pe care l-ai inventat n-a ajuns nici măcar până la dactilografă.

– A avut câteva probleme de dezvoltare, recunoscu Iulius.

– A avut tot atât simț de orientare cât un cal care calcă pe un arici.

– Măcar eu joc. Tu n-ai putea juca nici măcar rolul craniului din *Hamlet* într-o zi bună.

– Du-te naibii! spuse Harry, făcându-și gura pungă și se potoli.

În sala de spectacole, luminile anunțaseră pauza și aplauzele zgomotoase reflectau aprecierea publicului pentru o producție remarcabilă pentru prospețimea ei. Trecuse

multă vreme de când cineva își mai amintea să fi râs atât de mult la o tragedie, dar, în primul balcon, Digby părea tulburat. Makepeace îl studie.

– Scuze. Mă gândeam la noua mașină, se scuză lobbyistul.

– La kilometrajul ei? Dacă e nepoluantă? Reciclabilă?

– Nici vorbă. Are patru litri de testosteron înveliți în cel mai pur stil italian pe care îl poți găsi în țara asta fără să fii arestat. Ferrari. Roșu aprins. Singurul meu viciu. Și e parcată afară.

– Și tu îți făceai griji dacă toată hârtia de împachetat va fi scoasă din coșul tău de gunoi până la sfârșitul săptămânii, îl ironiză Makepeace.

– Sunt mai îngrijorat că, în minunata noastră lume nouă, sistemul stereo va fi furat până la sfârșitul spectacolului. Dumneavoastră ce credeți, domnule ministru?

– Calmează-te, Diggers, interveni Brynford-Jones. Nimic nu e veșnic.

Editorul și lobbyistul se bucurară de zeflemea, dar Makepeace se gândea la altceva. Se uita lung la podeaua sălii, acolo unde Urquhart, înconjurat de acoliți entuziasmați și asistat îndeaproape de Geoffrey Booza-Pitt, își schimba batista.

– Ești bine, Tom? îl întrebă Brynford-Jones.

– Da, bineînțeles. Mă gândeam câtă dreptate ai. Știi... Despre cum nimic nu e veșnic.

* * *

Cutia din piele roșie stătea deschisă pe bancheta din spate, cu documentele neatinse. Ministrul adormise imediat ce ajunseră la autostradă – fusese o cină de lucru obositoare și bătrânul nu mai era la fel de rezistent cum fusese cândva. Sforăia încet, cu gura ușor căscată, căzut, într-un

fel incomod, într-o parte. Ar fi trebuit să poarte centura de siguranță. Șoferul îl cercetă atent în oglinda retrovizoare pentru o vreme înainte să decidă că putea risca. Prudent, în timp ce se asigura că motorul Jaguarului își menținea ritmul constant și liniștitor la o viteză stabilă de o sută treizeci și trei de kilometri pe oră, întinse mâna după butonul de volum al radioului. Tocmai trebuia să înceapă meciul pe stadionul Upton Park și următoarele nouăzeci de minute aveau să decidă soarta unui întreg sezon de efort. Nu voia să piardă asta.

Se opri când, prin burnița din fața lui, apărură stopurile unui Escort vechi, care încerca încă să demonstreze că era bun de ceva, și nu o rablă. Tânărul șofer al Escortului înjură; cauciucul putrezit al ștergătoarelor lui de parbriz transformase autostrada într-o masă de pete zăpăcitoare și se chinuia să înțeleagă ce se întâmpla în fața lui. Nu îl interesa ce era în spatele lui. Șoferul ministrului hotărî să nu riște să-și trezească pasagerul frânând brusc, nu când trebuia să înceapă meciul. Conduse spre banda din mijloc ca să treacă pe interior, pe lângă celălalt vehicul.

Unele evenimente din viață – și din moarte – nu au nicio explicație rațională. Ulterior, oameni învățați, experimentați și anchetatori versați se pot aduna ca să își exprime părerile, dar, mult prea des, asemenea păreri servesc mai puțin ca o explicație și mai mult ca o scuză. Uneori e la fel de ușor de acceptat că există momente în care Soarta se trezește din somnul ei de după-amiază și, cu ochii cârpiți de somn, arată capricioasă cu degetul, fără nicio intenție clară. Pentru că, exact atunci când șoferul ministrului se apleca încă o dată spre butonul radioului, la mai puțin de doi metri în spatele celuilalt vehicul și în interiorul autostrăzii, spatele Escortului explodă. Soarta. Viră brusc în

fața limuzinei ministrului, al cărui șofer prinse volanul cu o singură mână. Jaguarul lovi banda mediană și se învârti în cerc pe drumul umed înainte să treacă de banda de urgență și să dispară într-un șanț.

Se opri în trunchiul unui ulm. Când șoferul își reveni din șoc, găsi cutia ministrului lovită și ruptă pe bancheta din față, lângă el. Ministrul era în aceeași stare.

CAPITOLUL 2

Urăsc accesele de violență inutilă. Elimină plăcerile violenței necesare.

– Francis Urquhart, împăciuitor?

Brynford-Jones nu încercă să-și ascundă scepticismul din voce și se holbă de aproape la Makepeace ca să îi observe reacția.

– Bryan, trăim într-o nouă lume captivantă. Orice e posibil.

– De acord. Dar Francis Urquhart?

Stătură la coadă cu ceilalți oaspeți, pe scările sediului din Downing Street, ca să fie întâmpinați oficial de soții Urquhart înainte să fie prezentați președinților comunităților cipriote divizate. Cu o zi în urmă, pe teritoriul neutru al sălii de bal a Casei Lancaster și în atenția publică a prim-ministrului britanic, turcii și grecii căzuseră de acord cu principiile de pace și garantaseră să stabilească toate detaliile nerezolvate în trei luni. Republicile Confederale ale Ciprului erau gata să se nască, iar conflictul era evitat datorită onorabilului și cinstitului prim-ministru Francis Urquhart, care acționase ca moașă și ca mediator.

Urmă sărbătorirea. Mai marii țării fuseseră adunați în camerele de recepție de la parterul sediului din Downing Street ca să ofere mulțumiri pentru pace lui Francis Urquhart. Era o experiență egalizatoare și, pentru mulți, aproape înjositoare. Indiferent cât de bogați sau de cunoscuți erau, fuseseră tratați la fel. Fără mașini, fără distincții, fără excepții. Se opriseră la porțile din fier forjat care împiedicau intrarea pe Downing Street din Whitehall. Fuseseră verificați de poliție înainte să li se permită să meargă cu soțiile pe toată lungimea străzii, până la ușa păzită de la intrare. Trebuiră să aștepte în timp ce hainele lor fură schimbate cu un bilet de hârtie mototolit la garderobă. Petrecură cinci minute la coadă, urcând pioși pe scări, pas cu pas, pe lângă portretele foștilor conducători: Wallpole, Pitt, Palmerstone, Disraeli, Churchill și unica Margaret Thatcher.

– Pentru cei pe care i-am răstignit, murmură Brynford-Jones.

Apoi urmă prezentarea oficială făcută de un străin în haină roșie din altă galaxie care părea să nu recunoască pe nimeni și avea mari probleme cu pronunția. „Domnul Bimford-Jones" nu fu impresionat, dar rareori era.

– Așa trebuia să fi fost și la Curtea de la Versailles, spuse el. Înainte să vină căruțele pentru condamnați.

– Bryan, te-a luat valul cinismului. E nevoie de puțină cruzime pentru a face mari schimbări. Recunoaște meritele când e cazul, protestă Makepeace.

– Tom, tu ești crud? Destul de crud ca să-i iei coroana bătrânului Francis? Pentru că nu ți-o va oferi în dar de Crăciun. Va trebui să o iei cu forța, cum a făcut-o el. Cum au trebuit să o facă toți. Ai tot ce-ți trebuie ca să faci asta?

– În politică ai nevoie și de noroc, răspunse Makepeace, încercând să ocolească întrebarea, dar fără să își arate nerăbdarea de a termina conversația cu editorul.

– Oamenii trebuie să fie stăpâni pe soarta lor. Știi că mi-ar plăcea postul, dar încă nu e cazul.

– Niciodată nu e cazul când te aștepți la asta. Dacă vrei să realizezi lucruri măreț, prinzi norocul de coaie și te ții bine.

– Bryan, uneori cred că încerci să mă ispitești.

– Nu, nu eu. Eu doar prezint ambiția unui om și văd dacă îl tentează. Eu sunt doar un voyeur, e privilegiul presei. Treburile murdare le las în seama voastră, băieților – și fetelor! exclamă el, întinzându-se ca să apuce de cot o invitată care se strecura prin mulțime.

Claire Carlsen se întoarse și zâmbi, luminându-se la față când îi recunoscu. Și ea era membră a Parlamentului, la treizeci și opt de ani, cu doisprezece ani mai tânără decât Makepeace și editorul.

– Ce-ai făcut ca să-ți câștigi locul în turma asta sclipitoare? o întrebă Brynford-Jones. Credeam că nimeni sub rangul de conte sau arhiepiscop nu are voie la troaca asta. Cu siguranță, nu o deputată de rând.

– Bryan, sunt doar un simbol. Se pare că moraliștilor de profesie de vârstă mijlocie, ca tine, le place să aibă niște fuste prin preajmă ca să le amintească de tinerețea pierdută. Știi tu, să le curgă balele un pic și să plece fericiți. Ăsta e planul.

Zâmbetul ei era cordial, dar ochii albaștri precum cerul de toamnă erau pătrunzători. Era înaltă, aproape că îl privea direct în ochi pe editorul gras care se bucura de reflexia luminii soarelui de seară ce strălucea prin părul ei blond.

Brynford-Jones râse tare.

– Ai venit prea târziu pentru o mărturisire. Deja am recunoscut că sunt un voyeur și, în cazul tău, pledez, cu bucurie, că sunt vinovat. Dacă te dă vreodată afară soțul ăla al tău, atunci ești bine-venită la mine să-mi faci o cană de lapte cu cacao în fiecare seară.

– Dacă îl voi da vreodată afară pe soțul meu, îl corectă ea, sper că voi face mai multe lucruri seara decât doar să beau lapte cu cacao. Oricum, ce puneați voi doi la cale? Să trimiteți stripteuze la Sinod sau ceva la fel de frivol?

– Întrebam dacă prietenul nostru de aici are tot ce-i trebuie ca să reușească în politică, anume calitățile necesare precum energia și ambiția ca să devină următorul prim-ministru. Claire, tu ai paria pe el?

Ea își arcui o sprânceană – avea o față foarte expresivă și, când era relaxată, o aură de zburdălnicie înviorătoare. Ca răspuns la invitația lui Brynford-Jones, îl cercetă pe Makepeace de parcă ar fi făcut-o pentru prima dată, strâmbă sceptică din nas și păru să ajungă la o concluzie înainte să le abată intenționat atenția în altă direcție.

– Dacă energia și ambiția înseamnă totul, atunci următorul nostru conducător stă acolo, lângă fereastră.

– Nu e Geoff al nostru? Mai bine emigrez, chicoti editorul, lipsit de respect, dar nu în întregime sceptic.

Se întoarseră ca să-i urmărească privirea. În arcada unei mari ferestre georgiene cu vedere la grădină, ministrul transporturilor îl țintuise locului pe guvernatorul Băncii Angliei, cu spatele la perdeaua elegantă.

– Ce tehnică fluidă! continuă Claire. Se ocupă de el atât de bine, că guvernatorul nici nu o să-și dea seama când va fi dat la o parte pentru următorul nume de pe listă.

– Geoff al nostru are o listă? întrebă editorul.

– Sigur că da. Tipărită pe un cartonaș pe care îl ține în buzunarul de la piept. Are doar o oră la dispoziție aici, așa că a cerut dinainte o copie a listei invitaților, a văzut câți oameni vrea să impresioneze sau să critice și și-a împărțit timpul. Șase minute pentru fiecare. Cu o precizie digitală.

În tăcere, urmăriră cum Booza-Pitt, fără să-și ia o pauză ca să mai respire și el și fără să se uite la ceas, strânse mâna guvernatorului și își luă rămas-bun. Apoi se plimbă prin cameră, strânse mâinile oamenilor și îi salută în trecere, dar nu se opri.

– Sunt șanse să-și încheie programul cu soția plictisită a cuiva, continuă Claire. E o rutină, mai ales de când s-a despărțit de soția lui.

– A doua soție, îl corectă Makepeace.

– Fascinant. Îl apreciez mai mult, recunoscu Brynford-Jones. Însă sunt nevoit să recunosc că nici așa nu ar ajunge prea departe. Dar cum afli atâtea informații delicioase și răutăcioase?

Claire strânse buzele.

– Știi că nouă, fetelor, ne place să bârfim. Doar nu crezi că-și scrie singur lista?

Editorul știa că ea îl lua în râs mai mult pe el decât pe Booza-Pitt. Observă cât de ficși rămaseseră ochii ei albaștri pe durata conversației, cercetând, judecând. Nu îi scăpau multe. El bănuia că ea îi folosea pe bărbați mai mult decât o foloseau ei pe ea. Hainele ei erau scumpe, dar discrete, de la cei mai în vogă creatori de modă din Knightsbridge, sexualitatea ei era discretă, dar evidentă și originală, iar dorința lui pentru ea creștea cu fiecare minut. Dar bănuia că nu era o femeie pe care să o supere sau care să accepte obișnuitele lui propuneri de genul „Ți-ar plăcea să discutăm despre profilul tău la cină?". Ar fi fost o greșeală să

piardă ce era în interiorul acelei femei urmărind să obțină doar ambalajul superficial.

– Cred că ar trebui să vorbesc mai des cu tine, se oferi el.

– Și eu cred la fel.

– Nu ești geamăna parlamentară a lui Booza? continuă el. Parcă-mi amintesc că am citit asta undeva. Amândoi ați intrat împreună în Cameră, când – acum șapte ani? Aveți aceeași vârstă. Amândoi bogați și plăcuți la conferința partidului. Amândoi puteți ajunge departe.

– Dacă aș avea talentul lui.

– Ce crezi, ministru al afacerilor externe în Cabinetul Makepeace?

Se întoarse la prima lui țintă.

Makepeace tăcu, de parcă ar fi vrut să-și accentueze cuvintele cu o considerație elaborată.

– Nici peste un milion de zile, răspunse el încet. Omul ăsta n-ar recunoaște un principiu politic sau o idee originală nici dacă i-ar fi servite în crustă și cu stridii.

– Ah, în sfârșit! O ruptură în faimoasa ta loialitate colectivă față de miniștri, Tom. Încă mai am speranțe pentru tine, zâmbi editorul, încântat că descoperise o antipatie atât de evidentă. Se întoarse spre Claire. Simt că urmează un editorial. Deși, ca să-ți spun adevărul, draga mea, mă îngrijorează un pic vorbele lui despre principii și idei originale. Nu sunt bune pentru un om ambițios. Va trebui să lucrăm la el.

Ea râse, cu o expresie sinceră, arătându-și dinții albi și bucuria.

– Știi ceva, Bryan, și eu cred la fel.

CAPITOLUL 3

Oamenii importanți sunt, de obicei, răi. Eu intenționez să fiu un om foarte important.

Zona Civilă, Baza Militară Dhekelia, Teritoriul Suveran Britanic, Cipru

– Salutări, prietenul meu grec. Bine-ai venit în modestul atelier al unui tâmplar! Ce parte din darul lui Allah poate să împartă slujitorul lui cu tine?

– Șapte oi. De vineri într-o săptămână. Și să nu aibă doar grăsime și tendoane ca nevasta ta.

– Șapte? se gândi turcul. Una pentru fiecare zi a săptămânii tale, Glafkos. Pentru tine, voi încerca să găsesc cele mai frumoase oi din toată partea turcească a Ciprului.

– E Paștele, fiu al lui Saladin, scuipă Glafkos instalatorul. Și se mărită fiica mea. O să fie un mare ospăț.

– O mie de binecuvântări pentru fiica lui Glafkos!

Grecul, un om mic de statură, cu un umăr lăsat și expresia unei frunze de viță-de-vie fierte, rămase neimpresionat.

– Să-ți stea în gât cele o mie de binecuvântări, Uluc! De ce mi-au lipsit cinci cămăși din livrarea de săptămâna trecută?

Turcul, un tâmplar, puse deoparte rindeaua cu care repara o ușă stricată și își șterse mâinile de șorțul întins peste

burta lui mare. Cămășile sport, cu logourile contrafăcute ale firmelor Lacoste și Adidas, erau confecționate în sectorul turcesc de vărul de gradul doi al mamei lui, care, evident, îi păcălea pe amândoi. Dar grecul câștiga mult din adaosul la prețul falsurilor de contrabandă, care erau vândute într-una din numeroasele piețe din satul Pyla, într-un magazin deținut de nepotul lui. Își putea permite să se lipsească de o mică parte din profit. Totuși nu voia ca un blestemat de grec să afle că era înșelat de un membru al familiei lui.

– Au intrat la apă, exclamă el în cele din urmă, după ce se gândi bine.

– Vrei să spui că iar tragi pătura pe partea ta.

– Dar, dragul meu prieten grec, conform conducătorilor noștri, în curând, vom fi frați. Vom fi, cu toții, o singură familie. Strânse rindeaua cu mâna lui mare și începu, nonșalant, să răzuiască ușa din nou. Poate fiica ta va face dragoste cu un turc.

– Mai degrabă aș repara canalele iadului. Cu mâinile goale.

Turcul râse, arătându-și dinții înnegriți și umorul vulgar. Erau într-o luptă continuă pe care o purtau la baza militară britanică, unde lucrau amândoi și în diferite puncte clandestine de trecere de-a lungul zonei-tampon militarizate care despărțea comunitățile grecești de cele turcești. Puteau face contrabandă împreună, puteau supraviețui și chiar prospera împreună, dar asta nu însemna că trebuiau să se și placă, indiferent ce decretau politicienii proști.

– Poftim, grecule. Un cadou pentru nevasta ta. Își bagă mâna într-un sertar și scoase o sticluță pe care scria Chanel. Să îți umple nopțile de fericire.

Glafkos scoase capacul și mirosi conținutul, turnându-și un pic în palmă.

– Miroase a pipi de cămilă.

– De cămilă Chanel autentică. Și foarte, foarte ieftină, răspunse Uluc, dându-și ochii peste cap.

Grecul încercă să scape de miros ștergându-și mâna de cămașă, apoi cercetă atent sticluța.

– Iau șase duzini. De probă. Și să nu intre la apă.

Turcul dădu din cap.

– Sau să se evapore.

Uluc chicoti iar din toată inima, dar, la fel de repede cum venise, bucuria lui dispăru și, în locul ei, păru că un nor cenușiu se așternu pe fruntea lui. Începu să-și atingă meticulos mustața cu vârful unui deget foarte bătătorit, de trei ori pe fiecare parte, de parcă ar fi încercat să netezească ceva încâlcit care îi intrase în viață.

– Ai vânturi de la mâncarea nevestei tale? îndrăzni să-i spună Glafkos, instalatorul.

Uluc, tâmplarul, ignoră insulta.

– Nu, prietene, dar nu-mi dă pace un gând. Dacă ni se spune tuturor să ne iubim unii pe alții, turci cu greci, să ne strângem în brațe în loc să ne strângem de gât – atunci, pentru numele lui Allah, ce-o să mai facem noi doi?

CAPITOLUL 4

Dacă ignoranța înseamnă fericire, atunci Parlamentul trebuie să fie plin de oameni fericiți.

Ca indivizi, majoritatea erau modești, din clasa de mijloc, adesea plictisitori. Și erau mândri de asta. Dar, la nivel colectiv, împărtășeau o sete de sânge de o intensitate animalică, exprimată în valuri de entuziasm țipător care se zdrobeau peste sală.

– S-a schimbat, nu-i așa? se întrebă Sir Henry Ponsonby, cu fața lui slabă ascunsă de umbra unei mari pălării de paie.

Nu avea nevoie să adauge că, în viziunea lui, asta nu putea fi spre bine. Ca șef al administrației publice, era greu de convins că schimbarea putea fi și altfel decât perturbatoare.

– Vrei să spui că-ți amintești când noi, englezii, obișnuiam să câștigăm?

– Din păcate, asta e un fel de istorie antică și nu mai face parte nici măcar din planul de studii de bază. Pufni. Nu. Ceea ce vreau să spun e că fiecare aspect al vieții pare să fi devenit un sport sângeros. Politica. Jurnalismul. Mediul academic. Comerțul. Chiar și Wimbledonul.

Pe teren, primul englez care fusese selecționat la Turneul de tenis de la Wimbledon de mai bine de două

decenii câştigă cu greu încă un punct în *tie-break*; încă două şi ar fi ajuns să lupte într-un set hotărâtor. Mulţimea, după ce se supărase că eroul ei naţional fusese umilit în prima rundă şi în jumătate dintr-a doua, se trezise că englezul îşi revenise şi avea o şansă. Pe peluza zgâriată de picioare din faţa lor, se crea o legendă. Probabil. Partea mai bună era că potenţiala victimă era de origine franceză.

– Henry, oi fi eu academician. Chiar şi jurist internaţional. Dar o parte din mine ar da orice să fie acum acolo.

Emoţia neaşteptată din aceste cuvinte îl surprinse pe Sir Henry. Din origini obişnuite, Clive Watling făcuse o carieră distinsă ca jurist academician şi mână dreaptă, consilier regal, masterand, licenţiat în drept şi multe alte distincţii şi onoruri, şi devenise un om de bază, a cărui autoritate se potrivea cu silueta lui masivă de Yorkshire. Izbucnirile de entuziasm fizic nu făceau parte din fişa postului. Cu toate astea, oricine avea dreptul la puţină pasiune şi era mai bine să fie pentru mingile de tenis decât pentru băieţei.

– Ei bine, nu ne gândeam chiar la asta pentru tine, bătrâne, începu Sir Henry din nou. Voiam să aflu ce crezi. Ştii, ţi-ai făcut o reputaţie formidabilă prin munca ta la Tribunalul Internaţional, eşti foarte respectat şi nu numai.

Încă un punct fu câştigat pentru onoarea naţională, iar Watling nu se putu abţine şi răspunse strângând pumnii fără să vrea. Sir Henry îşi strânse buzele care arătau ca o linie roşie. Amestecul de tensiune şi căldură din Terenul cu Numărul Unu împiedică orice încercare de a continua conversaţia atât timp cât jucătorii de tenis ajunseră din nou la egalitate.

O lovitură. Braţele se agitară şi strigătele deveniră frenetice. Mingea se mişcă atât de repede, că puţini ochi o putură urmări, în timp ce toate inimile zburară cu ea. Se

făcu un nor de praf de cretă englezească, se auzi un strigăt galic de disperare şi zgomotul izbucni din tribune. Setul fu câştigat şi din capătul îndepărtat al terenului se auziră voci răguşite care cântau în cor „Rule Britannia". Sir Henry ridică privirea dezgustat, fără să observe zâmbetul larg al însoţitorului lui. Fiind un tradiţionalist, nu era obişnuit să-şi exprime emoţiile şi dezaproba exprimarea lor la alţi oameni. Aşa cum avea să le spună celor din clubul lui mai târziu, în acea săptămână, nu fusese o *scenă* pe placul lui. Fură nevoiţi să aştepte până când inevitabilul val mexican trecu de ei – vai, Watling chiar îşi legăna coapsele? – înainte să li se permită să-şi reia gândurile.

– Da, am fost norocos, Henry, am primit multă recunoaştere. Bineînţeles, mai degrabă în străinătate. Nu atât de mult aici, acasă. Ştii că se zice că nu poţi fi profet în ţara ta? Şi om de succes cu gimnaziu într-un sistem juridic încă dominat de elite din Oxbridge. Ca Ponsonby.

– Nu, deloc, dragul meu coleg. Eşti foarte stimat. Noi, englezii, suntem doar un pic mai reticenţi când e vorba de aceste lucruri.

Cuvintele lui Sir Henry fură imediat contrazise de un acces de isterie feminină din spatele lor, în timp ce jucătorii îşi reluară locurile pentru setul final. Se observa că numeroasele expresii de fervoare patriotică ce veneau din tribune erau amestecate cu o francofobie intensă. Asemenea pasiuni evidente îl stânjeneau pe Ponsonby.

– Clive, permite-mi să trec direct la subiect. Ciprioţii vor să termine cu certurile lor interne. Asta n-ar trebui să fie imposibil, atât grecii, cât şi turcii par afectaţi de un acces neobişnuit de bunăvoinţă şi bun-simţ. Poate nu mai au gâturi de tăiat sau, mai degrabă, au fost ispitiţi de pachetele cu ajutoare străine care sunt la ofertă. Oricum,

multe dintre probleme se rezolvă, chiar și problema frontierelor. Ambele tabere știu că trebuie să facă un gest, să renunțe la ceva.

– Au diferențe mari de opinii?

– Nu foarte mari. Ambele părți vor să elimine gardul din sârmă ghimpată și aproape tot gardul propus trece prin munți care n-au nicio valoare decât pentru căprari și pustnici.

– Mai există largul mării până la reciful continental.

– Ești un om foarte atent! Acesta e potențialul obstacol. Sincer să fiu, nicio parte nu are experiențe cu granițele maritime, așa că își doresc ca un tribunal internațional să facă treaba asta în locul lor. Știi, să ofere acordului marca legitimității și să evite o pierdere de prestigiu pentru fiecare parte. Au nevoie doar de un mic bandaj pentru mândria lor națională ca să poată vinde afacerea oamenilor lor. Deja cercetează apele și au fost de acord cu un juriu de arbitraj format din cinci judecători internaționali sub conducerea Marii Britanii.

– Pentru numele lui Dumnezeu, de ce Marea Britanie?

Ponsonby zâmbi.

– Cine cunoaște insula mai bine? Vechea stăpână colonială, țara în care nici turcii și nici grecii nu au încredere. Fiecare își vor alege câte doi judecători, iar cel al Marii Britanii va fi al cincilea, cel imparțial. Și vrem ca tu să fii al cincilea.

Watling inspiră adânc, bucurându-se de această recunoaștere.

– Vrem ca totul să fie semnat și sigilat cât mai repede posibil, continuă Ponsonby, dacă se poate, în următoarele două luni. Înainte să se răzgândească.

– Ah, am o problemă.

– Da, știu. Ar trebui să-ți petreci vara ținând prelegeri într-un lux considerabil în California. Dar te vrem aici. În slujba păcii și a interesului public. Și, bătrâne, să știi că Guvernul Maiestății Sale îți va fi foarte recunoscător.

– Asta sună ca o tentativă de mituire.

Un fault dublu, mulțimea oftă. Ponsonby se aplecă mai aproape.

– Clive, recunoașterea ta trebuia să fi avut loc demult. Există un singur loc pentru un om cu experiența ta. Tăcu, tachinându-l. Ai aduce o contribuție extraordinară în Camera Lorzilor.

Ponsonby îi zâmbi cu viclenie; îi plăcea să împartă privilegii. Din contră, Watling încerca disperat să-și ascundă ticul nervos care îi apăru în colțul gurii. În copilărie, visase să lovească mingea pentru Yorkshire; acesta era al doilea vis al lui.

– Cine va mai fi în acest complet de judecători?

– Turcii au numit un malaysian și un profesor egiptean din Cairo...

– Probabil că Osman. E un om bun.

– Da. Mafia musulmană.

– E un om bun, insistă Watling.

– Bineînțeles, toți sunt oameni buni. Așa sunt și cei din echipa Greciei. L-au ales pe Rospovitch din Serbia – fără nicio legătură cu faptul că e creștin ortodox, trebuie să adaug asta repede. Nici prin gând nu i-ar fi trecut asta vreunui grec.

– Și al patrulea?

– E oferit de cei mai puternici aliați ai Greciei din Europa, de francezi. Vechiul tău amic de la Tribunalul Internațional, Rodin.

– Tocmai el! Watling nu-şi putu ascunde dezamăgirea. Am participat la procese cu omul ăla mai des decât aş vrea să-mi amintesc. E la fel de promiscuu cu opiniile lui ca o târfă de pe Avenue Foch. Nu-l suport pe omul ăla. Dădu din cap. Gândul de a fi închis cu el undeva nu-mi aduce nicio bucurie.

– Dar gândeşte-te, Clive. Completul e împărţit la mijloc, doi-doi, prin numire. Tu vei avea votul decisiv. Rodin şi ceilalţi nu contează, poţi să faci ce crezi că e corect.

– Harry, nu sunt sigur. Deja totul începe să sune ca un joc de poker politic. Ar fi o treabă corectă? Fără mânării? Nu vreau să iau parte la nicio înţelegere murdară de culise, îl avertiză avocatul cu încăpăţânarea tipică nordicilor, trăgându-şi bărbia dublă. Dacă va fi să mă ocup de acest caz, atunci va trebui să fie hotărât doar pe baza meritelor.

– De-asta trebuie să o faci, tocmai pentru că eşti enervant de imparţial. Permite-mi să fiu sincer. Te vrem pentru reputaţia ta. Dacă vei fi şi tu implicat, totul va părea corect. Îngroapă-i în Convenţii de la Haga şi precedente paşnice. Sincer, din punct de vedere politic nu contează nici cât o ceapă degerată ce hotărăşti, practic, va fi doar o linie trasată pe pietre. Un kilometru încoace sau încolo pe care nu poţi creşte nici măcar un sac cu fasole. Dar le va permite politicienilor ciprioţi să facă o înţelegere de care au mare nevoie. Aşa că, dragă Clive, treci de partea cui vrei, nu va fi nicio presiune din partea noastră. Tot ce vrem e o înţelegere.

Tăcură. Mulţimea se înfierbântă din nou când setul decisiv începu. Watling încă ezita, era timpul pentru ultimul ghiont.

– Cred că se cuvine să grăbim lucrurile şi pentru noi. Nu e nevoie să aştepţi la o coadă lungă, cred că ne putem asigura ca numele tău să apară în următoarea Listă de

Onoruri, de Anul Nou. Nu vrem ca incertitudinea să te împiedice să deliberezi. Ponsonby râdea. Îmi pare rău că te grăbesc. Și pentru California. Dar există presiuni. Ciprioții se războiesc unii cu alții de un sfert de secol; e timpul să tragem cortina pe mica lor tragedie.

– Presupui că voi accepta? Pentru rangul de pair?

– Nu, dragul meu coleg, ci pentru interesele fair-play-ului britanic.

Orice alte schimburi de opinii deveniră imposibile, îngropate sub povara zgomotului. Jucătorul francez sărise, se împiedicase, și se încurcă în plasă în timp ce încerca disperat să salveze o contralovitură vitală. Mulțimea se ridică în picioare, strigând de bucurie.

* * *

Căpitanul navei de cercetare seismică *Happy Valley* scutură mucul țigării cu mult deasupra capului, privindu-l atent în timp ce plutea în aerul greu înainte să cadă și să dispară dincolo de carena navei de pescuit. Îi ardeau plămânii; încercă să nu tușească, nu reuși, tremură tare și scuipă. Îi promisese soției că avea să renunțe la blestematele de țigări și încercase, dar aici, zi după zi sub cerul crud, traversând în lung și-n lat partea estică și neinteresantă a Mediteranei, se trezi rugându-se pentru furtuni, pentru o revoltă, pentru orice formă de distracție. Dar nu era niciuna. Probabil avea să moară de plictiseală înainte să-i vină iarba de hac.

Îi era dor până-n măduva oaselor de vremurile de demult, când transporta piese de rezervă pentru tancuri în Chile sau piese auto furate în Nigeria, și se manifesta confuz când se confrunta cu forțele autorităților, strecurându-se printre picioarele lor cu o încărcătură de contrabandă, așa

cum un copil fuge de un bunic ramolit. Dar acum munca lui era complet legală și credea că plictiseala avea să-i strivească testiculele.

Așadar, ticăloșii bizantini din Cipru hotărâseră să scape de demonii lor și să ajungă la un compromis. Pace tuturor oamenilor, fie că sunt turci sau greci, indiferent ale cui fiice le-au violat sau ale cui capre le-au furat? Sau era invers? La naiba, el era francez-canadian și le ura neamul, dar ei voiau ca apele lor din larg să fie studiate ca să se pună de acord pentru o împărțire amiabilă. Iar afacerea cu depistarea încălcării sancțiunilor nu mai era ce fusese, nu de când se făcuse pace peste tot. Măcar cercetarea seismică era o slujbă. Până la următorul război.

Din spatele lui, de pe mare, se auzi bufnitura explozivă a aerului comprimat. Cândva, își aminti el, se auziseră gloanțele și minele. Nu se gândise niciodată că avea să moară de plictiseală. Miji ochii, privind soarele care apunea la liniile de flotoare și hidrofoane care se întindeau de-a lungul a trei mii de metri dincolo de *Happy Valley*, străbătând marea în sus și-n jos după un model precis de tip grilă, controlat de satelit, care trimitea unde ce se izbeau de noroiul și de șistul de pe fundul mării, întorcându-se la computere. Blestematele acelea de computere primeau tot aerul condiționat de pe vas în timp ce oamenilor li se frigeau ouăle în chiloți. Dar, așa cum nu încetau să-i amintească șefii de la Seismic International, era o operațiune de treizeci de mii de dolari pe zi, iar căpitanul și echipajul lui erau cea mai ieftină parte din ea și, de departe, cea mai ușor de înlocuit.

Scuipă un pescăruș care se așezase pe balustradă, lângă el. Pasărea se ridică fără vlagă spre cer în spatele vasului, cercetă dâra de apă cremoasă din urma acestuia în căutarea

peștilor, dar, negăsind niciunul, țipă cu dispreț înainte să plece în căutarea unui adevărat vas de pescuit. Iisuse Cristoase, nici măcar blestematele de păsări nu suportau vasul acela. Și ce rost avea? Toată lumea știa că, acolo jos, nu erau decât resturi de fier și cioburi de oale vechi; nici vorbă de pește după ce aruncaseră în aer lumea marină cândva prosperă cu grenade vechi și alte forme de pescuit neselectiv.

Nu suporta această perioadă de pace. Voia alt război. Și altă țigară. Tuși și începu să caute prin buzunare.

CAPITOLUL 5

Mândria unei națiuni nu a fost niciodată apărată cu succes de oamenii buni. Oamenii buni nu pot ajunge la adâncimile necesare.

Stătea în cămașă, cu papionul desfăcut, holbându-se, prin perdelele rezistente la cioburi ale ferestrei dormitorului, la Parcul St. James, când intră ea. Era întuneric în cameră, iar fața lui se vedea ca o mască de ceară în lumina reflectată de copacii din parc. Francis Urquhart, cu umerii lăsați, cu mâinile băgate adânc în buzunarele pantalonilor, arăta necăjit.

– L-au deconectat de la aparate pe bătrânul Freddie, șopti el.

– Dragule!

– Bătrânul Freddie Warburton. Care a avut un accident de mașină. Pe care l-au conectat la aparate. Mortima, au hotărât că nu mai avea niciun rost. Așa că l-au deconectat.

– Dar parcă ai spus că era inutil.

Urquhart se învârti ca să ajungă față-n față cu soția lui.

– Bineînțeles că era inutil. Complet inutil. Mă mir că și-au dat seama când creierul lui a încetat să mai funcționeze. Dar nu asta e ideea, nu-i așa?

– Atunci care e ideea, Francis?

– Mortima, ideea e că el era singurul membru supraviețuitor al Cabinetului meu original după atâția ani. Vor spune că e sfârșitul unei ere. Era mea. Nu înțelegi?

Mortima începuse să-și dea jos bijuteriile, pregătindu-se metodic de culcare în semi întuneric, în timp ce se gândea la starea fragilă a soțului ei.

– Nu crezi că exagerezi un pic? îndrăzni să-l întrebe ea.

– Bineînțeles că exagerez, răspunse el. Dar și ei vor exagera, blestemata de mass-media întotdeauna exagerează. Știi cum a început să curgă otrava. „Ar fi trebuit să se retragă la a zecea aniversare. O administrație învechită are nevoie de idei noi și sânge proaspăt. Trece o eră." Acum, când s-a dus și nenorocitul de Freddie, vor spune că deja a trecut. S-a dus. Se așeză pe marginea patului. Mă simt atât de... singur, cumva. Cu excepția ta.

Ea îngenunche pe pat și începu să-l maseze ca să-l scape de încordarea din umeri.

– Francis, tu ești cel mai eficient prim-ministru pe care l-a avut vreodată țara asta. Ai câștigat mai multe alegeri ca oricine și, peste trei luni, vei depăși recordul lui Margaret Thatcher de timp petrecut în funcția asta. Locul tău în cărțile de istorie e asigurat.

El se întoarse. Ea îi văzu mușchii fălcilor încordați, care îi făceau tâmplele să zvâcnească.

– Asta e problema, Mortima. Simt că deja fac parte din istorie. Că aparțin cu totul zilei de ieri, că nu mai sunt azi. Și nu voi mai fi mâine.

Gândurile lui negre se întorseseră, iar era furios din cauza lipsei de sens a vieții lui, a ingratitudinii și a incompetenței lumii din jurul lui. Aceste stări rele nu durau niciodată mult, dar, incontestabil, durau mai mult ca înainte. Provocarea își pierduse noutatea, avea nevoie de dragoni

pe care să-i omoare, dar aceştia păreau să se fi târât departe şi să se fi ascuns între subclauzele documentelor interminabile de politică şi regulamente europene. Mantia oficială atârna greu pe umerii lui şi avea robe de ceremonie, deşi cândva purtase o armură. Se înălţase ca un uriaş deasupra scenei parlamentare, unde nu putuse fi ajuns de duşmanii lui, dar ceva se schimbase, poate în el şi, cu siguranţă, în alţii. Speculau pe faţă despre cât de mult timp avea să reziste înainte să renunţe la funcţie şi despre cine avea să fie cel mai probabil succesor. Reputaţia lui de a tăia picioarele tinerilor pretendenţi era formidabilă, dar acum ei păreau să se fi adunat în jurul focului lui de tabără, stând pitiţi în întuneric, unde el nu-i putea atinge, găsindu-şi siguranţa în numărul lor tot mai mare, în timp ce aşteptau momentul potrivit pentru a ieşi la lumină. Cu câteva săptămâni în urmă apăruse în Cameră, la sesiunea de interpelări, pregătit ca întotdeauna să se apere de săgeţile lor, purtând cu mândrie scutul care avea crestăturile şi zgârieturile multor bătălii parlamentare câştigate. Apoi, un tânăr deputat din opoziţie, pe care Urquhart de-abia îl recunoscuse, se ridicase în picioare.

– Prim-ministrul cunoaşte ultimele statistici despre rata şomajului din ţara asta?

Şi se aşeză.

Ce obrăznicie! Nu „cum poate justifica" sau „va comenta", ci „cunoaşte". Bineînţeles că Urquhart cunoştea, erau aproximativ două milioane de şomeri, dar îşi dădu seama că nu avea nevoie de o aproximare, ci de cifrele exacte, şi le căută în notiţele informative. Nu ar fi trebuit să aibă nevoie să le caute; ar fi trebuit să le ştie. *Dar cifrele acelea blestemate se schimbau în fiecare lună!* Şi, în timp ce

le căutase, îi alunecaseră ochelarii, iar oamenii de pe băncile opoziției se agitară în timp ce el se chinuia.

– Nu știe, nu-i pasă! strigară ei.

Găsise răspunsul prea târziu.

O lovitură directă.

Nu era ceva caracteristic lui Francis Urquhart. Sângerase, arătase că era muritor. Și gândurile lui negre se înmulțiseră.

– Mortima, uneori mă întreb pentru ce-am făcut tot ce-am făcut. La ce ne putem aștepta noi doi. Într-o zi, vom ieși pentru ultima dată pe ușa aceea și... ce facem după aceea? Bem Horlicks în nenorocitul de Bognor?

Tremură când degetele ei îi atinseră nodul de pe ceafă.

– Nu fi prostuț, îl dojeni ea. Mai avem mult până atunci și, oricum, am mai discutat despre asta de multe ori. Trebuie să înființăm Biblioteca Urquhart. Și Catedra de Studii Internaționale Urquhart la Oxford. Vom mai avea multe de făcut. Și am întâlnit un editor la recepția din seara asta. Era entuziasmat de memoriile tale. Mi-a spus că volumele lui Thatcher au fost vândute pe vreo trei milioane de lire și ale tale vor valora mult mai mult. Nu e un mod rău de a începe să strângi banii de care avem nevoie pentru dotarea Bibliotecii.

El își lăsă din nou bărbia pe piept. Ea își dădu seama că greșise când adusese vorba despre memorii.

– Nu sunt sigur. Mortima, nu cred că pot să-mi scriu memoriile.

– Francis, vom avea nevoie de bani. La fel cum vom avea nevoie unul de celălalt.

Se întoarse brusc, ca să se uite la ea, holbându-se intens. În întuneric, ea nu-și putea da seama dacă privirea lui trăda veselie sau o melancolie mai profundă.

– Fără memorii, repetă el. Lăsăm în urmă vechile minciuni și inventăm altele noi. Nu aș putea scrie despre colegii mei în felul acela, să-i vorbesc de rău pe cei plecați dintre noi. Dumnezeu știe că am spus destule minciuni ca să-i îngrop. Nu i-aș putea urmări dincolo de mormânt. Nu, deloc. Nici pentru o recompensă regească. Tăcu. Sau aș putea, Mortima?

* * *

Hakim era furios. Cafeaua lui era rece, mustața îi încărunțea, talentele lui nu erau apreciate, banca lui nu era înțelegătoare și toți îl știau doar ca Hakim. Nu ca Air Hakim, nu ca Yaman Hakim, nu ca *vechiul prieten și coleg* Hakim. Pe ușa lui era o plăcuță pe care scria la fel și aveau să-i graveze pe sicriu: *Hakim cel Uitat*. Apoi aveau să-l uite toți: soția, copiii, șefii, directorul băncii. Sorbi zațul călâi din ceașca de cafea și își strânse buzele de scârbă. O viață dedicată muncii și tot ce avea să ia cu el când ar fi venit vremea să plece erau visurile lui neîmplinite.

Își luă o pauză ca să se gândească. Ce și-ar fi dorit mai mult să ia cu el în viața de apoi? Fetițe? Aur? Un Mercedes cu aer condiționat? Podgoria pe care și-o dorise dintotdeauna? Probabil fetițe, hotărî el. Nu, dacă se gândea mai bine, l-ar fi luat pe directorul băncii. Ca să ardă amândoi.

Zâmbi pentru sine, apoi tuși până la durere. Blestemata de poluare îi ataca pieptul din nou. Era una dintre numeroasele probleme ale construirii unei capitale în cel mai urât loc din Anatolia, unde oamenii ardeau cărbune brun murdar și străzile erau sufocate cu fum de benzină. Și concetățenii lui îi congestionau plămânii, încet și fără remușcări. Îi servea o viață doar ca să moară asfixiat. Și să fie uitat.

Dacă ar fi încuiat ușa pe dinăuntru și ar fi putrezit, ar fi observat cineva? Avea un birou mizerabil - chiar și după standardele mediocre ale TNOC, Corporația Petrolieră Națională a Turciei -, rafturi ticsite cu manuale vechi și rapoarte, pereți acoperiți cu diagrame cu modele bizare, un birou murdărit cu pete de cafea și scrum de țigară, însoțitoarele prăfuite ale muncii lui de geofizician. Din câte știa, fostul ocupant ar fi putut fi încă ascuns în adâncurile dulăpiorului de documente din colț - chiar dacă fusese biroul lui Hakim în ultimii paisprezece ani.

Se întoarse din nou spre ecranul computerului și reexamină secțiunile transversale care începuseră să-i vină de la cercetare. Nu părea să fie nimic interesant, toată lumea știa că nu era nimic în apele din jurul Ciprului - TNOC nu s-ar fi deranjat să cumpere vasul seismic dacă apele cipriote nu s-ar fi învecinat cu ale Turciei. Toate celelalte părți ale estului Mediteranei păreau să aibă petrol, nu doar turcii, ci și libienii, sirienii, egiptenii, până și blestemații de greci - toți, cu excepția micului Cipru, care poate că avea nevoie de el mai mult decât ceilalți. Era uscat ca praful. Numai Dumnezeu știa de ce. Era un deșert în mijlocul unei mări de aur negru. Așa sunt afacerile cu petrol.

Se uită din nou. Toți râdeau de el, de bătrânul Hakim cel Uitat, dar el avea răbdare pentru munca plictisitoare de analiză, nu ca tinerii care erau interesați doar de fotbal și fu... Se opri. Simți niște furnicături ciudate în degete în timp ce planau peste tastatură, o senzație că mai fusese cândva acolo sau ceva asemănător. Cu mult timp în urmă. Unde putuse să fie? Își șterse ochelarii, oferindu-și timp ca să-și amintească. Erau roci sedimentare, asta era sigur, dar rocile sedimentare care conțineau petrol erau ca grecii care aduceau daruri. Rareori erau adevărate. Ce tip puteau fi?

Apoi înțelese. Nu le văzuse doar în jurnalele geologice. Își băgase mâna și în noroiul acela scârbos. În urmă cu treizeci de ani, ca student la Institutul Petrolier, când vizitase un puț de explorare care fusese săpat în apropierea graniței maritime cu Cipru. Dezvăluise toate formațiunile geologice potrivite, un sandvici de gresii spongioase care, teoretic, ar fi trebuit să conțină un miliard de barili de petrol, dar nu oferiseră nicio picătură. Acum credea că știa de ce. Una dintre liniile seismice din cercetarea recentă fusese întinsă pe locul puțului uscat și trecea drept prin ceea ce era, evident, o falie, o alunecare a scoarței terestre care strica socotelile geologice.

Începu să tușească din nou, de nervi de data aceasta. Credea că mai avea pe undeva o copie a raportului lui de la Institutul Petrolier și descoperirile detaliate din vechiul puț. În dulapul cu documente. Ușa subțire de metal protestă scârțâind când, cu degete tremurătoare, începu să scotocească prin conținut – nu era niciun schelet care păzea dublonii piratului, dar tot era o veche comoară. Era în mâinile lui, un document subțire legat cu spire, cu foi care tremurau ca frunzele în vântul toamnei în timp ce întorcea paginile.

Totul era acolo. Structurile potrivite. Urme de petrol rezidual în tăieturile de săpare. Dar nicio acumulare, bogăția brută fiind scursă printr-o acțiune necunoscută.

Iar ecranul țipa la el: *falie!*

Fără cercetarea seismică ce dezvăluise falia, nu avusese cum să înțeleagă, în urmă cu treizeci de ani, de ce asemenea gresii potrivite fuseseră complet uscate. Și, fără cunoștințele detaliate despre gresii dezvăluite de puț, nu avea cum să înțeleagă, doar din analiza seismică, ce puteau indica structurile.

Dar Hakim, geofizicianul, știa, și era singurul suflet din lume care putea ști.

Falia stricase totul. Distrusese toată logica. Înclinase structurile geologice. Secase gresiile.

Iar Hakim credea că știa unde dispăruseră un miliard de barili de petrol.

CAPITOLUL 6

Consider că a fi numit ipocrit e un fel de compliment. Înseamnă că pot să văd ambele părți ale unei probleme.

– Urăsc înmormântările. Cântecele bisericeşti. Falsitatea. Vorbele goale şi laudele nemotivate. *Urăsc* înmormântările.

Urquhart era din nou într-una dintre acele stări rele. Tropăise nerăbdător cât aşteptase la uşa estică a bisericii Sfânta Margareta ca să fie însoţit de preot şi faţa lui rămase împietrită în timp ce mergea până la strana rezervată lui, pe lângă feţele lor supuse, iar ei dădeau din capete, cu zâmbete linguşitoare şi falsă compătimire deasupra cravatelor şi eşarfelor negre. Ei crezuseră că faţa lui arăta tristeţe şi suferinţă din cauza pierderii unui prieten şi coleg atât de bun ca Freddie, Baronul Warburton, şi, într-adevăr, emoţiile lui erau împărţite, dar nu de milă pentru alţii.

Tulburarea lui începuse în noaptea precedentă, când deschisese cutia roşie ca să descopere că ofiţerul lui de presă inclusese şi câteva dintre necrologurile bătrânului Freddie, socotind acest lucru potrivit. Tâmpitul. După ce citise că decesul lui Warburton marca „sfârşitul unei ere" şi că fusese „ultimul dintre cei doisprezece jegoşi ai lui F.U.",

prim-ministrul nu deveni mai entuziasmat în legătură cu presa sau cu ofițerul lui de presă.

– Nu suport treaba asta, Mortima. Vânează un om până în mormânt și, imediat după ce moare, își scot batistele ude și încearcă să dovedească ce mare om a fost și cum pierderea lui amenință cumva cultura, țara și întreaga civilizație. Singurul motiv pentru care l-am păstrat pe Freddie a fost că m-a urmat ca un miel. Toți știau asta. Dar acum, când e un miel mort, vorbesc de el de parcă ar fi fost un leu. Nu se menționează niciunde că avea mai mult alcool decât sânge în vene. Nici despre încurcătura din Shepherd's Market, când două dame de companie l-au lăsat fără pantaloni, fără portofel și fără permisul de intrare pe Downing Street.

– Francis, ți-a fost loial.

– Mortima, îi strângeam coaiele cu menghina, bineînțeles că mi-a fost loial! Urquhart se opri brusc, închizând ochii. Exagerase. Ar fi trebuit să fie obișnuit cu cinstirea morților la Westminster, fuseseră foarte mulți de-a lungul anilor, dar asemenea amintiri doar scoteau ce era mai rău în el. Iartă-mă! Nu trebuia să spun asemenea lucruri.

– Te-am iertat.

– Doar că... Mortima, ce vor spune despre mine? Când nu voi mai fi?

– Că ai fost cel mai bun prim-ministru al secolului. Că ai rescris cărțile recordurilor și pe cele ale legilor. Și că ai avut parte de o pensionare lungă și mulțumitoare.

– Mă îndoiesc de asta. Câți mari conducători au fost, cu adevărat, mulțumiți de pensionare?

Ea încercă să găsească un nume, dar nu-și aminti niciunul.

– Nu vreau să ajung un bătrân amărât după ce se termină toate astea. Nu-mi pot imagina cum ar fi să mă retrag, să fiu înlocuit. Vreodată. Flutură o mână spre ea. Of, știu că sunt jalnic, dar... pentru mine pensionarea nu înseamnă seri lungi de vară, ci nopți nesfârșite de dans cu fantomele. Fantomele a ceea ce ar fi putut fi. Și a ce a fost cândva.

– Înțeleg.

– Da, știu că înțelegi. Ești singura care înțelege. Îți datorez atât de multe.

Stătea lângă el, în biserica Sfânta Margareta din Westminster, care era în umbra marii Abații, în timp ce ascultau coriștii cântând un imn de jale. Mortima îl privea fix pe tânărul solist cu voce de soprană, un băiat de aproximativ doisprezece ani, cu păr blond care îi cădea pe frunte și o voce blândă de înger care umplea biserica precum razele unui nou soare. El se gândi ce diferit ar fi fost totul dacă ar fi putut să aibă copii; ar fi adus un sentiment de nemurire în viețile lor și muzică în sufletele lor. Dar nu fusese să fie. Își legase acea rană până când se cicatrizase și se întărise, fără să se plângă vreodată, chiar dacă știa că rana îi frângea, câteodată, inima-n două; în schimb, ea își investise toată energia emoțională în el și cariera lui. De fapt, cariera lor, pentru că, fără ea, nu ar fi reușit și nu ar fi rezistat. Pentru Mortima fusese o coroană stearpă, un sacrificiu, în multe feluri, mai greu decât moartea, și totul fusese pentru el. Îi datora ei totul.

Corul termină de cântat, iar ea se uită la el, cu o blândețe trecătoare în privire, despre care el știa că era plină de regrete. Cât de ușor i-ar fi fost să se gândească la pensionare dacă ar fi avut copii. În schimb, tot ce aveau să lase în urma lor ar fi fost o Bibliotecă și judecata capricioasă a istoriei. „După mine, potopul." Cândva crezuse că atât i-ar fi ajuns,

odată cu trecerea anilor şi apropierea morţii, nu mai era aşa de sigur.

– *Bucură-te cu Domnul întotdeauna; şi din nou îţi spun, bucură-te. Să fie cunoscută cumpătarea ta de toţi oamenii...*

Hiperbolă clericală şi jumătate de adevăr, o suspendare momentană a vieţii politice în stranele din spatele lui, în timp ce onorau cu pioşenie moartea şi, ca nişte păsări de pradă, complotau să provoace mai multă.

– *În cele din urmă, fraţilor, orice e adevărat, orice e cinstit, orice e drept, orice e pur...*

Oamenii cântau asemenea cântece într-un ritual adormitor, apoi se trezeau şi le ignorau cu nepăsare. Totuşi, la ziua judecăţii, ce avea să se întâmple în cazul lui? Suferi de îndoială pentru un moment, când fantomele se adunară în întunericul din mintea lui, dar apoi totul fu clar, aşa cum fusese dintotdeauna. Ceea ce făcuse, nu făcuse pentru el, ci pentru alţii, pentru ţara lui. Afacerile oamenilor cer sacrificii şi sacrificiile pe care le făcuse fuseseră întotdeauna motivate de interesul public şi naţional. Sigur, sacrificase şi alţi oameni, uneori într-un mod sângeros, dar el şi Mortima nu făcuseră şi ei sacrificiile lor şi nu-şi dedicaseră vieţile unei cauze în serviciul altora?

– *...ca toate lucrurile să fie atât de ordonate şi aranjate de eforturile lor pentru mai bine şi pentru fundaţiile cele mai sigure, ca pacea şi fericirea, adevărul şi dreptatea, religia şi pietatea să poată fi stabilite printre noi pentru toate generaţiile.*

La naiba. Viaţa era ca navigarea într-o sită pe o mare sălbatică şi agitată. Majoritatea oamenilor se îmbolnăveau, mulţi se înecau.

– *În linişte, să ne amintim de Frederick Archibald St. John Warburton.*

Cel mai bun mod de a şi-l aminti pe acel om. Într-o tăcere absolută. Dar Urquhart nu intenţiona să plece aşa.

– *Facă-se voia Ta pe pământ...*

Acolo trasă limita. Nu, asta nu era destul de bine, nu fusese niciodată destul de bine pentru Urquhart. Unii oameni foloseau moralitatea ca un sprijin, ca o scuză – întotdeauna oamenii care eşuau şi nu realizau nimic. Moralitatea nu era o cale de ieşire din mlaştină, ci chiar mlaştina care prindea oamenii în capcană, le lega membrele şi îi trăgea în jos. Marile imperii nu fuseseră construite sau susţinute pe baze atât de fragile, nici poporul britanic nu fusese apărat de comploturile străinilor invidioşi cu rugăciuni. În cele din urmă, cei care cinsteau slăbiciunea erau slabi. Un om mare era judecat după cât de sus urca, nu după cât de mult timp putea rămâne în genunchi.

Când avea să-i vină vremea, nu va pleca în linişte, ci cu suficient de mult zgomot cât să i se audă ecoul peste veacuri. Francis Urquhart avea să fie stăpânul sorţii lui.

– Amin.

* * *

Geoffrey Booza-Pitt părea neobişnuit de emoţionat în faţa prim-ministrului, de partea cealaltă a biroul lui de pe Downing Street, cu mâinile încleştate, degetele albite la încheieturi şi un zâmbet care părea pictat şi fix. Nu era un lucru neobişnuit ca el să solicite o audienţă privată şi, în anumite limite, Urquhart îl încuraja să facă asta; Geoffrey era un bârfitor cunoscut şi se pricepea să fure ideile altora, despre care fie pretindea că erau ale lui, fie le abandona, ridiculizându-le, în funcţie de felul cum le recepta stăpânul lui. Fără îndoieli personale şi ezitări, făcea cel mai bun joc de glezne din Cabinet, afişând o loialitate neabătută faţă de

echipă în public în timp ce le punea, cu pricepere, piedici colegilor lui, lovindu-i de unde nu se aşteptau şi întotdeauna cu o expresie nevinovată şi îndurerată. Era o sursă utilă de informaţii şi amuzament pentru Urquhart, care se bucura de acest sport.

Urquhart presupuse că Booza-Pitt avea să pregătească terenul pentru o schimbare de responsabilitate la următoarea remaniere. Geoffrey era un tânăr care se afla tot timpul în mişcare; de când îşi făcuse intrarea cu o serie de trucuri pirotehnice geniale la conferinţa partidului nu putuse fi legat de o singură slujbă sau, pentru cei care ţineau minte asemenea lucruri, de un principiu politic după care să se ghideze. Dar nu era unic în privinţa asta, şi energia lui efervescentă, care este marca unor oameni mai mici de statură, compensa orice lipsă de profunzime în viziunea majorităţii observatorilor. Geoffrey avea să ajungă departe – nu lăsa niciun ascultător să se îndoiască de acest fapt, iar un asemenea entuziasm e contagios pentru mulţi. Şi nu era niciun secret prin jurul Westminsterului că Geoffrey ar fi primit bucuros o slujbă nouă. Ca ministru al transporturilor în ultimii doi ani era exasperat de multă vreme din cauza inutilităţii încercării de a strecura maşini din secolul XX pe sistemul de drumuri londonez din secolul al XIX-lea, şi îşi dorea cu disperare să scape din ambuteiaje pentru o nouă provocare – orice provocare nouă, atât timp cât venea sub forma unei promovări palpabile. Regula lui Booza-Pitt era să meargă mai departe înainte să-i crească rădăcini şi înainte ca alţii să se plictisească de el, un crez pe care îl urma la fel de mult în dragoste ca în politică. Deja trecuse prin două căsnicii; colegii lui nerusinaţi şi invidioşi se refereau la casa lui din Westminster cu numele de Clubul Intră & Ieşi. Răspunsul lui Geoffrey

fusese să-şi facă din necesitate o virtute dubioasă şi să evite o viitoare încurcătură matrimonială, alegându-şi, în schimb, însoţitoarele *à la carte* din meniul lung oferit de femeile din Westminster. Fiind burlac, asta doar întărea impresia de dinamism pe care o producea.

Dar, în lumina slabă din biroul lui Urquhart, ministrul transporturilor îşi dezmintea imaginea. Părul lui nisipiu, bine tuns, căzuse pe frunte privind în jos, iar bărbia lată şi un pic strâmbă care, în mod normal, îi oferea o înfăţişare atletică şi aspră, părea doar strâmbă în seara aceea. Parcă era un şcolar care venise să-şi mărturisească greşelile.

– Geoffrey, dragă băiete, ce veşti îmi aduci de pe front? Câştigăm?

Îşi puse deoparte stiloul cu striaţii aurii cu care semnase scrisori, forţându-l pe Booza-Pitt să aştepte şi să sufere.

– Sondajele par să fie... nu foarte rele.

– Ar putea fi mai bune.

– Vor fi.

Urquhart îl cercetă pe celălalt bărbat. Avea ochii înroşiţi şi i se păru că simţea miros de whisky în respiraţia lui. Probleme.

– Geoffrey, treci la subiect.

El nu se împotrivi; îşi pierdu calmul şi umerii îi căzură.

– Am... o mică problemă personală, F.U.

– Cu femeile.

– E atât de evident?

Ministrul era cunoscut ca un om cu intelect modest, care făcea sex fără moderaţie; aşa că Urquhart presupuse că era doar o chestiune de timp până când avea să facă o gafă în public.

– În afacerea asta, e tot timpul vorba ori de femei, ori de bani – cel puţin în partidul nostru. Se aplecă înainte,

într-un gest de familiaritate paternă, încurajându-i mărturisirea. Nu e moartă, nu-i așa? Aproape orice se poate acoperi, cu excepția animalelor vii și a femeilor moarte.

– Nu, bineînțeles că nu! Dar e... mai complicat.

Mai rău decât un deget lovit – poate un picior rupt? Ar putea fi nevoie de o amputare.

– Ei bine, până acum avem o femeie vie. Sau nu doar una? Spune-mi mai mult.

– Președintele partidului meu local va divorța de soția lui pe motiv de adulter, menționându-mă pe mine.

– Presupun că e adevărat.

Booza-Pitt stătea cu mâinile încă strânse între genunchi, de parcă și-ar fi apărat bărbăția de soțul înfuriat.

– Jenant. Ar fi greu să fii reales la următoarea alegere cu el ca președinte.

Booza-Pitt oftă adânc și repede de câteva ori, eliminând aerul cu putere de parcă ar fi încercat să-și scoată demonii din el.

– Spune că nu va fi acolo. E foarte supărat. Plănuiește să demisioneze din partid și să meargă la ziare cu povestea.

– Într-adevăr, e o încurcătură.

– Și va face tot felul de acuzații ridicole.

Spuse asta aproape fără să gândească. Își pierdu controlul respirației.

– Că ai sedus-o...

– Și că am făcut-o să investească bani într-o proprietate în numele meu.

– Și?

– Proprietatea aceea era afectată de schemele propuse de construire ale unui drum.

– Lasă-mă să ghicesc. Acele scheme urmau să fie anulate. Se renunța la ele. Nu mai distrugeau proprietatea și îi

ridicai mult valoarea. Informație de interior cunoscută doar câtorva oameni. Inclusiv ministrului transporturilor. Adică tu.

Lipsa răspunsului confirmă bănuielile lui Urquhart.

– Doamne, Geoffrey, îți dai seama că asta e o chestiune pentru care nu doar că ar trebui să demisionezi, dar ai putea fi pus și sub urmărire penală?

El se zbătu ca un vierme într-un cârlig. Era momeală pentru piranha. Urquhart îl lăsă să se bălăbănească în timp ce se gândi. Să-l condamne sau să-l ajute, să-l pedepsească sau să-l apere? Tocmai îngropase un membru al Cabinetului, dacă îl îngropa pe al doilea într-o succesiune atât de rapidă, totul ar fi părut mai mult decât un ghinion. Învârti stiloul pe sugativa din fața lui, ca o busolă în căutarea unei direcții.

– Poți să mă asiguri că aceste acuzații sunt false?

– Minciuni, toate sunt minciuni! Ai cuvântul meu.

– Dar presupun că există registre de terenuri și titluri de proprietate care, pentru un ochi cinic, vor părea mai mult decât coincidențe. Cum a aflat ea?

– Poate din discuțiile intime, nimic mai mult. Poate... poate mi-am lăsat Cutia ministerială deschisă în dormitorul ei o dată.

Urquhart se miră de ingeniozitatea tânărului.

– Geoffrey, știi la fel de bine ca mine că, dacă se află asta, nimeni n-o să te creadă. Te vor urmări până pe treptele Curții Penale Centrale.

Stiloul era îndreptat direct spre Booza-Pitt, ca sabia unui ofițer la Curtea marțială, într-un gest de condamnare. Urquhart scoase o foaie de hârtie pe care o întinse lângă el.

– Geoffrey, vreau să-mi scrii o scrisoare, pe care am să ți-o dictez.

Stângaci, cu mișcările unui om care îngheța în deșertul polar, Booza-Pitt începu să scrie.

– *Stimate domnule prim-ministru,* începu Urquhart. *Ora 7 dimineața. Îmi pare rău că trebuie să vă informez că am avut o aventură cu o femeie măritată, soția președintelui asociației mele locale...*

Geoffrey ridică privirea rugătoare, dar Urquhart dădu din cap, făcându-i semn să continue.

– *Mai mult decât atât, m-a acuzat că am folosit informații confidențiale disponibile pentru mine în calitate de ministru ca să fac afaceri cu proprietăți care urmau să fie dărâmate și să mă îmbogățesc, încălcând nu doar etica ministerială, ci și legea penală.* Paragraf nou, Geoffrey. *Chiar dacă vă dau cuvântul meu de onoare că aceste acuzații sunt complet nefondate, din cauza acestor afirmații...*

Booza-Pitt se opri ca să-și ridice, întrebător, o sprânceană.

– *Nu am altă alternativă decât să vă prezint demisia mea.*

Ordinul de execuție. Se auzi un hohot de plâns jalnic deasupra biroului.

– Semneaz-o, Geoffrey. Stiloul devenise un instrument de pedepsire. Dar nu pune data pe ea.

O rază de speranță, execuția se amâna. Booza-Pitt făcu așa cum i se spuse și reuși să zâmbească. Urquhart recuperă hârtia, o cercetă atent, și o strecură în sertarul biroului lui. Apoi vorbi în șoaptă, ca și cum și-ar fi expirat ultimele rezerve de aer.

– Idiot vrednic de dispreț! Cum îndrăznești să-mi pui în pericol guvernul cu micile tale vicii sordide? Nu ești vrednic să faci parte dintr-un Cabinet al lui Francis Urquhart.

– Îmi pare îngrozitor de rău. Și îți sunt recunoscător...

– Eu te-am creat. Ți-am făcut loc la troacă.

– Recunoscător pe vecie...

– Să nu uiți niciodată.

– Niciodată nu voi uita. Dar... dar, Francis. Ce vom face cu președintele?

– Aș putea să-ți salvez viața. Cum îl cheamă?

– Richard Tennent.

– L-am întâlnit vreodată?

– Anul trecut, când ai venit în circumscripția mea electorală. Te-a bătut la cap cu subvențiile pentru turism.

Încet, fără să-și ia ochii de la Booza-Pitt, Urquhart se întinse după telefon.

– Fă-mi legătura cu domnul Richard Tennent. Din zona New Spalden.

Așteptară în liniște. Operatorului îi trebui mai puțin de două minute să facă legătura.

– Domnule Tennent? Sunt Francis Urquhart, de pe Downing Street. Vă mai amintiți că ne-am întâlnit anul trecut și am avut o discuție plăcută despre turism? Da, mi-ați prezentat cazul foarte bine. Uitați ce e, voiam să am o discuție confidențială cu dumneavoastră, dacă sunteți de acord. E ceva un pic mai neobișnuit, dar am o problemă. Știți că ați fost ales pentru un titlu onorific pentru serviciul dumneavoastră politic și public?

Evident că nu știa.

– Nu, nu ar fi trebuit să știți, aceste lucruri ar trebui să fie confidențiale. De-asta am vrut să avem o discuție strict confidențială. Știți, tocmai am verificat lista și, ca să fiu sincer, după tot ce ați făcut pentru partid, m-am gândit că ați fi meritat ceva mai bun. De fapt, rangul de cavaler. Problema e că există o cotă strictă și o listă de așteptare. Domnule Tennent, îmi doresc foarte mult să primiți „K"-ul, dar

asta ar însemna că aţi putea aştepta încă optsprezece luni. Dacă vreţi, puteţi primi un rang mai mic imediat.

Vocea lui era plină de bunăvoinţă, în timp ce îl privea cu răceală pe Booza-Pitt, care părea să nu mai respire.

– Aţi prefera să aşteptaţi. Vă înţeleg perfect. Dar vă daţi seama că această chestiune trebuie să rămână strict confidenţială până atunci. Însă asta nu vă va împiedica pe dumneavoastră şi pe doamna Tennent să participaţi la o recepţie pe Downing Street între timp? Bine.

Zâmbi discret, triumfător.

– Încă ceva. Aceste lucruri sunt analizate de un Comitet de Control care examinează fiecare caz individual ca să se asigure că nu există schelete în dulap, nimic care să fie motiv de ruşine publică, să provoace retragerea titlului onorific sau altă absurditate de genul acesta. Iertaţi-mă că vă întreb, dar, pentru că numele dumneavoastră va fi recomandarea mea personală, nu se întrevede nimic la orizont care ar putea să...?

Tăcere.

– Mă bucur să aud asta. Trebuie să repet că, dacă se vor scurge informaţii despre viitorul dumneavoastră premiu... Partidul a ştiut întotdeauna că se poate baza pe dumneavoastră. Sir Richard, vă sunt foarte recunoscător.

Chicoti când trânti receptorul telefonului în furcă.

– Poftim! Vechiul gambit al Mesei Rotunde funcţionează întotdeauna; dă-le un rang de cavaler şi sentimentul că au un scop şi întotdeauna se vor da pe brazdă. Dacă ai noroc, asta o să-i închidă gura pentru cel puţin încă optsprezece luni şi, poate, pentru totdeauna.

Geoffrey tocmai începuse să imite veselia prim-ministrului, când Urquhart se întoarse spre el cu o răutate inconfundabilă.

– Acum, pleacă. Și să nu te mai aștepți vreodată să fac asta din nou.

Geoffrey se ridică în picioare, cu un tremur încă evident al genunchilor.

– Francis, de ce-ai făcut-o de data asta?

Lumina lămpii de pe birou arunca umbre aspre pe fața lui Urquhart, îndepărtând orice urmă de vitalitate de pe ea. Un ochi părea scos, lăsând în urmă o orbită goală prin care se vedea direct întunericul dinăuntru.

– Pentru că Francis Urquhart și *doar* Francis Urquhart va hotărî când miniștrii vin și pleacă din Cabinetul lui, și nu un încornorat stafidit din New Spalden.

– Înțeleg.

Sperase o recunoaștere a valorii lui de neînlocuit.

– Și pentru că acum ești al meu. Azi, mâine, cât timp vreau. Vei sări când voi pocni din degete, la gâturile dușmanilor noștri sau în mormântul tău. Fără întrebări. Cu loialitate totală.

– Bineînțeles, Francis. Oricum, o aveai dinainte.

Se întoarse ca să plece.

– Încă ceva, Geoffrey.

– Da?

– Dă-mi stiloul înapoi.

CAPITOLUL 7

Unii oamenii preferă să toarne petrol în apele agitate.
Eu prefer să arunc un chibrit.

Soarele strălucea puternic dincolo de fereastră, iar cafeaua din ceşcuţele de pe masă era neagră şi tulbure; în toate celelalte privinţe, biroul, cu mobilierul stilat şi simplu, şi ornamentele de artă modernă, s-ar fi putut afla la fel de bine în Skeppsbron, cu vedere la portul din Stockholm. Dar multe dintre cărţile de pe rafturi erau în limba turcă, iar cei doi bărbaţi din cameră aveau tenuri închise la culoare, ca feţele din fotografiile de familie din spatele biroului.

– Ce vă aduce într-o grabă atât de mare în Nicosia?

– Numai un prost aduce târziu veştile bune.

Era un aer oficial între cei doi preşedinţi: Yakar, şeful Companiei Naţionale Petroliere a Turciei, şi Nures, şeful politic al Republicii Ciprului Turcesc. Problema nu era doar că omul companiei petroliere era un homosexual sofisticat, iar politicianul era un om robust, cu un limbaj şi un umor aspru; adesea era o distanţă între omul din metropolă şi cel de pe insulă care reflecta mai mult decât faptul că erau separaţi de optzeci de kilometri de mare.

Trecuse un secol de când otomanii stăpâniseră Ciprul și diferențele de cultură și perspective crescuseră. Cei de pe continent îi priveau de sus și îi conduceau pe cei de pe insulă – nu îi scăpaseră pe verii lor din ghearele extremiștilor greci când invadaseră și apoi anexaseră o treime din insulă în 1974? Într-o clipă, în timpul acelor zile confuze, ciprioții turci se treziseră la vârful unei baionete grecești, iar în următoarea clipă, fuseseră stăpâni pe propriul lor stat. Doar că Guvernul din Ankara continuă să îl trateze de parcă ar fi fost statul *lui*.

Mehmet Nures își spuse încă o dată că era timpul să scape de ei. Timp de o mie de ani, turcii de pe continent, grecii și imperialiștii britanici interveniseră și îi subminaseră, folosind insula ca pe o fântână la care să-și potolească setea ambițiilor lor. O secaseră și transformaseră o insulă de bunătate de modă veche și cu un milion de fluturi într-un deșert politic. Poate că nu puteau trece prin oglinda timpului, înapoi la vremurile de demult, cu biserici cu turle rotunde lângă moschei cu turnuri ca stilourile cu peniță, dar era timpul pentru o schimbare. Era timpul pentru ciprioți să se ocupe de destinul lor, era timpul pentru pace. Întrebarea era – pacea cui?

– Am onoarea să vă prezint o schiță a raportului oficial pe care Seismic International îl va publica peste câteva zile, după recenta cercetare a apelor din larg.

Omul companiei petroliere scoase un dosar dintr-o servietă subțire din piele și îl așeză în fața lui Nures, care începu să-l răsfoiască. Dosarul conținea multe hărți colorate și mâzgăliturи de secțiuni transversale seismice cu mult limbaj tehnic dincolo de capacitatea lui de înțelegere.

– Nu vă purtați cu mine ca și cum aș fi o broască-țestoasă. Ce naiba înseamnă toate astea?

Yakar își trase manșetele cămășii din mătase.

– Foarte puțin. Așa cum ne așteptam, cercetarea seismică a dezvăluit că sub apele Ciprului există multe roci și, sub acele roci, există... mai multe roci. Mă tem că nu sunt lucruri care să merite titluri entuziasmante.

– Sunt așa uimit că mă lasă cu totul rece.

Yakar se distra cu el, zâmbind rezervat cu buzele lui umede.

– Dar, domnule președinte, am al doilea raport, unul pe care nu îl are nici Seismic Internațional, nici altcineva – în afară de mine. Și acum, îl aveți și dumneavoastră.

Îi înmână un dosar mult mai subțire, legat cu roșu și purtând emblema TNOC.

– Nu îl au grecii, vrei să zici?

– Mai bine să mi se întindă mațele peste Bosfor.

– Și ce scrie în el?

– Că există o falie geologică pe coasta Ciprului care a înclinat stratul subacvatic geologic al fundului mării în partea de nord și de vest a insulei. Că structura din acea zonă conține, într-adevăr, roci purtătoare de petrol. Și că falia a înclinat tot petrolul într-o mare baltă cam... acolo.

Se întinse și își îndreptă un deget împodobit cu inel spre harta pe care o cerceta Nures.

– La naiba!

– Exact.

Vârful unghiei cu manichiură a lui Yakar arăta direct spre ceea ce devenise cunoscută ca „Apa Watling" – zona maritimă disputată de negociatorii grecilor și ai cipriotilor turci și, în prezent, subiectul arbitrajului de către completul profesorilor britanici.

Nures simți cum teama îi rodea măruntaiele. Avusese nevoie de ani de zile ca să echilibreze talerele păcii, până

cu pană, nu voia ca niște tone de roci să fie aruncate peste ele chiar atunci, cu sau fără petrol. Tratatul de pace era important pentru el; cedând foarte puțin părții grecești, putea câștiga foarte mult pentru poporul lui – pace, acceptare internațională, independență adevărată, prosperitate – și poate un Premiu Nobel pentru Pace. Totul în schimbul unei mici bucăți de pământ și a unei întinderi de apă fără valoare. Sau așa crezuse.

Își frecă bărbia negricioasă cu mâna lui groasă.

– Cât de mult petrol? întrebă el de parcă fiecare cuvânt îl costase un dinte.

– Probabil un miliard de barili.

– Înțeleg, spuse el, dar era clar că nu înțelegea. Ce înseamnă asta?

– Păi, momentan, prețul internațional la fața locului pentru petrol este în jur de douăzeci de dolari pe baril. Costul extracției e în jur de cinci. În termeni rotunjiți – aproximativ cincisprezece miliarde de dolari.

Omul companiei petroliere trăncănea despre frăția turcească și primirea accesului preferențial de către TNOC, șicanându-l cu înțelegerea pe care dorea să o cimenteze. Nures își închise ochii, de parcă ar fi vrut să se apere de asemenea mizerii, dar, de fapt, voia să contemple ispita. Avusese o ocazie – crease o ocazie – de a întoarce un val al istoriei care turnase otravă cu forța între buzele ciprioților și îi condamnase fiul să crească într-un tărâm al fricii. Ar fi putut fi altfel pentru nepotul lui.

Oare l-ar fi iertat lumea pentru punerea în pericol a procesului de pace? Oare l-ar fi iertat poporul lui pentru pierderea petrolului în valoare de cincisprezece miliarde de dolari? Dar se putea ierta pe sine dacă nu încerca să le câștige pe amândouă?

Nu era un concurs.

– Președinte Yakar, cred că vrem acele roci.

– Președinte Nures, și eu cred la fel.

* * *

Yaman Hakim avea impresia că iese în evidență. Se îmbrăcase cu cel mai bun costum al lui, dar era croit modest și arăta lălău și de pe altă lume printre oamenii stilați și siguri de ei înșiși de pe strada St. Honoré. Cu toate astea, își spuse el, nu era acolo ca să facă parada modei.

La început, se gândise să facă schimbul în Istanbul, unde un singur suflet putea dispărea într-o mare de oameni, dar, chiar și în labirintul de bazaruri pline de fum, autoritățile aveau oamenii lor, informatorii, și întotdeauna exista pericolul de a se ciocni cu coatele de un cunoscut. Nu avea încredere în norocul lui la asemenea chestiuni; mersese o dată în Antalya, cu scuza că participa la un simpozion despre energie, ca să petreacă două nopți cu Sherif, o tânără nubilă de la Personal căreia îi plăceau bărbații mai în vârstă, doar ca să descopere că un vecin se cazase în camera învecinată. Slavă Domnului, omul era ocupat cu o misiune asemănătoare de înșelare, acest fapt permițându-le să împărtășească solidaritatea păcătoșilor. Dar simțea prezența ochilor curioși peste tot în țara lui și asta era mult mai important decât o joacă rapidă între cearșafuri.

Alesese Parisul pentru că îl vizitase o dată, ca student, cu mulți ani în urmă, pentru că nu exista niciun risc de a fi cunoscut – și pentru că francezii înțelegeau ceea ce era necesar. Englezii erau prea de modă veche și înguști la minte, în timp ce americanii erau toți cowboy. Ca să supraviețuiască, Hakim avea nevoie de discreție, un partener în care putea să aibă încredere să își țină gură închisă și să nu

fie găsit, după două pahare și un zâmbet încurajator, lăudându-se la barul din Hilton. În chestiuni legate de spionajul corporatist, evaziune fiscală și fraudă, francezii aveau toată finețea necesară și conturi bancare care nu puteau fi detectate de autoritățile turcești; păcat că nu aveau și o cafea bună.

Anxietatea îl făcuse să ajungă prea devreme și stătea în cafeneaua de pe trotuar învârtind zațul din ceașcă în timp ce aștepta. Mintea îi era plină de gânduri – despre insule liniștite așezate în mări mistice care sclipeau de parcă erau acoperite cu o mulțime de diamante; despre vile acoperite cu flori Bougainvillea, cu vedere la sfântul Bosfor și pline de sunetele râsetelor feminine; despre puțuri de petrol tremurând în briza mediteraneană sub aurul negru – și despre pereții fetizi și mulțimea de șobolani din cunoscuta închisoare Yedi Giile din Istanbul, în care se auzeau ecourile țipetelor celor care se căiau prea târziu. Nu era prea târziu pentru el, încă nu, încă putea pleca, se putea întoarce acasă, a doua zi putea fi din nou în birou. Putea fi din nou Hakim cel uitat. Omul care descoperise singur, doar cu priceperea și experiența lui, una dintre cele mai mari comori naturale din timpul vieții lui – fără de care această aventură a explorării nu ar fi fost posibilă. Dar, chiar când le înmânase raportul și analiza, cu pieptul umflat de mândrie, îi spuseseră că totul era ceva obișnuit pentru o zi de muncă, doar pentru asta îl plătea TNOC și că nu ar fi trebuit să se aștepte la nicio recunoaștere sau mulțumire. Și nu primise nimic.

Un Citroén de lux, cu vopsea neagră imaculată, opri pe șosea, lângă el și coborî un geam de sticlă fumurie.

– Domnule Hakim, aici. Repede, vă rog!

Deja Volkswagenul din spatele lui claxona nerăbdător. Îi spuseseră despre cafenea, dar nu-i spuseseră nimic despre mașină. Deconcertat, neîncrezător, dar părând să nu aibă de ales, turcul alergă pe trotuar. Portiera din spate se deschise, iar el se așeză pe bancheta joasă din piele. I se întinse o mână cu un ceas elvețian din aur.

– Mă bucur să vă întâlnesc, în sfârșit, domnule Hakim.

Insistase să îl întâlnească pe șef, față în față, ca să nu fie tras pe sfoară de subalterni și slugi. Avea nevoie de decizii, voia să negocieze cu omul care le lua.

– Iertați-mi prudența! Nu puteam să fiu sigur că nu aveați – cum să vă spun? – pe altcineva care să ne urmărească la cafenea. Un fotograf de știri. Poate un concurent? M-am gândit că un pic de intimitate ne-ar putea ajuta la discuții.

Hakim mormăi. Bărbatul părea a avea foarte multă autoritate și foarte mulți bani; Hakim era cu mult sub nivelul lui.

– Domnule Hakim, am fost foarte interesați de materialul pe care ni l-ați trimis – pagini atent selectate din raport, firimituri ca să ne stimulați apetitul, dar nu destul ca să avem ce mesteca – am fost destul de interesați ca să vă verificăm. Sunteți autentic. Dar raportul dumneavoastră este la fel?

Drept răspuns, Hakim scoase o foaie de hârtie împăturită dintr-un buzunar de la costum și, ezitând doar puțin pentru un ultim gând, i-o oferi. Era pagina de rezumat a raportului, care oferea estimările potențialului de sub fundul mării.

– Fascinant. Presupun că acest material are un preț.

– Un mare preț, bombăni Hakim, luându-și înapoi foaia. Dar foarte corect.

– Cât?

– Pentru tot raportul? Își roase unghia de la degetul mare. Un milion de dolari.

Celălalt bărbat nu se clinti din loc. Privirea lui era directă, îl cerceta pe Hakim de parcă ar fi putut găsi un indiciu despre afacere în fața lui tăbăcită; turcul îl privi sfidător.

– Domnule Hakim, această chestiune e foarte simplă. Informația dumneavoastră nu are nicio valoare pentru nimeni dacă nu e exactă și nu are nicio valoare pentru compania mea dacă nu primim autorizația de forare.

– Când va veni vremea, veți cumpăra autorizația. Cu acest raport veți ști cât să plătiți – și cui să plătiți.

– Mai e mult până atunci.

– Din păcate pentru dumneavoastră, nu sunt un om răbdător.

– Atunci permiteți-mi să trec la subiect. Propunerea mea – care e finală – e aceasta. Un plic apăru în mâinile lui. Aveți aici cincizeci de mii de dolari, pentru vederea raportului. Dacă, după ce-l studiem, credem că are un conținut autentic, veți mai primi încă două sute de mii de dolari. Ridică o mână ca să împiedice obiecția turcului. Și, dacă va reuși compania mea să obțină licența și să găsească petrol, veți primi o plată nu de unul, ci de două milioane de dolari. Meritați atât, dacă ce spuneți e adevărat.

Fu rândul turcului să se gândească, strângându-și agitat mustața căruntă de parcă ar fi vrut să și-o smulgă de deasupra buzei.

– Dar cum pot avea încredere în dumneavoastră?

– Domnule Hakim, cum pot avea eu încredere în dumneavoastră? Cum pot ști eu că nu vindeți același document fiecărui concurent de-al meu? Trebuie să existe o oarecare încredere reciprocă. Și priviți situația în felul acesta: ce rost

ar avea să încerc să vă înșel cu câteva milioane când ar putea fi în joc miliarde?

Turcul respira greu, încercând să obțină oxigenul necesar pentru procesul lui de gândire.

– Dacă documentul dumneavoastră e autentic, am să vă dau un sfert de milion de dolari doar pe cuvântul dumneavoastră că e singura copie în circulație. Ar fi o greșeală costisitoare pentru mine dacă mă minți. Francezul tăcu o vreme. Dar ar fi o greșeală și mai costisitoare pentru dumneavoastră.

– Ce? întrebă Hakim pe un ton batjocoritor. Mă amenințați că-mi rupeți picioarele?

– Nu, deloc, prietene. Pur și simplu, voi informa autoritățile turcești despre activitățile tale. Atunci n-o să-ți mai faci griji pentru picioare.

Francezul zâmbi, ridică plicul cu cei cincizeci de mii de dolari și i-l oferi cu blândețe.

Hakim se holbă, se gândi, se zbătu în sinea lui, dar era inutil. Era prea târziu, nici conștiința și nici precauția nu puteau rezista celor cincizeci de mii de dolari și celor mult mai mulți care ar fi urmat. Din servieta lui de imitație de piele de crocodil scoase raportul și i-l înmână.

CAPITOLUL 8

Ce rost are să cucerești munții? E al naibii de frig, mâncarea e groaznică și cine vrea să facă totul legat cu o frânghie de un idiot care se împiedică?
Nu, nu munții. E mai bine să cucerești oamenii.

Zorii de zi superbi de primăvară, cu o tentă trandafirie de entuziasm, se întinseră peste Londra, bucurându-i pe aproape toți oamenii care se treziseră devreme. Mortima Urquhart nu avea de unde să știe că soțul ei nu împărtășea starea colectivă de spirit.

– Bună dimineața, Francis. Zeii vremii par să zâmbească de sărbătoare. La mulți ani!

Nu se mișcă din poziția în care se holba pe fereastra dormitorului și, la început, îi răspunse doar cu un „of, dragă" încet și o ușoară umflare a nărilor. Zăbovi la fereastră, captivat de ceva de afară, înainte de a da din cap ca să se scuture de orice îi înrăutățea starea.

– Ce mi-ai luat anul ăsta? Altă sticlă victoriană pentru dulap? Cât a trecut – optsprezece ani de sticle blestemate? Știi că nu le suport.

Dar tonul lui era autocritic, mai mult ironic decât mânios.

– Francis, știi că nu ai alte interese în afară de politică și sigur nu o să-ți dau un volum legat din *Raportul Oficial Hansard*. Măcar ai avut ce pune pe rafturi cu această colecție mică și piesa asta e chiar frumoasă. E o sticlă medicală delicată, verde smarald, despre care se crede că a aparținut reginei. Își strânse buzele, încurajându-l. Oricum, mie-mi place.

– Atunci, Mortima, dacă ție-ți place, o să-mi placă și mie.

– Nu fi atât de morocănos! Mai am și altceva pentru tine.

În sfârșit, el se întoarse de la fereastră și se opri în fața ei în timp ce ea îi întinse un pachețel cu panglica și funda obligatorii. Când îl desfăcu, arătă primul semn de bucurie.

– *Reflecțiile lui Burke despre Revoluția din Franța.* Și una dintre primele ediții.

Atinse cu degetele, plin de venerație, micul volum cu coperte din piele.

– Prima ediție, îl corectă ea. M-am gândit că ar putea fi primul volum al Bibliotecii Urquhart.

El îi strânse mâinile.

– Ești grijulie, ca de obicei. Și una dintre cele mai bune tirade antifranceze scrise vreodată e o lucrare foarte potrivită pentru a începe biblioteca noastră. Știi, ar putea să mă inspire. Dar... Mortima, trebuie să recunosc că discuția asta despre zile de naștere și despre bibliotecă mă duce prea mult cu gândul la pensionare. Știi, încă nu sunt pregătit.

– Francis, tinerii pretendenți par iuți de picioare, dar ce avantaj au dacă tu ești singurul care cunoaște drumul?

– Viața mea ar fi atât de goală și de urâtă fără tine, zâmbi el, și vorbea serios. Ei bine, e timpul să răscolim cenușa și să vedem dacă mai strălucesc tăciunii.

O sărută și se ridică, atras din nou de priveliștea de pe fereastră.

– Ce-i acolo? întrebă ea.

– Nimic. Încă nimic. Dar, în scurt timp, ar putea fi. Știi că Societatea Thatcher vrea să ridice o statuie a Baronesei pe bucata aceea de peluză de acolo. Întinse un deget în direcția ierbii tunse cu grijă care se întindea dincolo de gardul grădinii de pe Downing Street, vizavi de Parcul St. James. Știi, asta e o priveliște care nu s-a schimbat prea mult în ultimii două sute cincizeci de ani; există o gravură în Sala Cabinetului și totul e acolo, aceleași cărămizi, aceleași uși, chiar și pietrele din curte sunt cele originale. Acum vor să înalțe o statuie blestemată.

Dădu din cap, nevenindu-i să creadă.

– Și fondul de ridicare e aproape de aprobare. Își strâmbă fața de frustrare. Mortima, dacă primul lucru pe care o să-l văd în fiecare dimineață a vieții mele când o să dau la o parte perdelele va fi femeia aceea blestemată, cred că o să mor.

– Atunci oprește ridicarea ei, Francis.

– Cum?

– Nu merită o statuie. A fost dată afară din funcție, trădată de propriul ei Cabinet. Statuia va arăta și toate cuțitele înfipte în spatele ei?

– Draga mea, aproape toți sunt dați afară din funcție. De colegii lor sau de electorat. Precum Cezar, sunt loviți din spate de evenimente pe care nu le-au prevăzut. Ambiția îi orbește pe conducători și îi face cruzi pe oamenii de rând; niciunul dintre ei nu a știut când era timpul să plece.

– Există un singur prim-ministru care ar trebui să aibă o statuie acolo și acela ești tu!

Chicoti pe seama loialității ei.

– Poate că ai dreptate – dar carnea și sângele se transformă prea repede în piatră. Să nu le grăbim.

Împietri după două ore, de parcă și-ar fi petrecut noaptea în brațele Meduzei. Era obiceiul secretarului lui de presă să aranjeze, la intervale regulate, o întâlnire cu reprezentanții organizațiilor caritabile – membrii obișnuiți, nu lideri cu experiență –, invitându-i în pragul clădirii cu Numărul 10, dar nu dincolo de el, o vizită prea scurtă pentru a permite un lobby substanțial, dar destul de lungă ca să arate camerelor de filmat că prim-ministrului îi păsa – „Trucul Clic", așa cum îl numea secretarul de presă, un fost jucător de hochei și entuziast numit Drabble. Pentru că fusese în biroul lui de la ora șase, citind presa de dimineață, din care extrase articolele selectate pe care le considera vrednice de a fi notate și pregătind un rezumat scris, îl întâlni pe Urquhart la intrare cu puțin înainte de nouă și jumătate.

– Ce-i azi, Drabble? îl întrebă Urquhart, mergând repede pe coridorul cu covor roșu, după ce ieșise din Sala Cabinetului.

– O surpriză de ziua dumneavoastră, domnule prim-ministru. Săptămâna asta sunt pensionarii, vor face o prezentare.

Undeva, înăuntrul lui, Urquhart simți că o parte din micul lui dejun se lichefia.

– Mi s-a spus despre asta?

– Ați avut un bilet în cutie, în weekendul trecut, domnule prim-ministru.

– Din păcate, nu l-am văzut din cauza unor scrisori de stat mai urgente, răspunse Urquhart într-un mod evaziv.

La naiba, biletele lui Drabble erau foarte plictisitoare și dacă un prim-ministru nu se putea baza pe profesioniști ca să se ocupe de detalii...

Marea ușă se deschise și Urquhart păși în lumină, clipi, zâmbi și ridică o mână ca să salute privitorii de parcă strada ar fi fost ocupată de o mulțime care îl aclama în loc de un grup mic de jurnaliști obosiți și plictisiți, îngrămădiți pe stradă. Un grup de cincisprezece pensionari aduși din diferite părți ale țării se adună în jurul lui, aranjați de Drabble, care se purta ca o cloșcă. Procedura era întotdeauna la fel: Urquhart îl întreba pe unul dintre ei cum îl chema, îl asculta cu o față zâmbitoare, dar serioasă, și dădea din cap înțelegător, înainte de a trece la următorul. În scurt timp, aveau să fie îndepărtați rapid de cineva din personalul lui Drabble și de un adjunct de ministru dintr-un departament potrivit ca să li se ofere cafea instant și înțelegere într-un cadru adecvat și impresionant din Whitehall. După o săptămână primeau o fotografie cu ei dând mâna cu prim-ministrul și un bilet tipărit, purtând ceea ce părea semnătura lui, prin care li se mulțumea pentru că se deranjaseră să-l viziteze. Ziarele lor locale aveau să primească, de asemenea, câte un exemplar. Din când în când, se aduceau în discuții subiecte sau cazuri individuale care prezentau un interes pentru sistem; aproape întotdeauna majoritatea celor implicați se întorceau la cârciumile sau cluburile lor ca să răspândească povești de bunăvoință. O mică luptă în marele război pentru câștigarea inimilor și a voturilor oamenilor, dar una utilă. De obicei.

Cu această ocazie, Urquhart aproape terminase ritualul de întâmpinare, trecând la ultimul membru al grupului. Un pachet mare, înalt de aproape un metru și jumătate, era rezemat de gardul din spatele lui și, când Urquhart se îndreptă spre el, pensionarul împinse pachetul înainte. Se dovedi a fi un plic uriaș, adresat simplu: pentru *Domnul prim-ministru*.

– La mulți ani, domnule Urquhart! murmură pensionarul.

Urquhart se întoarse ca să-l caute pe Drabble, dar ofițerul de presă era pe partea cealaltă a străzii, pregătind cameramanii. Urquhart era pe cont propriu.

– Nu-l deschideți? îl întrebă altă persoană.

Lui Urquhart i se păru că se deschise prea repede și felicitarea alunecă în fața lui.

„*Suntem alături de tine, F.U.*", era inscripționat cu litere mari și roșii pe partea de sus. Jos, scria: „*'65 Azi!*"

Grupul de pensionari aplaudă, în timp ce unul care nu era mai înalt decât felicitarea o deschise ca să dezvăluie mesajul dinăuntrul ei.

„*Bine ai venit în Clubul Pensionarilor*", scria cu litere de mână neglijente. „*Puterea pensionarilor!*" Toată felicitarea era decorată cu bastonașe încrucișate.

Ochii lui Urquhart luciră ca marmura. Rareori îl văzuseră fotografii pe prim-ministru zâmbind atât de larg, dar și inexpresiv, de parcă trăsăturile i-ar fi fost cioplite cu dalta pe față. Expresia îi rămase pe chip când fu tras pe stradă, mai mult ca să pună mâinile pe ticălosul de Drabble decât să treacă prin ritualul de a glumi cu presa.

Un cor de „La mulți ani" se amestecă apoi cu strigăte de „Francis, ți-ai anunțat retragerea?" și „Vă luați pensia?" El dădu din cap. Toți erau veseli și Drabble era entuziasmat; prostul habar n-avea ce făcuse.

– Nu sunteți prea bătrân pentru o slujbă atât de dificilă la șaizeci și cinci de ani? îl întrebă o femeie trasă la față și palidă, împingând un reportofon spre el.

– Churchill nu părea să gândească așa. A avut șaizeci și cinci de ani când a început.

– Președintele american are doar patruzeci și trei de ani, se auzi altă voce din echipă.

– Al Chinei are peste nouăzeci de ani.

– Aşadar, încă nu discutaţi despre pensionare?

– Nu săptămâna asta, agenda mea e, pur şi simplu, prea plină.

Rezistă proiectilelor şi săgeţilor lor, aparent cu umor; reuşi chiar să chicotească pentru a dovedi că nu era supărat. Politica e, probabil, cea mai aspră şi nemiloasă formă de abuz permisă în cadrul legii; şiretlicul e să te prefaci că nu te doare.

– Ce credeţi despre sondajul de astăzi?

Era Dicky Withers de la *Daily Telegraph*, o mână experimentată cunoscută pentru că ascundea un instinct ascuţit în spatele unei prietenoase halbe de Guinness de la butoiaş.

– Sondajul?

– Da, cel pe care l-am făcut astăzi.

Drabble începu un dans neprogramat, sărind de pe un picior pe altul, de parcă ar fi stat pe cărbuni încinşi. Nu inclusese sondajul în rezumatul lui, şi nici editorialul necumpătat din *Minor*, intitulat „E timpul să plece". Doamne, era ziua de naştere a omului, o zi din an ca să sărbătorească, să se relaxeze un pic. Problema nu era că Drabble era un lingău învechit, doar că îi era mai uşor să accepte argumentele în favoarea circumspecţiei – prea des, mesagerii care se grăbeau să aducă veşti proaste pe câmpul de luptă erau acuzaţi de dezertare şi împuşcaţi.

– Patruzeci şi trei la sută dintre suporterii partidului dumneavoastră cred că ar trebui să vă retrageţi înainte de următoarea alegere, explică Withers.

– Ceea ce înseamnă că o majoritate consistentă insistă să rămân.

– Și cel mai popular om care să vă succeadă e Tom Makepeace. V-ar plăcea să se întâmple asta, atunci când va veni vremea?

– Dragul meu Dicky, când va veni vremea aceea, sunt sigur că Tom va lupta cu mulți alți oameni plini de speranță, inclusiv cu șoferul de autobuz.

„Makepeace = șofer de autobuz", mâzgăli Withers, notând echivalența care nu era un compliment.

– Intenționați să continuați la nesfârșit?

– Puteți spune și așa, începu Urquhart, dar aș vrea să nu o faceți. Mă bucur de mandate bune și, chiar dacă nu sunt lacom de putere, atât timp cât mă duce capul, mai am dinți și pot fi de folos ...

– Domnule Urquhart, ce intenționați să faceți când, în cele din urmă, vă veți retrage?

Femeia trasă la față și palidă își împingea reportofonul din nou spre el.

– Ce? Ridurile de bonomie forțată se transformară în șănțulețe de nesiguranță. Ce să fac? Cred că voi fi la fel de îngrijorat și de ursuz ca toți ceilalți. Acum, scuzați-mă, doamnelor și domnilor. Trebuie să particip la o întâlnire a Cabinetului.

Se întoarse și porni spre ceea ce spera că avea să fie o retragere demnă pe partea cealaltă a străzii – lui Drabble i se păru ca un leu care își recâștiga bârlogul, dând amenințător din coadă. Refuză să îl urmeze.

Urquhart se ciocni de soția lui în timp ce ea ieșea din liftul apartamentului lor privat.

– Totul a mers bine? întrebă ea înainte să-i vadă privirea.

– Mortima, ei spun că e timpul pentru o schimbare, scuipă el, scrâșnind din dinți. Așa că o să le dau schimbări. Începând cu tâmpitul ăla de secretar de presă.

* * *

„Uimitor cât de mult ajung să semene politicienii cu circumscripțiile lor electorale", se gândi Urquhart, în timp ce se adunară oamenii în jurul marii mese a Cabinetului. De exemplu, Anita Burke semăna cu o suburbie evreiască neplanificată plină de drumuri încâlcite cu un singur sens. Richard Grieve semăna cu un cartier sărăcăcios de la malul mării (pe care îl umpluse cândva cu afișe pe care scria „Plângeți pentru Rushpool", dar cumva lumea reușise să uite de acele lucruri jenante). Arthur Bollingbroke semăna cu un club nordic simplu pentru muncitori, care mirosea puternic a bitter Federation. Colin Catchpole, membru pentru orașul Westminster, avea o față rumenă, în stilul arhitectural al catedralei din cărămizi roșii, în timp ce se zvonea că alte părți ale anatomiei lui zăboveau pe străzile lăturalnice din Soho. Geoffrey Booza-Pitt – da, Geoffrey, era un showman inventat pentru orașul spectaculos inventat numit New Spalden. Cu oameni din clasa de mijloc și fabricat în întregime – fără rădăcini sau istorie, cel puțin fără o istorie pe care Geoffrey ar fi vrut să o recunoască. Primise, la naștere, numele simplu de Master Pitt și era fiul unui contabil alcoolic; elevul Geoffrey își inventase un nume mai lung și o origine mitică sud-africană pentru a explica o bârfă urâtă despre tatăl lui, auzită de prietenii lui la o cafenea locală. Și rezistase, ca multe alte povești pline de imaginație despre originile și realizările lui. Unii oameni putea fi păcăliți tot timpul, iar Geoffrey credea că asta era suficient.

Apoi era Tom Makepeace. Plat ca mlaștinile din estul Angliei, tare ca argila de acolo și cu tendințe moralizatoare din trecutul puritan. Era un bătrân educat la colegiul Eton, cu o conștiință socială pe care Urquhart o punea pe seama

unei vinovății exagerate și a unui privilegiu necâștigat în căutarea unui scop neidentificat. Omul avea talent, fără îndoială, dar nu avea stofa lui Urquhart, iar acesta era motivul pentru care fusese trimis la Ministerul Afacerilor Externe, unde încăpățânarea și calmul lui puteau plictisi în favoarea Angliei și puteau ajuta în lupta pentru cauza ei în consiliile obositoare și plictisitoare de la Bruxelles, unde morala lui nu putea provoca mari pagube.

Acesta era Cabinetul lui Urquhart.

– Dacă e să fiu sincer, puțini dintre voi sunteți atenți la minge. Era într-o stare proastă; Drabble dispăruse, iar el încă nu scăpase de urmările prostiei lui. Trebuie să terminăm în zece minute, trebuie să fiu la Palat pentru sosirea Sultanului din Oman. Se uită încet în jurul mesei lungi. Cred că va avea mai mult succes decât începutul ultimei vizite de stat.

Puse ochii pe Annita Burke, ministrul mediului. Era evreică, ceea ce însemna că ușile puterii erau încuiate de două ori pentru ea. Avansase prin pură exuberanță, dar acum stătea rigidă, cu capul aplecat. Ceva de pe sugativa ei părea să fi devenit, brusc, important, acaparându-i toată atenția.

– Într-adevăr, a fost mare păcat, doamnă ministru al mediului. Nu-i așa?

Burke, singura femeie din Cabinet, înălță capul sfidătoare, dar nu își găsi cuvintele. Fusese vina ei? Luni de zile plănuise o mare campanie pentru a promova virtuțile și a spulbera miturile de prost gust legate de capitala națiunii; de la mesele lor liniștite din colțurile celor mai bune restaurante ale Londrei, oamenii care se ocupau de publicitate examinaseră runele și se pronunțaseră – organizaseră o conferință de presă și aduseseră o fanfară, montaseră o

grămadă de panouri mobile şi tipăriseră şapte milioane de pliante pentru distribuire prin oraş în ziua lansării.

„Vom face un mare oraş şi mai mare."

Ceea ce nu prevăzuseră – nu aveau cum să prevadă, indiferent câte felii de pui hrănit cu porumb şi somon crescut în lac sacrificaseră – era că ziua lansării avea să coincidă cu cea mai catastrofală avarie a sistemului de canalizare londonez, un colaps progresiv al unei secţiuni întregi a zidăriei victoriene, care inundase staţiile de metrou şi întrerupse reţeaua de control electrică. O pierdere comică de puncte. Un milion de furnici navetiste ieşiseră pe străzi, creând un ambuteiaj care se întinsese dincolo de oraş, pe toate marile drumuri. Pe unul dintre aceste drumuri, M4 de la Aeroportul Heathrow, stătea preşedintele Mexicului, care tocmai sosise, aşteptându-se la un drum de patruzeci de minute până la demnitarii regali şi politici adunaţi pentru el la Palatul Buckingham. Dar nu se mişcase nimic. Panourile aduse cu camioanele fuseseră înţepate şi distruse. Majoritatea pliantelor fuseseră aruncate, nelivrate, pe străzile lăturalnice. Conferinţa de presă fusese anulată, iar fanfara nici nu sosise. Şi nici preşedintele mexican, decât după mai bine de trei ore.

Fusese o zi în care demnitatea capitalei murise, luată de un torent de furie şi apă de canal. Era nevoie de un ţap ispăşitor pentru avarie, iar Burke se potrivi foarte bine cu titlurile tabloidelor.

– Mare păcat, fu ea de acord cu Urquhart, ruşinea ei fiind expusă. Idele[1] au fost împotriva noastră.

---

[1] Idele lui Marte este o zi din calendarul roman care corespunde cu 15 martie. A fost marcată de câteva sărbători religioase şi reprezenta pentru romani ultima zi de plătit datoriile. În anul 44 î.Hr. a devenit celebră datorită asasinării lui Iulius Cezar. (n.red.)

– Şi aţi venit cu o nouă idee pentru a ne recăpăta reputaţia de oameni cărora le pasă de ecologism. Directiva aerului curat. Articolul 188.

O spuse în aşa fel încât să sune ca o acuzare.

– Sănătate şi siguranţă la muncă. Poluare senzorială.

– Mirosuri.

– Da, dacă vreţi să le spuneţi aşa.

– Şi noi suntem împotriva lor, nu-i aşa?

– Comisia Europeană a propus ca toate locurile de muncă urbane să fie monitorizate pentru poluare senzorială excesivă cu un cod strict de sancţionare pentru acele locuri care nu îndeplinesc standardele stabilite.

– Ştii, e un magazin de curry la capătul străzii mele... începu Bollingbroke în felul lui direct, dar Urquhart îi închise gura.

– Fac curat sau îl închidem. Şi dumneavoastră aţi aprobat asta.

– Din toată inima. Un aer mai curat, un mediu mai bun. Ne onorează angajamentul pentru manifest şi ne oferă un răspuns rapid pentru cei care pretind că ne-am mişcat prea încet în Europa.

Lovi uşor cu stiloul în sugativă pentru a accentua ideea, trădându-şi neliniştea. Părea foarte aspru.

– Doamnă ministru al mediului, aţi fost vreodată în Burton-on-Trent?

– Am fost într-o vizită de două zile, când aveam şaisprezece ani, la un simpozion de liceu. Ochii ei negri sclipiră; nu avea de gând să-l lase să-i vorbească de sus. Nu s-a schimbat prea mult în numeroşii ani care au trecut de-atunci. Are tot cinci fabrici de bere şi o fabrică de pastă Marmite. E greu să rezişti pe High Street într-o zi caniculară de vară.

– Exact, domnule prim-ministru. Dacă nu o să-i forțăm să curețe după ei, atunci nu vor ridica niciun deget.

– Dar tot orașul trăiește din bere și pastă Marmite. Astea sunt slujbele lor, economia lor, cred că și micul dejun și ceaiul. Și vă reamintesc că berarii sunt printre cei mai loiali susținători corporatiști ai partidului.

Doamna ministru al mediului deveni conștientă că cei doi miniștri așezați de fiecare parte a ei, chiar dacă stăteau pe aceleași scaune roșii din piele, reușiseră să se îndepărteze fizic de ea, de parcă se temeau să nu fie loviți de un ricoșeu.

– Și le-ați închide. Ați șterge un oraș întreg de pe hartă. Doamne, nici măcar Göring n-a putut să facă asta.

– Asta e o propunere europeană pe care suntem obligați să o...

– Și câte orașe vor închide nemernicii ăia de francezi? În august, pute tot Parisul când scade nivelul apei. Nu e de mirare că fug toți la mare și lasă orașul turiștilor.

– E o decizie colectivă la care s-a ajuns după un studiu atent la Bruxelles. Viitorul nostru este în Europa și în...

Iar mergea în direcția greșită, pe strada ei cu un singur sens.

– Dă-l naibii de Bruxelles! Nu-și mai putea ascunde disprețul, dar nu ridică vocea, nu trebuia să pară că-și pierdea controlul. A devenit un bordel birocratic în care toate țările din Europa se întâlnesc ca să și-o tragă pentru cât de mulți bani pot.

Bollingbroke bătea cu degetele în masă în semn de aprobare, arătându-și loialitatea. Magazinul de curry putea rămâne.

– Dacă ați fi petrecut acolo la fel de mult timp ca mine, domnule prim-ministru, ați înțelege cât de... – căută un

cuvânt, se gândi, cântări consecințele și ajunse la un compromis – exagerată e această descriere. Își promise că, într-o zi, în curând, nu avea să-și mai ascundă tăria convingerilor. Nu avea să se mai lase castrată, ca majoritatea bărbaților din jurul mesei. Ea era singura femeie, nu ar fi îndrăznit să o concedieze. Sau ar fi îndrăznit? Directiva se referă la uzinele chimice, la rafinării, la...

– La piețe de pește și la florării! Doamnă ministrul al mediului, permiteți-mi să fiu clar. Nu voi permite ca asemenea absurditate europeană să fie aplicată pe la spatele meu.

– Domnule prim-ministru, toate detaliile erau într-un document lung de luare de poziție pe care vi l-am oferit cu două săptămâni înainte de aprobarea măsurii de către Consiliul Miniștrilor din Bruxelles. Nu știu ce mi-ar mai fi trebuit.

– Instinct. Instinct politic, îi răspunse Urquhart, dar era timpul să dea înapoi, să meargă mai departe. Nu vă puteți aștepta să observ fiecare mic detaliu îngropat într-un document politic, pară el, dar efectul fu distrus când bâjbâi după ochelarii de citit ca să găsească următorul articol din agendă.

Makepeace nu știu ce îl motivă să se implice în scandal. Era în firea lui să intervină. Era un prieten al Annitei și un susținător înfocat al Europei, așa că nu-i păsa de argumentele sau atitudinea lui Urquhart. Poate simțea că, de vreme ce ocupa una dintre cele patru mari funcții în stat, era într-o poziție puternică de a împăca, de a lumina atmosfera, de a turna ulei pe rană.

– Nu vă faceți griji, domnule prim-ministru, spuse el, vesel, în timp ce Urquhart își potrivea ochelarii. De acum

încolo vom tipări toate documentele Cabinetului cu spațiu dublu între rânduri.

Uleiul luă foc. Era ca și cum l-ar fi acuzat pe Urquhart că era – ce? Prea bătrân? Prea slăbit pentru slujbă? Că se stingea? Lui Urquhart, care nu mai avea niciun pic de simț al umorului în acel moment, asta i se părea că semăna prea mult cu un ecou al cererilor pentru schimbare. Se ridică atât de brusc și de furios, că i se răsturnă scaunul pe podea.

– Nu te amăgi că un sondaj de opinie îți dă privilegii speciale.

Aerul se răcise, devenise extrem de rarefiat, subțiat de dojană. Lui Makepeace îi era greu să respire. Camera părea un tablou al unor profunde resentimente crescute de-a lungul mai multor vieți politice. Încet, se ridică și Makepeace.

– Domnule prim-ministru, credeți-mă, nu am avut nicio intenție să...

Alții profitară de ocazie. Doi miniștri ai Cabinetului în picioare trebuiau să indice un sfârșit al întâlnirii, o șansă de a pune capăt unui asemenea moment jenant. Se auzi un foșnet general al hârtiilor și, atât de rapid încât să pară elegant, plecară fără să mai schimbe alte vorbe între ei.

Urquhart era furios. Pe viață, pe Drabble, pe Burke, pe Makepeace, pe toți, dar mai mult pe el însuși. Existau niște reguli între colegi, chiar și între cei ambițioși ca niște ulii flămânzi.

„Să îți respecți colegii, cel puțin când poți fi auzit."

„Să nu fii prins cu mărturie falsă."

„Să nu râvnești la secretara sau slujba colegului tău (în unele cazuri, ai voie la nevasta lui)."

„În toate împrejurările publice, trebuie să le dorești colegilor tăi viață lungă."

Urquhart încălcase regulile. Își pierduse calmul și, odată cu el, controlul situației. Mersese mult mai departe decât intenționase, se purtase cu o aroganță insuportabilă, rănind mai degrabă de dragul de a o face decât pentru un scop. Când le făcuse rău altora, își făcuse rău și lui. Trebuia să repare situația.

Dar întâi avea nevoie să meargă la toaletă.

În timp ce mergea grăbit spre toaleta din afara Sălii Cabinetului, îl văzu pe Makepeace, încruntat și consolat de un coleg, lângă sculptura lui Henry Moore pe care Mortima o admira foarte mult. Prada lui nu plecase și avea o ocazie de a lega rănile și de a rezolva nemulțumirile în privat.

– Tom! îl chemă el, fluturându-și mâna spre ceilalți doi care, evident, fără tragere de inimă, își părăsiră colegul și merseră, cu încăpățânare, înapoi spre Sala Cabinetului. Tom, te rog, trebuie să vorbim, îi ceru Urquhart, zâmbindu-i puțin. Dar, mai întâi, mă cheamă natura.

Urquhart simțea un disconfort considerabil, toată tensiunea și ceaiul de dimineață îl ajunseseră din urmă. Intră în baie, dar Makepeace nu îl urmă, în schimb, rămase la ușă. Urquhart speră că avea să intre după el – nu putea exista nimic oficial și nicio delimitare de autoritate în fața unui pisoar, așa că era un loc ideal pentru conversații pe bază de egalitate, de la bărbat la bărbat. Dar Makepeace nu fusese niciodată cu adevărat un membru al clubului, întotdeauna fusese distant, rămânând izolat. Iar acum se ascundea afară, ca un elev care aștepta să fie chemat în biroul directorului, naiba să-l ia.

Și la naiba și cu treaba asta. Lui Urquhart i se părea că avea să i se spargă vezica, dar, cu cât încerca mai tare, cu atât mai încăpățânat părea să-i devină organismul. În loc să răspundă la urgența situației, părea să se strângă, limitându-se

la un picurat zgârcit. Se întrebă dacă toți bărbații de vârsta lui sufereau asemenea umilințe. Era o prostie – trebuia să se grăbească! Dar nu putea fi grăbit. Urquhart cercetă porțelanul, tavanul, se concentră, înjură, își propuse să meargă la doctor, dar nimic nu părea să-i grăbească sistemul. Se bucură că Makepeace nu i se alăturase ca să fie martor la această umilință.

Prostata. Boala bărbaților bătrâni. Mecanicile corpului păreau să fi pierdut contactul cu voința.

– Tom, vorbim mai târziu, strigă el de după ușă, știind că mai târziu avea să fie prea târziu.

Auzi niște picioare mișcându-se afară și Makepeace se retrase fără niciun cuvânt, luându-și resentimentele cu el. Un moment pierdut, o ocazie ratată. Un coleg care, poate, îi devenise adversar sau chiar dușman de moarte.

– La naiba, haide! înjură el, dar degeaba.

Și când, în sfârșit, termină, își desfăcu butonii și își ridică mânecile ca să se spele pe mâini, se cercetă atent în oglindă. În interior, încă se simțea de treizeci de ani, dar fața lui se schimbase, se lăsase, se pătase și își pierduse culoarea asemenea cerului iernii înainte de apus. Ochii îi erau mai mult învinețiți decât albaștri, iar în unele locuri oasele craniului păreau să iasă cu forța prin carnea care se subția. Erau trăsăturile tatălui lui. Era o bătălie pe care nu o putea câștiga niciodată.

– La mulți ani, Francis!

* * *

Booza-Pitt nu ezita. În multe chestiuni, era un planificator meticulos, chiar pedant, împărțindu-și colegii și cunoștințele în ligi de diferite ranguri care meritau să fie tratați diferențiat. Prima Divizie era compusă din cei care

reușiseră sau care erau pe punctul de a reuși să ajungă în vârfurile profesionale sau sociale; în fiecare an, primeau o felicitare de Crăciun, un cadou simbolic de natură personală pentru soție sau parteneră (strict fără gay), o invitație la cel puțin unul dintre evenimentele lui selecte și un fel de atenție specială care era înregistrată în computerul personal al secretarei lui. Crema societății. Pentru cei din A Doua Divizie, care încă erau în procesul de negociere pe pantele alunecoase, nu erau nici cadouri și nici atenții necuvenite; A Treia Divizie se compunea din tineri cu perspective, care încă exersau la poalele muntelui și primeau doar încurajările din felicitări. A Patra Divizie – care consta din majoritatea oamenilor care nu ajunseseră niciodată în rubrica de bârfe și se mulțumeau doar să stea la margine și să admire priveliștea – nu exista pentru Geoffrey.

Bineînțeles, Annita Burke făcea parte din Prima Divizie, însă dăduse de o alunecare de teren care ar fi putut să o arunce într-a Patra, dar, până ajungea la fundul prăpastiei, mai avea încă valoare. Stătea la o parte, în holul de intrare alb și negru al sediului de la Numărul 10, încercând să se liniștească și să se pregătească pentru atenția lumii de afară, când Geoffrey o apucă de braț.

– Annita, a fost îngrozitor. Cred că ești foarte furioasă.

Nu spuse niciun cuvânt, dar ochii ei vorbiră în locul ei.

– Ai nevoie de cineva care să te înveselească. Cinăm diseară?

I se lumină fața la sprijinul neașteptat; dădu din cap în semn de acord.

– Ținem legătura.

Și dispăru după ce spuse asta. Se gândi să o ducă într-un loc intim, unde puteau bârfi – merita să rezerve un separeu la Wiltons –, unde putea să atâțe flăcările sentimentelor

rănite și ale contraacuzaților, iar la căldura acestora albă putea făuri armele războiului politic, ale încrederii trădate, ale spionajului și cârligele care l-ar fi întărit pe el și i-ar fi slăbit pe alții. Pentru că cei care erau pe moarte preferau, în general, să-i ia și pe alții cu ei.

Cină și bârfă, nimic mai mult, deși ar fi putut fi vulnerabilă și docilă. Trecuseră mai bine de cincisprezece ani de când petrecuseră o după-amiază sălbatică într-un hotel Felixstowe în loc să fie la primărie și să asiste la a doua zi a conferinței tineretului partidului, la care se dezbătea foametea din lumea a treia. Amândoi și-o aminteau foarte bine, la fel și camerista speriată, dar trebuia să rămână o amintire. Acum era vorba de afaceri.

Oricum, se gândi Geoffrey, necrofilia ducea la titluri complicate.

CAPITOLUL 9

Voi avea încredere în el când îi voi ține cenușa în mână.

Se afla pe o stradă lăturalnică din Islington, în locul în care centrul orașului începea să facă loc zonei de case din nordul Londrei, de-a lungul arcadelor căii ferate care se încorda și scârțâia în timp ce suporta greutatea trenurilor de navetiști la începutul călătoriei lor de-a lungul țărmului estic. În timpul zilei, pe stradă era mare agitație din cauza traficului, a ciorovăielii și zeflemelelor din piața în aer liber, dar noaptea, cu iluminarea proastă și mai ales când burnița, scena ar fi putut fi scoasă din paginile lui Dickens. Umbrele adânci și aleile întunecate îi făceau pe oameni să ezite înainte să meargă pe acolo, dacă nu cumva aveau treabă. Și, pe acea stradă, singura treabă pe care o puteau avea după apus era la Evanghelos Passolides.

Restaurantul lui, situat în camera din față, era ascuns după niște perdele groase, trase, și un semn pe fereastra murdară anunța tare și nemilos că stabilimentul era închis. Nu era afișat niciun meniu și nicio lumină de întâmpinare. Părea că nimic nu mai fusese atins de luni de zile, cu excepția pragului bine frecat, dar puțini dintre cei care treceau în grabă pe lângă el l-ar fi observat. „Vangelis", așa

cum era cunoscut, era discret și, în mare parte, neobservat, asta era și ideea. Doar prietenii și cei recomandați de prieteni aveau acces și, cu siguranță, nimeni care ar fi putut fi un ofițer al autorității locale sau cineva de la Vamă. Pentru asemenea oameni, „Vangelis" era permanent închis, la fel ca și conturile lui. Asta făcea ca atmosfera să fie intimă și aproape conspirativă în jurul celor cinci măsuțe acoperite cu fețe de masă decolorate și lumânări reciclate, cu șervețele de hârtie decorate cu ilice, rămase de la vreun Crăciun din trecut.

Maria Passolides, o învățătoare, privea cum tatăl ei, un cipriot grec de șaizeci și cinci de ani, se întoarse șchiopătând în bucătăria deschisă, unde, cu degete noduroase și cantități mari de suc proaspăt de lămâie, transforma mărfurile din piața de dimineață în feluri de mâncare precum crabi proaspeți, miel dulce, purcel de lapte, miez de anghinare și ouă de prepeliță. Mica tavernă era mai puțin o afacere și mai degrabă parțial hobby și parțial ascunzătoare pentru Passolides, iar Maria știa că el se ascundea mai mult ca oricând. Cămăruța era plină până la refuz de mărunțișuri și suvenire – o plasă de pescuit întinsă pe perete și acoperită cu fotografii semnate ale celebrităților grecești, majoritatea nemaifiind celebrități sau în viață; pe rafturile pline, farfurii decorate cu scene în care vânători troieni luptau pentru control cu Afrodite din ghips și un batalion de pahare asortate; iar pe spatele ușii se afla o cască britanică veche.

Erau o grămadă de suvenire militare – un telefon de front, un binoclu din care mai rămăsese doar partea de metal, și pânza azurie, ferfenițită și foarte decolorată a steagului grecesc. Era chiar și un tricolor republican irlandez.

La loc de onoare, pe zidul principal, atârna un portret pictat grosolan al lui Winston Churchill, cu trabucul

ieşindu-i sfidător din gură şi degetele ridicate în salutul victoriei; sub el era o bucată de carton alb pe care erau mâzgălite cuvintele care în inimile grecilor îl făceau un poet egal cu Byron: „*Cred că e firesc ca toţi ciprioţii de origine greacă să privească încorporarea în ceea ce poate fi numită Patria lor Mamă ca un ideal care să fie preţuit cu seriozitate, devotament şi fervoare...*"

Nu era singurul portret de pe perete. Lângă el era fotografia unui tânăr cu gulerul descheiat, ochi care se holbau şi gura cu marginile lăsate în jos, pusă pe un perete tare şi tencuit. Nu exista niciun semn al identităţii lui, nu era nevoie de niciunul pentru Michael Karaolis. Un sătean promiţător, educat la Şcoala Englezească. Un tânăr funcţionar care colecta impozite în administraţia colonială, devenit luptător EOKA. Ultima fotografie, făcută în închisoarea din Nicosia cu o zi înainte ca britanicii să-l spânzure.

„Vangelis."

De când îşi îngropase soţia, cu câţiva ani în urmă, Evanghelos Passolides fusese captivat de trecut mai mult ca oricând. Zilele mohorâte erau urmate de nopţi lungi de poveşti din amintiri incoerente în jurul meselor luminate de lumânări, cu camarazi vechi care ştiau şi tineri care erau dornici să asculte, chiar dacă şi unii, şi alţii se împuţinau odată cu trecerea lunilor. Rămăsese prizonier în trecut, amintiri amare chinuindu-i sufletul şi trupul, era cocoşat sub greutatea lor, iar piciorul rupt cu brutalitate, care îl făcuse să şchiopăteze toată viaţa de adult, îl durea tot mai tare. Părea să se stingă sub ochii Mariei, parcă un acid îl rodea pe dinăuntru.

Ştirea că avea să fie pace pe insula lui doar îi înrăutăţi situaţia.

– Nu e pacea mea, bombăni el cu accentul lui puternic.

Luptase pentru unire, *Enosis*, o unire a tuturor grecilor cu Patria Mamă – o limbă, o religie, un guvern, oricât de incompetent și de corupt, atât timp cât era guvernul lor. Își riscase viața pe front pentru asta până în ziua în care căzuse într-o prăpastie cu o mortieră de treisprezece kilograme legată de spate, iar oasele piciorului îi ieșiseră afară prin gambă și articulația genunchiului îi înțepenise pentru totdeauna. Numele lui era pe lista de căutare a britanicilor, așa că nu avusese nicio șansă să se trateze la spital; avusese noroc că rămăsese cu piciorul, în orice stare era. Căderea îi frânsese și inima, îl lăsase cu o viață plină de regrete, reproșându-și că își dezamăgise oamenii cu piciorului lui rupt, că nu făcuse destul. Acum aveau să îi împartă insula dragă pentru totdeauna, aveau să dea jumătate din ea turcilor și, cumva, era vina lui.

Ea trebuia să-l distragă de la remușcări, să găsească o cale de a-i canaliza pasiunea, sau ar fi stat și ar fi privit cum tatăl ei se stingea încet de tot.

– Când te măriți? bombăni el din nou, în timp ce trecu clătinându-se pe lângă ea, cu un mers exagerat de marinar și cu o farfurie cu pește marinat. Familia nu înseamnă nimic pentru tine?

Familia, refrenul lui constant de mândru tată cipriot concentrat pe singurul lui copil. Odată cu laptele matern primise și poveștile despre munți și sat, despre originile mistice și pădurile foșnitoare, despre patimi și nebunii, despre strămoșii curajoși – nu era de mirare că nu găsise un bărbat care să se compare cu ei. Viața ei era luminată de legende, dar erau prea puține legende care se plimbau pe străzile din nordul Londrei, chiar și pentru o femeie brunetă și frumoasă ca ea.

Familia. În timp ce mușcă o felie de nap rece și crud și savură gustul intens de sare presărată pe el, o idee începu să i se formeze în minte.

– *Baba* – întinse mâna și îl apucă de mâna lui bătătorită –, stai jos un minut. Stai de vorbă cu mine.

El bombăni, dar își șterse mâinile de șorț și făcu ce îi ceruse ea.

– Știi cât de mult îmi plac poveștile tale despre vremurile de demult, despre cum era în sat, despre poveștile pe care le spunea mama ta, iarna, lângă foc, când zăpada era foarte groasă și îngheța fântâna. Ce-ar fi să-ți scriem amintirile? Despre familia ta. Pentru familia *mea* – când o să am una, zâmbi ea.

– Eu să scriu? bombăni el scârbit.

– Nu, să vorbești. Și să-ți amintești. O să fac eu restul. Imaginează-ți cum ar fi dacă ai citi povestea lui *Papou*, bunicul tău, chiar și a bunicului lui. Vechiul mod de viață din munți aproape că a dispărut, poate nici copiii mei nu-l vor vedea – dar vreau să îl cunoască. Să știe cum a fost. Pentru tine.

El se încruntă, dar nu se împotrivi imediat.

– Va fi amuzant, *Baba*. Noi doi. La vară, când școala e închisă. Vom avea un motiv să mai mergem o dată în vizită acolo. Au trecut ani de zile – mă întreb dacă grajdul vechi pe care l-a construit tatăl tău mai e acolo, în spatele casei, sau dacă mai există via mamei tale. Și dacă au înlocuit fereastra din biserică pe care ai spart-o tu și cu frații tăi.

Râdea, așa cum făcuseră înainte de a muri mama ei. El parcă o privea de departe, iar ei i se păru că văzu o licărire a tăciunilor reaprinzându-se în cenușă.

– Să vizităm vechile morminte ale familiei, șopti el. Să ne asigurăm că sunt îngrijite cum trebuie.

„Și să exorcizăm câteva fantome", se gândi ea. Prin scriere, pentru a scăpa de vinovăție, a lăsa să intre lumina și a da drumul demonilor care se adăposteau înăuntrul lui.

El inspiră adânc, de parcă deja ar fi simțit mirosul pinilor.

– Nu cred că ne-ar face rău.

De luni de zile nu mai ajunsese atât de aproape de ceva care semăna cu entuziasmul.

CAPITOLUL 10

Nu văd rostul compromisului. E ca și cum ai sugera săritul ca tratament pentru amețeală.

Mortima încerca disperată să-și privească fața într-o oglindă în pâlpâirea becurilor stradale trecătoare în timp ce mașina urca spre Birdcage Walk.

– Ce fel de femeie e Claire Carlsen? întrebă ea, închizându-și pudriera.

– E diferită. Urquhart tăcu ca să se gândească. Diriginții parlamentari nu prea o plac, încheie el, de parcă nu ar fi avut o părere proprie despre ea.

– Face scandal?

– Nu. Cred că, mai degrabă, rețeaua bătrânilor nu știe care e locul unei femei independente, care conduce un Mercedes sport de cincizeci de mii de lire și nu joacă după regulile lor. Mi s-a spus că e și rea de gură.

– Ca fost diriginte parlamentar, nu ai fi aprobat-o. Atunci de ce mergem să cinăm cu ea?

– Pentru că e insistentă, invitația ei tot ajungea în capul listei. Pentru că e diferită.

– Francis, se pare că *o* aprobi, îl tachină ea, curioasă.

– Poate că da. Ca diriginte parlamentar am primit tâmpiți și pierde-vară, dar ca prim-ministru am nevoie de puțin mai multă varietate, de o perspectivă diferită. O, am spus că are sub patruzeci de ani și e extrem de atrăgătoare? o tachina și el.

– Te gândești să-i dai un post?

– Nu știu. De-asta mergem la ea în seara asta, ca să aflu mai multe despre ea. Mi-ar prinde bine niște membri noi în echipaj.

– Dar, ca să faci loc pe barca de salvare, trebuie să arunci câteva mâini vechi peste bord. Există câțiva voluntari?

– L-aș arunca bucuros pe tâmpitul ăla blestemat de Drabble. Și Annita Burke s-a născut ca să fie momeală pentru pești.

– Credeam că era loială.

– Așa e și labradorul nostru.

– Mergi mai departe, Francis. Mult mai departe. Adu-o înapoi.

– Ce?

– Teama. S-au lenevit și s-au îngrășat în ultimele luni, succesul tău a făcut totul ușor pentru ei. Au avut timp să viseze la răzvrătire. Treceau pe lângă Palatul Buckingham, cu steagul regal luminat și fluturând cu mândrie. Nici măcar un rege nu poate fi în siguranță pe tronul lui.

Pentru un moment, se pierdură în amintiri.

– Amintește-le de gustul fricii, de biciul disciplinei. Fă-i să stea treji noaptea, visând la dorințele *tale*, nu la ale lor. Ea își deschise din nou pudriera, se apropiau de destinație. Nu am mai avut o pedeapsă bună de luni de zile. Știi cât de mult le adoră rechinii de la tabloide.

– Iubirea mea, lângă tine, viața pare plină de oportunități.

Ea se întoarse cu fața la el, în semiîntuneric.

– Nu o să te las să devii ca Margaret Thatcher, târât pe jos de echipajul tău. Francis, tu eşti mai puternic.

– Şi vor ridica statui în memoria mea...

Ea îşi întoarse privirea spre oglinda ei.

– Dă câteva exemple, adu un echipaj nou la bord. Sau începe să faci terapie hormonală, ca mine.

* * *

Uşa casei din stuc crem, situată în centrul Belgraviei, fu deschisă prin efortul combinat al celor două fetiţe curate şi atent pieptănate, care purtau amândouă halate strânse bine pe corp.

– Bună seara, doamnă Urquhart, domnule Urquhart, spuse cea mare, întinzându-şi mâna. Eu sunt Abby şi ea e Diana.

– Eu am aproape şapte ani şi Abby are nouă, spuse Diana, sâsâită pentru că îi lipseau doi dinţi. Şi el e Tangle, anunţă ea, scoţând un căţel de jucărie, pufos şi cu multe pete, din spatele ei. Are aproape trei ani şi e absolut...

– Ajunge, fetelor, zâmbi Claire, cu mândrie, din spatele lor. Aţi salutat, acum trebuie să vă luaţi rămas-bun. Mergeţi la culcare.

Întreruperi stereofonice se auziră din ambele părţi.

– Repede. Sau nu mai primiţi dulciuri din orez expandat pentru o săptămână.

După ce protestul lor fu zdrobit de intimidarea părintească, fetele, chicotind răutăcioase, urcară pe scări.

– V-am pregătit haine noi de şcoală pentru mâinè dimineaţă. Aveţi grijă să vi le luaţi, strigă mama în spatele lor în timp ce ele se retrăgeau, înainte de a se întoarce la oaspeţii ei. Îmi cer scuze, afacerile sunt înaintea plăcerilor. Bine-ai venit, Francis! Şi dumneavoastră, doamnă Urquhart.

– Mortima.

– Mulțumesc. Mă simt jenată că îl cunosc pe soțul tău mai bine decât pe tine.

– Nu-ți face griji, nu sunt genul de femeie geloasă. Trebuie să-l împart cu restul lumii. E inevitabil să fie și câteva tinere atrăgătoare printre acei oameni.

– Mulțumesc, murmură Claire, recunoscând complimentul.

În lumina candelabrului din hol, ea părea să sclipească într-un fel pe care Mortima îl invidia și despre care credea că putea fi găsit doar în combinație cu maternitatea între paginile din *Vogue*. Oare era și Claire tipul de femeie care se lăsa fotografiată goală și cu burta mare de gravidă doar ca să le arate maselor de femei chircite, transpirate și cu pungi de la Sainsbury cum se face?

Claire îl prezentă pe soțul ei, Johannis, care stătea cu un pas în spate; acesta era evenimentul soției lui și, oricum, dădea impresia că era era un bărbat puternic fizic care era obișnuit să aibă o viziune bine gândită și calmă a vieții. Avea și vârsta pentru așa ceva, fiind mult mai aproape de vârsta lui Urquhart decât de a soției lui și vorbea cu un accent caracteristic și încet, dar nu neplăcut, care purta urmele originii lui scandinave. Postura sigură a lui Carlsen sugera un bărbat care știa ce voia și obținuse, în timp ce ea afișa vitalitatea tinerească a unei femeie care mai avea ambiții de îndeplinit. Contrastau. Dar Mortimei îi ajunseră doar câteva momente ca să înțeleagă că, în ciuda diferențelor superficiale, cumva, soții Carlsen păreau să se potrivească, să se înțeleagă, să fie foarte uniți. Poate că nu se măritase cu el doar pentru bani.

Claire îi conduse până la o cameră de recepție cu tavan înalt și pereți în culori pastel – ideală pentru lucrările

afișate ale artiștilor europeni contemporani –, în care ceilalți opt oaspeți deja se adunaseră. Urquhart îl cunoștea personal doar pe unul dintre ei, dar avea informații despre toți; Claire îi oferise câte o biografie scurtă și un pic ireverențioasă a fiecărei persoane de la cină, inclusiv Johannis. Făcuse totul foarte ușor, alesese bine. Un industriaș care vorbea fără ocolișuri, din Lancashire, care făcea lucruri extraordinare cu fabricile vechi de textile și care își ținea soția jumătate de an în Florida, și cealaltă jumătate, la cursele de cai. Editoarea de la *Newsnight* și soțul ei, un importator de vin care le oferise partea lichidă a mesei pe care o condimentă cu povești amuzante despre călătoria lui recentă în viile din munții Georgiei, unde, timp de trei nopți, stătuse într-o închisoare locală, acuzat de beție în public, până când fusese de acord să cumpere un lot de vin de la fratele șefului poliției. Vinul se dovedi a fi excelent. Mai erau doi parteneri, un irlandez fără inhibiții și amanta lui americană, care inventaseră cea mai recentă tendință în ceea ce se numea „logistică legală" – „profilarea strategiilor alternative de litigiu", explicase el.

– Rahaturi de avocați, e vorba de manipularea martorilor și mituirea juraților, spuse ea.

Și Nures. Urquhart știuse că avea să fie acolo, o adăugare relativ târzie pe lista oaspeților, în timp ce era într-o vizită privată în Londra pentru un tratament dentar; firma de fructe a familiei lui folosise facilitățile de transport oferite de Carlsen de mai bine de un deceniu. În mod normal, Ministerul Afacerilor Externe ar fi criticat întâlnirea lui cu președintele Ciprului turcesc în acest fel, fără prezența oficialităților, dar Nures nu mai era un paria la nivel internațional. Oricum, cei de la Ministerul Afacerilor Externe nu puteau obiecta pentru că Urquhart nu îi anunțase; s-ar fi

simțit obligați să facă tratative cu Nicosia, Ankara, Atena, Bruxelles și încă alte șase capitale într-un proces de consultări nesfârșite și compromisuri ca să se asigure că nimeni nu se simțea jignit. Lăsați în grija Ministerului Afacerilor Externe, ar fi murit toți de foame.

Claire puse un pahar de whisky de malț în mâna lui Urquhart – Bruichladdich, își făcuse temele – și îl împinse spre editoarea de la *Newsnight* și dezvoltator, pentru că niciunul din ei nu avea să stea lângă el la masă.

– Grupurile de presiune sunt un blestem, protesta Thresher, dezvoltatorul. Am dreptate, domnule Urquhart? Îi pronunță numele ca Ukut, în forma lui originală scoțiană, în loc de forma sudică, moale, de Urkheart, atât de dragă BBC-ului care, câteodată, părea să fie incapabil să înțeleagă atât pronunția, cât și politica. Înainte era o majoritate liniștită și rațională, oameni care își tundeau peluzele și câștigau războaiele. Dar acum toți par să aparțină unei minorități sau alteia, strigă prostii și se întind în drum ca să nu lase alți oameni să-și vadă de viață. Ecologiștii – Thresher accentuă fiecare silabă, de parcă ar fi vrut să le rupă gâturile – vor distruge țara asta.

– Avem o moștenire, nu trebuie să o apărăm? răspunse Wendy, editoarea de la *Newsnight*, acceptând cu grație faptul că, momentan, ea primise rolul virtuții singuratice.

– Pălăvrăgeala verzilor, interveni Urquhart, intrând în joc. E peste tot. O nostalgie stupidă după zilele în care lucram cu furca și mergeam cu teleaga trasă de ponei. Știți, acum zece ani, străzile multor orașe din nord erau pustii, acum sunt blocate de trafic pentru că oamenii se grăbesc să ajungă la magazine. Sunt mândru de aceste ambuteiaje.

– Pot să vă citez, domnule prim-ministru? zâmbi Wendy.

– Mă-ndoiesc.

– Fato, uite ceva ce poți să citezi, dar n-ai s-o faci. Thresher își făcea încălzirea pentru misiunea lui. Am plănuit un proiect de dezvoltare în Wandsworth, centrat în jurul unui cinematograf vechi și mâncat de igrasie. Nu mai e nici util, nici decorativ, practic, se prăbușește, dar mă lasă să-l dărâm? Protestatarii spun că preferă cinematograful ruinat în locul unui centru comercial de milioane de lire cu toate slujbele noi și facilitățile. Tâmpiții nu ar sta în cinematograf, să se uite la filme, nu, doar stau afară, pe stradă, fac petiții și mă forțează să fac o anchetă de planificare ce ar putea dura ani de zile. E un jaf al clasei de mijloc.

– Sper că nu în casa mea.

Claire se întorsese ca să îi conducă până în sufragerie.

În timp ce o urmară, Urquhart se trezi singur cu Thresher.

– Și ce-aveți de gând să faceți, domnule Thresher?

– O să-mi iau banii, o să-i pun într-o bancă din Caraibe și o să-mi cumpăr ochelari de soare.

– Mare păcat pentru dumneavoastră! Și o pierdere pentru țară.

– Ce-o să facă guvernul în legătură cu asta, domnule prim-ministru?

– Domnule Thresher, sunt surprins că un om cu experiența dumneavoastră crede că guvernul poate să facă ceva ca să vă ajute.

Urquhart avea obiceiul să vorbească despre colegii lui ca un director obosit care se confrunta cu elevi iresponsabili care meritau să fie bătuți.

– Atunci plec în Caraibe.

– Poate că răspunsul e mai aproape.

– Cât de aproape?

– Poate în Brixton.

– Mi-ați captat interesul.

– Mă întrebam de ce, dacă protestatarii vor un cinematograf, nu le dați unul.

– Dar nu ăsta e jocul. Oricum, nu vine nimeni.

– E evident că nu le puneți filmele care trebuie. Ce credeți că s-ar întâmpla dacă, de exemplu, ați începe să le arătați filme populare cu o componentă etnică puternică? Știți, Rasta și dreaduri?

– Va trebui să încep să dau biletele pe gratis.

– Multe. Prin comunitatea negrilor, v-aș sugera.

– Doamne ferește! S-ar umple locul acela de ei. Dar ce rost ar avea asta?

Urquhart îl trase de mânecă pe interlocutor ca să-l întârzie la intrarea în sufragerie și coborî vocea.

– Domnule Thresher, ideea e că, după o lună de Bob Marley și ju-ju, nu m-aș mira dacă bunii cetățeni din Wandsworth s-ar răzgândi în legătură cu cinematograful dumneavoastră; într-adevăr, am o bănuială că se vor târî în patru labe în fața dumneavoastră, implorându-vă să aduceți buldozerele. Ridică o sprânceană, sugestiv. Liberalismul dispare la căderea nopții, e un fapt trist al vieții clasei de mijloc.

Thresher rămase cu gura căscată; Claire apăruse încă o dată lângă ei ca să-i organizeze.

– Aceasta e o casă decentă. Așa că, orice complotați voi doi, trebuie să încetați, îi sfătui ea cu amabilitate. Altfel, nu primiți budincă.

– Cred că tocmai am mâncat una, dragă. Să știi că șeful tău e un om remarcabil.

Vocea lui Thresher vibra datorită unei admirații neobișnuite.

– Mă bucur că ești de acord cu mine. Oare intuiția mea feminină simte că vei scrie un cec gras pentru sediul

partidului? întrebă ea, răsucindu-i brațul în timp ce îl conducea la locul lui.

– Pentru prima dată în viață, cred că aș putea să fac asta.

Claire își ocupă locul din capul mesei, flancată de Urquhart și de Nures.

– Francis, sunt impresionată. De cinci ani încerc să-l fac să-și deschidă portofelul, dar tu ai reușit să faci asta în cinci minute. Ai vândut tot partidul sau doar câteva principii?

– Doar i-am amintit că printre rădăcinile politicii se găsesc multe buruieni.

– Și multe înțelegeri se pot face în bazar, adăugă Nures.

– Mehmet, ești un pic cam cinic pentru cineva care e în timpul lui liber, sugeră ea.

– Nu, deloc. Ce rost are să mergi la piață dacă nu intenționezi să te târguiești? zâmbi el.

– Ca să te uiți la vitrine?

El o privi apreciativ, observând felul în care mătasea se înfășura subtil pe corpul ei – ea nu avea nevoie de ornamente excesive –, dar nu zăbovi ca să nu o ofenseze, înainte de a face un tur prin sufragerie, unde arta modernă și pastelul blând făceau loc tablourilor victoriene clasice afișate pe lambriul de stejar albit.

– Claire, nu-mi pari o femeie care-și petrece viața cu nasul lipit de vitrine.

– Asta e adevărat. Dar măcar pot nega, cu mâna pe inimă, că am vreo ambiție să-ți iau postul, Francis.

– Cum așa? întrebă el pe un ton care sugera că nu credea niciun cuvânt.

Ea strâmbă din nas, dezgustată.

– Nu aș putea locui pe Downing Street. E prea departe de Harrods.

Iar seara aceea fusese un mare succes.

Când Urquhart şi soţia lui se pregăteau să plece, Nures îl trase într-o parte.

– Domnule prim-ministru... voiam să vă mulţumesc pentru tot ce aţi făcut ca să ajutaţi la aducerea păcii în insula mea. Vreau să ştiţi că vă vom rămâne datori pentru totdeauna.

– Între noi doi fie vorba, domnule preşedinte, v-am admirat tenacitatea foarte mult. Amândoi ştim că nu e uşor de ajuns la o înţelegere cu grecii. Ştiţi că Acropola cade pe ei, dar ei încă cer înapoierea sculpturilor de marmură ale Partenonului? E un adevărat vandalism.

– Bineînţeles, ciprioţii greci sunt altfel.

– Aşa e. Dar sângele balcanic e mai gros decât apa. Şi, uneori, mai puternic decât logica.

– Şi petrolul.

– Poftim?

– Ştiţi că a fost publicat raportul seismic al apelor din larg?

– Da, dar nu au găsit petrol, nu-i aşa?

– Exact. Nures tăcu şi lăsă tăcerea să se aştearnă între ei. Dar aş vrea să ştiţi că, dacă ar fi petrol acolo şi dacă acel petrol ar fi sub controlul meu, mi-aş dori foarte tare ca prietenii mei britanici să ne ajute să-l exploatăm.

– Atât vorbiţi despre petrol, de parcă v-aţi aştepta să fie găsit. Dar nu era nimic în raport.

– Din instinct?

– Sper, spre binele dumneavoastră, că aveţi instincte bune. Dar apoi ar depinde de rezultatul adjudecării graniţei.

– Exact.

– O, cred că încep să înţeleg.

– Domnule, instinctele mele sunt foarte puternice în chestiunea asta. În legătură cu petrolul.

Urquhart înțelese că stătea cu picioarele chiar în mijlocul bazarului.

– Nu pot interveni, chiar dacă aș vrea, răspunse el încet. Adjudecarea e un proces juridic. E dincolo de competențele mele.

– Înțeleg asta perfect. Ar fi mare păcat dacă instinctele mele ar fi corecte, dar adjudecarea ar fi greșită și grecii ar da toate drepturile de exploatare bunilor lor prieteni, francezii.

– Ar fi o tragedie.

– Mari bogății, atât pentru țara dumneavoastră, cât și pentru a mea... – de ce simțea Urquhart că ceea ce voia să spună era „atât pentru dumneavoastră, cât și pentru mine"? Instinctul, asta era. Mari bogății ar fi pierdute. Iar eu aș pierde cel mai mult. Imaginați-vă ce s-ar întâmpla cu mine dacă poporul meu ar descoperi că am dat o avere de petrol? Aș fi târât pe străzile din Nicosia.

– Atunci trebuie să sperăm că veți avea noroc și judecătorii vor fi înțelepți.

– Aș avea foarte multe motive să vă fiu extraordinar de recunoscător, domnule Urquhart.

Confidențele lor erau atent echilibrate pe un loc îngust; orice mișcare prea rapidă sau agresivă și ar fi căzut amândoi – oare Urquhart ar fi încercat să fugă sau l-ar fi împins? Vorbeau în șoaptă, având grijă să-și mențină postura când, brusc, li se alătură o voce nouă și lipsită de inhibiții.

– Recunoștința e o marfă foarte rară în politică, nu credeți? Era Mortima care, după ce își luase rămas-bun de la ceilalți, rămăsese pe lângă ei. Mai degrabă te-ai lăsa jupuit de viu decât să-i lași pe francezi să pună mâna pe ceva, Francis. Chiar trebuie să găsești o cale de a-l ajuta pe domnul Nures.

– Îi voi ține pumnii.

Și, dând din cap spre turc, în semn de rămas-bun, Urquhart plecă pe furiș din locul acela.

Claire îl aștepta la ușa din față.

– A fost o seară cu adevărat excepțională, îi mulțumi el, luându-i mâna. Aș vrea să-mi pot organiza guvernul cum îți organizezi tu cinele.

– Cu siguranță poți, Francis. E exact la fel. Inviți oaspeții, aranjezi meniul, hotărăști locul unde va sta fiecare. Secretul e să ai câteva ajutoare bune în bucătărie.

– Întâmplător, m-am gândit să rearanjez masa și să jucăm un pic „scaunele muzicale". Dar ai dreptate în legătură cu personalul din culise. Ce crezi?

– Vrei să fiu indiscretă.

– Bineînțeles. Drabble, de exemplu?

– Un dezastru.

– De acord. Și Barry Crumb[1]?

– Numele i se potrivește.

– Fără firimituri în bucătăria Cabinetului? râse el, bucurându-se de joc.

Barry Crumb, secretarul privat parlamentar al prim-ministrului, era un membru al parlamentului, dar, în viziunea multora, era cea mai joasă formă de viață parlamentară. Slujba era aceea de sclav neoficial al unui ministru, îndeplinind orice funcție pe care ministrul o putea cere, de la servirea băuturilor până la spionarea colegilor. Ca atare, era neplătită, dar costul pentru individ era mare, pentru că secretarul era lipsit de orice formă de independență, cerându-i-se să urmeze linia guvernului în toate chestiunile

[1] *Crumb* înseamnă „firimitură" în limba engleză. (n.red.)

politice. Prin urmare, era un mijloc excelent de a închide gura unui deputat care făcea probleme.

Dar slujba aceasta însemna mai mult şi era foarte căutată, pentru că oferea o cunoaştere privilegiată a vieţii ministeriale şi era privită ca primul pas pe scară, terenul de antrenament de unde erau aleşi noii miniştri. Cei implicaţi în proces se comparau cu ultimul artilerist care, cu puţin noroc, putea supravieţui şi înainta pe navă pentru a deveni navigator şi, poate, într-o zi, chiar căpitanul. Cei mai cinici sugerau că era doar începutul procesului prin care un deputat era lipsit de capacitatea de gândire şi acţiune independentă, ceea ce-l făcea potrivit pentru a fi ales într-o funcţie mai înaltă.

Un secretar trăieşte în umbra ministrului şi nu are o existenţă independentă. Dar acea umbră e lungă şi secretarul are drepturi de acces, atât în Palatul Westminster şi în Departamentul de Stat, cât şi, câteodată, în viaţa privată a ministrului.

Iar a avea acces la un ministru, mai ales la prim-ministru, pentru a fi mâna lui dreaptă şi a sta în spatele lui, e una dintre cele mai fascinante oportunităţi accesibile unui tânăr parlamentar, de aceea îşi oferă cu bucurie independenţa în schimbul cunoaşterii, oportunităţii şi a primelor forme rudimentare de influenţă.

Păcat de Barry Crumb. Sărea când trebuia să stea, rămânea când trebuia să plece, era pasionat, dar se temea atât de mult să greşească încât teama îl împiedica să aibă vreo iniţiativă sau vreo abilitate de a citi gândurile sau stările sufleteşti ale lui Urquhart. Omul nu avea subtilitate, nu avea nuanţă. Nu avea viitor.

– Nu se ridică la înălţimea funcţiei, nu-i aşa? afirmă Urquhart.

– Așa e. Dar eu pot să o fac.

El își luă haina și chicoti auzind îndrăzneala ei. În toată lumea creștină, nu existase o femeie secretară parlamentară, nu a unui prim-ministru. Băieților nu le-ar fi plăcut, ar fi făcut multe glume proaste despre instalații și lenjerie. Dar Urquhart se gândi că și-așa era intenția lui să-i scuture un pic, așa că era mai bine dacă supăra câțiva. Le-ar fi amintit cine era șeful. Avea nevoie de o nouă pereche de picioare și măcar acestea ar fi fost tinere și foarte atrăgătoare, i-ar fi fost mult mai ușor să trăiască alături de ele decât lângă cele ale lui Crumb. Și simțea că ea avea să fie mai mult decât un manechin.

– Vei scăpa de Mercedes și vei începe să-ți cumperi costumele de la Marks & Spencer?

– Nu. Și nici ca secretară personală parlamentară a ta nu-mi voi rade capul, nu-mi voi lăsa părul de pe picioare să crească și nici nu-mi voi permite să am dureri de cap trei zile în fiecare lună.

Își flutură mâna în semn de rămas-bun pentru ceilalți oaspeți, acțiunea de a pleca înlocuind nevoia de răspuns.

– E timpul să plec.

O chemă pe Mortima, care își lua rămas-bun de la Nures, dar Claire încă stătea lângă umărul lui, cerându-i atenția.

– Francis, pot să o fac.

El se întoarse la ușă.

– Să știi că te cred.

CAPITOLUL 11

Toți politicienii sunt cuci. Trădez, deci exist.

Nu mai simțea nicio plăcere, nimic în afară de amintirile dureroase din copilărie aduse de scârțâitul ritmic al arcurilor patului. Nu putea ascunde asta, și el trebuia să fi observat, chiar și când orgasmul lui frenetic umplu dormitorul de zgomot.

Așa își amintea nopțile din copilărie, dintr-un apartament mic din nordul Londrei, cu calorifere victoriene și pereți subțiri, pline de zgomotele corpurilor și ale arcurilor de pat chinuite. Când fata de opt ani o întrebase pe mama ei de zgomote, ea îi murmură somnoroasă ceva despre vise copilărești și muzică. Poate asta îl inspirase pe Harrison Birtwistle, deși ea ar fi preferat să asculte chinul arcurilor de pat.

Se întrebă dacă mai dormea cineva în acele paturi clasice din fontă, cu sârme furioase de oțel care scârțâiau. Trecuseră mulți ani de când făcuse asta ultima dată și nu regreta. Nu îi era dor nici de covorul din camera de zi, un amestec de mucuri de țigară, pete de ulei și alte pete pentru care nu existase niciodată vreo explicație. „O să merg

la Harwick's să-ți iau altul", îi tot promitea tatăl mamei. Dar niciodată nu făcuse asta.

Claire Carlsen lăsase multe în urmă, dar ecourile îndepărtate ale trecutului tot o ajungeau din urmă; își amintea teama mai mult decât durerea fizică și abuzul, scârba când, mai târziu, aflase că ar fi putut să fie dragoste, și lacrimile care nu erau mai ușor de suportat pentru că erau împărtășite de trei copii. Ea scăpase, la fel ca sora ei, dar nu și fratele ei mai mic, care încă se mai ocupa de o mică pescărie din piețele în aer liber din sudul Londrei, între perioadele prelungite de stupoare indusă de droguri și bătăile aplicate nevestei. Era ca tatăl lui. Probabil ar fi murit la fel, dacă nu i-ar fi venit de hac condusul la beție. Tatăl lor venise târziu pentru cina de duminică, la fel ca de obicei, îi înjurase pe toți și își aruncase mâncarea arsă, se trântise pe podea, în fața emisiunii *The Big Match*, râgâise și închisese ochii pentru totdeauna.

Mai târziu, doctorul declarase că fusese un atac de cord.

– Nu a simțit nicio durere, doamnă Davies, o asigurase el.

Era ceva mai bun decât meritase ticălosul. Arseseră covorul din camera de zi în aceeași zi în care îl incineraseră.

Amintirile răsăreau ca buruienile și ea știa că, oricât de mult tăia și răscolea, rădăcinile întotdeauna rămâneau îngropate adânc.

– Unde-ai fost? o întrebă Tom Makepeace, încă fără răsuflare, ridicând capul înroșit de pe pernă.

– O, la un milion de kilometri depărtare și cu vreo treizeci de ani în urmă. Îmi pare rău, se scuză ea, ridicându-i încet greutatea de pe ea.

– În toți anii de când te cunosc, nu cred că te-am auzit vreodată vorbind despre copilăria ta. Ușile ei sunt încuiate.

Cu un deget, el începu să-i rearanjeze părul blond, împrăștiat pe frunte. Nu-mi place că ai secrete față de mine. Când sunt cu tine așa, vreau să te am toată. Știi că ești cel mai important lucru care mi s-a întâmplat de foarte multă vreme.

Ea se uită la el, la ochii lui blânzi, profunzi, afectuoși, dar care păstrau încă o urmă din băiatul încăpățânat care îi făcea politica și personalitatea foarte emoționale și ușor de îmbrățișat. Și înțelese că atunci era momentul, atunci trebuia să fie momentul, înainte să provoace prea multă suferință.

– Tom, trebuie să terminăm.

– Trebuie să te-ntorci la Cameră?

– Nu. Să terminăm de tot. Noi doi. Treaba asta.

Văzu mirarea, apoi durerea pe fața lui.

– Dar de ce?

– Pentru că ți-am spus de la început că, dacă mă culc cu tine, nu înseamnă că o să mă și îndrăgostesc de tine. Nu pot să umplu golurile din viața ta, trebuie să ne despărțim înainte să te rănesc.

Vedea că deja o făcuse.

El se rostogoli pe spate și cercetă tavanul, temându-se ca ea să nu vadă confuzia din ochii lui; era prima dată, după mulți ani, în care își dorea să mai fumeze.

– Știi că am nevoie de tine mai mult ca oricând.

– Nu pot fi ancora ta.

Exact asta își dorea el cu disperare. În timp ce curentele politice se învârteau tot mai instabile în jurul lui, unele împingându-l înainte, altele încercând, din invidie, să-l tragă înapoi, lipsa unei baze solide în viața lui intimă îl lăsase mai expus ca oricând. Fiul lui cel mai tânăr avea douăzeci de ani și era la facultate, soția lui, profesoară de universitate, se bucura de noua ei libertate, acceptând o colaborare la Harvard care o făcea să-l sune doar din când

în când, împărtășindu-i tot mai puțin. Era singur. Cincizeci de ani era o vârstă grea pentru Makepeace.

– Nu acum, Claire. Să mai așteptăm vreo lună și vorbim atunci despre asta.

Încerca din răsputeri să nu o roage.

– Nu, Tom. Trebuie să ne despărțim acum. Tu nu ai nicio căsnicie pe care să o riști, dar eu am. Oricum, mai sunt și alte complicații.

– Altcineva?

Durerea îl făcuse iritabil.

– Într-un fel. Am petrecut o oră cu prim-ministrul în dimineața asta. Vrea să fiu secretara lui.

– Și ai acceptat?

– Tom, nu o spune ca și cum ar fi o acuzație. Pentru numele lui Dumnezeu, tu ești ministrul lui pentru afaceri externe.

– Dar secretara lui, e ceva foarte... personal.

– Ești gelos.

– Se pare că ai o slăbiciune pentru bărbații mai bătrâni, izbucni el, întărâtat de observația ei.

– La naiba, nu-l băga pe Joh în asta!

Mustrarea ei îl lovi ca o palmă peste față și îl duru mai tare.

– Iartă-mă, n-am vrut... Dar îmi fac griji pentru tine. Claire, nu te apropia prea mult de Francis. Nu te lega de o corabie care se scufundă.

– Îți faci griji pentru binele meu, așa, fără niciun interes?

– Niciodată nu te-am sfătuit prost.

Asta era ceva incontestabil. Makepeace îi ghidase primii pași politici ai lui Claire și o susținuse când comitete succesive de selecție determinaseră că aspectul ei fizic distrăgea prea mult atenția sau că locul ei era alături de copii.

Când ea perseverase și perseverența ei dăduse roade, el o ajutase să se descurce în Cameră și o pregătise pentru hărțuirea sexuală de acolo, ba chiar încercase să îi facă intrarea și într-unul dintre cluburile exclusive din care se câștigau multe legături utile și sprijin reciproc în Camera Comunelor – o avertizase că era ca și cum ar fi încercat să „bage pe furiș un indian în Fortul Apaș". Fusese o sursă constantă de încurajare – deși, se gândi ea, niciodată nu îi sugerase să devină secretara lui.

– Secretara lui Francis Urquhart, continuă el, e o poziție foarte compromițătoare. Din punct de vedere politic.

– Tom, toți trebuie să facem mici compromisuri. Nu are niciun rost să fiu fecioara de la ospăț.

– Scopurile morale justifică mijloacele compromițătoare? O acuza din nou.

– Te superi dacă ies dintre cearșafurile umede ale patului tău înainte să discutăm despre moralitate? Oricum, știi la fel de bine ca mine că politica e un joc de echipă, trebuie să faci compromisuri ca să ai o șansă să câștigi. Nu are rost să pretinzi că poți să dai toate golurile singur. Tom, vreau să am o șansă în echipă.

– Nu vreau să iau parte la unele dintre jocurile pe care vrea să le joace Urquhart, darămite să-l mai și ajut să le câștige.

– Acesta e un alt motiv pentru care trebuie să nu ne mai întâlnim așa. Se vorbește mult că voi doi vă veți ciocni, trebuie să fi auzit șoaptele.

– Mai degrabă bătăi de tobe acompaniate de dansurile războinice ale băștinașilor. Tony Franks de la *Guardian* a pariat că ori eu, ori Urquhart vom pleca din guvern peste maximum un an. Probabil are dreptate.

Fața lui plană deasupra ei, ridată de durere. L-ar fi durut să-și piardă locul din politică. Provenea dintr-un neam de

funcționari publici; străbunicul lui fusese un general care insistase să conducă pe front și murise pentru acest privilegiu în noroiul Flandrei. Dar politica era mult mai periculoasă decât războiul; în luptă poți fi ucis doar o dată.

– Ăsta e adevăratul motiv pentru care vrei să ne despărțim? Loialitatea împărțită? Îl sprijini pe Urquhart împotriva mea?

Ea îi luă capul în mâini, încercând să-i netezească ridurile de suferință cu degetele ei mari.

– Tom, voi fi secretara lui, nu proprietatea lui. Nu mi-am vândut principiile, n-am încetat brusc să susțin toate lucrurile pentru care am luptat amândoi. Și încă îmi mai pasă de tine.

– Vorbești serios?

– Foarte serios. În altă viață, am fi fost mult mai apropiați; în viața asta, vreau să rămânem prieteni.

Ea îl sărută, iar el începu să-i răspundă cu pasiune.

– Ultima dată? șopti el, mângâind-o de la gât până la buric.

– Doar de-asta am fost noi împreună? Doar pentru sex?

– Nu! ripostă el.

– Păcat! răspunse ea și îl sărută din nou.

* * *

Passolides puse jos ceașca, tresărind nervos, surprins de cele două bipuri tari ale pagerului electronic care îi chema. Maria se aplecă deasupra mesei ca să șteargă cu șervețelul cafeaua vărsată.

– E rândul nostru, *Baba*. E timpul.

Așteptaseră mai bine de o jumătate de oră în cafeneaua Biroului de Documente Publice din Kew, Evanghelos refuzând să-și ia ochii o clipă de pe pagerul cu buton roșu

oferit tuturor căutătorilor de adevăr – cel puțin de ceea ce trecea drept adevăr în arhivele oficiale britanice. Tot ce părea a fi birocrație britanică îl făcea nervos și agresiv, un obicei pe care nu și-l pierduse din vremurile de demult petrecute în munți. Chiar și în Islington, întotdeauna voiseră să îl spioneze, să îl controleze, trimițându-i plicuri bej cu mesaje prin care i se cereau bani prin amenințări. Dintre toți oamenii, de ce tocmai el ar fi trebuit să-i plătească pe britanici când ei îi datorau atât de multe? Un inspector sanitar își petrecuse odată o săptămână întreagă spionându-i ușa din față, convins că Passolides avea o afacere și refuzând să renunțe la veghea lui până când trebui să plece din cauza gripei și a altor pericole pentru sănătatea cetățenilor din Islington. Nu știuse de existența ușii din spate. În timp ce el suferea pe strada rece și umedă, în spatele perdelelor trase, prietenii lui Evanghelos Passolides își petrecuseră serile toastând pentru victoria lui împotriva vechiului dușman. „Pentru Vangelis!"

Cipriotul bătrân nu credea că dușmanul avea să-l ajute. Fusese ideea Mariei, ceva ca să-și urmărească interesul pentru trecut, să-i împrospăteze amintirile, o scuză ca să-l scoată de după perdelele trase, sugerându-i că puteau vedea ce informație, explicație sau scuză ar fi oferit documentele britanice ale vremii. Așa că merseră prin toată Londra, până la PRO, în Kew, un mausoleu de beton al documentelor unui imperiu câștigat, crescut și, în cele din urmă, pierdut din nou.

Funcționarul amabil de la Biroul de Informații nu fusese optimist.

– Perioada EOKA din Cipru? Sunt secrete militare sau de securitate. Era un embargo de cincizeci de ani pentru ele. Știți, pentru orice era marcat ca SECRET și vital

pentru securitatea continuă a țării. Ca vechile prognoze meteo sau dacă președintele grec se scobea în nas. Ridică din umeri. Dar acum se verifică documentele la fiecare zece ani și, de când cu reducerile de la Ministerul Apărării, cred că nu mai au adăposturi antiatomice pentru a depozita toate cutiile. Așa că, atunci când pot, le aruncă sau ni le dau. S-ar putea să aveți noroc.

Și avură noroc. În Indexul WO-106, Registrul de Operațiuni Militare și Spionaj, nr. 7438. Raportul situației de securitate și al interceptărilor EOKA în Munții Troödos, aprilie-octombrie 1956.

Passolides atinse înregistrarea cu degetul.

– Ne-au urmărit prin munți, timp de două zile, eu eram pe targă, cu cârpe îndesate în gură ca să nu țip, șopti el. Acesta e despre mine.

Introduse comanda lor pentru dosar în terminalul computerului cu informații. Și așteptară.

Fură dezamăgiți.

PRO de la Kew nu e deloc ceea ce pare. Departe de Biroul de Informații, în depozit, informatizarea cedează în fața degetelor prăfuite și a cutiilor de carton. Aproape o sută șaizeci de kilometri de ele. Într-un mediu cu temperatură și umiditate controlată și pe acordurile lui Roy Orbison și Lulu răsunând în difuzoare (ideea principală a lui PRO e că nu e la zi), un tânăr căutase, prin numeroasele rafturi, un dosar printre milioane. După ce îl găsise, fusese transportat încet pe un sistem de cărucioare electrice și benzi rulante până la camera de lectură generală, când Maria și tatăl ei fuseseră chemați.

Dar nu era acolo. În liniștea aerului condiționat și sub becurile albe, căutaseră în WO-106/ 7438 pentru orice referință la urmărirea lui Evanghelos și a camarazilor lui

EOKA în timpul acelor zile de miez de vară. Cum se ascunseseră în subteran cu soldații britanici la mai puțin de doi metri depărtare și unde o grenadă i-ar fi putut ucide pe toți. Cum își implorase camarazii să-l împuște în loc să îl abandoneze în ghearele dușmanului. Cum ar fi făcut-o oricum, ca să evite riscul de a-i trăda și de a le spune ce știa.

Nu era nimic. Dosarul vechi era plin de foi legate cu sfoară, majoritatea copii la indigo, neclare, care păreau să fi fost păstrate mai degrabă la întâmplare decât cu vreo logică sau într-o încercare de a păstra o consemnare completă a evenimentelor. Funcționarul le explicase că fusese o perioadă deosebit de dificilă. Războiul din Suez izbucnise în octombrie și totul fusese haotic când Armata Britanică își îndreptase atenția de la apărarea Ciprului la atacul Egiptului. Regimente întregi fuseseră transferate și insula devenise un punct de tranzit agitat pentru armatele de invazie. Birocrația, care nu fusese niciodată punctul forte al soldaților pe timp de război, fusese, în multe cazuri, pur și simplu, abandonată. Părea că, pentru britanici, Passolides nu exista și nu existase niciodată.

Dar mai era ceva. O amintire. Degetul lui arătă din nou pe indexul foii din fața dosarului.

Articolul 16. 5 mai. Deasupra satului Spilia.

Data. Locația. Îi fu greu să caute prin dosar ca să găsească referința; când reuși, tremură mai tare. Era o singură foaie de hârtie fotocopiată, un raport de spionaj despre o acțiune în munți, lângă locul în care se credea că era localizată o mare ascunzătoare EOKA. Doi teroriști neidentificați fuseseră prinși în timp ce transportau arme și alte provizii. Urmase un schimb de focuri în care murise un soldat britanic. Cei doi ciprioți fuseseră uciși și ei. Cadavrele lor fuseseră arse și îngropate pentru a reduce riscul

de represalii. Nu exista nicio indicație a locului ascunzătorii. Se recomanda efectuarea de viitoare cercetări în acea zonă. Documentul era semnat de ofițerul responsabil de operațiune.

Numele ofițerului fusese acoperit.

– De-asta e fotocopiat. Ca să protejeze identitățile personalului britanic, le explicase funcționarul. Nu e o mușamalizare, e doar procedura standard. Nicio șansă ca numele lui să fie făcut public, nu cât timp e în viață. Până la urmă, imaginați-vă dacă erați dumneavoastră.

– Dar am fost eu și au fost frații mei!

Passolides încercase să-i explice, să insiste, să afle mai multe, dar vocea și claritatea îi erau întrerupte de emoții, iar funcționarul fu zăpăcit de vorbele bătrânului despre crime în munți. În orice caz, nu se puteau afla mai multe. Nu existau alte arhive, nici alte documente. Tot ce avea de oferit sistemul britanic era acolo, nu puteau afla nimic mai mult decât un nume. Și pe acela nu-l putea primi.

– Erau doar niște băieți cei care au fost îngropați în acele morminte, gemu Passolides.

– Nu aveți nevoie de aceste documente, îi spuse funcționarul, convins că bătrânul cu lacrimi în ochi era cam greu de cap, aveți nevoie de o Comisie de Crime de Război.

– Dar, mai întâi, am nevoie de un nume.

CAPITOLUL 12

Să nu te culci niciodată cu un politician. Când se întoarce cu spatele, ia plapuma cu el.

– La naiba! Mortima, crezi că au un editor nou sau ceva de genul ăsta?

Ea ridică privirea de la biscuiții și scrisorile ei.

– Cuvintele încrucișate din *Times* au devenit atât de... – caută cuvântul – evazive. Impenetrabile. Trebuie să fi schimbat editorul.

„Nu, se gândi ea, nu s-au schimbat cuvintele încrucișate, Francis, ci tu. A fost o vreme când rezolvai aluziile și anagramele înainte de terciul de ovăz."

Aruncă nervos ziarul într-o parte. Prima pagină era destul de mizerabilă, acum era la fel și ultima. Căută pe masa ticsită de micul dejun și găsi altă hârtie.

– Voi avea mai puține probleme cu asta, murmură el cu mai mult entuziasm și începu să însemneze paragrafe ca multe indicii complete. Tăcu în căutarea inspirației. Dau afară patru sau cinci, ce zici?

– Francis, dă-mi un indiciu ca să știu despre ce vorbești.

– Mă joc un pic de-a execuția lui Byng. M-am gândit că e timpul să împușc câțiva amirali în fața flotei ca să-i

încurajez pe ceilalți. Exact cum mi-ai recomandat – ca să aduc înapoi un pic de teamă?

– Înțeleg. O remaniere.

– M-am gândit că ar trebui să plece vreo patru sau cinci. Destui cât să provoace o adevărată agitație, dar nu atât de mulți încât să pară că am intrat în panică.

– Pe cine oferi voluntar?

– Pe trântorii europeni și pe proști. Carter. Yorke. Penthorpe – e atât de aspru că de fiecare dată când își deschide gura doar ascute lama care îi va tăia gâtul. Și Wilkinson. Știi că-și petrece aproape la fel de mult timp în Franța ca în circumscripția lui electorală? Judecata lui e stricată de vinul ieftin și de fraternizare.

Cu o mișcare decisivă, tăie alt nume de pe listă cu stiloul.

– Care-i problema lui Terry Whittington? Niciodată nu știu dacă e beat sau doar așa pare.

– Da, e o problemă când ministrul care se ocupă de Carta Cetățenilor nu poate vorbi fără să stropească pe cel care îi ia interviu. E un câine prost, dar are o soție sclipitoare și cu relații foarte bune. Nu ți-am spus? Se pare că se răsfață în discuții continentale cu comisarul pentru industrie de la Bruxelles, în timp ce bătrânul Terry are parte doar de ședințe lungi cât toată noaptea cu nimeni mai distractiv decât colegii lui miniștri.

– Ce finețe! Ar fi păcat să pierzi un avantaj atât de interesant la Comisie.

– Mai ales când urmează să fim luați tare în privința cotelor de mașini.

Ea mușcă din biscuit, care se fărâmiță și căzu, așa că, pentru câteva secunde, fu distrasă de adunarea bucăților lui.

– Și pe cine altcineva?

– Pe Annita, bineînțeles. Știu că e singura femeie, dar stă și ciripește la capătul mesei Cabinetului și de-abia aud un cuvânt. Dădu din cap, exasperat. Mortima, nu eu sunt problema, nu-i așa?

– Francis, ascultarea selectivă nu e doar prerogativa unui prim-ministru, dar și una dintre cele mai utile arme ale lui. Ai avut ani de zile să o ridici la rangul unei arte fine.

Ea se gândi că era vorba de mai mult, dar el păru încurajat. Ridică un cuțit și, cu o mișcare rapidă a încheieturii care părea nefirească la o doamnă, tăie partea de sus a unui ou fiert moale.

– Și care e treaba cu Tom Makepeace?

Gălbenușul curse liber.

– Mortima, e periculos să scap de el. Prefer să-l am la bord, trăgând cu tunul în afară, decât pe altă navă, cu vizorul îndreptat spre mine. Dar s-ar putea să fie o... – flutură mâinile ca un dirijor care încuraja vioara a doua – rearanjare pe punte. I-aș putea găsi o nouă țintă. Poate mediul.

– Îl dai afară de la Ministerul Afacerilor Externe? Îmi place asta.

– Lasă-l să se lupte cu vântul și apele pământului nostru verde și frumos. Să purifice oamenii, genul ăla de lucruri. Ce provocare mai mare își poate dori un bărbat cu conștiință? Deja exersa comunicatul de presă. Și, între timp, le amintesc nemernicilor de la Bruxelles că suntem serioși oferindu-i postul de ministru al afacerilor externe ariciului de Bollingbroke. Suferă de balonare. Nopțile petrecute în brațele fraților noștri europeni par a fi cel mai potrivit loc pentru el.

– Excelent!

Ea înfipse o bucată subțire de biscuit în mijlocul oului.

– Și îl voi pune pe Booza-Pitt la Ministerul de Interne.

– Pe ăla mic și rău?

Fața ei păli de spaimă.

– Așa e. Dar e destul de grosolan și de vulgar ca să știe ce vor cei loiali partidului și să le dea. Să-i atingă acolo unde contează.

– Așa cum face cu jumătate dintre soțiile celor din Cabinet.

– Dar, la rândul meu, pot să-l ating unde contează. Îi țin loialitatea în palmă și trebuie doar să o strâng. Nu voi avea probleme din partea lui Geoffrey.

Brusc, se îndreptă pe scaun, adulmecând aerul, așa cum căpitanul unei nave simte schimbarea vremii din cerul tulburat.

– Francis?

– Asta e! Nu vezi? Opt afară. „Urgență europeană." Douăsprezece scrisori.

– Ce, „Bollingbroke"?

Număra scrisorile pe degete, dezorientată de schimbarea bruscă a priorităților lui.

– Nu. *Nein. Nein. Nein!* Chicoti triumfător și se năpusti încă o dată asupra ziarului, umplând spațiile goale într-un val de iluminare. Vezi, Mortima. Bătrânul Francis încă are tot ce-i trebuie.

– Bineînțeles că ai.

Cu toate astea, pentru orice eventualitate, hotărî că putea fi nevoie de o mică asigurare.

* * *

Coridoarele puterii seamănă cu un nod gordian de relații încâlcite – matrimoniale, familiale, frecvent carnale, legături de sânge, școală și club (feriți-vă de omul care a fost refuzat de Garrick), legături de privilegiu și prejudecată care sunt mult mai profunde decât curentele sezoniere de

cunoștințe profesionale sau realizări. Nectarul tradiției supt la naștere sau ranchiuna îndurată după-amiaza pe terenul de joc sau seara, în dormitor, pot oferi un cadru pentru o viață, uneori chiar și un scop. Organizarea britanică nu e întâmplătoare.

Pentru dezlegarea acestor mistere interne și urmărirea originilor lor de influență, niciun instrument nu e mai util decât o copie a *Who's Who*. Majoritatea firelor fine ale acceptării pot fi găsite în paginile ei, la fel ca și bâzâitul răgușit al unui intrus neruşinat care, la fel ca o insectă care atacă pânza păianjenului, rareori rezistă.

Copia Mortimei era veche de câțiva ani, dar tot îi oferea aproape tot ce avea nevoie să știe. Îi spuse că Clive Watling avea să fie o problemă. Nu era dintr-o familie distinsă, nu făcuse nicio școală eminentă, nu avusese parte de o creștere bună, obținuse totul doar prin efort și realizări cinstite. Ceea ce, pentru scopurile Mortimei, nu era suficient. Era mândru de originea lui modestă din comunitatea Cold Kirby, care era la marginea Yorkshire Moors; școala lui primară primise un loc de onoare pe listă, la fel ca președinția Societății de Conservare Cold Kirby și calitatea lui de membru al altor grupuri locale. Era un om ale cărui picioare încălțate cu cizme erau adânc înfipte în mlaștini, unde firele fine erau la fel de rare ca orhideele. Dar...

Datorită norocului – nu, datorită bogatelor legături familiale –, un văr de gradul doi al mamei Mortimei Urquhart (născută Colquhoun) încă deținea suprafețe mari de teren în nord, în vecinătatea lui Cold Kirby, împreună cu titlurile ereditare corespunzătoare lor, iar Mortima îl convinse pe vărul ei nobil să îi invite să bea ceva pe terasa lui.

Terasa Palatului Westminster are vedere la malul nordic al marelui râu, unde se plimbase cândva Henric al VIII-lea,

printre pomii înfloriți și gardurile vii ale grădinii palatului lui din acele vremuri. Întotdeauna fusese un loc problematic, fiind învecinat cu cetatea medievală a Londrei, plină de oameni care mișunau peste tot și oale de noapte care se vărsau. Poate că, într-o zi de vară fetidă, în timp ce umbla prin aerul insuportabil, regele devenise invidios din cauza palatului cu miros dulceag care se înălța mai în amonte, la Curtea Hampton, unde locuia Lordul lui Cancelar, Cardinalul Wolsey, un om a cărui avere și proprietate asupra casei lui aveau să se piardă așa cum curgerea Tamisei avea să spele valurile urât mirositoare de lângă poarta regelui. Oricum, locul nu ajunse la o mare popularitate până când cei mai mari dezvoltatori urbani, victorienii, construiră canale și diguri solide și transformară astfel atracțiile lui. Pe malul râului, arhitecții Barry și Pugin ridicară un mare palat portocaliu-auriu pentru Parlament, în forma unui castel de nisip pe plajă, cu steaguri și turnuri. La marginea lui formară o terasă, unde, în zilele calde de vară, membrii fiecărei Camere a Parlamentului puteau sta și bea, apele care susurau făcând să treacă mai ușor timpul și legislația, în loc să le atace simțurile ca în vremurile de demult.

Maiorul Lord „Bungy" Colquhoun mergea rar la Londra, dar când o făcea, Camera Lorzilor i se părea cel mai convenabil club. Prin urmare, acceptase ușor sugestia verișoarei lui de a organiza o mică petrecere cu băuturi pe terasă și a invita câțiva oaspeți aleși cu atenție. Nu își cunoștea noul vecin și, în curând, frate nobil din Cold Kirby, dar se bucură să-l întâlnească. La fel ca Mortima.

Watling era un om amabil, politicos, dar precaut, croindu-și drum pe un sol nesigur. Ca Boycott la Headingley, în prelungiri, înainte de prânz, nu era un om care să fie grăbit. Pentru o vreme, stătu liniștit pe terasă, holbându-se

dincolo de râul maroniu ca nămolul, unde o armată de muncitori ca niște furnici transformau ceea ce fusese spitalul St. Thomas în ceea ce avea să devină o clădire de birouri și un complex comercial cu cinematograf cu ecrane multiple.

– Progres? întrebă ea, stând lângă cotul lui.

– Vreți să spuneți că, dacă mi s-ar opri inima acum, le-ar trebui încă cincisprezece minute să mă ducă la tratament? Dădu din cap. De vreme ce întrebați, probabil că nu.

– Să știți că nu se va-ntâmpla asta, nu în Camera Lorzilor. Fiecare colțișor gotic e plin de tot felul de echipamente speciale de resuscitare. Fiecare dulap e o unitate cardiacă. Să știți că nu aveți voie să muriți. Nu într-un palat regal. E împotriva regulamentului.

El chicoti.

– Asta mă liniștește, doamnă Urquhart. Ca judecător, ar fi bine să respect regulile.

– Nu pretind că înțeleg sistemul legal...

– Nici nu trebuie. Altfel, cum am putea noi, avocații, să-i împovărăm pe plătitorii de taxe cu cheltuieli uriașe?

Era timid, puțin cam blând; era rândul ei să râdă.

– Momentan, sunteți plătit de Rege?

– Sunt plătit de ciprioți, ca să fiu mai exact.

– O, e al dumneavoastră? Permise brizei să-i zburlească părul, temându-se să nu pară... ei bine, temătoare. E un caz dificil?

– Nu e foarte greu. Zonele de conflict sunt clare și nu foarte mari; e o chestiune fin echilibrată. Completul stă la judecată cam douăsprezece ore pe săptămână, în restul timpului plecăm și... ne adunăm gândurile.

Ridică paharul de șampanie făcând haz de el însuși.

– Așadar, există un complet de judecată? Din nu știu ce motiv, aveam impresia că e o chestiune strict britanică.

– Ar fi fost mai bine să fie așa. Uneori, mi se pare că *înțelegerea cordială* nu e nici *înțelegere* și, mai ales, nici *cordială*.

Cu o zi înainte, Rodin, francezul, fusese mai insistent, irațional și agresiv ca oricând. Dar așa era de obicei.

– Sunt implicați și francezii?

– Și un malaysian, un egiptean și un sârb. Teoretic, căldura pe care o generăm ar trebui să forjeze din nou săbiile pentru a sluji o lume mai bună chiar dacă, practic, fierul plugului are, adesea, lame ascuțite ca briciul.

– Bănuiesc că, în secret, sunteți foarte mândru de ceea ce faceți. Dar – scuzați-mi ignoranța – faptul că aveți un asemenea amestec de naționalități și, mai ales, un francez, în acest caz, nu vă face sarcina un pic cam... dificilă?

– În orice caz, fu el de acord cu vehemență. Dar de ce în mod special în acesta?

– Mă refer la petrol...

– Petrol? Ce petrol?

– Nu știți? Cu siguranță, trebuie să știți. Trebuie să vă fi spus.

– Ce să-mi spună? Cercetarea seismică n-a descoperit petrol.

– Dar se pare că există alt raport, comercial și confidențial, sau așa am auzit – poate nu trebuia? În el scrie că locul plutește peste un mare rezervor de petrol. Și, dacă trece de partea greacă, francezilor li s-au promis drepturile de exploatare. Ea părea derutată. Nu provoacă asta greutăți pentru un judecător francez?

Așadar, asta punea la cale ticălosul de Breton... Fața lui Watling se întunecă de îngrijorare, în timp ce marele râu, Tamisa, și Mortima pe lângă el, se grăbeau.

– Iertați-mă! Uitați tot ce v-am spus. Probabil e ceva ce am auzit fără să vreau – știți, niciodată nu sunt prea atentă la aceste lucruri, dacă ar trebui să le știu sau nu. Părea confuză. Sunt o femeie zăpăcită, mă amestec în domenii pe care nu le înțeleg. Ar trebui să mă limitez la ștergerea prafului și la ascultarea emisiunii *Woman's Hour*.

– Probabil nu ar trebui să vorbim despre asta, recunoscu el, cu o față supărată de parcă cineva i-ar fi pus ceva în băutură. Trebuie să mă ocup de faptele care îmi sunt prezentate. Să fiu imparțial. Să mă feresc de informațiile străine și – iertați-mă că spun asta – de bârfe.

– Sper că nu v-am deranjat. Vă rog, spuneți-mi că mă veți ierta.

– Bineînțeles. Nu aveați de unde să știți.

Vorbea cu blândețe, dar, intenționat, într-un fel oficial, devenind din nou judecător, în timp ce privea iar peste râu, spre nimic. Încerca să înțeleagă.

Mortima tăcu un moment, în timp ce încerca să se calmeze din nou, învârtind, nervoasă, piciorul lung al paharului ei. Era timpul să ocupe un teritoriu nou, orice teritoriu nou, atât timp cât nu stătea pe petrol. Îi oferi cel mai bun zâmbet de matroană.

– Mă bucur că ați putut să o aduceți pe mama dumneavoastră; înțeleg că Bungy v-a oferit amândurora ceai.

El dădu încet din cap.

– Mamei i-au plăcut mai mult prăjiturile pentru ceai. Dar n-a suportat Earl Grey-ul. A spus că data viitoare își va aduce pliculețele ei de ceai.

Watling simți brusc un junghi de anxietate – „data viitoare". Oare viitorului baron îi scăpase o confidență părând să presupună prea mult? Oare soția prim-ministrului știa despre ce trebuia să se întâmple de Anul Nou? Dar, cu

siguranță, invitația la ceai pe terasă era doar un mijloc de a-l introduce în Sistem.

– Și tatăl dumneavoastră?

– Nu mai e printre noi. Încă regret că nu l-am cunoscut și nici el pe mine.

– Ce trist! Iar era stingherită, îmbujorată, și părea incapabilă să găsească subiectul potrivit, chinuită de stângăcia ei. Inspiră adânc. Uitați ce e, în legătură cu toate prostiile pe care le-am zis despre petrol, vă rog să nu credeți că voiam să sugerez că asta ar putea să afecteze opinia judecătorului francez. Respect Franța, e o națiune de spirite curajoase și independente. Nu credeți?

Watling era să se înece cu șampania. Ea îl luă de braț, agitându-se îngrijorată. Ochii îi erau bulbucați și înroșiți, iar obrajii i se îmbujorară. Ea începu să se întrebe dacă era nevoie de echipamentul de resuscitare.

– Îmi cer scuze, tuși el, dar mă tem că nu împărtășesc opinia dumneavoastră despre francezi. O mică prejudecată personală.

– Așadar, sunteți budincă-de-Yorkshire-și-nu-cruțați-omul-cu-varza, nu-i așa?

– Nu chiar, doamnă Urquhart. Vedeți, tatăl meu a murit în Franța. În 1943.

– În timpul războiului?

Fața ei devenise o imagine a nefericirii, dar acesta era un subiect de la care, odată abordat, nu ar fi fost ușor distras.

– Da. A fost agent SOE, parașutat în spatele liniilor. A fost trădat și oferit Gestapoului de către primarul francez al localității, care era un colaborator secret. Să știți că așa au fost cei mai mulți. Până în Ziua Z. Francezii și-au recăpătat țara și, în schimb, mama a primit o mică pensie. Nu mult pentru a crește patru copii într-un sat izolat din Yorkshire.

Așa că sper că îmi veți înțelege și ierta mica prejudecată personală. Nu putea înțelege greșit aluzia reținută.

Dar era mai mult. Petrolul. Francezii. Ticălosul de Breton. Acum Watling știa de ce Rodin era atât de încăpățânat. Brusc, totul era o harababură. Cum putea contesta integritatea unui coleg judecător? Nu avea nicio dovadă, nimic în afară de niște bănuieli pe care unii le-ar numi prejudecăți. În orice caz, cea mai mică referire la petrol ar fi transformat procedurile într-un haos. Nu, ar fi trebuit să demisioneze, să se spele pe mâini, pentru că judecata îi era compromisă de bârfe și îndoieli secrete. Dar și asta ar fi provocat un haos. O întârziere prea mare. Poate ar fi pus în pericol procesul de pace. Și ar fi putut să-și ia adio de la titlul de baron de Cold Kirby de-la-marginea-mlaștinilor.

– Dar vă cunosc reputația pentru imparțialitate, domnule profesor Watling, o auzi protestând pe femeia prostuță. Sunt sigură că nimic nu vă va afecta părerile...

Mai exista o cale. Putea rămâne tăcut. Putea să pretindă că nu auzise. Putea să-și facă treaba, de vreme ce toată lumea îl implora să o facă. Putea să facă dreptate, în ciuda francezilor.

– Îmi pare foarte rău pentru tatăl dumneavoastră, continuă ea. N-am știut.

Cel puțin, nu mai mult decât aflase din *Who's Who* și din citirea, timp de câteva minute, a articolelor despre Watling decupate din presă.

Își făcu cruce în felul laborios al ortodocșilor și îngenunche în iarba proaspăt cosită de lângă mormântul soției lui, poziționându-și oasele ca un om mai bătrân decât anii lui.

– *Eonia mnimi*, veșnica ei pomenire, murmură el, plimbându-și mâna de-a lungul liniilor din marmură în timp

ce își ignora durerea din piciorul întins. Lângă cotul lui, Maria înlocui florile ofilite cu unele proaspete și, împreună, se îndepărtară cu gândurile și amintirile lor mute.

– E foarte important să cinstim morții, spuse el.

Legendele grecești sunt construite în jurul Lumii de Dincolo și, pentru un om ca Passolides, care știa că, în scurt timp, ar fi trebuit să facă și el călătoria spre ea, cinstirea și întâmpinarea morții erau chestiuni cu cea mai înaltă semnificație. De-a lungul istoriei grecilor, viața fusese curmată atât de ușor și barcagiul întunecat al Styxului fusese plătit atât de frecvent că avuseseră nevoie de ritualuri elaborate de trecere pentru a reflecta o măsură de civilizație într-o lume care, prea des, era necivilizată și barbară. Dar, pentru George și Eurypides, nu se făcuse niciun ritual, nu fuseseră cinstiți, nu fuseseră îngropați cu demnitate.

De când se împiedicaseră, la modul metaforic, de mormintele fraților lui, Passolides părea să aibă o poftă mai mare de viață. Câștigase un nou scop fix și, chiar dacă, uneori, Mariei i se părea prea fix, măcar era un scop, o misiune, un sens reînnoit care îl însufleți atât de mult, așa cum ea nu îl mai văzuse din vremuri mai fericite, înainte de moartea mamei ei. Chiar și piciorul părea să-l doară mai puțin. În timpul zilei, începuse să iasă din întunericul altarului lui și să se plimbe frecvent, șchiopătând prin Parcul Regent, adesea bombănind singur, bucurându-se din nou de spațiile verzi și deschise, de certurile vrăbiilor de-a lungul cărărilor cu păducel și de foșnetul teilor de lângă lac. Doar atât se putea apropia, în centrul Londrei, de amintirile din munți.

În timp ce Maria lustruia piatra de mormânt din marmură rece, își cercetă tatăl cu atenție, simțind cum se schimbase. Fața lui mică și rotundă era ca un fruct cules de multă

vreme din copac, zbârcită, tăbăcită de bătrânețe, părul îi era ca oțelul albit, obrajii îi erau scobiți de durerea din trupul lui neîndemânatic și incomod. Dar ochii îi străluceau din nou, datorită reînnoirii scopului, ca ai unui leu bătrân, trezit din somn și flămând.

– Ce rost avea, *Baba*? Ce ascundeau britanicii?

– Vinovăția.

Își cunoștea bine subiectul. Vinovăția îi umpluse viața complet, sentimentul că își dezamăgise, cumva, camarazii și rudele. Ca fiu mai mare, nu reușise să-și apere frații mai mici și, din nou, ca infirm, nu reușise să ridice stindardul rezistenței căzut din mâinile lor. Nu ar fi recunoscut niciodată față de nimeni și doar rareori față de el însuși, dar, în secret, era supărat pe frații lui martiri, chiar dacă îi iubea, pentru că George și Eurypides erau morții cinstiți, în timp ce Evanghelos, deși era viu, era inutil și jalnic. Se chinuia în umbra lor, incapabil să se ridice la înălțimea amintirii fraților lui, fără să știe dacă ar fi avut la fel de mult curaj ca ei și fără nicio șansă de a încerca. Niciodată nu ar fi ajuns un erou. Își petrecuse o viață încercând să dovedească lumii că era la fel de dedicat ca frații lui, chiar dacă îi învinuia în secret. Îi învinuia și se învinuia și pe sine pentru viermele invidiei irațională care se agita înăuntrul lui. Dar acum părea că, în sfârșit, avea o speranță de ușurare, putea da vina pe altcineva.

– Vinovăția, repetă el, frecându-și piciorul ca să-i circule sângele. Ce altceva poate să ascundă un soldat? Nu moartea, asta e treaba lui. Doar vinovăția trebuie să fie îngropată. Arsă.

Ea smulse câteva fire răzlețe de iarbă din jurul mormântului în timp ce îl asculta. El credea că ea nu știa nimic

despre rușinea lui ascunsă, dar trăise cu ea toată viața și înțelese, chiar dacă nu putea face nimic în legătură cu asta.

– Continuă, *Baba*.

– Conform legii britanice, aveau dreptul să-mi ucidă frații. George și Eurypides aveau arme, bombe; cine s-ar fi plâns în afară de câțiva greci fără dinți? Britanicii au spânzurat odată un băiat de optsprezece ani, pe Pallikarides, pentru că a fost găsit purtând o armă. Așa era legea lor. Obligatorie. Îi era greu să pronunțe cuvântul, dar nu și să-i înțeleagă sensul. Nu, nu au încercat să le ascundă moartea. Trebuie să fi fost felul în care au murit.

– De-asta au ars cadavrele, pentru ce le-au făcut. Tortură?

– S-a întâmplat. Se opri, cu privirea concentrată spre un pământ și un timp îndepărtat. Poate că nu erau cadavre când i-au ars. Poate erau încă vii. Și asta s-a întâmplat.

De ambele părți, deși nu voia să-și amintească și era altceva ce nu ar fi recunoscut niciodată față de fiica lui. Dar, chiar și după toți acești ani, nu putea să-și șteargă din memorie corpurile îmbibate în petrol și răzbunare. *„Piodoti!"* Trădători, greci condamnați pentru că oferiseră informații despre alți greci, poticnindu-se pe ulița satului, încă strigându-și nevinovăția printre buzele carbonizate, fără să mai vadă cu ochii pentru că erau arși, cu trupurile transformate în ruguri care purtau un mesaj îngrozitor de loialitate pentru toți cei care le vedeau. Dar George și Eurypides nu trădaseră pe nimeni, nu erau *piodotes*, nu meritaseră să moară așa.

– *Baba*, știi ce înseamnă asta. Ar putea fi mai multe morminte ascunse.

Pentru grecii din Cipru, în nopțile lungi de iarnă, când femeile ațâțau focurile amintirilor și spuneau povești

despre viața de demult, nicio amintire nu era atât de profundă ca amintirea „celor dispăruți". În 1974, extremiștii greci din Atena, frustrați de lipsa progresului spre *Enosis*, unirea insulei cu continentul, conspiraseră să răstoarne Guvernul de la Nicosia al Arhiepiscopului Makarios. Fusese un acces de nebunie din care Ciprul nu avea să-și mai revină niciodată. După cinci zile, turcii se răzbunaseră și invadaseră insula, o împărțiseră și distruseseră mozaicul etnic în așa fel încât să nu mai poată fi niciodată refăcut. În acea perioadă, mai mult de o mie de bărbați greci ciprioți dispăruseră, luați de armata turcă ce avansa, și fuseseră șterși de pe fața pământului. Soarta lor bănuită fusese întotdeauna o sursă de indignare sinceră pentru greci și de rușine pentru turci – asemenea lucruri se întâmplau în război, nenorociri, exemple izolate de barbarie, chiar și mari greșeli, dar cine naiba voia să le recunoască după aceea? Dar, în căutarea păcii, turcii recunoscuseră, predaseră tot ce știau despre „cei dispăruți", ceea ce, după aproape un sfert de secol, era dureros de puțin – câteva morminte împrăștiate, oase vechi, documente fragmentate, amintiri șterse – dar chiar și o mică lumină care strălucea deasupra celor mai întunecate vremuri ale insulei aduse înțelegere și ajutase la alinarea suferinței, permisese familiilor să jelească și să-și cinstească morții. *Myrologhia*. Dar acum părea că erau mai multe morminte. Săpate mai devreme, de britanici.

Pentru Maria, care nu-și cunoscuse niciodată unchii și, de aceea, nu putea să simtă pe deplin pierderea lor, chestiunea era, mai degrabă, una de politică și de principiu. Dar, pentru tatăl ei, era mult mai mult. Era o chestiune de onoare și de răzbunare. De onoare cipriotă. Și de răzbunarea lui Vangelis.

– *Baba*, trebuie să aflăm ce putem despre aceste morminte ascunse.

– Și despre crimele pe care au încercat să le îngroape în ele. Își ridică trupul aplecat și îl îndreptă, ca un soldat la paradă. Și care a fost ticălosul care i-a îngropat.

CAPITOLUL 13

Judecata prin chinuri e un sistem de tortură feudală care nu se mai practică niciunde, decât în Westminster.

La intrarea dinspre sud a Camerei Comunelor e o arcadă bogat ornamentată și, aparent, învechită, Arcada Churchill. Vechimea ei e exagerată, culoarea fumurie nefiind produsă de trecerea timpului, ci de căderea în apropiere a uneia dintre bombele Mareșalului Reich-ului, Göring, care dărâmase Camera pe 10 mai 1941. De fiecare parte a arcadei sunt statui de bronz ale celor doi mari conducători de război ai timpurilor moderne, David Lloyd George și Winston Churchill. Atitudinea lui Lloyd George e expresivă, a lui Churchill e mai agresivă, de parcă bătrânul războinic s-ar grăbi să dea cu piciorul în spatele dușmanului. Un pic mai departe e un piedestal fără statuie, poate lăsat ca o încurajare pentru toți cei care trec și speră, prin eforturi și mari realizări, să facă parte din rândurile oamenilor de stat onorați.

Robert Garlick nu avea să se numere printre ei, oricâte vieți ar fi trăit. Bineînțeles, avea o părere bună despre el însuși, care se potrivea cu rolul lui de adjunct al dirigintelui parlamentar, unul dintre aceia a căror sarcină era să adune

membrii guvernului și să-i mâne prin holurile de votare. Garlick era un tip burtos, dar cu o abilitate oratorică limitată – recunoștea că șansele lui de a fi aclamat de public erau limitate din cauza asta și se bucura de ocaziile de a-și exercita influența mai mult în intimitate, prin artele întunecate ale disciplinării. Îi plăcea să abuzeze, victimele lui preferate fiind membrii noi și orice femeie.

– Roger!

Strigătul de recunoaștere veni de la Booza-Pitt, care își croia drum prin Holul Membrilor, unde membrii parlamentului se adună ca să strângă mesaje, să bârfească și pentru alte materiale necesare în munca lor. Booza-Pitt întinse brațul și strânse mâna dirigintelui parlamentar în semn de salut, dar nu se opri. Garlick era o legătură utilă, un om care, în intimitate și presat de a doua sticlă de vin roșu, era dispus să împărtășească multe dintre secretele personale ale colegilor lui pe care le descoperise, dar mijlocul Holului Membrilor nu era locul potrivit. Ministrul transporturilor plecă în căutarea altor indiscreții.

Holul era aglomerat, așa cum era întotdeauna în jumătatea de oră dinaintea sesiunii de interpelări adresate prim-ministrului, când membrii parlamentului se adunau pentru vărsarea de sânge – din când în când, al lui Urquhart, mai des al celui care punea întrebările și, în special, al lui Dick Clarence, tânărul și incapabilul Lider al Opoziției care avea tendința de a apărea ca un elev care încerca să fie obraznic fără motiv față de directorul îndelung răbdător. Trebuia să fie ordine în clasă și era slujba lui Garlick ca unul dintre șefii clasei să o impună. Prin urmare, când o zări pe Claire intrând în hol, îi ieșiră ochii din cap ca mărgelele de sticlă de pe fața unui ursuleț de pluș.

– Ai lipsit de la vot aseară, draga mea. Te-am apărat, bineînțeles, dar dirigintele parlamentar a făcut o criză de nervi îngrozitoare. Mi-a trebuit jumătate de sticlă de whisky ca să-l calmez.

O împinse la baza statuii lui Lloyd George.

– Îmi pare rău, Roger. Am avut o întâlnire urgentă, n-am putut pleca.

– Bătrânico, să știi că asta nu e o scuză destul de bună. Mi-am riscat pielea pentru tine, acum îmi ești datoare. Ce-ar fi să-ți ceri scuze, la cină, mâine seară?

Își rezemă brațul gros de statuia din spatele ei, apropiindu-se de ea, o intimitate pe care o pretindea datorită dreptului lui de diriginte parlamentar. Puțea a Old Spice și alte lucruri mai puțin dulci. Ea căuta pe altcineva pe hol – pe oricine altcineva – ca să-i distragă atenția, dar el nu observă, îi privea fix bluza.

– Îmi pare rău, Roger, dar nu pot mâine. Am programare la coafor. Nici în următoarea seară nu pot, sper să ajung la cursul de asertivitate. Dacă mă lasă soțul.

Zâmbi, sperând că el va înțelege aluzia.

– Atunci săptămâna viitoare, insistă el. Va fi distractiv. Se aude ceva de remaniere, despre noi slujbe, putem discuta despre viitorul nostru. Aș putea să te adaug pe lista noilor staruri ale dirigintelui.

În timp ce vorbea, un coleg parlamentar se strecură pe lângă ei și Garlick profită de ocazie ca să își apropie corpul mai mult, încercând să se frece de ea. Claire nu protestă; în această seară de nervi întinși la maximum și nopți nesfârșite, nu era ceva neobișnuit să i se facă propuneri, mai ales după ce parlamentarii se răsfățau cu o cină bună și, dacă ar fi respins pe fiecare coleg care își pusese mâna pe genunchiul ei sau brațul cu drag în jurul taliei ei, atunci ar fi ajuns

membra unui partid drastic redus. Astea erau regulile clubului de băieți și ea ceruse să li se alăture. Dar nu trebuia să tolereze nesimțirea lui Garlick.

– Nici săptămâna viitoare, Roger. Îmi instalez o bucătărie nouă.

Ea continuă să zâmbească, dar, cu multă fermitate, își puse degetele pe pieptul lui și îl împinse mai departe.

Atât atitudinea, cât și colțul gurii lui se întoarseră din cauza respingerii.

– Femei blestemate! Toate sunteți la fel aici. Inutile. Cum naiba să conducem țara când voi vă plângeți de fiecare dată când aveți o migrenă sau vreunul dintre copiii voștri face oreion. Alți membri care erau prin apropiere începuseră să asculte; era conștient de câștigarea publicului și ridică vocea. E timpul să înțelegi ceva. Nu ești la un curs de tricotare sau la creșă, ești în Camera Comunelor și ești aici ca să faci ce ți se spune. Ridică-te-n picioare. Întinde-te. Rostogolește-te. Adoptă atâtea poziții cât un misionar într-o oală. Ai fost aleasă ca să susții guvernul, nu ca să te plimbi prin holurile de votare de parcă ți-ai alege lenjeria la Marks & Spencer. Vii când îți spunem și faci ce ți se spune!

Sângele curgea devreme în acea zi; dintre colegii adunați în jurul lor se auzi un zgomot de mișcare, un amestec de jenă și așteptare, ca zgomotul făcut de șorțul unui măcelar dat din mână-n mână.

– Roger, îmi pare rău că am lipsit de la votul de aseară. N-am avut de ales.

Avu grijă să elimine orice tremur sau urmă de emoție care i-ar fi putut afecta vocea.

– Ce-a fost așa de important de a trebuit să ne dezamăgești pe toți? Pentru numele lui Dumnezeu, nu-mi

spune că ai avut o întâlnire urgentă cu blestematul tău de ginecolog.

– Nu, Roger, n-am stat pe spate. Am fost cu Francis. Știi, prim-ministrul. Mi-a cerut să devin secretara lui parlamentară personală.

Publicul din jurul lor se agită și obrajii lui Garlick se înroșiră mai tare. Părea să-și controleze cu greu maxilarul.

– Prim-ministrul ți-a cerut să devii...

Nu putu să termine.

– ...secretara lui parlamentară personală. Și știi ce fel de fată sunt, Roger. N-am putut să-i spun nu.

– Dar șeful n-a știut nimic despre asta, se bâlbâi el.

Speră că doar încerca să îl enerveze.

Bineînțeles că dirigintele parlamentar nu știa, nu putuse participa la discuție. Era unul dintre aceia însemnați să ajungă în oală, lângă misionar. Împreună cu câțiva adjuncți de-ai lui.

– F.U. plănuia să-i spună despre asta, azi, la prânz. E evident că încă n-a ajuns vestea și mai jos. Cel puțin, nu până la tine.

Un membru mai în vârstă al publicului îl trase de mânecă pe Garlick.

– Aș spune că e o lovitură sub centură, bătrâne, zise și plecă chicotind.

Garlick părea un zepelin găurit, dând din mâini inutil, scoțând niște zgomote afectate, descurajat, pe jumătate bărbatul care fusese, dar, din câte știa ea, mai mult decât ce avea să devină în scurt timp. Descoperise privilegiul accesului și al informației din interior și își dădu seama cât de mult îi plăceau. Nemaiputând să vorbească, cu toate facilitățile comunicării distruse, Garlick se întoarse și merse

în direcția camerei dirigintelui parlamentar și a sticlei lui de whisky.

– Chiar mă bucur, Claire. Întotdeauna am crezut că e cazul să fii apreciată mai mult. Am pus o vorbă bună pentru tine la șef mai demult. Mă bucur că a ajutat.

De nicăieri, Booza-Pitt apăru lângă cotul ei – antenele lui era fantastice.

– Nu-mi vine să cred câte vorbe bune s-au spus despre mine în ultimul timp, răspunse ea într-un fel criptic.

– Sper că pot fi unul dintre primii care te felicită. Hai să luăm cina. În curând.

Invitația avea să fie urmată de întrebări pline de grijă față de soțul ei și de un mic cadou pentru copii. Sărise dintr-odată din divizia a treia în prima divizie, ca în jocul de-a capra, deasupra capetelor a două sute de colegi, majoritatea bărbați. Asta îl îngrijora pe Geoffrey. Îi scurtcircuitase sistemul pe care îl crease ca să se protejeze și să își promoveze cauza. Ea nu se încadra, iar el nu o înțelegea, nu putea să o controleze. El putea avea autoritatea funcției ministeriale, dar ea avea influența accesului – practic, ar fi locuit la Numărul 10. Era concurența pură – și nu avea rost să încerce să o bage-n pat, deja încercase asta.

Veștile șoptite deja înconjuraseră Holul și Geoffrey descoperi că mulți erau cu ochii pe ei. O luă de braț într-un fel posesiv.

– Noi doi ne vom distra foarte mult, spuse el și o conduse în Cameră.

* * *

Urquhart merse poticnindu-se până la locul lui din banca din față a guvernului, ținându-și strâns dosarul roșu. Ar fi preferat să intre cu pași mari în Cameră, făcându-și o

intrare triumfală din spatele scaunului președintelui, dar locul era întotdeauna prea aglomerat pentru aparițiile lui și trebuia să se strecoare printre corpuri, coate, picioare și alte obstacole întinse ale parlamentarilor care nu-l văzuseră venind. Aproape că ajunse la scaunul lui, păşind pe vârfuri ca la un exercițiu de dresaj, sprijinindu-se de umărul lui Tom Makepeace când adjunctul ministrului trezoreriei avu un cârcel și îşi lovi prim-ministrul în gambă. Alt voluntar care voia să fie văzut de zeii care stăteau în băncile din spate.

În ciuda acestor lucruri, Urquhart se simțea bine, gândea pozitiv. La prânz, îl informase pe dirigintele parlamentar că nu mai era nevoie de serviciile lui ca șef de echipaj în călătorie. Omul înțelese ce prevestea asta. Marea navă a statului rareori se oprea ca să îi ridice pe cei care cădeau peste bord, darămite pe cei care fuseseră aruncați intenționat; i-ar fi fost mai bine ca o lipitoare. Dar, în cel mai nefericit moment, primise un colac de salvare, promisiunea unui rang de pair după următoarea alegere dacă își ținea gura închisă și nu făcea probleme între timp. Aşa că se aşezase şi se prefăcu, rezonabil, că se bucura de ultima lui masă și, între supă și pește, îl ajută pe prim-ministru să completeze lista finală a celor care aveau să i se alăture pe partea cealaltă. Simțul datoriei şi al disciplinei e inculcat suficient de profund în psihicul majorității diriginților parlamentari că vederea sângelui, chiar și al lor, nu pare să le afecteze apetitul.

În timp ce stătea pe scaunul lui, lângă cutia cu documente, uitându-se la armata opoziției adunată în rânduri înaintea lui, Urquhart fu uimit de cât de mult semăna cu un poligon de trageri. Rânduri peste rânduri de rațe care, în ordine, aveau să cadă la picioarele lor și să se prezinte

pentru, ei bine, expediere cu arbitrii lobbyului de presă care priveau și așteptau imparțiali să numere penele arse. Intenționa să-i țină ocupați toată ziua. Nu mai vedea bine, dar încă mai avea o țintă instinctivă.

Prima rață care țipă și ieși la iveală fu un bărbat din Țara Galilor, a cărui voce avea ritmul blând al litoralului din Clwyd și inteligența unui cărbune. Cu vigoare și o lungime aparent interminabilă, își exprimă îngrijorarea că prim-ministrului îi păsa prea puțin de chestiunile europene. Urquhart inspiră adânc de plictiseală și își ridică privirea ca să cerceteze tavanul, gândurile lui trecând prin el, până la terasa de pe acoperiș... Repede, se întoarse la treburile Camerei.

– În cele din urmă, prim-ministrul spune că crede într-o singură piață economică și eu cred la fel. Dar, dacă într-adevăr asta crede, atunci de ce întoarce spatele monedei unice? Toate lirele, șilingii și pesetele sunt o risipă.

Urquhart se gândi că vorbea frumos, practic, după un standard poetic. Tot numai un vânt din Țara Galilor. Se ridică și își sprijini un cot pe tribună ca să țintească mai bine.

– Dacă mi se permite să intervin în monologul onorabilului domn...

Zâmbi ca să arate că nu avea resentimente. Apoi, cu o mișcare hotărâtă, închise dosarul roșu din fața lui care conținea rezumatul serviciului civil. Părea că acesta nu avea să fie un răspuns de serviciu civil.

– Aș dori să știe că sunt, în totalitate, de acord cu el.

Se auzi un zumzet de consternare. De când era Urquhart de acord cu opoziția?

– De fapt, aproape în totalitate, cu ideea principală. Care, din câte am înțeles, e... – cu dibăcie și fără ca omul din Țara Galilor să fie pe deplin conștient de asta, Urquhart

muta stâlpii porții, dorindu-și să joace alt joc – ceea ce trebuie să facem ca să avem o piață unică și eficientă în Europa. Dar nu înțeleg de ce e atât de dornic să scape de lira britanică și să alunge capul regelui de pe moneda regatului nostru.

Omul din Țara Galilor dădea din aripi; nu se referise deloc la asta. Și cine naiba era Francis Urquhart ca să-și pună armura de apărător al regalității?

– Dar permiteți-mi să-i spun. Degetul lui Urquhart arăta, țintea. Dacă vrem să construim o piață unică, să scăpăm de risipă și de ineficiență, atunci avem nevoie de ceva mult mai important decât o monedă unică. Și acel lucru e o limbă unică.

Oamenii din Cameră tăcură uimiți în timp ce mistuiră această nouă bucățică. În boxa rezervată funcționarilor publici, lângă scaunul președintelui, un asistent începu să răsfoiască paginile rezumatului lui ca un sufleor care încerca disperat să întoarcă piesa la replicile din scenariu.

– O, da, continuă Urquhart, ridicându-și vocea și pregătindu-se să enumere adverbele și adjectivele. Nu există nimic mai risipitor și mai scump pentru o afacere decât să trebuiască să lucreze cu o mulțime de limbi diferite. Costul ajunge la miliarde în fiecare an, măsurat în orice monedă vreți. Logica economică e incontestabilă, prioritatea noastră trebuie să fie să vorbim cu o voce. Ridică umerii de parcă s-ar fi confruntat cu o problemă pentru care nu ar fi putut să facă nimic. Cred că e doar un accident istoric că singura limbă care poate îndeplini această funcție e engleza.

Din poziția lui, de-a lungul băncii miniștrilor, Bollingbroke strigă de bucurie – era strigătul lui special de sâmbătă seara, așa cum îl numea Urquhart, un zgomot cu câteva octave deasupra râgâitului după plăcinta cu friptură

şi rinichi şi mai potrivit pentru a sărbători o victorie a Manchester United. Cu toate astea, Urquhart fu recunoscător şi se întoarse ca să recunoască încurajarea care era repetată la scară largă în spatele lui. Observă că Tom Makepeace nu părea să-şi dorească să se alăture sărbătoririi.

– Aşa că, atunci când europenii vor veni şi vor începe să-mi vorbească despre o monedă unică în engleză, atunci voi începe să ascult, declamă el. Se bucura foarte tare. La naiba cu eticheta diplomatică. Era vina lui că Bruxelles-ul nu avea simţul umorului? Şi mă aştept la sprijinul neabătut al onorabilului domn cu inimă galeză.

O precizare frumoasă; asta avea să pice bine în circumscripţia lui electorală.

Urquhart zâmbi în tot vacarmul din jurul lui şi se aşeză din nou pe scaun. Chiar înainte să facă asta, Liderul Opoziţiei se ridică în picioare, întinzându-şi cusăturile costumului Armani, cu faţa înroşită de indignare. Urquhart se cuibări pe scaunul din piele. După ce îşi văzuse colegul aruncat în aer şi după ce rămăsese doar o grămadă de pene din el, doar un curcan putea fi atât de nerăbdător să-i ia locul. Dar Clarence chiar era un curcan, practic, gata de băgat în cuptor.

– Am auzit opinii scandaloase împotriva Europei în această Cameră. Discursul prim-ministrului de astăzi este o ruşine naţională. Peste câteva zile, se va întâlni cu preşedintele Franţei. Nu îşi dă seama ce primire va trebui să îndure? Ce va însemna pentru reputaţia acestei ţări huiduirea prim-ministrului ei pe străzile Parisului? Aclamaţii paradoxale se auziră de la suporterii din spatele lui, care încetară din cauza confuziei când Urquhart le acceptă cu graţie. Clarence continuă să lupte. Când va înţelege

prim-ministrul cât de mult rău face intereselor acestei țări cu încăpățânarea lui, cu vetoul lui constant pentru ideile noi și cu refuzul lui abject de a fi un bun european?

Tumult. Trecu mult timp și președintele Camerei interveni în mod repetat înainte ca Urquhart să aibă o șansă de a fi auzit. Nu vedea niciun motiv de grabă.

– Poate că tinerețea onorabilului domn îl face atât de pripit. Poate asta explică și aparenta lui dorință de a veni la Cameră în fiecare săptămână și de a învăța după vechea și buna metodă a bătăii. Dar tinerețea singură nu e o scuză pentru ignoranță. Urquhart își trase mânecile costumului ca un profesor care se pregătea să scrie cu creta pe tablă. Se pare că a urcat atât de sus în Turnul Babel al Europei că a devenit amețit și dezorientat. Încă o dată, va trebui să-l aduc cu picioarele pe pământ. Să-i amintesc de alte vremuri când lumea avea motive să fie recunoscătoare că noi, cei din Marea Britanie, ne-am împotrivit tendințelor din Europa. Când ne-am exercitat vetoul. Când am spus „nu" de mai multe ori. Ne-am arătat încăpățânați și am refuzat să ne aplecăm. Cum am făcut în 1940. Am stat singuri, susținuți doar de Dumnezeu și de mări când toți ceilalți – îi dădu la o parte cu o fluturare a mâinii – au capitulat.

Bollingbroke înnebunise, hotărât ca sprijinul lui să fie auzit peste zgomotele dezordonate din băncile din jurul lui. În timp ce tăcu în vacarm, Urquhart își aminti de postura statuii lui Churchill de dincolo de ușile Camerei și hotărî să o încerce, cu piciorul stâng înainte, marginile sacoului împinse la spate, mâinile în șolduri, aplecat în față ca să audă zgomotele împușcăturilor.

– *Încăpățânarea* noastră – cred că acesta e cuvântul pe care l-a folosit –, încăpățânarea noastră a salvat Europa atunci. Și prim-ministrul britanic nu a fost huiduit pe

străzi după ce am eliberat Parisul, ci oamenii au îngenuncheat și ne-au mulțumit!

Doamne, asta avea să provoace haos în Franța, dar putea trăi și-așa. Francezii nu aveau niciun vot care conta în seara alegerilor. Deasupra lui, putea vedea fețe nerăbdătoare în galeria presei aplecându-se pentru a vedea mai bine; mai important, băncile din spatele lui deveniseră o mare agitată de Hârtii albe de Ordine, de parcă, pentru un om, partidul aflat la guvernare se pregătea să evite altă amenințare de invazie. Ei bine, aproape pentru un om. Makepeace stătea cu picioarele țepene și îndepărtate, cu o expresie aspră sculptată în ciment. Avea să devină o problemă când s-ar fi dezghețat. Dar Urquhart credea că avea soluția pentru asta.

* * *

Urquhart mergea repede pe coridorul ce ducea spre biroul lui din Camera Comunelor, compunând titluri.

– Ce crezi? *„F.U. aruncă în aer vorbăria Bruxelles-ului?"* *„Francis 6 – Franța 0?"* Ce zici de *„A fi sau a nu fi, aceasta e limba"*? Da, îmi place acesta.

Claire se chinui să țină pasul cu el. Plecase din Cameră cu entuziasmul unei soprane susținute de o mulțime de chemări. În mod normal, ar fi fost înconjurat de o haită de funcționari publici, dar ei hotărâseră să se adune și să zăbovească pentru a-și număra morții. Intră repede în camera lui, ținu ușa grea din lemn de stejar ca să intre și ea, apoi o trânti cu un zgomot ca de artilerie. Stătu drept, cu fața spre ea, prezentându-se pentru inspecție.

– Cum am fost?

– Ai fost complet...

Căută cuvântul. Ce putea spune? Felul în care stăpânea Camera o uimea și o inspira la fel de mult precum șovinismul înverșunat al vorbelor lui insulta tot ce îi era ei drag. Dar, momentan, opiniile ei nu contau – era aici pentru a învăța.

– Francis, ai fost de-a dreptul incredibil.

– Da, am fost, nu-i așa? Pene peste tot. Cea mai bună bătaie cu perne de multă vreme.

Sări pe vârfurile picioarelor, simțindu-se mai tânăr cu patruzeci de ani, neputând să-și stăpânească entuziasmul.

– Francis, vorbeai serios? Despre o singură limbă?

– Bineînțeles că nu. Nu se va întâmpla niciodată. Dar ne va scăpa de toate prostiile despre o singură monedă pentru o vreme și votanților noștri le va plăcea asta. Vom mai câștiga încă trei procente în sondaje până la sfârșitul lunii, așteaptă și ai să vezi.

Era neobișnuit de însuflețit, adrenalina încă îi circula prin vene. Sesiunea de interpelări era un proces prin chinuri, când cel mai puternic om din ținut era târât la marginea unei mari stânci și forțat să se uite în jos la soarta care îl aștepta într-o zi pe stâncile dedesubt. Auzise că, pentru a îndura chinul, unii prim-miniștri băuseră, altora li se făcuse rău înainte, dar, în Cameră, Urquhart părea să se controleze tot timpul, aproape fără nervi. Dar aici, în spatele ușilor închise, simțea tensiunea inundându-i porii. Sângele lui era fierbinte, pasiunea lui era mare, era ca un amant la orgasm. Îi era permis să împartă cu el un moment de mare intimitate.

– Claire, tu ești talismanul meu.

Își întinse mâinile, o ținu de brațe, cerând-o și, în același timp, căutând sprijin de la ea în timp ce focul din el începea să se stingă încet. Ea încercă să pretindă că nu era nimic

sexual în acel moment, dar în zadar – aici era puterea, cel mai convingător fruct interzis, și autoritate, pasiune, vulnerabilitate, toate amestecate, fiecare privilegiu politic pe care îl visase și la care lua parte acum. Se holbă în ochii lui, mirată de privilegiul momentului, știind că viața ei politică nu avea să mai fie la fel de simplă ca înainte.

Momentul fu întrerupt de zgomotele de protest de dincolo de ușă și de intrarea grăbită și neanunțată a unei persoane foarte agitate. Era Tom Makepeace. Păru să devină mai agitat când surprinse sfârșitul momentului intim dintre conducătorul lui și fosta amantă. Fusese pregătit să ofere o scuză superficială pentru că dăduse buzna, dar hotărî să se lipsească de orice formalitate învechită, uitându-se urât întâi la Claire, înainte să se întoarcă la prim-ministru.

– Francis, discursul acela a fost o rușine. O insultă pentru partenerii noștri europeni. Într-o după-amiază, ai reușit să distrugi tot ce am realizat în mandatul meu de ministru al afacerilor externe. Totul pentru un meci de box parlamentar fără rost.

– Tom, trebuie să înțelegi că nu se joacă doar după regulile lui Queensberry în Europa. Din când în când, ai nevoie de puțin piper pe mănuși.

– Nu poți să-ți bați joc de politica externă fără să ai măcar curtoazia de a te consulta întâi cu mine, nu voi accepta asta. Cum poți să te aștepți ca să tratez cu bună credință cu omologii mei după aceea?

Își dădu pe spate șuvița care îi căzuse pe frunte, încercând să se calmeze.

– A, bună idee. Nu mă aștept la așa ceva.

Claire făcu un pas înapoi. Știa ce urma și simțea că deranja. Simțea și ea o jenă intensă. Oare pentru că Makepeace fusese, până în urmă cu câteva zile, amantul ei sau pentru

că încă nu era obișnuită cu ritualurile umilirii? Privirea lui suspicioasă o urmărea.

– Tom, ești unul dintre cei mai competenți și devotați miniștri ai mei, o mare sursă de putere. Potențială. Ești și unul dintre cei mai pasionați euro-entuziaști ai guvernului, o sursă de mare confuzie. Potențială. Așa că... te mut la mediu, unde devotamentul tău poate fi răsplătit și entuziasmul tău poate face mai puțin rău.

Lovitura fusese dată, dar efectul nu fu instantaneu. Încet, cârlionțul de pe frunte se rostogoli înainte încă o dată și expresia lui deveni confuză. Începu să dea din cap dintr-o parte într-alta, rigid, de parcă ar fi încercat să se elibereze de confuzia bruscă și de neîncredere.

– Gândește-te la asta, Tom. Ești un om cu o mare abilitate administrativă și o conștiință socială considerabilă într-un guvern considerat de mulți lipsit de inimă. Asta te supără, probabil, la fel de mult ca pe mine. Și unde ți-ai prezenta mai bine calificările personale și cele mai bune intenții ale guvernului decât în domeniul mediului? Ar fi bine pentru tine și pentru noi toți.

El încă dădea din cap.

– Nu voi accepta.

– Nu e o chestiune de dezbatere.

– Mediu sau afară?

– Dacă așa vrei să fie.

Makepeace inspiră adânc, chinuindu-se să-și recapete calmul, ceea ce și reuși după câteva minute.

– Atunci demisionez.

Claire se uită din nou la el – Doamne, chiar vorbea serios. Nu avea să accepte un compromis. Greșea, dar se trezi apreciindu-i mai mult ca oricând încăpățânarea nobilă și naivă care era cea mai îndrăgită, dar și cea mai supărătoare

trăsătură a lui Tom Makepeace. Dar Urquhart părea mai puțin impresionat. Euforia lui dispăruse, înlocuită de o simplă exasperare.

– Tom, nu poți demisiona! Pentru numele lui Dumnezeu, nu mai fi atât de îmbufnat și gândește-te la ce înseamnă asta. În curând voi hotărî să mă retrag și partidul va căuta un nou lider. Cred că vor căuta și o schimbare a stilului. Cineva care să dea mai puțin cu bâta și să dea mai mult zăhărel, nu așa ca mine. Cineva cu o altă înclinație în politică, doar de dragul schimbării. Sună ca o descriere destul de bună a lui Tom Makepeace. Mediul e o ocazie bună pentru tine – apuc-o cu ambele mâini! Lăsă gândul să prindă rădăcini pentru un moment. Tom, partidul nu își va lăsa destinul pe mâinile cuiva care și-a petrecut ultimii ani stând îmbufnat pe băncile deputaților.

Makepeace era încordat ca o coardă de pian, cu picioarele îndepărtate pentru sprijin, cu brațele încordate ca mâinile să nu trădeze emoțiile care tremurau înăuntrul lui, cu trăsăturile rigide, în timp ce se chinuia să se controleze. Încet, la colțurile gurii, Claire observă cum începură să apară urmele unui zâmbet melancolic și imaginea unui om care își lua adio de la ceva foarte important pentru el. Dar de la ce? De la poziție? Sau de la principiu?

– Francis, logica ta e aproape impecabilă. Are doar un mic defect.

– Și care e acesta?

– Nu-ți dai seama cât de antipatic mi-ai devenit.

Și, după ce spuse asta, plecă.

Tăcerea pe care el o lăsă în urmă deveni apăsătoare.

– Cred că asta a însemnat „nu", murmură Urquhart în cele din urmă.

– Să merg după el?

– Nu. Nu o să-l rog. Nici nu m-ar ierta. Şi părea că avea să fie o zi atât de frumoasă.

* * *

Poate totul ar fi fost altfel dacă lui Makepeace i s-ar fi permis câteva momente de liniște ca să se gândească, o ocazie de a-şi pune simţul practic lângă mândria rănită ca să descopere cine ar fi câştigat la sfârşitul zilei. Dar soarta e capricioasă în Westminster şi nu fu să fie. Coridorul de la biroul prim-ministrului din Camera Comunelor se termină chiar lângă scara pe care se coboară din galeria de presă. Furios şi neatent, Makepeace era să-l răstoarne pe Dicky Withers când ziaristul coborî de pe scări.

– Sergent, arestaţi-l pe golanul acesta! îi ceru Withers poliţistului care păzea acea secţiune sensibilă a coridorului palatului.

– Nu prea cred, Dicky. Tocmai am pariat pe cinci lire că el va fi următorul şef.

– Păcat! răspunse Makepeace în timp ce îl şterse de praf pe ziarist ca o scuză. Ai fi avut mai multe şanse azi-dimineaţă.

Withers îşi privi atent atacatorul, observându-i expresia neobişnuit de jenată.

– Tom, te grăbeşti al naibii de tare. Spune-mi, zbori sau fugi?

– Contează?

– Bineînţeles. Când un ministru al afacerilor externe se repede aşa, atunci trebuie să fie vorba ori de o femeie, ori de un război. Care din ele e? Ştii că poţi să mi te destăinui. Voi spune doar unui milion de oameni.

Makepeace termină de îndreptat garoafa de pe reverul ziaristului. Totul era la locul lui.

– Dicky, adună băieții pentru mine. În Holul Membrilor, peste cincisprezece minute. După aceea, putem spune lumii întregi. Nu pot să-ți ofer exclusivitate, dar îmi vei lua primul interviu după aceea.

– Sună ca o declarație de război.

– Asta și este.

MAKEPEACE ÎI DECLARĂ
RĂZBOI LUI URQUHART

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE
DEMISIONEAZĂ DEZGUSTAT

de Richard Withers, editor politic

Ministrul afacerilor externe a părăsit guvernul ieri, printre recriminări înverșunate cu cei de pe Downing Street din cauza direcției politicii guvernului. De asemenea, a fost o controversă pentru că nu se știe dacă a demisionat sau a fost dat afară.

„Am plecat de la el, dezgustat", a declarat Makepeace la o conferință de presă convocată în grabă la Westminster.

Surse de pe Downing Street au făcut eforturi considerabile ca să nege asta, declarând că „nu a ținut pasul consecvent" cu politica guvernului referitoare la Europa și că prim-ministrul nu a avut de ales decât să îl destituie. Un loialist al guvernului l-a descris aseară pe Makepeace ca pe un „maniac al Europei".

A fost o zi extraordinar de agitată la Westminster. Demisia/concedierea senzațională a urmat imediat după scenele zgomotoase din Camera Comunelor

după ce prim-ministrul Francis Urquhart a denunțat...

Seara trecută, Makepeace a anunțat formarea unui nou grup proeuropean în partidul de guvernământ, numit Clubul Concorde. „Va fi modern, progresiv și în întregime «la zi». Se va opune Neanderthalismului politic", a spus el. Observatorii nu au avut nicio îndoială că Neandertalul politic la care se gândea era Francis Urquhart.

Nu este clar cât de mult sprijin va câștiga Clubul Concorde, dar dacă respectabilul Makepeace va putea câștiga destui urmăritori, va reprezenta o amenințare foarte serioasă pentru prim-ministru și șansele lui de a continua să rămână pe termen lung în funcție.

O sursă veche din partid a comentat că „aceasta nu e cu nimic mai prejos decât o declarație de război".

CAPITOLUL 14

Feriți-vă de politicianul care vorbește despre principiile lui politice. De obicei, își bagă mâinile în buzunarele voastre.

Bătu la ușa lui.

– Francis, a apărut.

Din baie, se auzi zgomotul apei învârtite și agitate în timp ce Urquhart se întorcea în prezent.

– Lasă ușa deschisă, te rog! Și dă-l mai tare.

Ea făcu ce îi ceruse și îi umplu din nou paharul. Se gândi că ei doi formau o echipă foarte echilibrată, cu instinctele lor atât de întrepătrunse, înfruntând lumea și slăbiciunile ei, practic, ca o singură persoană. Nu-și putea aminti ultima dată când avuseseră opinii diferite. Oare la redecorarea apartamentului din Downing Street sau la concedierea primului lui Cancelar? El se ocupase de amândouă într-o manieră tradițională, în timp ce ea îl încurajase să fie mai aventuros atât cu decorul, cât și cu toporul. Ajunseră la un compromis; ea schimbase mobila, iar el își păstrase colegul de Cabinet (dar doar pentru încă șase luni, își aminti ea. Francis îl concediase de ziua ei de naștere – dincolo de toate, putea fi foarte romantic).

Nu se înșela adesea – și nici în dimineața aceea când făcuse câteva predicții la micul dejun.

– Va fi un weekend ocupat pentru Tom, prezise el, astea sunt regulile standard de luptă pentru bieții rataţi. Vinerea fug în brațele alegătorilor lor pentru un spectacol de susținere morală. Sâmbătă fac o plimbare în grădină cu soția și copiii pentru afișarea valorilor familiale, apoi duminica merg la preot ca să facă paradă de conștiință – o odisee personală și intens spirituală care, cumva, întotdeauna pare să fie acompaniată de un machior și de mongolii din haita cameramanilor. Doamne, asta trebuie să întoarcă pe dos stomacurile editorilor de imagine, dar par să se descurce cumva.

– Soția lui e îngropată pe undeva prin America, nu-i așa?

– Așa e. Poate are o prietenă ascunsă pe undeva. Știi, cred că ar trebui să stăm cu ochii pe tânărul Tom. Poate are profunzimi ascunse.

Când la primele știri de seară se anunță că fostul și poate viitorul ministru al Cabinetului fusese întâmpinat cu entuziasm la întâlnirea Comitetului de Prânz Oficial al Femeilor, un strigăt batjocoritor și zgomotul despărțirii apelor se auzi din baie. Urquhart ieși învelit într-un prosop.

Cu interesul aparent excesiv al echipajului de știri care îl urmărea, Makepeace fu arătat cumpărând o pungă de portocale din piața locală.

– Drăguț. De la poziția înaltă de ministru la o piață banală, omul nostru din popor, se gândi Urquhart.

– Dar plătește cu o bancnotă de douăzeci de lire. Habar n-are cât costă, murmură Mortima mai puțin înțelegătoare.

– Domnule Makepeace, care sunt planurile dumneavoastră acum? insistă un reporter când Makepeace își scoase portofelul.

– Să merg acasă și să mă relaxez. Va fi primul weekend în aproape zece ani în care nu voi fi înconjurat de cutii roșii; într-un fel, de-abia aștept.

– Dar vă va fi dor să fiți la birou, nu-i așa? Vreți să vă mai întoarceți în guvern cândva?

– Am doar cincizeci de ani. Sper că voi mai avea șansa de a servi cândva.

– Dar nu sub Francis Urquhart. Ieri ați caracterizat guvernul lui ca lipsit de scrupule. Credeți că e timpul ca prim-ministrul să demisioneze? Sau să fie îndepărtat din funcție?

Makepeace nu răspunse imediat. Stătu cu mâna întinsă, așteptând restul. Veni sub forma unei grămezi mari de monede pe care nu se deranjă să le numere.

– Domnule Makepeace, prim-ministrul ar trebui forțat să demisioneze? insistă reporterul.

Se întoarse cu fața la cel care îl întreba și la națiune, cu fruntea încruntată de parcă lua în considerare o dilemă cu consecințe colosale. Brusc, rânji răutăcios.

– Se poate spune și așa, răspunse el. Dar, deocamdată, nu aș dori să comentez...

Urquhart se întinse după telecomandă și îl amuți pe cel care îl chinuia.

– M-am ocupat prost de problema asta, se gândi el, ar fi trebuit să mă ocup mai bine de el. Niciodată nu mi-am dorit ca el să plece. Dar... așa sunt politicienii cu principii. Sunt ca o groapă în mijlocul autostrăzii.

– Presa din dimineața asta a fost bună, adăugă ea ca să-l încurajeze.

– A fost doar o remiză, Mortima. Un prim-ministru ar trebui să facă mai mult decât o remiză.

Era nemilos de sincer cu el însuși. Dar ea se întrebă dacă putea fi sincer și despre el însuși. Acoperit doar cu un prosop de baie, arăta foarte vulnerabil, iar ea începu să se gândească din nou la anii lui care treceau, la zilele glorioase de vară care se transformaseră în toamnă ofilită, o vreme când chiar și un mare stejar trebuie să-și piardă frunzele și să stea gol în fața vânturilor nemiloase. El oferise foarte multe, amândoi oferiseră foarte mult, dar, pe măsură ce anotimpurile vieților lor se schimbau, se așteptau la foarte puține. Nu simțea nicio bucurie privindu-l cum îmbătrânea.

Se apropia iarna. Un amestec de riduri și crăpături. Degete subțiri ca niște crenguțe, piele ca pergamentul, ca o scoarță, când seva începe să secе și nopțile devin tot mai lungi într-un peisaj plin de oameni cu topoare.

– Francis, de ce vrei să continui?

Pentru un moment, păru speriat.

– Pentru că e singurul lucru pe care îl știu. De ce întrebi, vrei să mă opresc?

– Nu, dar continuarea s-ar putea să te coste mai mult ca oricând și cred că ar trebui să știi de ce continui.

– Pentru că cred sincer că sunt cel mai bun om pentru slujba asta. Poate singurul om. Pentru țară – și pentru mine – trebuie să continui. Nu sunt pregătit să-mi petrec restul zilelor uitându-mă înapoi. Sunt prea multe amintiri, acele lucruri pe care nu ar fi trebuit să le facem.

– Francis, nu vei putea continua pentru totdeauna.

– Știu. Dar, în curând, voi deveni prim-ministrul cu cel mai lung mandat din vremurile moderne. Locul lui Francis Urquhart în istorie va fi asigurat. Mortima, nu e rău că am realizat asta. Presupun că e ceva ce putem împărtăși după ce lăsăm în urmă toate astea.

– Ca să justificăm sacrificiile din trecut.

– Așa cum spui, ca să justificăm sacrificiile din trecut. Și cele care vor mai veni.

* * *

– Mami, de ce domnul Urquhart nu l-a închis pe Broscoi?

Claire puse cartea jos și o îmbrățișă veselă pe fiica ei cea mică, Abby.

– Draga mea, nu cred că domnul Urquhart exista la vremea aceea.

– Dar el a existat dintotdeauna.

Claire își dădu seama că Francis Urquhart fusese prim-ministru dinainte ca Abby și Diana să se nască. De multă vreme. De o viață.

– Cred că domnul Urquhart e Broscoiul, interveni fata cea mare din cealaltă parte a canapelei.

– Nu îți place de domnul Urquhart? o întrebă mama ei.

– Nu. Nu e prea amabil și nu ascultă niciodată. Exact ca Broscoiul. Și e foarte b-ă-t-r-â-n.

– Nu e chiar așa de bătrân, protestă Claire. Doar un pic mai bătrân decât tati.

– *Mult* mai bătrân decât tati, comentă Johannis, crispat.

Cerceta paginile de finanțe ale ziarului de seară în timp ce reușea să urmărească știrile și să tragă cu urechea.

– Mama ta ți-a citit *Vântul printre sălcii* când erai mică? întrebă Diana.

– Nu, dragă. Nu mi-a citit-o.

– Mami, ai avut o copilărie nefericită?

Diana începuse să ghicească multe gânduri nerostite ale mamei ei, la fel cum făcuse și Claire în copilărie. Mama ei vorbise foarte puțin cu ea, nu voise să-i împărtășească suferința, încercând să o apere de adevăr. Dar tot suferise, chiar și când nu fuseseră bătăi, pentru că, atunci când nu

era abuz, era tăcere. Așa fusese copilăria lui Claire și nu avea să fie niciodată așa pentru copiii ei. Meciuri cu țipete, certuri isterice, voci ridicate și pumni până când credea că avea să i se rupă inima. Apoi perioade lungi de tăcere. Tăcere absolută. Mese petrecute în tăcere, zile lungi de tăcere, chiar și mama ei plângea în tăcere. Liniștea dulapului infernal de sub scări unde, câteodată, era încuiată, și, mai des, se ascundea. O copilărie de abuz și tăcere, plină de zgomotul rănirii și de tăcerea care o rănea mai tare – poate că totul se echilibra la sfârșit. Supraviețuise. Era o supraviețuitoare.

– Pariezi pe el? întrebă Joh, atent la televizor. Sau e terminat?

Tom Makepeace plăti pentru portocale.

Se întrebă cât de mult știa sau ghicea Joh. Înainte să se căsătorească, discutaseră deschis despre temerile lui că un soț cu douăzeci și trei de ani mai în vârstă decât soția lui, inevitabil, ar fi ajuns insuficient, cu lipsuri în anumite privințe importante, și că, într-o zi, el ar fi fost un pensionar, în timp ce ea încă ar fi fost în floarea vârstei și, în aproape toate relațiile de acest fel, se isca o prăpastie peste care se putea trece doar cu încredere și foarte multă înțelegere.

– Nu poți păstra căldura unei căsnicii dacă ambele părți ale patului se răcesc, spusese el.

Cât de bine prevăzuse totul. Dar asta se întâmplase cu multă vreme în urmă; oare, în anii care trecuseră de atunci, reușise să treacă de la o teorie abstractă din mintea lui la fapte? Dacă reușise, așa cum bănuia ea că o făcuse, nu făcuse nicio aluzie la asta. Fusese un cavaler loial, soț, îndrumător, duhovnic, niciodată inchizitor. Îi întărise dragostea și respectul pentru el.

– Nu, răspunse ea la întrebarea soțului ei. Cel puțin, încă nu.

– Dar Tom Makepeace ar putea reprezenta un pericol.

– Chiar crezi asta?

– Sunt om de afaceri, draga mea, nu politician. Dar fă-ți propria ta analiză de piață. Cât rezistă majoritatea prim-miniștrilor – trei, patru, cinci ani? Deja a rezistat mai mult de zece. Nimeni nu poate sfida soarta la nesfârșit, șansele ca Francis al tău să mai fie în funcție peste doi ani sunt foarte mici. Vârsta, accidentele, boala, lipsa de popularitate. Timpul are mulți aliați neplăcuți.

– Dar pare în culmea puterii.

– Așa a fost și Alexandru când a căzut de pe cal.

– Ce vrei să spui, Joh?

– Cred că vreau să-ți spun să ai grijă. Că există o mare probabilitate ca Francis Urquhart să cadă sub roțile trăsurii cât timp tu ești secretara lui – rectific, nu să cadă, mai degrabă să fie împins de o gloată turbată. Și toate slujnicele lui ar cădea odată cu el. Nu te lega prea tare de el.

– Și crezi că Tom Makepeace îl va împinge?

Vorbele lui i se părură deosebit de deranjante.

– Makepeace sau cineva ca Makepeace. Ar trebui să stai cu ochii pe el.

Logica lui era impecabilă, ca întotdeauna; un fior de spaimă îi trecu pe șira spinării.

– Cum ai face asta, Joh? Cum ai sta cu ochii pe el?

El păru să nu o audă, punându-și deoparte ziarul ca să-și poată îmbrățișa fiicele înainte să le trimită la culcare, acompaniat de obișnuitul cor de plângeri. Doar după ce plecară Abby și Diana, cărându-și jucăriile alintate, el se întoarse din nou spre soția lui.

– Cum? Depinde cât de important a fost.

– Conform ție, foarte important.

El își masă mâinile, ca un vizir care și le încălzea deasupra unui foc de tabără, într-o noapte umedă și fără stele, buzele lui mișcându-se de parcă ar fi supt pipa pe care o iubise înainte să o întâlnească pe Claire și să o iubească pe ea mai mult.

– Un prieten vorbăreț. Poate niște colegi apropiați. Nimic electronic sau ilegal. La genul acesta de lucruri te referi?

Ea se holbă la el, temându-se să recunoască ce însemna asta, chiar și pentru ea însăși.

– Un șofer. Șoferii știu toate secretele. Ar fi putut să desființeze CIA-ul în schimbul unui șofer în parcul auto al Kremlinului. O să conving un om de afaceri prietenos să îi ofere un șofer cu urechi mari în mașină și o gură mare în afara ei.

– Nu e ilegal?

– Mai degrabă e un accident.

Ea își mușcă buza de jos, strâmbându-și fața de parcă ar fi gustat lămâi.

– Să presupunem, Joh, doar să presupunem, de dragul discuției, că un om de afaceri ar fi impresionat de Clubul Concorde și ar vrea să facă un gest de susținere pentru Tom – o mică donație pentru un sprijin administrativ, împrumutul unei mașini și a unui șofer pentru a înlocui mașina ministerială pe care tocmai a pierdut-o...

– Un șofer cu limba dezlegată și cu o loialitate împărțită.

– Ce-ai spune de asta, Joh?

– Aș spune că asta ar înclina balanța semnificativ în favoarea domnului Urquhart. Pentru puțin timp.

– Cum s-ar putea face așa ceva? întrebă ea încet.

El o cercetă atent, iar ipoteza i se transformă într-o hotărâre. Trebuia să fie sigur.

– Cred că destul de ușor. Dar sunt sigur că o fată ocupată ca tine nu ar vrea să fie deranjată cu asemenea detalii.

– Bănuiesc că ai dreptate.

El tăcu, contemplând noua poartă care se deschise în viețile lor.

– Se pare că nu doar slujba ta s-a schimbat.

– Ce vrei să spui?

– Credeam că îți cam plăcea de Tom Makepeace.

Știa, era sigură de asta. Câteodată, părea să vadă în mintea ei ca într-o oglindă și nu avea unde să se ascundă de el, nici înăuntrul ei.

– Mi-a plăcut. Cred că încă-mi place.

– Dar?

– Dar... Ea ridică din umeri, dintr-odată obosită. Dar politica.

Asta părea să explice totul. Dar nu scuza nimic.

CAPITOLUL 15

Mediterana e o mare agitată, plină de epave și ruine vechi.

Evanghelos Passolides cânta un cântec despre onoarea antică în timp ce folosea un miraculos ciocan de lemn cu care lovea fâșii scurte din carne de porc care, mai târziu, în acea seară, aveau să devină o delicatesă. Buf! – le strivea și le zdrobea, și încă o mie de războinici din trecut erau aruncați în infern.

Maria aranja mesele pentru seară. Venise din nou după încă o zi lungă de predat doar ca să îl vegheze și să-i mai treacă din îngrijorare. Devenise tot mai capricios, uneori răuvoitor, părea hotărât, dar apoi avea crize de furie când i se părea că forțele autorităților stăteau din nou de pază peste mormântul fraților lui, alungându-l cu regulile lor de tăcere. Încercaseră să afle mai multe despre ofițerul necunoscut și despre localizarea exactă a mormântului, dar nimeni cu autoritate nu-și dădu interesul.

– S-a întâmplat cu foarte mult timp în urmă, domnișoară, acum doar am căuta probleme. Prezentați detaliile în scris și vom vedea ce se poate face.

Așa că Maria scrisese, dar nu primise niciun răspuns, scrisoarea fusese lăsată să circule pe coridoarele puterii până când se epuiză și dispăru.

Între timp, Passolides găti, cântă cântece de jale și deveni tot mai indignat.

Era vina ei. Ea se amestecase în jalea lui tăcută, îi dăduse speranțe și, odată cu ele, amintiri întunecate. Nu putea renunța, la fel cum nici el nu putea să o facă.

Familia. Legăturile de loialitate. Constrângerea. Legăturile care o înlănțuiseră atâția ani, cei mai buni ani ai feminității ei, prima dată de o mamă muribundă, apoi de un tată îndoliat. Și, pentru el, o legătură atât de strânsă că îi strangulase viața. Pentru amândoi, trebuia să găsească un ajutor de undeva. De la cineva care putea trece de șiretlicuri și scuze, cineva care putea afla ceva despre mormântul fraților și dacă mai existau și alte morminte. Dar de la cine?

În timp ce știrile de la televizor pâlpâiau pe micul ecran monocrom cocoțat deasupra cuierului, văzu un bărbat autoritar și responsabil, un bărbat care vorbea de principii și de hotărârea lui de a apăra drepturile oamenilor obișnuiți împotriva unui guvern insensibil și arogant, chiar când își cumpăra portocale...

Clive Watling se uită în jurul mesei pe care era servit prânzul și se întrebă de ce fusese atât de naiv. Crezuse vorbele lui Ponsonby, că avea să fie o sarcină ușoară, cu probleme simple, probe directe, concluzii evidente. Dar nu reușiseră să se pună de acord nici măcar în privința mâncării. Doi musulmani, unul care avea ulcer, un vegetarian și un om originar din Yorkshire care prefera mâncarea așa cum prefera și legile – în cantități mari și fără ambiguități. Și, bineînțeles, era Rodin, care insistase ca mâncarea lui să

fie cuşer şi se încruntase la tot ce îi fusese prezentat pe farfurie cu un dispreţ iacobin. Părea că Rodin îşi formase deja o părere inflexibilă despre aproape toate lucrurile din lume.

Exista foarte puţină certitudine în legea internaţională; multe erau lăsate în seama interpretării textelor, precedentelor confuze, în speranţa raţiunii şi a principiului fundamental. Nu avea să înţeleagă niciodată cum putea să fie lăsată tribaliştilor nereformaţi ca Rodin.

Săptămâni întregi, universitarii, geologii, politicienii, istoricii, experţii maritimi şi lobbyiştii profesionişti trăncăniseră în timp ce avocaţii veniseră înaintea lor la şedinţe şi le prezentaseră chestiunea care, în esenţă, era simplă. Dincolo de plajele atinse de briză ale Ciprului se întindeau două zone disputate de recif continental, la est şi la vest. Trebuiau oferite grecilor sau turcilor, sau trebuiau găsite mijloace de împărţire care puteau fi învăluite în mantia echităţii şi a dreptăţii naturale. Kilometri de apă sărată, anemone de mare şi nisip.

Şi petrol.

Watling era sigur de asta. Şi era sigur că francezul ştia. Ce altceva putea explica faptul că nu era deloc rezonabil? Se împotrivea cu vehemenţă oricărei propuneri ca turcii să câştige o proporţie substanţială a recifului continental, chiar şi sugestia de a trage o linie dreaptă pe mijloc şi de a-l împărţi în două părţi egale fu dispreţuită şi denunţată. „Partea leului", aşa cum o numea, trebuia să ajungă la greci. În timp ce aşteptară, în sala de mese privată, primul fel de mâncare, Rodin fusese presat să se apere – ce nou principiu de justiţie internaţională putea invoca pentru a justifica un asemenea dezechilibru al obiectivităţii?

– E simplu şi irefutabil, declară el, învârtindu-şi apa din pahar de parcă ar fi fost o picătură de vin englezesc care se

scurgea. Turcii i-au invadat, le-au luat teritoriul cu forța. Cu costul multor vieți și sfidând Națiunile Unite. Am ceda în cel mai rușinos mod dacă i-am răsplăti pentru acțiunile lor sângeroase.

– Nu suntem aici să deliberăm despre război, îl mustră Osman, egipteanul.

– Exact asta facem! strigă Rodin. Dacă îi favorizăm pe turci, aprobăm viitoare acte de terorism internațional. Ce vom spune lumii – furați teritorii, violați și jefuiți locuitorii până îi exilați și, peste douăzeci de ani, tribunalele internaționale vă vor felicita și vă vor confirma prăzile?

– Pentru numele lui Dumnezeu, așa au fost stabilite frontierele de-a lungul secolelor, bombăni malaysianul.

– Speram să găsim niște mijloace de reglementare mai puțin medievale, răspunse Rodin, glacial. O, nu-mi citați mările Bering și Canalele Beagle, de ce ar trebui să ne ascundem după un precedent antic?

– Pentru că așa e legea, răspunse Osman încet.

– Dar asta nu e dreptate.

„Dreptate, se gândi Watling, el vorbește despre dreptate." El era omul care susținuse vehement cazul pescarilor francezi în încercarea lor de a intra cu forța în teritoriile de pescuit din Guersney, invocând în slujba acestei cauze publice tratatul lui Napoleon și onoarea națională, în timp ce susținea un compromis josnic în spatele ușilor închise. Acum condamna orice fel de compromis care îl lăsa pe turc să se apropie la o sută șaizeci de kilometri de șistul cu petrol cu virtutea prefăcută a unei femei care tricota și auzea zăngănitul pe pietre al căruțelor cu condamnați care se apropiau.

Watling îl privi pe francez. Bineînțeles că Rodin știa! Watling se trezi întrebându-se dacă Rodin chiar lua bani

pentru opiniile lui sau dacă doar mirosul interesului național francez era suficient pentru a-l motiva? Orice era, conta prea puțin, rezultatul ar fi fost același. Dacă Watling l-ar fi permis.

Dreptatea franceză. Ca aceea care îi fusese făcută tatălui lui. La câteva îmbucături, Watling se luptă împotriva dorinței care încerca să-i cufunde opiniile în prejudecăți – dar hotărî că nu era niciun conflict, nicio contradicție, principiile lui erau în întregime de acord cu antagonismul lui. Bigotismul francez și interesul propriu nu trebuiau confundate cu fairplay-ul, nu în tribunalul lui Watling. Rodin vorbea volubil despre dreptate, așa că francezul avea să fie tras în țeapa justiției. Watling avea să aibă grijă de asta. Ca o chestiune de înalt principiu. Și de plăcere.

CAPITOLUL 16

Toată politica este încercarea de a obține avantaje.

Se gândi la felul în care Cabinetul guvernului semăna adesea cu o turmă de porci care zburau aproape unii de ceilalți. În lumea orwelliană a Westminsterului, era o prerogativă mai importantă decât oricare alta, acordată Porcului-Șef: aceea de a-și alege însoțitorii de zbor, și era păcat că demisia lui Makepeace atenuase efectul remanierii, sugerând un element de necesitate impusă în loc de a se prezenta ca opera veritabilă a lui Urquhart. Insistase că Makepeace era un mistreț gras, îngrășat cu o dietă de Bruxelles, care de-abia mai putea să decoleze, darămite să facă gimnastica aeriană necesară pentru respectul public de partea britanică a Canalului. Era vremea pieței.

– Ar trebui să le amintesc celorlalți despre nevoia constantă de a rămâne slabi și flămânzi, îi spusese el noului ofițer de presă, Grist. Și de binecuvântările aparatului de feliat șuncă.

Grist începuse bine o zi atât de importantă, sugerând ca prim-ministrul să facă o plimbare rapidă în jurul lacului din Parcul St. James ca să furnizeze imagini potrivite în beneficiul fotografilor, un amestec de determinare și vigoare.

Un cameraman sugerase ca mâinile prim-ministrului să fie puse în jurul gâtului unei gâşte domesticite, „Doar ca să daţi o idee publicului despre cum se face, domnule Urquhart". El refuză.

Până când se întoarse pe Downing Street, un stol nerăbdător de reporteri şi corespondenţi lobbyişti era cocoţat de-a lungul barierelor, aşteptând prima pradă. Ghetele aveau să le fie împroşcate cu sânge, iar ei se certau, luptându-se pentru prima bucată, atacându-l pe prim-ministru de peste drum. El răspunse doar fluturând o mână, cu o privire sinceră, exersată până la perfecţiune, înainte de a se retrage spre uşa neagră şi lucioasă.

– Strigă Dumnezeu pentru Anglia şi Sfântul Gheorghe?

Era Dicky Withers. Păsăroiul bătrân şi înţelept îşi păstra energiile şi gândurile pentru un moment special.

Urquhart se întoarse în pragul uşii ca să privească încă o dată scena şi dădu din cap în direcţia lui Dicky, care ştia despre ce era vorba.

– Şi bere caldă, stânci albe şi porci zburători, bombăni Urquhart.

Nu mai spuse nimic înainte să dispară înăuntru. Avea de lucru.

Avea să fie o zi lungă. Cu cuţite lungi.

* * *

Pentru Geoffrey Booza-Pitt, ziua începuse într-un fel admirabil. Mersese la pescuit la Ritz, pescuind cu şampanie şi omletă în apele domestice până când Selina apucase inocentă momeala. Micul dejun cu Selina ar fi fost, în orice caz, o plăcere, dar atracţia pentru corpul ei însemna puţin pentru ministrul transporturilor în comparaţie cu cea

pentru mintea ei sau, mai exact, pentru memoria ei. Era o secretară din biroul președintelui partidului, una din cele cu poziții politice similare pe care Geoffrey le hrănea și le flata regulat. În toate cazurile de acest fel, prefera să ia micul dejun cu ele decât să le bage în pat, fiind prudent când era vorba să se culce cu femei tinere și naive care ar fi putut vedea sexul ca un preludiu, ori pentru o legătură emoțională, ori pentru insinuările unei rubrici de bârfe, iar Geoffrey nu putea face față niciuneia dintre ele. Împărțirea micului dejun oferea o răsplată mult mai mare, discuții intime fără scrum de țigară și pete de rimel, informație *fără* ejaculare.

Filosofia politică a lui Booza-Pitt nu era ortodoxă. De exemplu, nu credea că informația putea fi o proprietate, cel puțin nu proprietatea cuiva care era atât de slab încât să o lase să-i scape. Așa că Geoffrey lua câte puțin de aici, câte puțin de acolo, nu un mare jaf, dar, la sfârșit, se adunau toate – așa cum făcuse când era student. Scrisese fiecărei organizații caritabile pe care o putuse găsi, explicând că era un student pios care se chinuia să supraviețuiască și că îi lipseau 200 de lire pentru taxa de școlarizare. Lucra nopțile, bineînțeles, pentru cheltuielile de întreținere, dar voia să se asigure că își putea plăti taxele de școlarizare și puteau să-l ajute? Și, cu un pic de aici, un pic de acolo, șiroaiele de ajutoare deveniseră un potop. Dacă avusese o conștiință, sigur nu fusese una de origine evreiască, de vreme ce ambii lui părinți erau metodiști obișnuiți. Oricum, dormise bine într-un pat foarte confortabil.

Informația era o avere în jurul labirinturilor din Westminster, era mai valoroasă decât banii și Selina plătise pentru micul dejun într-un mod generos. Dactilografiase

fiecare schiță a noului document de campanie pregătit la sediul partidului, fiecare adăugire și amendament, fiecare gând și fiecare răzgândire, paragrafele de analiză și argument, toate concluziile. Iar memoria ei era uimitoare, chiar și când bulele îi gâdilau nasul și o făceau să chicotească. Se părea că noua campanie nu avea să aibă o abordare radicală – un pic de comunicare directă prin poștă, un slogan trivial –, dar fusese bazată pe un nou sondaj de opinie și, ca Selina însăși, era împachetată într-un mod atrăgător. Era exuberantă, naivă și destul de sentimentală încât să creadă că el chiar voia să ajute.

Geoffrey zâmbise, turnase băutură și înregistrase totul în memoria lui excelentă.

Mașina care îi ducea înapoi la birourile lor separate rămase blocată în traficul de dimineață. Prostul de șofer hotărâse să meargă pe ruta rapidă spre nicăieri, prin jurul pieței Trafalgar, unde rânduri de porumbei cu un ochi stăteau de pază, morocănoși și bolnavi. Ministrul Transporturilor ridică geamul mașinii și se lăsă pe spate, pe bancheta lui, pentru prima dată în viață, mulțumit să rămână ascuns, încercând să evite atenția semenilor blocați în trafic cu fumul lor usturător și furia lor la fel de corozivă. Lângă el, pe bancheta din spate, Selina își rearanja picioarele elegante, făcându-l să-și reconsidere rapid prioritățile – era înnebunit după coapse, poate trebuia să-i sugereze să ia cina cu el data viitoare? –, când telefonul începu să vibreze. De la celălalt capăt al liniei veni vocea secretarei lui din Camera Comunelor. Lista de oaspeți pentru loja lui de la Albert Hall. Concertul de pe promenadă de la sfârșitul săptămânii viitoare. O anulare târzie, ministrul comerțului încerca să smulgă frunze din copacul abundenței japoneze, de unde, cu siguranță, avea să descopere, ca toți

predecesorii lui, că, atunci când era vorba de promisiuni pentru un comerț mai liber, în Orient era mereu toamnă.

Întreruperea înrăutăți starea de spirit a lui Booza-Pitt, distrăgându-l de la cercetarea gleznelor delicate și de la contemplarea răsfățului. Ura anulările de ultim moment care stricau adesea luni de plănuire; așa că se supără ca ducele de Wellington când primise un bilețel prin care fusese informat că Blucher nu avea să ajungă la timp la Waterloo. Hotărâse să împuște mesagerul.

– Ce-ai făcut? întrebă el pe un ton plângăcios.

– Ei bine, presupun că ne-ar conveni alt politician de top, așa că am verificat lista. Te-ai ocupat de fiecare membru al Cabinetului în ultimele douăsprezece luni în afară de Tom Makepeace...

– E o lojă la Albert Hall, nu o blestemată de criptă.

– Și Arthur Bollingbroke. Deja am sunat-o pe secretara lui ca să verific, crede că el și soția lui ar putea fi liberi în seara aceea.

– Bollingbroke! Omul ăla e al naibii de plictisitor, de ce crezi că nu l-am invitat la nimic? Nu-l pot așeza lângă ambasadorul american și lângă directorul ITN, s-ar băși pe toată durata uverturii în timp ce și-ar turna pe gât mari cantități din șampania mea. Ai idee cât de mult m-ar costa asta?

Secretara încerca să se justifice, dar Booza-Pitt nu avea de gând să asculte. Șoferul blocat în următorul vehicul îl recunoscuse și îi oferi un salut cu două degete; ministrul transporturilor se chinui să echilibreze discreția cu impulsul brusc de a ieși din mașină și de a-i muta din loc nasul tipului.

– Oricum, poate ar fi mai bine să așteptăm până mâine, o auzi el sugerând.

– Pentru ce?

– Până se termină remanierea.

– Remanierea?

Se sufocă. Selina se întrebă dacă un os rătăcit de somon îi rămăsese înțepenit în gât.

– Nu știai? Chiar acum se vorbește la televizor despre asta.

Remanierile întotdeauna aveau un efect advers asupra lui Booza-Pitt, îl făceau să tresară. La prima, se afla în Parlament de mai puțin de optsprezece luni și refuzase să se îndepărteze la mai mult de optsprezece metri de telefon în timpul zilei, chiar dacă a doua lui soție îi spusese că nu exista nicio șansă credibilă de a fi promovat atât de devreme în cariera lui. Dar telefonul sunase când el era în grădină – de pe Downing Street, îl anunțase soția lui, șocată, prin geamul bucătăriei. Alergase în grabă, căzuse, își rupsese un deget și pantalonii în genunchi, dar nimic nu avea să-l oprească să răspundă la telefon. Era sunat din biroul prim-ministrului. Era întrebat dacă putea să ajute.

–Bineînțeles, bineînțeles că pot!

Un discurs într-o circumscripție electorală pe care prim-ministrul plănuise să îl țină, dar, din păcate, trebuia să-l refuze. Remanierea, înțelegi. Putea să-l înlocuiască Geoffrey, în seara următoare? Cu ochii înroșiți de durere, Geoffrey își exprimase bucuria neîngrădită pentru că i se ceruse asta, în timp ce viitoarea lui fostă soție căzuse din cauza convulsiilor.

Dar el nu putea fi doborât. Fusese implicat în fiecare remaniere de atunci, iar acum câinii hazardului scăpaseră din nou din lese. Alarmele aveau să sune peste tot în jurul Westminsterului, făcându-i pe oamenii mari să se

ghemuiască de frică. Cercetă telefonul din mâna lui, cu o expresie neîncrezătoare. Nu știuse că tocmai în acea zi, exact în acel minut, se suna de pe Downing Street pentru a fi convocați cei buni și pe cei plecați, în timp ce ea bloca linia cu trăncăneli despre cât de rău îi părea pentru că îl admira cu adevărat pe Tom Makepeace și...

– Închide naibii telefonul! țipă el.

CAPITOLUL 17

Loialitatea are caracteristicile cafelei instant, ceea ce o face ieftină și, în cele din urmă, nesatisfăcătoare.

Încă era în cămașă când deschise ușa de la intrare. După cutele care nu erau deloc fine, ea bănui că el și-o călcase singur.

– Vă veți supăra pe mine pentru că vă deranjez acasă.

De sus, de pe două trepte, Tom Makepeace o cercetă, încă mestecându-și pâinea prăjită. Ea își dădea pe spate părul negru, nervoasă, soarele de dimineață dându-i culoarea cărbunelui lustruit. Avea buzele pline, strânse de grijă și brațele adunate în jurul ei într-un fel îngrijorat care părea să-i ridice sânii spre el. Timiditatea ei era o raritate la Westminster, la fel ca blugii ei.

– Sper că e ceva important, domnișoară...

Observase lipsa inelului.

– Maria Passolides. E o chestiune de viață și de moarte, într-un fel.

Dar, la naiba, era la mijlocul micului dejun.

– Dacă aveți o problemă, poate ar fi mai bine să-mi scrieți detaliat.

– Am făcut asta. Am primit o scrisoare de la o secretară în care îmi mulțumea, dar mă anunța că, momentan, sunteți prea ocupat să vă ocupați de probleme individuale. Secretara a scris greșit cuvântul „probleme".

– Am primit un număr enorm de scrisori în ultimele zile. Cele mai multe de susținere, mă bucur să spun asta, dar prea multe ca să mă ocup personal de ele. Îmi pare rău. Poate ar fi mai bine să sunați la biroul meu pentru a aranja o întâlnire.

Își frecă mâinile ca să scape de firimituri.

– Am făcut și asta. De cinci ori. Întotdeauna sunteți ocupat.

Pierdea jocul cu dragostea, pe serva lui.

– Domnișoară Passolides, se pare că o să-mi petrec toată dimineață cerându-mi iertare de la dumneavoastră. Spuneți-mi pe scurt cum v-aș putea ajuta.

Nu își părăsi punctul înalt și avantajos și nici nu o invită înăuntru – erau mulți indivizi tulburați, politicienii puteau face puține, și deja îl distrăgeau prea multe lucruri de la grămada extraordinară de plicuri nedeschise care îi ocupase masa din sufragerie. Dar, în timp ce ea vorbea, atinse ceva înăuntrul lui, scânteia interesului. Trecură câteva minute până când își recunoscu dorința.

– Domnișoară Passolides, trebuie să înțelegeți că e o perioadă dificilă în care politicienii nu pot să se ocupe de chestiunea mormintelor care lipsesc chiar când suntem pe punctul de a face pace în Cipru.

– Aici vă înșelați foarte tare. În timp ce vorbea, timiditatea îi dispăru complet. Nu sinceritatea e cea care va amenința pacea, ci incertitudinea continuă și orice indiciu de mușamalizare. Chiar și turcii au recunoscut asta.

El se gândi la forța argumentului ei, cu energia încă scăzută din cauza gândului la scrisorile nedeschise și la apelurile telefonice la care nu răspunsese și care aveau să-l urmărească în săptămânile ce aveau să vină. Viața fără aparatura ministerială se dovedea a fi extraordinar de obositoare, cu puține posibilități de a realiza noi cruciade.

– E prea departe de circumscripția mea electorală, îi spuse el, slăbit.

– Nu fiți atât de sigur de asta. Există aproape trei sute de mii de greci ciprioți în țara asta și un magazin de kebab sau o tavernă pe fiecare stradă principală. Peste noapte, un politician ar putea avea o armată de partea lui.

– Sau la gâtul lui.

– Feriți-vă de grecii care poartă dușmănie.

Stătea râzând pe trotuar. Această femeie avea o energie aspră, un entuziasm, o nerăbdare, o pasiune, un angajament, reprezenta partea dură a vieții. Îi plăcea asta și îi plăcea și de ea.

– Se pare că singurul mod de a vă face pe dumneavoastră și pe armata dumneavoastră să plecați din pragul ușii mele este să vă invit înăuntru la o cană de ceai. Apoi, poate vom discuta de partea cui sunt problemele. Se dădu la o parte ca să o lase să treacă. Și la gâtul cui sunt.

* * *

Lăsă capul în jos când Urquhart trecu cu pași mari pragul sediului de la Numărul 10. De-a lungul anilor, portarul observase că ceea ce începuse ca o mișcare rapidă a capului în semn de respect se transformase în ceva asemănător cu o plecăciune prudentă; ca un bun sindicalist, luptase împotriva tendinței, dar descoperise că era irezistibilă, construită de-a lungul generațiilor de atitudini de clasă

înnăscute care recunoșteau instinctiv autoritatea. La naiba cu toți. Atmosfera se schimbase pe Downing Street, mai ales când Mortima Urquhart era prin preajmă, devenind tot mai oficială cu trecerea timpului și a parlamentelor, o curte regală învăluită într-o imagine democratică. Într-o zi, îi spunea portarul soției, nespălații aveau să se agite și să se cutremure ca un milion de fire de nisip sub picioarele lui Urquhart, iar el avea să cadă în genunchi și să dispară, îngropat sub valul schimbător al norocului. Într-o zi, poate în curând. Dar, între timp, portarul avea să continue să zâmbească și să se aplece un pic mai jos, ca să cerceteze mai bine nisipurile mișcătoare.

Ușa se închise, blocând strigătele foamei indiscrete a presei. Avea să le arunce niște oase mai târziu. Până atunci, trebuia să le cioplească vasele. Urquhart se uită la ceasul lui. Bine, sincronizarea era perfectă. L-ar fi lăsat pe Mackintosh să aștepte exact douăzeci de minute.

Jasper Mackintosh stătea în colțul holului, bătând cu pantoful lui lucrat manual pe plăcile albe și negre de pe podea în timp ce încerca, fără succes, să-și ascundă iritarea. Ca proprietar și editor al celui de-al doilea imperiu jurnalistic ca mărime și viteză de creștere, era mai obișnuit să fie așteptat decât să aștepte și, după o viață de creat și distrus politicieni, nu se mira prea mult de împrejurimi. Cu câteva luni în urmă, ajunsese la concluzia că venise vremea să îl abandoneze pe Francis Urquhart – nu pentru că prim-ministrul făcuse ceva distrugător sau jignitor din punct de vedere politic, ci doar pentru că era în funcție de atât de mult timp, încât articolele despre el nu mai făceau vânzări la ziare. Schimbarea și incertitudinea vindeau ziarele, iar regulile afacerii dictau că era timpul pentru puțină agitație. Mackintosh se grăbea. Doar cu o săptămână în

urmă fusese în sfârșit de acord cu termenii de cumpărare pentru lanțul de ziare *Tribune*, un gigant greoi cu ziariști rablagiți care lucrau într-o fabrică rablagită pentru niște cititori rablagiți, dar care oferea titluri cunoscute și un mare potențial. Ziariștii puteau fi concediați, un nou sediu putea fi construit și niște cititori noi ar fi putut fi cumpărați prin multe reclame și reduceri, dar costul avea să fie mare, multe zeci de milioane, iar în lumea lui Mackintosh nu era timp de stat degeaba. Trebuia să scape de oamenii cu bani. Asta însemna titluri, evenimente, teatru și eroi noi. Sentimentalismul era un păcat.

Mackintosh deja hotărâse că Urquhart pierduse jocul din acea dimineață și nu doar pentru că începuse cu douăzeci de minute mai târziu. Presupuse că prim-ministrul voia să refacă relația, poate să-i ofere informații exclusive despre remaniere în schimbul înțelegerii. Nicio șansă. În lumea viitorului lui Mackintosh, Urquhart nu avea un rol principal. Oricum, unde erau curtoazia, respectul pe care le așteptă de la cineva care îi solicita ceva? Urquhart îl apucă, pur și simplu, de cot și îl împinse pe coridor.

– Mă bucur că ai putut să ajungi, Jasper. N-am prea mult timp, trebuie să scap de câțiva răniți care umblă pe-aici, așa că o să trec direct la subiect. De ce ți-ai trimis aruncătorii cu noroi pe Downing Street?

– Aruncătorii cu noroi?

– Conduși de editorii tăi.

– Domnule prim-ministru, acele suflete au minți independente. V-am promis de nenumărate ori că nu mă voi amesteca...

– Sunt o grămadă de tâlhari și, în orice stare ar fi mințile lor, tu îi știi bine de coaie. Gândurile lor tind să te urmeze. Brusc, Urquhart se opri din mersul grăbit și fără răsuflare

pe coridor. Îl îmbrânci pe Mackintosh în nişa de lângă Henry Moore şi îl privi direct în ochi. De ce? De ce scrii că e timpul ca eu să plec? Cu ce-am greşit?

Mackintosh se gândi şi respinse opţiunea ocolirii adevărului. Urquhart voia să fie direct.

– Cu nimic. Nu e ceva ce ai făcut, e ceva ce eşti. Eşti un gigant, umbra ta cade în lumea politică şi îi lasă pe alţii în întuneric. Francis, ai fost un om grozav, dar e timpul pentru o schimbare. Lasă-i şi pe alţii să aibă o şansă pentru a creşte. El zâmbi cu blândeţe; credea că se exprimase destul de bine. Înţelege, totul e o afacere. Afacerea politicii şi a ziarelor. Nimic personal.

Urquhart păru neafectat de necrolog.

– Jasper, îţi sunt recunoscător că eşti atât de sincer. Întotdeauna am crezut că avem o relaţie puternică şi onestă, care poate rezista loviturilor vremurilor schimbătoare.

– Eşti foarte generos... începu Mackintosh, dar Urquhart vorbi peste el.

– Şi, că tot veni vorba de loviturile vremurilor schimbătoare, m-am gândit că ar fi corect – cu la fel de multă sinceritate şi încredere – să-ţi împărtăşesc nişte planuri pe care Trezoreria propune să le scoată la înaintare. Acum ştii că nu sunt un om priceput la finanţe, las asta pe seama experţilor ca tine. E incredibil cum naţiunea încredinţează soarta întregii ei averi naţionale politicienilor ca mine care de-abia fac adunări. Ridică din umeri, de parcă ar fi vrut să scape de o povară nedorită. Dar, din câte am înţeles, te-ai angajat să cumperi *Tribune* şi vei plăti pentru tot emiţând un număr mare de acţiuni pentru prietenii tăi din City.

Proprietarul ziarului dădu din cap. Toate erau informaţii publice, un plan direct de a strânge bani prin împrumuturi uriaşe, cu plata dobânzii stabilită împotriva

profiturilor companiei lui existente. Per total, profiturile lui aveau să scadă, dar aşa avea să se întâmple şi cu factura lui fiscală şi, de fapt, Inland Revenue avea să plătească extinderea imperiului Mackintosh care, peste câţiva ani, avea să fie transformat într-una dintre cele mai profitabile afaceri din ţară. Datorie azi, plătită de colectorii de taxe, în schimbul unui profit uriaş mâine, plătit direct lui Mackintosh. Contabilitate creativă şi complet legală. Oamenii cu bani o adorau.

– Ideea e, continuă prim-ministrul, şi asta e doar între noi doi, ca vechi prieteni...

Undeva înăuntru, la menţionarea prieteniei, Mackintosh simţi cum i se contractă stomacul.

– Tezoreria plănuieşte să facă nişte schimbări. De săptămâna viitoare. Ceva despre pierderile unei companii care nu mai pot fi acoperite de profiturile alteia. Nu pretind că înţeleg lucrurile astea, tu le-nţelegi?

Bineînţeles că Mackintosh înţelegea. Atât de bine, că se sprijini de perete. Era o propunere de a rupe în bucăţi pânza contabilităţii lui creative. Cu acele reguli, factura lui fiscală avea să crească şi, chiar şi cel mai prost asigurator avea să-şi dea seama că nu avea cum să-şi mai plătească datoria. Deja era angajat să cumpere *Tribune*, nu avea cum să dea înapoi, dar, la cel mai mic indiciu de schimbare de reguli, oamenii cu bani aveau să se spele pe mâini de tot planul şi aveau să plece la barurile lor cu şampanie şi în Porsche-urile lor, lăsându-l pe el cu...

– Faliment. M-ai falimenta. Aş pierde totul.

– Chiar aşa? Ar fi păcat. Dar cei care sunt la butoanele Trezoreriei sunt foarte pasionaţi de ideea asta nouă şi cine sunt eu să-i contrazic?

– La naiba, eşti prim-ministrul!

– Da, sunt. Dar se pare că nu voi mai fi mult pe lumea asta. Sunt pe picior de plecare.

– Of, Doamne!

Mackintosh lăsă umerii în jos, costumul croit pe măsura lui părând să atârne pe el ca un sac. Era un om împuținat. Ridică ochii în căutarea salvării, dar găsi doar perdelele lungi care stăteau de pază lângă ferestrele înalte cu cercevele din hol, colorate ca vinul roșu sau ca sângele. Sângele lui. Era timpul să-și înghită mândria, cuvintele, respectul de sine. Își drese glasul cu greutate.

– Se pare că editorii mei v-au judecat greșit, domnule prim-ministru. Se pare că nu v-ați pierdut nici perspicacitatea, nici entuziasmul pentru funcție. Îi voi informa imediat de greșeala lor. Și cred că vă pot asigura că niciun editor care nu vă stimează pentru numeroasele și variatele dumneavoastră talente nu va mai lucra vreodată pentru vreunul dintre ziarele mele.

Părând să respire la nesfârșit, Urquhart nu spuse nimic. Strânse buzele, care se subțiară, precum ciocul de piele al unei broaște-țestoase, iar ochii i se aprinseră din cauza unei răutăți reptiliene și a unei dorințe de a face rău pe care Mackintosh le putea simți fizic. Era ca un coșmar copilăresc; putea simți gustul propriei frici.

– Bine. Măcar Urquhart se mișcase. Poți să-ți găsești singur drumul spre ieșire.

Urquhart deja se întoarse cu spatele și era cu un pas mai departe de Mackintosh cel abătut, când se întoarse pentru ultimele vorbe, cu trăsăturile schimbate de un zâmbet exersat.

– Apropo, Jasper. Înțelegi, nu-i așa? Toate astea. Sunt afaceri. Nimic personal.

Și plecă.

CAPITOLUL 18

Grecii au o istorie de eşecuri eroice. Nimeni nu şi-a dat încă seama care ar putea fi viitorul lor.

Era noaptea băieților. Zgomotoşi, exuberanți, lumeşti, nu prea diplomaţi, deloc bisericoşi. Nu erau în locul în care cineva s-ar fi aşteptat să-i găsească pe Sfinția Sa Episcopul Marionului şi Înaltul Comisar al Regatului Marii Britanii şi al Irlandei de Nord. Dar episcopul cipriot era unul din noul soi de clerici care căutau ortodoxia doar în religia lor.

– Bine-aţi venit, cel mai Înalt dintre Înalţii Comisari!

Episcopul, îmbrăcat în sutană neagră, întinse braţele ca să-l întâmpine şi chicoti. Când Hugh Martin, diplomatul britanic, intră, trei dintre cei patru bărbaţi care stătuseră lângă episcop se ridicară şi dispărură pe la marginile încăperii. Al patrulea, care era la fel de lat pe cât era episcopul de înalt, îi fu prezentat ca fratele lui, Dimitri.

– Sunt încântat că aţi putut veni să vă bucuraţi de ceea ce, cu voia Domnului, va fi o seară de mare victorie pentru echipa mea, continuă episcopul, în timp ce două fete care nu spuneau nimic şi zâmbeau larg îi oferiră tăvi cu vin şi gustări.

– Echipa dumneavoastră, Sfinția Voastră? întrebă Martin relaxat.

– Da, răspunse episcopul, pe unul dintre tonurile lui cele mai serioase. Eu dețin echipa. În numele episcopiei, bineînțeles. Un mod frumos de a extinde milostivirea Domnului și asupra maselor, nu credeți?

Ca la un semnal, miile de suporteri înfocați adunați pe stadionul Makarios din Nicosia începură să strige ca niște războinici și să bată din picioare de bucurie când douăzeci și doi de jucători intrară pe teren. Finala Cupei Ciprului urma să se desfășoare.

În colțul lojei private din partea de sus a stadionului se auzi ciripitul unui telefon mobil și unul dintre asistenții îmbrăcați la costum începu să bombăne la receptor. Martin se uită din nou la scenă. Era nou în postul lui din capitala cipriotă, dar deja îl auzise pe extrovertitul Theophilos, încă de patruzeci și ceva de ani și care controla un imperiu care acoperea nu doar inimi și suflete, dar și buzunare – un ziar, două hoteluri, câțiva editori, mai mulți politicieni și o vie care era, probabil, cea mai bună de pe insulă. Dar Martin nu știuse despre echipa de fotbal. În mod clar, avea multe de învățat despre acest cleric educat și bine pregătit la Școala de Afaceri de la Harvard.

Englezul era recunoscător pentru fanii gălăgioși care agitau aerul în jurul lojei. Nicosia era una dintre acele capitale care păreau să fie în locul nepotrivit, ascunsă în spatele munților Kyrenia, pe câmpiile largi ale Mesaoriei, unde nu era atinsă nici de briza mării, nici de aerul proaspăt de munte și unde, chiar din luna mai, căldura și gazele de eșapament se ridicau la niveluri apăsătoare. Stadionul Makarios devenise un cazan de beton aproape de punctul de fierbere, făcând să asude frunțile pasionate și

fanatice din mulțimea înghesuită, dar lui Theophilos îi era răcoare pe sub robele lui de episcop lungi până la glezne. Elegant, dădea indicații asistenților care stăteau în spatele lui, toți prezentați ca profesori de teologie care, judecând după conversațiile telefonice frecvente, se simțeau la fel de bine în lumea lui Mamona. Doar fratele lui, Dimitri, un om nervos care își tot frământa degetele și a cărui limbă îi explora neîncetat obrajii, stătea lângă Episcop și lângă Înaltul Comisar; ceilalți rămaseră pe un rând de scaune în spate, cu excepția unui singur bărbat, care nici nu vorbea, nici nu zâmbea, ci doar stătea de pază lângă ușă. Lui Martin i se păru că observă o umflătură la subsuoară, dar sigur nu se putea așa ceva la un om cu sutană. Se gândi că vinul dulce și greu pe care îl bea împreună cu ei trebuie să-i fi afectat vederea.

Jocul continuă încet, cu jucătorii împovărați de căldură și de tensiunea ocaziei. Martin oferi expresii diplomatice de încurajare, dar limbajul semnelor lui Dimitri trăda nerăbdarea lui tot mai mare, degetele lui care trosneau și bătutul din palme vorbind pentru toți ciprioții din lojă, în timp ce jos, pe teren, jucătorii se poticneau nervoși, pasau și alunecau haotic. Doar episcopul nu exprima nicio reacție, atenția lui părând concentrată pe descojirea fisticului și aruncarea cojilor, fără să rateze vreodată, într-un castron din apropiere. O pasă pe lângă, o ocazie bruscă, speranțe mai mari, un steag fluturând, un ofsaid, altă oprire. Apoi bătăi de picioare. Înjurături. Fluierături obraznice. Din numeroasele cute ale sutanei episcopului se ridică un deget, ca un iepuraș roz care scăpa dintr-o mare vizuină neagră.

– Adu-l pe director, fură singurele cuvinte spuse, cu surprinzător de multă grabă pentru un om a cărui cronometrare

spirituală era făcută de un ceas veşnic, iar unul dintre studenţii la teologie ieşi pe uşă.

Mai erau cincisprezece minute până la pauza dintre reprize, dar, la mai puţin de cinci minute înainte de aceasta, se auzi o bătaie în uşă şi unui bărbat îmbujorat, îmbrăcat în trening, i se permise să intre. Imediat făcu o mare plecăciune în faţa episcopului. Lui Martin, care nu era obişnuit cu manierele ortodoxe, i se păru că urmă o pauză deosebită şi intenţionată înainte ca episcopul să întindă mâna dreaptă şi buzele directorului să-i atingă inelul.

– Costa, se adresă episcopul managerului în timp ce el se ridică în picioare, asta e echipa Domnului. Dar îi laşi să joace ca nişte babe.

– Îmi cer scuze, *Theofilestate*, Prietenul Domnului, murmură directorul.

Episcopul ridică vocea de parcă ar fi avertizat o mare mulţime de pieirea în pucioasă.

– Munca Domnului nu poate fi făcută fără goluri, pământul nu se va deschide să ne înghită adversarii. Fundaşul din stânga are viteza unei nave de transport pentru mărfuri, pune-l pe Evriviades împotriva lui – pune-l în spatele lui, dă goluri.

Directorul certat era întruchiparea descurajării.

– Vei primi un nou Mercedes dacă vom câştiga.

– Mulţumesc. Mulţumesc, *Aghie*, Sfinţia Voastră!

Se aplecă pentru a săruta inelul încă o dată.

– Şi vei merge la staţia de autobuz dacă nu câştigăm.

Directorul fu alungat ca un ospătar care vărsase supa.

Martin avu grijă să-şi ascundă amuzamentul crispat. Era o piesă de teatru, deşi nu ştia dacă era pentru el sau pentru director. Nu îl interesa prea mult fotbalul, dar era tot mai curios în legătură cu apariţia extraordinară

înveşmântată în negru care controla destinele sufletelor şi finalele cupei la fel cum portarul iadului controlează speranţele păcătoşilor disperaţi.

– Luaţi fotbalul în serios, comentă Martin.

Episcopul scoase un pachet de ţigări din faldurile sutanei – aproape la fel de repede, un asistent aprinse un mic aruncător de flăcări şi episcopul dispăru într-un fum albăstrui. Martin se întrebă dacă aceasta era partea a doua a distracţiei şi avea să fie martor la o Înălţare. Când faţa clericului apăru din nou, avea un zâmbet răutăcios.

– Dragul meu domn Martin, Dumnezeu inspiră. Dar, din când în când, un pic de motivaţie în plus Îl ajută în munca Lui.

– Sper sincer, Sfinţia Voastră, că nu voi cădea niciodată din graţiile dumneavoastră.

– Noi doi vom fi cei mai buni prieteni, chicoti el.

Una dintre tinere le umplu din nou paharele; era foarte drăguţă. Theophilos ridică paharul şi zise:

– Să se-aleagă praful de duşmanii lui Dumnezeu şi ai Ciprului!

Amândoi băură până la fund.

– Tocmai mi-am amintit, domnule Martin. Voiam să discut cu dumneavoastră despre o mică problemă...

* * *

– Şi mai vreau să discut despre o mică problemă cu tine, Max.

Maxwell Stanbrook credea că îl iubea cu adevărat pe acel om. Francis Urquhart stătea între două ferestre ale Sălii Cabinetului, privind ca amiralul unei mari armade gata să pornească pe mare. Stanbrook sosise cu mai puţin de douăzeci de minute înainte la biroul lui din MAFF, Ministerul

Agriculturii, Pescuitului și Alimentației, ca secretara lui personală să-i spună agitată că trebuia să meargă imediat pe Downing Street.

– Care e problema, Sonia?

– Nu știu, domnule ministru, chiar nu știu.

Stanbrook era ferm convins de afirmația că guvernul era o conspirație secretă a funcționarilor publici care trăgeau toate sforile și aproape tot profitul și simțea o antipatie activă și scepticism față de cei care pretindeau că nu știau asta sau sugerau că nu exista nicio alternativă. Era cunoscut prin Whitehall pentru că arunca – literalmente, azvârlea – documentele de poziționare înapoi la funcționarii publici împreună cu o grămadă de înjurături grobiene. Era cunoscut drept Gangsterul din MAFFie. Nu era niciun secret că mulți de pe coridoarele puterii își doreau cu disperare ca el să-și primească pedeapsa binemeritată; oare venise vremea pentru ea?

Cu un an în urmă, crezuse că avea cancer. Își aminti cum intrase în cabinetul medical încercând să-și ascundă groaza, să-și oprească tremurul genunchilor, să fie curajos în fața perspectivei morții. Cumva, fusese mai ușor de atât; teama de boală mortală era nimic în comparație cu nimicnicia pe care o simțise când intrase în Sala Cabinetului. Urquhart era acolo, singur. Fără amabilități.

– A trebuit să o dau afară pe Annita, începu prim-ministrul.

Doamne, era și el pe listă...

– Vreau să-i iei locul. De ministru al mediului. Pune-le niște bețe în roate. Știi, Max, trântorii din departament se cred noua poliție a gândirii. Un câine de pază la mediu aici, un inspectorat de poluare acolo. Și ce rost are? Numai ce au dat coșmaruri despre încălzirea globală fiecărui elev, că

a trebuit să trimitem armata ca să sape în zăpadă și să scoată pensionarii cu hipotermie. Apoi a fost un document care cerea miliarde de lire pentru combaterea secetei cu paisprezece zile – paisprezece zile! – înainte ca Nordul Țării Galilor și un întreg sezon de crichet să fie inundate. Vise, doar visează la prânzurile lor lungi de la Bruxelles ca să-și păstreze slujbele. Poți să rezolvi astea pentru mine, Max? Te rog.

– Ar fi plăcerea mea, F.U.

– Încă ceva, în mod special. Directiva Aerului Proaspăt – o mai ții minte? Bruxelles-ul încearcă să facă fabricile englezești să miroasă ca un bordel franțuzesc. E o absurditate, nu o accept.

– Dar am crezut că directiva aceea a fost deja aprobată.

– Da, va fi cioplită pe piatra de mormânt a Annitei. Nu i-a plăcut, nu a plecat deloc cu grație: cred că va trebui să-mi păzesc spatele contra acelor de tricotat. Dar, chiar dacă e o politică europeană, guvernele naționale sunt responsabile pentru implementarea ei.

– Ne-au transformat în ofițeri de mirosuri. Căutători în rahat.

– Exact. Am fost criticați mult că nu suntem buni europeni, poți să-ți imaginezi cât m-a supărat asta. Așa că vreau să te asiguri că aranjamentele de monitorizare sunt implementate meticulos. Sugerez o dată pe an, de obicei, în ianuarie. Preferabil în timpul unui viscol.

– Pe partea orașului pe care bate vântul.

– Max, ai putea ajunge departe.

– Cu siguranță, îmi voi da silința.

Urquhart chicoti binevoitor, întrebându-se dacă tocmai descoperise un nou potențial rival. Avea să-l urmărească la fel cum îi urmărea pe toți. Se ridică de pe scaunul lui și

merse la fereastra de la care putea vedea copacii din Parcul St. James.

– Max, mai e o mică problemă. E complicată. Unul dintre primele lucruri care ți se va cere să faci e semnarea unui ordin care permite ridicarea unei statui a Binecuvântatei Margaret – chiar acolo. Își flutură mâna în direcția parcului. Banii au fost strânși, un sculptor a primit sarcina asta, sunt gata să înceapă. Se întoarse. Și vreau să găsești o cale de a opri asta.

– Ai niște sugestii, F.U.?

– Am sperat că vei veni tu cu câteva. Ar fi jenant dacă aș fi văzut că mă opun, ar spune că sunt motivat de invidie, ceea ce, bineînțeles, nu e cazul. E vorba de o chestiune de principiu. Acesta nu e un guvern al idolatriei și al imaginilor sculptate. Vreau să știi că nu mă gândesc deloc la avantajul personal al poziției mele în legătură cu chestiunea asta...

* * *

– Și insist să înțelegeți, dragul meu domn Martin, că nu mă gândesc deloc la câștigul personal în toate astea. Multe slujbe noi vor fi create pentru fermierii săraci într-o parte foarte subdezvoltată a insulei noastre.

– Dar Capul Kathikas e rezervație naturală. Trebuie să fie subdezvoltată. Ca să păstreze orhideele și alte plante rare.

Episcopul gesticulă extravagant, mânecile largi ale sutanei lui alunecând înapoi ca să dezvăluie niște antebrațe surprinzător de musculoase.

– Sunt o sută de mii de dealuri pentru orhidee. Dar un singur Cap Kathikas. Permiteți-mi să vă povestesc despre viziunea mea...

Capul Kathikas părea să fie locul ideal nu doar pentru orhideea indigenă și excepțional de rară, *Ophrys cypria*, dar și pentru o stațiune cu două hoteluri, heliport, teren de golf, centru de conferințe și port de agreement. Locuitorii din zona acestui cap vestic, după ce fuseseră izolați de generații, sărăciți și îmbătați cu povești despre bogății inimaginabile, erau entuziasmați până în punctul de a se răscula pentru că micile lor bucăți de pământ neroditor aveau să fie transformate în drumuri de acces, terenuri de golf, piscine, locuințe pentru personal și alte construcții înghesuite pe un fel de Costa del Kyprios. Și dacă Biserica, reprezentată de Theophilos, care deținea cea mai mare parte a pământului, avea să câștige mult din toate astea, părea că afacerea lor era binecuvântată de Dumnezeu.

Mai exista doar un obstacol, în afară de orhidee. Capul era un poligon de tragere al Armatei Britanice, desemnat ca atare de Tratatul de Înființare care oferise Ciprului independența și unde, timp de douăzeci și unu de zile pe an, stâncile de pe coastă și împrejurimile lor din larg erau pline cu rachete antitanc Milan și Swingfire. Aveau să strice planurile pentru hotelul înalt și portul de agrement.

– Chiar aveți nevoie de un poligon de trageri? întrebă Theophilos.

– La fel de mult precum avem nevoie de o armată.

– Atunci vă vom găsi altă zonă pentru operațiuni. Trebuie să fie multe alte părți ale insulei care să fie potrivite.

– Cum ar fi?

– Sunt sigur că britanicii nu ar sta în calea dezvoltării economiei noastre, a cipriotilor, răspunse episcopul, evitând întrebarea directă. Ar trezi foarte multe amintiri neplăcute.

– Credeam că obiecțiile sunt făcute chiar de ciprioți, de ecologiști. De cei pentru care zona are valoare ca parc național.

– Câțiva sentimentali și băgăcioși înguști la minte și fără imaginație. Lăcuste de prânz care cunosc flora și fauna doar din ce mănâncă. Cum rămâne cu sătenii săraci?

– Cum rămâne cu orhideele?

– Sătenii noștri cer egalitate cu orhideele!

Nu exista niciun răspuns pentru așa ceva. Martin îi zâmbi împăciuitor și se potoli.

* * *

Booza-Pitt trâncănea. Făcea asta când era agitat, ca să umple tăcerile. Nu-i plăceau tăcerile într-o conversație. În copilărie, îl chinuiseră, pentru că erau doar pauze trecătoare în care mama lui își trăgea răsuflarea înainte să-și continue tirada permanentă în care se plângea de soarta ei. Ca un mijloc de apărare, el învățase să inițieze orice conversație, să vorbească peste oameni și despre orice. Era un vorbitor excelent, întotdeauna își găsea cuvintele. Problema era că nu învățase niciodată să asculte cu adevărat.

Urquhart era singur la marea Masă a Cabinetului când Geoffrey intrase în cameră. Prim-ministrul nu spuse nimic, dar în timp ce Geoffrey merse spre scaunul lui din partea opusă a mesei, Urquhart îl urmări cu privirea îndeaproape, ca și cum încă ar fi vrut să emită o judecată, nesigur, tulburat. Și tulburător. Așa că Geoffrey începuse să vorbească.

– Francis, mi-a venit o idee. Un nou set de inițiative de campanie pentru partid. M-am gândit mult la asta. Construite pe remaniere, ca să ne ajute să rezistăm pentru tot restul anului. Am vorbit despre asta cu Președintele Partidului – cred că va scrie totul într-un document pentru tine. Ideea principală e această...

– Taci, Geoffrey!

– Eu...

Geoffrey tăcu, neștiind cum să răspundă.

– Președintele deja mi-a spus despre ideile lui de campanie, chiar înainte să-l concediez. Trebuie să spun că ești un vânzător excelent al ideilor altora.

– Francis, te rog, trebuie să înțelegi...

– Înțeleg totul prea bine. Te înțeleg. Poate pentru că semănăm puțin.

– Până la urmă, mă vei concedia?

Tonul lui Geoffrey era încet, încerca din răsputeri să nu-l implore.

– M-am gândit la asta.

Fața lui Booza-Pitt, epuizată de suferință, i se lăsă spre piept.

– Dar, în loc de asta, am hotărât să te fac ministru al afacerilor interne.

Un gâlgâit ciudat se auzi din adâncul gâtului lui Booza-Pitt. Perspectiva de a fi transferat la unul dintre cele mai puternice patru posturi din Guvern la vârsta de treizeci și opt de ani părea să-i fi distrus mecanismele de control.

– Vor spune că te pregătesc pentru conducere, după ce nu voi mai fi. Dar nu asta fac. Te pun acolo ca să împiedic pe altcineva să folosească postul pentru a se pregăti singur pentru conducere. Și să faci o treabă. Folosindu-ți talentele de a vinde ideile altor oameni. Ideile mele.

– Cum spui tu, Francis, reuși să cârâie Booza-Pitt, cu gâtul uscat ca o vale din Arabia.

– În curând, vom înfrunta o alegere și am hotărât să mut un pic stâlpii porții. Un nou Act de Practici Electorale. O măsură atât de democratică și generoasă, că va tăia răsuflarea opoziției.

Booza-Pitt dădu din cap entuziasmat, fără să aibă habar despre ce vorbea șeful lui.

– Vreau să ușurez candidaturile pentru minoritari. Să permit... Urquhart coborî vocea cu un semiton, de parcă ar fi ținut un discurs – o reprezentare mai completă și mai echilibrată a opiniilor publicului general. Ca să asigur un guvern mai ferm înrădăcinat în dorințele poporului. Dădu din cap ca să se aprobe singur. *Da*, așa.

– Dar ce înseamnă asta?

– Înseamnă că orice candidat care obține mai mult de două mii de voturi va avea toate cheltuielile de alegere plătite de către stat.

Expresia feței noului ministru al afacerilor interne deveni, brusc, sceptică.

– Francis, faci mișto de mine. Cu oferta asta, fiecare nebun și smiorcăit din țară va candida.

– Exact.

– Dar...

– Dar pentru cine ar vota aceste minorități nemulțumite, dacă nu pentru ele însele?

– Nu pentru noi, nici dacă le-ai lobotomiza fiecare membru.

– Bravo, Geoffrey! Ar vota pentru opoziție. Așa că, încurajându-i să candideze, vom lua câteva mii de voturi de la opoziție din, practic, fiecare circumscripție electorală. Cred că ar valora măcar cincizeci de locuri.

– Tu, tu...

– Îți permit să-mi spui că sunt un ticălos intrigant și necinstit, dacă vrei. O să iau vorbele astea ca pe niște complimente. Pentru prima dată pe parcursul acelei discuții, trăsăturile lui Urquhart se schimbară și el zâmbea.

– Ești un ticălos intrigant, necinstit și genial, Francis Urquhart.

– Și un mare campion al democrației. Vor trebui să declare asta toate ziarele, chiar și opoziția.

– Versiunea actualizată a lui „dezbină și cucerește".

– Exact. Am condus un imperiu cu acest principiu. Ar trebui să fie destul de bun pentru o țărișoară. Nu credeți, domnule ministru al afacerilor interne?

* * *

Un reflector fu îndreptat spre lojă, iar Theophilos ridică brațele drept răspuns la atenția mulțimii în timpul pauzei dintre reprize, cu sutana lăsându-i-se în jos ca niște aripi negre. Martin se gândi că arăta ca un mare corb și avea pofte asemănătoare.

– Domnule Martin, pot să mă aștept la cooperarea și sprijinul dumneavoastră? continuă clericul, întrebându-l în timp ce se uita peste umăr și făcea semnul crucii ca binecuvântare. E o ocazie rară.

– La fel ca orhideele.

Pentru un moment, brațele Episcopului părură să înțepenească de nerăbdare; Dimitri începuse să se încrunte într-un fel deosebit, strâmb, în timp ce conversația nu ducea nicăieri. Își cerceta încheieturile largi și foarte bătătorite ale degetelor, de parcă răspunsul la fiecare problemă ar fi putut fi găsit, cumva, în crăpăturile lor.

– Nu vreau să par neînțelegător, continuă englezul, bucuros că experiența lui în Serviciul Diplomatic de Gradul 4 îi permitea să-și controleze, în cea mai mare parte, înfățișarea, mai ales acele gesturi care ar fi putut transmite orice măsură de dezacord sau indignare. Nu era sarcina Biroului pentru Străinătate și Commonwealth să fie văzut spunând „nu". Dumneavoastră nu aveți probleme cu britanicii, ci cu propriul dumneavoastră guvern. Și cu ecologiștii.

– Dar e ridicol. Vocea Episcopului deveni sâsâită din cauza exasperării. Când îl abordez pe măgarul nostru

încăpățânat de președinte, el pretinde că problema e la voi, britanicii. Și la ecologiști. Armata britanică se aliază cu blestemații de verzi, în timp ce bieții noștri țărani mor de foame.

Se învârti brusc, ca un vizitator nedorit al nopții care apărea la fereastra unui dormitor. Smaltul albastru care decora crucea lui grea sclipi într-un fel misterios în lumină; la fel și ochii lui.

– Domnule Martin, nu subestimați cât de importantă e această chestiune pentru mine.

– Regret. Guvernul britanic nu se poate implica într-o dispută domestică a Ciprului.

– Dar sunteți implicat! Theophilos se trânti furios pe scaun când începu a doua jumătate a meciului. Aveți două baze militare pe insula noastră, aveți acces de la un capăt la altul al ei și trageți cu rachete și gloanțe în ea. Singura dată când alegeți să nu vă implicați e când avem mai multă nevoie de voi. Ca atunci când ne-au invadat turcii.

Conversația încetă când Episcopul încercă să-și recapete umorul și tinerele serviră mai mult vin. Martin refuză; își promise să nu mai bea din nou în prezența lui Theophilos pentru că avea nevoie de toată inteligența ca să-i răspundă. Când cipriotul vorbi din nou, vocea lui fu calmă, dar nu părea să fie mai puțin pătimașă.

– Multor ciprioți li se pare inacceptabil că voi, britanicii, continuați să aveți o prezență militară pe teritoriul nostru.

– Cele două baze sunt pe teritoriu suveran britanic, nu cipriot. Asta s-a stabilit clar în Tratatul de Înființare.

– Pământul e cipriot, sângele vărsat pe el pentru fiecare centime a fost cipriot, iar tratatul e nedrept și inegal, impus nouă cu forța de stăpânii coloniali britanici în schimbul independenței noastre. Domnule Martin, vă sfătuiesc să

nu vă bazați argumentele pe acel tratat, pentru că cipriotii obișnuiți nu vă vor înțelege și nu vă vor aproba. Încurajați-i să se gândească la astfel de chestiuni și vor cere totul înapoi. S-ar putea să rămâneți fără poligon de tragere, fără baze, fără nimic.

Avertismentul fusese transmis în maniera unui profesor obosit care ținea un curs unui prost, tonul sugerând că nu era loc de discuții, nu admitea niciun răspuns. Păru că nu mai era nimic de discutat, instalându-se o tăcere incomodă între ei până când jena lor reciprocă fu dată la o parte de strigătele de triumf din jurul lor. Evriviades înscrisese un gol.

– Tocmai ați pierdut un Mercedes.

– Și dumneavoastră, domnule Martin, poate tocmai ați pierdut prietenia poporului cipriot.

* * *

– Cine-i acolo?

– Un prieten.

– Sunt puțini prieteni prin preajmă în zile ca acestea.

– Socotește-mă printre ei.

Ușa camerei din spate a restaurantului L'Amico, ascuns în spatele pieței Smith, se deschise ca să dezvăluie silueta largă a lui Harry Mendip. Auzise că Annita Burke și Saul Wilkinson luau prânzul în secret, împărtășindu-și tristețea și furia pentru că fuseseră concediați, nedorind să îndure șoaptele și privirile dintr-un loc mai public. Mendip știa cum se simțeau; ultima dată fusese și el una dintre victime.

– Harry, mănânci cu noi?

– N-am poftă de mâncare.

– Atunci de ce ai poftă?

– De acțiune.

– Răzbunare.

– Unii ar putea-o numi așa.

I se turnă un al treilea pahar cu vin și fu comandată o altă sticlă.

– Urquhart e totul. Să-l ia naiba!

– Micul Cezar.

– Se poartă ca un prinț, nu ca un prim-ministru.

– Iar noi ne aplecăm și ne îndoim genunchii ca supuși ai lui.

– Abjecți.

– Dar ce, în afară de cruzime, l-a ajutat să ajungă atât de sus?

– Și ce, în afară de cruzime, îl va doborî?

Tăcură în timp ce ospătarul adună câteva vase împrăștiate.

– Se crede atât de superior, că de-abia mai atinge pământul cu picioarele.

– Dar, când o face, pământul e îmbibat cu sânge. E un pământ alunecos. E vulnerabil.

– A măcelărit prea mulți de-a lungul anilor.

Annita Burke umplu paharele din nou.

– Ne gândim la același lucru?

Ceilalți doi dădură din cap.

– Atunci cine va conduce această operațiune?

– Ce ziceți de Yorke? Se pricepe la stratageme și trădări.

– Răutatea nu-i lipsește.

– Dar nu are niciun pic de armonie în suflet. Nimic care să atragă inimile și privirile altora.

– Atunci Penthorpe.

– Cu ochii lui înspăimântători de dihor care te fac să crezi că se oferă voluntar pentru spânzurătoare? Nu cred.

– Tu, Annita.

Ea dădu din cap.

– Nu, asta nu e pentru mine. Cuvintele aspre ale unei femei sunt întotdeauna respinse și considerate efectul războiului hormonal. Și, în cazul meu, nimeni n-ar uita că sunt hormoni evreiești. Oricum, îmi lipsește iuțimea de picior și de minte necesară ca să conduc acest dans.

– Atunci mai există un singur om.

Cu toții știau numele lui.

– Makepeace.

– Va fi greu de convins.

– Cu atât mai bine după ce va fi.

– Ca să provoace conducerea?

– Ce rost are? Urquhart a umplut mașinăria partidului cu oameni infiltrați ale căror spirite sunt moarte și care și-au vândut sufletele.

– Atunci, dacă nu-l putem scoate pe Urquhart din partid, trebuie să luăm partidul de la el.

– Ce înseamnă asta?

– Un nou lider și un nou partid.

Mendip inspiră adânc.

– Asta e o operațiune periculoasă, spuse el încet.

– Și onorabilă. Cel puțin, Makepeace o va face să pară așa.

– Și mai degrabă aș vrea să fiu sfâșiat ca un câine războinic, decât să stau și să fiu sacrificat ca o oaie.

Burke ridică paharul.

– Un toast. Haideți să fim stăpânii sorților noastre!

– Până la poarta iadului.

* * *

Când Booza-Pitt ieși poticnindu-se din Sala Cabinetului, zăpăcit de euforie, era să se ciocnească de silueta corpolentă a lui Bollingbroke, care admira bustul de marmură albă al lui William Pitt, cuibărit într-o nișă din perete.

– A avut dreptate, nu crezi? îl întrebă Bollingbroke, uitându-se în sus, cu admirație.

Cu accentul lui simplu întindea vocalele de parcă ar fi mestecat caramele negre de melasă cu gura plină.

Booza-Pitt încercă să-și aranjeze profilul ca să se asorteze cu cel al prim-ministrului din secolul al XVIII-lea, întrebându-se despre ce naiba trăncănea celălalt bărbat.

– Știi că a fost prim-ministru pe vremea bătăliei de la Trafalgar. Când au distrus flota lui Napoleon. Am auzit niște prostii, cum că ar fi o rudă de-a ta. Prostii! Nu-i adevărat, nu-i așa?

Booza-Pitt nu voia să se confrunte cu o provocare atât de directă. Ridică din umeri, neconcludent. Să-l ia naiba, trăncănea când tot ce voia să facă Geoffrey era să se laude cu promovarea lui și să plece, lăsându-l pe celălalt buimac în urma lui.

– Geoff, îți mai amintești care au fost vorbele lui?

Booza-Pitt dădu din cap, pierdut în labirintul minții lui Bollingbroke. Bănui că era un test al acreditărilor lui familiale.

– „Anglia s-a salvat prin eforturile ei și Europa prin exemplul ei." Asta a spus. La naiba, nu e un moto rău nici în prezent. Știi, francezii nu se schimbă niciodată. Va trebui să țin minte asta. Acum sunt ministru al afacerilor externe.

Îi turnă veștile cu pricepere în poala lui Booza-Pitt, unde aterizară ca o găleată plină cu viețuitoare dintr-un lac.

– Tu... ești ministru al afacerilor externe? țipă Booza-Pitt. Arthur, mă bucur foarte mult pentru tine. Trebuie să vii cu mine, să bem o sticlă de Bollinger împreună.

– Nu suport chestia aia. Mie-mi place mai mult bitterul.

Booza-Pitt începu să aibă impresia că cineva își bătea joc de el.

– Am primit Ministerul de Interne, răspunse el încet, descurajat de perspectiva de a fi nevoit să împartă titlurile zilei cu Bollingbroke.

– Da, știu, răspunse ministrul afacerilor externe, exersând una dintre acele priviri cu care avea să le transmită francezilor toată profunzimea disprețului lui fără să pronunțe niciun cuvânt nediplomatic. Am plecat. Trebuie să mă ocup de toți bonapartiștii ăia blestemați. Se întoarse și se îndepărtă brusc. Bună, dragă, salută cu veselie o siluetă care se apropia și plecă.

Apăru Claire sau putea să fi fost acolo tot timpul, Geoffrey nu știa.

– Felicitări, domnule ministru al afacerilor interne!

Doamne, oare toată lumea auzise de această promovare înaintea lui?

– Dar ți-aș da un sfat, continuă ea. Cravata.

– Îți place? spuse el, plimbându-și degetul pe modelul viu colorat al mătăsii. E australian. Mi s-a spus că e un simbol aborigen al fertilității.

– E un pic cam... căută cuvântul potrivit: îndrăzneață.

– Care-i problema cu cravata mea? întrebă el într-un fel defensiv.

– Geoffrey, ține minte, slujba de ministru al afacerilor interne înseamnă să împărtășești suferințe și să explici dezamăgiri. De ce polițiștii confiscă mașinile celor care au dat bani pe ele, în loc să le taie coaiele huliganilor din fotbal, genul ăsta de lucruri. Nu trebuie să arăți ca și cum te-ai bucura de asta.

Îi zâmbi, răutăcioasă, și se îndreptă spre ușa Sălii Cabinetului.

La naiba, nimeni nu avea de gând să-l lase să se bucure de moment?

– Un ministru al afacerilor externe nu ar proceda așa, o contrazise el. Eu și Francis avem planuri.

Tonul lui sugera o conspirație amicală și mari secrete, o alianță de care nimeni nu ar fi trebuit să-și bată joc. Și se bucură când observă că asta o oprise din drum.

Se întoarse cu fața la el.

– Dacă ai de gând să-ți bați joc de electorat, măcar nu purta o cravată care semnalizează asta.

Apoi dispăru, intrând pe ușa prim-ministrului fără să mai bată.

* * *

CURTEA DE ARBITRAJ

Pentru delimitarea zonelor maritime
între Republica Cipru și Republica
Provizorie a Ciprului de Nord

DECIZIE
PREȘEDINTE: Clive Watling
MEMBRII CURȚII: Andreas Rospovitch, Michel Rodin, Shukri Osman, Farrockh Abdul-Ghanem...

Curtea, compusă ca mai sus, ia următoarea decizie... că, deși pescarii greci ciprioți au pescuit în mod tradițional în aceste ape și cele două părți au fost de acord în privința cotelor care să le permită acelor pescari greci ciprioți care se ocupă în prezent cu pescuitul în aceste ape să continue ca să-și asigure mijloacele de trai, aceste tradiții de acces și alte „circumstanțe speciale" invocate de partea cipriotilor greci nu pot abroga trăsăturile geografice care sunt în centrul procesului de delimitare.

Mai mult, în pofida faptului că cercetările independente seismice au indicat puțin potențial pentru resurse minerale exploatabile în reciful continental, nu există niciun motiv pentru a considera asemenea resurse minerale ca având vreo relevanță în delimitare...

În viziunea Curții, nu există motive pentru a susține că măsura drepturilor maritime de fiecare parte ar trebui să fie determinată de chestiuni de echitate legate de istoria insulei. Legalitatea invaziei turcești din 1974 nu este o chestiune de luat în considerare pentru acest tribunal, care recunoaște jurisdicția *de facto* și de lungă durată a autorităților turce cipriote în porțiunea nordică a Ciprului...

Ambele părți, când resping revendicările adversarului, tind să contrazică chiar principiile pe care le-au invocat în sprijinul respectivelor poziții. Curtea trebuie să se asigure că soluția la care se ajunge este atât rezonabilă, cât și echitabilă și, pentru acest scop, ținând cont de asigurările legale oferite pentru interesele pescarilor greci de către autoritățile turce cipriote...

Pentru aceste motive:

CURTEA DE ARBITRAJ: cu trei voturi contra două, fiind în favoare: președintele Watling, judecătorii Osman și Abdul-Ghanem, și împotrivă: judecătorii Rospovitch și Rodin, trage următoarea linie de delimitare...

* * *

Verificând pentru ultima dată formularea, Watling semnă documentul definitiv. Îi plăcea mai mult decât putea spune în cuvinte. Un acord istoric care ar fi ajutat la cimentarea păcii într-un colț tulburat de lume i-ar fi asigurat locul în manuale și în precedentele care aveau să fie

transmise viitoarelor generații de jurişti internaționali. Mai era şi rangul de pair. Mama lui ar fi putut să se bucure de prăjiturele la ceai pe terasă oricând voia, iar lui nu i-ar fi lipsit invitațiile în California şi oriunde, inclusiv la meciuri. Cei din Cold Kirby de-la-marginea-mlaştinilor ar fi fost mândri de el. „Judecata Apelor lui Watling", aşa aveau să-i zică. O judecată bună – şi corectă, ceea ce nu se putea spune întotdeauna despre asemenea chestiuni. Acum era încheiată şi, dacă descopereau petrol, vestigii antice sau oasele Minotaurului, nu mai conta deloc – şi nu ar fi trebuit să conteze. Era o judecată legală, nu un joc de poker cu licențe de foraj.

Justiție. Justiția britanică. Şi, dacă asta însemna să le-o tragă francezilor în această înțelegere, atunci era cu atât mai bună. Rodin putea să putrezească în iad.

CAPITOLUL 19

Talentul fundamental al diplomației este acela de a da și a lua. Și a lua. Și a lua. Și a lua...

Se transformase într-o luptă tăcută între voințe. Cameramanul de la BBC tot ajusta unghiul ca să obțină un cadru aerisit cu prim-ministrul și anunțul lui din fața sediului de la Numărul 10 – dar noul ministru al afacerilor externe era hotărât să se încălzească la lumina reflectoarelor de televiziune și să se bucure de aplauze. Insistent ca izbucnirea unei epidemii de pojar, conturul rotund al lui Bollingbroke se tot strecura în imagine până când stătu drept, cu nasturii costumului gata să-i sară, în spatele umărului drept al prim-ministrului. Garda pretoriană a lui Urquhart.

Unul dintre secretarii privați sugerase că declarația ar fi trebuit să fie făcută în parlament și nu în presă, dar Grist, bunul Grist, ale cărui instincte erau foarte bune – îi atrăsese atenția lui Urquhart. În pragul ușii sediului de pe Downing Street nu era niciun lider al opoziției ca să pună întrebări și să emită comentarii arogante, niciun fost ministru recent concediat care să pretindă o parte din onoare, nimic care să-l împiedice pe Urquhart să ocupe singur

locul de top la ştirile de prânz. Cu excepţia lui Bollingbroke. Poate data viitoare aveau să-l lege de un scaun.

Astfel, o naţiune recunoscătoare avusese ocazia să-l vadă pe Urquhart cum îşi exprima bucuria de a transforma minţile încuiate în braţe deschise pentru prietenie, acceptând onoarea de Om de Stat. Invita oficial liderii ambelor republici cipriote să vină cu avionul până la Londra peste opt săptămâni pentru semnarea unui acord de pace final şi definitiv – care îi oferea o altă ocazie de acoperire mediatică glorioasă şi îi garanta victoria într-o arenă unde alt politician britanic nici nu ar fi putut intra.

Francis Urquhart. Omul Păcii.

* * *

Într-o cameră mică, cu modele florale pe pereţi, de la ultimul etaj al sediului de pe Downing Street, la capătul estic al apartamentelor de locuit care sunt foarte mici şi nepotrivite pentru şeful unui mare guvern occidental şi foarte englezeşti în modestia lor, stătea Mortima Urquhart, la biroul ei Regency, care fusese cândva al bunicii ei. Dădu la o parte scrisorile la care răspunsese şi, cu o cheiţă, descuie sertarul, scoţând din el agenda ei secretă. Degetele îi tremurau puţin din cauza sentimentului de anticipare pe care îl simţise alături de câinii de vânătoare pe când se pregăteau să doboare un mare cerb. Era o luptă interioară între entuziasm, teamă şi... conştiinţă? Întinse mâna, nu după cravaşă sau frâie, ci după telefonul pe care îl instalase cu mulţi ani în urmă, când se mutaseră acolo. Telefonul care nu avea legătură cu centrala. Telefonul ei, pentru scopurile ei. Prada fusese încolţită, erau veşti bune pe care voia să le împărtăşească. Dar nu cu foarte mulţi oameni.

* * *

– Îmi pare rău, domnule președinte, iar s-a stricat aparatul de aer condiționat.

O grămadă de frici îl chinuiau pe asistentul care era leoarcă de transpirație după cearta plină de scuipături cu inginerul supraveghetor. Nu avusese niciun efect, temperatura încă urca spre 30°C. Cele două ventilatoare pe care le pusese în colțurile camerei păreau să aibă un impact neglijabil asupra aerului greu din Nicosia, care mirosea și avea un gust de parcă fusese respirat de mai multe ori înainte.

Nures, un om pătimaș și cu temperament instabil, nu părea să aibă vreo urmă de rea-voință în el. Își dăduse jos sacoul și cravata, sorbise din ceaiul dulce de mentă și își ștergea fruntea cu început de chelie cu o mare batistă roșie. Studia o hartă și se bucura.

– În curând, vom avea noi aparate de aer condiționat – toți. Și drumuri noi. Școli. Case. Chiar și un aeroport nou. Nu vom mai fi niște paria. Ochii lui negri sclipiră cu speranță. Un nou început.

– Avem multe pentru care să fim recunoscători, îi răspunse asistentul necăjit, încercând să scape de valul neașteptat de bună dispoziție.

– Și prieteni buni, răspunse Nures, cărora le datorăm mai mult decât recunoștință.

* * *

Theophilos își luă prosopul din jurul gâtului și, cu o fluturare nerăbdătoare a mâinii, îl alungă pe bărbier.

– Care-i problema? îl cicăli Dimitri când se închise ușa. Stătea în fața ecranului calculatorului de pe biroul ornamentat din lemn de mahon al Episcopului, iar degetele lui groase băteau instrucțiuni pe tastatură. Ecranul se lumină.

Piața merge bine, le plac toate discuțiile astea despre pace. Și ratele dobânzii elveține au crescut ieri. A fost o săptămână bună pentru noi.

– Trebuie să ne uităm după capitalul politic, frățioare, îi răspunse Theophilos, scărpinându-și rădăcinile bărbii proaspăt tunse. Dacă vrem să scăpăm de prostul ăsta de președinte, avem nevoie de puțin haos. Pacea din mâna lui e la fel de bine-venită ca izbucnirea unei epidemii de holeră.

Își privi ceasul. Avea un interviu de televiziune peste zece minute. Schimbă Rolexul cu un ceas simplu cu curelușă din piele și se îmbrăcă din nou cu sutana neagră de episcop, atârnându-și de gât crucea grea pentru a redeveni omul simplu al lui Dumnezeu.

– Și ce-ar trebui să facem?

– Să ne rugăm. Dumnezeului din Rai și oricăror altor zei pe care-i poți găsi în dulapul tău. Îngenunchează. Umilește-te. Și roagă-te ca turcii să fie prinși când încearcă să ne-o mai tragă o dată.

* * *

Sună telefonul. De pe bancheta din spate a limuzinei Citroën aflată pe străzile aglomerate ale Parisului, omul de afaceri se întinse ca să răspundă și ascultă atent. Nu spuse nimic, atenția lui fiind concentrată în totalitate la mesaj și la consecințele lui, care erau clare. Sfertul de milion de dolari pe care deja îl înmânase – cum îl chema pe acel colaboraționist turc? Deja uitase –, banii fuseseră aruncați, jocul de noroc fusese pierdut. Și durea. Chiar și în afacerile cu petrol, un sfert de milion de dolari dați fără chitanță făceau o mare gaură într-un cont mic de bani gheață. Dar asta era durerea cea mai mică, pentru că era sigur că avea să mai piardă mult, mult mai mult. O ocazie pierdută în

valoare de mii de milioane de dolari. O mare de petrol. Părea că nu avea să-şi mai sape puţurile.

Puse receptorul la loc, fără să scoată o vorbă, auzindu-l cum se aşeză încet. Geamurile fumurii şi izolaţia puternică împotriva zgomotului ale limuzinei îl izolau de haosul de pe stradă. Era într-o lume protejată, o lume a privilegiului şi a siguranţei, protejat împotriva exteriorului. Cu excepţia telefonului. Şi a mesajelor pe care i le aducea.

Era un om controlat, secătuit de emoţii, cu poftele rezervate doar pentru un singur lucru. Pentru petrol. Laptele Pământului. Mai de preţ pentru el decât propriul sânge. Cu o furie mută, ca un motor când maşina nu se mişcă, şi cu pumnul strâns ca un ciocan, începu să lovească braţul de piele al banchetei, fără să-i pese de durere, până când acesta se rupse.

* * *

Ea se întoarse pe o parte şi, când cearşaful alunecă pe contururile corpului ei, el simţi din nou un tremur înăuntrul lui. Până să o întâlnească pe Maria, nu ştiuse exact unde era zona lui erogenă, dar acum părea să fie peste tot, vibrând cu o energie extraordinară de fiecare dată când descheia un nasture sau o încheietoare. În Maña descoperise o parteneră ideală, o femeie cu o curiozitate şi o inteligenţă naturală, care nu se temea să recunoască neajunsurile experienţei ei şi care era nerăbdătoare să le depăşească. Erau exploratori care mergeau împreună prin noi teritorii şi se bucurau de descoperire.

Se mira că nu se simţea deloc vinovat, pentru că ştia că mariajul lui era terminat. Era o formă fără substanţă, soţia lui era proprietara absentă a fidelităţii lui, casa lui nu mai era un cămin, şi asta nu era destul. Încercase multe lucruri

ca să umple golul din viața lui – ambiție, stimă, strădanie, realizări –, dar nimic nu funcționa când era singur. Prezența Mariei Passolides în lumea lui – și în patul lui – îl făcuse să își dea seama de aceste lucruri.

În timp ce ea se ridică pe pernă, privi fascinat cum o picătură de sudoare curse de după gâtul ei pe lângă încrețiturile de piele măslinie dintre sânii ei.

– La ce te gândești, omule alb? întrebă ea, amuzată.

Cu vârful degetului lui mic, urmări drumul picăturii care se grăbise brusc către buricul ei.

– Mă gândesc la ce pot face pentru tine.

Ea închise ochii când degetul lui alunecă încet pe lângă buricul ei și respiră mai repede.

– Doamne, ce-ai mâncat la micul dejun? gâfâi ea.

Sângele începu să-i circule din nou mai repede, corpul ei fiind disperat să recupereze mult timp pierdut.

Fără tragere de inimă, îi dădu degetul într-o parte, îl abătu spre partea exterioară a coapsei, apoi îl luă de pe ea.

– Nu la asta, murmură el. Ai venit la mine pentru ajutor. În legătură cu mormintele.

– Sigur că da, spuse ea, dar de ce graba asta bruscă?

Îi căută mâna, dar el se lăsă pe spate ca să lase niște spațiu pentru amândoi.

– Ne-a mai rămas puțin timp, continuă el. Dacă nu vom primi un răspuns în următoarele opt săptămâni, înainte de a fi semnat acordul de pace, nu se va întâmpla niciodată. După aceea, nimeni nu va mai fi interesat, nu în țara asta. Altceva va fi la știri. Vor spune că și-au făcut treaba, se vor spăla pe mâini. Ciprul va redeveni o insulă îndepărtată unde ar fi frumos să meargă cândva în vacanță în căutare de vinuri noi și ruine vechi. Nimic mai mult. Trebuie s-o facem acum sau nu vom afla răspunsul niciodată.

– Atunci ce facem?

– Facem un scandal. Punem presiune. Încercăm să scormonim în niște amintiri vechi.

Instinctiv, când se gândea la vorbele lui, își trase cearșaful până la gât. În ultimele zile, avusese tendința de a uita motivul pentru care îi căutase, la început, ajutorul, distrasă de descoperirea versatilității ajutorului lui. Prima dată făcuseră dragoste pe scaunul din bucătăria lui și, în exuberanța ei, îi rupsese brațele. După ce terminaseră de râs, ea se oferise să îl ducă înapoi la Habitat, dar apoi se răzgândise când își dăduse seama că nu ar fi putut rămâne serioasă dacă ar fi fost întrebată cum se întâmplase. Era sigură că toți ar fi ghicit după felul cum ar fi zâmbit. Așa că împinseseră bucățile într-un colț și încercaseră celălalt scaun de bucătărie, apoi canapeaua Chesterfield din biroul lui, unde pielea ei umedă se lipise de pielea canapelei, desprinzându-se apoi de ea zgomotos. O invitase în pat – patul soției lui – doar când i se păruse că mai mult decât carnea asudată era în spatele dorinței lui de a o vedea. Nu îi oferise ajutor în schimbul sexului mai mult decât îi oferise ea sex în schimbul ajutorului, dar motivele lor separate se amestecau tot mai mult și deveneau tot mai confuze, atât de mult că trebui să i se amintească scopul original pentru care bătuse la ușa lui. Simți un junghi de vinovăție, dar orgasmele putea fi atât de zăpăcitoare. Și de distractive.

– Dacă te-aș fi întâlnit când încă mai eram ministru de externe, atunci ar fi fost mult mai ușor, spuse el melancolic. Aș fi putut descuia niște uși dinăuntru în loc să bat la ele din stradă.

– Dar atunci m-ai păcăli oficial, nu personal.

– Ce vrei să spui cu păcăleala asta personală?

Părea ofensat.

– Mai ții minte cana aia cu ceai pe care mi-ai zis că mi-o oferi în prima zi în care ne-am întâlnit și pentru care m-ai invitat în bucătăria ta? Încă nu mi-ai dat-o.

Se aplecă deasupra lui și îl sărută, înainte să se dea jos din pat.

– Acum, scoală-te, Makepeace. Avem treabă.

* * *

Evanghelos Passolides stătea singur în restaurantul lui întunecat. Ultimul client plecase de mult, făcuse un efort superficial de a curăța, dar fusese copleșit de melancolie. Se simți părăsit de tot ce iubea. Nu o mai văzuse pe Maria de câteva zile. Iar propriul lui guvern din Nicosia era gata să dea turcilor o mare bucată din patria lui iubită. Pentru asta luptase el, pentru asta muriseră George și Eurypides?

Stătea printre toate suvenirele, beat, cu o sticlă de Commanderia lângă cot. Un pahar era răsturnat, iar fața de masă era pătată cu picături roșii care ar fi putut fi de sânge în urmă cu mulți ani. Plângea în hohote. Într-o mână ținea o fotografie mototolită a fraților lui, doi băieți cu părul ciufulit, care zâmbeau. În cealaltă, ținea un Webley foarte lustruit, un pistol pe care îl luase de la cadavrul unui locotenent britanic și cu care își promisese întotdeauna să se răzbune. Înainte să devină schilod.

Acum era prea târziu. Eșuase în tot ce atinsese. Alții erau eroi, în timp ce pe el viața îl lipsise de onoare și de tot respectul de sine. Stătea singur, uitat, un bătrân cu lacrimi care îi curgeau pe obraji din cauza amintirilor. Flutura un pistol. Și ura.

CAPITOLUL 20

Să fii lider înseamnă să aduci schimbare. Să distrugi lucruri. Să distrugi oameni. Inimile lor, spinările lor și, când e necesar, și viețile lor.

Locul unui om în istorie nu e mai mult decât atât – un loc, un singur punct într-un univers infinit, o piatră prețioasă care, oricât de lustruită și de strălucitoare ar fi, în cele din urmă, se va pierde în comoară. Un fir de nisip în clepsidră.

Pentru Urquhart, asta era o scenă sfântă: banca de piele lucioasă, zgâriată de unghii îngrijorate, tribuna din bronz și lemn vechi lustruită de trecerea a o mie de palme umede, căpriorii decorați și stâlpii care, dacă cineva ar fi ascultat cu atenție și cu urechile potrivite, încă mai purtau ecoul strigătelor marilor conducători în timp ce fuseseră atacați și distruși. Părea că fiecare carieră politică se sfârșea cu un eșec – verdictul acestei mari curți gotice de judecată nu varia niciodată. Vinovat. Condamnat. Un loc al îndemnului, al aprobării trecătoare și, în cele din urmă, al execuției.

În ultimele zile, de câte ori se îndepărta de lumini, auzea voci în întuneric care șopteau că, într-o zi, avea să vină și rândul lui să cadă, că era doar o chestiune de timp. În vreme ce stătea pe bancă, auzi din nou șoaptele, devenind mai

hotărâte, obraznice, aproape șicanându-l. Și, printre toate, auzi vocea lui Thomas Makepeace.

– Onorabilul meu prieten cunoaște – ficțiunea constituțională a prieteniei trecu printre buzele lui Makepeace ca oțetul – îngrijorarea profundă a comunității cipriote grecești din această țară din cauza existenței mormintelor care au rămas ascunse de la războiul de eliberare din anii '50?

Amintiri vechi ca niște tăciuni începură să renască, să pâlpâie și să ardă până când pârâitul flăcărilor șterse cuvintele cu care Makepeace cerea ca guvernul britanic să desecretizeze dosarele, să dezvăluie toate morțile nedeclarate și locurile de înmormântare, ca tragediile din urmă cu mulți ani să fie, în sfârșit, îngropate.

Pentru câteva momente, Camera observă o privelițte neobișnuită: prim-ministrul stând rigid pe scaunul lui, părând indiferent, pierdut în altă lume înainte ca strigăte de nerăbdare să îl facă să se miște. Se ridică, rigid, în picioare, de parcă bătrânețea i-ar fi lipit articulațiile.

– Nu știu, începu el cu o lipsă necaracteristică de asertivitate, de existența vreunei sugestii conform căreia mormintele ar fi fost ascunse de britanici...

Makepeace protesta, fluturând o foaie de hârtie în timp ce striga că era de la Biroul Documentelor Publice.

Alte voci i se alăturară. În capul lui auzi contradicții și confuzie, vorbe despre morminte și secrete care aveau să fie, inevitabil, dezgropate odată cu oasele, și despre lucruri care trebuiau să rămână îngropate pentru totdeauna.

Apoi auzi o voce nouă, mai cunoscută. „Luptă!" îi ordonă ea. „Nu-i lăsa să vadă cât ești de vulnerabil. Minte, strigă, zbate-te, abuzează, lovește-i în ceafă fără să te vadă, fă ceva – atât timp cât lupți! Și roagă-te", ar mai fi putut

adăuga vocea. Francis Urquhart nu știa să se roage, dar știa să lupte.

– Cred că e prea periculos să deschidem prea multe morminte vechi și să respirăm aer stricat și nesănătos, începu el. Cu siguranță, ar trebui să privim spre viitor, cu marile lui speranțe, nu să rămânem în trecutul îndepărtat. Lăsați să rămână îngropat orice s-a întâmplat în acel război străvechi și tragic și, odată cu el, toate relele care au fost făcute, poate, de toate părțile. Lăsați-ne cu prietenia intactă care a fost construită de atunci.

Makepeace încerca să recâștige teren, protestând încă o dată, cu foaia de hârtie în mână. Urquhart îl făcu să tacă printr-un zâmbet fără remușcări.

– Bineînțeles, dacă onorabilul domn se gândește la ceva anume în loc să sugereze să dăm iama prin vechile arhive, voi cerceta chestiunea pentru el. Tot ce trebuie să facă e să-mi scrie detaliat despre ea.

Makepeace se potoli și, cu o recunoștință considerabilă, Urquhart îl auzi pe președintele Camerei cerând să se treacă la următorul subiect. Îi sunau în cap vocile haotice, strigătele, exploziile, gloanțele care ricoșau; nu putea vedea nimic, orbit de amintirea luminii soarelui mediteranean reflectată de stâncile vechi, în timp ce nările lui se căscau și se umpleau de mirosul dulceag al cărnii arse.

Francis Urquhart se simți, brusc, foarte bătrân. Clepsidra istoriei se întorsese.

* * *

– Poți să-ncepi, Franco, îl încurajă producătorul.

Se ridică în scaun și își scufundă țigara în cafeaua stătută. Putea fi distractiv.

În spatele unei biserici abandonate, care era folosită ca un depozit de covoare într-o suburbie monotonă din nordul Londrei, se afla sediul Radioului Londrei Pentru Cipru, „vocea ciprioților din oraș", așa cum îi plăcea să se prezinte, ignorând faptul că cei mai mult de șase kilometri care îl despărțeau de Londra erau ca un deșert înaintea oazei. Descrierea subsolului de pe Calea Bush numărul 18 nu era mai edificatoare – LRC împărțea o casă edwardiană, cu terasă, cu o agenție turistică legitimă și un cabinet dubios de contabilitate. Avea aceleași inițiale ca o companie care fabrica prezervative și transmitea pe aceeași lungime de undă FM pe care un post de Rasta rock rupea urechile și capetele până după miezul nopții. Așa sunt circumstanțele unui radio de comunitate care, de obicei, nu este leagănul viitorilor magnați din radio și al inchizitorilor din mass-media. Producătorii și reporterii LRC se chinuiau să transmită publicului lor mic, dar loial, o atmosferă plină de entuziasm chiar și când se luptau zilnic cu echipamente la mâna a doua sau a treia, beau cafea veche și se chinuiau să-și amintească să pornească robotul telefonic când plecau.

Dar acest subiect avea potențial. Fata era bună, undeva, în spatele buzelor și a dinților de culoarea fildeșului, avea creier, iar bătrânul reprezenta un fragment de magie radiofonică, vocea lui parcurgând mai multe game de emoție ca un cântăreț de operă care exersa arii. Patima îi oferea o elocvență care făcea mai mult decât să-i compenseze accentul puternic; mai mult, în felul ei, povestea era o exclusivitate.

– Țineți minte, auziți asta prima dată la LRC. Dovada că există morminte rămase din războiul EOKA, îngropată adânc în măruntaiele birocrației britanice...

Producătorul tresări. Franco era un nesimțit din gura căruia ieșeau numai prostii în fiecare după-amiază de luni și miercuri, dar era ieftin, și unchiul lui, un importator de vin, era unul dintre cei mai importanți sponsori ai postului.

– Și ce doriți? îi întrebă Franco pe cei doi.

– Vrem ca să scrie cât mai mulți oameni posibil în sprijinul lui Thomas Makepeace și a campaniei lui de a publica toate faptele. Putem dovedi existența a două morminte, cele ale unchilor mei. Vrem să știm dacă există mai multe.

– Și dumneavoastră, domnule Passolides?

Urmă o tăcere, nu una goală și stupidă, ci o tăcere de jale, destul de lungă ca să captiveze inimile ascultătorilor în timp ce își imaginau un bătrân amuțit de o mare tragedie personală. Chiar și Maria se întinse ca să-i atingă mâna; se purtase foarte ciudat în ultimele zile, fusese morocănos, nu se mai bărbierise, săpase în sinea lui, schimbări care era mai vizibile pentru că petrecuse mai mult timp departe de el. Când, în cele din urmă, se auzi vocea lui, cuvintele sparseră gheața ca un ciocan.

– Îi vreau pe frații mei.

– Bine, foarte bine, răspunse Franco, răsfoindu-și hârtiile în căutarea următoarei indicații.

– Și mai vreau altceva. Pe *nemernicii* care i-au omorât. Vocea se ridica prin toate octavele emoției. Nu a fost un act de război, ci uciderea a doi băieți nevinovați. Nu înțelegeți? De-asta au trebuit să ardă trupurile fraților mei. De-asta n-au putut să recunoască niciodată ce-au făcut. Și de aceea continuă să-i acopere acest guvern britanic mizerabil. E o ticăloșie! Ceea ce îl face la fel de vinovat ca pe cei care au apăsat pe trăgaci și au turnat benzina.

– Da, sigur, se bâlbâi Franco, scărpinându-și barba nerasă de câteva zile, nefiind obișnuit cu ceva mai fierbinte

decât un buletin meteo. Cred că toți ar trebui să le scriem parlamentarilor și să-l ajutăm pe domnul Makepeace.

– Și să-i răstignim pe nemernicii ca Francis Urquhart care ne trădează insula, vânzându-ne acelor *poustides* turci...

Producătorul făcea parte din a doua generație de imigranți, nu cunoștea toate cuvintele grecești colocviale care desemnau diferitele excentricități ale anatomiei umane, dar intonația fu suficientă ca să-l alarmeze, mai ales că trebuia să reînnoiască licența postului. Rugându-se să nu-i asculte nimeni de la Autoritatea Radio, se întinse după butonul de estompare. Și îl rată. Cafeaua stătută din cană se vărsă peste tot: pe notițe, pe țigări, pe blugii lui noi. Era un dezastru. După un armistițiu de aproape cincizeci de ani, Evanghelos Passolides se întorsese la război.

CAPITOLUL 21

Pentru orice opoziție e nevoie de represalii. Eu prefer să fac întâi represaliile.

Ambasadorul francez începuse să se simtă foarte înrudit cu generalul Custer. De la promovarea lui Arthur Bollingbroke la Biroul pentru Străinătate și Commonwealth, afacerile degeneraseră într-un război sângeros, purtat de francezi, fără sorți de izbândă, împotriva unui dușman care renunțase la tunsoarea diplomatică în favoarea unei scalpări complete. Domnul Jean-Luc de Carmoy nu-și făcea iluzii despre faptul că Tribunalul St. James devenise un teritoriu clar ostil. Ambasadorul prefera să își continue campania cu căpșuni și șampanie în locul armelor Winchester de calibru 44 ale cavaleriei Statelor Unite, dar, la fel ca generalul american blond, luase decizia profund personală de a muri înconjurat de prieteni. Se învârteau în jurul lui în timp ce el stătea, ordonând manevre de pe peluza reședinței lui oficiale cu vedere la Grădinile Kensington.

– Tom, te bucuri de viața liniștită?

Makepeace aruncă o privire în grădina plină de oaspeți.

– La fel de mult ca tine.

– Ah, dar există diferențe între viețile noastre, oftă de Carmoy, ridicând privirea în căutarea soarelui care strălucea peste draga lui Loara. Uneori mă simt vândut ca un sclav și că trebuie să răspund la fiecare mustrare cu un zâmbet și la fiecare insultă cu umilință. Tăcu atunci când un majordom, cu mâini care semănau cu păianjenii văduva neagră, le oferi pahare pline, apoi îl luă pe Makepeace de brat și îl conduse spre un loc retras de sub un tei din apropiere. Evident, aveau de discutat anumite lucruri.

– Tom, te invidiez.

– Libertatea pustiei. Asta invidiezi?

– Ce n-aș da, câteodată, să am libertatea ta de a spune ce gândesc.

– Despre ce anume?

– Despre domnul Urquhart al tău.

Fața lui avea expresia unei cutii de carton din care se scurgea laptele.

– Domnul Urquhart nu prea e *al meu*.

– Atunci, te rog, spune-mi, al cui e?

În jurul lor, crengile împletite ale teilor se răsuceau și se încâlceau ca o conspirație. Amândoi erau conștienți că ambasadorul trecuse dincolo de frontierele etichetei diplomatice, dar, prins în focul încrucișat dintre Bollingbroke și Quai D'Orsay, de Carmoy nu avea chef să stea nemișcat.

– Tom, suntem prieteni de multă vreme, chiar din ziua în care m-ai chemat la Ministerul Afacerilor Externe ca să administrezi o mutilare formală – francezul își dădu jos o scamă invizibilă de pe mâneca sacoului –, după ce a dispărut acea casetă de computer din Agenția Aerospațială Britanică.

– Împreună cu doi tehnicieni francezi care făceau schimb de experiență.

– Ah, îți amintești?

– Cum aș putea uita? A fost prima mea săptămână de lucru la Ministerul Afacerilor Externe.

– Ai fost îngrozitor de sever.

– Jean-Luc, încă bănuiesc că a fost mâna clandestină a unei agenții oficiale franceze în spatele acelei chestiuni.

Umerii costumului bine croit al ambasadorului se ridicară din cauza unei confuzii galice prefăcute.

– Dar, când ai terminat, m-ai așezat și mi-ai dat de băut. Ai zis că era vin Sherry.

– E un produs clasic la Ministerul Afacerilor Externe. Se folosește doar pe răni deschise și africani.

– Cred că am încercat să-i conving pe cei de la Bruxelles să îl reclasifice ca soluție de curățat periile.

– Asta nu te-a împiedicat să golești toată carafa.

– Prietene, am crezut că era pedeapsa mea. Îmi amintesc că mă legănam ca un lan de grâu în vântul de la răsărit până când m-am întors acasă. Nevastă-mea m-a consolat, crezând că m-ai jignit atât de tare, că a trebuit să mă îmbăt.

Ca niște combatanți vechi, zâmbiră și ridicară paharele ca să toasteze pentru vremurile de demult și vechile câmpuri de luptă. Francezul scoase un pachet de țigări plin cu Gauloises într-o parte și alte țigări, mai banale, în cealaltă parte; înjurând încet, Makepeace luă o Gauloise. Începuse să fumeze din nou, pe lângă celelalte schimbări ale obiceiurilor lui personale. Doamne, plecase de lângă ea cu doar o oră în urmă și știa că, în ciuda after-shave-ului, încă mai mirosea ca ea. Plăcere și durere. Atâtea se îngrămădeau pe el că, uneori, nici nu avea loc să respire. Încet, umorul se stinse din privirea lui și pieri.

– Ce mai face Miquelon? întrebă el.

– Înflorește. A ta?

– Predă. În America.

Ridică și el din umeri, în felul galic, dar fără entuziasmul care să îl facă să pară convingător.

– Pari neliniștit. Permite-mi să te întreb...

– Ca ambasador? Sau ca vechi prieten?

– Despre politică. Nu am niciun drept să-mi bag nasul în probleme tale personale. Oricum, ambasadorul nici nu trebuia să facă asta. La simpla menționare a soției lui, fața lui Makepeace spusese totul. Nu ar fi reușit niciodată să fie un bun diplomat, nu era deloc enigmatic, avea doar patimă și principii. Am auzit multe păreri conform cărora era lui Francis Urquhart se apropie de sfârșit, că e doar o chestiune de timp. Și se discută mult despre cine și cum. Mulți oameni îmi spun că ar trebui să fii tu.

– Ce oameni?

– Englezi loiali. Prieteni de-ai tăi. Mulți dintre oamenii care sunt aici în după-amiaza asta.

Makepeace aruncă o privire prin jur. Prin mulțime erau o grămadă de cunoștințe, corespondenți politici și editori, politicieni și alți formatori de opinie, puțini dintre ei cunoscuți ca loiali lui Urquhart. De la distanță și de după un geam înalt, Annita Burke se holba direct la ei, fără să încerce să-și ascundă interesul.

– Ai fost presat, afirmă Carmoy, știind că era adevărat.

– Și mi s-au dat multe ghionturi. Poate ar trebui să fiu flatat de atât de multă atenție. Se spune că acum e momentul să ies la înaintare. Dar, ca să fiu sincer, nu știu dacă stau la marginea istoriei sau pe marginea unei stânci blestemate.

– Sunt prietenii tăi, te respectă. Virtutea poate fi o marfă rară în politică, poate vorbi încet câteodată, dar nu e mai puțin convingătoare din cauza asta. Te diferențiază de ceilalți.

– Ca Francis Urquhart.

– Ca diplomat, n-aș putea comenta.

Makepeace era într-o stare prea serioasă ca să înțeleagă ironia.

– Jean Luc, m-am gândit la asta. Încă mă gândesc la asta, ca să fiu exact. Dar ți-a sugerat vreunul dintre prietenii mei cum... s-ar putea realiza ambițiile lor pentru mine? Sau astea sunt doar bolboroseli cu gurile pline de Moët?

– După ce le-am evaluat, mi-am dat seama că nu sunt vorbe-n vânt. Se dorește cu disperare o schimbare în vârf. Am auzit că nu doar în partidul tău, ci în tot spectrul politic.

– Și din Paris, fără-ndoială.

– Exact. Dar nu poți să negi că e un mare vid moral în politica britanică. Tu ai putea să-l umpli. Mulți oameni te-ar urma.

Makepeace începu să-și plimbe degetul arătător pe marginea paharului lui de cristal de parcă ar fi urmărit ciclurile vieții.

– Pentru asta, am nevoie de un vehicul, de un partid. Aș putea să apuc volanul, să-l forțez pe Urquhart să iasă de pe drum, dar asta ar provoca atâtea daune, că ne-ar trebui ani de zile până să meargă toate din nou. E foarte puțin probabil ca partidul să ofere cheile omului care a provocat accidentul.

– Atunci creează-ți propriul vehicul. Unul mai rapid și mai bine construit decât al lui Urquhart.

– Nu, asta e imposibil, răspunse Makepeace, dar fură întrerupți de un alt oaspete, ministrul sănătății, care căuta să-și ia rămas-bun de la gazda lui. Făcură schimb de felicitări și mulțumiri oficiale înainte ca ministrul să se întoarcă spre Makepeace.

– Tom, am doar un lucru să-ți spun. Tăcu în timp ce își cântări cuvintele și compania. Pentru numele lui Dumnezeu, fii tare!

După asta, plecă.

– Vezi, ai mai mulți prieteni decât îți dai seama, îl încurajă ambasadorul.

– În cazul lui, nu un prieten, ci un șobolan care pariază.

– Poate. Dar sunt nervoși, gata să sară. Și șobolanii cred că se scufundă corabia.

Makepeace atinse din nou marginea paharului lui care tremura tare.

– Jean Luc, adesea mi se pare că ne învârtim în cerc. De ce avem nevoie ca să nu fie doar un zgomot pentru nimic, ca să spulberăm tot universul?

– De acțiune.

Ambasadorul întinse mâna după cristalul tăiat cu finețe, îl luă din mâna oaspetelui său și îl ținu în sus, de picior, întorcându-l până când captă razele soarelui de după-amiază și se topi într-o mie de iazuri de foc. Brusc, păru neîndemânatic, își îndepărtă degetele și, înainte ca Makepeace să poată striga sau să se miște pentru a prinde paharul, acesta se rostogoli pe pământ. Sări grațios și zăcu, fără să se spargă, pe iarbă.

Makepeace îndoi un genuchi pentru a-l recupera, întinzându-se grațios.

– Ai avut noroc...

Speriat, își retrase degetele când, cu tocul pantofului său elegant, lucrat manual, francezul zdrobi paharul până îl făcu bucăți.

* * *

Elicopterul zbura jos, de-a lungul coastei cu nisip negru a golfului Khrysokhou, din nord-vestul insulei, pe lângă sătucurile de pescari pe care le cunoscuseră din copilărie. Zilele tinereții fuseseră lungi, zile de vară când caracatițele

se găseau din belșug, fetele aveau dorințe în priviri și multe de învățat, iar bărcile cu vele săltau pe valurile blânde lângă cheiurile de șindrilă. Nu cu mult timp în urmă, drumul prin munte fusese doar o cărare; de atunci se transformase într-o autostradă șerpuitoare de gudron care purta în spate mii de turiști și gunoaiele lor. Satele pescărești vibrau în ritmul discotecilor, târziu, în noapte, prețul peștelui crescuse, la fel și prețul unui zâmbet. Progresul. Dar bărcile cu vele încă erau acostate în porturi dărăpănate care adunau mai multe rămășițe plutitoare decât nave cu aripi portante. Ocaziile erau ratate, dar portul de agrement al lui Theophilos din capul apropiat avea să schimbe situația asta. După ce ar fi scăpat de britanici.

Elicopterul se înclină.

– Ajungem la Palatul Episcopului în cinci minute, îi informă vocea metalică a pilotului, prin căști.

Dimitri se întinse după mâner; nu suporta zborul, privindu-l ca o ofensă adusă legii lui Dumnezeu, și se supunea acestei nebunii doar atunci când mesagerul personal al Domnului era lângă el. Problema era că fratele lui călătorea peste tot cu elicopterul, adesea pilotându-l chiar el, ceea ce servea doar la exagerarea firii nervoase din naștere a lui Dimitri. Și-ar fi dat viața pentru fratele lui, dar se ruga să nu fie nevoie de asta chiar în acel moment. Se îndreptă pe scaun, ușurat că zgomotul motorului împiedica orice conversație.

În contrast, Theophilos era extrem de însuflețit. Cercetase un ziar, împungându-l de mai multe ori cu degetul și împingându-l în fața lui Dimitri. Dimitri era sigur că făcea asta intenționat, știind că orice activitate în afară de concentrarea rigidă la orizont avea să-i provoace o stare de rău imediată și umilitoare. În multe feluri, încă erau

copiii de pe stâncile de pe plajă, care se jucau, plănuiau noi aventuri, mai mari, își testau reciproc curajul și încălcau regulile. Dimitri își aminti prima zi în care fratele lui se întorsese în casa familiei ca preot, îmbrăcat în robe, ținând strâns crucea și Biblia, o apariție întunecată în cadrul ușii, înconjurat de toată panoplia funcției lui sfinte. Dimitri, intimidat și nesigur, căzuse imediat în genunchi, cu capul aplecat în așteptarea unei binecuvântări; dar Theophilos ridicase un picior, își puse bocancul direct pe umărul fratelui lui și îl rostogoli pe podea. În acea seară se îmbătaseră criță cu vin făcut în casă, ca pe vremuri. Nimic nu se schimbase. Theophilos întotdeauna era fratele inteligent și ambițios, perfecționat de un an petrecut la Școala de Afaceri de la Harvard, care avea să conducă firma familiei. Dimitri era un om îngust la minte, resemnat să-l urmeze. Chiar și în elicoptere.

Aterizaseră pe heliportul din spatele palatului și Dimitri, după ce mai scăpase încă o dată de moarte, se întoarse în prezent. Fratele lui încă era captivat de ziarul *Vocea Poporului*, un important ziar cipriot din Londra. Acesta nu era un lucru neobișnuit pentru că firma avea relații bune de afaceri prin comunitatea expatriaților și Theophilos avea mare grijă ca prezentarea lui în presă să fie atrăgătoare și laudativă, dar acest articol nu era despre el. Părea să fie un raport amplu despre mormintele care lipseau, cu multe coloane, pe care Episcopul le tot atingea cu vârfurile degetelor, dar cuvintele lui nu puteau fi auzite din cauza rotoarelor. În timp ce coborâră din cabină, instinctiv, se lăsară în jos, Dimitri dorindu-și să sărute pământul de ușurare, în timp ce Episcopul se chinuia să-și țină camilafca fâlfâitoare. Continuă să țină ziarul.

– Ce? Ce-ai spus? strigă Dimitri la urechea fratelui său în timp ce zgomotul din spatele lor începu să se potolească.

Theophilos stătu drept, veşmântul lui sfânt adăugându-i centimetri de înălţime şi autoritate. Zâmbea larg şi dintele de aur îi ieşea în evidenţă.

– Frăţioare, am spus că trebuie să te pregăteşti. Ne va prinde febra oaselor.

CAPITOLUL 22

Westminsterul e genul de loc care, câteodată, face ca Cernobîlul să pară o destinație de vacanță atrăgătoare.

Numeroasele ghionturi aplicate lui Makepeace, cele despre care i se plânsese lui Carmoy, deveniseră lovituri corporale de-a dreptul. Apelurile telefonice, frânturile de conversații trecătoare, jurnaliștii care îi puneau Întrebarea Cu Adevărat Importantă, toate păreau să conspire ca să-l împingă într-o direcție în care nu voia să meargă.

Dar de ce ezita? Nu din lipsă de ambiție, nici de teama unor consecințe probabil sinucigașe dacă s-ar fi atins de mașinăria lui Urquhart. Era înconjurat de mai mulți prieteni autodeclarați ca oricând și, cu toate astea, se simțea mai izolat ca oricând, aproape în voia sorții. Fusese rupt de mașinăria de suport ministerială pentru prima oară într-un deceniu – de secretarele, consilierii, cei care preparau ceaiurile, zece mii de perechi de mâini și, mai ales, de toate deciziile zilnice care îl făceau să se simtă parte dintr-o echipă. Chiar și pentru un om care era de mult timp în viața politică, se simți umilit când descoperi că, în ciuda noilor susținători pe care părea să-i fi câștigat, alții pe care îi considerase prieteni îi întorceau spatele și găseau

lucruri cu care să se ocupe de câte ori apărea el. Prietenia într-un partid divizat putea fi onorabilă când era obligatorie conform etichetei parlamentare, dar era departe de a fi de încredere.

Apoi venea căsnicia lui. Era goală și lipsită de conținut, dar avea o formă, o regularitate care îl alina, chiar dacă, multe luni pe an, nu însemna mai mult decât o convorbire telefonică pe săptămână. Dar el nu o sunase de mai bine de două săptămâni, iar ea nu îl întrebase de ce.

Oricât de îmbucurătoare i se păreau asemenea libertăți, erau și zăpăcitoare și, când era lăsat singur să mediteze, i se păreau aproape înspăimântătoare, era ca un alpinist care se întindea peste o crevasă spre primul lui vârf de munte. Și continuau să-l tot împingă de la spate, mai ales Annita Burke. Stătea lângă el, în partea din spate a mașinii, iar Quentin Digby, lobbyistul, stătea în față. Digby vorbea despre cum mass-media adoră fețele și poveștile noi, iar ale lui aveau să fie cele mai importante și mai noi de ani de zile. Annita, cu ochi negri, ca de vrăjitoare, la lumina tabloului de bord, îl agita.

– Logica e copleșitoare, spunea ea. Sprijinul e acolo. Pentru tine. Am vorbit cu o armată de oameni în ultimele zile. Te-ar urma până la capăt, doar ca să le dai o șansă.

– Șansa de anonimat, vrei să spui, răspunse Makepeace, acerb. Mi-ar oferi orice sprijin cu excepția unui ajutor adevărat de teamă că F.U. ar putea afla ce pun la cale.

– Nu, nu o lovitură de stat clandestină, nu o încercare de a fura din cofetărie. Probabil nu ar funcționa și nu e stilul tău.

– Atunci ce?

– O cofetărie rivală. Un partid nou.

Doamne, auzea ecourile conversației cu Jean-Luc. Își aminti interesul arătat de Annita la petrecerea din grădină și începu să se întrebe dacă ea îl determinase pe Carmoy să o dea. Era o cinică și o conspiratoare naturală, poate prea naturală; oare pe câți dintre cei care îl înghionteau, îi făceau cu ochiul și îl împingeau îi organizase, lingușise, probabil și convinsese să pretindă că îl sprijineau doar ca să scape de ea?

– Ai domina titlurile săptămâni întregi. Ți-ai lua avânt, îl încuraja Digby. După toți acești ani cu Urquhart, oamenii vor o schimbare. Așa că dă-le-o.

– Am doisprezece foști miniștri ai Cabinetului care îmi spun că te-ar susține și chiar un membru al Cabinetului din prezent, continuă Annita.

Așadar, ea organiza.

– Cine?

– Cresswell.

– Ah, burta aia albă și moale. Un om cu opinii fixe doar despre budinci și vin de Porto.

– Dar care face o săptămână de titluri în presă.

– În public? întrebă Makepeace. Ar ieși și ar spune asta în public?

– Sincronizarea e totul. Digby vorbea din nou, lăsând întrebarea fără răspuns. După ce ies primii din capcană, alții îi vor urma. Avântul e totul. E contagios, ca oreionul.

– Siguranță la adăpostul mulțimii, bombăni Makepeace, aproape pentru sine. Asta face ca primul pas să fie așa de esențial.

– Sincronizarea *este* totul, repetă Burke, încântat că observațiile lui Makepeace păreau să se concentreze pe ceea ce era definitiv și practic. Îi mergea mintea, era pe trei sferturi acolo, doar un ultim imbold... Tom, poți să mergi

până la capăt, dacă rămânem motivați. Trebuie să începem să ne organizăm acum, dar, pentru numele lui Dumnezeu, nu da pe față totul prea devreme, până când nu e gata. Problema ta e că, după ce iei o hotărâre, ești prea nerăbdător, prea emotiv. Prea sincer, dacă vrei. E cel mai mare defect al tău.

Asta era adevărat. Era exact ce îi spusese Claire. S-ar fi putut stăpâni el, dar erau și alte probleme.

– Ca să luptăm și să câștigăm alegerile avem nevoie de un aparat, de oameni de bază în circumscripțiile electorale, nu doar de o societate care să dezbată în Westminster, gândi Makepeace cu voce tare.

– De-asta avem nevoie de timp.

– Și de sincronizare.

Mașina oprise în fața restaurantului Vangelis, unde îi invitase să mănânce. Și, după cum se părea, să comploteze. Îi aduse aminte de ceva ce îi spusese Maria la prima lor întâlnire, lângă sticlele cu lapte. Un sediu gata făcut pe fiecare stradă principală și, peste noapte, o armată la dispoziția lui.

Fantoma unui zâmbet rămase pe buzele lui. Diferitele fire ale vieții lui păreau să se tragă împreună sau măcar să se încâlcească. Urquhart. Ambiție. Maria. Pasiune. Toate îl împingeau în aceeași direcție. Brusc, nu mai văzu niciun rost în ezitare sau împotrivire, mai bine s-ar fi lăsat pe spate și s-ar fi bucurat. Și, cum îi spusese Maria noaptea trecută, sincronizarea lui era, de obicei, perfectă.

Coborâră din mașină.

– Cred că pe la unsprezece, Mickey, îi spuse el șoferului lui. Mă tem că nu se poate mai devreme. Am senzația că va fi o cină lungă.

Mickey își înclină șapca. Slujba aceasta nouă se dovedea foarte stimulatoare. Era plătit mai bine decât dacă ar

fi stat în parcul de mașini al corporațiilor. Makepeace era un pasager bun și amabil. Și bârfele erau mult mai distractive decât să-i asculte pe oamenii de afaceri trăncănind despre clienții nerecunoscători și despre antrenorii musculoși de tenis ai soțiilor lor.

* * *

Și alții erau împinși și înghiontiți. Hugh Martin avea patruzeci și ceva de ani, cândva fusese un jucător de rugby iute de picior, un înaintaș care era obișnuit cu coatele și cu loviturile dintr-un aliniament, atunci când mingea ieșea în afara terenului. Nu se așteptase să regăsească aceleași tehnici folosite lângă Muzeul de Artă Populară din Nicosia. Muzeul, care era amplasat în labirintul din spatele zidurilor antice fortificate ale orașului, își promova cea mai recentă expoziție și invitațiile fuseseră trimise oamenilor eruditi și elevați din oraș, printre ei fiind și Înaltul Comisar Britanic. Sperase că avea să facă o plimbare plăcută pe lângă standuri, cu doamna Martin, că avea să-și salute vechii prieteni și să-și facă unii noi, poate chiar să găsească ceva pe placul soției lui, care își făcea o mică colecție de ceramică. În schimb găsi un grup de aproape douăzeci de oameni adunați în fața holului, care distribuiau pliante. Nu avu nicio șansă să descopere ce scria în pliante pentru că, imediat ce ei văzură Roverul lui oficial oprit, grupul își îndreptă atenția totală și volumul considerabil în direcția lui.

Bodyguardul lui, Drage, se dădu jos primul de pe bancheta din față.

– Voi verifica, domnule.

Dar Martin era curios și amuzat. Dacă demonstrațiile din capitală semănau cu instalațiile sanitare de acolo, atunci aveau să fie mai degrabă zgomotoase decât eficiente.

Oricum, era în Nicosia, care era curtenitoare, politicoasă, arhetipal cipriotă, nu în Teheran sau în Damascul sângeros. Așa că îl urmă. Fu o mișcare pe care avea să o regrete în scurt timp.

– Criminali britanici, șuieră o babă printre gingiile vinete, împinsă înainte de mâinile mai tinere din spatele ei.

Apăru un steag pe care scria ceva despre morminte și crime de război și, în timp ce protestatarii se adunau, cineva de după umărul ei scuipă. Nu îl nimeri, dar pumnul reuși. Veni de prea departe, din spate, ca să îl rănească cu adevărat, dar surpriza îl făcu să suspine. Drage era lângă el, împingându-l și strigându-i să se retragă în mașină, dar și ei erau împinși în spate de mulți oameni, iar Înaltul Comisar, încă dezorientat și ținându-se de stomac, se împiedică. Drage îl prinse, îl ridică și încercă să-l ducă spre mașină. Martin crezu că lovitura îi făcuse mai mult rău decât își dăduse seama pentru că vedea lumini; spre groaza lui, descoperi că nu erau luminile unei ușoare comoții, ci ale unui echipaj de televiziune. Fiecare parte a demonstrației – tot ce se întâmplase după ce fusese lovit – fusese filmată. Furia mamelor bătrâne. Steaguri fluturânde care cereau sfârșitul mușamalizării coloniale britanice. Interzicerea bazelor militare. Retragerea poticnită a unui Înalt Comisar, purtat pe brațe ca un copil de bodyguardul lui care fugea în noapte de furia unor bătrâne. Prima scânteie de sfidare cipriotă. Ce coincidență nefericită că echipajul de știri era în locul potrivit chiar la momentul nepotrivit. Izbucnise febra oaselor.

CAPITOLUL 23

Să oferi un compromis e ca și cum i-ai sugera unui rechin să te lingă mai întâi.

– Ceainăria e infestată.

– Iar șoareci? Am aflat că Deirdre era să sară pe fereastră, direct în Tamisa, săptămâna trecută, când a găsit două brute din alea mici care se holbau la ea. E plin de ei după lambriuri. E timpul să aducem din nou pisica, nu crezi?

– Nu sunt șoareci. E un zvon. Booza-Pitt era exasperat de aparenta frivolitate a șefului lui. Tom pune ceva la cale, dar nimeni nu pare să știe exact ce.

În fundal, serenada de țipete ale copiilor care se jucau se auzea din jurul piscinei unde vreo doisprezece, toți copii ai unor vechi miniștri, se bucurau de plăcerile rare ale unei duminici de vară la Chequers. Pe peluza întinsă, ministrul mediului exersa câteva lovituri de golf în timp ce un polițist cu mâneci albastre și o vestă antiglonț groasă trecea în patrulare, ținând o armă semiautomată Heckler & Koch; pe terasă, la umbra frumosului conac elisabetan cu cărămizi roșii vechi și acoperite cu mușchi, un steward servea băuturi. Atmosfera era relaxată, prânzul avea să fie servit în scurt timp, iar Urquhart părea hotărât să nu se lase presat.

Era refugiul lui oficial, avea să se ocupe de probleme în felul lui.

– Ne vor contesta în toamnă, insistă Booza-Pitt, necăjit, încercând atât de mult să-l impresioneze, că sprâncenele lui se uniră de îngrijorare ca ale unui personaj din Dostoievski.

– Nu. Nu asta. Ar pierde şi ştie asta. Claire sorbi un cocteil Mint Julep – stewardul de la bar se întorsese recent dintr-o vacanţă în New Orleans – şi se potoli. Îl păcălea pe ministrul afacerilor interne, Urquhart ştia şi se amuza de asta, doar Geoffrey era prea orb ca să-şi dea seama. Pentru el, conversaţia deja devenise o competiţie pentru urechile lui Urquhart.

– Chiar şi aşa, ar putea să o facă. De ciudă. Ca să facă puţin rău înainte să dispară în întuneric.

– Nu. Are alte idei.

Ea se potoli din nou.

Până acum, Urquhart era şi el intrigat. Ea avea un aer încrezător şi o voce care picta cu vopsea proaspătă pe pânză, dar încă nu putea vedea tabloul.

– Cum ar fi? o provocă Geoffrey.

Claire se uită la Urquhart; intenţionase să păstreze această informaţie pentru un moment mai intim, dar el considera că ar fi trebuit să continue. O minge de golf căzu cu zgomote surde la picioarele lor, urmată de un strigăt tardiv de avertizare de pe peluză; era evident că ministrul mediului avea mare nevoie de antrenament. Urquhart se ridică de pe scaunul de grădină din lemn şi începu să îi conducă pe cărările grădinii, unde nu puteau fi auziţi şi găsiţi de către ceilalţi.

– Un partid nou, începu ea din nou. O mare lansare mediatică alături de nişte nume importante care să-l susţină.

Apoi îl vor urma mai mulți în săptămânile viitoare. Câțiva din partidul nostru. Poate unul sau doi chiar din guvern.

– O nebunie! pufni Booza-Pitt.

Dar privirea lui Urquhart devenise fixă, corpul i se opri din mers ca să se concentreze, studiind pământul de parcă ar fi privit printr-o trapă, într-un iad personal.

– Ar spera la câteva alegeri anticipate de unde ar cumpăra tot ce apare nou pe raft. Cu fiecare mușcătură, ar smulge bucăți din majoritatea mea. Mi-ar face guvernarea tot mai dificilă.

– Pas cu pas.

– Vrea să sângerez. Să mă omoare cu o mie de tăieturi.

– Ar putea să o facă? Chiar ar putea? În sfârșit, Booza-Pitt observă vântul schimbător. Pare un partid pe care nu l-ar lua în serios decât revistele de femei.

– Geoffrey, chiar și femeile se opresc din lăcuirea unghiilor ca să voteze. Nu ne ocupăm doar de bufeurile noastre și de aranjatul florilor.

Prim-ministrul grăbi pasul; Booza-Pitt se simți lăsat în urmă.

– Dar de unde ar primi bani pentru toate astea? întrebă el fără să răsufle.

Pentru Geoffrey, toate părțile practice ale vieții erau o chestiune de bani. Găsise cândva o scurtătură la crosul școlii și, spre necazul lui, reușise să se califice în echipă. Se consolase vânzând secretul scurtăturii prietenilor lui.

– Nu banii sunt problema lui, ci timpul, îi răspunse Claire. Timpul pentru a-și lua avânt. Timpul pentru a construi o organizație înainte de următoarele alegeri și de a stabili că nu e doar o născocire a imaginației febrile a massmediei. Timpul pentru a-i încuraja pe de sclavii noștri asudați din galeră să sară în cealaltă corabie.

– Partidul ăsta n-ar fi mai mult decât un bairam, spuse Booza-Pitt, venindu-i să scuipe de dispreț. Apoi expresia feței i se schimbă de parcă ar fi fost lovită cu un ciocan. Doamne, ce înseamnă asta pentru proiectul meu de lege? I-aș da toți banii *lui*.

Urquhart se opri brusc sub crengile unui cedru întins.

– Nu e tocmai ce-am intenționat, recunoscu el, încet.

– Trebuie... trebuie s-o retrag. Cumva.

Booza-Pitt își pierdu vocea, mantia lui de apărător al democrației fiind zdrențuită dinainte să fie țesută.

– Există o altă cale, interveni Claire.

– Una care mi-ar păstra reputația intactă?

– Una care ar păstra intactă reputația guvernului, Geoffrey, îl corectă ea. Legea ta va sponsoriza cât mai multe grupuri diferite. Bine. Nu trebuie să-i ușurăm situația lui Tom.

– Mușcat până la moarte de o mie de plevuști, întotdeauna m-am gândit la asta, exclamă Geoffrey, întrebându-se dacă venise vremea să revendice calitatea de autor al planului.

– Și, între timp, trebuie să ne asigurăm că susținătorii noștri au în ce să-și înfigă dinții. Haideți să fluturăm steagul pentru ei. Să le dăm ceva care să le amintească ce suntem și cât de mult ar pierde dacă totul ar merge prost.

– Cum ar fi? insistă Geoffrey.

– Credeam că tu ești cel cu toate ideile geniale de campanie. Era Urquhart, cu un ton tăios, înapoi printre ei. Geoffrey, ce-ar să faci o plimbare prin Biblioteca Lungă înainte de prânz? Are o colecție fascinantă de prime ediții – Sartre, Hemingway, Archer. E chiar pe strada ta.

– Poate un pic mai târziu, F.U.? sugeră el, hotărât să nu fie scos din intrigă.

– Geoffrey, fii băiat bun și pleacă!

– Da, bine – Biblioteca Lungă. Atunci ne vedem la prânz.

Ea se miră de rezistența lui la insultă. Chiar și atunci, bănuia ea, Booza-Pitt se gândea cum să divulge altora privilegiul invitației personale a prim-ministrului de a cerceta edițiile lui rare.

– Nu te va iubi pentru asta, comentă ea.

– Geoffrey e incapabil să iubească pe altcineva în afară de el însuși. Adorația lui pentru propria insuficiență e la fel de totală pe cât e de uluitoare și nu lasă loc pentru altceva. Cred că voi supraviețui, la fel și el.

În depărtare, se bătea gongul de prânz și se auzeau țipetele copiilor cu o nerăbdare înnoită, dar el ignoră chemările; în schimb, o apucă de braț și o conduse printre niște ferestre franțuzești, trecând din terasă în casă. Erau în biroul lui, cu ferestrele bine închise după ei, izolați. Brusc, ea se simți claustrofobă, regulile se schimbaseră. Nu mai era o plimbare de vară, prin grădină, distrându-se cu Booza-Pitt, erau între patru ochi, ea și Urquhart, într-o atmosferă de intensitate personală pe care nu o mai simțise alături de el până atunci.

– Francis, îmi pare rău dacă te-am jignit când am vorbit de posibilitatea unei înfrângeri.

– Nu m-ai jignit. Ai reușit să exprimi, foarte elocvent, ceva ce... – voia să spună „vocile din capul meu" – propriile mele gânduri mi-au comunicat foarte clar.

– Crezi că s-ar putea întâmpla?

– Nu sunt un prost. Bineînțeles că s-ar putea întâmpla. Suntem doar niște pasageri pe un val; chiar când suntem luați de el, dacă alunecăm puțin, putem ajunge sub el.

– Și, dacă am aluneca și el ar câștiga, chiar și numai o dată, noi nu ne-am mai putea întoarce. Tom întotdeauna a fost dedicat reprezentării proporționale – ar schimba chiar

el legea alegerilor, ar înclina-o în favoarea partidelor mici, a plevuștii.

– Care ar crește până ar ajunge niște știuci mari și ar rupe guvernul în bucăți. S-ar instala haosul în țara asta. Prin ordinul legislativ al lui Booza-Pitt și Makepeace, distrugătorii civilizației. Ha!

O sperie pentru că părea să găsească o plăcere ironică în perspectiva Apocalipsei.

– Ai fi istorie, îl avertiză ea.

– Și cu atât mai fericit!

Ea își dădu seama de ce începuse să se simtă claustrofobă. Stătea nu doar lângă un bărbat, ci lângă un colos politic ale cărui fapte aveau să fie măreție. Dar știuse asta de la început; nu de-asta fusese de acord să i se alăture, pentru propriul ei loc egoist în umbra lui, pentru emoția și experiența de a sta lângă o mare parte din acea poveste? De aproape, atât de intim, era la fel de înfricoșător.

– Are o mare gaură în armură, continuă Urquhart cu un entuziasm considerabil, punctul lui cel mai vulnerabil. Trebuie să-și păstreze avântul, să pară irezistibil până când destui oameni își vor face curaj ca să mărșăluiască alături de el. Dar are nevoie de timp ca să adune o armată. Iar timpul e al nostru, putem să i-l dăm sau nu. Trebuie să stăm cu ochii pe tânărul Tom.

– Deja fac asta, îi răspunse ea un pic sfioasă. Intenționase să păstreze acest secret, în caz că el nu era de acord, dar atmosfera intimă îi învinse precauția. Are un nou șofer care e – cum să mă exprim? – foarte dornic să-și împărtășească experiențele, mai ales când își primește cecul cu salariul săptămânal. De la un prieten foarte apropiat al soțului meu.

– Serios? Minunat. Ar fi trebuit să mă gândesc la asta. Mi-am ieșit din mână.

– Sau poate eu învăț.

Începu să se uite mirat la ea, privind-o într-o nouă lumină.

– Cred că asta faci... dovedești că ești o descoperire într-adevăr remarcabilă, Claire, dacă-mi permiți să spun asta. Se întorsese spre ea, o luase de mâini, iar vocea lui avea un ton mai blând. Deja o invitase să-i împărtășească foarte multe, dar era o nouă intimitate presantă în acest moment. Trebuie să te întreb ceva. Ai fost destul de dură în legătură cu Tom Makepeace. Mă refer din punct de vedere politic. Dar, din felul în care îl înțelegi atât de bine, am impresia – probabil un simț – că voi doi ați fost cândva... apropiați. Într-un fel personal.

– Ar fi contat?

– Nu. Nu atât timp cât aș fi putut fi sigur de loialitatea ta.

Loialitate cu legături cel puțin la fel de sigure ca acelea pe care le împărțise cu Makepeace.

– Francis, poți să fii sigur de loialitatea mea.

Se simți atrasă de forța uriașă de gravitație care îl înconjura. Se panică, înțelegând că pierdea controlul, buzele ei întinzându-se spre el. Brusc, se temu de el și de propriile ei ambiții. Cădea, dar nu putea găsi în ea puterea de a se împotrivi, chiar dacă știa că, dacă s-ar fi apropiat de el atât de mult, ar fi fost arsă și împrăștiată precum cenușa. Așa cum se întâmplase cu altele. Ardea.

Apoi simți gheața. Urquhart se retrase, îi lăsă mâinile să cadă și rupse intenționat vraja care o lega de el. Nu avea să știe niciodată de ce, iar Urquhart nu avea să recunoască asta niciodată, nici măcar față de el însuși.

Cum ar putea să recunoască un bărbat asemenea lucruri? Vinovăția pe care o simțea pentru altele pe care le luase în acest fel, le folosise, apoi le aruncase, lăsându-le complet distruse. Cu trecerea timpului, se simțea tras spre ziua judecății și asemenea lucruri atârnau mai greu în mintea lui. Unii ar fi confundat-o cu o conștiință. Sau era doar cunoștința că, în trecut, asemenea încurcături provocaseră doar jale și tulburare, o confuzie de care se putea lipsi într-o lume care, datorită lui Thomas Makepeace, devenise brusc mult mai complicată?

Dar altceva îi înghețase sângele. Groaza care îl rodea, cea pe care Francis Urquhart Politicianul o construise pe ruinele lui Francis Urquhart Bărbatul. Incapabil să aibă copii, i se nega nemurirea. Un deșert, o pustietate a corpului care îi infectase sufletul și care, la rândul ei, o rănise pe Mortima, singura femeie pe care o iubise cu adevărat. Celelalte fuseseră doar amăgiri, încercări de a-și dovedi virilitatea, dar, în cele din urmă, niște exerciții fără sens, un țipăt într-o cameră izolată fonic.

Și, în timp ce ea stătea lângă el, atrăgătoare și disponibilă, el nu mai era sigur dacă putea să-și ridice măcar vocea. Era sfârșitul lui Francis Urquhart Bărbatul.

Francis Urquhart, Politicianul îmbătrânit, se retrase din fața ispitei și a chinului.

– Ar fi mai bine să te păstrez ca pe un talisman.

* * *

În capitala cipriotă, mulțimea trecu prin porțile de la intrare pentru o seară cu Alekos, un tânăr cântăreț talentat, de pe continent, care își câștigase un număr remarcabil de admiratori printre grecii de toate vârstele. Tinerele se legănau pe ritmul șoldurilor lui, bătrânele îndrăgeau vocea

lui care picura ca mierea pe urechile lor pe jumătate surde, iar bărbații fuseseră câștigați de felul în care transmitea cu măiestrie imaginile și emoțiile elenismului în muzica sufletului grecesc, mai puternic decât trei goluri date de echipa de fotbal Omonia în prima repriză. Venise cu avionul din Atena pentru un concert special în sprijinul Fondului de Apărare al Ciprului. Puțini dintre cele câteva mii de entuziasmați din sala de spectacole în aer liber se întrebau cum puteau să strângă bani pentru CDF dintr-un concert, când toate biletele fuseseră date, la fel ca și numărul mare de steaguri care erau fluturate deasupra capetelor mulțimii emoționate. „Nu vom uita", refrenul în memoria victimelor invaziei turcești, fu ridicat lângă alte slogane de suflet ca „Lăsați-ne să ne îngropăm morții cu onoare", „Britanicilor – dați-ne bazele înapoi" și da, chiar și „Egalitate cu orhideele".

Episcopul ieșea în evidență, îmbrăcat în negru, pe scaunul de onoare, și înconjurat de o echipă harnică de studenți la teologie. Theophilos era încântat. Suportă cu o tărie paternă chiar și excesele alcoolice ocazionale provocate de căldură și de provizia de bere la îndemână. Timp de trei ore, Alekos și muzicienii care îl acompaniau agitară, zgâriară, gâdilară și biciuiră patima lor; târziu în noapte, ajunse la refrenul lui *Akritas Dighenis*, o poveste despre sfidarea eroică a dușmanului străin, despre amintirile dragi din negura timpului și, mai ales, despre victorie. Cântară și se legănară cu el, aprinseră chibrituri și lumânări, cu fețele luminate de speranță în întuneric în timp ce lacrimile curgeau liber de la femei și de la bărbați deopotrivă. Alekos îi ținea în palmă.

– Ați uitat? șopti el la microfon, vocea lui întinzându-se ca să-i atingă pe fiecare dintre ei.

– Nu, plânseră ei.

– Vreți să-i uitați pe cei care au murit?

– Nu...

– Care și-au dat viețile pentru libertatea Ciprului? Care zac îngropați, unii, în morminte necunoscute?

Vocea lui era mai fermă, îi îndemna.

(Mai târziu, când auzi rapoartele, Hugh Martin tresări la felul în care Alekos, într-un gest emoționant, amestecase subiectul mormintelor britanice cu invazia turcă.)

– Nu, nu, răspunseră ei cu aceeași fermitate.

– Vreți să vă fie dată țara bazelor britanice?

Agită apele tulburi, pline de ură veche, ca o coadă de rechin. În întuneric, începură să-și piardă identitățile individuale și să devină ca unul. Toți erau greci. Plini de resentimente.

– Vă veți da patria ticăloșilor de turci?

– Nu! Niciodată!

– Vreți ca soțiile și fiicele voastre să fie violate de ticăloșii de turci la fel cum au fost mamele voastre când ticăloșii ăia ne-au invadat țara?

Pumnul lui încleștat lovea aerul nopții, transmițându-și înverșunarea celorlalți.

– NU!

– Vreți ca președintele să semneze un tratat în care să se scrie că totul e bine așa? Că totul e uitat? Terminat? Că pot păstra ce au furat?

– NU! începură ei să strige. NU! NU! NU!

– Ce vreți să-i spuneți președintelui?

– N-U-U-U-U!

Strigătele se ridicară în noaptea Nicosiei și se revărsară peste oraș.

– Atunci mergeți și spuneți-i asta!

Uşile fură deschise brusc şi mii de oameni se învălmăşiră ca să iasă din sala de spectacole doar ca să găsească autobuze aliniate, care să-i ducă pe cei doi kilometri până la Palatul Prezidenţial, unde batjocoriră paznicii, clătinară porţile şi împodobiră gardul din fier forjat cu steagurile lor. La lumina lunii uriaşe şi trandafirii din Nicosia, fu cea mai mare demonstraţie din oraş de la alegeri, şi douăzeci şi trei de arestări imprudente făcură ca zbaterea picioarelor lor furioase să acapareze titlurile câteva zile după aceea.

Ca fiecare detaliu al concertului, chiar şi bisul se desfăşurase conform planului.

CAPITOLUL 24

Jocul politicii se petrece, de obicei, printr-o succesiune de răzgândiri.

– Jambiere și gonguri din nou în seara asta, oftă Urquhart.

Pierduse șirul dăților în care se înțolise în ținută oficială, într-o seară de vară, ca să facă schimb de amabilități insignifiante cu un dictator din lumea a treia care, pe măsură ce lista de vinuri înainta, se lăuda cu numeroasele lui soții, titluri și chiar conturi bancare elvețiene. Urquhart își spuse că și-ar fi dorit să-și petreacă timpul făcând altceva, ceva mai satisfăcător. Dar ce? Simțind cum începea să-l cuprindă teama, își dădu seama că nu știa ce. Pentru el, nu mai exista altceva.

– Văd că strică peluza pentru statuia aceea blestemată. Mortima se uita pe fereastra dormitorului. Credeam că i-ai spus lui Max Stanbrook să-i oprească.

– Lucrează la asta.

– E absurd, continuă ea. Peste o lună și ceva îi vei depăși recordul. Tu ar trebui să fii acolo.

– Nici ea nu trebuia să piardă, reflectă el cu o voce înceată.

Ea se întoarse la el, cu o față îngrijorată.

– Francis, toată prostia asta cu Makepeace chiar te supără?

– Poate, un pic.

– Nu-ți stă în fire să-ți recunoști vulnerabilitatea.

– Mortima, Makepeace îmi forțează mâna. Dacă îi dau timp să se organizeze, să crească, îi dau timp să reușească. Timpul nu e de partea mea, nu când ajungi la vârsta mea. Înjurând încet, își trase papionul și începu din nou procesul de a-l înnoda. Claire spune că ar trebui să găsesc o cale de a arăta că el joacă la cacealma. Că trebuie să flutur steagul.

– Se dovedește a fi o alegere interesantă pentru o tovarășă de joacă.

El înțelese exact la ce făcea ea aluzie.

– Nu, Mortima, fără distracții. În trecut, au provocat multă suferință. Și există voci peste tot care îmi spun că voi avea nevoie de toate puterile ca să mă concentrez în următoarele luni.

– Francis, oamenii încă te privesc ca pe un mare conducător.

– Și aș putea trăi destul ca să mă considere un ticălos și mai mare.

– Ce te roade? întrebă ea îngrijorată. De obicei, nu ești morbid.

Se holbă la imaginea din oglindă. Timpul își lăsase amprenta incontestabilă; fața îi era ridată și căzută, părul subțiat, ochii îi erau stinși și obosiți. Urquhart Bărbatul – cel puțin Tânărul Bărbat – era doar o amintire. Dar unele amintiri, se gândi el, trăiau mai mult ca altele, refuzau să moară. Mai ales amintirea unei zile în care, cu mulți ani în urmă, greșise. În timp ce razele soarelui de seară treceau

prin fereastră și scăldau camera într-o lumină bogată de culoare ocru, își aminti totul. Îi căzură mâinile pe lângă el, iar papionul rămase din nou dezlegat.

– Când eram un tânăr locotenent în Cipru – vocea îi părea seacă, de parcă începuse să fumeze din nou – a fost un incident. O ciocnire nefericită de sorți. Un sacrificiu, dacă vrei să-i spui așa, în numele păcii Maiestății Sale. Tom Makepeace mi-a scris azi, știe despre incident, dar nu despre rolul meu în el. Dar, dacă partea mea din acea luptă s-ar face publică, ei m-ar distruge. Ar ignora tot ce am realizat și m-ar sfâșia ca lupii.

Se întoarse cu fața la ea.

– Dacă îi dau lui Makepeace ceva din ce își dorește, va urmări chestiunea mai departe. Dacă nu-i dau nimic, mă va urmări *pe mine*. Oricum, sunt mari șanse să fiu distrus. Și timpul e de partea lui.

– Atunci luptă cu el, Francis.

– Nu știu cum.

– Ai multe corzi în arc.

El i se alătură lângă fereastră, o luă de mâini, le masă cu degetele mari ca să o scape de îndoieli și o sărută cu blândețe pe frunte.

– Am corzi în arc. Dar nu știu dacă mai am putere să îndoi lucrul acela blestemat. Râse sec, iar ea alese să nu facă la fel. Trebuie să mai avem o victorie, încă un succes la alegeri în urma noastră. Numele Urquhart, al tău și al meu, scris în istorie. Prim-ministrul cu cel mai lung mandat din acest secol.

– Și cel mai grozav.

– Ți-o datorez ție mai mult decât mi-o datorez mie. Trebuie să găsesc o cale de a-l învinge, de a-l distruge – oricum! Și repede. Tot ce am realizat vreodată depinde de asta.

– Și după aceea, Francis?

– Atunci poate ne gândim la retragere și voi deveni un bătrân nesuferit și cârcotaș, dacă asta vrei.

– Asta vrei tu?

– Nu. Dar ce altceva mă așteaptă? În afară de asta, nu am nimic. De aceea voi lupta cu Tom Makepeace. Și cu toți ceilalți. Atât timp cât mai respir.

Pentru Mortima, totul suna prea mult ca un epitaf; îl ținu aproape într-un fel în care nu se mai îmbrățișaseră de multă vreme, îngropându-și fața în pielea lui lăsată și temându-se că avea să cadă și ea în prăpastia adâncă a bătrâneții lui pustii.

Brusc, înțepeni și fu mai bucuros. Ceva de peste umărul ei îi atrăsese atenția. Muncitorii terminaseră de pus parii – incredibil, steaguri ale Uniunii în miniatură – și o mare mașină de tuns iarba se îndrepta încet spre ele. Se apropia ezitant, înaintarea îi era împiedicată, era forțată să încetinească, să oprească și să vireze ca să le ocolească. Făcea asta cu mare greutate, scormonind gazonul îngrijit și doborând câteva steaguri în timp ce grădinarul răsucea volanul. Era clar că nu era o mașină făcută să tundă iarba în locuri atât de restrânse. Urquhart observă totul cu un interes tot mai mare.

– Oricum, draga mea, un mare general nu are nevoie să-și îndoaie singur arcul, îi pune pe alții să facă asta pentru el. Are nevoie doar de idei. Și vreo două tocmai mi-au bătut la ușă.

* * *

– Max! îl chemă el.

Miniștrii se adunară în Sala Cabinetului, unde îl găsiră în celălalt capăt, lovindu-și pumnul cu palma ca un portar

care aştepta următoarea lovitură, în loc să-l găsească pe scaunul lui obişnuit, sub portretul lui Walpole.

Stanbrook merse spre el pe când ceilalţi se învârteau, neştiind dacă ar fi trebuit să se aşeze în timp ce el încă mai stătea în picioare.

– Max, dragă băiete, îl întâmpină Urquhart pe când celălalt se apropia. Îţi mai aminteşti mica noastră conversaţie despre statuie? Încă n-ai semnat Ordinul, nu-i aşa?

– L-am întârziat cât de mult am putut, F.U. Stanford încercă să facă asta să sune ca o victorie de proporţii hectoriene. Apoi, mai timid: Dar nu pot să găsesc niciun motiv pentru a o respinge.

Urquhart îl mustră cu o privire, apoi îşi puse un braţ pe umărul colegului şi îl întoarse spre fereastră.

– Max, există un singur motiv pentru a respinge un proiect atât de onorabil şi acela e că nu au strâns destui bani.

– Dar au strâns. Optzeci de mii de lire.

– Acelea sunt doar pentru statuie. Dar pentru întreţinere?

– F.U., ce e de întreţinut la o statuie? Să o curăţăm din când în când de găinaţi de porumbei nu ne va umfla facturile la proporţii masive.

– Dar nu e vorba doar de păsări, nu-i aşa? Cum rămâne cu teroriştii?

Stanford fu zăpăcit.

– Ministrul de interne, îl chemă Urquhart pe Geoffrey, care veni fuga.

Ceilalţi se apropiară şi ei, fascinaţi de ceea ce era evident o formă de piesă moralizatoare sau, posibil, o lăsare de sânge a noului ministru al mediului – oricum, nimeni nu voia să o rateze.

– Geoffrey, n-ai zice că o statuie a dragei noastre Foste Conducătoare, situată chiar dincolo de grădinile de pe

Downing Street, ar fi o țintă evidentă a unui atac terorist? O pedeapsă simbolică pentru eșecuri din trecut? Ale lor, nu ale ei. Ca să nu mai vorbim că ar fi o țintă și pentru atențiile mai evidente ale huliganilor de rând și ale celor care fac graffiti.

– Cu siguranță, domnule prim-ministru.

– Și merită să îi asigurăm securitatea – și pe a noastră. Douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru. Poate cu un sistem video de securitate special pentru ea. Cât de mult ar costa?

– Cât de mult ați vrea să coste, domnule prim-ministru?

– Minunat, Geoffrey. Ca să o instaleze și să o mențină... cel puțin zece mii de lire pe an, nu crezi?

– Mi se pare foarte rezonabil.

– Apoi, bineînțeles, e monitorizarea acelui sistem. Douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru. Plus o inspecție vizuală a locului făcută de paznic, de fiecare dată când sună cornul noaptea.

– Încă douăzeci de mii de lire pentru asta, interveni Geoffrey.

– Vezi, Max. Mai trebuie să găsească încă treizeci de mii pe an.

Stanbrook păli, de parcă ar fi avut hemoragie.

– Cred că fondul va ajunge până acolo, F.U.

– Dar nu te-ai gândit la iarbă, nu-i așa? O omisiune surprinzătoare pentru un ministru al mediului.

– La iarbă? Ce legătură are blestemata de iarbă cu asta?

Atât perspectiva, cât și limbajul lui se prăbușiră confuze.

– Totul, cum îți voi explica. Vino cu mine!

Urquhart deschise ușile terasei și, ca o gâscă, îi conduse pe toți cei douăzeci și cinci, unul după altul în jos, pe scări, în grădină, prin ușa din vechiul zid de cărămidă și, în mai

puțin de un minut, îi aduse la locul cu pari. Detectivii din Unitatea Specială, speriați, începură să alerge peste tot, ca niște cowboy încercând să adune boi rătăciți.

– Plecați! Plecați de pe iarba mea! le strigă el. E ceva foarte important.

Paznicii se retraseră, nervoși, la distanță, întrebându-se dacă bătrânul o luase razna și dacă ar fi trebuit să-și scoată armele Smith & Wessons sau să-i dea Geriatol[1].

– Observați iarba, le ordonă Urquhart, cu mâinile întinse. Frumos tunsă, linie după linie. Până... Făcu un gest teatral de a decapita o victimă la picioarele lui: aici.

Se adunară ca să inspecteze gazonul ciufulit și pătat pe care stătea.

– Vezi, Max, mașina de tuns iarba nu face față. E prea mare. Așa că va trebui să luați alta. Să o transportați până aici, de două ori pe săptămână, în timpul verii, doar ca să tundeți iarba din jurul statuii.

– Nu mă îndoiesc că trebuie și cosită puțin.

Bollingbroke se hotărâse să se alăture unui nou și glorios sport de vară.

– Mulțumesc, Arthur. Max, ne trebuie și o motocoasă. Toată afurisita de linie de producție pe care am creat-o ca să păstrăm spațiile verzi ale frumosului nostru oraș tunse și rase – perturbată! Încurcată. Oprită. Pentru statuia voastră.

– Nu e statuia mea, bombăni Stanbrook, dar deja era alt jucător pe teren.

– Domnule secretar al trezoreriei, care ar fi costul unei mașini mici de tuns iarba și a unei motocoase, plus depozitarea lor și transportul din depozit de vreo cincizeci de ori pe an, plus o alocație pentru tot haosul programului de întreținere care probabil va urma?

---

[1] Supliment alimentar conținând vitamina B și fier (n.red.)

Vorbi ca și cum era sigur că centrul Londrei s-ar fi blocat.

– Aș spune că încă zece mii, preciză un bărbat care arăta tânăr și avea niște buze care se mișcau ca ale unui caras auriu. Pe puțin.

– Așadar, avem zece, zece și douăzeci. Asta înseamnă încă patruzeci de mii de lire, Max.

– Voi spune Societății.

– Max, nu doar patruzeci de mii de lire. Patruzeci de mii de lire pe an. Va trebui să ne asigurăm că un fond e disponibil pentru a genera acești bani pentru cel puțin zece ani, altfel contribuabilul va plăti factura. Nu ne putem permite așa ceva.

– Nu când trebuie să anunț înghețarea salariilor asistentelor, insistă ministrul sănătății, jovial.

– Și unde e Cancelarul Trezoreriei? Prim-ministrul lui îl vrea. Ah, Jim, nu fi timid!

Cancelarul fu împins de multe mâini dornice din izolarea lui din spatele adunării, într-un cor de râsete.

– Cancelare! Un fond suficient pentru a genera patruzeci de mii de lire pe an pentru cel puțin zece ani. Despre cât vorbim?

Jim Barfield, o siluetă rotundă ca a Domnului Pickwick, cu o claie de păr care îl făcea să arate de parcă îi explodaseră creierii, își scărpină vesta și își supse buza de jos.

– Nu sunt obișnuit cu miile. Pune câteva zerouri la sfârșit și nu aș avea nicio problemă, dar... Se scărpină din nou. Să zicem că un sfert de milion. Doar între prieteni.

– Domnule Stanbrook, Societatea are un sfert de milion de lire? Pe lângă cele optzeci pentru sculptarea acestei statui?

Stanbrook, fără să știe dacă să râdă cu restul, să cadă în genunchi și să sărute iarba sau să plece, târându-se umilit, doar plecă ușor capul.

– Fără chipuri cioplite! insistă o voce de pe flancul de vest al Whitehallului, iar ceilalți aplaudară.

– Atunci, cu mult regret...

Nu era nevoie să termine. Toți oamenii Cabinetului, chiar și Stanbrook, aplaudară de parcă pe gazonul verde al Westminsterului văzuseră unul dintre cele mai bune trucuri magice ale deceniului. Ceea ce, probabil, se și întâmplase.

Se simți bine. Arătase că încă mai era cel mai mare actor al veacului. Fusese la fel de important să-și amintească sieși precum fusese să le amintească și celorlalți. Imaginea lui fusese salvată, trecutul fusese exorcizat. Acum trebuia să exorcizeze viitorul.

CAPITOLUL 25

Ambiția ar trebui să fie destul de puternică pentru a suporta o cizelare dură. Și un șut bun.

Claire se ciocni de el când fugea din Biblioteca Camerei Comunelor. Ținea niște documente, iar el trebui să-și întindă mâinile ca să o oprească din cădere.

– Bună, străino!

– Bună!

Vocea ei era blândă, vechea chimie încă funcționa. Fără tragere de inimă, Makepeace își retrase brațul cu care o sprijinea și îi dădu drumul.

– Faci comisioane pentru șef? întrebă el, arătând spre hârtii, și regretă imediat.

Urquhart deja intervenise prea mult între ei.

– Ți s-ar părea o prostie dacă ți-aș spune că mi-a fost dor de tine? M-am gândit mult la tine.

– Nu cred că e adevărat, îi răspunse el, mândria lui masculină rănită făcându-i tonul mai tăios decât intenționase. Presupun că, venind de la o acolită de-a lui Urquhart, ar trebui să iau această atenție ca pe un compliment.

Îi căută privirea, dar rămase evazivă, îndreptată de-a lungul coridorului, la picioarele lui, nedorind să-i permită

să cerceteze rănile pe care i le pricinuise. Se purta mai mult ca un amant secret și timid decât ca atunci când împărtășiseră ceva ce trebuiau să ascundă.

– Mi-ar plăcea să cred că mai putem fi prieteni, îi spuse ea și se miră imediat de propria ei ipocrizie.

Vorbea serios; simțea o puternică afecțiune și respect pentru el, un bărbat cu care împărtășise foarte multe. Dar tot ea era femeia care încerca să îl îngenuncheze. Pentru prima dată, începu să fie conștientă de cât de mult se îndepărtase de propria ei imagine. Devenise două persoane, un animal politic și o femeie, în două lumi, una neagră, alta albă, iar lumea întunecată în care stătea în umbra lui Francis Urquhart o trăgea departe de rădăcinile ei și de cei pe care îi iubise.

– Claire, acum există doar două tabere în locul acesta. Cei care sunt alături de el și cei care nu sunt. Nu mai e loc pentru neutralitate.

Trecu un coleg și amândoi tăcură rușinați, de parcă secretele lor din trecut fuseseră dezvăluite presei de seară.

– Nu m-am vândut, începu ea din nou, nerăbdătoare să se liniștească pe ea însăși la fel de mult ca pe el.

Disprețul îi înăspri privirea.

– Claire, scutește-mă de dulcegăriile despre scopuri și mijloace. Ca laptele închegat, le voi înghiți doar o dată. Pentru el există doar un scop. Francis Urquhart. Și va folosi orice mijloace. Privește adevărul în față. Te-ai vândut.

– Tom, eu nu m-am născut cu toate astea. Eu a trebuit să lupt și să zgârii pentru fiecare lucrușor pe care l-am realizat în acest loc. Am suportat toate insultele, atitudinea arogantă, pe cei care mă pipăiau, pe bărbații care predică

despre egalitate, dar o practică doar când plătesc nemțește. Poate că tu îți permiți, dar, în niciun caz, eu nu o să-mi fac bagajele ca să plec la primul semn de pericol.

– Nu am plecat. Nu de lângă principiile mele.

– Grozav. Tu predici și, între timp, cei care împachetează Big Mac-urile vor moșteni Pământul. Tom, amândoi avem idealuri. Diferența dintre noi e că eu sunt pregătită să fac ceva pentru ele, să risc ca să le urmăresc, nu doar să stau pe margini și să-mi bat joc.

– Nu stau pe margini.

– Ai fugit de pe teren!

– Există anumite jocuri la care, pur și simplu, nu vreau să particip.

Tonul lui sugera că, în politică, cel puțin, ea era doar o târfă.

– Știi ceva, Tom Makepeace, ai fost un bărbat mai bun în pat. Măcar acolo știai ce făceai.

Nu vorbea serios, își ascundea propria suferință, dar întotdeauna avusese tendința de a se exprima într-un mod exagerat, iar această exprimare le rupse respectul așa cum o unghie rupe mătasea.

Știa că îl rănise și privi cu tristețe cum un mesager care purta ciorapi îi înmână lui Makepeace un plic cu un blazon cunoscut. Îl deschise repede și îl citi, în timp ce ea se gândea la o scuză, dar când el își ridică din nou privirea, care nu mai era plină de mândrie rănită, ci de un dispreț veritabil, ceva îi spuse că era deja prea târziu.

– Cei care sunt alături de el, Claire. Și cei care nu sunt.

Se întoarse pe călcâi și plecă cu pași mari de lângă ruinele prieteniei lor.

Downing Street nr. 10

Dragă Thomas,

Îți răspund la ultima scrisoare. Nu am nimic de adăugat răspunsului pe care l-am dat în Cameră săptămâna trecută sau politicii adoptate de guverne succesive, conform cărora considerente de securitate împiedică discuțiile detaliate despre aceste chestiuni.

Cu stimă,
Francis

Fusese exprimată în termeni intenționat jignitori. Numele lui fusese tipărit, nu scris de mână, respingerea cererii lui era cât de scurtă o putea concepe un parlamentar experimentat. Poate că trebuia să fie măcar recunoscător că scrisoarea îl scutise de ipocrizia alinturilor tradiționale dintre colegii de partid care sugera că autorul îl putea stima „pentru totdeauna".

În timp ce Makepeace intră în Cameră, cu scrisoarea care îi ieșea ca un ziar vechi de o săptămână din mâna încleștată, tremura pentru că își simțea propria insuficiență. Cândva, doar în urmă cu câteva zile, un cuvânt de-al lui ar fi făcut ca Sistemul să scoată cutii roșii pline de documente și rapoarte; acum nu putea decât să-i insulte în trecere.

Și Claire îl făcuse să se simtă prost – nu doar pentru că spusese vorbe grosolane fără să vrea, ci pentru că nu își dăduse seama câtă iubire mai simțea pentru ea, în ciuda Mariei. Ar fi trebuit să știe mai bine, să se controleze mai mult, dar ea îl făcuse să se simtă ca un școlar.

Dacă era îmbujorat din cauza frustrării când se așeză să asculte dezbaterea despre Directiva Uniunii Europene (Armonizarea Remunerațiilor Personalului), în câteva momente, resentimentele lui se înălțară ca un șoim pe cerul saudit. Camera era plină, prim-ministrul era pe scaunul lui, cu Bollingbroke lângă Cutia cu Documente, vorbind despre chestiuni diplomatice cu înfrânarea și răbdarea unui zidar care se apropia de ziua de salariu.

– Remunerații! pronunță el cu o bucurie locală. Aș vrea să am niște remunerații. Scrie în acest ziar de duminică – flutură ziarul deasupra capului lui – că se pare că un Comisar și-a luat o traducătoare personală într-o vizită de zece zile pe care a făcut-o recent în Japonia. Dar a fost o neglijență, se pare că domnișoara s-a dovedit a fi calificată doar în islandeză și rusă. Ridică din umeri de parcă s-ar fi confruntat cu o problemă de o complexitate insurmontabilă. Ei bine, ce știu eu, poate toate sună la fel și sunt sigur că a fost și ea bună la ceva. Dar cam exagerează când se întorc și încep să ceară mai mult.

Strigăte amestecate de încurajare și obiecție se auziră din toate părțile când, cu o șoaptă de scenă pe care toți cei din Cameră (cu excepția scribului de la Hansard) putu să o audă fără probleme, adăugă:

– Mă întreb dacă aș putea să o trec la cheltuieli deductibile.

Dezbaterea se transformă rapid într-o comedie muzicală, ceea ce îi supără pe câțiva membri ai opoziției care încercară să intervină, dar Bollingbroke, de parcă ar fi stat sfidător de pază pe stâncile din Dover, refuză să-i lase.

– Și pentru ce scop ni se cere să-i plătim mai mult pe bunii cetățeni ai Bruxelles-ului, domnule președinte al Camerei? întrebă el, făcându-le semn câtorva care voiau

să ofere un răspuns. O să vă spun eu. Unul dintre ultimele lor planuri e să editeze o istorie standard a Europei care poate fi folosită în toate şcolile noastre. Într-un fel... să le dea copiilor noştri o perspectivă comună. Să-i unească.

Câţiva membri importanţi ai opoziţiei dădură din capete în semn de aprobare. Ar fi trebuit să ştie mai bine.

– O epistolă vizionară. Se pare că germanii nu au invadat niciodată Polonia, italienii nu s-au retras niciodată, francezii nu s-au retras niciodată şi noi nu am câştigat războiul.

Se dezlănţui iadul în fiecare colţ al Camerei, zgomotul fiind atât de puternic, încât era imposibil să îşi dea seama cine striga în favoarea şi cine pentru condamnarea ministrului afacerilor externe. Dar Makepeace sărise în picioare, roşeaţa feţei lui indicând, fără urmă de îndoială, profunzimea indignării lui. Bollingbroke, întotdeauna dorindu-şi să sondeze asemenea adâncimi, cedă.

– În toţi anii petrecuţi în această Cameră, nu am auzit niciodată o prezentare atât de nervoasă şi de belicoasă făcută de vreun ministru al afacerilor externe, începu Makepeace. Când tot restul Europei caută o cale comună de a merge înainte, el pare hotărât să se poarte ca un copil încăpăţânat. Iar prim-ministrul lui, căruia îi place să pretindă că e un om de stat, stă lângă el şi îl încurajează...

Makepeace încurcase ţintele. În scaunul de lângă Bollingbroke, Urquhart stătea de vorbă cu Claire, care se apleca din locul ei de pază de pe rândul din spate ca să-i şoptească ceva la ureche. De unde stătea Makepeace, părea că îşi freca faţa cu afecţiune de el. Sentimentul lui de trădare personală crescu.

– Când restul Europei e unit, pentru numele lui Dumnezeu, nu ar trebui să ne alăturăm lui în loc să zgândărim din cauza vechilor războaie?

– Pe vremea tatălui meu, asta se numea capitulare, strigă Bollingbroke, dar nu încercă să ia cuvântul – se bucura să vadă cum Makepeace era întins ca un arc.

– Guvernul se ceartă din cauza problemelor legate de străinătate cu singurul scop de a-şi acoperi eşecurile de acasă. Şi-a pierdut toată autoritatea morală de a continua în funcţie...

În apropiere, Annita Burke dădea din cap în semn de aprobare, îndemnându-l să continue, în timp ce alţii din jurul ei încercau să-l asculte, cu capetele înclinate, înţelegători, în loc să se alăture agitaţiei generale. Printre toate glasurile, Bollingbroke putu fi auzit spunând într-un fel batjocoritor:

– Şi-a găsit moralitatea de când a fost dat afară din funcţie, nu-i aşa? Ce convenabil!

– Aşa cum au spus recent episcopii la Sinodul General, această ţară are nevoie de o schimbare a direcţiei şi de un nou sentiment al moralităţii conducerii – o conducere pe care acest guvern şi acest prim-ministru nici măcar nu încearcă să o ofere.

Bollingbroke se sătură, sări în picioare şi începu să bată cu picioarele în tribună.

– Ce-ai realizat tu în comparaţie cu Francis Urquhart? strigă el. În comparaţie cu el eşti ca un porc care se scarpină într-o fermă de porci. Francis Urquhart a adus prosperitate în ţara asta, pace în Cipru...

Menţionarea Ciprului veni ca o palmă peste obrazul lui Makepeace. Părea să-l fi agitat şi pe Urquhart, care îl trăgea de mânecă pe ministrul afacerilor externe. Bollingbroke, speriat de intervenţia neobişnuită a prim-ministrului, se lăsă în scaun, locul lui la tribună fiind luat de Urquhart.

Camera se liniști, toți fiind fascinați să prindă următoarea întoarcere a caruselului.

Urquhart își drese glasul.

– Îmi pare rău să-l întrerup pe onorabilul meu prieten, apreciez contribuția lui... dar toată discuția asta despre moralitate și episcopi e încurcată și derutantă. Știți, domnule președinte al Camerei, mi se pare extraordinar că cei care își petrec foarte mult timp avertizând cu privire la consecințele grave ale faptelor rele în viața de apoi nu vorbesc prea des despre ele în viața asta. Ne sugerează să întoarcem celălalt obraz. Oftă. Dar, dacă acesta este rolul autodesemnat adoptat de episcopi, nu poate fi și rolul guvernului – cel puțin nu al guvernului meu. Treaba noastră nu este să-i iertăm pe cei care au făcut rău. Treaba noastră este să-i apărăm pe cei care nu au făcut rău.

Dacă Makepeace aruncase mănușa moralității, Urquhart părea hotărât să o ia și să o folosească drept armă de atac.

– Să nu mă înțelegeți greșit, respect mult contribuția adusă la succesul guvernului meu de onorabilul domn când era membru al acestuia... Zâmbi fin, în bătaie de joc. Deși nu-mi amintesc să-l fi auzit, când stătea la masa Cabinetului, explicând cum stricam lucrurile atât de rău. Nu până l-am concediat. Dar pierderea funcției poate avea un efect derutant asupra perspectivei și memoriei unui om.

Mănușa lovi din nou. Poc!

– Nu mă îndoiesc de sinceritatea valorilor lui personale, dar mi se par ciudate. Mi se pare ciudat când spune că trebuie să facem una sau alta, doar pentru că așa spun episcopii. Chiar mai ciudat decât declarația conform căreia ar trebui să urmăm un curs de acțiune sau altul pentru că așa spune restul Europei. Unde e moralitatea în asta? În

părerile la mâna a doua care urmează turma cum urmează câinii un camion de gunoi.

Poc!

– Moralitatea înseamnă să decizi singur ce e corect. Apoi să faci ceva în legătură cu asta. Permiteți-mi să am în jurul meu oameni de acțiune, nu moraliști care spun vorbe goale. Nu simt nimic decât dispreț pentru cei – privirea lui Urquhart se îndreptă în direcția fostului său coleg – care stau deoparte și critică eforturile celorlalți și care coboară de pe înălțimile de unde judecă după ce lupta s-a terminat și le spun răniților și celor care sunt pe moarte unde au greșit...

Makepeace încercă să nu tresară, dar suferea în sinea lui. Încă mai auzea ecoul reproșului lui Claire în urechi – îl acuzase că stătea pe margine –, și acum asta. Încercau să-l umilească, împreună. Se uită în jurul lui în timp ce veneau loviturile. Cei pe care îi crezuse susținători se foiau incomod pe locurile lor, în timp ce expresia feței Annitei îl îndemna să continue – să facă ceva! Se ridică în picioare, cerând cuvântul.

– Nu, nu, îi făcu semn Urquhart să stea jos. Am auzit destul despre teologie de la el ca să-mi ajungă multă vreme de-acum încolo.

Makepeace rămase pe poziție, cerând să fie auzit, cu mâna încleștată și ridicată – încă strângea scrisoarea lui Urquhart –, în timp ce loialiștii lui Urquhart îl înjurau și îi strigau să se așeze la loc. Poc, poc, poc! Makepeace stătea singur, sfidând loviturile, dar trebuia doar să stea acolo – fără să facă nimic, așa cum îi reproșase Urquhart –, lăsându-se înjunghiat și sfâșiat? Privirea Annitei era plină de jale, iar într-a lui se vedea durerea pricinuită de nedreptate.

– De când și-a pierdut funcția, spunea Urquhart, atitudinea lui a devenit atât de critică, de negativă, atât de amărâtă

din motive personale și de atât de distructivă, încât uneori mă întreb ce mai caută în același mare partid ca mine.

POC!

Asta era. Provocarea publică. Nu avea de ales decât să răspundă. Toți cei din jurul lui cu care discutase și conspirase îl examinau, întrebându-se dacă era pregătit pentru duel. Makepeace împotriva lui Urquhart. Știa că, dacă se ferea de provocare atunci, i-ar fi fost imposibil să-i convingă pe unii dintre conspiratori să i se alăture mai târziu. Dar era prea devreme, nu era complet pregătit. Annita îl avertizase să nu fie prea nerăbdător și emotiv... dar chiar și vulturii trebuie să zboare purtați de vânt. Și, chiar dacă juca rolul unui politician, fusese născut ca un om și acel om suferea în sinea lui, îl usturau obrajii, iar gândurile îi erau înceţoşate de o furie întunecată care se adâncea și cerea satisfacție.

Satisfacție. Pentru umilințele publice din Cameră. Satisfacţie pentru insultele primite în privat, în scrisoarea din mâna lui. Satisfacție pentru că îi refuzase pe Maria și pe tatăl ei. Și pentru că i-o furase pe Claire.

Satisfacție pentru toate. Acum!

De pe poziția lui din banca de pe rândul al treilea, Makepeace merse în lateral, în pasaj. Fugea. Această perspectivă îi făcu pe toți cei din Cameră să tacă imediat și să-l observe. Coborî spre podeaua marii Camere, până la liniile roșii trase pe covor care separau partea guvernului de opozanți prin măsura de două săbii, granița dintre prieten și dușman pentru totdeauna. Apoi trecu de ea. Nu se auzi nicio bătaie de inimă, niciun sunet, era plin de emoții în Cameră, dar totul era încremenit. Privi cum Makepeace urcă treptele printre băncile opoziției, unul, două, trei rânduri, și ocupă un loc gol.

Toți cei din Cameră expirară deodată când reveniră la viață și se reinstală zarva. Fuseseră martori la o parte a vieții parlamentare atât de rară, că avea să umple cronicile și să fie repovestită nepoților în jurul focului. Makepeace traversă podeaua, își abandonă partidul, rupse cartea cu reguli și îi declară război lui Urquhart, până la ultima suflare.

Dar, când se uită prin Cameră, la băncile de pe care luptase atât de mulți ani, i se păru că văzu urma unui zâmbet vag și trecător pe buzele lui Francis Urquhart.

CAPITOLUL 26

Grecii au inventat democrația. Nu e de mirare că, de atunci încolo, au provocat doar haos.

Ochiul soarelui levantin și inospitalier se holba la capitala cipriotă, străzile înguste ale centrului orașului părând a se coace asemenea unor cărămizi în cuptor. Hugh Martin se simți ușurat când ajunse la sanctuarul cu aer condiționat al Power House, o fostă centrală electrică ce fusese transformată, cu multă imaginație, într-unul dintre cele mai bune restaurante din cartierul vechi. Lucrările de artă contemporană fină concurau cu meniuri și liste de vinuri pentru atenția clientelei bogate, printre care se afla și Dino Nicolaides, editor la *Cyprus Weekly*, care era hotărât să-i ia un interviu pe larg oaspetelui său. Pentru acest scop, comandase o masă izolată lângă ușa care se deschidea în curtea din spate.

Martin îi ceru scuze editorului pentru prezența lui Drage – în ultimele zile, tensiunea care plutea în aer în Nicosia se acumulase ca o grămadă de gunoi neadunat: demonstrațiile de toate felurile deveniseră fenomene zilnice, iar demonstranții erau tot mai confuzi, nemaiștiind dacă

țintele protestului lor erau turcii, britanicii sau chiar guvernul cipriot.

– O nebunie de vară, fu de acord editorul, iar Drage fu așezat pe un scăunel de lângă bar.

Dacă mobila și decorul erau moderne, ospitalitatea era în cea mai bună tradiție cipriotă și Martin se relaxă repede. Dar Drage nu-și putea permite un asemenea lux după ce superiorii lui îl frecaseră la icre în urma fiascoului din fața muzeului.

– Să nu mai faci niciodată așa ceva, îl admonestaseră superiorii lui. Mai bine să primească nevasta ta o pensie de văduvă decât să te faci de râs la știrile de seară.

Drage își jurase că nu avea să mai facă așa ceva niciodată. Stătea pe scăunel cu o privire de vultur, își pusese geanta inofensivă în care căra „cele necesare" lângă el, pe masa de bar, și bătea nervos cu degetele pe genunchi. Zâmbi indiferent, dar nu intră în vorbă cu cei doi ciprioți care stăteau lângă el, la bar, și comandau băuturi.

Incidentul se întâmplă cu o viteză extraordinară. La jumătatea prânzului, un oaspete de la o masă apropiată se ridică și merse să îi salute pe editor și pe diplomat, o acțiune care nu trezea multă suspiciune într-o comunitate atât de mică. Dar Drage se alarmă imediat, înjurând lumina strălucitoare care intra pe fereastră și îi ardea retina în timp ce se holba și din cauza căreia îi vedea pe toți cei din jurul mesei doar ca pe niște siluete. Clipi, clipi din nou, studiind profilul nou-venitului pentru a repera orice semn neobișnuit. Drage nu observă – nu putea observa în acele împrejurări – ochii Înaltului Comisar căscându-se de teamă și uitându-se în direcția lui. Brațele lui Martin rămaseră nemișcate pe masă, așa cum i se ordonase. În același moment în care lui Drage i se păru că zărește conturul

unui revolver iţindu-se din spatele intrusului, uşa ce dădea spre curte şi care se afla în imediata apropiere a mesei începu să se deschidă. Simţi teama circulându-i prin vene. Drage îşi apucă geanta.

Imposibil! În timp ce se întinse după fermoarul genţii descoperi că fusese lipit. Joacă de copii! Dar extraordinar de eficientă. Fermoarul era blocat, revolverul şi transmiţătorul cu alarmă dinăuntru erau la fel de inaccesibile ca şi cum ar fi fost încuiate încă în seiful Înaltului Comisar.

Doi bărbaţi – însoţitorii lui Drage de la bar – intrară pe uşa din spate. Unul flutura ceea ce părea a fi o puşcă-mitralieră, în timp ce celălalt îl ajuta să-l ridice şi să-l împingă afară pe Înaltul Comisar. Puşca-mitralieră nu mai fu mişcată şi, pentru câteva secunde, atacatorul o îndreptă în direcţia lui Drage. Apoi dispăru şi el. Nu se auzi nici măcar un ţipăt, totul se întâmplase foarte repede şi majoritatea oaspeţilor din restaurant încă se bucurau de mâncarea lor, prima lor sperietură venind doar când Drage răsturnă scăunelul de la bar sărind spre uşă. Era încuiată, aşa cum ştia că avea să fie. Până când ieşi pe intrarea principală a restaurantului şi ocoli ca să ajungă în curtea acoperită cu crizanteme, maşina de evadare se îndepărtase repede şi deja se pierduse pe străzile înguste ale cartierului tâmplarilor. Nu-i văzu nici marca, darămite numărul.

Îl pierduse pe Înaltul Comisar Britanic.

CAPITOLUL 27

Viața e prea scurtă pentru a învăța regulile.

Stătea în spatele perdelelor trase ale Camerei Comunelor, cu ochii închiși. Furtuna avea să izbucnească în jurul lui și nu se putea retrage. Soarta, destinul, jocurile zeilor, oricum le-ar fi numit, reușiseră să-l aducă într-o vreme în care trebuia să ia o mare hotărâre; dacă pica testul nu ar fi spus că îi lipsise ocazia, ci doar curajul.

La mai puțin de douăzeci de minute după ce traversase podeaua Camerei și schimbase fața politicii parlamentare, Urquhart auzise de răpirea lui Martin. Peste tot pe unde se uita era numai prăpăd. Și, în prăpăd, era ocazia lui. Pentru că i se declarase război pe două fronturi, unul în domeniul parlamentar, unde abilitățile și perspicacitatea lui nu erau egalate de nimeni, și celălalt într-o arenă îndepărtată care era una dintre puținele locuri din lume în care mai erau staționate trupe britanice. O arenă pe care o cunoștea foarte bine, unde începuse lunga călătorie a bărbăției lui și unde se putea încheia. Lui Makepeace i-ar fi fost greu să-l urmărească până acolo și nici nu ar fi știut care erau prăzile.

Auzi o bătaie în ușă și se ivi capul unui secretar.

– Domnule prim-ministru, s-au adunat toți membrii Cabinetului.

– Încă un moment. Cere-le să-mi mai dea un moment.

Un ultim moment, o ultimă ascultare a vocilor din mintea lui care vorbeau despre furtuni și încercări îngrozitoare. Cerurile erau sângerii, prevesteau osânda oamenilor, și alții nu îndrăzneau să intre. Dar Francis Urquhart îndrăznea. Avea de luptat în războaie, fără întârziere. Pentru că, în războaie, sincronizarea e totul.

Și venise vremea pentru ele.

* * *

Învârtise roata norocului și nu putea decât să se bucure de risc. Nu se mai simțise atât de bine de câteva luni. Păși ușor când merse câțiva metri, de la camera lui, înapoi în Camera Comunelor, ținându-și strâns foaia de hârtie cu emblema simplă a unui grilaj și strângând în mână un bilet care avea să ajungă în Biblioteca Urquhart. Sau în Turn. Asta îi aminti că poate ar trebui să-l facă pe Booza-Pitt să adauge un amendament la legea lui, care să ofere scutiri de taxe pentru companiile care contribuiau la fonduri educaționale. Ca Biblioteca Urquhart sau Fundația. Încă mai avea timp.

Camera era plină, toți știau că o asemenea adunare extraordinară și neplanificată a miniștrilor Cabinetului indica o mare dramă. Parlamentarii fremătau ca frunzele în vântul uscat de toamnă, în timp ce Urquhart își puse foaia de hârtie pe tribună, netezindu-i marginile crem, și începu.

– Domnule președinte al Camerei, cu permisiunea dumneavoastră, aș vrea să fac o declarație. În această după-amiază, în Cameră, un membru a traversat sala într-un act care nu doar că a redus majoritatea acestui guvern, dar amenință să aducă o perioadă de nesiguranță

dăunătoare... Alții ar fi spus-o, deja o strigau când pregăteau ziarele de dimineață, așa că nu avea nimic de pierdut cu această recunoaștere. O asemenea nesiguranță poate doar să facă rău bunei guvernări a țării. Mai mult decât atât, s-a afirmat că guvernul meu și-a pierdut autoritatea morală de a guverna. Aceasta este o provocare pe care niciun guvern nu o poate ignora.

Se lăsă pe spate, de la Tribună, ca să-și poată observa publicul și, mai important, să-l țină în suspans, nerăbdător să-i asculte cuvintele.

– Acest guvern preferă să-și ia autoritatea nu de la moraliști autodesemnați, ci de la popor. Pe popor îl ascultăm și în el avem încredere; el trebuie să spună cine ar trebui să stea pe băncile astea și cine ar trebui să stea în opoziție. Poporul trebuie să decidă.

Toți oamenii din cameră îl priveau cu coada ochiului pe Makepeace, care stătea impasibil, conștient că Urquhart îi contesta toate calificările, și incomod pe o bancă unde nimeni nu se număra printre prietenii sau susținătorii lui. Părea izolat; sărise prea devreme.

– Ca să pun capăt acestei nesiguranțe, intenționez să-i cer Maiestății Sale dizolvarea guvernului și alegeri generale cât mai devreme posibil, după trecerea anumitor piese esențiale ale activității parlamentare. Acel moment ar trebui să fie peste patru săptămâni după joia viitoare. Mulțumesc.

Luându-și hârtia, Urquhart plecă din Cameră.

Timp de câteva momente lungi, Camera reacționă ca o bestie preistorică atacată. Întâi fu o tăcere năucitoare, înainte ca sunete de confuzie să înceapă să zornăie din multe gâturi. Apoi se auzi un urlet prelungit când creatura își dădu seama că i se tăiase coada. Strigăte de hotărâre și furie se ridicară din toate părțile.

– Doamne, n-am crezut că o să văd ziua în care Francis Urquhart va ridica steagul alb al predării.

Un tânăr scrib din galeria presei își rupse carnetul de notițe, molipsit de atmosfera de anarhie care predomina. Lângă el, Dicky Withers părea indiferent, privind scena de sub el, aparent fără să arate niciun sentiment puternic și sugându-și obrajii de parcă ar fi tras din pipa lui preferată.

– Tâmpitul!

– Cine, Urquhart? îl întrebă tânărul lui coleg.

– Nu Urquhart. Tu. Urquhart nu fuge, arată că Makepeace joacă la cacealma.

– Dar stă prost în sondaje, partidul lui e divizat.

– Uită-te la ei! În fața pericolului de a se îneca la alegeri, puțini vor fi dornici să i se alăture lui Makepeace și să sară în corabia lui.

Dădu din cap în timp ce se uita spre fostul ministru al afacerilor externe, care ieșea singur din Cameră. Într-o arenă în care toți strigau, se certau și gesticulau, doar el părea să nu aibă nimic de spus și nici cui spune.

CAPITOLUL 28

Viața grecilor e construită în jurul ruinelor și al zvonurilor.

Nicosia se sufocă de căldură în timpul zilei; noaptea, viața e trăită pe stradă, în locurile în care se mănâncă în aer liber, pe la colțuri, în cafenele, în parcuri, sub stele. Trotuarele fierbinți sunt zgomotoase, bârfele curg pe fiecare șanț; la semafoare, tinerii scot capetele pe geamurile mașinilor sau se apleacă de pe motorete ca să se tachineze cu trecătorii și să le ceară țigări, pentru că toți par a fi legați între ei prin afaceri sau sânge. Dar, de la invazia turcilor, mai mult prin sânge.

În atmosfera sufocantă, vântul blând al zvonurilor străbate străzile lăturalnice și trece de la balcon la coada de la autobuz, ca un mistral al neadevărului. Dacă cineva își sufla nasul la Poarta Famagusta, devenea o epidemie până când, după vreo oră, ajungea pe Bulevardul Makarios. Poate că, într-o zi, televiziunea putea să-i salveze pe cipriоți, înlocuindu-le agitația febrilă cu o uniformitate care să-i amorțească, strecurând conspirații printre pauzele publicitare. Poate, într-o zi, dar, până atunci, cipriоții vor crede totul.

Cu excepția politicienilor.

Sub un acoperiș de frunze de palmier împletite, la umbra marilor ziduri venețiene ale vechiului oraș, un ospătar servea doi turiști britanici, explicându-le meniul cu răbdare și implorându-i să încerce creierii fierți care erau o specialitate a vărului său, bucătarul, apoi avertizându-i în legătură cu calamarul.

– E de săptămâna trecută. Prea vechi.

Dădu din cap de parcă era lângă un mormânt.

Un băiat, nu mai mare de zece ani, trecu printre mese, distribuind manifeste. Se opri în fața celor două doamne, identificându-le clar drept britanice.

– Bună dimineața, le spuse el, le zâmbi larg și îi oferi fiecăreia câte un manifest înainte să își continue misiunea.

– Ce scrie? îl întrebă femeia pe ospătar.

– Scrie că-i vrem pe britanici afară din Cipru, răspunse el cu veselie înainte să se uite pe furiș la expresia feței ei. Nu, nu pe voi, doamnelor. Bazele militare. Doar bazele militare. Vrem ca britanicii să rămână, vă iubim. Dar ca prieteni în casele și tavernele noastre. Nu în baze. Explicația lui veselă sugera că nu avea nicio urmă de dușmănie. Acum, ce ziceți de un purceluș de lapte, proaspăt tăiat?

Brusc, un scuter prost și lent opri cu zgomot la bordură, iar ospătarul și șoferul se salutară. Scuterul deveni mai zgomotos, iar ospătarul și șoferul deveniră mai agitați, gesticulând de parcă ar fi încercat să se apere de atacul unor lilieci-vampiri înfometați. Apoi ospătarul se întoarse spre vărul lui care se apleca pe fereastra deschisă a restaurantului. Se auziră mai multe strigăte – ospătarul lăsă pixul, carnețelul și tirbușonul pe fața de masă – iar lupta cu liliecii continuă în timp ce se retrase în direcția scuterului.

Urmărit de strigătele vărului lui, care nu erau deloc cuvinte de alint, se urcă pe scuter și dispăru în noapte.

Vărul apăru la masa oaspeților, cu o expresie obosită și răbdătoare, își șterse mâinile de șorț și luă carnețelul.

– Dar... ce s-a-ntâmplat? îl întrebară doamnele.

El ridică din umeri.

– Oase. Au găsit mai multe oase. Așa că mai e o demonstrație la Palatul Prezidențial. Nu vă faceți griji, doamnelor, a plecat doar ca să strige și el puțin. Se întoarce într-o jumătate de oră. Ce pot să v-aduc acum? V-a spus despre calamar?

Niște oase fuseseră descoperite pe dealurile de dincolo de Paphos, sub o grămadă de pietre dintr-o dumbravă de măslini. Nu aveau vechimea potrivită pentru a fi morminte din războaiele cu britanicii sau cu turcii și se dovedi că nici măcar nu erau umane. Dar aveau să treacă zile întregi până când analizele criminalistice urmau să stabilească faptele și, între timp, aveau să fie proteste, zvonuri, invenții și chiar minciuni.

Prin lungile zile cipriote și sub cerul albastru și apăsător, adevărul putrezește ca un mădular cangrenat.

* * *

Palatul Prezidențial din Nicosia e o clădire incredibilă. Construit ca să găzduiască marafeturile unuia dintre primii guvernatori britanici după ce vechiul sediu fusese distrus de o răscoală, fusese ars, la rândul lui, în timpul loviturii de stat împotriva Arhiepiscopului Makarios care deschisese poarta invaziei turcești. Aceasta ar fi putut fi o ocazie de a șterge definitiv amprenta britanică de pe casa prezidențială și de a crea un palat cu un design cipriot complet modern. „Dar britanicii fac parte din istoria noastră", se crede că ar fi spus Arhiepiscopul, „sunt prietenii noștri." Așa că,

precum își dorise Arhiepiscopul, palatul fu restaurat în vechiul stil, împreună cu stema regală britanică dominantă cioplită în gresie deasupra intrării principale. „Dumnezeu și dreptul meu." Ceva incredibil.

Aristotel Nicolaou era la fel de incredibil. Înalt, cocoșat, stânjenit, președintele avea o slăbiciune și o intensitate în ochii lui albaștri care îl deosebeau de majoritatea ciprioților. Era mai mult filosof decât politician, un bărbat care nu avusese plăceri mai mari în viață decât să predea economie la The London School of Economics și să se însoare cu o englezoaică. Fericirea lui dispăruse odată cu invazia turcească ce sfâșiase insula, iar el se întorsese doar ca să-și domolească vinovăția pentru că ratase greutățile îndurate de semenii lui ciprioți. Nu era o vinovăție împărtășită de soția lui. Nicolaou era un om cu idealuri mari care nu se împăcase niciodată pe deplin cu tacticile și concesiile zilnice necesare în viața politică mai mult decât cu cele necesare în căsnicia lui. În timp ce stătea la micul lui birou, înconjurat de fotografii de familie și accesoriile puterii, se simți în voia sorții. Prin marile ferestre arcuite din piatră maură veneau zgomotele protestului de dincolo de porțile palatului – mai tari ca oricând în acea seară –, iar prin telefon sunetele protestului prim-ministrului britanic. Nu știa cum să se ocupe de niciunele.

– Ari, trebuie să subliniez cât de gravă e treaba asta pentru mine. Nu voi permite oamenilor să înceapă să-mi răpească Înalții Comisari și să scape basma curată cu asta.

– Francis, fac tot ce pot. Îl vom găsi.

– Dar nu l-ai găsit. Ai aflat măcar de ce a fost luat?

– Un post de radio a primit un apel telefonic acum vreo două ore. Nedetectabil, bineînțeles. Cel care a sunat s-a identificat drept „Cuvântul". A spus unde este semnul din

naștere al domnului Martin. A zis că va oferi și restul din acesta în schimbul tuturor dosarelor privitoare la mormintele de război ascunse și al unui angajament din partea guvernului tău de a retrage „avanposturile imperialismului" vostru, așa cum le-a numit. Oase și baze.

– Ăsta e șantaj.

Într-un castron din fața lui Nicolaou erau adunate frunze proaspete de lămâi din grădină; zdrobi câteva între vârfurile degetelor, savurând parfumul lor înțepător, așa cum îi era obiceiul când era stresat.

– Măcar putem să-i încurajăm să vorbească despre astea?

– Ari, mai e puțin până începe campania electorală. Nu intenționez să o încep negociind cu teroriștii.

– Sunt sigur că e mai mult decât atât. E țintit și împotriva mea. Vor să mă împiedice să semnez tratatul de pace. Chiar și acum îmi bate o mulțime la ușă.

Sub bolta cu o sută de mii de stele, alt val de protest pluti pe pământ – Doamne, oare intraseră? Pentru prima dată, se bucură că soția lui era plecată într-o altă călătorie la Paris. Mai multă cultură. Din nou la cumpărături.

– Cât de în serios ar trebui să-i luăm pe acești oameni?

– Voi, britanicii, încă n-ați învățat să-i luați pe ciprioți în serios? Nicolaou părea sarcastic. Poate suntem o națiune de proprietari de taverne și șoferi de taxi, dar amintește-ți că am învins mașinăria militară britanică cu câteva bombe improvizate și puști furate.

– Îmi amintesc.

– Mai presus de toate, *eu* nu-mi pot permite să uit. De-a lungul secolelor, noi, ciprioții, am fost trădați de cei care au lăsat turcii și alți invadatori să intre pe ușa din spate. Acum unii cred că îi invit pe ușa din față și le întind un

covoraș de întâmpinare. Mă numesc marele amăgitor. Vor capul meu, nu pe al domnului Martin.

– Nu mi-am dat seama că e atât de greu pentru tine. Îmi pare rău, spuse Urquhart, dar nu vorbi serios.

Președintele zdrobi mai multe frunze de lămâi și se uită prin biroul lui până la locul în care, pe peretele pastelat de deasupra șemineului, atârna un portret de mari dimensiuni pictat în ulei al fiicei lui, singurul copil, născut la cinci luni după întoarcerea părinților în Cipru. O botezase Elpida – *Speranța.*

– Francis, atât timp cât avem pace pentru copiii noștri, nu prea mai contează alte lucruri.

Prostul sentimental. Lucrurile păreau să scape de sub control în Cipru; Urquhart nu putea fi mai mulțumit.

– Crezi că acești rozători de oase care se opun păcii îl țin pe Înaltul meu Comisar?

– Cred.

– Atunci, pentru numele lui Dumnezeu, cine e în spatele lor?

Nicolaou oftă obosit.

– Aș vrea să știu.

* * *

Avea douăzeci și trei de ani, picioare lungi, buze mari și o concepție de viață aventuroasă și simplă. De aceea devenise stewardesă, ca să vadă lumea și minunile ei, mai ales bărbații. Nu se gândise că avea să cunoască un asemenea bărbat. După zece minute de la întâlnirea cu el la clasa întâi, îi oferise o slujbă – salariu mai bun, ore mai obișnuite, fără camere anonime de hotel și nopți pline de murdărie și transpirație cu bărbați care încercau cu disperare să uite că aveau peste patruzeci de ani și erau însurați. Cel

puțin acesta nu era însurat. Dar nu se aşteptase să se uite în jos şi să vadă ţeava unui revolver.

Îşi duse mâna la gât, speriată. De la o distanţă de doi metri, ţeava fu mişcată o dată, de două ori, de trei ori, indicând nasturii bluzei ei. El dădu din cap când ea îi găsi; era nervoasă, tremura, se chinui să-l descheie pe primul. Ceilalţi fură descheiaţi mai uşor.

Ţeava se mişcă repede spre stânga, apoi spre dreapta, de parcă i-ar fi atins uşor umerii, şi îi căzură bretelele sutienului, care în cele din urmă ajunse pe podea lângă bluză. Tremură când o briză dinspre mare, cu parfum de iasomie, trecu prin fereastra deschisă şi pe pielea ei goală. Sfârcurile ei se strânseră, la fel ca ridurile gurii lui.

Fără remuşcări, ţeava îşi continuă drumul pe corpul ei. Ea îşi dădu jos fusta şi rămase doar în chiloţi, cu braţele încrucişate de parcă s-ar fi căit.

Din nou, ţeava. Nu răspunse chemării ei de data asta, ezitând la ultima barieră, dar ţeava îi făcu semn din nou, mai nerăbdătoare, violentă. Iar ea făcu ce îi poruncise, sânii ei căzând generoşi înainte când se aplecă să se supună. Stătu cu picioarele îndepărtate, pulpele ei şi toate gândurile lui ducând doar spre un punct ras cu grijă.

Se holbă la ea multă vreme; ea simţi că se topea pe dinăuntru. Apoi el mormăi într-un fel impresionant.

– Vrei slujba asta?

– Da, *Kyrie*.

– Bine. Fratele meu, Dimitri, spune că ai multă imaginaţie. Vino să-mi dovedeşti. După aceea mergem să distrugem guvernul.

CAPITOLUL 29

Loialitatea e pentru câini.

Călătoria lui Claire fusese obositoare, scopul ei – Jeremy Critter –, plictisitor. Era un critic înnăscut, micuțul parlamentar de South Warbury, în vârstă de patruzeci și ceva de ani, care nu putea, nici măcar pentru un moment, să-și ascundă ambițiile și, chiar mai puțin, frustrarea că nu și le îndeplinise. Era în centrul atenției din cauza speculațiilor mass-mediei despre posibilitatea de a se alătura rebeliunii lui Makepeace, iar el încuraja această speculație pentru că nu putea rezista tentației de a auzi spunându-se ceva nou despre el. Răspunse întrebărilor mâhnite de la sediul de pe Downing Street în felul lui obișnuit, agresiv, pretinzând că asocierea cu circumscripția lui punea o presiune considerabilă și că onoarea îl obliga să asculte; spunea că, în viziunea lor, guvernul din Westminster al lui Francis Urquhart părea prea distant față de locurile încețoșate din South Warbury și că nu îi purta de grijă. Poate dacă prim-ministrul ar fi făcut un gest de recunoaștere a sprijinului loial, pe care circumscripția și parlamentarul ei i-l oferiseră de-a lungul anilor,

ar fi ajuns la altă concluzie, dar, în aceste împrejurări, când loialitatea nu era răsplătită...

Asta era mai mult decât înfumurarea obişnuită a lui Critter. Asociaţia circumscripţiei lui era formată doar dintr-o ramură învechită a sindicatului croitoreselor din mediul rural, alături de câţiva jucători de bowling care nu mai ridicaseră nimic de ani de zile; ar fi făcut orice dacă i-ar fi linguşit, inclusiv, aşa cum părea, să treacă în tabăra adversă. Odată cu plecarea lui Makepeace, Critter îşi văzuse şansa de a chiţăi; Claire se oferise voluntar ca vânător de şobolani.

Se invitase singură ca oaspete vorbitor la adunarea generală anuală a asociaţiei, o colecţie de mai puţin de treizeci de suflete adunate în camera din spate a unui pub. De dincolo de zidul despărţitor din spatele ei, auzi comentariile obscene de la o masă de *snooker*, în timp ce, lângă ea, preşedintele asociaţiei se ridică pentru a se adresa celor loiali. Un colonel înalt, slab şi cocoşat scoase un ceas de buzunar din alamă din buzunarul de sus al sacoului şi îl puse pe masă, în faţa lui, de parcă ar fi aşteptat să înceapă bombardamentul de seară.

Începu treaba. Rapoarte despre starea finanţelor asociaţiei.

– Un sold de paisprezece şi trei penny. Mă scuzaţi, doamnelor, ar trebui să fie paisprezece lire şi treizeci de penny... s-a deteriorat... s-a deteriorat mai tare... s-ar putea să trebuiască să luăm în considerare închiderea biroului şi toţi am fost foarte trişti când a trebuit să plece doamna Robertson.

Apoi urmă o dispută cu privire la clubul de prânz al doamnelor – dacă ar fi trebuit să primească în rândurile lui şi membri domni.

– La vârsta noastră, nu prea contează, spuse un suflet progresist.

– Și, de vreme ce nu există nominalizări pentru noile funcții, continuă președintele, ridicând vocea peste limbajul dezgustător care începea să vină de la masa de snooker din camera alăturată, aș sugera ca deținătorii funcțiilor din prezent să continue pur și simplu.

– Nu se poate, obiectă o voce de după piesa pe care o tricota.

– De ce nu, rogu-vă? întrebă președintele.

– Doamna Tweedie, vicepreședinta noastră, continuă femeia care tricota, a murit săptămâna trecută.

– Of, îmi pare rău. Cred că asta îngreunează lucrurile...

De cealaltă parte a lui Claire, Critter le zâmbea tuturor ca un fiu ascultător. Nu era de mirare că îi avea la mână. Îi putea cumpăra cu patruzeci de lire pe an și o călătorie cu autobuzul până la Minehead. Oare acesta era focarul rebeliunii care amenința să facă titluri naționale urmându-l pe Tom Makepeace?

– Nu e inevitabil, îi explică Critter când cei de la ședință păreau gata să se certe din cauza târgului de mașini la mâna a doua. Dar se simt foarte izolați, neapreciați. Dacă guvernul ar găsi un fel de a-și arăta grija pentru această circumscripție...

– Cum ar fi să te facă ministru, șopti ea.

– Îmi oferi postul?

– Nu.

Maxilarul lui – deloc impresionant – se încordă.

– Bineînțeles, apreciez foarte mult ce a făcut Francis în mulții săi ani la putere. Păcat că el nu pare să mă aprecieze. Dar, înțelege, nu e ceva personal. Asociația mea e într-adevăr nemulțumită.

– Atunci spune-le să se oprească, îi ceru ea. Un cuvânt de la tine și se vor întoarce direct la croșetat învelitoare pentru ceainic.

– Îi voi asculta, dar nu le voi comanda, bombăni el într-un fel pompos. Asociația mea e foarte tradițională. Îi place să decidă singură. Din principiu.

Declarațiile președintelui erau aproape de sfârșit. În scurt timp, Critter avea să se ridice în picioare. Corpul lui se întorsese pe jumătate cu spatele la ea, limbajul lui arătând sfidare, era un om gata să facă un salt. Niciodată nu rezistase ispitei de a sări într-un titlu de ziar.

– Păcat de tine! șopti ea.

– De ce?

– De asociația ta și principiile ei.

– Ce vrei să spui?

– Jerry, mă întrebam cum vor reacționa aceste bătrânele dragi la faptul că parlamentarul lor conștiincios își ia atât de multe de la muncă acasă la el.

– Despre ce vorbești, femeie?

– Despre noua ta secretară. O duci acasă la tine, la apartamentul tău din Dolphin Square. La fiecare prânz.

– Pentru muncă. Nimic altceva.

Se holba direct înainte, vorbind cu colțul gurii, nedorind să-i întâlnească privirea.

– Bineînțeles. Doar că voi, bărbații, nu înțelegeți problema. Ne oferiți atât de puține la Westminster și ne forțați să stăm într-un mediu atât de aglomerat, că tot ce putem să facem în timp ce stăm la coadă ca să ne spălăm pe mâini e să bârfim. Ai fi uimit să afli ce zvonuri circulă.

– Cum ar fi... ce?

Scrâșnea din dinți și îi pălea pielea ca a unui pui pe linia de producție.

– Știi, mai mult despre cicluri care nu mai vin și despre parlamentari absenți. Ca atunci când ai lipsit de la Comisia Permanentă miercurea trecută. Și de ce niște boxeri cu

monogramă au căzut din poşeta ei când îşi căuta rujul. Am râs toate; a spus că te grăbeai...

– Pentru numele lui Dumnezeu!

– Nu-ţi face griji! Îmi vin în minte foarte puţine circumstanţe în care aş fi tentată să trădez secretele vestiarului doamnelor. Foarte puţine. E ca un confesional.

El înghiţi în sec.

– La fel cum şi eu sunt sigură, Jerry, că şi ţie îţi vin în minte foarte puţine circumstanţe în care ai fi tentat să-ţi trădezi partidul.

Preşedintele terminase şi lovea uşor sticla ceasului de la mână în timp ce turma aplauda ca reprezentantul ei să se ridice şi să vorbească.

În timp ce Claire făcu singură lungul drum cu maşina înapoi până în Londra, se gândi că rareori auzise un discurs de adeziune mai cuprinzător şi mai bine susţinut despre nevoia de loialitate faţă de partid decât cel oferit în acea seară de colegul ei, onorabilul şi absentul parlamentar de South Warbury.

* * *

Cei o sută cincizeci şi nouă de kilometri pătraţi de teritoriu britanic suveran situat în Cipru şi considerat esenţial pentru siguranţa Bătrânei Britanii se compun dintr-un număr de fragmente, ca un mozaic lăsat incomplet de un meşteşugar plictisit. În cele două baze principale există o grămadă de construcţii şi amenajări esenţiale pentru apărare, de la operaţiuni de colectare de informaţii bazate pe radar şi un aerodrom capabil să găzduiască cele mai mari avioane de transport militar şi recunoaştere, până la un teren de crichet de dimensiuni normale, o închisoare a Poliţiei Militare Regale, şapte şcoli şi câteva puburi. Fiecare

e separată de cealaltă, unele fiind înconjurate de sârmă ghimpată, altele nu. Între ele există multe ale construcții, inclusiv terase cu căsuțe, livezi, ruine antice și câteva sate cipriote. Nu există indicatoare sau alte semne care să indice frontiera dintre teritoriile britanice și cipriote, cu excepția „ochilor de pisică". Britanicii par să aibă o pasiune pentru a-și marca mijlocurile drumurilor în acest fel, ciprioții nu. Asta e totul.

Aspectul bazelor e frumos, datoria e plictisitoare. Iar securitatea e un coșmar. În eventualitatea unor tulburări civile, britanicii recurg la încercuirea câtorva construcții cât de bine pot, lăsând cea mai mare parte a zonei fără pază sau protecție și având încredere în moderația tradițională și bunul simț al ciprioților. De obicei, această încredere este bine întemeiată.

Prin urmare, când începu confruntarea la porțile aerodromului învecinat cu câmpurile sărate din Akrotiri, procedurile creară, inevitabil, o atmosferă ireală. Securitatea la porțile aerodromului care, de altfel, e înconjurat de un gard dublu de plasă metalică cu sârmă ghimpată deasupra, era asigurată de doi stâlpi, vopsiți în roșu și alb, care serveau drept bariere de trafic și erau balansați de la un punct central de control, flancați de fiecare parte de două cabine mici de pază din beton care, de obicei, nu erau ocupate, cu un indicator care anunța că un „paznic viu și înarmat" (sic) era la datorie. Mijloace suplimentare de apărare erau oferite de câteva tufe de trandafiri bine udate. În împrejurări normale, aceste măsuri de securitate nici măcar nu ar fi încetinit, darămite să oprească, un iepure care fugea, așa că, în acea zi, sistemul fu întărit cu sârmă ghimpată încolăcită pusă în fața porții, prin triplarea numărului paznicilor (până la șase) și aducerea unui Land Rover alb și vechi, cu

capotă de pânză și lumini albastre slabe. Aveau și vehicule mult mai bune și mai puțin învechite, dar era considerată o ocazie esențială britanică.

Confruntarea începu cu sosirea, la puțin timp după ora opt dimineața, a întregii populații a satului Akrotiri, ceea ce nu era o provocare logistică dificilă pentru că satul era la doar vreo două sute de metri de porțile bazei. Economia satului era dominată de bază, pentru care oferea o varietate de stabilimente unde se putea mânca și bea, inclusiv de unul de la care se putea lua mâncare chinezească la pachet, o băcănie și un salon de coafură unisex.

– *Elenaki-mou*, ce naiba cauți aici?

– Protestez față de exploatarea britanică.

Se lăsă tăcerea, iar cel care întrebase, un caporal care stătea de pază în spatele sârmei ghimpate, luă în considerare implicațiile a ceea ce tocmai auzise. Era confuz. El și Eleni, o fată de nouăsprezece ani, atrăgătoare și cu ochi de căprioară, petrecuseră seara precedentă la pubul Armatei din Akrotiri și nu îi menționase nimic despre asemenea chestiuni atunci. În orice caz, erau logodiți și trebuiau să se căsătorească după ce își termina misiunea. De-abia aștepta; deja se îngrășase cu două kilograme și jumătate.

– Nu vorbi în timpul misiunii! izbucni subofițerul unității, care părea să aibă ochi la ceafă. Băștinașii ar putea fi ostili.

Trei băieți care ocupaseră crengile unui măslin de lângă cabina de pază, unul dintre ei fiind fratele mai mic al lui Eleni, urlau sfidători, cu fețele acoperite de rânjete imense și pete de anason.

Eleni părea mai puțin impresionată. Poate moștenise asta de la mama ei, care stătea chiar în spatele umărului ei și care nu era niciodată impresionată. Nu vorbea engleză,

nu zâmbea niciodată, dar se holba. Cel puțin, după multe investigații, Billy, caporalul, presupunea că se holba, dar era greu să fie sigur pentru că ochii ei erau îndreptați în direcții diferite și îl enervau. Dar, în orice direcție se uitau, niciodată nu păreau să șovăie. Se simțea tot timpul cercetat de ea, oriunde stătea. Billy își echilibră nervos arma automată SA 80 în mâini în timp ce iubita lui se adresă sergentului.

– Ne-ai înjunghiat în spate, sergentule, îl acuză Eleni.

– Sunt subofițerul unității, dacă nu vă deranjează, domnișoară.

– Atunci ne-ai înjunghiat în spate, *subofițerule al unității.*

Accentul ei avea o asprime necaracteristică.

– Dacă am făcut-o, atunci a fost cu carnetul meu de cecuri, domnișoară.

– Ne vindeți la turci!

Strigătul veni de la un bătrân așezat pe un tractor la fel de vechi ca el, cu o patimă care întrecea cu mult felul în care stăpânea limba engleză. Singurul lui dinte din față îl făcea să arate fioros. Mulți dintre cei aproximativ patruzeci de protestatari ridicară vocile și fluturară mâinile ca să arate că erau de acord cu el.

Subofițerul mărșălui încet de-a lungul liniei frontului lui îngust, zece pași, se întoarse și repetă, ghetele lui bătând o cadență uniformă pe asfalt în timp ce își liniștea trupele.

– Dacă vă fac probleme, amintiți-vă, băieți, bombăni el. Băgați-o. Învârtiți-o. Și, după aia, scoateți-o.

– Sergentule, Billy nu înțelege asta nici când sunt drăguță cu el, îi strigă Eleni.

Soldatul din dreapta lui Billy chicoti în timp ce Billy se gândi să se arunce pe sârma ghimpată. Subofițetul se întoarse pe călcâiul ghetei cu ținte ca să fie cu fața la protestatari. Mama lui Eleni se uită direct la el, fără să-și ia un

ochi de la Billy. Încă nu începuse să vorbească, își mișca gingiile încontinuu de parcă nu terminase micul dejun.

– Subofițerul unității, insistă el încă o dată cu o voce guturală. Haideți să avem un pic de respect cu răscoala asta a ta, domnișoară. Altfel, s-ar putea să fiu nevoit să trec la represalii.

– Cum?

– Eu și băieții s-ar putea să nu mai vizităm pubul unchiului tău, domnișoară. Ar fi mare păcat.

Dar, încă o dată, pierduse inițiativa. Ciprioții începură să strige și să gesticuleze, ridicând ochii spre cer. Subofițerul se uită în sus ca să vadă la vreo câțiva zeci de metri deasupra lui aripile galbene și înspăimântătoare ale unui deltaplan. Era un sport foarte practicat pe stâncile din Kourion, la câțiva kilometri de-a lungul coastei, iar acest pilot își forța norocul. Nu doar că intrase fără autorizație într-un teritoriu, dar era și gol, cu excepția hamului, corpul lui auriu-măsliniu văzându-se clar și detaliat pe fondul aripilor întinse.

– Ăsta e un bărbat adevărat, șopti Eleni într-un fel teatral. Oare are probleme cu direcția?

– Asta o să-i strice viața intimă a lui Billy, bombăni un paznic.

– Și ne va strica și nouă operațiunile cu radarul, adăugă subofițerul. Ce naiba vor înțelege din asta?

În timp ce planorul trecu mai jos, fetele chicotiră, iar femeile mai în vârstă dădură din capete în amintirea vremurilor trecute. Atmosfera devenise una de farsă amuzantă, în timp ce toți se uitau la cer, cu excepția mamei lui Eleni, care încă se uita cu un ochi precaut la Billy cel transpirat.

– Dar ne mai vedem diseară? îndrăzni să o întrebe Billy, cu speranță, pe fiica ei.

– Nu și dacă-l prind pe ăla întâi, îl anunță Eleni cu voce tare în timp ce gândurile încă îi pluteau pe cerul senin.

Confruntarea fusese dezamorsată, momentan, dar subofițerul nu știa pentru cât timp.

– Ce credeți, domnule? Cretinul ăsta e la... cât? Două sute de metri? Foc pe verticală. În soare. Vreți să-ncerc?

Subofițerul își pierduse brusc simțul umorului.

– Băiete, poate va trebui să-ncerci. În curând, poate va trebui să-ncerci.

Soacra înțepenită a lui Billy continuă să plescăie.

CAPITOLUL 30

Mulțimile care aplaudă un prim-ministru în prima lui zi pe Downing Street nu fac decât să exerseze pentru ziua în care îl vor aplauda până la spânzurătoare. Publicul adoră o spânzurare interesantă.

– La naiba!

O pereche de păuni cu cozi de culoarea safirului îi imită strigătul lui ca un ecou. De pe terasa castelului său, amplasat în mijlocul dealurilor aurii ale Burgundiei, înjură din nou. Marea casă, plină de turnulețe și de ecourile căruțelor, avea vedere la unele dintre cele mai frumoase vii din lume, rând după rând de aur lichid. Pe o pantă abruptă și îndepărtată se înălța o abație străveche și fortificată, piatra ei veche strălucind în lumina soarelui de seară care se topea; între ele se întindeau doar miile de acri ai imperiului lui. A doua zi, dimineața devreme, primii din cei aproape două sute de prieteni și asociați de afaceri, atrași de perspectiva priveliștii și a vinului de calitate, aveau să înceapă să vină ca să-i aducă un omagiu cu blândețe și să savureze splendorile imperiale ale casei lui restaurate. Un imperiu construit din petrol.

Dar acum era prea mult petrol, un butoi fusese turnat deasupra, prin jur, peste tot pe peluza cosită care se întindea până la lacul cu crapi. Era un vandalism la fel de grotesc ca o razie de dimineață la Bursă.

Nu ar fi trebuit să-l concedieze pe grădinar. Ar fi trebuit să-i taie coaiele și orice altă parte vitală din el, apoi să arunce restul într-una din fântânile lui. Și ar fi făcut asta, dacă ar mai fi pus vreodată mâna pe nemernicul acela.

– E îngrozitor, se plângea soția sa, stând lângă cotul lui, câtă pagubă poate face puțin petrol vărsat în locurile nepotrivite...

Brusc, nările lui se dilatară, adulmecând vântul ca o vulpe care se apropia de un cadavru cunoscut. Simțea mirosul petrolului, dezgustător și brut, țâșnind ca untul proaspăt, așa cum avea să țâșnească într-o zi din instalațiile de pe coasta Ciprului. Era o afacere pe care o pierduse. Dar care încă nu fusese semnată.

– Ar putea fi mai rău, o consolă el pe soția lui.

„Poate va fi mai bine", se gândi el, întrebându-se ce act de vandalism ar putea face împotriva tratatului de pace cu puțin petrol vărsat pe marginile lui tăiate cu grijă.

* * *

– Asta nu o să ne-ajute.

Claire împinse o copie a celui mai recent raport pe biroul lui Urquhart. El îl citi repede.

Surse industriale dezvăluiau existența petrolului în apele Ciprului. Apele turcești ale Ciprului. Se credea că drepturile de exploatare aveau să ajungă la companiile britanice...

– Excelent, se pronunță el, aruncându-l înapoi pe birou. Mai multe slujbe pentru Marea Britanie.

Își luă stiloul și continuă să scrie.

– Dar asta îi va înfuria pe greci.

– De ce?

Se holbă ca un inchizitor pe deasupra ochelarilor lui semirotunzi.

– Pentru că pierd.

– Chiar dacă rapoartele astea sunt adevărate, nu le va fi mai rău mâine decât le e astăzi.

– Chiar şi-aşa, nu le va plăcea. Mândria lor va fi rănită.

– Cred că ai dreptate. Probabil vor exagera. Iritabilitatea ciprioţilor nu are limite, nu-i aşa?

– Şi au şi un judecător britanic. Asta va face totul mai complicat. Am trecut de la o ceartă pentru câteva morminte la una pentru câteva miliarde de barili de petrol. În loc de câteva sute de protestatari, vor fi... mii. Tratatul de pace. Alegerile. Brusc, totul e mult mai complicat.

– Ca de obicei, Claire, arăţi că ai o minte remarcabil de ageră şi pătrunzătoare dincolo de ochii tăi care sunt izvoare de inspiraţie. Se întoarse la scrisul lui.

Simţind că interesul lui luase sfârşit – oare începuse vreodată? – îşi luă foaia de hârtie şi încercă să plece.

– Oare cine a scurs informaţia asta? întrebă ea, aproape pentru sine, pe când traversă camera.

– Habar n-am, şopti el în timp ce se închise uşa după ea. Dar m-a scutit de deranjul de a o face eu însumi.

„CIPRUL GĂSEŞTE PETROL", titra *Sun*.

„Miliarde de barili de petrol au fost găsiţi pe mica insulă mediteraneană a Ciprului. Se crede că descoperirea va aduce zâmbete pe feţele oamenilor din însorita zonă turistică şi ale reprezentanţilor companiilor petroliere britanice care stau la coadă pentru drepturile de exploatare..."

Până la a doua ediţie, reporterul făcuse cercetări suplimentare şi rescrisese articolul cu titlul: „RAHAT TURCESC".

Cei de la *Independent* fură mai prudenți.

> Surse industriale au raportat descoperirea unor mari zăcăminte de petrol în apropierea insulei Cipru, care ar putea fi cele mai mari descoperite oriunde în Marea Mediteraneană...
>
> Descoperirea raportată vine într-o perioadă dificilă a procesului de pace între cele două comunități cipriote care, în curând, vor trebui să semneze un acord final în Londra. Se crede că zăcămintele de petrol sunt doar în zonele recifului continental rezervate de tribunalul de arbitraj sectorului cipriot turc.
>
> Aseară, surse cipriote grecești din Londra au vrut să afle dacă Marea Britanie, al cărei vot decisiv a oferit zona disputată părții turcești, știa dinainte de posibila existență a petrolului.

Răspunsul celui mai important cotidian din Nicosia fu mult mai puțin condițional. Cu un titlu mare pe prima pagina, anunța simplu:

„TRĂDAȚI!"

* * *

Organizaseră o demonstrație în fața Ambasadei Turciei din Belgrave Square. Apelul fusese lansat în acea dimineață la Radioul Londonez pentru Cipru și, chiar pe nepregătite, se adunaseră aproape două sute de oameni și chiar încercaseră să intre ca să livreze o scrisoare de protest, dar intrarea ambasadei era păzită de paznici înarmați împotriva bombardamentelor, care îi văzură venind chiar înainte să înceapă să traverseze strada. Fură disciplinați; un singur polițist înarmat de la Grupul de Protecție Diplomatică îi

întoarse din drum și își petrecură dimineața holbându-se supărați și strigând sporadic sloganuri din spatele barierelor de securitate. Până în weekend, numărul lor crescuse de zece ori.

Passolides nu fu printre ei în dimineața aceea. Așa cum, de multe ori în viața lui, își arase singur brazda, nu se duse la casa turcului pe care îl ura – ce rost avea? –, ci la porțile sediului de pe Downing Street, unde putea fi găsită sursa ultimei lui trădări.

Oare nu britanicii îi trădaseră poporul mai mult decât orice alt cuceritor? Furaseră toată insula aproape un secol, furaseră bazele și mai mult. Îi furaseră frații. Și mormintele lor. Acum luau petrolul. Știa la ce să se aștepte de la un hoț turc, ei nu-și ascundeau firea. Erau niște dușmani absoluți și simpli care scuipau în ochi în timp ce tăiau gâturile. Putea avea încredere în ei că aveau să fie cine erau cu adevărat. Dar britanicii! Ei copleșeau cu ipocrizia și luptau cu vorbe înșelătoare. Zâmbeau și vorbeau despre regulile crichetului în timp ce i-o trăgeau și îi vindeau patria pentru sclavie.

Strângea bariera de lângă marile porți de fier ale sediului de pe Downing Street de aproape jumătate de oră când un polițist, întrebându-se de ce bătrânul era atât de concentrat și avea degetele albite, se apropie de el.

– Ce faci, bunicule?

– Îmi văd de treabă.

– Dacă stai aici, e și treaba mea. Ce faci?

– Aștept să-ți văd prim-ministrul.

– Ai noroc. Tocmai trebuie să iasă.

Când Daimlerul ieși repede pe poartă, încetini înainte să intre în traficul din Whitehall, iar Urquhart își ridică privirea de la documentele lui ca să vadă un bătrân care se holba la el de după barieră. Privirile lor se întâlniră, nu mai

mult de un moment, dar, în atât de puțin timp, forța acelor ochi înroșiți de flăcările urii arseră mintea lui Urquhart. Și încet, prin geamurile antiglonț, auzi cuvântul pe care omul cu vocea spartă i-l aruncă și își aminti sensul lui.

– *Piodoti-i-i-i!*

Își aminti de prima dată când îl întâlnise – cum putea să uite? Cioplit în pieptul unui băiat de optsprezece ani pe care îl târâseră de lângă familia lui în mijlocul ceremoniei de nuntă a surorii lui și îl împușcaseră în timp ce el se ghemuise lângă zidul bisericii ca un șobolan într-un hambar.

Trădător.

CAPITOLUL 31

Să ceri unui grec să vorbească despre democrație e ca și cum ai cere unui american să te învețe bunele maniere la masă.

Erau foarte puține ținte evidente pentru un protest antibritanic în Nicosia. British Leyland nu mai exista, iar Căile Ferate Britanice nu ajungeau atât de departe, nici măcar din când în când. Ambasada Britanică oferea o ocazie extraordinar de neplăcută, fiind blocată de invazia accidentală pe o fâșie de pământ de numai o sută de metri lățime, care se înghesuia pe lângă turnurile de pază ale închisorii din Nicosia, pe de o parte, și pe lângă turnurile de pază mai înarmate ale patrulelor graniței cipriote turcești, de cealaltă parte. Șansele de a le face o surpriză erau nule, șansele de succes erau slabe, șansele unui glonț venit dintr-o parte sau alta erau foarte mari, așa că majoritatea disidenților din Nicosia căutară o altă opțiune.

Consulatul britanic de la Poarta Paphos nu era mult mai primitor. De la ultima răscoală din pragul ușii lui, fusese bine fortificat cu obloane de oțel de pe care cărămizile și sticlele săreau fără niciun efect, chiar și când santinelele

din barăcile de la capătul străzii cooperau făcându-se că nu vedeau nimic.

Așa că Dimitri, care era responsabil pentru organizare, dar nu prea înțelegea caracterul britanic al unor instituții ca Marks & Spencer și Barclays Bank, optă pentru British Airways și sediul lor operațional cu fațadă de sticlă de pe Bulevardul Arhiepiscopul Makarios al III-lea. Avangarda veni la scurt timp după amurg, transportată din tabăra permanentă de protest din fața Palatului Prezidențial într-un convoi de motorete, furgonete și chiar taxiuri. În scurt timp, i se alăturară mulți alții care veniseră pe jos sau folosindu-și propriile resurse. Cuvântul se răspândise.

Un grad excepțional de disciplină fu evident în primele acțiuni. Se înmânară steaguri, se oferiseră instrucțiuni și sfaturi. Bineînțeles că îl ajutase faptul că organizatorii erau studenți la teologie, mulți din același sat ca Dimitri și tatăl lui. O familie extinsă. Firma fusese construită cu grijă pe fundații de solidaritate rurală și loialități tribale; nu avea să își dezamăgească cel mai faimos fiu.

Îl ajuta și faptul că demonstranții îi depășeau numeric cu mult pe polițiști, care păreau mulțumiți să stea deoparte și să supravegheze acțiunile. Câțiva dintre ei zâmbeau.

Veneau mai mulți demonstranți, bulevardul era blocat. Contingentul de poliție începu să-și concentreze efortul spre abaterea traficului. Unul dintre organizatori vorbea la un telefon mobil, asculta atent, apoi dădu din cap. Încet, începu să-și învârtă mâna în jurul capului, provocând agitație în cazan. Mulțimea, pașnică până atunci, începu să scandeze, fluturându-și steagurile în timp ce înainta ca o pată de petrol umană pe un val care curgea, înconjura clădirea și se agăța de ferestrele ei din plăci de sticlă. Sunetul petrolului era peste tot. „Afară cu britanicii!", „Oase și

baze!" strigau ei; poate nu erau foarte creativi, dar puțină originalitate există în protestele antiimperiale. „Faceți război, nu pace", ieși de asemenea în evidență.

Loviră ferestrele din mari plăci de sticlă montate între stâlpi de beton – acestea se îndoiră, se curbară, se înclinară, dar nu se sparseră până când nu apăru un baros și fură sfărâmate sistematic, una după alta. Chiar și-atunci, controlul fu excepțional. Nu jefuiră birourile; în schimb, organizatorul își schimbă telefonul mobil cu o doză de spray cu vopsea și acoperi pereții și ecranele cu slogane.

Până când ieși, două butoaie de petrol fuseseră poziționate de fiecare parte a ușii sparte; iar de buiandrug atârna o efigie scuipată a lui Nicolaou. Pe o pancartă de la gâtul lui scria, simplu: „iubitor de turci".

Strigătele se auzeau tot mai tare, presiunea numerelor creștea, nu mai puteau fi controlați mult timp. Venise vremea. În fiecare butoi fu aruncată o flacără și, din fiecare, începură să se reverse mari cantități de fum negru, înecăcios. Fumul de petrol, care țâșni în aerul nopții, murdări fețele celor care stăteau în apropiere și infestă fiecare colț al clădirii avariate...

Imediat ce văzu fumul, inspectorul-șef de poliție de la fața locului dădu primele ordine importante. Luminile licăriră, sirenele sunară și o mașină de pompieri începu să se strecoare prin mulțime. Dar protestatarii deja începuseră să se risipească în noaptea din Nicosia, după ce își îndepliniseră misiunea și livraseră mesajul.

Nu se făcu nicio arestare.

Apăreau locuri întunecate de ură în noaptea cipriotă.

La o distanță de trei străzi, pe bancheta din spate a Mercedesului lui oficial, Theophilos puse telefonul la loc.

O lucrare excepțională de seară. O lucrare excepțională. Lucrarea Domnului.

Când Francis Urquhart auzi de ea, avu aceeași părere.

* * *

Prin mările agitate de stratageme concepute de om, aflorimente de absurdități ies sfidătoare deasupra valurilor. Niciunul nu a ieșit mai sfidător decât cazul lui Woofy.

Woofy – de fapt, numele lui întreg era Woofer – era un King Charles Spaniel de trei ani, animalul de companie care ținea loc de copil pentru domnul și doamna Peregrine Duckin, care trăiau confortabil la pensie într-o vilă de stuc alb cu vedere la Golful Coral, un colț nisipos din sud-vestul insulei. Nu vorbeau bine limba greacă și nici relația lor cu populația băștinașă nu era apropiată, salutau doar câțiva comercianți locali dând din capete, dar așa făceau mulți dintre cei aproximativ cinci mii de britanici civili din acea zonă care locuiau în Cipru și nu duceau lipsă de prieteni.

Familia Duckin avea să aibă nevoie de ei. Pentru că, atunci când se întoarseră de la o partidă de bridge organizată de unul dintre vecinii lor mai îndepărtați, descoperiră că vila lor dragă fusese, inexplicabil și fără niciun avertisment, arsă din temelii.

Mai rău, nu rămăsese nicio urmă din mult mai dragul lor Woofer. Îl căutară toată noaptea, îl strigară pe nume, strigară spre golf și înjurară pentru că brigada de pompieri cipriotă părea să fi întârziat prea mult, apoi strigară mai mult. Dar Woofer nu fu găsit nicăieri.

Se iviră zorii, iar soții Duckin stăteau printre ruinele fumegânde ale casei lor, implorând toți trecătorii să le dea o veste despre câinele lor drag. Întâmplător, unul dintre acești trecători era un jurnalist liber-profesionist care se

bucura de câteva zile libere, dar oriunde calcă un jurnalist curajos, sigur va găsi un dezastru. Îi compătimi, ascultă atent, făcu poze, împărtăși cu ei pierderea inexplicabilă, chiar dacă, în comparație cu alte crime antibritanice, pierderea probabil era – nu, sigur era – mai puțin inexplicabilă decât părea la început. Era o poveste pentru vremea ei, nu-i lipsea nimic, cu excepția unei călugărițe violate.

Apăru, așa cum trebuia, în următoarea dimineață, pe prima pagină a principalului tabloid din Marea Britanie. Un cuplu britanic disperat, care stătea printre ruinele visului lor cipriot distrus. Prins în focul încrucișat.

Dedesubt, un titlu impresionant.

„CIPRIOȚII NI L-AU MÂNCAT PE WOOFY."

* * *

Efectul becurilor cu halogen pe cărămida neagră în timpul nopții conferea scenei un aspect special, monocrom. O mică înmormântare, poate, se gândi Urquhart, dar melodramatică, așa cum se cade. Își aranjă cravata. În spatele lui, ministrul apărării stătea în poziție de drepți. Blițurile camerelor de filmat străluciră în timp ce prim-ministrul merse, fără să zâmbească, până la microfoanele de pe Downing Street.

– Doamnelor și domnilor, am un anunț important de făcut. Evenimentele din Cipru s-au înrăutățit. Nu doar că Înaltul Comisar încă nu a fost eliberat, dar este evident că guvernul din Nicosia nu poate garanta siguranța bunurilor și a personalului britanic. Este clar că situația este exploatată de oameni cu intenții rele și am datoria de a proteja cetățenii britanici și personalul militar. Prin urmare, după o ezitare îndelungă și doar ca o măsură de precauție, sunt nevoit să pun bazele britanice în stare de alertă și să

restricționez accesul ciprioților pe acestea. Viețile și proprietățile britanice trebuie protejate, iar trupele noastre vor avea autoritate totală pentru a face exact asta. Aceasta este o chestiune delicată și vă cer să o tratați cu seriozitatea cuvenită.

Echipa de reporteri din fața lui se legănă în timp ce se împinseră la unison, cu mâinile întinse înainte, fluturându-și microfoanele, reportofoanele și diferitele cabluri electronice ca o recoltă de trifizi. Un scrib care arăta de parcă se dăduse jos din pat cu doar câteva momente în urmă se aplecase peste bariera de securitate în încercarea de a ajunge cât de aproape putea.

– Domnule prim-ministru, ce înseamnă toate astea?

– Este un mesaj adresat scandalagiilor. Nu puneți piciorul pe zona noastră.

– Dar acest zăngănit al săbiilor nu ridică miza?

– Miza a fost deja ridicată de alții. De cei care l-au răpit pe Înaltul Comisar, au atacat proprietățile britanice și au pus viețile britanicilor în pericol. Am datoria de a răspunde.

– De a ataca?

– Aceasta este o măsură complet defensivă.

– Oare ciprioții o vor vedea în felul acesta?

Expresia din jurul gurii lui Urquhart deveni mai rigidă și severă; nu putea trăda zâmbetul ironic care îi însoțea emoțiile. Cunoștea ciprioții și patimile lor – și polemiștii lor care ar fi transformat o stare de alertă în ceva asemănător cu o forță de invazie. Totul ar fi devenit mult mai rău înainte să fie mai bine. Nu putea zâmbi, așa că ridică, pur și simplu, din umeri.

– Aveți permisiunea președintelui cipriot pentru această acțiune?

– Nu am nevoie de ea. Bazele noastre din Cipru sunt pe un teritoriu britanic suveran. Nu am nevoie de permisiunea

nimănui pentru a ne pune trupele de acolo în alertă la fel cum nu aş avea nevoie de permisiune pentru a muta tancurile pe Câmpia Salisbury. Bineînţeles, l-am informat.

– Cum a reacţionat?

Agonizase. Implorase. Spusese că asta va inflama spiritele. Că ar fi pe placul celor care se opun tratatului de pace şi că ar fi crescut presiunea împotriva bazelor militare. Implorase să i se mai ofere câteva zile pentru a obţine eliberarea Înaltului Comisar. Dar deja avusese la dispoziţie câteva zile...

– A regretat necesitatea acestei acţiuni. La fel ca mine. Dar oamenii binevoitori de peste tot vor înţelege şi trebuie să susţină această acţiune. Prima mea datorie este să protejez interesele britanice.

– Asta va distruge comerţul turistic de pe insulă, domnule prim-ministru.

– Din păcate, da. Ameninţă să-l dea peste cap.

– Cum rămâne cu tratatul de pace?

– Ciprioţii vor decide. Nu pot ajuta la aducerea păcii în Cipru dacă ciprioţii nu îşi vor aduce pacea la ei acasă.

– Şi cum rămâne cu alegerile?

– Sunt în curs de desfăşurare. Aceasta este o mişcare în interesul naţional, nu pentru scopuri de partid. Aştept sprijinul tuturor politicienilor responsabili din toate taberele dezbaterii politice. Nu mă aştept ca aceasta să devină o problemă în alegeri.

„Nu, nu o problemă, ci *problema*", se gândi Dicky Withers. „Asist la un jaf, la deturnarea campaniei de alegeri, în timp ce Urquhart îşi oferă rolul de om de stat, apărător al interesului naţional, al modului de viaţă britanic, al regulilor crichetului, al berii calde, al după-amiezilor însorite, al plajelor din Blackpool, al moralităţii, al virginităţii

și al altor «-itați» care ar putea strânge voturi. Iar pe Makepeace l-a legat ca pe un pui eviscerat. La fel de strâns ca Înaltul nostru Comisar. Francis, ești un ticălos bătrân."

– Și Tom Makepeace? îl îndemnă Withers. Cum rămâne cu el?

Îi venea să zâmbească, la fel de mult pentru a recunoaște receptivitatea lui Dicky cât pentru a se felicita singur. Makepeace era distrus. În voia sorții. Nu avea unde să se ducă decât în iad. O călătorie pentru care ar fi găsit puțini însoțitori.

– Cum rămâne cu Makepeace? N-am de unde să știu. Poate ar fi mai bine să-l întrebați chiar pe el.

CAPITOLUL 32

Există atât de multă istorie îndesată în Cipru, că le-a dat dureri de burtă.

La primele raze din zori vărsate încet pe câmpiile sărate din Akrotiri, un autobuz Bedford rablagit se îndrepta, zgomotos și nesigur, spre intrarea bazei. Suna ca și cum era foarte stricat. În zile mai bune, transportase copiii din sat la școlile lor și marfă la piața locală, dar, de aproape un an, lâncezea în spatele pizzeriei, fiind declarat distrus din cauza nivelului de rugină. Sosirea autobuzului în fața intrării bazei fu anunțată de un râgâit otrăvitor cu fum de petrol și de un geamăt ca al unui dragon spintecat. Apoi alunecă, se prăbuși și muri, blocând toată intrarea. Până când se risipi fumul și paznicul înaintă pe furiș ca să cerceteze monstrul preistoric, acesta era gol.

Avură nevoie de mai mult de o oră ca să-l mute din loc. Încercările de a-i reporni motorul eșuaseră și era greu să-l lege de un camion de tractare de orice capăt. Încercară să-l ridice pe un cric, dar suspensia se prăbuși și bestia căzu pe o parte. În cele din urmă, fură nevoiți să aducă un excavator ca să-l împingă din drum.

Dar nu înainte de a găsi inelul lui Eleni într-un plic ataşat de volan şi adresat lui Billy.

* * *

Erau din nou în stradă, în număr mai mare ca oricând. Ceea ce începuse în urmă cu două săptămâni prin demonstraţii sporadice ale câtorva oameni devenise ceva constant şi prea mare pentru a fi estimat cu acurateţe.

Luau lucrurile extrem de personal. Nicolaou era numele – ţinta – de pe buzele tuturor. Probabil păreau la fel de logici ca mulţimea care venise să îl condamne pe Hristos în piaţă, ceea ce nu îi împiedicase să o facă.

Şeful securităţii prezidenţiale ceruse o audienţă, întrerupându-l pe Nicolaou în camera de zi de la parter unde o asculta pe fiica lui, Elpida, cântând la pian. Beethoven. Ceva tare şi lung, ca să blocheze zgomotul insistent care venea de dincolo de porţi.

– Domnule, trebuie să împrăştiem protestatarii. Sunt un pericol pentru trafic, pentru ei înşişi. Pentru dumneavoastră.

– Şi cum îţi propui să realizezi asta, comandante?

Era aşezat, ţinea ochii închişi şi îşi ciupea rădăcina nasului cu degetele din cauza concentrării şi anxietăţii.

– Va trebui să chem trupele; sunt prea mulţi pentru garda mea.

Nicolaou se trezi de-a binelea atunci.

– Nu-mi vine să cred ce aud. Vrei să întorc armata împotriva poporului?

– Domnule, poporul acela... e doar o gloată periculoasă. Deja au ars clădiri, numărul lor creşte, demonstraţiile lor au făcut prăpăd peste tot în Nicosia. Datoria mea este să păstrez pacea în jurul palatului prezidenţial.

– Iar datoria mea, comandante, e să asigur pacea în toată țara. Asta e în joc aici, nimic mai puțin. Nu îți voi permite să folosești trupe și gaz lacrimogen împotriva lor.

– Dar nu am destui oameni ca să garantez siguranța în clădirea asta și pe terenul din jurul ei. Asta vă include și pe dumneavoastră, domnule.

– Nu îmi fac griji pentru siguranța mea.

– Și familia dumneavoastră?

Nicolaou se întoarse spre fiica lui, care încă era la pian. Ea însemna totul pentru el. Când se simțea singur pentru că soția lui era, din nou, absentă, Elpida era acolo, îi ținea companie. Când era indignat de răsfățul soției lui, ea era acolo ca să-i amintească de datoria lui în căsnicie. Când era nesigur, ea îi servea drept inspirație, ridicându-l deasupra chestiunilor meschine, pe termen scurt, spre Ciprul viitorului. Ciprul Elpidei. Balsamul pentru toate rănile lui.

– Exact pentru ea trebuie să refuz. Nu pot semna un tratat de pace cu turcii dacă e sânge pe străzile Nicosiei.

– Domnule! Comandantul îl ruga. Vorbi mai încet, ca să nu-l audă Elpida. Ca un vechi prieten, vă spun că alegerea pe care trebuie să o faceți acum nu e *dacă* va fi sânge, ci sângele *cui* va fi.

Președintele merse până la fereastră, de unde putea vedea peste statuia luminată de reflectoare a lui Makarios și chiparoși până la panorama impresionantă de dincolo de acestea.

– Panayotis, vino aici!

Comandantul merse lângă președinte. Nicolaou deschise fereastra.

– Ce-i acolo?

– O gloată. Care latră la poarta dumneavoastră.

– Dar ce *vezi* acolo?

– Luminile vechiului oraș.

– Și, dincolo de ele, în întuneric, e cealaltă jumătate a țării noastre. Panayotis, nu a venit vremea să unim din nou cele două jumătăți? După atâția ani și atât de mult sânge?

– Asta e politica, domnule. Slujba dumneavoastră. Slujba mea e securitatea. Și vă spun că trebuie să facem ceva cu acei oameni de acolo.

Cu fereastra deschisă, urletele protestului deveniseră insuportabile.

– Atunci le voi vorbi.

– Nu e vremea de glume.

– Lasă câțiva înăuntru. Voi vorbi cu ei de pe trepte.

– Asta e o nebunie!

– Poate că e. Dar am s-o fac oricum.

– Măcar vorbiți-le de la balcon.

– Balconul de pe care atârnă stindardul regal britanic? Să-i privesc din spatele leului imperial? Nu prea cred. Nu, lasă-mă să le vorbesc de pe trepte.

– Dar nu vă pot garanta siguranța!

– Atunci las-o în seama Domnului.

Iar Panayotis se supuse, așa cum fusese pregătit de-a lungul carierei lui, oricât de inacceptabilă și de irațională era porunca. Plănuiseră să lase să intre vreo douăzeci, dar numerele fură imposibil de controlat când mii de oameni împingeau poarta și aproape două sute intrară înghesuindu-se până când porțile fură închise cu forța din nou. Se adunară pe aleea din fața intrării principale, păzită de două turnuri ornamentale, diferiți gargui, câteva ghivece cu flori și o cohortă de paznici ai palatului.

Strigăte de furie se auziră când apăru Nicolaou, fluturând mâinile deasupra capului ca să-i calmeze.

– Ciprioți, concetățeni. Permiteți-mi să fiu auzit. Permiteți-vă să ascultați.

– Iubitor de turci! strigară ei.

– Iubesc un singur lucru. Ciprul!

– Atunci de ce îl dați scârboșilor de turci? Și britanicilor!

– Nimeni nu a suferit mai mult decât mine din cauza gândului că țara noastră e divizată. Plâng pentru cei care și-au pierdut familiile, casele, totul.

– Și n-ați ridica niciun deget ca să-i ajutați.

Panayotis devenea tot mai nervos. Deja era clar că Nicolaou nu reușise să controleze mulțimea și că purta un dialog al surzilor. Logica și sinceritatea lui nu aveau nicio șansă împotriva emoțiilor puternice ale unei mulțimi.

– Prieteni, amintiți-vă ce ne-a divizat insula. Ce a adus armata turcă pe țărmurile noastre. S-a întâmplat atunci când noi, grecii, nu ne-am mai înțeles între noi. Când Makarios a stat aici, pe aceste trepte, și au refuzat să-l asculte. Mâinile lui se întinseră spre una din coloanele care stăteau de fiecare parte a lui. Vedeți găurile. Unde au lovit gloanțele. Când au încercat să ne ucidă Arhiepiscopul.

O grămadă de găuri cilindrice și cratere fuseseră săpate în coloane, găuri de gloanțe, relicve ale loviturii de stat păstrate din ordinul lui Makarios, ca un stindard regal, ca parte din moștenirea istorică. Stigmate în piatră. Degetele lui Nicolaou se furișau spre ele, se întindeau spre mantia lui Makarios. Vârfurile degetelor lui ajunseră aproape de locul acela când apăru altă gaură, însoțită de un nor de praf. Doar atunci auzi împușcătura.

Avu un efect imediat asupra mulțimii, de parcă pistolul ar fi dat startul. Se repeziră înainte, împingând cordonul de paznici din fața treptelor ca niște câini la o căprioară. Nicolaou, confuz și încă nu destul de speriat, se trezi luat

pe sus, în brațele lui Panayotis și împins pe ușa principală care fu trântită în urma lor. În câteva secunde, de pe partea cealaltă, se auzi un urlet primitiv și o rafală de lovituri în lemn. În același timp, porțile curții palatului care ținuseră departe adunarea principală a protestatarilor fură date la o parte când furia se transformă în turbare la sunetul unei împușcături și mii de oameni se revărsară pe aleea lungă.

– Pentru numele lui Dumnezeu, acum veți pleca? strigă Panayotis.

– Elpida, îl rugă Nicolaou.

Dar fiica lui deja cobora în fugă scara circulară din apartamentele private, pe lângă antichități, capete și busturi de piatră, o mică recoltă din moștenirea antică a insulei, care, în scurt timp, avea să zacă spartă și împrăștiată pe podea.

Tatăl și fiica încercară să se îmbrățișeze, dar Panayotis deja îi despărțea și îi trăgea pe coridorul lung cu arcadele lui maure și tapiserii tinerești care trecea prin mijlocul clădirii în formă de U. Lângă ei, auzeau zgomotele ferestrelor sparte, al vocilor ridicate, al lucrurilor distruse. Apoi mai multe împușcături.

Panayotis îi duse într-o parte a palatului pe care Nicolaou nu o vizitase niciodată, în spatele bucătăriilor. O ușă. Trepte de piatră. Altă ușă pentru care Panayotis avea o cheie mare. Apoi ajunseră într-un tunel săpat în stâncă.

– Bulevardul Makarios, șopti Panayotis, foarte serios. Ruta lui de scăpare în timpul ultimei lovituri de stat.

Era rece, slab luminat, lung de cel puțin două sute de metri, poate mai lung – Nicolaou își pierduse simțul proporției în spațiul închis. Gândurile lui era neclare, încă își făcea griji din cauza vorbelor comandantului. „Ultima lovitură de stat". Oare și asta era o lovitură de stat?

Ieşiră pe altă uşă, din capătul îndepărtat al piscinei, dincolo de amfiteatrul în care Nicolaou distrase grupuri de elevi şi unde, în vremuri trecute de necaz, britanicii jucaseră tenis. Apoi ajunseră în pădure, la întinderile mari de eucalipt care străluceau la lumina lunii. În urma lor, zgomotul distrugerii era tot mai necruţător.

Trecură peste şistul şi pietrele împrăştiate ale albiei uscate a unui râu – Nicolaou se împiedică şi fu ridicat din nou de braţele pregătite ale comandantului său – şi ajunseră la gardul de sârmă împletită care separa terenurile palatului de orice era dincolo. Aici nu erau protestatari, erau prea ocupaţi în palat. Auziră zgomotul înăbuşit al unei explozii. Panayotis îi trase mai departe.

Pe poarta gardului era altă încuietoare. Altă cheie. Panayotis părea bine pregătit. Apoi urcară cu greu pe un mal şi stătură pe un drum gol.

– Încotro, domnule? Spre o bază britanică? Acolo fugise Makarios, la Akrotiri, în braţele fostului duşman şi departe de pumnii agitaţi ai propriului popor, dar Nicolaou hotărî că deja purtase prea mult mantia Arhiepiscopului în seara aceea.

– Nu. Nu la britanici. În munţi.

Apoi văzură faruri apropiindu-se de ei. Panayotis îşi scoase arma.

– Staţi în tufişuri, domnule, îl sfătui el şi stătu în mijlocul drumului, fluturând braţele.

Maşina opri. Nu erau răsculaţi, doar un cuplu de bătrâni care mergeau spre casă după cină. Un cuplu de germani care nu vorbeau nici greaca, nici engleza, dar care înţeleseră foarte bine limbajul foarte clar al armei lui Panayotis.

Cu un strigăt speriat, bărbatul puse piciorul pe podeaua maşinii şi porni cu viteză în noapte. Panayotis ridică

din umeri, disperat. Ce-ar fi trebuit să facă, să împuște un cuplu de turiști bătrâni și neînarmați?

– Lasă asta în seama mea, îi ordonă Elpida și îl împinse într-o parte.

În următoarea mașină era un contabil, care opri și o ascultă pe fata drăguță cu o neîncredere tot mai mare. Își ceru scuze, mai avea puțin și rămânea fără benzină, iar mama lui îl aștepta acasă, dar i-ar fi dus bucuros cât de departe mergea. Președintele Republicii Cipru, fiica lui și comandantul gărzii palatului îi mulțumiră într-un glas și urcară în Renault-ul lui rablagit. Aveau să se târguiască pentru distanță și destinație mai târziu.

Nicolaou se uită în urmă, în direcția casei lui. O lună portocalie și furioasă strălucea ca o torță cerească, atingând vârfurile copacilor cu razele ei, și îi stropea cu foc. Priveliștea umplu ochii președintelui de lacrimi în timp ce mergeau mai departe. Doar când și le șterse și strânse mâna fiicei lui își dădu seama că nu era lumina lunii. Privea focul pentru că, încă o dată, palatul era ars din temelii.

CAPITOLUL 33

Sinceritatea nu e o politică. E doar o scuză pentru lenea morală.

Renault-ul rablagit și șoferul lui tot mai dezorientat îi duseră până la o parcare Hertz. Acolo, Panayotis făcu rost de un alt vehicul. Nu avea cheie de contact, dar rezervorul plin de benzină părea mai important de vreme ce monedele pe care Panayotis le ținea în buzunarul de la pantaloni pentru automatul de țigări se dovediseră a fi singurii bani pe care îi aveau. Nicolaou se consolă când află că Panayotis nu se gândise la toate; cumva, asta îl făcu să se simtă mai puțin prost.

Imediat ce trecură de limitele orașului Nicosia, pe drumul spre Troödos, Nicolaou căzu într-un somn adânc. Tensiunea și – da, o recunoscu – teama îi scurseră energia din vene și fu copleșit de o epuizare foarte apăsătoare. Habar n-aveau în cine puteau avea încredere – era doar o revoltă sau o adevărată lovitură de stat? Și, dacă era o lovitură de stat, oare reușise? Asemenea chestiuni puteau fi determinate din Loja Prezidențială din munții de unde, timp de câteva săptămâni, în miezul verii și dacă era necesar, pentru următoarele zile, țara putea fi condusă.

Nu se trezi până când nu ajunseră la mai puțin de șaisprezece kilometri de destinația lor, iar drumul începuse să șerpuiască prin munți. Erau în păduri dese de pini și vedeau trunchiurile lor la luminile farurilor, stând răbdătoare ca niște perceptori plutitori la coadă. De-abia când ieșiră de pe drumul principal și se apropiau de curte, coborând de-a lungul unei alei abrupte, moralul lor începu să se ridice în timp ce farurile mașinii luminau confortabil cunoscutul gard de lemn al aleii.

– De la o casă la alta, șopti Elpida, pentru care munții fuseseră întotdeauna un loc al aventurii și al refugiului.

– De aici avem drum drept până la Akrotiri. Dacă e nevoie, adăugă Panayotis, practic ca întotdeauna.

Nicolaou rămase tăcut, coborând geamul ca să permită aerului cu miros dulceag de rășină să intre înăuntru și să-i reînvie sufletul rănit. Sunetul conurilor de pin zdrobite se auzea de sub roți. Nu flutura niciun steag și nimeni nu era în cabina paznicului, nicio licărire de lumină de întâmpinare și niciun urlet de câine, dar nimeni nu știuse că ei veneau. Cunoscutele acoperișuri vechi – toate din fier ondulat, așa cum era moda în Troödos, din cauza zăpezii – trecură pe lângă ei ca într-un film vechi și, în spatele gardului jos al grădinii de legume, roșiile înfloreau, legănându-se încet în briză ca să-i întâmpine. Mașina se învârti încet pe alee și se apropie de partea frontală a Lojii. Luna, atât de furioasă pe cerul Nicosiei, aici, în munți, avea culoarea pepenelui copt și era înconjurată de un milion de stele sfioase. Îi întâmpina, prăfuind fațada casei și luminându-le calea până la ușa verde dublă. Totul era așa cum trebuia să fie.

– E deschisă, murmură Elpida, ușurată, când puse mâna pe clanță.

– Permiteți-mi, domnișoară, insistă Panayotis, și îi conduse într-un hol întunecat.

Bâjbâia după întrerupător când observă o rază de lumină venind de sub una dintre ușile de pe care se ieșea din hol. Un îngrijitor prost lăsa ușile deschise și luminile aprinse...

Intrară în salon și se uitară în jur, uimiți și încremeniți. Era plin de oameni înarmați, toți stăteau în picioare și își îndreptau armele în direcția lor. Doar doi oameni erau așezați.

Într-un colț, legat de scaunul lui și cu gura acoperită cu bandă adezivă sub ochii sticloși și epuizați, stătea Înaltul Comisar Britanic. Iar lângă șemineu, chiar în fața lor, trăgând relaxat dintr-un mic trabuc, cu buzele sucite într-un zâmbet de întâmpinare, stătea Theophilos.

– *Kopiaste.* Luați loc aici, cu noi.

* * *

– Nu e de mirare că nu v-am putut găsi vizuina.

Theophilos ridică un pahar de Remy fără picior în cinstea complimentului.

– Nu te-ai gândit să cauți în curtea ta, darămite în dormitorul tău. Nici n-o va face altcineva. Am tot aici – comunicații, securitate, mâncare. Acum, cu voia lui Dumnezeu, chiar și pe tine.

Nicolaou testă frânghiile care îl țineau legat, ca pe Înaltul Comisar și pe ceilalți oaspeți, de scaun. Era, așa cum știa că avea să fie, un gest inutil.

– De unde-ai știut că voi veni aici?

– Încurcate sunt căile Domnului. Vocea lui adâncă era ritmată, de parcă ar fi cântat Euharistia. Apoi râse răgușit. Și ți-a dat doar trei opțiuni. Le numără pe degete. Moarte în ruinele palatului. O înmormântare politică alături de dușmanii noștri britanici, într-una din bazele lor, ceea ce

aș fi preferat – amintirea ta ar fi fost alungată ca un câine cu râie din fiecare cafenea din țara asta. Sau, a treia, trimiterea ta aici, la mine. M-am pregătit și pentru asta; evident, nu mi-ai văzut paznicul de la marginea curții.

– Se pare că nu am văzut multe lucruri, remarcă Nicolaou, evident mâhnit. Se uită în cameră, acolo unde era legată fiica lui. Intenționezi să ne faci rău?

– Dacă va fi nevoie.

– Pentru numele lui Dumnezeu, ce speri să realizezi?

– Pentru numele lui Dumnezeu, totul. Întâi, vom bloca bazele până când britanicii vor fi forțați să-și facă bagajele și să plece acasă. Mă tem că, între timp, tu vei fi prea preocupat să zbori cu avionul până la Londra pentru ceremonia de semnare cu turcii. Prea multe obligații apăsătoare. Cum ar fi semnarea unui decret care naționalizează toate bunurile britanice din Cipru. Apoi îți sugerez să-ți dai seama că ești prea obosit ca să mai suporți tensiunile funcției. Îți vei preda președinția.

– Ție? Niciodată.

– Nu, dragul meu Nicolaou. Eu sunt doar un umil cleric. E posibil, în timp, să devin Arhiepiscop al Ciprului, dar nu îmi doresc să dețin funcția ta. E prea stresantă și nesigură, nu crezi? Se lăsă pe spate, pe mobila simplă și rustică, împrăștiată prin camera mică; iar Nicolaou observă că, pe sub sutana lui, purta șosete galbene. Oricum, am prea multe... afaceri, da, afaceri, de care să mă ocup.

– Atunci cui?

– Fratelui meu, Dimitri.

Dimitri zâmbi, avea o expresie îngrozitoare, cu dinții lui neregulați.

– Ar fi bine să-și repare dinții dacă nu vrea să aibă copiii coșmaruri din cauza lui, strigă Elpida.

Zâmbetul lui dispăru.

– Nu poți spera să scapi cu așa ceva, îl provocă Nicolaou.

– Dar bineînțeles că voi scăpa. Am toate avantajele. Compania Înaltului Comisar Britanic. Urechea președintelui cipriot...

– Nu voi ridica niciun deget ca să te-ajut.

– Și nu doar urechea lui, continuă Theophilos, netulburat, dar și fundul lui. Și, poate mai important, fundul fiicei lui.

Dimitri merse către Elpida cu aparenta amenințare de a scoate obrăznicia din ea, dar își schimbase tactica și îi mângâia părul, mișcându-și degetul încet, în jos, pe gâtul ei, până la umărul ei. Zâmbea din nou.

Un strigăt înăbușit de protest ieși din gâtul lui Nicolaou.

– Cred că toți așii sunt la mine, spuse Theophilos, fără vreo urmă de compasiune.

CAPITOLUL 34

Un manifest e ca un costum bine croit. Funcția lui este de a ascunde goliciunea politicianului.

Când sosi, fiecare pas al lui fu întâmpinat cu un strigăt puternic de „Ura!" al soldaților săi. Defilase în fața lor, cu tendoanele încordate și sângele care îi urca la cap. Auzea tropotele nerăbdătoare ale cailor și șoaptele săbiilor vârâte în tecile bine unse. O armată gata de luptă.

Treaba fu încheiată, Legea Reformei Electorale trecu, soarele apunând pe un nou Parlament. Mărșăluiau spre ziua de mâine. Toți plămânii erau plini de curaj, toate nările de mirosul morții – sperau că a altora, dar poate chiar a lor.

Trupele lui Urquhart își luară rămas-bun cu inimile bucurate de semnele favorabile. Fiecare oră părea să aducă vești despre noi sondaje și baronii presei mărșăluiau în sprijinul lor, iar câțiva generali ai dușmanului arătaseră că nu aveau să se îndrepte spre sunetul bătăliei, ci doar spre Dealurile Chiltem și, dacă aveau noroc, spre Camera Lorzilor.

Cât despre nenorocitul de Clarence, liderul forțelor opoziției, prezicătorii deja se adunau în fața cortului lui, făcând speculații intense despre posibilitatea ca el să cadă pe sabia lui sau să trebuiască să fie tăiat. Dacă reușea să

supraviețuiască bătăliei ce avea să aibă loc într-o joi, peste trei săptămâni.

Iar de Makepeace nu se auzise nimic și de-abia fusese văzut. Un general fără trupe.

Era timpul să dea drumul câinilor de război.

* * *

Începu să tremure și să țipe ca o cățea bătută, țipetele ei umplând camera și rostogolindu-se pe fereastra deschisă, dar el tot nu se opri.

Makepeace o chemase, îi spusese că avea nevoie de ea, iar ea sărise după el. Și așa făcuse și el, imediat ce ea intrase pe ușă și își scăpase geanta, dar nu pentru un exercițiu aventuros, ci mai mult ca niște represalii brutale și un experiment al durerii. Când termină, își îngropă capul în pernă, rușinat de lacrimile ei tăcute.

– N-ai mai fost niciodată așa, plânse ea.

I se păru că simțea gustul sângelui în gura ei.

Când, în cele din urmă, ridică fața de pe pernă, și ochii lui erau înroșiți.

– Nu mă aștept să mă ierți. N-am mai făcut așa ceva. Mă simt ca un prost. Îmi pare rău.

– Așa și trebuie să-ți pară.

Pentru o vreme, ea complotă o răzbunare, se gândi să-l lovească, să ia un cuțit de pâine și să-l despice, dar relația lor însemna mai mult decât sex, chiar mai mult decât dragoste. Cumva, simțea că el era victima. În loc să fugă spre bucătărie, se holbă la confuzia din ochii lui.

– Ai avut o zi grea?

– Cea mai grea dintre toate. Îmi vine să distrug și ultimul lucru care e important pentru mine. Înainte ca tot ce prețuiesc să se întoarcă împotriva mea și să mă distrugă.

Ea se ridică într-un cot, gata să-l asculte. Era momentul pentru a se întinde după o țigară.

– Era sfârșitul sesiunii de interpelări. Am ajuns devreme, dar banca era deja aglomerată. S-au înghesuit intenționat ca să nu-mi lase loc. Așa că m-am băgat și eu, chiar la capăt, am dat ghionturi cu cotul și umărul. Ca un elev într-o excursie cu autobuzul. Apoi a apărut Marjory – o știi, cea care arată ca o veveriță portocalie care năpârlește și care aruncă baricadele în aer până la micul dejun? Doar stătea acolo, așteptând să treacă. Așa că... m-am mișcat. M-am ridicat ca să o las să treacă. Apoi ei s-au împins din nou. M-au împins afară. Toți râdeau și își băteau joc de mine. Se ghemui din cauza umilinței. Nu era loc pentru mine în nicio parte a Camerei. A trebuit să stau pe blestemata aia de podea.

Ea începu să chicotească încet.

– Și tu?

Ochii lui ardeau, acuzatori, dar deja adevărul începea să iasă la iveală. A fost atât de copilăros. O expresie de autoridiculizare apăru pe buzele lui șovăitoare. Și foarte eficient. Avea grația de a arăta rușinat.

Ea își frecă colțurile buzelor.

– Dar a fost mai mult. Eram frustrat pentru că știam că nu puteam să fac sau să spun nimic. Urquhart stătea acolo, acceptând laudele acoliților lui, iar noi, ceilalți, am rămas ca mulțimea la o încoronare.

– N-ai încercat să spui ceva despre Cipru?

– Și să-i dau o șansă de a-l imita pe Churchill? N-ai auzit ce-a zis în discursul lui aseară? „Oriunde stă un englez, acolo vom sta și noi. Oriunde cade un englez, acolo vom fi și noi ca să-l ridicăm..." Degetele lui începură să-i răsucească vârfurile pletelor. Port cea mai importantă

bătălie din viața mea și nu am nici măcar un aliat. Cu excepția ta. Nici măcar Annita nu mă poate privi în ochi.

Furia îi trecuse; bărbatul brutal devenise doar un băiețel pierdut.

– Foarte mulți au promis că vor merge cu mine. Acum niciunul nu pare să-și găsească picioarele. Tot ce mai am e speranța că aș putea să țin de scaunul meu. Altfel...

Se lăsă pe perna lui.

– Există o mulțime de oameni care vor merge cu tine, oameni obișnuiți din afara Westminsterului. Nu ești singur.

– Într-adevăr?

– Știi că e adevărat.

– Dar n-am timp. N-am partid. N-am prieteni. Nu mai am subiecte. Urquhart, ca un magician malefic, le-a făcut pe toate să dispară.

– Sari peste capul lui Urquhart. Luptă pentru fairplay. Dă-le oamenilor un pretext pentru a mărșălui cu tine.

– Fără o mașinărie politică, va fi un marș foarte lung.

– Asta e o idee grozavă.

– Ce?

– Un Marș Lung. În loc să te îngropi în circumscripția ta electorală, prezintă-ți cauza oamenilor din țară. Mergi cu ei. Vorbește cu ei. Arată lumii puterea ta.

El se ridică.

– Ce rost ar avea?

– E un mijloc de a arăta cât de mult sprijin ai. O cale de a deveni o personalitate cu adevărată putere și autoritate după alegeri, chiar dacă încă nu ai un partid și o sută de locuri în Parlament. Fii o voce pentru toți cei care se simt dezamăgiți și lăsați pe dinafară de sistemul din prezent. O revoluție făcută de un singur om.

El ridică picioarele, punându-şi bărbia pe genunchi, în timp ce se gândi.

– Mari posibilităţi mediatice. Un marş de... de unde? De la Manchester până la Londra, prin Birmingham? Cele mai mari trei oraşe din ţară, cu opriri pentru a vorbi şi interviuri pe drum.

– Înconjurat de susţinători, oameni adevăraţi, nu mârţoage bătrâne din partid. Ceva nou, un contrast total faţă de toate celelalte campanii.

– Cel mai bun mod de a învinge maşinăria guvernului în circumscripţia mea ar fi să le arăt că am sprijin naţional.

Începu să sară pe saltea, entuziasmat, când, brusc, fu cuprins de îngrijorare.

– Avem timp? Am avea nevoie de un început bun. Şi ar trebui să ne luăm avânt ca să continuăm.

– Eu voi avea grijă de început. Dă-mi trei zile şi îţi voi trimite două mii de greci ciprioţi oriunde în ţară, cu postere pe fiecare stradă principală şi sprijin pentru organizare în fiecare oraş. După aceea, depinde de tine şi de mult noroc.

– Dacă dă greş şi scade, cariera mea politică va fi distrusă.

– Dacă nu încerci, vei fi distrus oricum. Ce-ai de pierdut?

– Cred că nimic. În afară de tine.

Îl trase spre ea.

– Vino şi arată-mi cum se face. Înainte să ieşim şi să i-o tragem lui Francis Urquhart.

– Dacă va trebui să merg atât de mult, nu ar fi mai bine să-mi păstrez energia...?

Dar era deja prea târziu pentru protestele lui.

* * *

– Vino, Corder, e o zi caldă. Hai în grădină!

Inspectorul Corder din Unitatea Specială își urmă prim-ministrul prin Sala Cabinetului și în grădina străjuită de un zid. Urquhart îi arătă o bancă sub umbra unui scoruș de munte și se așezară amândoi. Comandară ceai.

Privilegiul unei asemenea intimități nu era acordat ușor, dar Corder îi câștigase încrederea de-a lungul multor ani de loialitate și serviciu, fără să pună întrebări. Era necăsătorit, nu arătase niciodată altceva decât un simț mecanic al umorului, era un polițist cu educație universitară, dar, aparent, cu puține interese în afară de munca lui de conducere a echipei de securitate personală a lui Urquhart, refuzând promovarea pentru a rămâne cu acea misiune. Era un individ extraordinar de rezervat, al cărui nume de botez era cunoscut de foarte puțini. Mortima, care încercase să-l facă să se intereseze de operă, specula câteodată că soții Urquhart erau singurii lui prieteni. Dar făceau parte din lumi diferite. Odată, în timpul unei vânători de fazani în Northamptonshire, Urquhart rănise o pasăre în aripă, iar aceasta căzu din cer și bătu din aripi, jalnic, în fața lor. Înainte ca oricine să poate face o mișcare, Corder își scoase revolverul și termină treaba, glonțul de 9 mm tras de atât de aproape împrăștiindu-i măruntaiele la peste un metru în fiecare direcție. Așa cum îi povestise Urquhart, mai târziu, soției lui, nu fusese prea fairplay, dar al naibii de eficient.

Corder ținea un mic dosar roșu în mână, pe care îl deschise apoi în poală.

– Probabil nu e ceva important, dar nu sunt plătit să risc, domnule. Vorbi cu o serie de sunete scurte și rapide, ca focul unei mitraliere. În ultimele zile, postul de radio local al grecilor ciprioți din Londra a împroșcat cu foc ca un vulcan, aruncând tot felul de critici în direcția dumneavoastră.

Chiar s-a lăsat dus de val. Dar ce e mai rău a venit de la acest om. Îi înmână dosarul. Evanghelos Passolides. Cam de vârsta dumneavoastră. Pare să dețină un fel de restaurant în nordul Londrei. Nu știm multe despre el, cu excepția faptului că pare să aibă legături cu domnul Makepeace. Și că a spus, într-o transmisiune directă la radio... transcrierea se află la finalul dosarului... Corder începu să citeze din memorie, monoton: A spus că meritați ca pielea să vă fie smulsă de pe oasele de mincinos, diferite părți anatomice să vă fie aruncate la câini și restul să fie îngropat într-un mormânt adânc și uitat la fel cum sugerează el că ați uitat dumneavoastră de frații lui. El e domnul care...

– Da, Corder, știu cine e domnul acesta, șopti Urquhart, holbându-se la fotografia din dosar. Și nu i-am uitat pe frații lui.

Gura i se uscase și tânjea după ceaiul de lângă el, dar știa că mâna i-ar fi tremurat și l-ar fi trădat, atât timp cât acei ochi care îl urau de multă vreme se holbau la el. Brusc, închise dosarul. Acum știa numele fratelui. Practic, îl văzuse la poarta lui, îi simțise ura care refuza să moară. Era ca și cum fantomele din urmă cu atâția ani îl urmăriseră în jurul lumii.

– Probabil e un nebun bătrân și inofensiv, spuse Corder, uitând că Passolides era aproximativ de aceeași vârstă ca Urquhart, dar v-a amenințat și, pentru că umblați peste tot în timpul campaniei, nu ne putem permite să riscăm. Ce-ați vrea să fac cu el? Să-l avertizez? Să-l închid un pic? Sau să uit de el? Pentru că e vremea alegerilor și e ceva foarte personal, m-am gândit că ar trebui să fie alegerea dumneavoastră. Chiar și bonurile de parcare pot deveni politice într-o vreme ca asta.

– Mulțumesc, Corder, răspunse Urquhart, încet.

O briză blândă clătină caprifoiul și trecu peste peluză, atingând fruntea lui Urquhart. Își simți broboanele de sudoare.

– Problema e că, dacă nu facem nimic, s-ar putea să fie mai rău. Amenințările lui. Prostiile lui de la radio. Vreți să-i închid gura?

Mai erau și alte voci în capul lui Urquhart, care îi șopteau, suflând la cețurile îndoielii, ajutându-l să vadă mai clar și să decidă.

– Nu, Corder, nu te atinge de omul acela. Fără martiri. Dar postul de radio...

– Radioul Londrei pentru Cipru.

– Sigur a încălcat tot felul de coduri. Actul de Relații între Rase, legea alegerilor, câteva regulamente de difuzare.

– Pun pariu că au și substanțe ilegale ascunse la sediu. Aproape că pot să garantez asta.

– Da, bănuiesc că poți. Hai să-l închidem, să-i revocăm licența de difuzare. Să le închidem gurile murdare. Apoi nu va mai fi nevoie să riscăm să-l transformăm pe Passolides într-un obiect al simpatiei publice. Ce crezi?

– Doar spuneți-mi când vreți să le sting luminile și se rezolvă.

– Excelent. Acum spune-mi despre legăturile bătrânului cu Makepeace...

* * *

– Se pare că și-o trage cu fiica ăluia.

Claire se gândi că Tom nu pierduse vremea. Ricoșase ca o minge de golf aruncată cu efect.

– Mă surprinde că n-ai auzit nimic despre asta, spuse Urquhart. De la șofer. Se pare că și-o trag ca două pisici caraibiene pe o alee.

Asta o surprinse și pe ea. Șoferul trebuia să fi știut, să-i fi spus lui Joh. Aha, asta era. Joh nu-i spusese ei. Nu i-ar fi spus. Probabil pentru că erau niște chestiuni prea apropiate de casă...

– Trebuie să aflăm mai multe. Se costumează în Robin Hood? Sare de pe teancuri de *Hansard*? Amănuntele astea sunt mai prețioase decât bucățile de cruce, continuă Urquhart, pentru a încuraja catârii schilozi din presă să se ridice toți ca o singură bestie.

Mortima începea să-și dea seama că toată această vânătoare și căutare de slăbiciuni nu era cea mai bună cale. Nu era stilul lui Joh. El nu fusese primul din familia Carlsen pe care îl cunoscuse. Claire și fiul lui, Benny, fuseseră colegi de facultate și mult mai mult. Aventura lor debutase la începutul celui de-al treilea trimestru, pe o barcă legată sub o salcie conspirativă de lângă un afluent al Cherwellului, apoi continuase într-o vară superbă, plină de hedonism, petrecută printre nisipurile și grădinile de pepeni din Zakynthos, trăind într-o stare de senzualitate egoistă. Într-o seară, merseseră să vadă broaștele-țestoase care urcau pe plajă până la locurile lor de cuibărit; își luaseră o sticlă, deși deja băuseră mai mult decât trebuia. Întâlniseră un bătrân singur. Benny îi sugerase să împartă băutura și, mai târziu, să o împartă și pe ea. De ce nu? Benny ar fi sărit dacă ar fi avut o ocazie asemănătoare. Îi făcu pe plac, pe nisipul cald al plajei broaștelor-țestoase, și după aceea nimic nu mai fusese la fel între ea și Benny. Până atunci, încercaseră să-și împărtășească toate experiențele și poftele sexuale, dar pe aceasta nu voi să o împărtășească după aceea. Fusese o greșeală, un scop propriu, ceva care o făcuse să înțeleagă că, deși avea corpul unei femei, nu avea înțelepciunea necesară pentru a-l folosi. Și nu fusese înțeleaptă nici cu Benny. Nu voise să vorbească

despre asta. Așa că el devenise gelos, obsedat, chinuit de amintirile în care ea se zbătea de plăcere la lumina lunii și se certaseră până în ultimii ani de studii pe care îi petrecuseră separați.

Apoi, după o viață, îl întâlnise pe Joh. Nu voise să se îndrăgostească de el și încercase din greu să prevină asta, dar se întâmplase. Și când îl întâlnise pe Benny din nou, după toți acei ani, iar Joh citise expresiile chinuite ale fețelor lor, știuse. Nu învinuise pe nimeni și înțelese când Benny hotărâse să plece ca să conducă biroul din Stockholm și îi vizită rar. Nu întrebase niciodată despre asta.

Joh era foarte diferit de Francis Urquhart. Urquhart întotdeauna căuta slăbiciuni pe care să le exploateze, informații private care să distrugă reputația unui om până la rădăcini când era expusă la soare. Pentru el, fiecare om important era o amenințare care trebuia tăiată până rămânea doar un buștean. Începu să-și dea seama că, pentru Urquhart, nu existau munți, nu existau înălțimi glorioase și văi abrupte, ci doar un peisaj plat și pustiu, în care doar el lăsa o umbră.

Învățase o lecție valoroasă în acea zi. Francis Urquhart i se părea extrem de atrăgător. Dar nu-l plăcea prea mult.

CAPITOLUL 35

Nu există democrație în rai. Cred că Dumnezeu are dreptate.

Descoperiseră că nu puteau organiza un marş uriaş în trei zile, dar în cinci făcuseră minuni. Noutatea ideii într-o campanie care amenința să rămână fără inițiativă din cauza aparaturii partidului atrase câteva ştiri spectaculoase în presă şi televiziune şi cincizeci de mii de manifeste fuseseră tipărite, stilul lor grăbit şi fără ambiții purtând o amprentă atrăgătoare de sinceritate. O mică agenție de publicitate alternativă crease un logo pentru tricourile inscripționate cu mesajul „F.U. Too". Oftă când îl văzu, dar nu descurajă pe nimeni – dacă evenimentul ar fi fost destul de mic pentru a-l controla, deja ar fi eşuat. Doar ruta era sub controlul lui ferm – cu permisiunea autorităților.

Marşul trebuia să înceapă în Albert Square, lângă primăria din Manchester, şi să se termine în Trafalgar Square, peste trei sute de kilometri în paisprezece zile, urmând să improvizeze în timp ce mărşăluiau. Şi mărşăluiră.

Fură mult mai puțini de două mii în prima dimineață de duminică, iar politicile lor erau diferite – marea majoritate erau ciprioți cu familiile lor, dar erau şi ecologişti,

vegetarieni militanți, câteva persoane de la un lobby împotriva vânătorii care veniră să-și prezinte petiția și plecară, o femeie care fusese la universitate cu Makepeace și conducea o comunitate de iubire-liberă-și-lucernă undeva în Cumbria și trei candidați de la Bobby Carlton pentru Partidul Președintelui. Erau și destui jurnaliști și camere de filmat ca să merite. Veniră să se uite, să scrie articole pline de dispreț și ipocrizie. „Războiul cu Makepeace", scrise *Telegraph* lângă o fotografie cu trei membri ai echipei de halterofili Manchester Akropolis, convingându-l pe candidatul de la Sunshine Brotherhood să se îmbrace. Alții scriseră despre condiții haotice, despre Makepeace și haina lui în multe culori. Dar scriseră. Și alții citiseră. Îi oferiră o șansă lui Makepeace.

* * *

Autobuzul de Luptă, așa cum era cunoscut, era un autocar blindat cu kevlar și compartimente rezistente la atacul mortierelor, care fusese construit ca mijlocul principal de transport rutier pentru campania lui Urquhart. Daimlerele conduse de șoferi erau prea îndepărtate și de neatins pentru alegătorul obișnuit – deși dacă orice alegător obișnuit ar fi reușit să treacă de cordonul de securitate din jurul Autobuzului de Luptă de la fiecare stop și să atingă orice în afară de ștergătorul de parbriz, ar fi activat un sistem de alarmă care ar fi adus aproape tot atâția ofițeri ai Trupelor Speciale câți decibeli. Când era în mișcare, alunecând prin aerul nopții în drumul de întoarcere la Londra, nu era nimic care să tulbure pacea prim-ministrului decât șoaptele aerului condiționat și murmurul din primul compartiment în care asistenții lui făceau o analiză post-mortem a campaniei din acea zi.

Adunarea de campanie fusese un succes – nici urmă de agitatori care să intre în sală, un discurs bun şi, Urquhart trebuia să recunoască, un videoclip şi mai bun, chiar dacă Mortima voia să schimbe melodia. Seara compensase după-amiaza în care făcuse o vizită industrială într-o fabrică ce producea echipamente agricole ce includeau bastoanele cu şocuri electrice pentru vite. O reptilă din presă descoperise că cea mai mare comandă pentru bastoanele electrice nu venise de la un concern agricol, ci de la Sediul Naţional al Poliţiei din Zair. Ca să gâdile testicule. Urquhart hotărâse să testeze unul pe cretinul care îi aranjase vizita.

Dar asta fusese la ştirile de la ora şase, iar fotografiile de la ştirile principale de seară şi titlurile de dimineaţă aveau să ofere o acoperire mai rezonabilă. Se gândi că nu fusese o zi rea de lucru în timp ce se odihnea, cu ochii închişi, în Turnul Tancului – compartimentul central fortificat al autobuzului.

Cineva îl trase de mânecă.

– Îmi cer scuze că vă deranjez, domnule prim-ministru, dar aveţi un apel telefonic de pe Downing Street. Veţi avea nevoie de aparatul de bruiaj.

Simţi nerăbdarea în mâinile obosite când ridică telefonul. Era secretara lui privată.

– Domnule prim-ministru, să-l bruiem?

Urquhart apăsă pe butonul roşu. În timpul ultimei campanii, descoperiseră o maşină care urmărea ruta autobuzului cu echipament sofisticat de monitorizare, sperând să prindă pălăvrăgelile de la telefoanele mobile şi faxuri. Fusese dezamăgit când descoperise că cei care trăgeau cu urechea nu erau nici de la opoziţie, nici de la IRA, oricare din ele i-ar fi dublat majoritatea, ci doar nişte liber-profesionişti de la un birou de presă local. Pledaseră vinovaţi pentru o

infracțiune minoră de telegrafie și fuseseră amendați cu 100 de lire, dar câștigaseră câteva mii pentru că vânduseră detaliile operațiunii lui ziarului *Minor*. Îi admira în secret pentru inițiativa lor, dar îi făcuse pe funcționarii lui publici să ezite să ofere știri la fel de mult pe cât ezitau când trebuiau să tragă o bășină. Dacă era deranjat în timpul drumului de campanie însemna că era ceva destul de important.

Ascultă atent timp de câteva minute, spunând puține cuvinte, până când convorbirea se termină și închise telefonul.

– Probleme? întrebă Mortima de pe scaunul ei din cealaltă parte a autobuzului de unde semna scrisori.

– Pentru cineva.

– Pentru cine?

– Asta rămâne de văzut. Ochii îi sclipiră și se trezi din gândurile lui. Am primit un anunț din Cipru. Se pare că Înaltul Comisar și președintele lor, Nicolaou, sunt amândoi în viață, în stare bună și ținuți ostatici în munți.

– De către cine?

El râse, cu adevărat amuzat.

– De un blestemat de episcop.

– Trebuie să-i scoți.

Urquhart se întoarse să o cerceteze pe Mortima, care nu îi împărtășea deloc umorul.

– Mortima, totul va fi bine.

– Nu, nu va fi bine, răspunse ea. Tonul ei era ascuțit ca un brici. Nu neapărat.

În lumina slabă de noapte a autobuzului, el mai mult simți decât văzu teama ei; așa că merse să se așeze lângă ea.

– Francis, s-ar putea să nu mă ierți niciodată...

Își mușca din carnea moale a obrazului.

– Niciodată n-am avut pentru ce să te iert, răspunse el, luând-o de mână. Spune-mi ce te îngrijorează.

– E vorba despre Biblioteca Urquhart și despre Fundație. Am făcut planuri...

El dădu din cap.

– Am făcut aranjamente pentru finanțare.

– Mă bucur.

– Francis, am făcut o înțelegere cu președintele Nures. Dacă puteam să-l ajut să obțină o decizie satisfăcătoare de arbitraj pentru partea turcească, el s-ar fi asigurat ca o plată de consultanță să se facă pentru fondul Bibliotecii.

– Avem un fond?

– În Zürich.

– Și l-ai ajutat să... obțină o decizie satisfăcătoare?

– Nu știu. Am avut o discuție cu Watling, dar habar n-am dacă l-am ajutat. Ideea e că nici Nures nu știe. I-am spus că am rezolvat și el e încântat.

– Cât de încântat?

– Zece milioane de dolari.

– O picătură într-un ocean de petrol.

– Aceste aranjamente sunt practici normale de afaceri în acea parte a lumii...

– O taxă a celui care găsește.

– ...și am o scrisoare semnată de el prin care confirmă aranjamentul. Și el are una de la mine. Fiecare avem câte o scrisoare care ne garantează buna credință. Fără copii. Doar noi doi. Nu știe nimeni altcineva.

Urquhart se gândi la tot ce i se spusese, cu degetele unite ca și cum ar fi fost în comuniune cu o autoritate superioară. Păru să găsească un răspuns și se întoarse încet spre soția lui.

– Și care e problema?

– Am făcut o înțelegere și cu soția președintelui Nicolaou.

El dădu din cap, confuz.

– M-a abordat la o întâlnire a soțiilor din Parlamentul Commonwealth-ului – întotdeauna ne-am înțeles bine de-a lungul anilor la acele întâlniri. Tocmai a venit de la Paris – are relații bune acolo, poate un amant, nu sunt sigură. Oricum, a auzit de rapoarte despre petrol, rapoarte foarte detaliate, a spus cât de important era pentru țara ei săracă. Și pentru niște concerne extrem de bogate din Paris. Cât de recunoscătoare ar fi amândouă pentru orice ajutor... Așa că am făcut o înțelegere. Urma ca eu să încerc să o ajut, fără nicio garanție. Plata doar la rezultate. Nimic dacă grecii ar fi pierdut apele, nimic dacă nu ar fi găsit petrol. Cu două condiții: toate tranzacțiile să fie făcute prin ea, ca să nu trebuiască să mă întâlnesc cu altcineva și numele meu să nu fie dezvăluit oamenilor din Paris.

– Foarte rezonabil. Și a doua condiție?

– Patru milioane de dolari.

– Trebuie să fi fost profund dezamăgită când a aflat că decizia nu era de partea ei.

– Am plâns una pe umărul celeilalte.

– Soțul ei știe?

– Nu. E un academician din altă lume...

– E un politician grec.

– Sunt sigură că n-a știut. Ar fi dat naștere la prea multe întrebări despre – cum să le spun? – prietenii ei din Paris.

– Atunci ce te îngrijorează atât de tare?

– Altă scrisoare. De la mine pentru ea. Pe care se pare că a lăsat-o într-un seif din Palatul Prezidențial. Acum nu știu cine o are, chiar dacă încă mai există.

El vorbi încet și solemn.

– Mare păcat. Implicațiile erau foarte evidente.

Ea tăcu pentru un moment, privind în jos.

– Am încercat să găsesc momentul potrivit pentru a-ți spune. Mă urăști?

Se uită la ea multă vreme până când, în întunericul nopții, privirea ei se ridică pentru a o întâlni pe a lui din nou.

– Mortima, ai făcut totul pentru mine. Oricât de sus am urcat, ai fost alături de mine. Am realizat totul împreună. Nu aș putea să simt pentru tine ceva ce nu simt pentru mine însumi. Te iubesc.

Privirea ei se umplu de recunoștință, dar în ochii ei încă se vedea o licărire de teamă.

– Dar, Francis, scrisoarea ar putea ajunge în mâinile cui nu trebuie. Ar putea să mă distrugă. Și pe tine.

– *Dacă* ajunge în mâinile cui nu trebuie.

– Îți dai seama ce trebuie făcut? Trebuie să ne asigurăm că scrisoarea e în siguranță. Adu-l înapoi pe președinte. Trimite trupele. Atacă mulțimea cipriotă. Folosește orice mijloace și oricâtă forță e nevoie.

– Dar nu ți-ai dat seama, Mortima? Exact asta am plănuit să fac tot timpul.

* * *

Erau pregătiți pentru atac. Cumva, își dăduseră seama – poate din cauza cererii neașteptate a tuturor casetelor cu programele recente sau poate din cauza unei vorbe neînțelepte la telefon de la Autoritatea Radiofonică din Holbom, pentru că atunci când trei furgonete ale poliției și una a RA opriră lângă Bush Way nr. 18, ușile erau blocate, iar căile aeriene erau pline de mesaje emoționante care ar fi făcut dreptate Revoluției Ungare. Nu de la Franco, bineînțeles. La primul semn de pericol, el fugise, sugerând că problemele cu autoritățile ar fi intervenit în cursurile lui universitare de la distanță. L-ar fi putut folosi pe Franco, l-ar fi putut

băga într-un dulap metalic, pentru a-l face mai greu, apoi l-ar fi proptit de ușa de la intrare.

Rezistența putea fi doar simbolică; erau prea multe ferestre, prea multe mâini pe prea multe baroase pentru ca ei să reziste mult timp. Radioul Londrei pentru Cipru își încetă emisia când un polițist dădu cu piciorul și făcu să sară lacătul de pe ușa studioului și, spunând politicos „Scuzați-mă, domnule", întinse mâna și întrerupse curentul. În același timp, reuși să îngenuncheze pe degetele producătorului, deși nu se află niciodată dacă o făcuse din greșeală sau intenționat.

Dar nu înainte ca agitatul cipriot să reușească să spună o ultimă propoziție sfidătoare. Strigătul de rezistență al EOKA.

– *Eleftheria i Thanatos!*

* * *

Când Passolides se întoarse în acea după-amiază, după ce cumpărase crabi proaspeți și legume în piață, descoperi că fațada de sticlă a restaurantului lui era spartă și perdeaua care îl izola era ruptă în bucăți. Un vecin îi spuse că oprise o mașină din care ieșise un bărbat cu un baros și, fără vreo grabă evidentă, îi sparse calm fereastra cu trei lovituri.

Passolides nu chemase poliția, nu avea încredere în ea, dar aceasta veni oricum, iar un bărbat cu haine obișnuite, cu un nume indescifrabil, îi flutură o legitimație.

– Nu putem face prea multe, domnule, îi explicase el. Problema e că oamenii care vorbesc deschis, așa ca dumneavoastră, se fac singuri ținte într-o vreme ca asta. Sunt multe sentimente anticipriote în anumite zone de când a dispărut Înaltul Comisar. Nu m-aș mira dacă asta s-ar întâmpla din nou.

Își închisese carnetul, dând la o parte ce mai rămăsese din perdea ca să se uite înăuntru.

– Apropo, domnule, să le spun oamenilor cu TVA-ul că sunteți pregătit?

* * *

Ministrul francez al afacerilor externe stătea și studia documentele înainte de începerea ședinței de la Bruxelles. Era mai mult decât o adunare de rutină a Consiliului Miniștrilor de Externe – într-adevăr, avea un element de dramă. Britanicii s-ar fi târât un pic în acea zi și l-ar fi forțat pe acel om îngrozitor, pe Bollingbroke, să adopte o poziție vulnerabilă pe care francezul de-abia aștepta să o exploateze. Suportase destule din partea englezului în ultimele săptămâni; se bucura de ocazia de a arăta că aplicarea pedepselor nu era o prerogativă exclusivă anglo-saxonă.

Reveria lui fusese întreruptă de o mână mare care îi strânse umărul.

– Alo, Allen.

La naiba. Bollingbroke întotdeauna îi angliciza numele, refuzând să îl pronunțe cum trebuia.

– Allen, sper că vom avea o ședință frumoasă astăzi. Știi, să obținem sprijinul tău în chestiunea Ciprului.

– E o problemă complicată. Nu cred că ar fi recomandat să grăbim...

Dar englezul deja vorbea peste el. Era ca și cum ar fi privit un buldozer care încerca să taie iarba.

– Ar putea deveni violent, să știi. S-ar putea să trimitem trupele. Dar, Allen, m-am gândit ce-ar trebui să faci. Să ne oferi câteva dintre trupele tale, un fel de gest internațional. Până la urmă, încercăm să rezolvăm o problemă internațională, să restabilim ordinea și democrația

în Cipru. Vom avea grijă de ei, vom avea grijă ca nimeni să nu fie rănit.

– Sigur pot să aibă grijă de ei, îi răspunse francezul, zbârlindu-se de mândrie, dar sugerezi să vă dăm trupe franceze ca să vă ajutăm să ieșiți din încurcătura în care voi, englezii, singuri ați intrat?

– Exact.

– Imposibil!

– Mă surprinzi, îi răspunse Bollingbroke, uimirea ridându-i fața. Am crezut că vei sări pe ocazia asta. V-am dat vouă, francezilor, o șansă să fiți de partea câștigătoare măcar o dată.

Altă mână coborî pe umărul francezului, lovindu-l jucăuș, iar el bănui că voia să-i rupă clavicula. Gâtul lui căpătă culoarea celui mai fin vin de Burgundia în timp ce aruncă într-o parte dosarul care conținea notițele lui informative. Știa cum să se ocupe de acea adunare.

Reprezentantul francez era hotărât și refractar. Nu avea să fie mișcat și, de vreme ce și ceilalți parteneri nu-și prea doreau să fie mișcați, chiar și tradiționalul compromis de mântuială fu ratat. Fiecare cerere de sprijin din partea Guvernului Britanic fu refuzată. Un „*non*" absolut. Fără trupe simbolice, fără sancțiuni selective, nici măcar cuvinte de încurajare sau înțelegere. Europa îi întoarse spatele lui Bollingbroke.

De-a lungul ședinței pledase, lingușise, insistase, amenințase, sugerase tot felul de repercusiuni îngrozitoare, dar fără niciun folos. Iar după ce se votă, și el ieși ca un băț de rubarbă din Lancashire, el doar zâmbi.

„Habar n-au, se gândi el. E mijlocul unei campanii de alegeri și Europa spune nu. Ne părăsește. Când vieți britanice sunt în joc. Spiritul din Dunkirk se va întoarce. Vor

ridica steagul Regatului Unit pe fiecare clădire a consiliilor locale din țară și vor spune rugăciuni în capele în cinstea lui Arthur Bollinbroke. Și a lui Francis Urquhart, bineînțeles. La fel cum a spus F.U. că vor face.

Minunat."

CAPITOLUL 36

Dacă vrei să miști o cămilă, îi dai cu un băț peste fund și, cu cât e mai mare bățul, cu atât mai repede se va supune. Eu folosesc un băț foarte mare.

Era joi. Mai erau exact două săptămâni până la alegeri.

– Sunt îngrijorat, domnule prim-ministru, nu ar trebui să ne grăbim. Sunt vieți în joc și, ca să fiu sincer, nu ne-am pregătit niciodată pentru un eveniment neprevăzut de acest fel. Ca invadarea Ciprului, dacă doriți.

– Nu-ți face griji, generale, m-am gândit la asta pentru tine.

Șeful adjunct al personalului apărării (angajați), locotenentul general Sir Quentin Youngblood, își drese glasul. Nu era obișnuit ca judecata lui militară să fie pusă la îndoială sau îmbunătățită.

– Dar, cu tot respectul, domnule prim-ministru, nu am găsit pe nimeni care să ne informeze despre planurile clădirii. Pur și simplu, nu știm cum arată această Loja Prezidențială și ce fel de țintă va fi.

– Nu trebuie să cauți mai departe, generale. Am vizitat loja de câteva ori când am servit în Cipru. A fost casa de

vară a guvernatorului britanic. Nu s-a schimbat mult; cipriotii țin la tradiții. Prea leneși ca să schimbe ceva.

– Chiar și-așa, există foarte multe complicații politice. Trebuie să cer un pic mai mult timp pentru pregătiri.

Se uită în jur, la ceilalți membri ai Cabinetului de Război, căutând sprijin. Ministrul apărării își răsfoia documentele informative, gata să intervină.

– Nu! Mâna lui Urquhart lovi zgomotos masa Cabinetului. Ce ceri tu înseamnă să-i dăm blestematului de Episcop mai mult timp. Timp în care să-și întărească poziția și să ridice costurile pentru noi toți...

Ca să nu mai spună că ar fi crescut și șansele ca scrisoarea Mortimei să ajungă în mâinile cui nu trebuia.

– Dar avem și probleme logistice. Nu ne putem permite să ne grăbim orbește, protestă Youngblood.

Urquhart se uită în jurul mesei, la COBRA, subcomitetul Cabinetului adunat ca să se ocupe de Operațiunea Defrock, cum o numise Urquhart. În afară de Youngblood, mai erau acolo și Bollingbroke, ca ministru de externe, ministrul apărării, procurorul general (pentru a se pronunța în privința cerințelor legale) și președintele partidului, pentru a ajuta la prezentarea și vânzarea unei mari victorii. Șefii apărării bombăniseră obiecții împotriva includerii președintelui partidului, temându-se că ar face ca întâlnirea să pară prea mult o chestiune de politică de partid, cu două săptămâni înainte de ziua votării. Câtă dreptate avuseseră.

Booza-Pitt ceruse să fie inclus, practic, implorase. Oricât ar fi durat, acest exercițiu avea să fie printre cele mai importante știri, iar el voia să fie în ele. Lăsase un mesaj rugător la biroul privat al lui Urquhart, insistând că, în calitate de șef al unuia dintre cele trei departamente mai mari de stat, contribuția și includerea lui erau esențiale.

Dar era o zi plină; Urquhart nici măcar nu se deranjase să-i răspundă.

– Băiatului ăsta îi e sortit să aibă o viață plină de dezamăgiri, îndrăzni el să-i spună secretarei lui private. Dar măcar Booza-Pitt nu era un om slab de înger, spre deosebire de alții.

Urquhart se holbă direct la general.

– Ce formă au aceste probleme logistice?

Youngblood inspiră adânc.

– De la publicarea relatărilor mai degrabă șocante cu privire discuțiile ministrului de externe în Europa – Youngblood aruncă o privire plină de reproșuri peste masă, hotărât ca vina să fie aruncată pe umerii politici –, elemente ale comunității cipriote au tratat pregătirile noastre drept echivalentul unei declarații de război. Comandantul meu local din Cipru îmi spune despre o creștere considerabilă în ostilitatea publică. A făcut ca orice inițiativă pe care am lua-o să fie mult mai complicată.

– Și va deveni tot mai complicat cu cât vom amâna mai mult.

– Dar, în acest stadiu, există prea multe lucruri necunoscute. Nu pot garanta succesul.

– Nu poți garanta faptul că armata britanică poate să bată un blestemat de Episcop?

Urquhart de-abia se abținea să-și bată joc de el.

– În opinia mea, succesul înseamnă să ne atingem obiectivele fără pierderi inutile de vieți omenești.

– Și întârzierea amenință să provoace un dezastru. Sincronizare, sincronizare, sincronizare, generale. Pentru numele lui Dumnezeu, Loja Prezidențială e la doar treizeci de kilometri de drumuri bune de baza noastră din Akrotiri. Am putea ajunge acolo înainte să ți se răcească ceaiul.

– Dar...

– Sunt oameni înarmați care așteaptă la porțile din Akrotiri să-ți intercepteze convoiul? De asta te temi?

– Există o blocadă...

– Nu, generale. Gata cu scuzele. A venit vremea.

Fără să-și ia ochii de la militar, Urquhart întinse mâna spre telefonul roșu din fața lui, de pe masa Cabinetului, și îl ridică la ureche.

– Dă-mi-l pe Rae, mareșalul forțelor aeriene.

– Domnule prim-ministru! protestă Youngblood, îmbujorat. Lanțul de comandă militară și comunicație trece pe la mine. Nu putem lăsa politicienii să intervină într-o operațiune militară și...

– Generale, deja ai insistat că asta e o operațiune politică la fel de mult ca una militară. Vei nega dreptul prim-ministrului de a discuta despre aceste chestiuni cu comandantul local?

Youngblood se holbă sfidător la el, dar tăcu, nesigur de poziția lui. Rae, vicemareșalul forțelor aeriene, nu era doar comandantul forțelor britanice cipriote, ci mai avea și rolul de administrator al zonelor bazelor suverane; efectiv, era guvernatorul politic al teritoriilor britanice. Aceeași Mărie cu altă pălărie. Dar pe care o purta în acel moment? În timp ce Youngblood se gândea la câteva secole de etichetă constituțională și precedente și la lanțul de comunicații și comandă care trecea prin sediile operaționale din Northwood și, mai departe, prin satelit, deasupra Saharei, care funcționase fără niciun defect; în câteva secunde, lui Urquhart i se făcu legătura cu comandantul/administratorul din Episkopi, inima bazei Akrotiri.

– Mareșal Rae, sunt prim-ministrul. Vorbesc din Sala Cabinetului. Înțeleg că baza ta e sub un fel de blocadă.

Tăcu în timp ce ascultă.

– Înțeleg. Sunt două sute de femei la porți și le blochează cu cărucioare de copii. Privirea pe care i-o aruncă lui Youngblood era veninoasă ca limba unei vipere. Credeți că spargerea blocadei de cărucioare constituie o amenințare pentru viețile militarilor britanici?

Tăcere.

– Nici eu nu credeam asta. Acesta fiind cazul, domnule mareșal, vă ordon să înconjurați Loja Prezidențială. Asigură-te că Episcopul și ostaticii nu pot ieși și nimeni altcineva nu poate intra. O vreau încuiată. Să faci asta imediat. Apoi vei aștepta următoarele instrucțiuni. E clar?

Urquhart își îndreptă atenția spre cei din Sala Cabinetului.

– Domnilor, suntem de acord?

Toate privirile se întoarseră spre Youngblood. Acum, când ordinele fuseseră date, ar fi fost o sinucidere profesională să le conteste. Nu avea de ales, putea doar să demisioneze. Și, așa cum știa Urquhart, nu era un om grăbit, predispus la acțiuni necugetate. Generalul găsi ceva extrem de interesant de studiat printre documentele din fața lui.

* * *

Cameramanul de la știri știu că era momentul prielnic din cauza zgomotului tot mai mare, al ordinelor strigate, al tropăitului picioarelor și al motoarelor accelerate care se auziră din spatele gardului de sârmă și a dependințelor de la Episkopi de-a lungul nopții. Mai degrabă simți decât văzu o schimbare în activitatea din jurul porților, o grabă a pașilor de după gardul de sârmă ghimpată, reflexe mai dure, ca ale unui luptător greoi de sumo gata să sară pe adversarul lui. Și femeile simțiră schimbarea și își chemară copiii, îi îmbrățișară mai strâns ca oricând, încercând să se

liniștească unele pe altele, deși în ochii lor se citeau teama și pericolul. Își șoptiră să rămână împreună. Succes prin solidaritate. Și își înlănțuiră și legară colecția de cărucioare în așa fel încât să dureze o oră să le descâlcească.

Dar „Înțepătorul" Rae nu avea la dispoziție o oră.

Primul semn de mișcare veni la puțin timp după apariția zorilor de la două vehicule vopsite în măsliniu care merseră rapid până când scârțâitul frânelor le opri la doar câțiva centimetri de porți. Câteva femei din fața adunării demonstranților se ridicară ca să vadă mai bine – fură primele lovite și trântite de jeturile puternice de apă din furtunurile mașinii pompierilor. Vehiculele nu fuseseră construite special pentru controlul revoltelor, duzele furtunurilor lor nu fuseseră setate pentru forță maximă, totuși impactul acestor „forțe convingătoare blânde" fu devastator. În mai puțin de un minut, demonstrația din fața porților fusese spălată într-un potop de țipete de copii. Chiar când plângeau în șanțurile pline sau pe iarba de la margine, în jurul porții, echipe de militari alergară gata de acțiune. Prima îndepărtă gardul de sârmă ghimpată, trăgându-l repede într-o parte, altă echipă de medici se răspândi printre femei și copiii lor ca să se ocupe de rănile minore, de zgârieturile și vânătăile care fuseseră provocate și de panica dezlănțuită în continuare. Cafeaua caldă și laptele deja erau la îndemână. A treia echipă de polițiști militari căută printre cărucioarele de copii răsturnate și ude ca să se asigure că toate erau goale. Un bebeluș adormit fu ridicat dintr-un cărucior și înmânat mamei lui ametite care stătea pe iarba de la margine. Apoi se declară că toți erau în afara oricărui pericol.

Cu un bâzâit de motoare diesel, apăru o coloană lungă ca un șarpe de vehicule conduse de un grup de camioane de

patru tone. Loviră grămada de vreo treizeci de cărucioare și le zdrobiră sub cauciucuri. Fură urmate de ambulanțe, Land Rovere, un camion cu semnale și mai multe camioane de patru tone, care trecură prin baricadă ca o sanie prin zăpadă proaspătă. Lăsară în urma lor lacrimile copiilor și priveliștea femeilor care plângeau în hohote și căutau printre resturi, în caz că mai era nevoie. Lăsară în urma lor și un cameraman de știri încântat.

O luară pe drumul principal, pe dealuri, pe lângă baraj, până când înaintarea lor fu încetinită de șerpuirea drumului de gudron negru printre pădurile de pin. Aerul era mai rece, iar șoferii simțiră mirosul de rășină de pin chiar și înăuntrul cabinelor lor când încetiniră. Nu întâlniră nicio opoziție. Erau cincizeci și trei de oameni în total, conduși de locotenent-colonelul Rufus St. Aubyn, și includeau forțele de atac, patru specialiști operatori de semnale, o echipă de trupe de diversiune și medici. În caz că era nevoie.

Ajunseră acolo în două ore. Ieșiră de pe drumul principal, de sub domurile radarelor ca niște mingi de golf uriașe care dominau vârfurile, și coborâră pe trecătoarea cu trunchiuri de pin înalte ca niște catarge. În partea de sus a trecătorii lăsară doi oameni și un gard de sârmă ghimpată, mai mult decât suficient ca să păzească intrarea îngustă. În cel mai jos punct, unde drumul se reunea cu autostrada principală, făcură la fel. Și, între acestea, pe un covor de ace de pin, dar fără să fie văzute de pe acoperișul verde al Lojii, restul trupelor alergară prin jur ca să spioneze terenul și să își asigure comunicațiile.

Terminară în patru ore.

* * *

În acea seară, Makepeace, cu Maria alături de el, participă la o adunare în sudul orașului de olari, Stoke-on-Trent.

Trecuseră cinci zile de la începutul Marșului Lung și ajunsese într-o fază crucială. Noutatea dispăruse și, odată cu ea, oamenii care se țineau după el, mai ales cei care erau acolo ca să caște ochii sau ca să întrerupă, probabil genul de oameni care se adunau să se holbeze la un om care stă pe marginea unei clădiri și amenință că sare. În cazul lui Makepeace, el deja sărise, iar ei fuseseră interesați doar de rezultatul macabru. Dar îi dezamăgise. Se ridicase.

Mulțimea care încă mai mergea alături de Makepeace avea același scop de protest. Doar câțiva îl urmăriseră peste tot, dar mulți veniseră să meargă pentru o zi, și mai mulți pentru o oră sau un kilometru, împingându-și copiii, cărând pancarte și acceptând bucuroși ospitalitatea oferită de-a lungul drumului de magazinele mobile de kebab și firmele locale grecești. Dar numerele lor scăzură vizibil, zi după zi. Eforturile celor care distribuiau manifeste înaintea lor erau neobosite, hotărârea lor nu cedase, dar exista o limită a acoperirii mediatice pentru un marș nesfârșit, fără evenimente, iar presiunea promoțională a știrilor de televiziune începuse să scadă. Până în acea zi.

În războiul modern, cel mai mare obstacol din calea succesului militar nu e țeava armei dușmanului, ci lentila unei camere de filmat. Imaginile cu femeile care strângeau bebeluși în brațe și erau lovite de jeturile de apă ale armatei britanice, care țâșneau ca niște aruncătoare de flăcări dominară știrile de la prânz. Erau fotografii excelente de acțiune care derutară și supărară mulți privitori; marile aventuri din tărâmurile îndepărtate însemnau victorii împotriva diviziilor de tancuri și oameni negri, nu a copiilor lipsiți de apărare. Vehiculele militare trecură printre cărucioarele de copii ca lupii printr-un sat siberian, lăsând în urmă doar distrugere, lacrimi și multă furie.

Așa că, până vineri seara, Makepeace își găsise noi recruți pentru cauza lui. Grecii ciprioți se adunară într-un număr mai mare și mai hotărâți ca înainte. Cei cu politici inspirate de un ideal european veniră și ei, jigniți de Bollingbroke. Erau o mulțime de pacifiști, care fluturau slogane cu „Make Peace", împreună cu cei care nu se considerau politici, dar al căror simț al decenței fusese deranjat de imaginile de la știri. Fură pancarte, discursuri, copii în brațele oamenilor, un concert improvizat de muzică populară și un dans cipriot, care reînnoiră angajamentul pentru cauza Marșului Lung.

La asfințit, într-un parc, cântară, se ținură de mâini, împărtășiră; apoi ridicară o mie de lumânări pâlpâitoare ale căror lumini transformară parcul într-un câmp de diamante, nestemate de speranță care le împodobiră chipurile și spiritele. Înaintea lor, pe o scenă improvizată sub ramurile unui mare stejar englezesc, Makepeace se adresă adepților lui și, dincolo de ei, națiunii.

– Am pornit ca un convoi spre un loc îndepărtat, dar aproape de inimile noastre astăzi, numit Cipru. Dar intenția noastră este cu totul diferită. Unde ei amenință cu războiul, noi vorbim de pace. Când ei lovesc copiii din brațele mamelor, noi ne deschidem brațele tuturor. Ei cred că răspunsul este în puterea militară, noi credem că răspunsul este în scopul nostru de unire și pace. În timp ce ei ascultă ordinele lui Francis Urquhart, noi spunem: Nu! Nu acum, nu mâine, niciodată!

Mulți dintre cei care îl priviseră la televizor sau îi ascultaseră cuvintele la radio hotărâră să i se alăture.

* * *

Passolides urmări desfășurarea evenimentelor la televizor, simțindu-se mai părăsit ca niciodată. Sufletul lui

fierbea la vederea femeilor și copiilor atacați de soldații britanici, trântiți și aruncați deoparte, exact așa cum credea că-și amintea, prin negura vremurilor, neguri care fuseseră îngroșate de povești romanțate, de povești despre suferință până când întunecau adevărul. Memoria și emoțiile joacă feste oamenilor bătrâni.

Stătea singur în restaurantul lui părăsit și distrus, cu Webley-ul în fața lui, în caz că se întorceau cei care îl distruseseră. Pentru mulți ciprioți, englezul devenea un erou, un Byron al prezentului, dar Passolides nu împărtășea această viziune. Bărbatul acela îi luase singura fiică, îi luase trupul și o dusese departe de el. Nu o ceruse în felul grecesc, ci, pur și simplu, o luase. Așa cum luaseră englezii dintotdeauna. Și cine naiba era acest englez ca să pretindă mantia onoarei pe care și-o câștigaseră prin curaj George și Eurypides alături de sute de alți eroi și care, doar din cauza sorții crude, nu aparținea și lui Evanghelos?

Așa că bău și scuipă la auzul numelui lui Makepeace, chiar când începea să-l urască pe Francis Urquhart tot mai mult. Apoi îi auzi afară, cum zgâriau placajul care acoperea temporar paguba, loveau bucățile de sticlă rămase și chicoteau. Se întorseseră! Cu un urlet, bătrânul se îndreptă spre ușă, o deschise trântind-o și se repezi pe stradă. Nu găsi niște bărbați cu baroase, ci trei tineri, evident înrăiți de băutură, făcând graffiti cu spray-uri.

– O să vă omor pentru asta, jură el, făcând un pas spre ei.

– Da? Cu ce armată, bătrân prost?

Cei trei îl confruntară, plini de bravadă.

– Unul împotriva a trei. Îmi plac șansele, râse unul.

– Oricum, gunoiul ăsta cipriot nici n-ar trebui să fie aici. Nu e țara lui, adăugă altul.

Erau să sară pe el când, în umbrele becurilor de stradă, văzură revolverul pe care îl flutura spre ei şi sclipirea de nebunie din ochii lui. Nu se deranjară să rămână ca să afle dacă arma sau posesorul ei nebun erau adevărate.

CAPITOLUL 37

Politica e mult mai cinstită decât dragostea. În politică te aștepți la trădare.

La capătul Downing Street, unde gardul grădinii ajunge la Horse Guards Parade, există un drum îngust în formă de L, iar la marginea lui e o mare cutie instalată într-un zid. În acea cutie sunt mulți metri de fire de la British Telecom și, în apropiere, există o gaură în zid prin care cabluri cu semnale pot ajunge direct pe Downing Street. Când sunt conectate – încheierea acestei sarcini durează mai puțin de două ore –, semnale de televiziune pot fi recepționate din orice punct de pe glob.

În conflictele militare se fac fotografii bune. Ceea ce Cable News Network făcuse pentru Războiul din Golf, instituțiile de apărare din toată lumea hotărâseră să facă pentru toate războaiele lor după aceea – deși la o scară mai puțin publică decât CNN-ul.

La sosirea în munți, operatorii de semnale ai lui St. Aubyn își descărcaseră marile cutii de metal din camionul de patru tone, expuseră grilajul cu echipamentul de control, montaseră cele două camere de filmat cu telecomandă la o oarecare distanță, de fiecare parte a Lojii, asamblaseră

părțile unei antene de doi metri și, cu o busolă, localizară și se conectară la satelitul Eutelsat care era pe o orbită geostaționară deasupra ecuatorului. De acolo, semnalele de test fură trimise la Teleport, în Docklands din Londra, iar de acolo la Turnul BT, vizavi de taverna de pe Maple Street, și mai precis, în Sala Cabinetului.

Francis Urquhart era aproape gata de război.

Ecranele se luminară ca să dezvăluie Loja solidă, modestă și cu obloanele trase, amplasată printre copaci înalți și încâlciți, un pic comică din cauza vopselei de culoare verde-deschis.

– Arată ca o casă parohială dintr-o eparhie sărăcăcioasă, bombăni Bollingbroke.

– Cam asta și e, răspunse Urquhart. Îi goni pe tehnicieni din cameră înainte să se întoarcă la telefonul roșu. Raportul dumneavoastră, vă rog, colonele St. Aubyn. Sunteți ascultat la difuzoare de ceilalți membri COBRA și vă vedem pe ecrane.

– Zona e sigură acum, domnule prim-ministru. Există un singur drum de acces și l-am blocat. Terenul din jurul Lojii e destul de neospitalier, este versantul unui munte acoperit de pini și tufișuri cu țepi. Unul sau doi oameni ar putea să ajungă la ea, dar nu ar putea să-i scoată pe toți. Nu și o femeie și un episcop, domnule. I-am încercuit.

– Excelent. La ce rezistență te aștepți?

– E dificil să spun acum. Așa cum puteți vedea, sunt diferite clădiri care înconjoară Loja și am putea să ne ascundem după ele; pe de altă parte, încă nu suntem siguri dacă sunt paznici în vreo clădire din acelea, care ar putea să ne vadă cu mult timp înainte să ajungem la ei. Va trebui să aștept până se întunecă pentru o evaluare completă,

sunt sigur că binoclurile noastre de noapte ne vor arăta tot ce trebuie să știm.

– Foarte bine.

– Domnule Urquhart, problema e că Loja e o clădire veche și solidă de piatră, genul de clădiri care nu se mai construiesc.

– Da, îmi amintesc.

– O poziție defensivă excelentă, continuă St. Aubyn. Acoperișul făcut din metal ondulat va zăngăni ca o tobă. Într-o parte sunt dependințe în care ar putea fi paznici, o peluză deschisă care duce la un heliport. Peisajul sătesc e acoperit complet cu resturi uscate de pin care fac zgomote de parcă ai umbla pe fulgi de porumb. Dacă nu dorm buștean, vor ști că venim de la distanță.

Youngblood își drese glasul zgomotos, la limita obrăznicieii, dar fără să o depășească.

– Comunicațiile tale magice îți permit să-mi faci legătura direct cu Sfinția Sa, Episcopul? întrebă Urquhart.

– Îmi vor permite dacă îl pun pe soldatul Hawkins de aici să pună stâlpul de telegraf și să lege linia lui telefonică de el. Ne va lua aproximativ cinci minute.

– Fă-o, te rog!

Așteptară în timp ce Hawkins făcu un efort ca să-și câștige Crucea Distinsă a Forțelor Aeriene, iar în acest timp Youngblood prezentă din nou situația. Insistă că nu puteau să-i surprindă pentru că nu aveau trupe speciale de atac în acel loc. Trebuiau să aștepte, să întârzie, să obosească garda Episcopului. Dacă insistau să încerce eliberarea ostaticilor prin forță, ar fi fost o nebunie care ar fi avut ca rezultat mai degrabă moartea decât eliberarea lor.

La toate, Urquhart nu-i oferi niciun răspuns.

Apoi primi legătura.

– Episcope Theophilos? Sunt prim-ministrul Francis Urquhart.

– În sfârșit. Ce v-a reținut? Am așteptat telefonul dumneavoastră.

– Ce m-a reținut, dragul meu Episcop, a fost nevoia de a pune un cordon militar în jurul Lojii unde țineți ostaticii. Cordonul e la locul lui. Acum sunteți prizonierul meu.

Hohote de râs se auziră la telefon.

– Mă scuzați, domnule prim-ministru. Am uitat ce simț excelent al umorului v-ați păstrat voi, britanicii, chiar și în vremuri grele.

– Dar timpul e de partea mea, Episcope. Acele trupe pot sta acolo săptămâni, chiar și luni, dacă e necesar.

– Dacă credeți asta, domnule Urquhart, atunci sunteți un prost. Nu vă dați seama de ce ați făcut atunci când v-ați adus trupele în locul acesta? Ați invadat Ciprul, țara mea. Chiar în timp ce vorbim, valul rezistenței va inunda insula. Nu veți găsi prieteni aici și, cu cât veți sta mai mult pe vine pe pragul ușii mele ca un bătăuș imperialist de demult, cu atât îmi veți crește puterea și îmi va fi mai ușor să vă dau afară din insula asta o dată pentru totdeauna. E vremea să termin lucrurile neterminate de ani întregi. Pentru numele lui Dumnezeu, de ce credeți că am stat aici și v-am așteptat? N-ați recunoscut capcana pe care v-am pus-o?

Seara se lăsa peste Cipru, făcând umbre lungi și oferind brusc imaginilor Lojii o aparență mai sumbră. Vocea lui Urquhart coborî la un registru mai gânditor.

– Nu am privit situația în lumina asta.

Ministrul apărării tresări și își acoperi repede ochii, prefăcându-se adâncit în gânduri. Youngblood se ridică pe scaun ca strămoșul lui, Ezekiel, când se urcase pe șa înaintea atacului de la Balaclava, cu ochii holbați de furie

justițiară. Vocea metalică, dar deosebită a Episcopului continuă să umple camera.

– Am destul vin pentru câteva săptămâni și mâncare pentru câteva luni, domnule prim-ministru. Nu mă grăbesc. O, da, era să uit. Am patru ostatici. Cred mult în viața de apoi. Nu voi avea remușcări dacă îi voi trimite repede spre ea dacă miros șosetele vreunui soldat britanic care se apropie de Loja.

– Asta e o viziune creștină? protestă Urquhart.

– Avem o zicală în Cipru: „Fiul Episcopului e nepotul dracului". Suntem o națiune de preoți și pirați și puțini pot să vadă diferența dintre noi.

Chicoti.

Vocea lui Urquhart își pierdu siguranța, părea descurajat.

– Episcope, nu e nevoie de violență. Nu vreau victime.

– Din păcate, trebuie să fie cel puțin o victimă, domnule Urquhart.

– Cine?

– Dumneavoastră, dragul meu prim-ministru. Mai aveți, cât – treisprezece zile până la alegeri? Nu pot să cred că poporul britanic se va gândi să aleagă din nou un prim-ministru care, din nefericire, va fi umilit de un episcop cipriot. Pentru că vă cer să anunțați, înainte de ziua alegerilor, intenția dumneavoastră de a vă retrage din bazele militare.

– Cum aș putea să fiu de acord cu așa ceva?

– Pentru că, dacă nu veți face asta, voi trimite la ziarele dumneavoastră felii din urechile domnului Martin.

– Înțeleg.

– Sper că da.

Urquhart tăcu.

– Episcope, e ceva negociabil în toate astea?

Tăcere.

– Probabil timpul. Retragerea în cinci ani în loc de imediat. În schimbul unui pachet substanțial de ajutor, bineînțeles. Vedeți, domnule Urquhart, nu sunt un om irațional.

– Trebuie să mă gândesc la asta. Dați-mi timp de gândire.

– Aveți tot timpul din lume.

Râse încă o dată și întrerupse legătura telefonică.

Stând drept de cealaltă parte a mesei, Youngblood era încarnarea dispreţului.

– V-am spus să aşteptați, şopti el.

– Iar eu ți-am spus că timpul era de partea Episcopului, nu a mea.

– Dar ați spus că aveați nevoie de timp ca să vă gândiți...

– Nu am nevoie să mă gândesc, deja știu ce am să fac.

– Ce anume?

Urquhart se uită pentru ultima dată la scena de pe ecranul televizorului.

– Am să-l ard pe nemernicul ăla.

CAPITOLUL 38

Moartea. Pentru unii este o aventură minunată, pentru alții înseamnă distrugerea. Punctul de vedere al fiecăruia depinde foarte mult despre moartea cui e vorba și dacă el o provoacă sau o suferă.

– Patru ostatici în total. Trei bărbați și o femeie. Toți în aceeași cameră, la parter. I-am văzut cu binoclurile de noapte, domnule prim-ministru. După cum vedeți, în timpul zilei, ferestrele Lojii au obloanele trase, dar noaptea deschid câteva pentru aer. Am numărat șapte inamici înăuntru, inclusiv Episcopul, și alți trei în dependințe, stând de pază.

– Acoperiș de metal ca o tobă, ziduri solide de piatră, ferestre cu obloanele trase, ușa probabil închisă, gândi Urquhart cu voce tare. Colonele St. Aubyn, dacă ți-aș cere să intri, cum ai face-o?

În partea cealaltă a mesei Cabinetului, Youngblood se ridică repede în picioare.

– Așteaptă, colonele, ordonă Urquhart, închizând legătura. Generale Youngblood, oamenii se ridică de la masa aceasta doar ca să plece.

– Dar e o nebunie! *Trebuie* să așteptăm. Să-i obosim la nivel psihologic. Ca să avem timp să trimitem o echipă

SAS specializată. Oamenii lui St. Aubyn sunt infanterişti obişnuiţi, nu sunt echipaţi pentru munca de forţe speciale. Nu pot intra orbeşte. Nu ar trebui să intre deloc.

– Tu eşti orb. El vrea să aştepte, să întârziem. Chiar acum se organizează şi, până mâine, o armată de copilandri cu maşinuţe vor ajunge acolo ca să-ţi dea alt motiv de întârziere.

– Aşteptaţi, gândiţi-vă! Vă implor.

– Nu pierde timpul, generale.

Urquhart arătă clar că nu avea să se răzgândească, cu falca şi mintea tare ca o stâncă. Soldatul ştiu că era inutil, iar furia din vocea lui fu înlocuită de un dezgust măsurat şi bine gândit.

– Ce demon vă conduce?

– Conducerea politică cere multe sacrificii.

– Dar ale cui? Un nebun aruncă o piatră într-un lac şi o mie de tineri se pot îneca încercând să o găsească.

– Dacă merge prost, eu voi fi sacrificat şi atunci vei putea să joci pe mormântul meu.

– Deja dau din picioare.

Insulta fu turnată încet, ca melasa şi îi lăsă cu gurile căscate pe consilierii militari care stăteau la rând în spatele lui Youngblood.

Urquhart nici măcar nu clipi.

– Nu trebuia să transmiţi asta codat, generale?

– Nu voiam să fie vreo neînţelegere. Cred că v-am înţeles, domnule Urquhart.

După aceea, şeful adjunct al apărării se îndepărtă cu paşi mari din cameră.

* * *

– Bună dimineaţa, Episcope!

– Ah, dragul meu domn Urquhart. *Kalimera*. Sper că aţi dormit bine. Fără vise neplăcute.

– Am dormit puțin, dar am avut mult timp de gândire.

– Și voi avea privilegiul să aflu spre ce vă îndreaptă acele gânduri?

– Spre o înțelegere. Un schimb.

– Dar. Există un „dar". Deja aud bubuitul condițiilor în gâtul dumneavoastră. Aveți grijă să nu vă înecați.

– Termenii pe care i-ați conturat ieri sunt imposibili.

O urmă de ironie răzbătu în cuvintele lui Theophilos.

– Vreți să cântați la propria înmormântare?

– Vreau să supraviețuiesc, foarte mult. Dar gândiți-vă. Dacă voi face cunoscut faptul că – oare cum să spun? – dacă voi recunoaște pretențiile juste ale Ciprului pentru returnarea zonelor bazelor și aș anunța concluziile mele înaintea alegerilor, atunci, așa cum spuneți, aș fi o victimă. Aș fi dat afară din funcție. Și cui va servi asta? Nu dumneavoastră. De joi, într-o săptămână, va fi un prim-ministru nou care nu va simți nicio obligație să onoreze orice acțiune făcută de mine. Din contră, probabil va fi adus pe Downing Street datorită promisiunii de a păstra fiecare centimetru pătrat din baze.

– Iar eu îl voi păstra pe Înaltul Comisar. În bucăți.

– Exact. Nimeni nu ar fi câștigat.

Episcopul ezită; atuul lui părea să se fi dezumflat și era mai greu de jucat cu el.

– Sugerați că britanicii se vor purta ca șacalii și nu se vor ține de cuvânt. Așa cum au făcut de multe ori până acum.

– Acela e un fel de a o spune.

Sunetul unui lichid fierbinte sorbit cu putere se auzi de cealaltă parte a liniei; o pauză prelungită pentru gândire.

– Ați vorbit despre o înțelegere. O contrapropunere?

– Îl eliberați pe Înaltul Comisar și, în schimb, vă ofer o garanție scrisă cu privire la baze.

– Un document britanic! râse Episcopul.

– Și un pachet substanțial de ajutoare. Episcope, sunt dispus să-mi pun imaginația la contribuție pentru pachetul acela. Și va fi foarte personal.

– Înțeleg.

– Atunci veți înțelege și că acordurile despre ajutoare și baze nu pot fi făcute publice până după alegeri. Vedeți, aveți nevoie de mine pe Downing Street ca să mă țin de aceste promisiuni. Trebuie să mă ajutați să câștig.

– Dar cum pot ști că le veți livra după aceea?

– Veți avea semnătura mea...

– Nu e destul!

– ...și un avans substanțial al pachetului de ajutoare ca un semn de bună-credință. În bani gheață. Livrat în mâinile dumneavoastră pentru a fi păstrat în siguranță. Totul poate fi aranjat în câteva ore.

– Domnule Urquhart, încep să vă plac. Sunteți un om pe placul inimii mele.

– Avem un interes comun, Episcope, poate chiar un destin comun.

– Începutul unei afaceri splendide, chicoti Theophilos.

– Cred că aveți o zicală în Cipru despre cum toată lumea trage plapuma pe partea lui.

– Măcar se pare că vom împărți același pat...

Vocea nu se mai auzi. De la celălalt capăt al liniei telefonice se auziră zgomote de întrerupere. Episcopul fu auzit întrebând cu o voce aspră ce naiba se întâmpla. Confuzie. Apoi reveni la telefon.

– Urquhart, nemernic englez? Ce pui la cale?

* * *

Munții Troödos sunt inima verde de pin a Ciprului. Înălțimile care se întind până la muntele Chionistra acționează ca o capcană pentru nori, absorbind vânturile din

estul Mediteranei, aducând ușurare față de căldura apăsătoare a câmpiilor și apă din belșug, pentru care sunt invidiate de multe insule mediteraneene. Dar nu e tot timpul așa în Troödos. Plouă mai mult în timpul iernii, iar lunile de vară sunt uscate. Poienile umbrite dintre pini sunt arse până rămân ca niște vase pline de praf, ferigile din pădure se usucă și pier în timp ce covorul de flori întins primăvara e dat la o parte ca să dezvăluie tulpinile uscate ale unei vegetații cândva abundente. Ferigile și buștenii căzuți ai pădurii se transformă în compost de iască uscată în cuptor și vânturile răcoroase pot aduce moartea. O scânteie e un dezastru.

Spatele munților Troödos este mâncat de cicatricele și crustele vechilor incendii de pădure, mărturii tăcute de culoarea cărbunelui despre puterea flăcărilor ale căror zgomot și fum seamănă cu ale unui tren expres fumegând și pot călători aproape la fel de repede. Oamenii care cunosc munții se tem de flăcări.

Prima dâră de fum începu să se răsucească spre cer de lângă drumul care trece pe sub Loja Prezidențială, la începutul potecii turistice care duce la Cascadele Caledoniene. Un muc de țigară, razele soarelui concentrate printr-o sticlă aruncată din neglijență, tăciunii rămași după lovitura unui trăsnet, puteau fi multe explicații, dar doar o consecință. Firul subțire se răsuci pe cer ca un pisoi care se furișează pentru prima dată departe de mama lui. Deja creștea rapid când garda Episcopului postată la fereastra etajului trei al Lojii o zări. Până când Theophilos urcă pe scări ca să o vadă, se apropia cu răgetul unui leu.

* * *

Smulse telefonul din furcă.

– Urquhart, ce înșelătorie e asta? Cât de prostește condamni patru ostatici la moarte.

– Episcope, ascultă-mă foarte atent. Te atingi de ostateci și amândoi suntem terminați. Eu voi fi învinuit, iar tu vei fi măcelărit. Nu voi avea de ales decât să le ordon trupelor mele să intre.

– Pretinzi că nu ai provocat tu incendiul? Mincinosule!

– Pentru numele lui Dumnezeu, nu-mi spune că e primul incendiu de pădure pe care l-ai văzut. Ar fi putut începe într-o mie de feluri, important e să se termine. Trupele mele deja încearcă să stingă incendiul. Dacă vreți să plecați din Lojă vă voi aranja transportul în siguranță...

– Rămânem!

– Atunci fă asta, dar nu te atinge de ostatici. Amintește-ți că noi doi vom sta sau vom cădea împreună în chestiunea asta. Suntem legați.

– Urquhart, nu am încredere în tine. Dar tu poți să ai încredere în mine. Jur pe viața mea sfântă că, prima dată când o să văd un soldat britanic apropiindu-se de Loja asta, voi lua unul dintre ostatici și îl voi arunca de pe fereastra ultimului etaj. Doar ca să-ți arăt buna mea credință. Și, dacă nu ții focul departe de Lojă, voi accepta oferta ta de transport. Dar voi lăsa alt ostatic în urmă, în cenușă. M-auzi?

– Foarte bine. Dar nu e nevoie de asta. Mi s-a spus că deja sunt două elicoptere în drum spre tine, echipate cu stingătoare de incendii.

– Ar fi bine să te rogi pentru sufletul tău dacă nu vin.

* * *

Elicopterele Wessex HC2 de transport al trupelor erau vechii cai de povară ai cerurilor militare, eliminate treptat de multă vreme, în multe părți ale lumii, pentru aparate mai mari și mai sofisticate care puteau să se descurce în

condițiile de pe linia frontului. Dar Ciprul nu era linia frontului – sau nu fusese, până atunci. Aveau doar elicoptere Wessex, dar erau potrivite pentru misiune.

Zborul de la Akrotiri dură mai puțin de cincisprezece minute, chiar și echipați cu gălețile împovărătoare care trebuiau să provoace ploaia legate sub *Mission Three-Zero Alpha* și aeronava soră, *Bravo*. Zburaseră în formație dincolo de barajul Kouris care abătea apele prețioase de smarald din graba lor spre mare înspre cuptorul de beton din Limassol, drona turbinelor gemene de gaz sări dinspre văi, întinse mai departe amprenta zgomotului și își declară sosirea iminentă chiar înainte ca sătenii din Monagri, Doros și Trimiklini să se întrerupă din îngrijirea viei și să le zărească pe cer. Urcară, rotoarele cu patru pale se grăbiră tot mai tare prin aerul rarefiat de munte, iar forța de rotație crescu în timp ce aeronava se chinuia să își mențină viteza și să rămână în formație, iar membrii echipajului se încordau din cauza așteptării pentru că, în fața lor, vârtejul malefic se înălța întunecat pe fundalul cerului senin.

Găsiră provizia de apă la mai puțin de două minute de sursa incendiului: rezervoarele unei crescătorii de păstrăvi, plină de puieți și pești aflați în creștere. Dintr-odată, fiecare elicopter Wessex luă peste cinci sute de litri de apă și metri de plasă protectoare – munca de jumătate de an a fermierului, ale cărui strigăte de disperare și nedumerire nu se auziră din cauza urletului palelor rotoarelor care se învârteau. Cu o înclinare ironică de recunoștință, cele două elicoptere Wessex îl lăsară pe fermier înlăcrimat de frustrare și se îndreptară spre Lojă.

* * *

Conform instrucțiunilor primite de la fratele lui, Dimitri verificase legăturile celor patru ostatici, asigurându-se că

erau imobili și nu aveau nicio șansă să scape, legându-le picioarele și partea de sus a trupurilor. Ca întotdeauna, avu o grijă deosebită cu Elpida, o sorbi din ochi, îi atinse cu mâinile bumbacul bluzei când testă legăturile și își plimbă palmele bătătorite în jurul coapselor ei, strângându-le, iar răsuflarea lui acrită de vin căzu pe obrajii ei. Ochii lui sticloși străluceau, zvâcnind din pricina adrenalinei și a anxietății.

– Înainte să se termine treaba asta, frumoasa mea, am să-ți arăt din ce e făcut un bărbat adevărat, rânji el.

– Te rog, nu atât de strâns, îmi întrerupi circulația sângelui în picior.

El se lăsă pe vine în fața ei, îi dezlegă piciorul, îi ridică rochia cu mult deasupra genunchilor și începu să-i maseze mușchii.

Elpida îi zâmbi fals, apoi îl lovi fix între picioare.

Doar după ce își recăpătă răsuflarea și nu se mai zvârcoli în agonie, începu să amenințe. Cum ar fi avut-o, indiferent ce ar fi spus fratele lui și ce i-ar fi făcut cărnii ei moi și umede. Se ridică poticnindu-se, încă îndoit, ținându-se strâns cu o mână, în timp ce cealaltă se retrase, apoi se repezi furioasă pe obrazul ei. Inelul lui îi juli și învineți pielea; apoi el rânji și se apropie aplecat, așteptându-se la supunere. Tatăl ei strigă speriat.

Avea lacrimi în ochi, dar, din nou, Elpida zâmbi și îl scuipă în față.

Dimitri era gata să o mai lovească o dată când fu apucat de guler și pălmuit peste cap. Căzu mirat și, rostogolindu-se, descoperi silueta fratelui lui înălțându-se deasupra lui cu brațul ridicat ca să îl amenințe din nou.

– Prostule! mârâi Theophilos. Nu gândești niciodată cu capul de sus?

Dimitri se pregăti să mârâie și să sară pe el, Theophilos să lovească, dar amândoi încremeniră, disputa lor fiind uitată într-o clipă. Pentru că, din depărtare, auziră bubuitul ca un tunet al elicopterelor.

CAPITOLUL 39

O conștiință e ca o piatră, întotdeauna așteaptă să te împiedici de ea.

Cele două elicoptere se apropiară la nouăzeci de metri, trecând pe lângă mulțimea de magazine turistice și restaurante ieftine îngrămădite sub vârful muntelui și coborâră prin strâmtoarea cu pini negri și străvechi. Chiar și la înălțimea aceea, piloții simțiră cazanul cald clocotind sub ei și se chinuiră să mențină controlul elicopterelor când explozii de aer extrem de încălzit loveau fuzelajul. Focul se întinsese, acapară aerul muntelui și se învârti în nenumărate vârtejuri și curenți care fură apoi aruncați în toate direcțiile, urmați de flăcări. Urcau panta muntelui. Se târau spre Lojă.

Mission Three-Zero Alpha fu primul elicopter care începu bombardamentul, pilotul fiind ghidat de instrucțiunile colegului din spate. Chiar și când se aplecă în afara fuzelajului, ținut bine de ham, îi fu greu să determine un punct precis de impact; de sus, tot ce se vedea era un vârtej furios de fum întunecat suflat înainte deasupra flăcărilor. Prima dată nu ar fi făcut nimic decât să zărească ținta, distrugând ecranul de fum ca să obțină o priveliște clară.

Alpha coborî ca să se poziționeze bine pentru a înainta decisiv, trecând prin partea de dinainte a focului. Zbura la patruzeci de noduri, pilotul aruncând priviri tematoare la contorul de rotații în timp ce era forțat să folosească puterea aproape maximă pentru a rezista combinației nefericite de înălțime, căldură bruscă și încărcătură grea care transforma aeronava dintr-o balenă într-o rață. Putea strica transmisia dacă nu era atent. Nu îl ajuta faptul că era, practic, orb, vederea limitată din față oferită de Wessexul cu bot aplecat fiind acoperită de nori de fum. Era în mâinile lui Dumnezeu și ale colegului lui de echipaj, despre care știa sigur că băuse cu o halbă de Guinness mai mult decât trebuia cu o seară înainte.

Pilotul era bine legat de balustradă și stătea cu un picior pe roata șasiului ca să ajungă și să vadă măcar cu câțiva centimetri mai mult.

– Stai! Stai! La stânga! Doamne, e-al naibii de cald! Stai!

Aeronava era în mâinile lui, piloții urmându-i comenzile în timp ce încerca să găsească punctul potrivit de lansare. O rafală de vânt lovi fumul dedesubt, făcând un gol prin care i se păru că vedea. Nu putea vedea mai bine din altă parte. Smulse cablul care pornea mecanismul de declanșare a ploii. Proaspăt eliberatul Wessex sări înainte, în timp ce jumătate de tonă de apă se răspândi și udă aproape două sute de metri pătrați de pădure. Dar deja alte mii de metri pătrați erau în flăcări.

Primul Wessex deja se îndrepta înapoi spre crescătoria de păstrăvi când *Mission Three-Zero Bravo* manevră pe poziție. Poate că membrul echipajului din spate care ghida apropierea ezita un pic, pentru că, de deasupra, părea că acoperise aproape aceeași parte de pădure ca *Alpha*, un traseu inutil, dar de jos acțiunea arăta spectaculos, deoarece timp de o secundă care trecu rapid, ploaia creă mari arcuri

de curcubeie pe cer, înainte ca norul de fum și abur proaspăt să acopere soarele încă o dată. Speranța, căldura, întunericul și mai multe flăcări marcară timpul până când aeronava Wessex reînarmată se întoarse ca să își reia atacul.

Dar focul tot nu se stinse. Flăcările ieșeau înainte ca limbile unor șerpi de foc, furioase, sfidătoare, așezându-se peste tot în calea lor care ducea direct la Lojă.

Iar heleșteul cu păstrăvi era gol. O nouă provizie de apă trebuia găsită, mai departe cu câteva minute vitale.

Atacul începu să-și piardă puterea.

* * *

– Pentru numele lui Dumnezeu, domnule Urquhart, focul e la mai puțin de o sută de metri de Lojă.

Tonul episcopului se schimbase. Bravada dispăruse, gonită de teamă atunci când văzuse atacul elicopterelor respins de forțele naturii.

– Fac tot ce pot. Alt elicopter a fost adus de la Akrotiri. Dar chiar și Urquhart părea mai puțin sigur. Problema e găsirea unei rezerve potrivite de apă.

– Termină cu scuzele, englezule!

– Episcope, lasă-mă să te evacuez pe tine și pe oamenii tăi. Îți dau cuvântul meu...

– Așa cum și eu ți l-am dat pe al meu. Dacă sunt forțat să plec din locul ăsta, unul dintre ostatici va rămâne în urmă. Și tu vei fi vinovat de moartea ei.

– Episcope, ce mai pot să fac?

– Roagă-te, lua-te-ar naiba! În genunchi.

– Deja fac asta.

* * *

Flăcările erau la doar șaptezeci de metri de Lojă, avansând fără remușcări. Deja întâlniseră gardul de sârmă

ghimpată din jurul perimetrului terenului și îl reduseseră la o îmbârligătură de fire carbonizate. Tăciuni strălucitori se înălțau pe curenții de convecție, aruncați în sus pe cer înainte de a cădea pe peluza din fața Lojii și a ricoșa de pe acoperișul de metal.

Bravo își făcuse ultima încercare. Bombardamentul cu apă se dovedise ineficient, rezervele de apă din apropiere fiind epuizate. Cu un gest care trăda înfrângerea, pilotul apăsă pe butonul de aruncare peste bord și aruncă găleata cu apă, lepădând și ultima speranță de a stinge focul.

Theophilos privi totul cu o teamă crescândă. Crezuse că planul lui era infailibil, dincolo de posibilitățile unui om de a-l distruge. Nu se gândise că Dumnezeu avea să-i stea în cale.

În timp ce privea printre obloanele parțial deschise ale Lojii, fu cuprins de un fatalism macabru. Cineva avea să moară – trebuia să moară, își dăduse cuvântul sfânt pentru asta. Când se apropie momentul deciziei, descoperi că îi tremura mâna. O ascunse adânc între faldurile sutanei.

Dar piesa nu se terminase. Chiar când episcopul se uita din Loja, *Bravo* înconjură focul până când ajunse deasupra Lojii. Înaintă încet și pluti la doar cincisprezece metri de pământ, roțile lui atingând practic vârfurile pinilor pentru că se interpuse direct între clădire și focul care se apropia. Palele rotorului sfâșiau aerul, azvârlind un curent de aer în jos cu o forță imensă împotriva copacilor. Fusese deschis un nou front de luptă. Un zid de aer fu împins de la elicopter până când întâlni flăcările care avansau și cele două mase de aer începură un război de vânturi mari. Nori mari și înecăcioși de fum și praf fură azvârliți în toate direcțiile, învelind elicopterul în resturi orbitoare. Limbi de foc înverșunate se înălțară doar ca să se lovească de

furia concentrată a o mie cinci sute de cai putere de mușchi mecanici și să fie forțate să se retragă. *Mission Three-Zero Bravo* nu stinse flăcările, care își schimbară direcția, căutând noi căi de înaintare, dar, cu pricepere și curaj și zburând aproape orbește prin fum, ținu focul departe de Lojă, în timp ce *Alpha* și elicopterul de sprijin continuară munca prin dispozitivele de provocare a ploii.

Zgomotul era asurzitor în Lojă. Palele care se învârteau loveau cu forță acoperișul de metal ondulat ca un ciocan pe tobă, înăbușind toate celelalte sunete și făcând conversația imposibilă. Obloanele zăngăniră, o cărămidă de pe coș căzu, plăcile de pe acoperișul ondulat începură să se desfacă, iar gândurile fură zgândărite de frenezia irezistibilă a zgomotelor până când se destrămară.

Theophilos privi scena de la o fereastră de la ultimul etaj cu un mare rânjet de ușurare. Marșul de înaintare al flăcărilor fusese oprit, așa că se simțea mult mai bine. Până la urmă, nu trebuia să omoare pe nimeni.

* * *

Aleseră o ferestruică pătrată a unei nișe mai întunecate din Lojă, în partea cea mai îndepărtată de foc.

Loja, ținta lor, fusese proiectată cu mai bine de o sută de ani în urmă de un poet francez, Arthur Rimbaud, pe când avea doar douăzeci și ceva de ani. Era un om cu multă experiență pentru tinerețea lui și își dedicase viața răsfățului, băuturii și conversațiilor indecente, pe care le finanța prin activitățile lui ca traficant de arme, explorator, negustor, om de litere și arhitect. Dar proiectul lui era banal, Loja datorându-și supraviețuirea mai mult tăriei pietrei ei, decât frumuseții sau aspectului ei practic. Mai ales bucătăria era mizerabilă, îngustă și întunecată, așa că, mai

târziu, fusese modificată prin adăugarea unei mici anexe pentru depozitare și lumina pentru acea anexă intra prin acea ferestruică. Era diferită de celelalte ferestre din Lojă, care erau, majoritatea, înalte și cu pretenții de eleganță. Această fereastră avea doar jumătate de metru pătrat. Era și singura fereastră din Lojă care nu avea obloane.

Știau exact unde erau ținuți ostaticii, în camera de zi de la capătul cel mai îndepărtat al casei față de bucătărie. Bănuiră că erau cel puțin un număr egal de oameni ai Episcopului care îi păzeau și alți trei, inclusiv Episcopul, erau staționați la ferestre, urmărind desfășurarea incendiului. Dacă aveau noroc, puteau să-i doboare pe toți.

Căpitanul Rupert fusese numit la comanda echipajului de atac. În vârstă de douăzeci și doi de ani, infanterist, era un om silitor și cu mai multă experiență decât realizări notabile, care servise în Ulster și Oman, cât și în slujba Națiunilor Unite, în Nigeria sfâșiată de conflicte. Fusese la aceeași școală ca vicemareșalul Forțelor Aeriene – erau rude îndepărtate –, dar probabil cele două ore de datorie prin rotație la Serviciul Aerian Special din Irlanda de Nord contaseră mai mult decât legăturile lui de sânge pentru alegerea lui la conducerea atacului asupra Lojii. Erau șase pușcași obișnuiți, plus căpitanul, unul pentru fiecare corp inamic, înarmați cu puști scurte SA 80, grenade cu fum și dispozitive pirotehnice. Cu fețele înnegrite, se apropiaseră de Lojă din partea cea mai îndepărtată de foc, uniformele lor de camuflaj oferindu-le o acoperire adecvată printre copacii acoperiți de fum. Se apropiaseră până la optsprezece metri, fiecare pas trimițând șiroaie trădătoare de ace de pin în jos, pe panta abruptă. Zăboviră după trunchiurile crăpate ale pinilor până când li se confirmă că cei trei paznici postați în dependințe fuseseră eliminați – fără măcar

o înjurătură, așa cum avea să se afle mai târziu, atât de distrați fuseseră de studierea evoluției incendiului. Misiunea lor putea să devină doar mai dificilă. Cu o ultimă privire aruncată ferestrelor cu obloane și temându-se de un ochi care spiona și de o țeavă de armă furioasă de după fiecare dintre ele, Darwin și oamenii lui roiră de după pini și se rostogoliră pe ultima bucată de pantă până la zidul anexei bucătăriei. Niciun strigăt de teamă, niciun zgomot de împușcătură – nu se auzea nimic în afară de zgomotul palelor rotorului care, chiar și din capătul mai îndepărtat al clădirii, suna ca o avalanșă.

Darwin se furișă până la fereastră, cu spatele lipit de zid. Simțea cum îi curgea sudoarea pe spinare. Era cel mai dificil moment, când totul începea, punctul operațiunii în care nu mai putea da înapoi, când viața lui depindea de lecțiile adunate într-o mie de ani de istorie militară. Și de foarte mult noroc. Era timpul să-și stăpânească teama și să se roage ca să supraviețuiască în acea zi. Inspiră adânc, știind că putea fi ultima dată, și se întoarse cu fața la fereastră.

Bucătăria era goală – bineînțeles, cine ar fi vrut cafea în asemenea momente? Avea noroc, deja se simțea mai bine. Dar nu puteau risca să facă zgomot spărgând sticla. O lipiră cu bandă adezivă și decupară o bucată de geam, făcând o gaură cu un diamant de tăiat sticla, și prin ea putură să o descuie. În mai puțin de treizeci de secunde, fereastra fu deschisă. În alte treizeci de secunde, Darwin și alți doi soldați fură înăuntru, restul oamenilor urmându-i într-o ordine rapidă.

Bucătăria de galeră era îngustă, fără nicio acoperire, fără niciun loc unde să fugă sau să se ascundă, un câmp de execuție dacă unul dintre oamenii Episcopului i-ar fi confruntat într-un spațiu atât de închis. Trebuiau să iasă din

ea cât de repede puteau. Dar ajunseră în sufrageria cu mobilă neagră și elegantă. Erau farfurii murdare pe masă, brânză și firimituri de pâine, fructe, câteva sticle goale de vin, pachete de țigări mototolite și, pe bufet, două puști-mitraliere și cutii cu muniție. Ochii lui Makarios negri și sumbri, pictați în ulei, se holbau la ei, dar nimeni altcineva.

În casă, bombardamentul zgomotos părea și mai nemilos, ecoul auzindu-se printre pereții de piatră până când le zvâcnire capetele. Nu exista nicio posibilitate de comunicare prin vorbire și toate comenzile fură date prin mișcări ale degetelor într-un ordin de luptă orchestrat și meticulos repetat cu câteva ore înainte. Știau că dincolo de sufragerie, după ușa principală, aveau să găsească un hol central și, lângă ușă, un oblon pe jumătate deschis după care ar fi trebuit să fie un paznic. Fusese acolo toată dimineața, să-l ia naiba dacă s-ar fi mișcat în ultimele zece minute. Din hol, sus pe scări, la ultimul etaj, se așteptau să găsească alt paznic; li se raportase că Episcopul era la etajul din mijloc, în dormitorul principal, cu vedere la incendiu. Dincolo de hol era camera de zi, cu patru ostatici legați și – sperau – cei patru inamici rămași. Poate îi doborau pe toți. Câte unul pentru fiecare.

Paznicul poziționat lângă ușa principală era cheia care, după ce era întoarsă, ar fi deschis drumul spre scară și ar fi permis apropierea de camera de zi. Dar nu își permiteau să tragă, nu își permiteau să facă niciun zgomot care ar fi blocat încuietoarea.

Ușa lambrisată cu lemn de stejar din sufragerie se deschise fără niciun zgomot. Darwin zâmbi cu asprime. Studentul la teologie transformat în luptător pentru eliberare își petrecuse prea mult timp cu teoria, abilitățile lui practice dovedindu-se, din păcate, inadecvate. În timp ce fuma

o țigară, pistolul lui mitralieră zăcea pe un scaun la un pas de fereastră, un pas pe care el nu avea nicio șansă să-l facă. Înainte să se întoarcă, un sergent îi apăsă jugulara cu vârful unei baionete și îi puse mâna cu forța peste gură. Paznicul încremeni cu o privire îngrozită, vârful baionetei rupându-i pielea gâtului în timp ce înghiți în sec. Apoi căzu în genunchi, de parcă s-ar fi rugat. Unul fusese doborât.

În adâncul inimii lui, Darwin știa că atacul împotriva camerei de zi nu putea fi la fel de simplu. Poziția ostaticilor punea mari probleme; dacă erau despărțiți de cei care îi răpiseră, atunci puteau risca un schimb de focuri. Aruncă o privire prin ușa întredeschisă și înjură în gând. Unul dintre paznici stătea chiar lângă ostatici, cu fața la fereastra unde, conturați în lumina puternică, stând umăr la umăr ca să vadă mai bine, stăteau încă doi. Ar fi trebuit să fie trei.

Ostaticii bărbați erau legați și așezați într-un rând, tot cu fața la ferestre, dar tânăra femeie era în spatele lor și întoarsă spre ușă. Avea un obraz înroșit și doi nasturi ai bluzei ei lipseau, fiind rupți. Dar avea o lumină în ochii ei negri care se aprinse când văzu fața acoperită cu funingine a lui Darwin. El ridică un deget la buze, iar ea închise ochii, reușind să zâmbească discret.

Ghetele cu tălpi de cauciuc nu făcură niciun zgomot perceptibil pe covor. Paznicul așezat fu doborât cu o lovitură de pat de pușcă și nu făcu nimic mai mult decât să geamă încet în timp ce căzu pe podea. Dar niciun răspuns nu veni de la oamenii care stăteau la fereastră, atât de copleșitor și distrugător era zgomotul. Doi soldați staționară ca un zid de carne între paznici și ostatici, altă pereche apropiindu-se de fereastră. Îi loviră cu țevile armelor în spate. Răpitorii înțepeniră de frică. Unul își acceptă soarta, ridicându-și mâinile agitate, și scăpă arma, dar

celălalt se întoarse hotărât, cu ură în privire, lovind cu brațul țeava scurtă a puștii automate. Primi doar patul ei în față, o lovitură care îi rupse nasul și îl lăsă acoperit de sânge. Căzu pe podea, gemând.

O verificare foarte rapidă a ostaticilor îl asigură pe Darwin că toți erau vii, chiar dacă Martin, în special, care era prizonier de aproape două săptămâni, părea palid și epuizat. Orice încercare de a afla de la ei locul exact în care se aflau Episcopul și celelalte ținte fu împiedicată; nu păreau să știe, iar zgomotul împiedică orice schimb de replici util între ei.

În timp ce îl interoga pe Înaltul Comisar, atenția lui Darwin fu atrasă de privirea alarmată care apăru brusc pe fața unuia dintre oamenii lui. Se întoarse ca să descopere că femeia eliberată luase una dintre armele mici rămase prin jur și stătea deasupra paznicului căzut cu nasul rupt. Îl lovi cu piciorul ca să-i atragă atenția. El încetă să geamă, se uită în sus, văzu furia din privirea ei și întinse o mână însângerată și rugătoare.

Elpida îl lăsă să se umilească până când văzu teama întinsă pe chipul lui ca arcul unui pian. Apoi trase și rotula dreaptă a lui Dimitri explodă, rămânând din ea doar un terci de piele și bucăți de oase.

– Nemernicule, data viitoare ai să vii la mine târându-te!

Corpul lui Dimitri începu să aibă convulsii, el încercând cu disperare să-și pună mâinile pe piciorul spulberat în timp ce fiecare mișcare îi provoca o agonie de o mie de volți în tot corpul. Urla cât putea de tare.

De parcă ar fi înmânat băuturi răcoritoare în timpul unei după-amiezi caniculare pe peluza Palatului Prezidențial, Elpida îi dădu arma lui Darwin și merse să aibă grijă de tatăl ei.

Căpitanului i se făcut rău. Pierduse controlul, planul de joc se destrămase. Era sigur că împușcătura și strigătele de agonie ale lui Dimitri ar fi fost auzite de cei de care încă nu se ocupaseră. Ostaticii erau în siguranță, dar treaba încă nu era terminată. Și trebuia să facă restul de unul singur.

În timp ce privea scările, i se uscă gura și îi înțepeni degetul pe trăgaci. Nu prea știa la ce să se aștepte – informarea lui Urquhart acoperise doar parterul – și erau prea multe uși pe palier, iar fiecare se putea deschide cu o rafală de focuri de armă. Ca pe O'Mara Street, lângă râul din Derry, într-o casă dărăpănată cu terasă, cu tapet scorojit și fără covor, într-o zi mizerabilă de noiembrie când fusese trimis să prindă un suspect IRA. În capătul unor scări scurte, fuseseră doar două uși, dar una din ele se deschisese doar puțin. El ezitase – oare era un civil nevinovat, poate un copil ieșind de la baie? Sau suspectul gata să se predea?

Răspunsul venise sub forma unui glonț de 5,56 mm tras dintr-un Armalite care îi tăiase clavicula și trecuse prin gâtul caporalului care îl acoperea din spate. Amândoi căzură la baza scării, Darwin ghemuit de durere, holbându-se direct la ochii fără viață ai soldatului care îi era camarad. Văduva caporalului primise o pensie. Darwin primise concediu medical și o laudă, iar criminalul IRA o sentință pe viață când, în cele din urmă, se predase. Asta se întâmplase cu opt ani în urmă, putea fi eliberat condiționat și să ajungă înapoi pe străzi în mai puțin de doi ani. În visele lui Darwin, ochii soldatului mort se holbaseră la el luni de zile după aceea. Asta nu avea să se întâmple din nou.

Tuturor oamenilor episcopului, cu excepția lui Dimitri, care încă se zvârcolea, li se legară mâinile la spate; apoi el

îl apucă pe cel care era mai aproape și îl împinse înainte. Sus pe scări. Ca un scut. Ca o asigurare.

Urcară, iar simțurile lui Darwin se ascuțiră; cu cât se apropia mai mult de acoperișul de tablă și de loviturile rotoarelor, cu atât mai insistent îi zvâcnea capul. Chiar și podeaua de lemn tremura. O tablă de metal de pe acoperiș se desfăcea, începând să lovească metodic în curent. Asurzitor. Ca salvele de artilerie.

În sus și în stânga, holul era întunecat și decorat ca o pensiune victoriană. Gravuri, picturi în ulei, abajururi cu ciucuri care se mișcau încet, mărunțișuri vechi. Și uși, prea multe uși blestemate.

– Vorbești engleză?

Darwin trebui să strige direct în urechea prizonierului.

– Am făcut Masterul la Universitatea Bristol.

– Vrei să mori?

Prizonierul scutură din cap.

– Atunci deschide ușile. Foarte încet. Și începe să te rogi ca prietenii tăi să te recunoască.

Legă din nou mâinile prizonierului în fața lui și se furișară pe coridor, Darwin împingându-și scutul uman până când ajunseră la prima ușă. Întoarse cu prudență clanța rotundă de alamă, ușa se deschise – dar nu descoperiră nimic mai amenințător decât un dulap de lenjerie. Pentru o clipă, Darwin se simți ca un prost, până când își aminti că era un prost care încă respira.

Înainte. În spatele celei de-a doua uși era o baie, în spatele celei de-a treia, un dormitor neocupat. Simți că era tot mai grăbit, trebuia să continue. Darwin își șterse sudoarea care îi curgea liber în ochi.

Următoarea ușă se descuie cu șovăială, mâna umedă și legată alunecându-i pe alama lustruită. O deschise puțin,

apoi cu câțiva centimetri mai mult. Și, înaintea lor, cu spatele întors la ei, uitându-se pe fereastră într-o postură de statuie dedicată unui războinic latino-american, stătea Episcopul. La trei pași respectuoși în spatele lui, cu atenția îndreptată tot spre fereastră, era paznicul care lipsea.

Nu auziseră nimic.

Cu mai multă încredere, Darwin își împinse scutul înainte de la spate, lăsându-se în jos pentru protecție, dar, în timp ce trecură pragul, prizonierul lui întinse piciorul cu gheata, lovi un scaun și îl răsturnă. Paznicul de lângă fereastră se întoarse, cu gura deschisă ca să strige și cu arma țintită. Văzu scutul uman, își recunoscu tovarășul și trase. Atunci, Darwin trase și el, omul din mâinile lui tresări, se făcu greu și căzu încet pe podea. Darwin văzu două cratere care clocoteau în pieptul lui și simți cum fusese împroșcat cu sânge cald pe obraz.

Episcopul se întorsese, atras mai puțin de zgomot și văzu că paznicul său, care fusese poziționat undeva în spatele lui, era căzut pe perete, sub fereastră, cu inima străpunsă de un singur glonț.

Theophilos se întoarse cu fața spre Darwin și cercetă cele două corpuri de pe podea cu mare prudență. Căută opțiuni; nu exista niciuna. Inevitabil, totul se terminase. Aventura mersese prea departe. Ridică din umeri, oftă dezamăgit și săltă mâinile încet, mânecile sutanei ridicându-i-se pe brațe ca să dezvăluie Rolexul lui preferat și o cămașă albă de mătase. Silueta lui cu brațele întinse pe fundalul luminii strălucitoare a soarelui și a focului din fereastră dădea impresia unei răstigniri.

Darwin își șterse sângele de pe obraz, cum făcuse în acea zi, în Derry. Când ochii i se obișnuiră cu lumina, văzu că Theophilos zâmbea strâmb.

– Mă predau, spuse Episcopul sau poate strigase, era imposibil să audă clar.

Darwin trase un glonț direct prin partea de sus a crucii de lemn care atârna peste inima lui. Episcopul, ridicat în picioare, căzu greu pe spate, apoi pe fereastră, care se sparse în fragmente ca o stea care exploda, lăsând în urmă doar o gaură căscată, fără viață. Ultima imagine a lui Theophilos pe care o văzu Darwin fu cea cu poala sutanei lui fâlfâind, o pereche de sandale și două șosete galbene.

Urquhart avusese dreptate. Îi ceruse scuze lui Darwin, imediat ce acesta își încheiase informarea prin satelit despre planul Lojii.

– Vă cereți scuze, domnule prim-ministru?

– Da, căpitane. Episcopul, dacă e prins viu, va ajunge inevitabil în fața unui tribunal cipriot. Are mulți prieteni în Cipru. Cred că e mai probabil să fie ales ca președinte decât să fie condamnat. Nu ne ocupăm prea eficient de teroriști, nu-i așa?

– Așa e, domnule.

– Îmi amintesc cum era pe vremea mea, pe când eram un simplu soldat care făcea ce faci tu acum în Cipru și luptam cu teroriștii EOKA. Arhiepiscopul Makarios îi conducea pe teroriști pe vremea aceea, îi plătea din fondurile bisericești, le dădea ordine. N-au ucis doar trupele noastre, ci și mulți civili britanici, chiar și femei. Am știut, chiar l-am și exilat. Apoi l-am lăsat să devină președintele Ciprului. Suntem prea blânzi, căpitane.

– Da, domnule.

– Chiar dacă îl vor închide o vreme, nu vom realiza nimic. E ca un ou de șarpe. Pune-l deoparte și amenințarea doar crește mai puternică până când iese schimbată și mai

periculoasă. Întotdeauna am crezut că se poate face doar un singur lucru cu un ou de șarpe.

– Care-i acesta, domnule?

– Să-l zdrobești, căpitane.

* * *

Priviseră totul pe ecrane. Umbrele care fluturau între pădure și fereastra bucătăriei. Scurta confuzie de la oblonul de lângă ușa din față. Focul care se apropiase tot mai mult. Forma neagră care ieșise din fereastra de la primul etaj și căzuse ca un sac cu cărbuni. Patru ostatici recunoscători care se bucurau de lumina soarelui pentru prima dată după câteva zile.

Și, miraculos, focul fusese stins, ținta și eficacitatea aparatelor de declanșare a ploii îmbunătățindu-se la fel de rapid precum circumstanțele din Lojă.

Spre bucuria secretă a lui Urquhart, Youngblood se întorsese, pentru că i se ordonase asta de către superiorul lui, care insista că, oricât de intolerabil intervenise prim-ministrul și oricât de nerezonabil era, un reprezentant militar trebuia să fie acolo ca să sfătuiască și, dacă era necesar, să obiecteze. Și, chiar când Urquhart se bucura de victoria lui, cearta nu se terminase.

Sfatul militar, de la înălțimile poruncitoare din Sala Cabinetului până la St. Aubyn, la fața locului, fu ca ostaticii eliberați să fie transferați imediat la baza Akrotiri, unde erau în siguranță. Dar, din nou, Urquhart spuse nu și insistă. Aceasta nu mai era o chestiune militară, devenise, în întregime, politică, iar politica avea nevoie ca victoria să fie scoasă la paradă și lăudată pentru beneficiul guvernului legitim al președintelui Nicolaou și pentru rușinea

dușmanilor lui. Dacă s-ar fi ascuns după gardul britanic de sârmă ghimpată, președintele și-ar fi pierdut noul avantaj.

Așa că Urquhart hotărâse ca epuizatul Nicolaou și ceilalți să se odihnească peste noapte într-un hotel din apropiere și în următoarea dimineață, duminică, St. Aubyn să se pregătească să îi conducă într-un convoi, nu la o bază britanică, ci la sediul guvernului și al autorității. La rețelele mediatice care aveau să răspândească vestea despre victorie în toată insula. La ruinele simbolice ale Palatului Prezidențial. Spre umilirea tuturor dușmanilor. Și spre locul unde era scrisoarea Mortimei.

La lăsarea serii, când se adunau ultimele resturi ale captivității și atacului din jurul Lojii, Urquhart știu, cu o certitudine care îi îngheță inima, că ceva mersese prost. Lumina se stingea, soarele apunea, umbrele se întindeau pe pământ – așa cum se întâmplase în urmă cu toți acei ani pe versantul acelui munte. Urquhart contempla scena triumfului lui pe ecran când un tăciune, reînviat de mângâierea brizei răcoroase de vară, se prinse de scoarța uscată a unui copac, rămase acolo și își reînnoi viața. În timp ce privea și își amintea, copacul fu înghițit de o flacără mistuitoare.

Un cerc plin. Un ciclu de viață complet, terminat. Și, ieșind din ecran, Urquhart văzu degetele carbonizate și acuzatoare ale lui George și Eurypides arătând direct spre el.

CAPITOLUL 40

Frica scoate ce e mai bun dintr-un om, îl scapă de mulțumirea de sine și îi expune esența. Cei care se tem să moară nu au trăit niciodată cu adevărat.

Victorie. Fusese articolul principal al știrilor de sâmbătă seara, chiar dacă încă nu existau imagini noi care să ilustreze povestea.

– Am cerut să nu fiu inclus în Cabinetul oficial de Război. Oamenii ar fi început să speculeze că aș fi pregătit să preiau funcția de prim-ministru – știți, cel mai tânăr ministru de interne de la Churchill încoace. Avem alegeri, nu o cursă pentru conducere. Așa că am refuzat. Dar, bineînțeles, Francis mă consultă întotdeauna.

Dincolo de masă, Booza-Pitt îi oferi un zâmbet care vorbea despre modestie, hotărâre, realizare, știu-că-vrei-să-mă-atingi-peste-tot-cu-buzele-tale-frumoase-dar-chiar-sunt-foarte-important-și-afacerile-sunt-pe-primul-loc. Însoțitoarea lui la cină torcea ca o pisică pentru a-l încuraja. După ani de chin, se despărțise cu mai puțin de două luni în urmă de un soț parlamentar a cărui dedicare față de lobby noaptea târziu, operații în weekend, răspuns la telefon și grămezi nesfârșite de scrisori de la

alegători era altruistă, dar plictisitoare într-un mod iremediabil pentru ea. Știa că ar fi fost o nebunie să se culce cu Booza-Pitt, dar trecuse foarte multă vreme și ar fi putut fi distractiv, mai ales dacă era la fel de experimentat la livrare cum era la găsirea rutei. Nu urcase mai sus de un adjunct de ministru până atunci, darămite atât de departe ca ministru de interne. Își datora asta sieși.

– Chiar așa? îl incită ea, întrebându-se dacă performanțele lui erau la fel de exagerate ca egoul.

– E destul de complicat acum... înțelege, nu pot intra în detalii, dar i-am sfătuit să pătrundă acolo cât de repede pot. Să ia ostaticii și să le dea o lecție blestemaților de ciprioți.

– O bătăiță bună.

– Da, ceva de genul ăsta.

– Ești magnific, Geoffrey.

Ea își flutură pleoapele cu nerușinare, el zâmbi felicitându-se în sinea lui – era atât de lipsit de subtilitate, că locul lui era la o grădină zoologică. Asta spera ea.

– E greu, recunoscu el, cu sprâncenele groase zvâcnindu-i. Câteodată mă simt singur.

Acum era momentul. Era la fel de greu de citit ca o cerere de impozite.

– Știi ce mi-ar plăcea? continuă el, holbându-se la ea printr-un pahar de vin care reflecta modele ciudate pe fruntea lui la lumina lumânării.

– Să devii prim-ministru?

– În prezent, nu am ambiții dincolo de... își începu el litania.

Întinse mâna și îl atinse cu vârful degetului ca să îi curme suferința. La naiba, bine ar fi fost să fie bun la pat, pentru că nu avea alte calități care să compenseze. Măcar ar fi evitat complicațiile unei aventuri prelungite.

– Spune-mi secretele tale, Geoffrey. Mă pricep la confidențe.

– Da? Pe bune?

– Da. Spune-mi... sau nu-mi spune dacă e un secret de stat – ești născut în zodia Fecioarei?

* * *

– Mami, aș vrea să iei micul dejun cu noi.

Era singura masă pe care Claire insista să o ia cu copiii ei înainte ca politica să-i despartă pentru tot restul zilei. Nu reușea întotdeauna, chiar și într-o duminică.

– Știu, dragă, dar amintește-ți cum a fost campania de alegeri și data trecută.

– Unde ești?

– Undeva în Midlands, să fiu sinceră, nu sunt sigură unde. Am fost luată într-o mașină ieri după-amiază, din tren, și restul nu e clar. Dar mă întorc diseară. După ce mergi la culcare.

– Am rămas fără bombița pentru inhalatorul meu de astm.

– Cea albastră sau cea maro?

– Cea albastră.

– O să găsesc o farmacie deschisă pe undeva. Ca să nu uite, Claire mâzgăli în grabă câteva cuvinte pe marginea ziarului *Sunday Express*, lângă un titlu exploziv care striga: „INSULELE FALKLAND ALE LUI FU". Îți aduc una diseară. Și sper că tu și Abby purtați hainele pe care vi le-am pregătit.

Diana ignoră această chestiune. Se gândea la altceva.

– Mami?

– *Da*, dragă?

– Ce e războiul?

– La ce te referi?

– Ne luptăm cu Ciprul, nu-i așa? De ce?

– Nu cu tot Ciprul, dragă. Doar cu câțiva oameni răi.

– Și cu toate acele doamne cu cărucioare pentru copii.

– Nu chiar.

– Dar domnul Urquhart l-a ucis pe Episcop, nu-i așa?

– Nu, nu domnul Urquhart personal.

Ceva din naivitatea fiicei ei zgândări ceva în Claire.

– Dar de ce? insistă Diana, mestecând cu gura plină o bucată de pâine prăjită din făină integrală.

Claire ezită. Presa de dimineață fusese plină de laude pentru succesul din Troödos din ziua precedentă. Chiar și cei care nu erau susținători ai guvernului nu puteau evita să se refere de multe ori la „pușcașii lui Francis". Unele ziare mai serioase conțineau rapoarte despre dezacordurile cu consilierii militari și despre prim-ministrul care, în mod neobișnuit și probabil inadecvat, preluase singur controlul operațiunii, dar, datorită succesului, armata părea să își ascundă mândria rănită. Victoria se susține singură.

Atunci de ce Claire nu era entuziasmată?

– Draga mea, îți explic totul mai târziu. Și nu uita să te speli pe dinți.

* * *

– Te-am prins!

Bucuros și scuturând telecomanda, Urquhart făcu să amuțească trompeta liderului opoziției de pe ecranul televizorului din acea dimineață de duminică.

Timp de aproape douăzeci de minute, la micul dejun, la televizor, Dick Clarence se chinuise din răsputeri să își evite soarta, dar întrebările insistente îi epuizaseră ingeniozitatea lingvistică și trecuseră peste fiecare poziție defensivă pe care o pregătiseră consilierii lui până când fu

nevoit să capituleze. În cele din urmă, nu avu de ales decât să recunoască. Da, Francis Urquhart procedase corect.

– Cred că tânărul Dick nu o mai duce mult în lumea asta, gândi Urquhart cu voce tare ca să-l audă Mortima.

Soarta era un judecător aspru pentru un lider al opoziției care își pierduse capacitatea de a se opune când mai rămăseseră doar zece zile din campanie.

De la cealaltă parte a mesei la care luau micul dejun, Mortima ridică privirea din ziarele ei.

– Se pare că presa deja a ajuns la această concluzie.

Îi oferi trei editoriale, atent îndoite și evidențiate, care practic declarau că alegerile erau încheiate. Le digeră pe lângă ceaiul Lapsang, apoi le puse la o parte, dând din cap.

– Se grăbesc să judece. Clarence e mort pentru că e inutil din naștere. Dar încă există opoziție.

– Makepeace?

– Cine altcineva?

– Un om fără partid.

– Dar cu o armată.

– O armată atacată, domnule.

Era Corder, care stătea în cadrul ușii în felul liniștit cu care se obișnuiseră de-a lungul anilor. Mortima nici măcar nu își aranjă cămașa de noapte.

– Corder, ai vești de pe front?

– Da, domnule. Pe domnul Makepeace l-ar putea aștepta o luptă. După difuzarea știrilor de aseară, diferite grupuri naționaliste britanice extremiste s-au organizat. Îi aranjează o mică primire pentru când ajunge la Birmingham diseară. Vor să-i facă ce i-ați făcut dumneavoastră Episcopului.

– Ce păcat! gândi Mortima cu voce tare, exprimând tot atâta îngrijorare de parcă ar fi ales colanți.

– Atunci ce trebuie făcut, Corder?

– Depinde dacă vreți o revoltă pe străzile Birminghamului.

– Violența e sigură?

– Ar putea fi. Dacă doriți, domnule prim-ministru.

– Nu cred, Corder. Prea multă nesiguranță. Asemenea lucruri pot scăpa de sub control, îl pot transforma într-un martir. Nu, ar fi mult mai bine ca amenințarea unor revolte să fie suficientă pentru a-l face pe domnul Makepeace să-și abandoneze marșul.

– Crezi că ar face asta? interveni Mortima cu scepticism.

– Mă-ndoiesc. Ar fi sfârșitul lui. Am putea face apel, cere, implora, dar nu cred că ar asculta.

– Și?

– Și va trebui să-l punem pe șeful poliției să-i ordone lui Makepeace să abandoneze marșul pentru că e o amenințare la buna ordine publică, nu-i așa, Corder?

– Domnule, din experiența mea știu că șefii de poliție nu ascultă întotdeauna...

– Trebuie să primească rangul de cavaler, va fi numai ochi și urechi.

– ...și nu sunt întotdeauna ascultați în asemenea chestiuni.

– Dar nu ar fi minunat? Urquhart își întinse mâinile în față de parcă s-ar fi confruntat cu o oștire cerească. Makepeace. Deja stigmatizat ca prieten al teroriștilor. Acum provoacă forțele legii și ordinii din țara asta. Amenințarea unei revolte va părea vina lui la fel de mult ca a oricui. De la martir la pericol public. Va trebui să-l arestăm. Aplaudă, apoi se potoli. Cu multă ezitare și după numeroase avertismente, bineînțeles.

– Actul de Ordine Publică din 1986, domnule. Cred că Secțiunea 13. Trei luni și o amendă.

– Exact, Corder. Se poate face asta?

Corder dădu din cap.

– Și atunci vom lega toate firele desfăcute.

– Cu excepția unuia, domnule Urquhart.

Corder ținea strâns dosarul roșu. Părea mai gros decât ultima dată.

– Passolides.

– Da, domnule. Am stat cu ochii pe el. Până la urmă, nu e doar un bătrân nebun și inofensiv. Se pare că poartă o armă și și-a arătat-o. Și are dosar de activist EOKA.

Stătea chiar lângă copacul care ardea, pârlindu-i carnea de parcă ușa unui cuptor se deschisese în fața lui.

– Ar trebui să-l arestăm. Dar am vrut să mă consult mai întâi cu dumneavoastră.

Iar auzea vocile care îl avertizau, îi ordonau, se certau și îl zăpăceau. După multe clipe, Urquhart reuși să dea la o parte molozul din mintea lui și să vorbească.

– Unde-i acum?

– Se ascunde în cortul lui. Cel fără ferestre.

– Bine. Atunci să-l lăsăm acolo. Cineva atât de apropiat de Makepeace, înarmat, cu sânge pe mâini. Sânge britanic. Poate fi foarte convenabil.

– Chiar și bătrânii sunt buni la ceva, domnule.

– Se poate spune și așa, Corder...

* * *

Claire trecu grăbită printre ușile batante ale postului local de radio, deja întârziase câteva minute la interviu și bombănea supărată despre oficiali necunoscuți ai partidului care făceau programul alegerilor. O femeie avea nevoie de un pic mai mult timp de pregătire decât un coleg arțăgos de Cabinet care nu avea păr și purta același costum cu dungi subțiri, pătat de supă, pe care soția lui i-l

cumpărase în urmă cu douăzeci de ani. Oricum, trebuise să încerce la trei farmacii până găsise una deschisă care să îi ofere ce era în rețeta Dianei.

– Sunt Claire Carlsen, explică ea recepționerului tânăr și neglijent.

El nu-și ridică privirea, nedorind să renunțe la cercetarea paginilor de sport.

– Ați primit un mesaj, bombăni el în timp ce mesteca gumă, fluturând o bucățică de hârtie spre ea. Trebuie să sunați la numărul acesta. A spus că e urgent.

Nu era niciun nume, nu recunoștea numărul, dar era din Whitehall.

– Pot să folosesc telefonul?

Recepționerul se uită la ea mai cu tragere de inimă, atenția lui începând să se concentreze pe forma din spatele numelui. Îi zâmbi strâmb înainte să dea încet din cap.

Ea formă numărul. Era Corder.

– E o linie sigură? întrebă el.

Recepționerul începuse să o cerceteze cu o poftă prost ascunsă, ochii lui murdari pe la colțuri holbându-se la pieptul ei.

– Dacă te referi la faptul că putem fi auziți, îi răspunse ea, holbându-se și ea la el, atunci să știi că nu de vreo formă inteligentă de viață.

Sfidător, recepționerul umflă un balon uriaș de gumă, atât el, cât și încrederea lui căzură ca o masă lichidă roz pe bărbia lui. Cu o ultimă privire morocănoasă, se potoli și se întoarse la ziarul lui.

Urmă o scurtă tăcere la telefon, în timp ce Corder se gândi cum să decodeze replica ei misterioasă. Ironia nu era punctul lui forte.

– Şoferul tău prietenos, continuă el prudent, e la datorie azi?

– Nu, răspunse ea.

În ultima săptămână, şoferul îşi petrecuse timpul transportând cu feribotul secretare, corespondenţă şi produse de curăţare chimică între Londra şi ruta marşului, aşa că avea puţine indiscreţii noi de oferit. Claire se simţise uşurată.

Acum se simţea murdară. Corder ştia. Secretul ei se răspândea, la fel ca remuşcarea ei. La început, privise totul ca pe o mică poznă, dar nu mai putea ascunde faptul că fusese o greşeală. Trădase un prieten la care încă ţinea. Se înjosise, se lăsase purtată de val. Se purtase ca Urquhart.

Recepţionerul se holbă din nou, pe furiş, dar ea îi întoarse spatele, nemaiputându-i suporta privirea.

– Nu, şoferul nu e la datorie, bombăni ea, simţindu-se ca o deţinută căreia i se cerea să pledeze în boxa acuzaţilor.

„Nu sunt vinovată", ar fi vrut să insiste ea. Dar pe cine păcălea?

– Bine, izbucni Corder.

„De ce vrei să ştii", fu cât pe-aci să-l întrebe, dar era deja prea târziu. Corder închisese.

CAPITOLUL 41

Downing Street are un cod vestimentar simplu. Când intri, trebuie să-ți lași principiile la ușă.

Makepeace stătea pe treptele erodate ale bisericii parohiale St. Joseph din Cannock, la douăzeci și patru de kilometri spre nord de centrul Birminghamului, după ce participase la slujba de dimineață și primise binecuvântarea parohului. Era un creștin devotat, chiar dacă nu era practicant și era conștient de beneficiile pe care le putea avea un politician care își arăta pietatea ocazional, iar multe grupuri creștine începuseră să i se alăture în marș, adunându-se sub un mare drapel inscripționat cu „Marș pentru Pace", ce fusese întins pe clopotnița bisericii. Dar erau și mulți alții care se adunaseră în acea dimineață și care aveau motivații mai puțin spirituale și, mai ales, existau două elemente noi. Pentru prima dată, susținătorii și membrii devotați ai partidului lui Dick Clarence defilau în public printre caleidoscopul de steaguri și grupuri de protest din mulțime. Ei, ca și Urquhart, ca majoritatea editorilor și ca mulți alții, îl crezuseră pe Clarence o cauză pierdută și deja îl ignoraseră. Prins între ciocanul disperării care era Clarence și nicovala neiertătoare deasupra

căreia se înălța Urquhart, se întoarseră la singurul stindard sfidător pe care îl puteau găsi. Thomas Makepeace.

Al doilea element nou era mai observabil și mai zgomotos, în ciuda numărului relativ mic. Înveliți în steagurile Regatului Unit și tatuaje, capetele lor rase păreau niște berbeci deasupra ochilor lor răutăcioși și a nasurilor cu piercinguri. Înconjurate de fotografi de știri și închise în spatele barierelor ridicate în grabă de jandarmeria locală, capetele rase începură să vină înarmate cu armele lor tradiționale: obscenități, scuipat și violență. Era dimineața devreme, încă nu erau încălzite de entuziasmul pentru misiune, dar formară patrule puse pe harță care aveau să se adune mai târziu, în acea zi, sub pretextul că erau luptători naționaliști.

– S-a ridicat gunoiul, îi murmură Maria lui Makepeace.

– Nu tot. E prea devreme pentru cei mai mulți dintre ei.

– Susținătorii lui Urquhart vin în forme ciudate și nespălate. Cred că ar trebui să luăm asta ca pe un semn de succes.

– Eu n-aș face asta. Tipurile astea de oameni mă îngrijorează, cu toate familiile și copiii din jur.

– Nu-ți face griji! îl liniști ea. Poliția va avea grijă de tot.

* * *

În Troödos, agitația se stârnea mult mai lent, chiar și luând în considerare diferența de două ore. Seara trecută, locotenent-colonelul St. Aubyn rechiziționase ultimul etaj al hotelului Pine Crest, la câțiva kilometri de Lojă; îi provocase directorului un ușor atac de apoplexie și, timp de câteva minute, se gândise să refuze. Dar era un german cu permis de muncă nu tocmai legal, care nu voia să se încurce cu președintele Ciprului și nu era plătit destul ca să înfrunte nici câteva zeci de soldați înarmați. Timp de o oră se crease agitație și înghesuială – și indignare, oaspeții

răspunzând cu un amestec eclectic de insulte când aflară că nu li se permitea să iasă din hotel până când grupul prezidențial nu pleca în dimineața următoare. Dar Elpida merse la fiecare masă, le mulțumi, le explică și îi rugă să fie înțelegători. Detaliile îngrozitoare ale poveștii ei și cicatricea de pe obraz o ajutară mult la liniștirea furiei lor și fu susținută de anunțul că Ministerul Finanțelor avea să le plătească facturile pe toată săptămâna.

Președintele însă nu dădu niciun semn de viață. Fusese doborât de epuizare. Imediat după ce vorbise la telefon cu doi miniștri și îi asigurase că puteau să se aștepte la sosirea lui în următoarea zi, dormise până a doua zi, la ora zece dimineață. Panayotis insistase să stea de pază toată noaptea în fața ușii lui. Nimeni nu încercase să-l trezească, nu avea rost. Ar fi durat doar câteva ore ca să-l conducă până în Nicosia.

Până când se trezi, în următoarea dimineață, roua dispăruse, iar greierii și lăstunii de pe aripa clădirii își terminaseră corul de dimineață. Era un loc liniștit, de culoarea mierii, înconjurat de cireși și cu vederi perfecte deasupra văii, foarte diferit de strâmtoarea acoperită de copaci în care fusese construită Loja. Nicolaou, la fel ca fiica lui, încercă să treacă și să le mulțumească tuturor, dar era foarte evident cât de solicitat fusese de aventura lui, din pricina mersului lui târșâit, și după umbrele vinete-cenușii de sub ochii lui. Îmbătrânise și se agăța de brațul Elpidei de parcă se temea că altcineva ar fi încercat să o fure.

St. Aubyn devenea nerăbdător. Se făcea ora prânzului înainte să plece, aveau să călătorească prin căldură, iar președintele, deja palid, nu mai avea nevoie și de alte chinuri.

– Colonele, nu-ți face griji pentru mine, încercă să-l liniștească Nicolaou, sunt cipriot. Sunt obișnuit cu puțină căldură.

Locotenent-colonelul se supuse politicianului, acesta părea să fie ordinul zilei. Fusese și mai puțin impresionat de ordinul de a se îndrepta spre Nicosia decât superiorii lui militari; capitala era un labirint de intrigi unde atât străzile, cât și limbile se bifurcau într-o confuzie care supăra mintea ordonată a militarilor. Dar, așa cum îi amintise vicemareșalul forțelor aeriene, soldații nu au de ales.

Soarele trecuse de zenit, dar temperatura tot creștea când, în cele din urmă, porniră la drum, cu camioanele de patru tone în față și în spate și cu mașinile Land Rover în mijloc, cărând patruzeci și opt de soldați britanici și pe cei patru ostatici eliberați. Dezbătuseră mult și aprig dacă să trimită mai multe trupe de la Episkopi, dar hotărâră să nu facă asta. Totul trebuia să arate ca o paradă victorioasă, nu ca o nouă invazie.

Darwin și echipa lui, la fel ca echipajul care se ocupa de semnale, fuseseră trimiși înapoi la bază, scăldați în recunoștința președintelui.

– Trebuie să vii și să ne vizitezi în Nicosia, căpitane. Acceptă un pic din ospitalitatea noastră.

– Și poate o medalie sau două? adăugă Elpida, răutăcioasă.

– A fost o onoare, domnule – domnișoară.

Căpitanul salută rigid, dar președintele fu prea copleșit de emoții pentru eticheta militară. Își strânse salvatorul în brațe, așa cum orice balcanic și-ar fi luat rămas-bun de la un frate drag, sărutându-i amândoi obrajii.

– Aveți grijă de dumneavoastră, domnule, murmură Darwin, îmbujorându-se.

– Nu-ți face griji, dragul meu căpitan Darwin! Ce-i mai rău s-a terminat. După ce ai realizat deja, restul va fi ușor.

* * *

Nu se prea simțea atmosfera de duminică. Cu aproximativ trei mii de oameni mărșăluind alături de el și mai mult de zece mii promiși când ajungea în centrul orașului Birmingham, Makepeace ar fi trebuit să fie mulțumit, dar toată ziua capetele rase conduseseră pe ruta lor, claxonaseră și suflaseră în trompete, fluturaseră steaguri, se aplecaseră în afara geamurilor mașinilor ca să ridice pumnii încleștați, să scuipe și să provoace, un avertisment cu privire la necazul care avea să vină. Câțiva susținători încercaseră să intervină și să facă apel la moderație, dar, până la jumătatea dimineții și până în Walsall, doze goale de bere și alte gunoaie se alăturaseră obscenităților aruncate în direcția lor. Un dansator în costum popular fusese deja trântit la pământ și câțiva manifestanți cu copii mici hotărâseră să renunțe.

Makepeace apelase de câteva ori la poliție ca să acționeze într-un fel pentru a opri perturbările, dar numărul ofițerilor la datorie era mic și inadecvat pentru a se ocupa de provocare. Fu ușurat când, înainte, la mare depărtare, văzu o adunare de mașini de poliție cu lumini pâlpâitoare portocalii pe alb, înconjurate de un grup de ofițeri a căror agitație sugera că erau hotărâți să facă o treabă serioasă. Unul venea cu pași mari și hotărâți spre el.

– Inspector-șef Harding, domnule.

Ofițerul se prezentă cu un salut respectuos. Makepeace nu dădu niciun semn că ar fi intenționat să se oprească sau măcar să încetinească, forțându-l pe ofițer să meargă pe lângă el.

– Bine-ați venit, inspectore-șef, mă bucur să vă văd! Își strânseră mâinile. Huliganii aceștia se dovedesc a fi o adevărată pacoste, încearcă intenționat să ne facă probleme.

– Mă tem că aveți dreptate, domnule. Avem informații că se formează un contramarș cu obiectivul de a se confrunta direct cu dumneavoastră în centrul orașului. Multe sute de capete rase, tipi din Uniunea Națională Britanică, neonaziști, tot felul de viermi. Cei pe care i-ați văzut până acum sunt doar avangarda lor. Avem toate indiciile că vor urma mari violențe.

Trecu o mașină, claxonă și se îndepărtă de adunarea mașinilor de poliție. O pereche de fese tatuate ieșeau în afară de pe geam.

– Aruncați-i în aer, izbucni Makepeace. Acesta este un protest pentru pace, un eveniment de familie, nu o scuză pentru haos. Ce-aveți de gând să faceți în legătură cu asta?

– E greu, domnule Makepeace.

– Nu stați doar ca să vă frângeți mâinile, trebuie să faceți ceva.

– Am primit ordin să opresc totul, domnule.

– Excelent.

– Nu cred că înțelegeți. Am primit ordin să opresc totul. Marșul capetelor rase. Și marșul dumneavoastră, domnule.

– Glumești.

Makepeace se opri brusc. Agitat și înfuriat, le făcu semn celor din spatele lui să continue. Manifestanții se despărțiră și trecură pe lângă ei.

Polițistul insistă.

– Întâlnirea celor două marșuri va provoca violențe și tulburarea ordinii publice.

– Atunci oprește marșul lor. Al meu e pașnic.

– La bine și la rău – uneori mă întreb care, domnule –, trăim într-o democrație. Poate sunt niște gunoaie de pe trotuar, dar și ei au un vot și drepturi egale de a demonstra.

– Dacă-și scot fundurile nespălate pe geamurile mașinilor înseamnă că demonstrează? Ce demonstrează?

– Au dreptul la opinii politice, domnule.

– Asta e o glumă proastă, domnule Harding. Măturați-i de pe străzi, pentru numele lui Dumnezeu.

– Dacă opresc un marș, va trebui să le opresc pe amândouă.

Makepeace devenea iritat de sofismul încăpățânat al celuilalt bărbat. Începu să meargă repede din nou, luat de susținătorii lui, dar se trezi însoțit de patru polițiști în uniformă care îl ajunseseră din urmă pe ofițerul lor.

– Acesta este un șantaj grosolan, inspectore-șef.

– Apăr pacea.

– Eu sunt cel care încearcă să apere pacea. Pentru asta reprezint Parlamentul.

– Și organizați un marș de mărimea asta, care constituie o solicitare grea pentru ordinea publică, ce include anarhiști, militanți pentru eliberarea animalelor, un grup de ecologiști extremiști care se numesc „Războinicii lumii", liga antinazistă, niște...

– Majoritatea familiilor de aici sunt iubitoare de pace. Nu pot să-i controlez pe toți cei care vor să se țină după noi.

– Exact.

– Justiția nu poate fi atât de oarbă. E o treabă aranjată, nu-i așa, inspectore?

Dar Harding nu își dorea să mai dezbată, nu în timp ce înota într-o mare de susținători ai lui Makepeace. Creierul lui accesă codul penal potrivit și bagă viteză.

– Domnule, conform Secțiunii 12 din Actul de ordine publică din 1986, am motive întemeiate să cred că această procesiune publică poate avea ca rezultat o gravă dezordine publică, grave pagube ale proprietăților și o perturbare gravă a vieții comunității. Prin urmare, conform autorității acordate mie prin acel Act, vă ordon să opriți această procesiune și să vă dispersați susținătorii.

– Nicio șansă.

Ofițerul sălta pe vârfurile pantofilor lui bine lustruiți într-o stare de agitație.

– Domnule Makepeace, trebuie să vă avertizez că, dacă nu vă conformați ordinelor legale ale unui ofițer în această chestiune, comiteți un delict și asta vă face pasibil de urmărire penală.

– Dispari de-aici, tâmpitule!

* * *

Drumul de coborâre din munții Troödos se înnoda și se răsucea ca panglica unui copil, făcând trecerea convoiului printre pini neregulată și incomodă. Camioanele nu fuseseră proiectate pentru a vira la mare viteză. Aerul deasupra drumului de macadam fierbea, aruncând în sus mici vârtejuri de praf care iritau ochii și îngreunau limba. Din partea lor dreaptă, vechea mină de azbest Amiandos îi privea, cenușie, de parcă ar fi fost aruncată de pe partea îndepărtată a lunii, un peisaj siluit de praf și distrus de târnăcop și buldozer. St. Aubyn își linse buzele uscate de scârbă.

Trecură pe lângă un mic monument de piatră de pe cealaltă parte a drumului care amintea de vremuri mai bune în Troödos, o troacă de băut în care se prelingea apa rece a unui izvor din apropiere. St. Aubyn citi inscripția: „Ridicată ca să comemoreze construcția drumului Nicosia –

Troödos – VRI 1900". Victoria Regina Imperatrix. Trecuseră o sută de ani și britanicii tot îi salvau pe oamenii aceștia. Sau poate se amestecau în treburile lor. Ignoră graffitiul grec decolorat.

La o curbă întâlnire prima opoziție serioasă, o echipă de televiziune a BBC-ului, trupele de înaintare a ceea ce St. Aubyn știa că avea să fie o invazie mediatică, fluturându-și brațele și cerând ajutor. Stăteau lângă capota deschisă a mașinii lor din care ieșeau nori siflanți de aburi, riscurile unei mașini închiriate în grabă și ale unui editor prea nerăbdător. St. Aubyn se uită în cealaltă parte, trecând repede pe lângă ei.

Drumul continuă să îmbrățișeze coasta muntelui, să se răsucească, să coboare și să dispară în curbe printre pinii dinaintea lui. Atunci St. Aubyn văzu locul excavat: o vale făcută de om, tăiată prin stâncă, o cicatrice furioasă ale cărei părți abrupte și pante nevindecate păreau să țipe de durere din cauza amintirii explozivilor și a excavatoarelor care făcuseră această mare rană în coasta muntelui, apoi o cauterizaseră fără pricepere cu gudron fierbinte. Grohotișurile cădeau ca lacrimile de fiecare parte.

Era un loc inospitalier, care crea claustrofobie, niciun copac sau vreo altă formă de vegetație nu părea să vrea să crească acolo, nu era un loc de zăbovit. Apoi un prost din față apăsă pe frână.

* * *

Makepeace avea puțin sânge irlandez din partea mamei, vechi de câteva generații, care părea să se ridice la suprafață în momente de indignare și nedreptate percepută, îi bloca judecata și îl făcea disperat să găsească un mod de exprimare fizic al furiei lui. Ca atunci când traversase podeaua

Camerei. Niciodată nu era sigur când principiile se dădeau la o parte și demodata pasiune celtică prelua controlul, dar asta era firea lui, așa era – oricum principiile despărțite de pasiune nu păreau să aibă rost. Acum un polițist ridicol cu însemne pe guler îi stătea în cale și îi spunea că nu era mai bun decât un nazist care își scotea fundul pe fereastră. O nebunie! În timp ce inspectorul-șef se apropia, Makepeace ridică mâinile ca să-l îndepărteze. Sau avea de gând să-l lovească? Maria îl opri repede, întinzându-și mâinile în fața lui înainte ca orice polițist să aibă ocazia asta.

– Nu le da niciun motiv în afara unuia politic, îl îndemnă ea.

Makepeace se oprise din mers și cei care îl urmau începură să șovăie, nesiguri pentru că nu știau ce se întâmpla. Începură să se învârtă în jurul lui Makepeace și al polițistului, marșul transformându-se într-o busculadă.

Harding încercă să zâmbească împăciuitor.

– Vă rog, domnule Makepeace, nimeni nu regretă asta mai mult ca mine. Vrem să facem totul cât mai simplu pentru dumneavoastră, am aranjat chiar și un loc de întâlnire la un kilometru mai încolo, pe drum, un teren de sport unde ne-am bucura să vă opriți marșul cu susținătorii. Dar, din cauza pericolului violenței pentru toată comunitatea, nu vă putem permite în niciun fel în centrul Birminghamului.

Makepeace clipea rapid, încercând să scape de furia care îi încețoșa mintea și să-și facă ordine în gânduri. Maña interveni prima.

– Dar mâine, domnule inspector-șef? Și poimâine? Și următorul weekend, la Londra?

Harding ridică din umeri.

– Asta nu depinde de mine, domnișoară. Depinde de poliția locală. Dar, dacă va mai exista pericolul de violențe...

– Așadar, veți permite unei bande de huligani să-mi alunge campania de alegeri din stradă, izbucni Makepeace.

– Îmi pare rău.

– Și ce veți face dacă refuz?

– Domnule Makepeace, v-am dat un ordin legal pentru acest marș. Dacă nu o faceți, nu am de ales decât să vă arestez. Niciunul din noi nu vrea asta. Nu v-ar ajuta prea mult nici la campania de alegeri.

– Permite-mi să judec eu asta.

Dar și alții judecau, apropiindu-se în timp ce începeau să înțeleagă că prezența poliției care îl înconjura pe Makepeace nu era pentru protecția lui. Atmosfera devenea tot mai tensionată.

– Nu pretind că înțeleg politica, domnule, dar am o treabă de făcut. Așa că haideți să oprim marșul în mod pașnic.

– Nu, cred că vom merge pe cealaltă rută. Arestați-mă sau dați-vă la o parte din calea mea. Makepeace începu să mărșăluiască din nou, încercând să-și croiască drumul printre corpurile din fața lui.

– Vă rog, domnule...

Harding întinse mâinile după el; Makepeace dădu la o parte mâna care îl reținea. Harding se grăbi să ajungă lângă el.

– Domnule, nu trebuie să spuneți nimic. Dar, dacă nu menționați acum ceva ce puteți folosi mai târziu în apărarea dumneavoastră, tribunalul ar putea hotărî...

Restul se pierdu în bombănitul de opoziție al diferiților membri ai echipei de halterofili Akropolis, care începuse să înainteze împingându-se prin mulțime. Părinții cu copii în brațe erau înghiontiți, cineva căzu, se auziră strigăte de confuzie din toate părțile, brusc, se dezlănțuise haosul în

marș. Asta intenționase Harding? Ca Makepeace să fie arestat în mijlocul violențelor fără vreun neonazist prin apropiere? Maria se puse cu forța între Makepeace și musculoșii care înaintau, strigând mustrări într-un limbaj grecesc de marinar și fluturându-și mâinile ca să-i potolească.

Pe Makepeace îl ținea câte un polițist de fiecare braț, dar nu se luptă și nu se împotrivi. În schimb, și el apela la ordine.

– Liniștiți-vă! Continuați marșul, strigă el celor din jur. Mă voi întoarce la voi după ce voi rezolva prostia asta.

Dar zâmbetul împăciuitor al lui Harding dispăruse.

– Nu, domnule Makepeace. Nu cred că putem permite asta. Deloc.

* * *

Spațiul excavat fusese blocat de o baricadă de opt autobuze, Bedforduri vechi și Mercedesuri moderne, în lateral, câte patru, iar în fața lor era un meterez jos de bolovani și trunchiuri de pin. Nu aveau cum să treacă de ele și, pentru că părțile laterale ale terenului excavat se ridicau abrupt pe lângă șosea, nu aveau cum să le ocolească. Autobuzele erau goale, aveau ușile întredeschise, perdelele fâlfâiau la geamurile prăfuite, dar liniștea era, inconfundabil, amenințătoare, iar lui St. Aubyn îi veni fierea pe gât.

– Înapoi! strigă el, învârtindu-și mâna deasupra capului.

Șoferul făcu o întoarcere agilă din trei manevre și porni spre capătul îndepărtat al terenului excavat. Camioanele de patru tone făcură zgomote ca niște balene eșuate în timp ce se chinuiau să-l urmeze în spațiul îngust.

Trecuseră mai puțin de trei minute de când intraseră în valea stâncoasă, dar, când se întoarseră, intrarea nu mai era așa cum fusese. Stând în drum, de parcă ar fi participat la

un picnic de vară, erau două sute de eleve guralive, în uniforme, niciuna mai mare de cincisprezece ani. O barieră la fel de greu de spart ca o stâncă. Land Roverul alunecă fără grație până când se opri într-un nor de praf.

Erau prinși într-o capcană. Și putea vedea altceva cu coada ochiului. Umbre căzeau în calea lui, aruncate de la înălțime. St. Aubyn se uită spre vârful terenului excavat, la vreo doisprezece metri deasupra lui, unde siluetele bărbaților se înălțau precum ciulinii pe un câmp. Fiecare dintre ei era înarmat.

Apoi mai văzu două forme negre apărând pe cerul albastru și aspru. Bărbații nu țineau arme pe umeri, ci camere de filmat.

Cu o certitudine care îi făcu rău, St. Aubyn știu brusc că avea să devină celebru.

* * *

Bineînțeles, Makepeace era deja celebru și avea să avanseze într-o categorie în care ar fi fost etichetat drept notoriu. Imediat ce fusese arestat, merse la marginea drumului, se dădu la o parte din cale marșului și se rezemă de zidul unei biserici. Acolo, încadrat de statuia *Fecioara cu Pruncul* care domina curtea bisericii, refuză să mai coopereze. Cel puțin, în următoarele câteva minute. Zărise o furgonetă de televiziune parcând la mică distanță de ei și, apoi, echipajul care ieși repede din ea. Trebuia să câștige puțin timp pentru ei; avea prea puțin de profitat din arestare dacă drama nu putea fi jucată la orele de vârf ale televiziunii.

Maria era lângă el, gesticulând către manifestanți să continue, în timp ce Makepeace refuza să se clintească, stând cu brațele încrucișate și ignorând intenționat privirea și ordinele asediatului Harding. Dar apoi totul fu

pregătit, microfonul fu întins înainte, iar lumina roșie străluci pe camera de filmat.

Încet, de parcă s-ar fi rugat, își încleștă mâinile și le ținu departe de corp. I se ceru încă o dată să coopereze, dar refuză din nou, dând din cap. Își ținu mâinile tot mai îndepărtate și ochii strâns închiși. Îl luară de braț, dar el se scutură și se eliberă. Nu voia să meargă niciunde. Fără tragere de inimă, inspectorul-șef dădu ordinul și o pereche de cătușe fură legate în jurul încheieturilor mâinilor lui.

Când deschise ochii, strălucira din cauza intensității vii. Makepeace ținu mâinile încătușate în sus, ca un războinic triumfător în luptă, scuturându-le ca să le vadă toți.

– Lanțurile unui englez! exclamă el.

Maria întinse și ea mâinile. Apoi altcineva și altcineva. Peste tot erau manifestanți care cereau, aproape insistau, să fie arestați. Polițiștii confuzi se uitară la inspectorul-șef pentru ordine. La naiba, nu putea transforma asta într-un masacru al inocenților. Makepeace ar fi trebuit să le ajungă. Își trase nervos manșetele și dădu din cap. De-abia atunci Makepeace le permise să-l ducă mai departe.

Iar manifestanții continuară să mărșăluiască. De fiecare dată când se apropia un polițist, întindeau mâinile în față, preoți, mame cu copii în brațe, copii, chiar și oameni în scaune cu rotile. Și, de fiecare dată, polițistul se întorcea cu spatele la ei și pleca.

* * *

Editorii programelor de știri de televiziune se confruntară cu două probleme în acea seară.

Prima era cum naiba să obțină echilibrul politic în programele lor, cum să se asigure că, în perioada alegerilor, toate părțile primeau aproximativ aceeași acoperire

mediatică pentru a evita acuzații de părtinire. În cele din urmă, majoritatea respinseră alternativa cu Clarence îmbrățișând bunicuțe pe faleza. Le fu livrată combinația de invidiat de pietre prețioase și imagini captivante, ce era mai bun la știrile de televiziune. Se lăsară duși de val.

A doua era mai dificilă, trebuiau să decidă care dintre cele două subiecte principale concurente să fie pe primul loc. Unii îl aleseră pe Makepeace, majoritatea îi oferiră rolul principal colonelului St. Aubyn. „Niciun necaz nu vine singur", avea să titreze *Minor* în următoarea dimineață. Tulburare, diversiune și bucurie editorială.

Mortima îi aruncă o privire lui Urquhart, cu riduri de îngrijorare în jurul ochilor. El îi recunoscu privirea.

– Mortima, nu știu cum se vor termina toate astea. Nu le mai controlăm. Proștii s-au pus în mișcare și soarta noastră e în mâinile și în voturile mulțimii vulgare.

– St. Aubyn. Makepeace. Astea sunt povești care ne vor ajuta sau ne vor împiedica?

– Cine poate ști? Dar sunt sigur că acestea sunt vânturi potrivnice și unele bărci vor fi scufundate înainte să se termine furtuna.

CAPITOLUL 42

Niciodată să nu arăți slăbiciune, niciodată. Singurul motiv pentru care îndoi genunchiul e ca să lovesc sub centură.

Sergentul care îl ținea în arest nu fu impresionat deloc. Un pachet cu șervețele, un tub golit de unguent pentru bășici, două instrumente de scris – un pix cu bilă și un stilou Parker Duofold sclipitor –, un pieptăn, un ceas de mână, o agrafă de birou, un telefon mobil și trei plicuri care conțineau scrisori de sprijin oferite lui Makepeace în timpul marșului de dimineață fură tot ce putu scoate ca bunuri personale din buzunarele lui. Fără bani gheață, fără carduri, fără mijloace vizibile de întreținere.

– V-aș putea aresta pentru vagabondaj, glumi sergentul.

– Am fost la un marș, nu la cumpărături la John Lewis, îi răspunse Makepeace, sec.

– Ei bine, cred că cel puțin nu vă pot aresta pentru furt din magazine.

Termină de completat foaia cu detalii personale, încurcându-se doar la ocupație.

– De vreme ce Parlamentul e prorogat, asta înseamnă că, practic, nu mai sunt un membru al parlamentului, îi explică Makepeace. Asta ar însemna că sunt șomer.

Sergentul pufni, supse partea de sus a pixului și notă „candidat la alegeri". Apoi începu să recite cuvintele atenționării oficiale.

– Sunteți acuzat de delictele de mai jos. Nu trebuie să spuneți nimic decât dacă vreți...

– Credeți-mă, sergent. Vreau să spun. Nu intenționez să tac.

– Ceea ce, în cazul dumneavoastră, vă face probleme. După cum am înțeles, domnule Makepeace, v-ați declarat intenția ca, imediat după ce veți fi eliberat, să vă întoarceți la marș – exact același lucru pentru care ați fost arestat.

– Exact.

– Nu se poate asta, domnule.

– Mă veți aresta din nou?

– Nu. Cel puțin, nu încă. Nu e necesar. De vreme ce v-ați exprimat clar că nu veți respecta nicio condiție de cauțiune, propun să nu vă eliberăm.

– Dar trebuie s-o faceți.

– Domnule, vă pot reține până la douăzeci și patru de ore. Așa este legea. Bănuiesc că ați și votat în favoarea ei. Vă oferim un pic de timp ca să vă gândiți, să vă calmați. Apoi vă vom duce la următoarea ședință a magistraților, la tribunal.

Ridică privirea spre ceasul de pe perete, care arăta aproape ora unu dimineața în acea zi de luni – care era deja marți.

– Până atunci ar trebui să fiu în Banbury, aproape la jumătatea drumului până la Londra.

– Mă tem că nu marțea asta.

– Ca să curățați căruța condamnaților înainte să mă puneți în ea?

– Nu fiți așa, domnule! Sunt sigur că celula vi se va părea foarte confortabilă. Deși tocmai am rămas fără plapume cu pene.

– Și dreptate.

– Asta trebuie să hotărască magistrații.

– Și, din fericire, poporul.

* * *

Discul argintiu al lunii se ridicase ca să arunce o lumină monocromă deasupra terenului excavat, completată la diferite puncte de-a lungul crestei de felinare care păreau alimentate de la bateriile mașinilor și presărată de strălucirea ocazională a lanternelor portabile ale televiziunii. În partea cealaltă a drumului pe care stăteau copiii fusese aprins un șir de lumânări, conferind cordonului o aparență aproape festivă. La aproximativ patruzeci de minute, patruzeci de eleve se ridicau și locul era luat de un nou contingent; ei menținеau zidul uman prin schimburi și autocare. Dar încă nu era clar cine erau „ei".

Nu se trăsese niciun glonț, dar intenția celor care ocupau creasta era clară. De fiecare dată când unul dintre oamenii lui St. Aubyn se apropia la mai puțin de optsprezece metri de baricada de autobuze, puștile erau ridicate, țevile lor erau încărcate și trăgacele erau ridicate zgomotos. Chiar dacă președintele și fiica lui nu i-ar fi însoțit, rezistența ar fi fost inutilă. Nu aveau unde să se ascundă, nu aveau cum să plece decât trecând ca buldozerul peste copii, așa că stătură și se holbară ca niște ținte sigure.

După ce soarele dispăruse de pe cer și umbrela de cerneală a nopții apăru ca să îi acopere, descoperiră cât de rarefiat era aerul de munte și cât de frig putea fi când doar lumina stelelor le ținea de cald. Și rațiile erau insuficiente;

nimeni nu plănuise asta. Și, de dincolo de cordon, puteau simți aroma afumată a mielului care se frigea condimentat cu usturoi și rozmarin. Tortură pentru o limbă înfometată.

Apoi trei bărbați apărură din spatele rândului de lumânări și înaintară. Unul căra o lampă veche cu petrol, altul o sticlă mare de plastic cu apă.

– Bună seara, englezule, îl salută pe St. Aubyn bărbatul care ținea lampa, în timp ce mergea spre ei.

Cipriotul, un bărbat ridat de vreo șaizeci de ani, avea o mustață uriașă care creștea precum coarnele unui berbec și îi ascundea complet gura. Ridică mâna ca să indice că nu era înarmat.

– Sper că te simți incomod.

– Ce rost au toate astea? întrebă colonelul. Știi că o mie de soldați britanici ar putea ajunge aici în câteva ore.

– Iar tu și toți cei din convoiul tău ați fi morți în cinci minute. Dar să nu ne ocupăm de ipoteze, englezule.

– Ce vreți?

– Să vă predați.

– Nu vorbești serios.

– Ba da, vorbesc foarte serios. Vrem să vă arătăm vouă, britanicilor, că nu sunteți bineveniți pe insula asta, nu ca ocupanți militari care se amestecă în treburile noastre. Și, ținându-vă aici până vă predați, vrem să arătăm lumii că joaca voastră s-a terminat.

– Așa ceva nu se poate întâmpla.

– Nu cred că puteți împiedica asta.

– Comandantul meu de la Episkopi deja ne organizează salvarea.

– Din contră, deja am vorbit cu vicemareșalul forțelor voastre aeriene, Rae, și i-am spus că, dacă ridică chiar și

un deget, se va face vinovat de pierderea multor vieți, mai ales britanice.

– Deja ați luat legătura cu el?

– Da. Ne-am gândit că ar fi corect să-l anunțăm pentru că bănuim că echipamentul vostru de comunicare din convoi e, cumva, nepotrivit.

La naiba, avea dreptate. Blocați într-un teren excavat în mijlocul munților Troödos cu tot echipamentul de comunicații al specialiștilor trimis înapoi la Episkopi, ar fi putut la fel de bine să strige pe o țeavă de scurgere de pe Lună. St. Aubyn se baza pe o echipă de căutare ce avea să fie trimisă imediat ce și-ar fi dat seama că lipseau.

– Și? întrebă St. Aubyn nesigur.

– Se pare că cere îndrumări de la Londra. Mă tem că veți avea o noapte grea.

– N-avem de mâncare. Apă foarte puțină, explică St. Aubyn, observând sticla de apă.

– Oricine dorește mâncare sau apă va fi binevenit ca oaspete al nostru. Dar să vină neînarmat și nu i se va permite să se întoarcă.

Bărbatul care ținea apa puse sticla în partea îndepărtată a șirului de lumânări, într-un loc ispititor, unde nu se putea ajunge la ea.

– Mă tem că, de data aceasta, va trebui să refuzăm ospitalitatea voastră cipriotă, răspunse sec St. Aubyn.

– Poate doar deocamdată. Dar mai vedem pe urmă. Se uită la stelele care atârnau pe cerul senin, acolo unde, peste scurt timp, avea să ardă focul soarelui Orientului Mijlociu. Mai vedem.

Cipriotii se răsuciră ca să se întoarcă dincolo de linie.

– Apropo, cine sunteți voi? întrebă St. Aubyn.

– Doar niște cipriоți obișnuiți. Eu sunt din satul Spilia.

– Sunteți oamenii Episcopului?

Bătrânul se întoarse și zâmbi strâmb, un dinte de aur strălucindu-i la lumina lămpii.

– Nu înțelegi, nu-i așa, englezule? De ieri, aproape toți oamenii de pe insulă sunt oamenii Episcopului.

Apoi dispăru în întuneric.

* * *

– Jim, ai avut probleme când ai încercat să-i localizezi pe băieți?

– Deloc, domnule, răspunse Ofițerul Comandant al Escadrilei. Se trezise în zori ca să zboare chiar el în misiunea de recunoaștere. Sunt pe drumul principal către Nicosia, chiar sub satul Spilia. Arătă locația pe harta mare de pe perete din biroul vicemareșalului forțelor aeriene. Blocați de o baricadă de autobuze pe un teren excavat și... – tuși jenat – de ceea ce pare a fi o adunare de eleve.

– Glumești, gâfâi Rae.

– Elevele păreau să danseze, domnule.

– Ce naiba, e săptămâna carnavalului?

– Are niște elemente din ea, domnule. Rânduri lungi de mașini și autobuze par să se apropie de acel loc din fiecare direcție. Se pare că devine un fel de atracție turistică. Orice-ar însemna asta, nu vom avea cum să trimitem un convoi de salvare până acolo, sus, fără să stăm la o coadă într-un ambuteiaj.

– Elicoptere?

– Vom plana la vreun metru deasupra vârfului terenului excavat cu tot atâta protecție ca niște fluturi. Nu vor avea nevoie să tragă în noi, doar să arunce cu pietre. Mai ușor decât un joc de tras la țintă la un târg.

Vicemareșalul forțelor aeriene coborî tonul vocii.

– Jim, care-i soluția?

– Să fiu al naibii dacă știu, domnule.

Rae se lăsă pe scaunul lui, lângă telefonul despre care știa că avea să sune în scurt timp.

– Îți spun ceva, vechi prieten. Nu o să le placă asta celor de la Londra. Nu o să le placă deloc.

– Așa le trebuie.

* * *

Conferința de presă pentru alegerile de dimineață fu aproape un talmeș-balmeș. Urquhart apăruse la tribună la sediul partidului, sub un banner frumos intitulat „Creștem împreună". Avea un comunicat de presă pregătit cu grijă și un ministru al agriculturii la fel de bine pregătit, hotărât să elogieze bogăția crescândă a marelui fermier britanic. Dar mass-media nu voia deloc așa ceva.

Poziția fusese bine repetată în chestiunile legate de Makepeace și armată. Nu comentă. Prima era un proces neterminat și depindea de tribunale, a doua era o chestiune de securitate națională.

– Va trebui să așteptați și veți vedea, spuse președintele partidului în introducere, dar, bineînțeles, ei nu făcură asta. Îi atacară poziția în valuri.

– E adevărat că trupele noastre sunt oprite de un grup de eleve?

– Nu e chiar atât de simplu...

– Puteți confirma că sfatul militar a fost împotriva îndreptării convoiului către Nicosia?

– Asemenea discuții private trebuie să rămână confidențiale...

– Dar chiar sunt vieți în pericol sau e doar o încurcătură ca la școala St. Trinian?

– E o problemă gravă...

– Veți trimite trupele SAS?

– Mai bine-l trimiteți pe Michael Jackson, interveni un coleg.

– Domnilor, asta nu are nicio legătură cu agricultura...

– Săpați pentru victorie, nu-i așa, domnule prim-ministru?

Luminile camerelor de filmat păreau neobișnuit de calde în acea dimineață. Simțea cum îl pișca sudoarea de pe scalp, iar prim-miniștrii nu trebuie să transpire, să arate că sunt stresați sau exasperați. Ochiul crud al televiziunii nu le permite mai mult de o strălucire veselă, dar el nu se simțea deloc vesel.

– Și cum rămâne cu domnul Makepeace, domnule prim-ministru? Reprezentanții de pe Downing Street și poliția din Birmingham au discutat despre arestarea lui?

Claire se uită peste brațele ochelarilor, studiindu-l îndeaproape în timp ce se frământa în sinea ei. Mijloace, scopuri, adevăr, principiu, pragmatism. Politică. Buruieni care sufocau trandafirul. Știa că el trebuia să mintă, să înșele, poate și ea ar fi făcut-o în locul lui – doar că ea nu și-ar fi permis să ajungă în acea poziție, nu-i așa? Fusese încrezătoare, naivă. Încă mai avea multe de învățat, chiar și despre ea însăși. Și multe de făcut.

Întrebarea rămase în aer. Urquhart aruncă o privire plină de reproș la ceasul lui de mână.

– Mă scuzați, doamnelor și domnilor, dar se pare că am o zi surprinzător de plină.

Ar fi încercat să facă acel drum în ziua aceea chiar dacă ar fi fost singură. Douăzeci și patru de kilometri până la Stratford-upon-Avon, de la câmpul în pantă al unui fermier din afara Bentley Heath, la sud de Birmingham, unde

se intersectează autostrăzile M40 și M42. Ca să-i arate lui Tom că nu era singur.

Ajunsese devreme, după confuzia din noaptea precedentă și stătuse pe iarba înrourată, așteptând. Timpul atârna greu în aerul de dimineață și îi scădea moralul. Gestul acesta probabil nu își prea avea rostul, dar gesturile trebuie făcute. Uneori, doar atât se poate face.

Și alții păreau să fie de acord.

Ca narcisele în timpul primăverii, mișcarea lui Makepeace crescuse, încă nu înflorise, dar deja se împingea sfidătoare prin zăpada apăsătoare. Veniseră cu familiile, cu prietenii, cu autobuzele, cu trenul și pe jos, unii serioși, alții cântând, cărând steaguri și copii, prelingându-se pe câmp până când deveniră un râu umflat de nedreptate. Apoi, cu instinctul infailibil pentru mulțimi, sosiră primele tarabe mobile de kebab. În sfârșit, îndrăzni să zâmbească. Nu își putea imagina un simbol mai puternic al succesului, al primăverii. Nebunii jurnalismului nu puteau fi departe.

Până la ora nouă, se adunară aproape cinci mii. Nu era rău pentru o dimineață de luni.

Încrederea, judecata și independența Mariei crescuseră odată cu mișcarea. Niciodată nu stătuse în fața cuiva mai formidabil decât o clasă de treizeci de copii, dar armate mărșăluiau pe bătaia unei tobe și, în lipsa lui Tom, cineva trebuia să o facă. Își îndreptară atenția asupra ei.

Se urcă pe capota micii furgonete Renault ca să-i înfrunte. Încet, zgomotul se potoli până când toți ajunseră să stea cu ochii pe ea. Nu avea cuvinte pentru ce era în inima ei, dar, cumva, simțea că toți o înțelegeau și îi împărtășeau sentimentele.

Briza îi atinse fața, îi suflă părul negru pe spate și îi îmbujoră obrajii din cauza răzvrătirii. Apoi, încet și de parcă ar fi avut dureri mari, ridică mâinile împreunate deasupra capului. Așa cum făcuse Makepeace în ziua precedentă, încătușat. Cinci mii de perechi de mâini se ridicară spre cer, încleștate sfidător, și multe voci cântară în cor.

Din furgoneta de control parcată pe banda de refugiu dincolo de intrarea în câmp, conversații grăbite circulau pe lanțul de comandă al poliției, de la inspectorul aflat la locul faptei până la biroul șefului poliției. Manifestanții porniră la drum înainte ca să primească decizia de la superiori. Marșul nu era în pericol de a fi întâmpinat cu o opoziție violentă, cel puțin nu în următoarele câteva ore; capetele rase nu aveau să se trezească până atunci. Oricum, marșul se îndepărta de Birmingham, în afara jurisdicției din West Midlands; așadar, cale bătută și să se ocupe jandarmeria din Warwickshire de problemă.

Oricum, ce-ar fi trebuit să facă, să aresteze toată mulțimea aceea?

– Ia-ți adio de la ei, inspectore!

* * *

În lumina trandafirie a zorilor, terenul excavat sclipea ca interiorul gurii unui lup, așteptând să se închidă pe prada lui. Asta nu dură mult timp. Până la jumătatea dimineții, umezeala dispăruse și rocile de lavă reflectau razele soarelui într-un joc crud de ping-pong solar. Temperatura la suprafața drumului era de 32°C și urca.

Nicolaou dormise prost. Efortul din ultimele zile îi afectase corpul care nici în tinerețe nu fusese robust, iar rezervele de caracter și rezistență de care fusese secătuit în timpul ședерii în Loja se dovediseră imposibil de umplut

la loc. Frigul năprasnic al nopții de pe munte îi intrase în oase și nu ar fi avut chef să mănânce micul dejun nici dacă ar fi avut unul. Ochii îi deveniseră sticloși și începuse să facă febră.

Dar încă mai avea mândrie.

Îl instalară cât de confortabil le permiteau împrejurările, în partea din spate a unui camion de patru tone. El nu scoase niciun cuvânt ca să se plângă, doar zâmbi curajos pentru fiica lui, dar ea nu se lăsă păcălită și refuză să-și ascundă îngrijorarea. Iar, până la sfârșitul după-amiezii, temperatura, chiar și la umbră, trecuse de 37°C.

St. Aubyn cerceta în fiecare oră convoiul asediat, încercând să le ridice moralul, accentuând ideea că, dacă ciprioții ar fi intenționat să le facă rău personal, fără îndoială, le-ar fi făcut până atunci.

– Ciprioții sunt oameni buni, domnule, confirmă un caporal, ștergându-și fața înroșită cu o cârpă. E ciudat că, atunci când am fost mic, aveam mulți gândaci la fermă. N-am avut niciodată probleme pentru că i-am zdrobit, doar când am încercat să le ard pe creaturile alea blestemate cu o lupă, bătrânul m-a bătut cu cureaua. Cred că încep să înțeleg de ce.

St. Aubyn trecu repede pe lângă el, nedorind să se încurce cu o logică atât de ciudată. Următorul camion era al lui Nicolaou.

– Elpida, adu-mi puțină apă, îi ceru tatăl ei când St. Aubyn îi apăru la picioare.

Când ea plecă, el se întoarse spre soldat.

– Colonele, îmi pare foarte rău să-ți spun asta, dar nu cred că mai pot rezista mult.

St. Aubyn îngenunche lângă el.

– Domnule președinte, șopti el, apa pe care v-o aduce fiica dumneavoastră e ultima noastră cană. Nu știu cât va mai rezista oricare dintre noi.

* * *

Reușiră să mențină un contact intermitent prin radio cu lumea de afară cu ajutorul elicopterelor de supraveghere care zburau la intervale regulate deasupra terenului excavat. Așa putură să își informeze baza că proviziile lor se terminaseră și să afle că nimeni nu știa cum – sau când – ar fi putut fi eliberați.

La amurg, apăru un Wessex la orizont, zburând rapid și jos, la nu mai mult de două sute de metri, cu ușa cabinei din spate dată la o parte. În timp ce trecu deasupra capetelor lor, ieșiră din el două butoaie, cărora le crescură aripi de mătase și începură să plutească în jos, înroșite în lumina soarelui care apunea. Se auziră urale din gâturile răgușite când soldații văzură butoaiele cu apă plutind spre ei și Wessexul începând să se întoarcă pentru a începe un nou drum după provizii.

Bidoanele erau la vreo treizeci de metri de pământ când două împușcături răsunară sus, pe creastă. Parașutele explodară într-un nor de resturi de pânză, iar proviziile căzură la pământ. La impactul cu solul, se sparseră, iar un butoi era să ia cu el un soldat speriat în lumea de apoi.

Coborându-și botul, Wessexul își abandonă încărcătura și dispăru pe cerul nopții.

* * *

Mortima se trezi din cauza zgomotului unui tunet de vară. Era trei dimineața, aerul era umed, rece și apăsător, afară, perdeaua nopții era ruptă de fulgerul alb al furtunii.

El era la fereastră; nu dormise. Ea i se alătură, brațul ei șerpuind pe lângă al lui ca zalele unui lanț.

– Francis, ești tulburat.

– Zeii sunt tulburați în noaptea asta. Simt...

Se chinui, neputând să termine.

– Francis, acum nu e vremea de secrete între noi.

El inspiră adânc și încercă din nou.

– Simt că zeii se războiesc din cauza mea. Se luptă ca să afle cine va scăpa de Francis Urquhart.

– Cine va sta de partea lui când va învinge, îl corectă ea.

El nu o contrazise, dar nici nu fu convins. În exploziile de lumină puternică ce trecea prin fereastră, ea văzu doar niște umbre pe ochii lui care îi făceau să pară niște orbite goale dintr-un craniu. Tunetul zăngănea ca lanțurile iadului. Starea lui o sperie.

– Ce-i asta? întrebă ea. Nu mă lăsa pe dinafară.

El clipi și ochii lui părură din nou vii, apoi înclină capul ca o scuză.

– Mortima, întotdeauna am împărtășit totul. Victoriile și rănile. Dar acum mă tem.

– Să-ți împărtășești o teamă înseamnă să o tai în două.

– N-am vrut să te împovărez.

– Sunt atât de slabă sau gură spartă de simți nevoia să mă protejezi?

– Vreau să te protejez, o mustră el cu blândețe, pentru că te prețuiesc mai mult decât pe ceilalți. Și temerile mele par copilărești și superstițioase. Dar foarte reale.

Ea îi strânse brațul mai tare. Atmosfera era înăbușitoare, furtuna era gata să izbucnească.

– Ți-am povestit despre Cipru. Despre sacrificiul de acum mulți ani, continuă el. S-a întâmplat la nici cinci kilometri de locul în care e ținut convoiul, lângă satul Spilia. Și

a fost marcat de un simbol, un semn. Un pin în flăcări. Ca o torță care a pâlpâit în visele mele în fiecare an de atunci.

– Uneori nu e sănătos să trăiești din vise.

– Am văzut copacul din nou. Ieri, lângă Lojă. Ardea încă o dată.

– Un simbol al viitoarei victorii, îi spuse ea.

– Poate un cerc complet încheiat al vieții.

– Atunci o desăvârșire. Un întreg. Semnifică putere.

– Mortima, o viață care a parcurs un cerc complet nu-l mai poate parcurge încă o dată.

Mortalitatea. Nu putea contrazice așa ceva. Dar vorbele ei îl ajutaseră, părea mai ușurat, povara fusese împărtășită, îndoielile lui interioare fuseseră confruntate și scoase la iveală. Era mai bine să le vadă. La o distanță de un kilometru și jumătate, un fulger în formă de trident lovi Turnul BT și un mare tunet vibră deasupra acoperișurilor.

– Francis, ce-ai să faci?

– Am să fac ce-am făcut întotdeauna, singurul lucru pe care știu să-l fac. Am să lupt. Și am să sper că zeii mei vor câștiga.

Se întoarse să o îmbrățișeze și începu ploaia. Lupta zeilor se terminase. Erau pregătiți să scape de el.

* * *

Era aproape două dimineața când Maria auzi o bătaie la ușa camerei ei de motel. Nu putuse să doarmă, entuziasmată de succesul marșului din acea zi și chinuită de gânduri despre ce i s-ar fi întâmplat lui Tom dimineața. Ciocănitul deveni insistent. Aruncă păturile într-o parte și ajunse la jumătatea camerei înainte să ezite. Cine era? Ce putea fi atât de urgent și de ce naiba nu o sunase? Oricum, purta doar una dintre cămășile lui Tom.

– Cine sunteți? întrebă ea, prudentă.

Îi răspunse o voce de femeie de pe coridor; nu părea amenințătoare. Maria deschise ușa, dar o lăsă legată cu lanțul.

– Am un mesaj de la Tom, o anunță femeia, adresându-se ochiului și șuviței rebele care apăru lângă ușă.

Tom. Parola noii vieți a Mariei. Hotărâtă, desfăcu lanțul și deschise încet ușa. Era Claire. Maria nu o recunoscu, dar Claire deja îi recunoscuse cămașa – așa că era adevărat că erau amanți. Avea picioare grozave, lungi și tonifiate. Tom întotdeauna apreciase picioarele frumoase.

– Cred că ar fi mai bine să intru. Amândouă suntem prea expuse aici, pe coridor.

Cămașa, picioarele și fața atrăgătoare, cu plete negre și ciufulite, îi făcură loc.

– Bună, sunt Claire Carlsen, spuse ea, întinzându-și mâna. Secretara personală a lui Francis Urquhart.

Imediat, Maria făcu un pas în spate și privirea ei de recunoaștere somnoroasă se transformă într-una de dezaprobare puternică.

– Pleacă. N-am să-ți spun nimic.

– Dar eu am să-ți spun ceva. Claire rămase pe poziție. Ceva pentru Tom.

– Francis Urquhart n-ar ridica un deget ca să-l ajute pe Tom.

– Ai dreptate. Dar eu aș face asta.

– Tu? Nu încercă deloc să-și ascundă animozitatea. De ce?

Cum putea să-i explice asta tocmai Mariei, dintre toți oamenii?

– Poate pentru că, dacă l-aș ajuta pe el, m-aș putea ajuta și pe mine.

Maria o cercetă pe cealaltă femeie. Trăsăturile blondei erau foarte diferite de ale ei. Părul ei era șic, coafat la salon,

avea poșetă italiană și un stil bine gândit, discret și scump. Era tot ceea ce Maria nu era. Avea multe motive să nu aibă încredere în această femeie, dar îi văzu și ochii înroșiți ce arătau că nu dormise de când auzise de arestarea lui Tom și înțelese de ce Corder fusese atât de dornic să se asigure că șoferul era departe de probleme. Probleme la care Corder se aștepta. Probleme pe care el trebuia să le fi plănuit. Și, în spatele lui Corder, stătea doar un stăpân.

– Nu cred că vreau să ajut pe cineva asociat cu Francis Urquhart, spuse Maria cu fermitate.

– Toți suntem asociați cu Francis Urquhart, fie că ne place, fie că nu. Mai ales Tom.

Maria stătea în mijlocul dormitorului, cu brațele încrucișate pe cămașă și cu agresivitatea înlocuită de îngrijorarea ei pentru Tom și, poate, de intuiția feminină legată de acea femeie.

– L-ai trăda pe Urquhart?

– Prefer să cred că mi-aș rămâne loială mie însămi. Nu cred că am fost în ultimele săptămâni. Vreau să compensez asta.

– Cum?

– Avertizându-l pe Tom. Arestarea lui nu a fost un accident. Politica a stat în spatele ei. Politica de pe Downing Street.

– Unde e dovada?

– Nu am niciuna. Am doar o bănuială.

– Nu e destul ca să continui.

– E destul pentru mine ca să îmi asum un risc considerabil conducând noaptea până aici.

– Risc?

– Dacă Francis ar afla, n-ar mai avea niciun rost să mă întorc.

– Ar putea fi doar un șiretlic, un fel de distragere. Alt truc.

– Te rog. Lasă-l pe Tom să decidă asta. Spune-i că cred că a fost Urquhart.

Maña nu răspunse.

– Încă ceva, continuă Claire. Urquhart știe că sunteți amanți. Sigur va folosi asta împotriva voastră dacă e nevoie.

– Nu încerca să mă amenințI.

Acum era furioasă.

– Încerc să vă salvez.

– Nu poate dovedi nimic!

– Sfatul meu pentru tine e să stai departe de patul lui până se termină alegerile. Și să nu-i mai porți cămășile.

Maria tresări, se uită în jos la cămașa ei de noapte, apoi înapoi la Claire, cu intuiția brusc trezită.

– Mi-a spus că cineva l-a rănit. Cineva din politică, foarte diferit de mine. Îi cercetă ochii obosiți de aproape, încercând să găsească femeia din ei. Cineva care i-ar cunoaște cămășile.

– Cineva care încă ține foarte mult la el.

– Avem mai multe în comun decât am crezut, recunoscu Maria încruntată. Încă se gândește la tine.

– Și, după cum vezi, și eu încă mă gândesc la el.

– Dar mai mult la tine.

Tonul Mariei era acuzator.

– Poate. Și, mai ales, la familia mea. Nu intenționase să se expună așa și să-și împărtășească secretele, nu era sigură că o ajutase. Ce-ai de gând să faci?

– Ce-ai de gând să faci *tu*?

– Nu sunt sigură.

– E ciudat că nici eu nu sunt, îi răspunse Maria, arătându-i ușa.

CAPITOLUL 43

Să nu ai niciodată încredere într-un grec. Femeile din Grecia nu au încredere în ei și ele îi cunosc cel mai bine.

Fotografia unui cipriot bătrân și cărunt domina prima pagină a ziarului *Independent*. Stătea pe un scaun cu picioarele înclinate în afară, cu o beretă militară așezată strâmb pe frunte și cu un zâmbet știrb întins pe fața cu pielea ca o coajă de nucă. O flintă veche, dinainte de 1914 era proptită pe un genunchi și o elevă mlădioasă de șaisprezece ani era așezată pe celălalt. Britanicii erau umiliți de o asemenea armată, „răpiți și ținuți pentru răscumpărare de oameni înarmați cu crose de hochei și espingole", așa cum pretindea ziarul *Independent*.

Ziarul *Sun* era mai lipsit de tact, titlul lui era „FU! SPUNE CIPRUL". Se scria mult despre atmosfera de carnaval printre greci și foarte puțin despre suferința trupelor britanice.

Mesajul mass-mediei era unanim pentru Francis Urquhart: de la triumf la eșec. Două zile înseamnă mult pe Strada Trecătoare.

– Atunci care e soluția militară, mareșal Rae?

Un miros de lac de mobilă persista în Sala Cabinetului; e nevoie de mai mult decât un război ca să perturbe programul de curățenie zilnică în Whitehall. Prin legătura la satelit cu COBRA, se auzi o tuse stânjenitoare.

– E greu, domnule prim-ministru.

– Greu? izbucni Urquhart. Îmi spui că nu te poți ocupa de asta?

Dincolo de masa Cabinetului, Youngblood începu să se îmbujoreze. Departe de ei, atmosfera se schimba și în Cipru. Vicemareșalul forțelor aeriene era un om pregătit la Harrow și modelat de pasiunea lui pentru brutalitatea crochetului; era un caz nepotrivit pentru intimidare. Rae își suflă nasul cu încăpățânare și se auzi un zgomot care, din cauza legăturii, suna ca un taur care se pregătea să reziste loviturii bățului unui matador.

– E greu, domnule, pentru că, așa cum vă amintiți, v-am sfătuit împotriva acestei expediții.

– Din cauza elevelor!

– Exact. Și nu îmi pot imagina o soluție militară care să nu riște să pună în pericol viețile acelor eleve, ale oamenilor mei sau ale tuturor.

– Îmi spui că nu poți găsi o soluție?

– Nu una militară. Poate există o soluție politică.

– Îmi sugerezi să negociez cu o bandă de pirați?

– Domnule prim-ministru, nu sunt chiar așa. Ceea ce este o parte din problemă. Nu au nicio conducere clară, niciun individ cu care să putem negocia. Sunt doar ciprioți obișnuiți uniți în jurul unul scop comun. Să ne dea afară de acolo.

– Dar președintele Nicolaou?

– Se pare că vor să-l dea afară și pe el. E greu de găsit mult entuziasm pentru conducători în această parte a lumii și chiar acum, domnule.

Urquhart ignoră ceea ce era sigur că era o ironie intenționată. Avea nevoie de Rae.

– Am muncit din greu ca să aduc pacea pe insulă. Dacă îl dau afară pe Nicolaou, atunci refuză și tratatul de pace odată cu el.

– N-au mai avut pace de o mie de ani. Ei folosesc dinamita și la pescuit. Ar reuși să trăiască și fără tratat.

– Atunci, dacă vor o luptă, mareșale, îți sugerez să le oferim una.

* * *

– Cum pledează acuzatul? Vinovat sau nevinovat?

Straturi de praf și tăcere se așterneau în sala furniruită, care era arhiplină. Câteva mii se adunaseră afară. Nu mărșăluiseră în acea zi, era nevoie de ei acolo. Lumina soarelui intra pe ferestrele înalte, înconjurând boxa acuzaților cu o aură suprarealistă de parcă Channel 4 ar fi filmat o adaptare contemporană după Ioana D'Arc. Acuzatul avea ceva de spus înainte să fie ars?

– Nevinovat!

Și alții, în afară de Urquhart, păreau pregătiți de luptă.

* * *

Mareșale, dacă nu poți ajunge la convoi, atunci adu convoiul la tine. Alungă-i. Sparge blocada. Arată-le că știi că joacă la cacealma. Cărbuni încinși păreau să se rostogolească în jurul limbii lui Urquhart.

– Sunteți dispus să riscați toate acele vieți din cauza unei bănuieli că ar putea juca la cacealma?

– Bombardează creasta muntelui. Ține-i cu capetele în jos. Aruncă-i în aer dacă e nevoie. Scuipă cărbunii unul câte unul.

– Domnule prim-ministru, la ultima numărătoare, erau și șase echipaje de televiziune pe acea creastă.

– Ai fi surprins să afli cât de repede poate fugi un jurnalist.

– Și ce facem cu elevele?

– Atacați-le cu gaze cu lacrimogene. Împrăștiați-le!

Fără să-l vadă Rae, Urquhart își agita mâinile de parcă deja se apuca de treabă.

– Niște eleve nu pot fugi la fel de repede ca un camion de patru tone care merge cu viteză.

– Mă contrazici, mareșale?

– Doar vă spun care e situația.

– Destule obiecții. Alege calea cea mai simplă.

– Dar e calea cea mai proastă.

Schimbul de replici care zvâcnise ca sângele cald printr-o arteră se oprise, în sfârșit, ca și cum încheieturile i-ar fi fost tăiate.

– Te-am auzit bine, Rae?

– Domnule prim-ministru, acesta nu este un joc. Sunt vieți în pericol.

– Viitorul unei țări întregi e în pericol.

– Iertați-mă, domnule prim-ministru, dacă mi se pare mai greu decât dumneavoastră să echivalez interesul meu personal cu cel al națiunii.

– Simt, chiar și de la o distanță atât de mare, mirosul urât al nesupunerii?

– Puteți spune și așa.

– Rae, îți dau un ordin direct. Alungă convoiul de acolo.

Urmă o scurtă tăcere, de parcă sistemul digital avea probleme cu decodificarea cuvintelor. Dar, când acestea veniră, răsunară prin Sala Cabinetului cu cea mai mare claritate.

– Nu, domnule.

* * *

– Câți oameni au mai fost arestați pentru că au participat la Marșul de Pace de duminică, inspector-șef Harding?

Makepeace se apăra singur.

– Niciunul, domnule.

– De ce am fost ales eu pentru atențiile voastre?

– Pentru că vă credem organizatorul marșului, domnule Makepeace.

– Aveți dreptate, inspectore-șef. Am fost. Acuzatul o recunoaște. Am fost, sunt și voi fi organizatorul acestui marș.

În galeria publicului, o doamnă în vârstă, corpolentă, cu obraji îmbujorați și părul prins într-un coc, era să înceapă să aplaude, dar Maria o prinse de mână și o sfătui să stea liniștită. Președintele completului de judecată își notă ceva.

– Inspectore, să vorbim despre celălalt marș, cel al capetelor rase. Despre înaintarea băieților cu coșuri care v-au făcut să vă îngrijorați atât pentru ordinea publică. Ne puteți spune câți dintre ei au fost arestați?

Chiar dacă polițistul le cunoștea numărul, își consultă carnetul. Îi dădea un aer autoritar și îi oferea timp de gândire.

– Cincisprezece, domnule.

Președintele mâzgăli niște notițe din nou. Era clar că fusese o tulburare gravă.

– Pentru ce delicte, domnule inspector-șef?

– Delicte, domnule?

– Da. Nu se obișnuiește să arestați pe cineva sub pretextul de a fi comis un delict?

Se auziră râsete prin galeria publicului și președintele se încruntă până când râsul încetă.

Harding își consultă carnetul din nou.

– Câțiva au fost beți și violenți, comportament care amenința ordinea, patru au fost acuzați de posesie de narcotice și un caz de expunere indecentă.

– Evident, o grămadă de oameni care făceau probleme. Nu e de mirare că erați îngrijorat.

Polițistul nu răspunse; Makepeace era prea cooperant ca să fie pe placul lui.

– Înțeleg că s-a jucat recent semifinala cupei de fotbal în Birmingham. Vă amintiți câți oameni au fost arestați atunci?

– Nu pe de rost, nu, domnule.

– Vă spun eu. Makepeace consultă un articol decupat din ziar. Optzeci și trei. Erau câteva sute de polițiști la datorie în acea zi, știați că aveau să fie probleme.

– Așa e întotdeauna în ziua unui mare meci.

– Atunci de ce nu ați anulat meciul? De ce nu ați ordonat să fie anulat? Ca marșul meu?

– Nu e același lucru, nu-i așa?

– Nu, inspectore. Nu e deloc același lucru. Și nici concertul de weekendul trecut ținut la Centrul Național de Expoziții nu e același lucru. Ați arestat peste o sută de oameni atunci. Așa că tulburările iscate de către cei care încercau să-mi strice marșul erau o nimica toată. Ați putea spune că nu e mare scofală.

Harding nu spuse nimic.

– Ei bine, aș putea spune asta. Nu cred că dumneavoastră ați putea comenta.

Chiar și președintelui îi scăpă un zâmbet trecător.

– Atunci, permiteți-mi să mă întorc la lucruri despre care puteți comenta, inspectore. Într-adevăr, chestiuni pe care trebuie să le comentați. Acei indivizi rași în cap, neonaziști, scandalagii, spuneți-le cum vreți: ziceți că au fost arestați pentru că au băut, s-au drogat și s-au comportat obscen?

Harding dădu din cap.

– Nu pentru delicte din Actul de Ordine Publică?

– Nu înțeleg ideea...

– E o idee foarte simplă, inspectore-șef. Puteți să confirmați că eu am fost singura persoană arestată pentru că a mărșăluit? Toți ceilalți au fost arestați pentru delicte care ar fi necesitat intervenția dumneavoastră dacă mărșăluiau, tricotau fulare sau stăteau în mâini în Centennial Square?

Harding părea gata să dea din cap ca să arate că era de acord, dar capul lui refuză să se aplece.

– Haideți, inspectore. Trebuie să vă strâng ca pe un tub de pastă de dinți? E sau nu e adevărat că, din câteva mii de oamenii care au fost prezenți, eu am fost singurul arestat pentru delictul de a mărșălui?

– Practic, asta e adevărat, domnule.

– Excelent. Așadar, am confirmat că marșul meu a fost pașnic, chiar și activitățile capetelor rase l-au făcut relativ liniștit pentru jandarmeria din Birmingham, iar eu am fost singurul pe care l-ați ales ca să... – tăcu puțin pentru un accent dramatic – îl arestați pentru că era o amenințare la ordinea publică. Îi zâmbi lui Harding ca să îi arate nu era supărat pe el. A cui ordine publică, inspectore?

– Pardon?

– A cui ordine publică? E evident că cineva a decis că, dacă activitățile mele ar continua, ar constitui o amenințare. Dar asta este mai degrabă o opinie decât un fapt. Aceasta a fost opinia dumneavoastră? M-ați arestat din proprie inițiativă?

– Nu, domnule. Doar după cea mai atentă analiză...

– A cui analiză? Cine a fost? Sub autoritatea cui ați acționat?

Harding ştiuse că se putea întâmpla asta, trebuiau să arate că acţiunea poliţiei nu era pripită, ci bine gândită, chiar până la vârf. Chiar dacă încheieturile începeau să i se albească la marginea boxei martorilor.

– Am acţionat la ordinele şefului poliţiei.

– Şi mă întreb de la cine şi-a primit el ordinele.

– Ce vreţi să spuneţi?

Makepeace îşi ridică privirea spre galerie, ca să vadă ochii Mariei. Zâmbi. Ea dădu din cap, înţelegătoare ca întotdeauna. Avea să folosească informaţiile de la Claire; ce avea de pierdut?

– Puteţi să-mi spuneţi dacă biroul şefului poliţiei a avut, oricând înainte de arestarea mea, contact cu sediul de pe Downing Street?

– Nu înţeleg întrebarea.

– E destul de uşoară, inspectore. Păreţi să aveţi puţine motive bazate pe lege ca să mă arestaţi. Prin urmare, era mai probabil să fi fost o chestiune politică. A făcut cineva presiuni politice?

– Asta e pură speculaţie.

– Aşa cum a fost şi opinia dumneavoastră despre marşul meu care ar fi putut crea probleme. O pură speculaţie.

– Dar a fost o opinie care mi-a dat autoritatea legală să dau ordine şi v-a oferit dumneavoastră datoria de a vă supune acelor ordine.

– Asta n-ar fi funcţionat prea bine la Nürnberg, nu-i aşa, inspectore? îl ridiculiză Makepeace. Haideţi, îl îndemnă el, a fost o presiune politică?

– Bineînţeles că nu.

– Puteţi confirma că nu a existat niciun contact dinainte între biroul şefului poliţiei şi orice birou politic?

– Nu... nu ştiu.

Harding protesta sincer și începu să se înroșească.

Focul încrucișat dintre un prim-ministru, șeful secției lui de poliție și un fost ministru de externe era prea mult pentru cei douăzeci și trei de ani de experiență ai lui. Îl aștepta o pensionare timpurie.

– Așadar, nu puteți confirma asta.

– Nu, bineînțeles că nu pot. Nu încercam...

– Permiteți-mi să fiu clar. Sunteți în poziția de a nega că a existat o presiune politică asupra poliției pentru a se asigura de arestarea mea?

Harding se uită cu disperare la completul de judecată. Cei trei judecători se holbară nepăsători la el, cu stilourile ridicate în aer.

– Cum aș putea să răspund la așa ceva?

– Un simplu da sau nu ar fi suficient. Puteți nega asta?

– Nu.

– Mulțumesc, inspector-șef Harding. Nu cred că mai e nevoie să vă deranjez.

* * *

COBRA fusese creată ca să rezolve ostilitățile, nu să le creeze. Nu avea o zi bună.

– Youngblood, vreau să-l dai afară pe Rae și să-l înlocuiești într-o oră.

– Asta ar fi foarte greu pentru mine, domnule prim-ministru.

– Ai înnebunit! Cearta a luat locul coloanei vertebrale în armata britanică? Cum naiba poate fi greu să înlocuiești un ofițer cu altul?

– Nu e nimic greu la asta, domnule prim-ministru. Doar că nu o voi face pentru dumneavoastră.

– Mă refuzi?

– Exact.

Prim-ministrul folosi un cuvânt scurt și obscen.

– Înțeleg că, pentru un asemenea refuz, veți cere capul meu, continuă Youngblood, dar permiteți-mi să vă asigur că discursul meu de pe eșafod va fi cu adevărat magnific. Și se va întâmpla în curând. De exemplu, voi povesti cum, la fiecare etapă, dumneavoastră ați respins și ignorat sfatul militar și ați provocat acest dezastru. Voi arăta cum natura și sincronizarea eforturilor noastre militare în Cipru au fost deviate pentru a corespunde cu ceea ce pot presupune că este programul alegerilor – bineînțeles, s-ar putea să mă înșel în privința motivelor dumneavoastră, poate nebunia v-a făcut să acționați așa, și nu dorința de a comite o fraudă politică, dar îi voi lăsa bucuros pe alții să-și formeze propriile lor păreri. Își drese glasul și râse indiferent și disprețuitor. Mă mir că mă cam bucur de asta. Cu toate astea, mă voi bucura mult mai puțin să vă învinuiesc în public pentru fiecare moarte a unui britanic sau cipriot care poate rezulta din cauza nebuniei dumneavoastră.

– N-ai îndrăzni, gâfâi Urquhart și, brusc, îi era greu să respire.

– Domnule prim-ministru, acolo sunt băieți curajoși, băieții *mei*. Și copii nevinovați. Dacă vreunul dintre ei va fi rănit, vă dau cuvântul meu de ofițer că am să vă îngrop sub un mușuroi de furnici în fața fiecărei secții de votare din țară.

Fața de masă din flanelă maro de pe masa Cabinetului fusese mototolită în pumnii strânși ai lui Urquhart. Un film confuz se întinse înaintea ochilor lui, stingându-le lumina. Se holba înaintea lui, dar nu mai vedea, era orb. Sau poate nu avea ce să vadă decât întunericul? Simțea cum cădea pe spate într-un gol.

Generalul își drese glasul încă o dată și își adună documentele dinaintea lui într-un teanc ordonat.

– A reflecta la ceea ce ar putea deveni un masacru al copiilor în fața camerelor de filmare ale lumii întregi este o formă de nebunie. Nu voi lua parte la așa ceva. Se ridică, își îndreptă uniforma și adoptă poziția unui viking înaintea rugului funerar. Acum, domnule, îmi permiteți să plec?

* * *

– Nu am fost adus în acest tribunal pentru alt delict decât pentru politica mea. Părerile mele nu au fost favorabile unora. Au fost bătăuși pe străzi care au încercat să-mi oprească marșul; sunt alții care se ascund în întuneric și sunt complicii lor. Alții care nu vor accepta dreptul unui englez de a nu fi de acord, de a-și croi propria cale, de a decide singur. Am luptat două războaie mondiale pentru acele drepturi împotriva dușmanilor din afară. Acum trebuie să înfruntăm un dușman dinăuntru. Se spune că nu sunt patriot, dar nimeni nu iubește țara asta mai mult decât mine. Sunt acuzat că incit la violență, dar mărșăluiesc doar pentru pace. Am fost adus în acest tribunal, acuzat de o infracțiune, dar nimeni nu se agață de justiție mai mult ca mine. Și de ce sunt acuzat? Dacă nu este o apărare pentru un om să susțină că a acționat abuziv pentru că doar se supunea unor ordine, atunci sigur nu poate fi o infracțiune dacă un om refuză să se supună ordinelor incorecte. Rezistența e o calitate foarte admirată la stejarul englezesc. Am sfidat poliția nu pentru că nu o respect, ci pentru că am un respect mai mare pentru dreptul inerent al englezului de a spune „Duceți-vă naibii!" Vreau să o fac în felul meu. Dacă e o infracțiune să fii englez, atunci recunosc că sunt vinovat. Dacă e jignitor să iubești libertatea

şi fairplay-ul, şi atunci sunt vinovat. Dacă e o încălcare a legii să vrei pace, atunci sunt iarăşi vinovat. Dacă e un păcat să cred că ţara asta merită o formă mai bună de politică, atunci condamnaţi-mă şi aruncaţi cheia. Şi faceţi-o acum. Pentru că nu îmi voi ascunde opiniile, nici nu le voi compromite de dragul funcţiei, nici nu voi face înţelegeri în spatele uşilor închise pentru lucruri pe care nu le pot susţine la lumina soarelui. Nu am partid, doar politica mea. Şi în această politică există respect pentru lege. Iubire pentru ţara mea. Sacrificiu pentru pace. Şi sfidare pentru cei care ar încălca drepturile oamenilor obişnuiţi. Ei sunt cei care vor să transforme acest tribunal într-un instrument de manipulare politică, nu eu şi, dacă încep şi reuşesc aici, în Birmingham, în inima Angliei, unde se vor opri? Şi e nevoie să ne întrebăm cine sunt „ei"?

* * *

– Stai jos, stai jos! îi ordonă Urquhart, încercând cu disperare să reevalueze situaţia, dar Youngblood rămase în picioare.

Urquhart se simţi stors de energie şi întinse mâna după paharul de apă. Toţi îi observară tremurul. Luă o înghiţitură mare, cu sălbăticie, dar i se prelinse apa la colţurile gurii şi buza de jos i se umezi. Clipi nervos, ridică privirea şi se holbă la Youngblood.

– Stai jos, omule! Sunt vieţi în joc. Măcar să vorbim despre asta.

Rigid şi cu o repulsie evidentă, generalul se aşeză.

Nimeni nu vorbi în timp ce Urquhart îşi muşcă degetele, încercând să se reconecteze cu propriile lui sentimente, chiar dacă erau doar sentimente dureroase. Pentru un moment, i se păru că plutea, eliberat din corpul lui, observând

grupul de la distanță, uitându-se la un om care stătea nemișcat pe scaunul rezervat prim-ministrului, un bărbat care părea prins ca o muscă într-un chihlimbar. Una dintre victimele istoriei.

– Îmi cer scuze, generale, dacă par pripit. Nu a fost asta intenția mea.

Nu-și simțea limba care formula cuvintele, vocea îi era nefiresc de încordată, de parcă ar fi înghițit muștar iute.

Youngblood îi aruncă o privire tăioasă, dar nu spuse nimic.

– Dacă sfatul tău e că, aparent, nu există o soluție militară, continuă Urquhart, încă afectat, atunci ce sugestii ai?

Youngblood dădu repede din cap.

– Altcineva? întrebă Urquhart, holbându-se la toți cei din jurul mesei.

Pentru prima dată, își dădu seama că nu le ceruse celorlalți membri COBRA să contribuie în ultimele zile, dar chiar și ștampilele își pot pune amprenta.

Nimeni nu avu nimic de zis. Apoi generalul tuși.

– Rae e omul de la locul acțiunii. Am încredere în orice are de spus.

Urquhart dădu din cap.

– Rae, strigă generalul, spune-ne ce gândești.

– Domnilor, mă gândesc, continuă vocea de la peste o mie de kilometri, că e o situație politică ce poate avea doar o soluție politică.

– Te rog, exprimă-te liber, mareșale, cârâi Urquhart.

– Fără tragere de inimă, am ajuns la concluzia că, dacă ciprioții vor aceste baze, atunci nu prea putem face mare lucru ca să-i oprim. Acum, anul viitor, cândva, în curând. Ar câștiga. Aceste lucruri au un avânt.

– Dar bazele sunt cel mai important loc de ascultare al nostru din Orientul Mijlociu. Dacă am renunța la ele ar fi un dezastru militar și informațional, obiectă Urquhart.

– Depinde, domnule. Ciprioților nu le displace prezența noastră acolo, de fapt, o primesc bine. De obicei, sunt foarte ospitalieri. Iar bazele le aduc venituri mari și locuri de muncă. Se împotrivesc doar faptului că suntem proprietari absoluți în țara lor.

– Ce ne sugerezi, Rae? insistă Youngblood.

– Domnule, dacă aș fi politician – tonul lui transmitea bucuria că nu era –, m-aș gândi la un acord. Ca să rămânem toți prieteni. Anunțați-i că le returnăm bucuroși titlul de proprietate a zonelor cu baze, apoi faceți o înțelegere cu ei pentru a ni le da înapoi cu chirie. Noi păstrăm bazele, ciprioții păstrează veniturile. Toată lumea e fericită.

– Interesant, murmură Youngblood.

Urquhart avea o expresie împietrită, iar mintea lui era ca un câmp de gheață care se crăpa încet. În timp ce stătea tăcut, gânduri independente începură să i se învârtă prin minte.

Președintele partidului dădu din cap.

– Ar fi un dezastru politic.

– Nu neapărat. Nu dacă va fi inițiativa noastră, îl contrazise ministrul apărării. Ar fi o soluție care ne-ar păstra reputația de pacificatori pe acea insulă. Până la urmă, cine ar putea obiecta? Dick Clarence deja ne-a susținut în public în Cipru, n-ar putea să se plângă.

– Și ar mai putea fi doar o altă sursă de plângeri, Tom Makepeace. E arestat.

Procurorul general părea vesel.

Entuziasmul începu să încălzească sala, dezghețând treptat gândurile înghețate ale lui Urquhart. Poate că musca

nu era îngropată în ambră, poate că fusese prinsă doar într-o pânză de păianjen și mai putea să lupte și să se elibereze.

O bătaie înceată în ușă le întrerupse dezbaterea. Un cap apăru, nesigur, de după ușă, apoi și restul unui secretar privat care își croi drumul spre scaunul prim-ministrului. Puse o foaie de hârtie pe masă, apoi se retrase.

Încet, ochii lui Urquhart începură să se concentreze și să citească.

Oricât de mult se chinuia musca, nu avea cum să scape.

Thomas Makepeace fusese achitat.

CAPITOLUL 44

Regulile politicii sunt simple. Nu te aștepta la prea multe, nu încerca prea puține și, cel mai important, nu dormi niciodată liniștit.

Soarele care apunea aruncă o umbră grea peste terenul excavat. Temperatura era tot peste 37°C, dar Nicolaou tremura așa cum o făcuse toată după-amiaza. Bătăile inimii îi erau neregulate, vocea îi era înceată și tremurătoare, dar mintea îi rămăsese ascuțită.

– Elpida, nu pot să plec.

– Tată, dacă rămâi, vei muri.

Îngenunche lângă el, ștergându-i fruntea.

– Nu mă tem. M-am obișnuit să fiu amenințat cu moartea în ultimele zile.

Încercă să fie vesel ca să scape de atmosfera apăsătoare, dar nu reuși. Atmosfera rămase fetidă, încărcată de eșec. Lumina palidă a lămpii din camion șterse culoarea de pe fața lui și îi lăsase doar două pete mici de protest care îi acopereau partea de sus a obrajilor. Restul corpului lui arăta precum ceara întărită.

– Vino cu mine! Acum.

Rugămintea ei îi trăda disperarea. Îl trase, simțind fiecare os din mâna lui fragilă, dar el refuză să se ridice de pe salteaua lui din pături. Nici nu mai știa dacă ar fi putut să o facă, chiar dacă ar fi încercat.

– Domnule, ar trebui să vă gândiți la asta, interveni St. Aubyn, forma lui așezată pe vine fiind nevăzută în întunericul care începea, încet, să devoreze capătul îndepărtat al camionului. Nu avem nimic de câștigat din suferința fără rost.

– Asta e... nobil din partea ta, colonele. Respirația lui Nicolaou devenea superficială, se chinuia să vorbească. Dar v-ați riscat viețile ca să ne salvați. Nu-mi pot părăsi prietenii britanici.

– Tată, maturizează-te.

Mustrarea ei fu ca o palmă peste fața lui. Ochii ei, puțin lucioși și distanți, se chinuiau să se concentreze.

– N-au venit să ne salveze gâturile, ci pe Înaltul Comisar al lor. Și pe domnul Urquhart, continuă ea. Nu-i așa, colonele?

St. Aubyn ridică din umeri.

– Sunt un soldat. Fac ce mi se ordonă. Un soldat nu e antrenat să întrebe de ce.

Nicolaou dădu din mână, într-un gest slab de protest. Dar domnul Urquhart a fost foarte bun cu noi, Elpida. Pacea...

– E pacea noastră, nu a lui. Și, oricum, probabil e pierdută.

Bătrânul tresări. Suportase suferința doar pentru că sperase că nu avea să piardă toate lucrurile pentru care luptase; contemplarea eșecului îl stoarse de puteri ca niște lipitori.

– Te rog, spune-mi că n-am aruncat totul la gunoi.

– Tată, nu poți lupta pe două fronturi deodată, prefăcându-te că dai mult turcilor în timp ce le dai britanicilor.

Oricât de mult ne dorim pacea, noi, cipriotii, avem mândria noastră. Uneori, asta e mai importantă.

Mâna îi tremură din cauza confuziei în timp ce se întinse spre fiica lui.

– Elpida, tot ce-am făcut, am făcut pentru tine și pentru cei ca tine. Pentru viitor.

– Nu, *Baba*. N-ai făcut.

Nicolaou începu să se sufoce din cauza confuziei. St. Aubyn se aplecă înainte, șoptind:

– Calmați-vă, domnișoară.

Dar ea îl ignoră.

– De-asta vreau să pleci de aici și să te alături oamenilor aceia de afară, continuă ea.

– De ce? De ce? gemu tatăl ei.

– Pentru că ei au dreptate, *Baba*. Și pentru că e greșit ca britanicii să ocupe pământul cipriot ca lorzi și stăpâni.

– N-ai mai spus asemenea lucruri până acum.

– Nu m-ai întrebat niciodată. Nici n-ai întrebat pe altcineva. Dar Ciprul se schimbă. Crește. Se întoarse spre St. Aubyn. Colonele, crede-mă, vei fi binevenit în casa mea oricând. Ca prieten. Dar nu vreau să ai drepturi asupra casei mele.

El dădu din cap, dar nu spuse nimic. Conceptul de a se retrage din avanposturi îndepărtate nu era o noutate pentru un soldat britanic.

– Elpida, de ce mă pedepsești așa?

Fulgi căzură de pe glasul care se stingea al președintelui.

– Pentru că te iubesc, *Baba*. Pentru că nu vreau ca viața ta să se termine cu un eșec. Pentru că, dacă trecem de linie și ne alăturăm lor, nu vei face doar ce cred că e bine pentru insula noastră, dar și ceea ce e bine pentru tine. Da, îți

salvezi mândria și faci puțină dreptate pentru distrugerile provocate de britanici în Cipru. Poate salvezi și pacea.

St. Aubyn tuși jenat.

– Domnule, domnii de afară au insistat ca dumneavoastră și fiicei dumneavoastră să vi se permită să treceți de linie doar dacă vă prezentați demisia.

– Președinția a devenit un pat prea incomod ca să mă mai întind pe el.

– Tată, nu poți face pace cu turcii până când nu aduci pacea înapoi în comunitatea ta.

– Și se pare că și în familia mea.

Nicolaou se lăsă pe spate, pe perna lui aspră din pături, epuizat, dar atent. Degetele lui osoase strânseră mâna fiicei lui, îndoindu-se odată cu bătăile inimii lui în timp ce se chinuia să găsească o cale prin labirintul emoțiilor.

– Ce e de făcut? Pot să realizez mai mult dacă rămân în funcție sau demisionez?

– Tată, nu poți să realizezi nimic dacă mori.

– Și să pierd totul? Președinția? Pacea? Pe tine, Elpida?

– *Baba*, nu vei pierde niciodată iubirea mea, îi șopti ea.

El păru să prindă puteri de la vorbele ei. O strânse de mână cu mai multă siguranță, proptindu-se stângaci într-un cot, văzând cu greu dincolo de puțina lumină a lămpii care se întindea pe patul ei improvizat.

– Colonele, dacă aș hotărî să plec, mi-ai permite să o fac?

– Nu sunteți prizonierul meu, domnule.

– Atunci, dacă nu te superi, cred că am s-o fac.

Colonelul dădu din cap și se întinse înainte de parcă ar fi vrut să-l ajute pe Nicolaou să se ridice. Elpida îi făcu semn cu mâna să se îndepărteze.

– Nu, mulțumim, colonele. Dacă poate, aș vrea ca tatăl meu să se întoarcă la compatrioții lui ciprioți fără să se sprijine de brațul unui britanic.

– Cumva, mă simt mai puternic, recunoscu tatăl ei.

– De ce crezi că te-am bătut la cap atât de tare, *Baba*? îl întrebă ea, sărutându-l cu blândețe. Întotdeauna devii foarte încăpățânat când ești furios.

Când îl ajută pe tatăl ei să coboare din camion, se întoarse spre St. Aubyn.

– Am vorbit serios, colonele. Întotdeauna vei fi binevenit în casa mea. Ca prieten.

Era amurgul. Lumânările pâlpâiau, cântecul lin al unei eleve cipriote tremura în aerul serii când ultimele culori violete și înflăcărate se întindeau de-a lungul orizontului ca niște degete care trăgeau perdeaua nopții. Sprijinindu-se greoi de brațul fiicei lui, președintele Ciprului se întoarse cu spatele la britanici și merse cei patruzeci și cinci de metri ca să se alăture din nou compatrioților lui.

* * *

Noul geam și ușa din față sosiră în acea dimineață. La fel și o somație de plată a taxelor, împreună cu o invitație de a aranja o întâlnire cu un inspector de TVA. Vangelis era gata să-și reia activitatea și lupii îl înconjurau, se apropiau.

Se simțea urmărit din fiecare direcție în care se uita. Văzuse la televizor scenele cu Makepeace care se bucura în fața tribunalului, își ridica mâinile deasupra capului, de parcă încă erau încătușate, mulțimea făcea același semn, iar el accepta admirația și aprobarea lor fervență. Învingătorul. Un englez care, din câte știa Passolides, nu pusese niciodată piciorul în Cipru, era tratat ca salvatorul patriei

lui. Onoare construită pe sacrificiile altora. Sacrificii ca ale lui, se gândi Passolides.

Ecranul arătă scene de bucurie şi din insulă, cu bătrâni noduroşi şi aplecaţi ca măslinii străvechi care dansau cu tinere şi fluturau puşti sau sticle ca într-o scenă din *Zorba* în timp ce sărbătoreau dezertarea şi eliberarea lui Nicolaou.

Vedea fericirea altora peste tot, dar Passolides nu lua parte la bucurie. Acestea ar fi trebuit să fie victoriile lui, realizările lui, dar, din nou, ca în toată viaţa lui, fusese exclus.

Plicurile imprimate cu coroană ale funcţionarilor stăteau pe masa din faţa lui. Agenţii imperialismului britanic îl urmăreau, aşa cum o făcuseră în toţi acei ani, în fiecare ascunzătoare a lui, fără să-i lase vreun loc de adăpost.

Pe dinăuntru, se zvârcolea ca un vierme tăiat cu lopata, cu lacrimi de disperare în ochi şi mintea golită de amărăciune. Cu un strigăt tare de disperare, aruncă sticla din care bea în ochiul Satanei, ecranul televizorului. Sticla ricoşă şi lovi noua fereastră. Ceva se sparse.

Dar lui Vangelis nu-i mai păsa.

* * *

Urquhart urmărise aceleaşi buletine de ştiri ca Passolides, cu o disperare la fel de profundă. Văzuse mâinile împreunate ale lui Makepeace ridicate deasupra capului lui, coborâte, ridicate, apoi coborâte din nou. Lui Urquhart i se păru că Makepeace strângea mânerul unui pumnal şi simţea lama asasinului lovind de nenumărate ori în trupul lui. Triumful lui Makepeace însemna distrugerea lui.

Era târziu; îl chemase pe Corder.

– Mai eşti aici?

– M-am gândit că aţi putea avea nevoie de companie.

– Frumos din partea ta. Eşti un om bun, Corder. Un om bun. Tăcu o vreme. Am ceva pentru tine.

Corder ascultă atent, cercetându-l pe prim-ministru tot timpul. Expresia rigidă a lui Urquhart îşi avea locul într-un abator, vocea lui era ciudat de monotonă, reflexele lui erau mecanice. Era un om schimbat sau care se schimba, chinuindu-se să-şi ascundă disperarea.

Când Urquhart terminase, Corder găsi doar două cuvinte.

– De ce?

Niciodată nu mai pusese un ordin la îndoială.

Vocea lui Urquhart nu era mai tare decât o şoaptă răguşită, părea să se sufoce la fiecare cuvânt.

– Tocmai am ordonat convoiului din Cipru să se predea; nu am de ales. Acceptarea înfrângerii îmi jigneşte fiecare os din trup. Mă va omorî, Corder, mă vor jupui de viu şi vor cere să-mi înfigă capul într-o suliţă. Cumva, trebuie să lupt, în orice fel pot.

– Dar de ce în felul acesta?

– Te rog, nu mă întreba, Corder; nici eu nu sunt sigur. Poate pentru că atât mi-a mai rămas.

* * *

Impactul fu catastrofal, complet irezistibil. Dar, ca un baraj care ţinuse apele potopului care tot creşteau până nu mai putea rezista, primele crăpături vizibile apărură după câteva ore. Ştirile despre umilirea finală, anunţul că oamenii lui St. Aubyn puseseră deoparte armele ca să participe la „discuţii necondiţionate" cu ciprioţii, veniră prea târziu pentru ziarele de dimineaţă, iar imaginile predării de la televizor filmate cu lentile de noapte care apărură la ştirile de la micul dejun erau prea pline de puncte şi

neclare pentru a avea un impact complet. Cu toate acestea, zgomotul prăbuşirii interne se auzi peste tot.

Zgomotul emanat de parlamentarul pentru regiunea Milton Keynes nu semăna deloc cu un huruit, ci mai mult cu o tobă lovită în mod repetat, ca o chemare la arme, pentru că era incapabil să-şi mai reţină, sub vesta care de-abia se mai ţinea în nasturi, sentimentul de dreptate care crescuse în el de când speranţele lui de promovare la ultima remaniere fuseseră distruse.

– Tom mi-a fost prieten şi coleg timp de mulţi ani, declară el de pe bancheta din spate a maşinii postului radio parcată pe aleea lui. Atât eu, cât şi Tom am servit partidul cu loialitate şi am foarte mult respect pentru Tom. Se agăţă de numele lui ca de un colac de salvare pe mări agitate de parcă, prin repetiţie continuă, ar fi putut să-i convingă pe alţii de ceea ce de-abia se convinsese pe el însuşi. Marşul trebuie să treacă azi, mai târziu, prin circumscripţia mea electorală şi sper foarte mult să particip şi eu la el.

Începuse lupta pentru binecuvântarea lui Makepeace.

– Partidul nu aparţine lui Francis Urquhart şi nici altui om. Cred că domnul Urquhart ar trebui să-şi anunţe intenţia de a se retrage imediat după aceste alegeri. Alegerea mea pentru înlocuirea lui va fi Tom Makepeace.

– Şi dacă prim-ministrul nu face un asemenea anunţ? îl întrebă cel care îi lua interviul din studioul din Londra.

– Sincer, nu cred că are de ales.

De la sediul partidului veniră rapoarte despre un val de apeluri telefonice de la activişti care cereau demisia – a prim-ministrului sau a parlamentarului pentru regiunea Milton Keynes, rapoartele nu clarificau aceste lucruri. Pentru orice eventualitate, un comunicat de presă fu emis pentru a se nega totul imediat, dar, când jurnaliştii încercară

să verifice povestea, nu putură să o facă. Tabloul de distribuție era blocat.

Iar din Cipru veniră vești despre demisia oficială a lui Nicolaou și de prima declarație a succesorului lui, Christodoulou, fostul vicepreședinte, care deținea concesiunea BMW din insulă.

– Nu vom avea odihnă, spuse el la o conferință de presă tumultoasă, vorbind la un buchet de microfoane, până când sângele vărsat de strămoșii noștri nu va fi cinstit și tot pământul acestei insule nu va fi, din nou, controlat de ciprioți. Chiar și mulți jurnaliști începură să aplaude. Și, chiar dacă cred că ar trebui să urmăm orice cale de pace cu vecinii noștri turci ciprioți, nu pot semna tratatul de pace propus așa cum e acum. O împărțire mai corectă a resurselor petroliere maritime este vitală și îl voi contacta pe președintele Nures imediat pentru a continua discuțiile.

Lângă el stătea Elpida, încordată, dar angelică, și dădu din cap, încurajatoare, înainte să citească o declarație de sprijin scrisă de tatăl ei pe patul de spital.

De-a lungul zilei, crăpăturile din baraj se lărgiră, sprijinul se scurse prin ele, iar sfidarea se prelinse până ajunse ca niște gheizere care izbucneau din cauza rebeliunii care îl distrugea pe Francis Urquhart.

Până în următoarea dimineață, atmosfera deveni isterică. Furgoneta care aducea primele ediții ale ziarelor pe Downing Street avea un capac de roată desfăcut; ecoul zgomotului se auzi printre zidurile străzii înguste ca zăngănitul unei căruțe pe pietre în drumul ei spre eșafodul Tybum. De vreme ce elemente ale ambelor partide principale și un număr oarecare de grupuri de presiune pretindeau că Makepeace era liderul lor spiritual, rezultatul alegerilor era o confuzie totală; liniile partidului se fărâmițau în haosul

de pe câmpul de luptă al războiului civil și, printre soldații zdrențuiți, cutreierau haite de reporteri care încercau să găsească un exemplu și mai dăunător de dezertare printre cei ce luptaseră sub culorile drapelului lui Urquhart. Un sondaj telefonic arăta că mai puțin de zece procente din votanți voiau ca Urquhart să rămână prim-ministru; așa cum pretindea editorialul care îl acompania, aceștia nu puteau fi decât susținători ai opoziției. Se făcură încercări de a contacta destui candidați din guvern la alegeri pentru a descoperi cine, după părerea lor, ar fi trebuit să fie următorul lider; răspunsul fu copleșitor. Makepeace – dacă el ar fi acceptat. Dar Makepeace rămase neimpresionat și nu spuse nimic în timp ce marșul lui se îndrepta spre periferia orașului Milton Keynes, mărindu-se cu mii de oameni în fiecare oră.

Părea că mulțimea de la poartă creștea cu fiecare minut care trecea. Cuvinte care dimineața puteau fi atribuite doar unor surse anonime, dar puternice, din partidul guvernului, până după-amiaza aveau nume definitive atașate de ele; deputații de rând, presați de mici majorități și neveste înguste la minte, se grăbeau să se alăture plutonului de execuție înainte să fie puși chiar ei la zid. Se spunea că miniștrii erau într-un contact permanent și într-o cabală, într-o rebeliune fățișă. Se spunea că cel puțin două grupuri de miniștri aveau să se adune în jurul meselor, în Londra, la cina din acea seară, pentru a discuta îndepărtarea prim-ministrului – nu dacă, ci când și cum. Fură atât de multe rapoarte, că locurile de întâlnire trebuiră să fie schimbate în ultimul minut.

Iar pe prima pagină a noului ziar al lui Jasper Mackintosh, *Tribune*, era cea mai extraordinară afirmație dintre toate. Printre fotografiile cu soldați britanici bolnavi

şi obosiţi, dintre care unii erau pe tărgi, revenindu-şi după deshidratare şi epuizarea din cauza căldurii, era titlul: „FU A PLĂNUIT UN RĂZBOI BACTERIOLOGIC".

> Au existat temeri, noaptea trecută, că prim-ministrul a plănuit să folosească arme chimice şi biologice împotriva ciprioţilor înainte să fie forţat să se predea. Starea alarmantă a soldaţilor britanici implicaţi în fiasco i-a făcut pe unii să afirme că au fost contaminaţi de propriile lor arme biologice, cărate în secret în convoiul lor la ordinele lui Francis Urquhart. „Asemenea ordine l-ar face pe Urquhart un criminal de război, vinovat de cele mai grave încălcări ale Convenţiei Drepturilor Omului", a spus un purtător de cuvânt al păcii...

Mackintosh era pe iahtul lui, în Docul St. Katharine, întinderea de apă amenajată modern de lângă coloanele înălţate ale Podului Turnului, când fu sunat.

– De ce tipăreşti aşa ceva când ştii că nu e adevărat? Vocea îi era răguşită, cu un uşor accent din câmpiile Scoţiei, aşa cum o avea când era extenuat.

– Adevărul, Francis? E un nou costum ciudat pe care să-l porţi.

– De ce tipăreşti aşa ceva? îl întrebă Urquhart încă o dată.

– Pentru că îţi face rău. Te răneşte. De-aia.

Din spatele lui Mackintosh se auziră sunetele unui dop de plută care sărea şi clinchetul râsului unei femei tinere.

– Am crezut că aveam o înţelegere.

– Sigur că da. Tu aveai să-mi înfigi beţe în ochi cât puteai. Apoi venea rândul meu. Eşti terminat, Francis. Nu mă mai poţi ameninţa cu nimic, nici cu schimbări de taxe,

nici cu acuzații de monopol. Pentru că, peste o săptămână, te vor spânzura în fața fiecărei secții de votare din țară. Iar eu voi găzdui festivitățile.

– Nu putem face nimic...

Dar deja îi închisese telefonul în nas.

CAPITOLUL 45

Aș vrea să îmbătrânesc încet, dar există un timp și un loc pentru toate. Chiar și pentru moarte.

Mai târziu, în acea seară, îi chemă înăuntru, unul câte unul. Cabinetul lui. Gărzile Pretoriene ale căror trupuri aveau să acopere treptele Capitoliului înainte să permită vreunui dușman să se apropie destul de mult ca să îl lovească pe Cezar. Cel puțin teoretic.

Claire îi sfătuise să nu-i cheme separat, dar el fusese hotărât. Erau agitați, ca oile, dacă unul se rătăcea, ceilalți sigur l-ar fi urmat. Trebuia să-i strângă, să-i izoleze, să se holbeze la ei, să nu le permită să-și găsească puterea în mulțime; dacă erau singuri, putea să-i intimideze ca să îl sprijine înainte să dispară în mulțime. Dar, în adâncul inimii lui, știa că nu aveau să se ridice la înălțimea așteptărilor lui; aveau să-l dezamăgească.

Stătea în Sala Cabinetului, în scaunul rezervat prim-ministrului, singurul cu brațe. Trei telefoane erau lângă el. Restul mesei era gol, fără sugative și alte semne de rang ministerial, acoperit doar cu o față de masă tristă din flanelă. Voia ca miniștrii lui să nu aibă nicio ascunzătoare,

niciun fleac de birou, nimic după care să se ascundă. Trebuia să știe. Afară ploua mocnit.

Intenționase să înceapă cu Bollingbroke, dar ministrul afacerilor externe se întorcea de la ședința unui Consiliu de Miniștri din Bruxelles și întârzia undeva pe drum. În schimb, îl primi pe Whittington – cât își dorise să fi fost soția lui Whittington în locul lui; atunci, cel puțin, ar fi primit un răspuns serios. Auzi o bătaie în ușă și Claire îl aduse înăuntru. El părea șovăitor.

– Intră, Terry, îl încurajă Urquhart, încet. Pășești pe eșafodul meu, nu pe al tău.

Ministrul stătea vizavi și își ștergea gura nervos cu o batistă care îi alunecă apoi pe furiș până la tâmplă, ștergând sudoarea care începea să se adune.

– Terry, permite-mi să trec direct la subiect. Am în continuare sprijinul tău ca prim-ministru?

– Întotdeauna veți avea sprijinul meu personal, domnule prim-ministru. Scânci și îi apăru un zâmbet pe buzele umede, apoi dispăru la fel de repede. Dar nu văd cum am putea câștiga, știți, cu...

– Cu mine?

– Cu împrejurările acestea așa cum sunt acum.

Behăia ca o oaie.

– Îți vei declara în public sprijinul tău pentru mine?

Broboanele de sudoare de la tâmplele lui Whittington se transformară într-o umezeală inconfundabilă datorată nervilor.

– E foarte greu acolo, bombăni el, fluturându-și încheietura mâinii ca de cauciuc. Francis, n-aș suporta să te văd învins. Ca vechi prieten, trebuie să-ți spun. Nu cred că poți câștiga. Poate, poate... ar trebui să te gândești să-ți anunți demisia. Știi, ca să-ți protejezi recordul de neînvins?

Suna ca un text pregătit, la mâna a doua. Un cântecel îi trecu prin minte lui Urquhart, unul despre ceva împrumutat și ceva albastru.

– Și ce crede soția ta?

– Și ea crede la fel, adăugă Whittington, prea grăbit, dându-se astfel de gol.

Urquhart se aplecă înainte.

– O declarație de sprijin clar de la Cabinetul meu ar da o impresie mai puțin frapantă de navă care se scufundă.

Buzele lui Whittington se mișcară agitate, dar el nu spuse nimic, doar își agită brațele prin jur. Deja înota.

– Atunci mă vei lăsa măcar până după weekendul ăsta, să iau o hotărâre? Înainte să spui ceva în public?

Whittington dădu din cap și se lăsă înainte, ascunzându-și ochii. Îl usturau, nu era sigur dacă din cauza sudorii sau pentru că era pe punctul de a plânge.

Cu o mișcare rapidă a încheieturii mâinii, Urquhart îl alungă. Claire deja ținea ușa deschisă. Ploua mai tare.

După aceea, intră Maxwell Stanbrook.

– Max?

– Francis, în primul rând, vreau să-ți spun cât de recunoscător sunt pentru tot ce ai făcut pentru mine, pentru partid, pentru țară. Vorbesc serios, foarte sincer.

– Așadar, ai să mă susții? În public?

Stanbrook dădu din cap.

– Jocul s-a terminat, bătrâne. Îmi pare rău. Nu poți câștiga.

– Max, eu te-am făcut.

– Știu. Voi cădea și eu cu tine. Sunt destul de sincer ca să recunosc asta. De aceea ar trebui să recunoști că sunt sincer în legătură cu situația ta.

– Nu se poate face nimic?

– Pleacă în cele mai bune condiții posibile, Francis. Ceea ce înseamnă să-ți anunți demisia acum, înainte de alegeri. Dă-ne nouă măcar o jumătate de șansă. Și păstrează-ți recordul de neînvins în târgul ăsta. „Neînvins în orice alegeri la care a participat", așa va scrie în cărțile de istorie. Nu e un epitaf rău.

Protejarea recordului lui de neînvins. Aceeași formulă folosită de Whittington. O coincidență interesantă, dacă asta era.

– Vei face o declarație de sprijin în numele meu?

– Dacă asta-ți dorești. Dar părerea mea e că nu te va ajuta cu nimic.

Îl duru asta. Își făcuse speranțe cu Stanbrook. În adâncul inimii lui, simți un cutremur, fundațiile se dărâmau, fisuri noi începeau să apară sub apă.

– Mulțumesc că măcar ai fost sincer. Te rog, așteaptă până după weekend. Nu spune nimic până atunci.

– Ai cuvântul meu. Îți promit cu mâna pe inimă, Francis.

Melodramatic, Stanbrook mărșălui până la partea mesei la care stătea Urquhart și întinse mâna către el. De aproape, Urquhart văzu că lipsa de somn îi învinețise ochii. Măcar nu fusese ușor nici pentru el.

Catchpole, următorul, fu înlăcrimat. Plânse mult, de abia putuse să se exprime coerent în timpul interviului.

– Colin, în viziunea ta, ce-ar trebui să fac?

– Să protejați... – plânse – protejați... – tuși.

– Cred că ce încerci să-mi spui e că ar trebui să demisionez acum ca să-mi protejez recordul de neînvins și locul în cărțile de istorie. Așa e?

Catchpole dădu din cap. Coincidență, pe naiba. Toată grămada de ticăloși repetase același lucru.

Cu excepția lui Riddington. Ministrul apărării intră cu pași mari, dar refuză să se așeze, în schimb, stătu rigid la capătul mesei din Cabinet, lângă ușă. Nasturii de pe rândul dublu îi erau încheiați, ca la paradă.

– Am stat prea mult la masa dumneavoastră, domnule prim-ministru. În ultimele zile, la ședințele cu COBRA, v-am văzut abuzând de poziția dumneavoastră de încredere în scopuri în întregime politice, punând viețile soldaților britanici în pericol pentru gloria și salvarea dumneavoastră.

– N-ai mai vorbit despre asta până acum.

– Nici nu m-ați întrebat până acum. N-ați consultat pe nimeni. Doar ați intimidat.

Asta era adevărat. Iar Urquhart nu se așteptase la mai puțin de la Riddington, care refuzase să-l sprijine la ultima ședință a COBRA, insistând, împreună cu ceilalți, ca oamenilor lui St. Aubyn să li se permită să își curme suferința.

Urquhart păru să zâmbească, îndepărtându-și buzele de parcă i s-ar fi oferit ultima țigară.

– Atunci cine ne va apăra, dacă nu Apărarea?

– Pardon?

– Doar gândeam cu voce tare. Presupun că o declarație publică de sprijin pentru mine nici nu intră în discuție.

Vocea lui Urquhart avea un ton jucăuș, de parcă situația lui i se părea amuzantă. Riddington îl privi cu o expresie scârbită și nu îi răspunse.

– Am să-ți cer o ultimă favoare, continuă prim-ministrul. Ai stat la masa Cabinetului meu mai bine de opt ani. Îți cer două zile în schimb. Până sâmbătă, îmi voi anunța intențiile. Între timp, dacă nu mă poți sprijini, ți-aș fi recunoscător dacă măcar te-ai abține și nu m-ai ataca în public.

Lasă-mi puțină demnitate. Lasă-i partidului câteva bucățele pe care să le adune altcineva.

Riddington avea cea mai încăpățânată expresie de Dunkirk, dar acceptă. Dădu indiferent din cap, apoi se întoarse pe călcâi și plecă.

Pentru un moment lung, o liniște absolută învălui Sala Cabinetului. Urquhart nu se mișcă, nici nu părea să mai respire. Claire, care stătuse discretă într-un colț, lângă ușă, se întrebă dacă nu intrase într-o transă, atât de adânc părea să se fi retras în sinea lui. Un mic puls de pe tâmpla lui părea singurul semn de viață, bătând în fiecare secundă până când... Până când. Nu putea să evite asta. Chiar și el o știa. Apoi se întoarse de unde fusese și fu din nou cu ea.

– E ca și cum ai vrea să faci focul în cuptor cu iepuri morți, nu-i așa? murmură el încruntat.

Ea se miră de calmul lui și îl admiră că încă își păstrase simțul umorul.

– Mă întreb ce ar fi făcut el, spuse ea încet, arătând spre portretul lui Robert Walpole, primul care deținuse funcția de prim-ministru și pentru cea mai îndelungată perioadă.

Urquhart se ridică pentru a cerceta tabloul în ulei, sprijinindu-se de polița albă de deasupra șemineului.

– M-am gândit mult la asta în ultimele zile, spuse el încet. L-au acuzat de corupție, l-au condamnat, l-au închis chiar și în Turn. L-au acuzat că ațâța la război, chiar înainte ca domnul Mackintosh să pună mâna pe mass-media. Ochii lui păreau să se topească precum dulciurile pentru copii. L-au obligat să demisioneze. Dar întotdeauna a găsit o cale de a-și reveni după dezastru. Întotdeauna.

– Un exemplu strălucitor.

– Istoria are un fel ciudat și diabolic de a se ocupa de fapte. Mă întreb dacă istoria va fi la fel de blândă cu mine.

– Asta e important pentru tine?

El se întoarse brusc, cu ochii arzători din cauza umilinței.

– E tot ce am.

Amărăciunea, tivită de umorul lui perseverent, era gata să izbucnească, dar, în acel moment, se auzi un freamăt la ușă. Se deschise și dădu buzna Bollingbroke, fără răsuflare.

– *Și tu, Brutus?*

– Poftim?

Urquhart închise ochii, scăpă de veninul și autocompătimirea din ei, și zâmbi.

– E mica mea glumă, Arthur. Ce veşti ai de la Bruxelles?

– E plin de străini ticăloşi. Îmi pare rău că n-am ajuns aici mai devreme, Francis.

– Eşti alături de mine?

– Până la ultima răsuflare. Am dictat o declarație de sprijin la Asociația Presei de la telefonul din mașină în drum eu până aici.

– Atunci eşti binevenit de două ori.

– Francis, problema e că nu ne va ajuta cu nimic pe niciunul din noi.

– De ce nu?

– Pentru că noi doi vom fi aruncați de la înălțime, nu putem nega asta. Nemernicul de Makepeace are la mână alegerile astea.

* * *

Iar Makepeace își continuă marșul. Spre Luton. Fiecare oră îi aducea lui Makepeace mai mult sprijin și îl apropia de Londra. Cu fiecare pas, marșul devenea mai mare, îl

încetinea şi oferea comisarului poliţiei metropolitane motive de îngrijorare. Dar, după fiascoul din Birmingham, nu îndrăzni să interzică marşul spre capitala naţiunii.

Aşa că mărşăluiră înainte, spre Trafalgar Square. Spre rugul funerar al lui Urquhart.

CAPITOLUL 46

Iubirea colorează viața, dar e nevoie de ură ca un om să fie cu adevărat fericit și să îi dea un simț al direcției.

Plecase pe furiș, la lumina lunii. Prin departamentul de presă de pe Downing Street, coborî în labirintul de coridoare care leagă Numărul 10 de Biroul Cabinetului din Whitehall, pe lângă zidurile vechi unde fusese terenul de tenis al regilor din dinastia Tudorilor. Nici măcar Corder nu era cu el.

Chiar și la miezul nopții, centrul orașului era plin de activitate, mai mult a vehiculelor, Whitehall devenind un fel de pistă de curse pentru camioanele de livrări și autobuzele care circulau noaptea târziu. Activitatea îl ajuta să se ascundă, îl asigura că nu avea să iasă în evidență. În timp ce coborî pe scările din Biroul Cabinetului, pe lângă paznicul speriat, se feri de prezența polițiștilor care stăteau la intrarea sediului de pe Downing Street. George Downing fusese un escroc, un spion pentru ambele părți în Războiul Civil, un om ipocrit, fără principii și loialitate. Educat la Harvard. Îi oferiseră rangul de cavaler și numiseră cea mai importantă stradă din regat după el. În timp ce el, Francis

Urquhart, ar fi avut noroc dacă s-ar fi permis ca numele lui să apară pe o piatră de mormânt.

Peste tot erau monumente închinate morților. Cenotaful. Sala Banchetului, pe sub ferestrele căreia, cu o singură lovitură, tăiaseră capul lordului și regelui lor, Carol I. Statui pentru eroii căzuți, *in memoriam* și nemuritoare. Tot bulevardul fusese construit pe vechiul drum al înmormântărilor de la Charing Cross până la St. Margaret, când Regele, scârbit de bocetele gloatei din fața ferestrei lui, le construise un cimitir nou la St. Martin-in-the-Fields, ca să-și poată îngropa morții fără să îi strice cina. Noaptea, în întuneric și cu o lună în formă de iatagan deasupra lui, putea auzi scârțâitul oaselor străvechi în acest loc, un loc al amintirilor. Și își dorea foarte mult să își amintească lumea de el. Ce altceva exista pentru el?

Stătu pe podul de piatră din Westminster, uitându-se în jos, la fluxul apei înnămolite și de culoarea cernelii care lovea digurile, pleoscăind, murmurele ei blânde fermecându-l precum chemările vrăjite ale sirenelor. Un gol se căsca sub el și părea să-i ofere pace, eliberare, la fel de ușor cum ar fi căzut într-o groapă. Putea renunța foarte ușor la fragmentele care îi mai rămăseseră. Dar nu ar fi făcut-o, nu ar fi ales scăparea lașului. Nu voia să rămână așa în amintirea oamenilor.

Porțile ghimpate și cu rozete ale Curții Palatului Nou zăngăniră – reprezentau intrarea membrilor parlamentului în incinta Camerei Comunelor. Parlamentarilor le era interzis accesul în Palatul Westminster în timp ce se desfășurau alegerile, cu excepția unui singur scop, acela de a-și ridica scrisorile. Chiar și în timpul alegerilor, alegătorii tot se plângeau de sistemul de canalizare, de vecini, de cecurile de ajutoare sociale care lipseau, de toate lucrurile

care împovărau viața unui politician și un răspuns formulat cu atenție ar fi putut câștiga încă un vot. Polițistul care deschise poarta ca răspuns la chemarea lui îl salută respectuos – Urquhart trecuse demult pe lângă el, călcâiele lui țăcănind de ceva timp pe pavaj înainte ca ofițerul adormit să își recapete măcar jumătate din minte ca să își dea seama ce văzuse și să se întrebe de ce naiba prim-ministrul venea personal și la miezul nopții ca să își ridice scrisorile. Dar avea dreptul să facă asta.

Urquhart nu se îndreptă spre oficiul poștal al membrilor parlamentului, care oricum era închis, în schimb, urcă pe scări și merse pe sub arcadele de piatră până în partea din spate a Camerei – nu întâlni pe nimeni. Dar știa că nu era singur, ecoul pașilor lui îl însoțea ca o cohortă de amintiri îndepărtate. Ajunsese la coridorul lung din spatele Camerei, de obicei zgomotos din cauza forfotei celor care făceau comisioane și așteptau acolo, acum liniștit ca un cimitir. Înaintea lui erau marile uși gotice ale anticamerei. Ar fi trebuit să fie încuiate, așa cum ar fi trebuit să fie și al doilea set de uși ale Camerei, dar electricienii fuseseră ocupați cu recablarea sistemului audio și încuierea și descuierea constantă a ușilor i-ar fi făcut să lucreze de două ori mai mult. Ușile se deschiseră din marile lor balamale de alamă.

Era o beznă presărată cu petele palide ale razelor lunii care intrau pe ferestrele înalte ale zidului vestic, dar el cunoștea instinctiv fiecare centimetru al încăperii. Păși pe această scenă, cea mai importantă dintre toate, de foarte multe ori, dar întotdeauna reușise să-și impună măreția. Atmosfera, încărcată de istorie, se agăța de el, îl ridica și îl entuziasma, simțea amintirea secolelor adunându-se în jurul lui, fantomele celor măreți care șopteau în

aripile clădirii și îl așteptau pe el, pe Francis Urquhart, să li se alăture.

Se împinse pe lângă Documentele de Ordine fluturate și coatele care îl înghionteau, păși peste picioarele întinse, croindu-și drum către scaunul lui. La un moment dat, se împiedică și trebui să se sprijine cu mâna de marginea Mesei Funcționarului. Era sigur că fusese împiedicat de o gleznă întinsă – poate a lui Gladstone, a nebunaticului Disraeli sau a lui Churchill, care întotdeauna stătea întins? Auzea zgomotul unei genți care se închidea și mirosea o havană stătută? Dar apoi ajunse la el, la spațiul de pe bancă rezervat pentru prim-ministru, așteptându-l pe el, așa cum făcuse întotdeauna. Se așeză, îmbrățișă subtilitatea oficială a pielii lui, savură aroma marilor evenimente imprimate în materialul lui și care îi provocau cunoscutul flux de adrenalină. Era pregătit pentru ei. Dar erau tăcuți în seara aceea, toți așteptau să-l asculte, se bazau pe fiecare cuvânt al lui, știind că erau vremuri cruciale.

Se ridică pentru a-i înfrunta, picioarele înălțându-l cu fermitate până când stătu la Tribună, îi strânse marginile și își frecă palmele de bronzul de pe ele fără să se teamă de nimeni. Avea să-și ocupe locul în istorie, cu orice preț, avea să le arate tuturor lașilor și dușmanilor care îl înconjurau ca niște liliputani. Avea să-i facă să-și amintească de Francis Urquhart și să tremure la auzul numelui lui. Nu avea să-i lase să uite de el niciodată.

Cu orice preț.

Lovi Tribuna și îi răspunseră ecouri din Cameră, ca niște ropote de aplauze care veneau de-a lungul a o mie de ani. Le auzea pe toate, bărbați măreți și o femeie, vocile lor erau un cor unit de aprobare, ieșind din locurile întunecate ale marii săli unde istoria și amintirile ei erau păstrate vii.

Vorbeau despre durere, despre sacrificiul pe care se ridică orice legendă, despre gloria care îi aştepta pe cei care aveau caracter şi erau destul de îndrăzneţi ca să profite de moment. Îl aclamau la scară largă. Francis Urquhart. Era primit chiar de zei.

– Mă scuzaţi, domnule Urquhart. N-ar trebui să fiţi aici.

El se întoarse. În întuneric, lângă scaunul preşedintelui partidului, stătea un poliţist al Palatului.

– Nu ar trebui să fiţi aici, repetă bărbatul.

– Şi tu ai aceeaşi părere? Se pare că toţi muritorii au aceeaşi părere.

– Nu, nu la asta mă referem, domnule, răspunse poliţistul, ruşinat. Am vrut doar să spun că e împotriva regulilor.

– Îmi cer scuze, domnule ofiţer. Am venit aici doar pentru... o ultimă privire. Înainte de alegeri. O şansă de a reflecta. A trecut foarte mult timp.

– Nu vă faceţi griji, domnule Urquhart. Sunt sigur că nimeni nu se va supăra.

– Va fi micul nostru secret? întrebă Urquhart.

– Bineînţeles, domnule.

Şi, cu o plecăciune adâncă, plină de respect, şi o luminiţă de la lanterna poliţistului, Francis Urquhart îşi luă rămas-bun de la zei. Momentan.

* * *

Passolides avea obiceiul de a se trezi înainte de zori, era un obicei din timpul războiului din munţi, care rămăsese în mintea bătrânului. Şi, în timp ce se ascundea în noapte şi omagia trecutul în tăcere, aduna cel mai proaspăt peşte din piaţa locală. Era un obicei cu un scop.

Ochi neprietenoşi îl priviră cum pleacă şi, în timp ce se gândea ce să aleagă dintre carapace de crab şi file de peşte-spadă, mâinile duşmănoase îşi făcură treaba. Recunoscătoare, aşa cum fusese şi Passolides, pentru că erau ascunse în noapte.

Când încercă să se întoarcă pe strada lui, încărcat cu pachete de mâncare învelite în hârtie, îşi găsi calea blocată de o mare bandă de plastic şi de un poliţist.

– Îmi pare rău, domnule. Nimeni nu are voie să intre până nu terminăm stingerea.

Pachetele căzură pe trotuar.

– Dar aia e casa mea.

La o depărtare de nouăzeci de metri, înconjurată de maşinile pompierilor, ferestrele casei lui se holbau oarbe la stradă, restaurantul lui recent renovat arătând ca un rânjet căscat şi ştirb. Lipsise doar puţin mai mult de o oră. Fusese nevoie de mult mai puţin timp ca să îi fie distruse aproape toate bunurile.

* * *

În acea dimineaţă, porniră spre Watford, chiar la periferia Londrei. Ar fi fost ultima lor oprire înainte de intrarea triumfală în oraş şi deja ruta era mărginită de imagini ale lui Makepeace şi de alte trofee, împrăştiate de-a lungul drumului lor ca nişte petale de trandafiri. Omul păcii avea parte de o primire de cuceritor. Şi mai avea o zi de mers.

CAPITOLUL 47

Profită de moment. Pune mâna pe pumnal. Distruge-i pe alții înainte ca ei să te distrugă pe tine. Și, dacă asta nu e posibil, e mai bine să te autodistrugi.

Când îi răspunse la chemări, Claire îl găsi scriind scrisori în biroul lui. Se lumină la față când o văzu; părea palid din cauza extenuării, dar mai ușurat, de parcă ar fi încetat să mai lupte împotriva curentului imposibil de oprit și s-ar fi împăcat, în cele din urmă, cu ideea de a fi purtat în aval.

– Pot să te ajut? se oferi ea.

– Poți să te servești, dacă vrei. Scriu o listă. Ofer câteva fleacuri și mărunțișuri celor care s-au purtat bine cu mine. Se uită atent la ea. Favorurile mele de demisie.

– Ai hotărât să pleci?

– Asta a fost hotărât pentru mine, nu mai am niciun cuvânt de spus în chestiunea asta. Dar în felul în care voi pleca... Flutură o bucată de hârtie. Pot să găsesc ceva pentru tine?

– Nu-mi doresc nimic, răspunse ea încet.

– Atunci, poate pentru Joh?

Ea scutură din cap.

El începu să cumpănească.

– Doctorul meu. Și Corder. Mortima, mai ales Mortima. Ea trebuie să primească ceva.

– Vorbești, sugeră Claire încet, ca un om care își împarte cele mai personale bunuri de pe...

– Patul de moarte? îi completă el gândul. Obrajii i se îmbujorară puțin și o expresie sfidătoare începu să-i șteargă cearcănele. Nu! spuse el, înflăcărat. Intenționez să trăiesc veșnic.

Se întoarse la hârtiile de pe biroul lui.

– Spune-mi, ce crezi că merită Geoffrey?

– Vrei să-i dai ceva?

Cuvintele îi rămaseră în gât ca niște biscuiți uscați.

– Dar sigur merită un fel de recunoștință. Un zâmbet ironic îi mișcă buzele, dar nu se întinse mai departe. Ochii rămaseră glaciali. Poate ai observat că n-a putut să participe la mica noastră ședință de ieri, din Sala Cabinetului, a trimis un mesaj în care îmi spunea că era plecat departe, în campania din țară. Așa că l-am urmărit prin telefon. Mi-a jurat loialitate. Mie. A spus că de aceea muncea din greu prin circumscripțiile electorale. Neobosit, omul e neobosit. Știi, vorbea de parcă îi venea să plângă.

Ea dădu din cap, evident uluită.

– L-ai judecat greșit, draga mea, Geoffrey al nostru nu a fost niciodată leneș și nu i-a lipsit niciodată pasiunea.

– Pentru propria lui cauză, da, dar pentru alții?

– I-am cerut să facă o declarație publică de sprijin și a fost repede de acord să o facă. Am obținut o copie.

Îi arătă un comunicat de presă de pe colțul biroului lui. Îl citi repede. Un apel la unitatea partidului. Accentul pe realizări. O chemare la arme, la bătăliile în care mai era de luptat și la victoriile care puteau fi câștigate chiar și în vremuri grele. Credință în viitor.

– Dar nu menționează nici măcar o dată numele tău.

– Exact. Trompeta lui sună, dar nu ca să mă laude sau ca să-mi compună un epitaf. E primul strigăt de adunare pentru propria lui campanie de conducere. Vrea postul meu.

– Te așteptai la altceva?

– Categoric nu.

– Atunci de ce vrei să-i dai ceva?

– Limbajul e important în meseria asta și am învățat să-mi folosesc cuvintele cu grijă, zise Urquhart ca și cum ar fi început o prelegere. Te-am întrebat ce *merită*.

– Dezamăgire. Dar mai sunt asemenea lucruri în puterea ta?

– S-ar putea să fiu rănit de moarte, dar asta mă face periculos, nu incapabil. Încă sunt prim-ministru. Pot să i-o trag, pot să le-o trag tuturor. Dacă vreau.

– Vrei?

– În cazul ăsta? Se gândi pentru ultima dată. Da.

– De ce ești atât de sever?

El luă trei plicuri, încă nelipite.

– Pentru că unii oameni sunt născuți ca să fie ruinați. Geoffrey e unul dintre ei. Lipi primul plic, adresat directorului asociației locale a lui Booza-Pitt, regretând că, din cauza noilor circumstanțe, oferta acordării unui titlu onorific ar fi trebuit să fie retrasă. Pentru că, în procesul de ruinare personală, continuă Urquhart, Geoffrey ar distruge și partidul.

Linse marginea celui de-al doilea plic, destinat președintelui Comitetului de Privilegii al Camerei Comunelor, care conținea o copie a scrisorii de demisie a lui Geoffrey cu povestea delictului lui marital și financiar. Avea data acelei zile.

– Și pentru că a încercat să mă trădeze.

Al treilea plic, tot cu o copie a scrisorii lui Geoffrey, era lipit. Era adresat editorului de la *News of the World.*

– Clare, puterea există ca să fie folosită. Pentru a conduce oamenii și destinele lor. Vorbim despre economie, despre etică. Dar ne referim la oameni.

– Să-i distrugem pe alții. Înainte să ne distrugă ei pe noi. Asta e?

– Nu! Privirea lui era tăioasă. Trebuie să înțelegi, dar încă nu o faci. Toți vorbim despre o viziune pentru un viitor mai bun, dar e viziunea noastră și viitorul *lor*. Oamenii sunt cărămizile noastre și nu poți construi un templu fără să spargi câteva cărămizi.

– Cum am spus. Îi distrugi pe alții înainte să te distrugă ei pe tine.

El dădu din cap, dar nu de mânie.

– Nu. În politică, ne autodistrugem. O facem atât de bine, că nici nu prea mai avem nevoie de ajutorul altora. Deși un asemenea ajutor e acordat ușor.

Lipi al patrulea plic. Era pentru soțul Annitei Burke. O fotografie cu ea și Riddington implicați în genul de discuții detaliate care nu erau permise nici în cele mai libere interpretări ale responsabilității colective. O lovitură dublă în rândurile celor care puteau să-i succeadă.

– Puțini pot să-și întindă umbra peste ținut. Dacă îți dorești succesul, atunci trebuie să stai drept, nu să te apleci tot timpul ca să compătimești masele îngrămădite la umbră. Asta e treaba călugărițelor.

– Nu sunt călugăriță.

– Dar mă întreb ce ești, Claire. Dacă știi.

– Eu nu sunt tu, Francis. Nici nu sunt ca tine. De-asta nu vreau nimic de la tine. Deja am ce vreau.

– Ce anume?

– O privelişte asupra puterii. Din interior.

– La picioarele unui maestru.

– Un bărbat care s-a autodistrus.

– Care încă s-ar mai putea salva.

– Nu văd cum.

– Pentru că, aşa cum ai spus, nu eşti ca mine. Pentru că, până la urmă, eşti încă o persoană care m-a părăsit. Nu simţi nicio animozitate în tonul lui. El lipi altă scrisoare. Pentru editorul de la *Mail*.

Era o copie a certificatului de naştere al lui Max Stanbrook care arăta că era nelegitim şi evreu. O povară dublă care sigur i-ar fi scufundat corabia în apele furtunii unui concurs pentru postul de conducere. Păcat. Urquhart îl plăcea pe Max Stanbrook şi era bun. Poate prea bun, asta era problema lui.

– Francis, nu ţi-am întors spatele. Încă sunt aici.

– Şi mă întreb de ce.

– Pentru că nu sunt o prostuţă care fuge cu lacrimi în ochi la prima împuşcătură.

– Nu. Lasă asta bărbaţilor din Cabinetul meu.

– Şi pentru că mai pot învăţa de la tine. Din toată încurcătura asta. Dacă-mi vei permite.

– Vrei să vezi autopsia.

– Ca să aflu cum să o fac mai bine. Când va veni rândul meu.

– O, ai ambiţie?

– Pentru o vreme, am crezut că ai distrus-o, că m-ai îndepărtat de politică şi de căile lor. Dar vreau să găsesc o cale mai bună.

– Nu mai ai multă vreme de învăţat. Dar ai mai putea avea multe de învăţat.

– Cum ar fi?

– Cine crezi că va conduce partidul după mine?

– Tom.

– Și dacă nu vrea? Sau nu poate?

– Stanbrook. Poate Riddington.

– Dar vezi, toți s-au... – îndreptă teancul de plicuri – autodistrus. Nu pot reuși.

– Atunci cine?

– Mă tem că rămâne doar Arthur.

– Bollingbroke? Ar fi un dezastru!

– E popular. După ce partidul va fi învins la alegeri, se vor agăța de orice plutește.

– Va diviza partidul.

– Probabil. Privirea lui deveni distantă. Și atunci, cum vor sta în jurul focurilor de tabără, în toiul celei mai geroase ierni și vor regreta prostia de a se întoarce împotriva lui Francis Urquhart. Vor spune că, până la urmă, nu a fost un tip chiar așa de rău. Ba chiar a fost un tip grozav. Unul dintre cei mai buni.

Ea lăsă capul în jos, nevenindu-i să creadă.

– Ești un om extraordinar. Încerci să scrii istoria chiar și...

– Chiar și din mormânt. Claritatea gândirii lui părea să fi adus o transparență extraordinară și într-a ei. El se ridică, ocoli biroul și veni la ea. O luă de brațe. Sărută-mă!

Intenționa să o aibă, acolo, în birou. Dorința îi circula prin vene, un simț reînnoit al vieții. Și pofta. Poate era ultima pâlpâire a unei lumânări cu flacără tremurătoare, dar o nouă energie îi întărea corpul și îi creștea poftele. Nu avea să dea înapoi de data asta.

Ea dădu din cap.

– Poate altădată, Francis, dar nu acum.

– Te-am înțeles greșit?

– Nu, ai înțeles greșit timpul. Și sincronizarea e totul.

* * *

De-abia după-amiaza îi permiseră lui Passolides să cerceteze ruinele casei lui. I se permise să intre cu un pompier ca să vadă dacă mai era ceva ce putea fi salvat, înainte ca locul să fie acoperit cu scânduri.

Puțea. Fu surprins și scârbit de putoarea cenușii rânced și a rămășițelor carbonizate din ceea ce, cu câteva ore înainte, fusese viața lui. Îi zgâria nările și îi înțepa ochii, care începură să-i lăcrimeze.

– E tulburător, domnule, îl compătimi pompierul, dar gândiți-vă că ați avut noroc să fiți plecat de pe proprietate. Mai ales la ora aceea de dimineață. Aveți asigurare, nu-i așa?

Passolides simți o bănuială.

– Va trebui să facem un raport. O probă că s-a dat foc intenționat...

Pompierul continuă să trâncănească în timp ce Passolides rătăcea mâhnit printre ruine, împungând cenușa umedă cu bastonul lui. Vangelis părea mult mai mic pentru că etajul se prăbușise și toți pereții despărțitori arseseră. Totul era negru, de culoarea cărbunelui, căpriorii și ruinele zimțate erau împrăștiate ca niște oase sfărâmate pe fundul unui mormânt medieval. Pe un perete, unde fusese parterul, atârna strâmb o chiuvetă; vechea cadă de baie smălțuită zăcea răsturnată în bucătăria lui. În ceea ce *fusese* bucătăria lui. Răscoli și răsturnă, sperând să găsească ceva de valoare care rezistase în foc, când bastonul lui lovi un metal. Era casca militară britanică ce decorase partea din spate a ușii lui. Turtită ca o farfurie. Vangelis dispăruse.

– Bătrâne, știi pe cineva care ar fi vrut să te ardă?

Passolides stătea în locul în care fusese cămara lui. Pereții dispăruseră, congelatorul se topise și tot ce rămăsese printre alte mirosuri urâte era duhoarea cărnii arse. Închise ochii. Așa fusese cu George și Eurypides? Fuseseră arși de aceeași oameni, acești britanici al căror joc de-a războiul și moartea părea să nu se mai oprească niciodată, chiar și după atâția ani?

– Mi-au luat totul.

– Nu mai aveți nimic? întrebă pompierul, compasiunea începând să dea la o parte bănuiala.

– Hainele de pe mine. Și bastonul, îi răspunse.

Apoi își aminti de armă. Ascunsă în curea. Încă avea arma. Nu pierduse totul.

– Serviciile sociale vor avea grijă de dumneavoastră.

– Am o fiică! strigă el cu o mândrie înfocată pentru independența lui – nu avea nevoie de nimic de la acești britanici. Apoi, spuse mai trist: Se întoarce mâine.

Se lăsă pe cada răsturnată, odihnindu-și fruntea în baston, un bătrân cocoșat cu ochii încețoșați, copleșit de mistere și epuizare. În haine negre și cu beretă, părea să se contopească cu fundalul murdărit de funingine, de parcă nu avea să părăsească niciodată acel loc. Pompierul, dorind să verifice stabilitatea zidului despărțitor din spatele clădirii, îl lăsă singur cu jalea lui.

În timp ce Passolides contempla sfârșitul lumii lui, ceva îi atrase atenția, o siluetă care stătea în gaura în care, cu o zi înainte, fusese intrarea. Străinul era îmbrăcat în piele neagră și avea o cască de motociclist cu o stație radio personală de curier pe umăr și îl striga pe nume.

– Un pachet pentru Passolides.

O planşetă cu clamă îi fu întinsă şi, în schimbul semnăturii lui, fu răsplătit cu un plic cu bule antişoc. Fără să mai spună vreun cuvânt, curierul plecă.

Degetele noduroase bâjbâiră în timp ce încercau să deschidă pachetul. Nesigur, îi împrăştie conţinutul în poală. Pentru o clipă, nu înţelese. Era fotografia lui Michael Karaolis, tânărul luptător EOKA cu privire sfidătoare şi gâtul descoperit în jurul căruia aveau să pună, dimineaţa, un ştreang. Era fotografia care, cu o noapte înainte, atârnase pe peretele restaurantului. Mai era o fotografie, un portret decolorat al unui tânăr ofiţer din Armata Britanică pe care Passolides nu îl recunoscu imediat. Şi două cruci arse rămaseră între degetele lui tremurânde – Doamne, cum îl loveau amintirile, îl făceau să gâfâie, aproape că îl trânteau pe podea. Erau cruciuliţele gravate pe care le dăruise lui George şi Eurypides de zilele lor onomastice.

Lumea întunecată din jurul lui Passolides păru să se oprească în loc, doar lacrimile lui aveau viaţă, spălând crucile acoperite de cenuşă când le luă de pe podea.

Nu se terminase. Încă două foi de hârtie alunecară din plic. Prima era fotocopia unui registru de stagiu militar al Armatei Britanice care urmărea scurta carieră a unui tânăr ofiţer din regimentul scoţian de la încorporarea din Edinburgh până la stagiul militar din Egipt. Şi, după aceea, în Cipru. În 1956.

Passolides găsi numele din partea de sus a foii de stagiu militar – şi îl recunoscu pe ofiţerul din fotografie. Locotenentul care avea să devină, într-o zi, prim-ministru, Francis Ewan Urquhart.

Găsi şi a doua foaie de hârtie. Un manifest primitiv. Tuturor li se cerea să vină, a doua zi, la adunarea din Trafalgar Square.

În sfârșit, Passolides știa identitatea omului pe care îl căutase. Omul care îi omorâse frații. Și, cu o pasiune pentru onoarea elenă fermentată de-a lungul secolelor nesfârșite, știu ce trebuia să facă.

* * *

Mortima se trezi ca să descopere că el iar plecase pe furiș din pat. Urmă zgomotele până la bucătăria îngustă de galeră. Cotrobăia prin frigider când ea intră.

– Îmi pare rău că te-am deranjat, își ceru el scuze.

– Francis, de ce nu poți să dormi?

– N-am pentru ce dormi. Tonul lui avea un caracter de finalitate. Oricum, încercă el să o aline, mi-era foame.

Avea înaintea lui o felie groasă de prăjitură Dundee și brânză Cheddar, delicatese preferate din copilărie, pe care însoțitorul familiei întotdeauna le aducea în timpul oprirorilor pe terenurile de vânătoare din munți, când căutau potârnichi și căprioare. Trecuseră ani de zile, aproape că uitase aroma dulce-înțepătoare. Începuse să consume bucățile încet și cu o poftă măsurată.

– Francis, în ultimele zile, acorzi mai multă atenție ospățului tău de la miezul nopții decât mie. Te-ai închis față de mine, te-ai uitat prin mine, nu m-ai auzit când ți-am vorbit și nu mi-ai răspuns la întrebări. E o furie, o nerăbdare în tine care te alungă din pat.

– Coșmarurile. Îmi distrag atenția.

– Sunt soția ta de destul de mult timp ca să știu că nu visele te necăjesc, îl dojeni ea.

– Mortima, du-te la culcare!

El mai luă o înghițitură, dar ea nu se mișcă.

– Francis, nu fugi de visele tale, nu ești copil. Și nici eu nu sunt. Nu te-ai mai purtat cu mine așa până acum. Îngrijorarea ei era evidentă. Ești supărat pe mine.

– Nu.

– Mă învinuiești pentru prostia cu scrisoarea.

– Nu!

– Crezi că am contribuit la distrugerea ta.

Îi făcea reproșuri, dar își reproșa mai multe ei înșăși.

– Oamenii se autodistrug. Tot ce am făcut s-ar fi întâmplat fie că ar fi existat scrisoarea, fie că nu. Și tot ce trebuie făcut.

– Ce-ai să faci?

Se uită la ea, dar nu îi răspunse. Începu să plescăie din nou, rupând cu grijă bucățele din brânză și din prăjitura cu fructe, apoi adună firimiturile.

– Mă alungi.

– Sunt anumite călătorii pe care le putem face doar singuri.

– Francis, după atâția ani, e ca și cum nu ai mai avea încredere în mine.

El împinse farfuria deoparte și veni la ea.

– Nimic nu ar putea fi mai departe de intențiile mele. Sau de inima mea. Prin vremurile astea tulburi, tu ai fost singura pe care m-am putut baza, te-am căutat în întuneric și am știut că tu vei fi întotdeauna acolo. Și, dacă te-am rănit prin tăcerea mea, atunci e vina mea, nu a ta, și îmi cer iertare. Mortima, trebuie să știi că te iubesc. Că ești singura femeie pe care am iubit-o vreodată.

O spuse cu atâta forță că nu se putu îndoi de sinceritatea lui.

– Francis, ce-ai să faci? repetă ea, cerându-i încrederea.

– Voi lupta. Cu tot ce am, pentru tot ce am realizat.

– În ce fel?

– Mulți oameni își petrec viețile temându-se să greșească și nu fac nimic altceva decât să trăiască în frică și mor inutili. Ochii lui ardeau sfidători și disprețuitori. Nu voi pleca blând în noapte. Lumea va auzi plecarea mea. Și își va aminti.

– Totul sună foarte final, Francis. Mă sperii.

– Mortima, dacă viața mea s-ar termina acum, aș avea doar un regret, acela că te-aș lăsa în urmă. Dar amândoi știm că trebuie să vină timpul și pentru asta. Ceea ce contează e ceea ce las în urmă, pentru tine. O moștenire. O mândrie. Demnitate. O amintire pe care oamenii o vor aplauda. Zâmbi. Și Biblioteca aceea.

– Nu-mi pot imagina viața fără tine.

– La fel cum eu nu-mi pot imagina viața fără toate astea. Își flutură brațele în jurul celor mai intime accesorii ale puterii. Dar vine o vreme când trupul e uzat, spiritul obosește, sabia e tocită de luptă – chiar și iubirea trebuie să se odihnească. Ceea ce supraviețuiește, pentru puținii aleși, e numele, chiar și după ce restul a dispărut. Nemurirea. Mortima, vreau să ai încredere în mine. Să mă sprijini în orice trebuie să fac.

– Întotdeauna am făcut asta.

– Și să știi că, orice fac, o fac pentru amândoi.

– Atunci nu s-a schimbat nimic.

Ea păru să se relaxeze, înțelegerea aducându-i o oarecare liniște. Întotdeauna știuse că el nu era asemenea celorlalți bărbați; trăia după propriile reguli, nu o putea surprinde faptul că intenționa să și plece după regulile lui. Când venea vremea. O vreme pe care, probabil, el ar fi ales-o. Reuși să zâmbească atunci când se întinse spre el.

El o sărută cu o mare tandrețe.

– Am atât de multe motive să îți fiu recunoscător, că nici nu știu de unde să încep. Dar lasă-mă să încep cu prăjitura ta. E delicioasă, Mortima. Cred că mai vreau o felie.

– Și eu. Dacă-mi permiți.

CAPITOLUL 48

În întunericul total al fricii și al înfrângerii, chiar și o scânteie de suferință poate aduce o lumină binevenită.

Dimineața făcu o rană trandafirie pe cer, în spatele cupolei Catedralei St. Paul și deja pregătirile se desfășurau de multe ore. Tot felul de diversiuni fuseseră înșirate pe ruta spre Trafalgar Square, stâlpii de felinare și vitrinele magazinelor erau împodobite cu postere și cu portretul lui, steagurile erau pictate, reporterii se jucau cu expresii ca „Armada credinței" și „vântul irezistibil al revoluției". Makepeace era peste tot, era cuvântul de pe buzele tuturor.

Nimeni nu știa exact cât de mulți oameni aveau să i se alăture lui Makepeace pe ultima bucată a marșului lui de la Watford sau cât de mulți aveau să îl întâmpine la sosire, dar, după batjocura suferită de forțele de ordine din West Midlands în urma fiascoului din Birmingham, comisarul poliției capitalei hotărâse că nu era vremea să riște. Deși nu era niciun indiciu că aveau să fie probleme dincolo de presiunea incertitudinii privind numărul participanților, fântânile din Trafalgar Square fuseseră secate, marile camere cu pompe de sub acestea fuseseră inspectate în căutare de pachete suspecte, barierele metalice pentru mulțime

fuseseră adunate ca niște cărucioare de supermarket în rânduri ordonate prin piață. Populația de porumbei, corcituri aviare, se plânse de zăngănitul și zarva neașteptate, ridicându-se în spirale împănate de protest și întunecând cerul înainte să încerce să se așeze din nou, furioși din cauza perturbării continue. Patria lor era invadată; cel puțin în acea zi, piața le era furată.

Urquhart se îmbăiase devreme, iar Mortima îi aduse o cană mare de ceai în baie, în timp ce aburul și apa fierbinte îi readuseră culoarea în obrajii palizi din cauza lipsei de somn. I se păru că îl auzi murmurând, poate chemând-o, dar când îl întrebă, îi răspunse că doar repeta câteva rânduri din discursul lui final pentru alegeri. Observase că ciorna lungă oferită de echipa lui de scriitori de discursuri rămase neatinsă.

– Ei cred că nu pot câștiga, îi explică el, și se vede.

Nu se atinse nici de cutiile lui ministeriale.

Până când își completă îmbăierea cu o manichiură meticuloasă, de parcă ar fi avut tot timpul din lume la dispoziția lui, barierele pentru mulțime fuseseră puse la locul lor și legate în piață. Câteva fuseseră lăsate în puncte strategice în jurul Whitehallului și, mai ales, la intrarea pe Downing Street, pentru orice eventualitate. Pentru a ține câinii de vânătoare departe de urs. Dar se așteptau la puține probleme; în mai puțin de o săptămână, miliția lui Makepeace urma să aibă dreptul să ocupe coridoarele puterii.

Își alese din dulap costumul albastru-închis preferat și o cămașă albă de bumbac, întinzându-le pe pat ca să le cerceteze. Probă câteva cravate de mătase; voia să o poarte pe cea pe care Mortima i-o cumpărase de la standul meșteșugarilor din spatele castelului Edinburgh, o amintire de la ultima ei vizită la festival, dar era pictată de mână și,

poate, cam înflorată. În schimb, alese cravata de uniformă militară. Apoi, îmbrăcat în halatul de mătase, luă micul dejun. Fu într-o stare bună și avu un apetit sănătos, iar cuvintele încrucișate fură rezolvate înainte să fiarbă ouăle.

Fuseseră doar două dispute privitoare la organizarea adunării în acea zi. Inspectorul Housego, ofițerul de poliție responsabil cu securitatea, nu voia să permită intrarea în piață a celor două tarabe mobile de kebab care însoțiseră marșul din prima zi. Erau ca niște mascote, susținu Makepeace, veteranii unei mari bătălii care își cereau dreptul de a se prezenta la ceremonia de victorie, dar inspectorul insistă că aglomerarea din jurul lor ar fi fost prea mare și probabil periculoasă; în mulțimi mari, oamenii puteau fi zdrobiți ușor și, în mulțimi violente, asemenea vehicule puteau deveni berbeci, baricade sau, pur și simplu, li se putea da foc. Nu. Nu merita riscul. Makepeace rezolvă problema invitându-i pe Marios și pe Michaelis, cei doi proprietari-șoferi, să i se alăture pe micul podium care se ridica pentru discursul lui, între leii Landseer și baza Coloanei lui Nelson.

– Săptămâna viitoare, puteți conduce până la Downing Street, glumi el.

Fu prima dată când își permise să facă aluzie că avea să fie acolo să îi întâmpine.

A doua dispută fu legată chiar de numărul oamenilor; Housego voia o limită de cincisprezece mii, dar, în această chestiune, Makepeace nu putu să-i ofere nicio garanție. Habar n-avea câți s-ar fi alăturat. Nu îi controla pe participanții la marș; din contră, așa cum îi explică inspectorului, ei îl controlau pe el. Dar, în orice caz, problema ar fi fost redusă cu mult, sugeră el, doar cu o urmă perceptibilă de ironie, de vreme ce era obiceiul poliției să subestimeze

numărul participanților la demonstrații față de estimările organizatorilor. Discreția fiind cea mai bună formă a promovării, inspectorul hotărî să urmeze indiciul lui Nelson și să închidă un ochi. Avea să pună două unități de poliție speciale, douăzeci și doi de oameni puternici – ca precauție. Salută și plecă mulțumit.

Și alții erau ocupați. Ambulanța St. John își instală o stație în biserica St Martin-in-the-Fields, recunoscătoare că putea să împrumute adăpostul vagabonzilor, în timp ce, toată dimineața, echipajele televiziunilor se târguiseră ca să obțină accesul la ferestrele și acoperișurile din jurul pieței, hotărâte să găsească cel mai bun punct de observație și plătind o frumoasă „taxă de deranj" în bani gheață personalului biroului de întreținere. Chiar dacă erau doar cincisprezece mii, tot ar fi fost cea mai mare adunare de alegeri din câte își aminteau ei.

Urquhart era indiferent la toate astea. Se cuibări în scaunul lui preferat din piele, încă învelit în halat, și citi. Primul volum al memoriilor lui Margaret Thatcher, *Anii petrecuți pe Downing Street*. Ultimele pagini. Scene dintr-o mare dramă. Furie. Inimă frântă. Trădare. Apoi *Iulius Cezar*, piesa lui preferată. Alt mare asasinat. Dar Urquhart se gândi că fuseseră mult mai blânzi cu el decât cu ea, curmându-i suferința marelui Cezar cu o singură lovitură, o ultimă tăietură. Nu șovăiseră. Găsise, în moarte, gloria pe care acei oameni invidioși și meschini din jurul lui nu i-o acordaseră în viață. Era cel mai bun mod de încheiere a marilor vieți.

Makepeace mărșălui. Până la Warling Street, vechiul drum de acces roman din Chester până în inima Londrei. Tropăiră ca vechile legiuni, în rânduri de câte cinci sau șase, într-o mare falangă ce se întindea peste trei kilometri

și care se lungi și mai mult pe parcursul dimineții și când marea coloană se apropie de inima capitalei. Două fanfare și un grup de cimpoieri scoțieni apărură, parcă de nicăieri, ca să se adauge atmosferei de carnaval și ghirlande fură puse în jurul gâturilor lui Makepeace și al Mariei când trecură prin fața unui templu hindus din Edgware. Chiar și mașina de control a poliției care îi urmărea constant și îndeaproape fusese împodobită; polițiștii în cămăși zâmbeau și fluturau mâinile spre copii de parcă ar fi vrut să frece cu sare rănile încă sângerânde ale colegilor lor din Birmingham. Zgomotul sărbătorii deveni atât de plin de entuziasm, că lui Makepeace îi fu greu să se facă auzit la radio și de reporterii de știri care îl însoțiseră toată dimineața, dar erau alții dornici să compenseze pentru orice deficit de mesaje sonore. Așteptându-l pe Makepeace, în Trafalgar Square erau diferite grupuri de presiune din tot spectrul politic, rozând microfoanele mass-mediei de nerăbdare și încercând să se identifice cu Makepeace. Chiar și Annita Burke era acolo, susținând că „vechiul ei coleg și prieten" reprezenta multe dintre valorile care erau esența celor susținute de ea și de partidul ei în mod tradițional. Când fu întrebată dacă tradiția excludea prezentul, zâmbi.

– Poate trecutul recent, recunoscu ea.

Când coborâră pe Picadilly, trecură pe lângă ceea ce fusese cândva sediul primăriei Lordului Palmerston, marele ministru de externe victorian care devenise un prim-ministru și mai mare. Peste tot erau semne, steagurile care decorau drumul păreau să îi salute înțepenind. Vitrina de la Hatchards era încărcată de copiile unei cărți pe care Makepeace o scrisese cu câțiva ani în urmă și care, până în urmă cu câteva ore, avusese stocul epuizat; semnă câteva fără să se oprească din mers. Șoferii claxonară, oamenii le

făceau semne cu mâinile din autobuze, turiștii cereau autografe. Marșul pentru Pace se transformase sigur într-o sărbătoare a victoriei. Dar până și Makepeace fu uimit când ieși din Pall Mall și intră în amfiteatrul de mari clădiri care înconjurau Coloana victoriei lui Nelson. Zăbovise în spatele Parcului Hyde, permițând celei mai mari părți a marșului să o ia înaintea lui. Știa că, în acel mare râu, erau vreo cincisprezece mii de suflete, dar ce nu știa era că râul se vărsa în marea celor adunați să-l întâmpine în piață. Când îl zăriră, cu niște cimpoaie zgomotoase înaintea lui, fură cuprinși de un val de emoție și fluturară mâinile și steagurile înainte și înapoi, în bazinul pieței, apoi valul deveni mai puternic cu strigătele și accentele care reprezentau toate părțile țării și unele pe de dincolo de țărmurile ei. Mai mult de patruzeci de mii de oameni se adunaseră sub ochiul orb al Lordului Nelson, până când Trafalgar Square se umplu și se revărsă din cauza entuziasmului lor. Makepeace merse prin mijlocul lor ca Moise croindu-și drum prin Marea Roșie, cu mâinile ridicate, încleștate deasupra capului, în timp ce ei îl aprobau zgomotos.

Chiar și din spatele sticlei groase, incasabile, de pe Downing Street, Urquhart nu putea confunda sursa vuietului, ca strigătele auzite de creștini, în timp ce așteptau în groapa Colosseumului, înarmați doar cu credința lor în Dumnezeu. Urquhart nu se bazase niciodată prea mult pe credință, nu și dacă asta însemna să fie devorat de lei și să se certe șobolanii pe oasele lui. Era mult mai bine să creadă în el însuși, să moară ca un Cezar, nu ca un păcătos umil. Se auziră alte strigăte când Makepeace urcă pe podium. Doar atunci, Urquhart își puse cărțile la o parte și începu să se îmbrace. Uitase să-și aleagă butoni; alese perechea din aur de nouă carate, gravată cu monograma familiei,

care aparţinuse tatălui lui. Stătu în faţa oglinzii din dressing, verificându-şi toate aspectele înfăţişării ca un peţitor gata să ceară mâna cuiva. Ceru părerea Mortimei. Ea aprobă totul, cu excepţia cravatei.

– Francis, ce plănuieşti să faci în după-amiaza asta de te-ai îmbrăcat aşa?

– Ei bine, vreau să mă adresez micii adunări a lui Tom Makepeace.

* * *

Urquhart îşi potrivea cravata în oglindă, cu o ureche ciulită pentru a auzi radioul şi discursul pe care tocmai îl începuse Makepeace, iar cu cealaltă, în direcţia lui Corder.

– Prieteni. Fraţi. Scuzele mele – şi surori! îl auzi pe Makepeace exclamând, înainte ca vocea lui Corder să dea totul la o parte.

– Nu puteţi face asta, declară ofiţerul din forţele speciale, categoric până în punctul de a striga.

– Dragul meu Corder, nu mă poţi opri, răspunse Urquhart, complet calm.

– Nu există aranjamente de securitate în acel loc.

– Securitatea noastră va fi surpriza. Nimeni nu mă aşteaptă.

– Domnule prim-ministru, acolo sunt mii de adversari de-ai dumneavoastră. Au venit din toată ţara cu scopul de a vă informa cât de mult vă detestă. Şi vreţi să mergeţi chiar în mijlocul lor?

– Chiar în mijlocul lor. Exact.

– Nu! Vehemenţa lui Corder era sinceră. E o nebunie.

– E istorie, Corder.

– Pot să vă vorbesc ca un vechi prieten, domnule prim-ministru?

Urquhart se întoarse cu fața la el.

– Corder, în ceea ce mă privește, întotdeauna ai putut să faci asta.

– În ultima vreme, ați fost suprasolicitat. Poate asta... – urmă o tăcere jenantă – v-a întunecat judecata?

– Ai spus-o cu delicatețe. Mulțumesc. Urquhart merse ca să-și pună mâinile pe umerii celuilalt bărbat și să-l liniștească. Din contră, vechi prieten, suprasolicitarea despre care vorbești mi-a adus o mare claritate. Știi, perspectiva de a fi spânzurat, și nu numai? Știu ce fac. Te absolv de orice responsabilitate.

– Mă vor pune să dau bilete de parcare după asta. Știți asta, nu-i așa?

– În acest caz, vei fi primul cavaler al acestui tărâm care face asemenea muncă. Corder, deja am scris lista cu onoruri ce vor fi acordate după demisia mea. Sunt scoțian, nu sunt predispus la generozitate excesivă, dar ar trebui să știi că ești pe lista mea.

Corder clipi, dădu din cap să se elibereze de ceea ce era, evident, o distragere de la scopul lui și reîncepu atacul.

– Trebuie să vă opresc.

– Corder, nu poți.

– Doamnă Urquhart, o rugă el, schimbând tactica, îl veți opri?

Mortima, la fel ca Urquhart, își cercetă înfățișarea în oglindă, netezind câteva cute imaginare ale sacoului.

– Nu pot să fac asta, Corder.

– De ce nu?

– Pentru că merg cu el.

– Doamne ferește! Chiar mergi? exclamă Urquhart, provocând-o.

Ea se duse la el, îl strânse în braţe cu grijă şi cu mare tandreţe şi se uită, îndeaproape, în ochii lui.

– Da, Francis. Am mers cu tine până aici, o să mai fac câţiva paşi alături de tine, dacă nu te superi. Şi chiar dacă te superi.

Faţa lui începu să se mişte agitată, încercând să găsească nişte cuvinte cu care să o contrazică, dar ea îi puse un deget pe buze ca să le liniştească.

– E doar o mică plimbare pe stradă, îi şopti ea. Nu o să te reţin.

CAPITOLUL 49

Un om poate muri de o mie de ori în Westminster; pe câmpul de luptă, doar o dată.

Stătea pe treapta de la intrarea în sediul de la Numărul 10, ținându-se de mână cu Mortima. Deasupra lui, norii albi atârnau ca fumul de la o armă pe cerul verii, în timp ce, în spatele lui, Corder declama la stația personală de radio. Urquhart se întoarse ca să-l mustre.

– Nu, Corder! Fără forțe mari de ordine. Nu vreau niciun zid uman după care să mă ascund, nicio scuză pentru confruntarea cu mulțimea. Nu accept așa ceva.

Tonul lui era sever, nu admitea niciun argument împotrivă. Corder murmură ceva la stația radio și o puse deoparte.

– Atunci pot să vă-nsoțesc, domnule prim-ministru? Ca prieten de familie?

Urquhart zâmbi.

– În această calitate, întotdeauna ai fost binevenit.

Începură să meargă pe stradă. În timp ce se apropiară de barierele de oțel înalte și întinse la capătul ei, un polițist în uniformă din afara cabinei pazniculuiîi salută, în timp

ce altul trăncănea agitat la telefon. Dar era prea târziu. Marea poartă se deschise şi ajunseră în Whitehall.

Mulţi oameni încă încercau să se strângă în piaţă, aglomerând trotuarele, începând să blocheze drumurile de acces. Inspectorul avusese nevoie de forţele lui suplimentare şi de mai mult decât atât. Şi, în timp ce soţii Urquhart îşi croiau drum prin Whitehall, recunoaşterea lor avu un efect imediat.

– F.U.! F.U.! strigă un tânăr care arăta de parcă ar fi fost scos din prima jumătate a unei reclame la curăţarea chimică.

Mortima se întoarse ca să-i arunce o privire directă, plină de cea mai aspră mustrare feminină şi se potoli, vocea lui tremurând ca o curea de ventilator. Scandarea lui nu fu repetată, în schimb, o undă de atenţie trecu prin mulţime la vederea marelui adversar, în mod normal, văzut până atunci doar prin ecranele televizoarelor şi înconjurat de accesoriile puterii, şi care, aparent, se bucura de o plimbare de weekend, la soare, cu soţia lui. Strigătele de recunoaştere fură primite de soţii Urquhart cu mişcări politicoase ale capetelor, iar jignirile fură răsplătite cu una dintre cele mai distrugătoare priviri ale Mortimei. În timp ce urcară aproape cinci sute de metri pe Whitehall, pe lângă santinelele călare de la Horseguards, un tremur mai degrabă de interes decât de intoleranţă îi apucă pe cei dinaintea lor, ca un val care îi aplecă, anunţându-le sosirea. Până când ajunseră la marginile aglomerate ale pieţei, tremurul deveni un val de şoc care începu să-şi forţeze trecerea prin masa de corpuri dinaintea lor. Venea Urquhart! Venea Urquhart! Şi mulţi, mai ales cei care nu îl vedeau bine pe Makepeace, care vorbea de cealaltă parte a Coloanei lui Nelson, se întoarseră către adversarul lui.

Sincronizarea lui Urquhart era providențială – sau fatală – depindea de punctul de vedere al fiecăruia. Când Makepeace urma să-și înceapă perorația, simți o pierdere clară a interesului într-o mare parte a publicului lui. Se uită la marea de chipuri întoarse din fața lui, prin care părea să treacă un curent transversal și să le atragă privirile de la el. Atrasă de interesul lor, Maria merse la marginea platformei ridicate pentru discursuri ca să cerceteze sursa deranjului; privirea ei alarmată și confuză fu destul ca să-l facă pe Makepeace să șovăie, ceea ce îi distrase pe oameni și mai mult.

Inspectorul Housego fu acolo, ca să-i întâmpine. La primul indiciu al sosirii iminente a soților Urquhart, transmis din Camera de Informații de la Scotland Yard, el spuse o grămadă de înjurături. Apoi chemase Grupul de Sprijin Tactic, rezerva lui de ofițeri special antrenați care așteptau în autocare parcate în apropiere de Spring Gardens. Dar nu avea destui; își dori să mai fi avut o sută.

– Domnule prim-ministru, nu pot permite asta.

– Nu mă poți opri, inspectore.

– Dar nu am destui oameni ca să vă fac loc prin mulțime.

– Nu vreau să folosiți nicio forță, îi răspunse Urquhart, tăios. Apoi, mai blând: Te rog, cere-le oamenilor tăi să se dea la o parte.

Năucit, Housego se potoli.

Urquhart încă strângea mâna Mortimei când traversă șoseaua și ajunse față în față cu mulțimea. Din acel punct, știu că avea să piardă tot controlul, devenind doar un pion în marele joc în care intrase. Fețele care îl înfruntau erau impasibile, înmărmurite de mirare. Dădu din cap, zâmbi și făcu doi pași spre ei.

Britanicii sunt cinici, întotdeauna vor să creadă în slăbiciunea umană și se scaldă în uleiurile scepticismului colectiv care se scurge din presa lor zilnică. Dar, la nivel personal, sunt politicoși până la înșelăciune, ascunzându-și adevăratele sentimente sub o mantie de etichetă înlemnită, în același fel în care cer să le fie livrat *News of the World* învelit în foile ziarului *Sunday Telegraph*. Dacă Hitler ar fi zburat la Londra în loc să-i ceară lui Chamberlain să meargă la Berchtesgarten, toată țara ar fi stat la coadă ca să dea mâna cu el. Britanicii nu se pricep la confruntarea personală.

Așa că mulțimea din fața lui Francis și a Mortimei Urquhart începu să se dea în spate, să le facă loc și să le permită să treacă. Mulți zâmbiră dintr-un reflex automat. Și așa, soții Urquhart, încet și braț la braț, ca un cuplu care intra într-o sală de bal, își croiră drumul spre estradă.

Impactul acestor chestiuni asupra lui Makepeace fu distrugător. Știa că pierduse atenția mulțimii, acum o vedea dându-se la o parte precum concubinele în fața Hanului. Cu o glumă neinspirată despre sosirea unor întăriri neașteptate, Makepeace merse la marginea platformei ca să cerceteze cauza întreruperii. Îi descoperi pe Urquhart și pe soția lui, cu Corder la un pas în urma lor, la baza scărilor podiumului și deja începând să urce.

– Bună ziua, Tom, îl salută Urquhart.

– Nu mă așteptam la asta.

– Iartă-mă, n-am vrut să te întrerup. Dar faptul e deja împlinit, ai câștigat. Lupta m-a obosit, Tom.

– E frumos din partea ta. Apoi zise, bănuitor: De ce ești aici?

– Poate ca să-mi salvez puțin din mândrie și respect în înfrângere. La radio, la începutul discursului, ai spus că ai făcut tot ce-ai făcut mai mult din cauza tristeții,

decât a furiei. În același spirit, am venit să-mi exprim speranțele pentru împăcare, dacă nu între noi doi, măcar pentru țara noastră.

– Dar de ce?

– Pentru că-mi iubesc țara. Pentru că am condus-o prea mult ca să-mi doresc ca sfârșitul carierei mele să se încheie cu amărăciune și furie. Am făcut greșeli, am fost nedrept cu tine. Aș dori să am ocazia să îmi cer scuze în public.

– Cum? Aici, acum?

– Cu permisiunea ta.

– Niciodată! interveni Maria. Nu-l poți lăsa să-ți deturneze adunarea așa.

– Vreau doar să-mi cer scuze.

– Atunci faceți un anunț în *The Times*.

– Maria, Maria, o mustră Makepeace cu blândețe, asta e adunarea noastră, aceștia sunt susținătorii noștri. Nu ai lui. Tocmai m-am plâns de lipsa libertății de exprimare și a compasiunii în Marea Britanie a lui Francis Urquhart; Marea Britanie a lui Tom Makepeace va începe în aceeași manieră urâtă? Ce-am de pierdut, în afară de scuzele lui publice? Oricum, glumi el, încercând să o facă să nu se mai împotrivească, dacă-l refuz, s-ar putea să fie linșat.

– Atunci pot să vorbesc?

Makepeace se întoarse la microfoane.

– Se pare că domnul Urquhart e atât de impresionat de adunarea noastră, că a venit să-și ceară iertare, personal, de la noi.

Eliberată de limitele formalității de a fi față-n față cu el, mulțimea își permise să-și arate adevăratele sentimente. Începu un cor de fluierături și batjocuri.

– Nu! Makepeace ridică mâna. Spre deosebire de alții, noi suntem iertători și toleranți. Haideți să-l ascultăm înainte să-l condamnăm!

Strigătele de-abia se potoliră când Makepeace îi făcu loc lui Urquhart la microfon.

– Mie tot nu-mi pasă, se plânse Maria. Mai degrabă aș urmări linșarea.

Urquhart se gândi că ea ar fi fost mai bună ca lider decât Makepeace, dacă ar fi ales un partener mai bun cu care să se culce. Înaintă cu Mortima lângă el. Batjocurile se auzeau tot mai tare. Circulau înainte și înapoi prin piață, tot mai grăbite și feroce, marea de brațe și fețe întoarse deveni turbulentă, iar valurile ei furioase loveau baza marii coloane, amenințând să-l nimicească.

Brusc, Urquhart ridică mâinile în aer.

– Manifestanți! Manifestanți pentru pace! Vă salut.

Era ca și cum ar fi aruncat o mare pătură peste un foc. Se calmară.

– Gravăm greșelile oamenilor pe pietrele lor de mormânt și le îngropăm realizările împreună cu oasele. Dacă asta e soarta mea, atunci așa să fie.

Chiar și puținii oameni din mulțime care continuaseră să protesteze fură convinși să tacă. Nu se așteptaseră la așa ceva.

– Aceasta este o adunare de celebrare a păcii și îi sunt recunoscător liderului vostru, Thomas Makepeace, pentru că mi-a acordat permisiunea de a mă adresa vouă. Și eu am venit în spiritul păcii. Și al reconcilierii. Pentru că, la sfârșitul unei campanii de alegeri, e timpul să acceptăm verdictul poporului, oricât de supărător ar fi la nivel personal. Pentru a vindeca rănile. Pentru a merge înainte. Împreună. Asta e ceea ce sper pentru țara noastră astăzi, la fel de mult ca atunci când am ocupat prima dată funcția de prim-ministru al vostru. Nu pot nega că mi-am dorit să continui pe Downing Street și, dacă asta a părut ceva egoist

din partea mea, atunci accept acuzația. Dacă ambiția e o infracțiune, atunci pledez vinovat. Am fost ambițios pentru funcția mea, pentru că nu poate exista un privilegiu mai mare sau o răsplată mai înaltă în viața unui politician decât să conducă această țară și pe voi, oamenii ei. Ați fost destul de amabili să-mi acordați această răsplată de mai multe ori, mai mult de un deceniu și, dacă alegeți să-mi refuzați această onoare acum, atunci, iarăși, nu mă plâng. Și, cu siguranță, nu de Tom Makepeace, pentru că e un om bun. Am avut ambiție și pentru oameni, pentru că doar prin oameni se poate dezvolta o țară. Și, dacă prosperitatea și confortul sunt la niveluri care, acum câțiva ani, păreau ca un vis, atunci nu-mi pasă cine primește laudele. E destul pentru un lider să vadă aceste vise împlinite și, dacă alții vor să pună o asemenea prosperitate pe seama influenței Europei, a eufemismelor statistice sau chiar pe seama accidentului economic, atunci, încă o dată, nu mă plâng.

Se auzi un strigăt din mulțime.

– Nu! Nici măcar împotriva lui Makepeace. Pentru că a fost un membru al guvernului meu timp de mulți ani. Și e un om bun. Dar, mai mult ca orice, am fost ambițios pentru țara mea, ca s-o ridic la rangul acelor națiuni considerate măreț. Marea Britanie. Nu doar alt tărâm anonim care nu se poate deosebi de altele, ci unul pentru care să ne putem înălța capetele cu mândrie și să putem spune „sunt britanic" și, pentru această afirmație îndrăzneață, să fim respectați oriunde în lume. Și, mai ales în Europa. Nu sunt antieuropean. Nu am vrut să fiu ultimul european, ci am vrut să fiu primul britanic. Asta a fost ambiția mea și, dacă e o ambiție pe care nu o împărtășiți, așa cum nu o împărtășește nici Tom Makepeace, atunci nu mă plâng. Mai

devreme, Tom Makepeace a spus că vă datorez scuze și i-am ascultat cuvintele, cuvintele unui om bun, cu atenție. Și, dacă voi și alți oameni buni credeți că vă datorez scuze, atunci vi le ofer. Așa cum v-am oferit inima și viața mulți ani de zile.

Părea pe punctul de a-și pierde vocea și liniștea se așternu în piață. Maria se holba la Makepeace, cu o privire aspră, plină de reproș; la rândul lui, el se holba, împietrit, la pantofii lui. Urquhart părea să caute prin mulțime, de parcă ar fi încercat să ajungă la fiecare dintre ei. Sau să caute pe cineva. Pe locurile înalte și pe trotuarele din jurul pieței, comentatorii încercau să-și rescrie rapid scenariile.

– Dar permiteți-mi să spun că am venit în acest loc nu atât de mult pentru Marea Britanie, cât pentru Cipru. O insulă pe care o cunosc bine și pe care o iubesc. Mulți dintre voi nu vor fi de acord nu doar cu ce am făcut, ci și cu ce am încercat să fac în Cipru. Veți spune că sunt vinovat de confruntare și de vărsare de sânge. Dar nu asta am încercat să fac. Așa cum știți cu toții, aspirația mea a fost să aduc pacea în insulă. Să opresc vărsarea de sânge. Să unesc comunitățile. Am eșuat, dar e o încercare care a eșuat de mai bine de o mie de ani în acel loc nefericit. Dar perspectiva probabilității unui eșec nu m-a împiedicat să încerc. Da, dacă vreți, pacea a fost ambiția mea, și de ce nu? Și, dacă ar trebui să-mi pierd funcția din cauza acelui eșec, atunci cât de mare e pierderea suferită de cipriotii obișnuiți, iubitori de pace?

Apoi Urquhart îl văzu, înaintând prin mulțime, șchiopătând și cu spatele aplecat, cu trăsăturile ascunse sub beretă. Se apropia.

– Există oameni care nu vor să vadă pace în Cipru. Oameni răi, violenți. Care n-au cunoscut niciodată pacea

și care nu pot trăi în pace. Care zăbovesc lângă morți vechi și morminte pierdute, în loc să privească înainte, spre noua viață. Care au încercat să găsească dezacorduri între Cipru și țara asta, în timp ce unii dintre noi am căutat doar împăcare.

Atacul asupra lui Makepeace era foarte direct, dar, surprinzător, stârni foarte puține strigăte din mulțime.

– Oasele. Bazele, strigă un protestatar de la picioarele platformei, fluturând un steag.

– Nu, nu mă înțelegeți greșit. Nu am venit să contest opiniile domnului Makepeace, oricât de bune ar fi, am venit doar să arăt că există o altă cale adevărată. Și, dacă există o diviziune între interesele Ciprului și ale Marii Britanii, atunci eu nu-mi cer scuze pentru că spun că sunt britanic, șeful guvernului britanic, și mândru să accept obligațiile care vin împreună cu asta. Poate mi-am iubit țara prea mult. Dacă e așa, atunci a fost un defect – un defect catastrofal. Și mi se cere să plătesc pentru el într-un mod catastrofal.

Maria bombănea vehement la urechea lui Makepeace, dând din cap în direcția microfoanelor, dar Makepeace puse o mână pe ea, ca să o rețină, și dădu din cap. Era prea târziu. Indiscutabil, momentul era al lui Urquhart. De parcă ar fi vrut să accentueze ideea, Mortima se poziționă aproape, în spatele umărului soțului ei; dacă cineva ar fi încercat să pună stăpânire pe microfon, întâi ar fi trebuit să-i dea corpul la o parte cu forța.

Iar Passolides ajunse, șchiopătând, în fața mulțimii. Se apleca pe bastonul lui chiar în fața podiumului, la mai puțin de patru metri de locul în care stătea Urquhart. Se uita în sus, iar trăsăturile de sub beretă îi erau strâmbate ca ale unui animal îndurerat, prins într-o capcană, care își rosese propriul picior ca să scape doar ca să descopere că

vânătorul era aproape. Urquhart ridică ciomagul și începu să-i lovească craniul lipsit de apărare.

– Sunt unii care nu vor uita, care nu pot uita. Oameni răi care trăiesc din amintiri, într-un egoism incredibil, care ar sacrifica o comunitate întreagă pentru a-și realiza vendetele personale. Se holba direct la Passolides. Acela e răul ambiției. Nu ambiția de a lupta pentru pace, ci doar de a lupta. În bătălii vechi, orice fel de bătălii. Minți bolnave care refuză să uite.

Gura lui Passolides se agita foarte tare. Ochii i se umpluseră de sânge. Urquhart îl cercetă cu o atenție analitică, așa cum ar fi făcut-o un actor de pe o scenă, implicat în cel mai mare spectacol din viața lui, simțindu-și publicul, întinzându-se după emoțiile lor, jupuindu-i de vii. Credea în rolul lui fără rețineri, nimic altceva nu mai conta.

– Nu am altă familie în afară de Mortima. Se întoarse ca să se uite la ea cu încredere absolută și recunoștință. Nu am copii. Nu am frați sau surori. Tom Makepeace a pretins că toți sunteți frații și surorile lui astăzi...

Vocea lui deveni neclară, permise cuvintelor să plutească prin piață. Nu se auzeau aplauze, nimeni nu se mai grăbea să se identifice cu Makepeace. Urquhart îi avea, îi întorsese. Piesa era aproape de sfârșit.

Îi zâmbi lui Passolides. Avea același zâmbet rece, atins de aroganța britanică pe care o avusese când fusese fotografiat ca tânăr locotenent în Cipru. Zâmbea disprețuitor. Obraznic. Îi scuipa vorbele în față. Bătrânul bâjbâia la cureaua lui; Urquhart nu-și mai lua ochii de la el.

– Poate că a avut dreptul să facă asta. Dar, dacă el îi cere pe cei vii, atunci lăsați-mă pe mine să-i cer pe cei morți.

Passolides părea să plângă, îi tremura falca. Urquhart îi cerea pe cei morți. George. Eurypides. Acest om chiar era Diavolul...

– Copiii, frații și surorile care au avut vise frumoase, așa cum am avut și eu, care și-au riscat viețile în Cipru, de-a lungul anilor, care s-au sacrificat pentru pacea pe care și eu am căutat-o...

Apoi se opri. Își ținu respirația. Simți ceva în piept. Se uită în jos și văzu o pată întunecată care începea să crească pe cămașa lui albă și apretată. Apoi apăru a doua pată și simți cum începură să i se înmoaie genunchii. Dar încă nu. Corpul lui părea să ezite să răspundă la chemările lui. Se întoarse spre Mortima, văzu privirea ei, își întinse mâinile spre ea, să o îmbrățișeze, să o protejeze, când un alt glonț îi lovi spatele și îl împinse în brațele ei. Alunecă pe podeaua de lemn în timp ce auzi două explozii puternice foarte aproape de el. Vederea i se încețoșa, dar îl observă pe Corder stând cu o armă în mână, îndreptată spre mulțime. Văzu cum Mortima se aplecă deasupra lui, chinuindu-se să fie curajoasă. Și mai văzu ceva foarte luminos. Era soarele? Sau un copac care ardea? Devenea tot mai luminos.

– Mortima! Mortima! Unde ești?

Ea era foarte aproape, dar el nu se putea concentra; îl strângea de mână, dar el nu mai putea simți asta. Nu simțea nicio durere. Parcă se simțea epuizat. Și fericit. Triumfător. Îi înșelase pe toți, chiar și la sfârșit. Îi înșelase pe toți, cu excepția Mortimei.

Buzele lui se mișcară, ea i le sărută și îl strânse în brațe cât de aproape îndrăznea, ignorând sângele și țipetele din jurul ei.

El zâmbi pentru că ochii lui o mai zăriră o dată și îi șopti:

– Grozave ruine!

Ea îl sărută din nou, lung, până când Corder se aplecă pentru a o despărți de trupul lui.

EPILOG

O națiune își ținu respirația colectivă în timp ce privea, în direct și în reluare, scenele televizate cu Francis Urquhart, cu trupul deja rănit mortal, aruncându-se în fața Mortimei, ca să o apere. O moarte nobilă. Ba chiar se spuse că fusese o moarte măreață.

Nu fusese așa pentru Evanghelos Passolides. El muri înaintea lui Urquhart, doborât de gloanțele lui Corder. Nu se descoperi niciodată de ce alesese să-l asasineze pe prim-ministru, „JFK-ul Marii Britanii", așa cum îl numiră tabloidele, dar publicul știu pe cine să dea vina. Pe Thomas Makepeace. Asociat apropiat și, așa cum se dezvălui aproape imediat, amantul care comitea adulter cu fiica bătrânului. Acuzații de conspirație criminală fură luate în considerare, dar nimic nu putu fi dovedit la tribunal, deși probele circumstanțiale împotriva lui Makepeace fuseseră stabilite în mințile votanților cu mult înainte de ziua alegerilor.

De luni până în ziua de votare, corpul lui Urquhart fu depus în Sala Mare a Westminsterului, unde publicul trecu să-i aducă omagii fără întrerupere. Și, în ziua votării, oamenii stătură la cozi ca să-i voteze partidul unit într-un număr fără precedent în istoria electorală modernă.

Câștigase. Victoria finală.

Dar nu totul fu așa cum și-ar fi dorit Urquhart. După ce deschise scrisoarea prin care i se retrăgea rangul de cavaler, președintele circumscripției electorale a lui Booza-Pitt făcu un infarct și muri pe podeaua bucătăriei lui. Nu putu să îl denunțe pe Geoffrey, care pretinse că scrisoarea fotocopiată trimisă la Comitetul de Privilegii și la *News of the World* era un fals. Într-adevăr, îi tremurase mâna atât de tare când o scrisese, că afirmația lui fu convingătoare și, oricum, editorul hotărî că ar fi câștigat prea puțin dacă ar fi încercat să discrediteze o femeie rămasă văduvă atât de recent și, evident, îndurerată. Așa că Geoffrey supraviețui, momentan, în noua administrație.

Aceasta fu condusă de Maxwell Stanbrook, a cărui origine evreiască și identitate suspectă a părinților se dovediră a fi mai degrabă doar niște distrageri ale atenției decât niște lovituri directe în timpul campaniei lui pentru a deveni prim-ministru. Cu abilitate, partidul hotărî că nu era nimic greșit. Iar el îi oferi lui Claire un post de ministru.

Trecură câțiva ani până când Mortima, contesa Urquhart, fondă Biblioteca, într-un loc de lângă Tamisa donat de guvern, și mult mai mulți ani până când discuțiile despre pace începură din nou, cu seriozitate, în Cipru. Trecu și mai mult timp până când istoricii revizioniști încercară să scoată amintirea lui Francis Urquhart din inimile unei națiuni recunoscătoare.

Nu reușiră.

Cu doar câteva luni înainte ca Francis Urquhart să devină prim-ministrul cu cel mai lung mandat din ultimul secol, Marea Britanie a început să se sature de el. Dar el n-are de gând să se lase alungat. Dacă publicul vrea sânge, asta o să-i dea... Acesta este un nou Francis Urquhart, mai vulnerabil, mai iubitor și mai nemilos decât oricând. Va risca totul, dar un lucru e sigur: oricare ar fi rezultatul, numele lui nu va fi uitat niciodată.

„O reîntoarcere triumfătoare... cea mai bună dintre cele trei cărți. Acțiunea este fără pauză, caracterizările, exacte, înțepăturile satirice la adresa politicii și politicienilor, fără greș. Ce extraordinară creație este F.U.!"

Sunday Telegraph

„Precisă și nemiloasă... Un lucru e sigur: F.U. va rămâne în memoria colectivă mai mult decât majoritatea prim-miniștrilor reali."

Daily Mail

„Extrem de distractivă. Urquhart e încântător, iar jocurile minunate pe care le joacă nu și-au pierdut deloc din farmec."

The Times

LOVITURA FINALA (HOUSE OF CARDS, VOL. 3)
43.00 lei/buc
Thriller, Politist
YRA10232

ISBN: 978-606-006-241-7
9 786060 062417
www.raobooks.com